

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld
Datum: woensdag 30 juni 2021 17:40:56
Bijlagen: [Concept planning herindelingsvoorstel Scherpenzeel.docx](#)

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e, dank voor je reactie! Goed om IOB hierbij te betrekken. Maar natuurlijk ook eens met de stelling dat het pas echt aan de orde is als het herindelingsadvies wordt overgenomen. Zoals tijdens ons overleg afgesproken zouden 5.1.2.e en ik een conceptplanning opstellen voor het geval het herindelingsadvies wordt overgenomen. In bijgaand document vinden jullie deze met enkele opmerkingen in de kantlijn. Wij zijn benieuwd naar jullie kijk op de volgende ingewikkelde punten (staan ook genoemd in bijgaand document):

- Is het mogelijk om op 4 oktober een afgerond wetsvoorstel met akkoord van de minister aan te bieden aan de CBJ? Zo niet, dan komen we uit op de CBJ van 2 november, waarvoor we de stukken op 25 oktober moeten aanleveren. Dit brengt hoogstwaarschijnlijk met zich mee dat we het wetsvoorstel pas na het kerstreces bij de Tweede Kamer indienen. De conceptplanning schuift dan namelijk bijna een maand op aangezien het kerstreces ertussen zit. Dit brengt mogelijk ook met zich mee dat de behandeling in de Eerste Kamer na het zomerreces zal plaatsvinden. Dit zou gelet op de voorbereidingen die de gemeente moet doen vrij laat zijn. De wet zou dan immers pas in oktober inwerking treden wat de gemeente in theorie nog maar enkele dagen geeft om de kandidaatstelling en verkiezingen op te tuigen.
- Echter, willen we het wetsvoorstel in december 2021 indienen? Als we dat doen dan worden in Scherpenzeel en Barneveld geen reguliere gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Als niet wordt ingestemd met het wetsvoorstel dan kunnen wij nu niet overzien op welke titel dan alsnog gemeenteraadsverkiezingen uitgeschreven kunnen worden (zie hiervoor op mijn opmerking in de concept planning).

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 30 juni 2021 10:00

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Dank 5.1.2.e

En als beginnetje van het antwoord op jouw vraag: De wetgever heeft de deelgemeenten afgeschaft, omdat de wetgever dat teveel op een vierde bestuurslaag vond lijken. Andere vormen van binnengemeentelijke decentralisaties heeft de wetgever in stand gelaten. Gemeenten kunnen daar gebruik van maken, dan zou ik denken dat de wetgever dat zelf ook mag?

En een andere – misschien iets minder degelijke – lijn voor het antwoord: iets met voortschrijdend inzicht? ☺

Maar goed, laten we dat vooral ook met IOB bespreken...

En tegelijkertijd: het is pas echt aan de orde als we er ook daadwerkelijk brood in zien...

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres

Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 17:28

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;
 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Naar aanleiding van onze overleg gister hebben 5.1.2.e en ik nog eens nagedacht over de reikwijdte van artikel 128 Grondwet in verband met de mogelijkheid tot binnengemeentelijke decentralisatie in Scherpenzeel. Onze conclusie is dat artikel 128 Grondwet er niet aan in de weg staat om vanuit het rijk binnengemeentelijke decentralisatie op te leggen bij een herindeling. Artikel 128 Grondwet zegt namelijk: *Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 123, kan de toekenning van bevoegdheden, als bedoeld in artikel 124, eerste lid, aan andere organen dan die, genoemd in artikel 125, alleen door provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad geschieden.* Het gearceerde stukje houdt in dat als er een nieuwe gemeenten of provincie wordt ingesteld of sprake is van een grenswijziging het bepaalde in artikel 128 Grondwet niet van toepassing is. Dit is het geval als het herindelingsadvies wordt overgenomen.

Wat wij wel als probleem zien en wat 5.1.2.e gister ook al signaleerde is hoe deze werkwijze zich verhoudt tot de afschaffing van deelgemeenten. Als motief voor het afschaffen van deelgemeenten wordt genoemd dat de regering het onwenselijk vond een vierde bestuurslaag te hebben. Als we nu vanuit het rijk een binnengemeentelijke decentralisatie gaan opleggen dan geeft dat het signaal af dat een vierde bestuurslaag juist effectief kan zijn. De vraag is dan: waarom is die vierde bestuurslaag dan nu wel goed? Zoals 5.1.2.e ook al aangaf is het goed om IOB hier vroegtijdig bij te betrekken.

Groeten 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:45

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha collega's,

Ik kan komende week nog wel even met jullie meesparren. Met jullie goedvinden zou ik 5.1.2.e ook willen uitnodigen, omdat we haar op het oog hebben voor het opstellen van een of meer herindelingswetten.

Hg,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:11

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Mijzelf gaat het volgende week helaas niet lukken, 5.1.2.e
 (bij de EK-behandeling ben ik wel gewoon). 5.1.2.e is er volgende week nog wel.
 Zelf ben ik er vanaf 12 juli weer.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Hebben jullie volgende week tijd om even een (half) uurtje te sparren over de beoordeling van dit herindelingsadvies?

Het lijkt er op dat PS Gelderland op 7 juli het herindelingsadvies gaan vaststellen en kort daarna aan MBZK zullen gaan voorleggen. Dan moeten wij met de beoordeling aan de bak. 5.1.2.e wil graag in de tweede helft augustus een gesprek met de betrokken bestuurders, en op werkbezoek naar Scherpenzeel. Kort daarna definitieve besluitvorming door MBZK over wel/niet indienen van een wetsvoorstel bij de MR. Het blijft een beetje puzzelen hoe dit in de zomerperiode netjes past, hoe je binnen de 'vier maanden-termijn' uit de Arhi blijft, maar ook hoe je het combineert met Voorne aan Zee, de reflectiebrief en een herindeling per 1-1-2023 reëel in beeld houdt.

Grofweg zijn er 2 opties.

- Na beoordeling van het HA besluit MBZK geen wet te maken. Stel dat ze dit kort na het werkbezoek van 5.1.2.e besluit, kunnen er dan vervolgens begin september brieven uit naar medeoverheden en de TK. Er moet dan bij voorkeur wel een uitgewerkt 'alternatief' liggen. (Wat gaat er wel gebeuren om de bestuurskracht van Scherpenzeel te versterken?)
- MBZK besluit het advies wel om te zetten in een wetsvoorstel. Als dat besluit pas eind augustus wordt genomen, moet er snel daarna een wet / MVT liggen. Daar kan natuurlijk het nodige voor worden voorbereid, maar de kans dat het voor niets is, is ook reëel.

Oftewel, graag even sparren hoe e.e.a. past op jullie agenda's en termijnen etc. Ook benieuwd welke rol jullie in de beoordeling willen hebben.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld
Datum: maandag 12 juli 2021 11:16:01

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e

Ah bedankt voor je toelichting! Ik was bij artikel 58d in de war omdat er staat:

Indien een voorstel van wet als bedoeld in artikel 56a niet uiterlijk op de donderdag in de periode van 17 september tot en met 23 september in het jaar waarin de reguliere gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden tot wet is verheven en in werking is getreden, vindt de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de raad **van een gemeente, genoemd in dat wetsvoorstel**, plaats op de maandag in de periode van 5 tot en met 11 oktober van dat jaar. Artikel 55, tweede lid, tweede en derde volzin, is van toepassing.

Ik maakte daaruit op dat het om de 'nieuwe' gemeente gaat, maar dat is blijkbaar niet het geval, dus dat is fijn! Dan hebben we een escape als de wet niet wordt aangenomen.

Ik heb vandaag tijd om bij te praten, ik zal zo een webexuitnodiging sturen.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 12 juli 2021 11:11

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,
 5.1.2.e

- Je hebt inderdaad gelijk dat de reguliere gemeenteraadsverkiezingen vervallen als we de herindelingswet tussen 1 oktober en 31 december indienen. Hoofdstuk VII, paragraaf 2, van de Wet arhi is dan immers van toepassing. Zie art. 56a van de Wet arhi: het wetsvoorstel wordt dan immers ingediend tussen 1 oktober en 31 december in het jaar voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen (2022). Uit artikel 56b Wet arhi volgt dan dat de reguliere verkiezingen achterwege blijven. Het is dan ook belangrijk dat alle herindelingswetsvoorstellen in deze 'ronde' (dus voor herindeling 2023) tussen 1 oktober en 31 december worden ingediend. Slechts dan blijven de reguliere raadsverkiezingen achterwege.

- Voor het geval dat onverhoopt een herindelingsvoorstel niet wordt aangenomen bevat de Wet arhi gelukkig een voorziening. In art. 56d Wet arhi is namelijk bepaald dat als een herindelingsvoorstel niet uiterlijk op – in dit geval – donderdag 22 september 2022 in werking is getreden, er alsnog reguliere raadsverkiezingen zullen worden gehouden in november. De kandidaatstelling vindt dan plaats op maandag 10 oktober. Deze gekozen raad treedt dan gelijk af met de andere raden in Nederland (maart 2026). Dit volgt uit art. 56, derde lid, Wet arhi. De raad zou in dat geval dus ongeveer 3,5 jaar zitten. Ook hier geldt: dit alles geldt slechts als het wetsvoorstel tussen 1 oktober en 31 december 2021 is ingediend. Anders is paragraaf 2 van Hoofdstuk VII immers niet van toepassing.

Lijkt me trouwens leuk om even bij te praten via Webex ☺ Ook wel benieuwd hoe het nu met Scherpenzeel gaat. Ik weet niet of je vandaag al even tijd hebt, maar een andere dag is ook prima ☺

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 12 juli 2021 09:49

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e

Ik wil je meteen storen met een vraag, maar het heeft (volgens mij) geen haast. Ik heb gevonden dat de reguliere gemeenteraadsverkiezingen in Barneveld en Scherpenzeel komen te vervallen als we de herindelingswet tussen 1 oktober en 31 december 2021 indienen. Ik denk dat het risico bestaat dat de herindelingswet niet wordt aangenomen. Als dit werkelijkheid wordt dan zouden er geen gemeenteraadsverkiezingen in Barneveld en Scherpenzeel plaatsvinden en ook geen herindelingsverkiezingen. In het ergste geval zitten de gemeenteraden dan 8 jaar. Dit gaat in tegen de Grondwet (artikel 129 lid 4) en de Kieswet (artikel C 4). Ik zie twee opties:

- Het wetsvoorstel op 1 januari indienen. Echter lijkt dit me niet heel fijn voor de betrokken gemeenten, omdat het risico bestaat dat ze dan twee verkiezingen moeten organiseren in één jaar.
- Toch in december indienen en een 'andere losse' wet maken waarin we zetten dat er op het moment dat eigenlijk herindelingsverkiezingen zijn, reguliere verkiezingen plaatsvinden. Ik weet alleen niet of en hoe dit werkt, dus ik ben heel benieuwd of jij hier ervaring mee hebt.

Ik hoor graag hoe jij dit ziet. We kunnen anders eind deze week of volgende week ook even bellen/webexen.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 13:14

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Dank voor de info! Inmiddels heeft PS het herindelingsadvies vastgesteld en heb ik de stukken (1000+ pagina's) ontvangen. Ik ga de komende weken aan de slag, en zal zoals toegelicht toewerken naar een afweging van MBZK begin september. Mits voldoende voorbereid, moet het mi dan mogelijk zijn om het CBJ van begin oktober te halen. Als we deze niet halen, is herindelen per 1-1-2023 wsl. geen reëel pad meer. Ik zou daar dus vooralsnog vanuit willen gaan voor dit scenario. Zijn er wellicht stappen die we 'onder voorbehoud van besluitvorming' eventueel al in augustus kunnen doen? Uiteraard ligt de route ook nog steeds open dat er geen wetsvoorstel komt.

Over het punt van de verkiezingen. Als we het wetsvoorstel indienen in december 2021, en de reguliere verkiezingen in maart 2022 daardoor niet doorgaan, en de wet vervolgens niet wordt vastgesteld, worden er dan niet 'gewoon' op de datum van de beoogde herdelingsverkiezingen, uitgestelde reguliere verkiezingen gehouden? De theoretische mogelijkheid dat een wet niet wordt aanvaard is er toch altijd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 30 juni 2021 17:41

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e, dank voor je reactie! Goed om IOB hierbij te betrekken. Maar natuurlijk ook eens met de stelling dat het pas echt aan de orde is als het herindelingsadvies wordt overgenomen.

Zoals tijdens ons overleg afgesproken zouden 5.1.2.e en ik een conceptplanning opstellen voor

het geval het herindelingsadvies wordt overgenomen. In bijgaand document vinden jullie deze met enkele opmerkingen in de kantlijn. Wij zijn benieuwd naar jullie kijk op de volgende ingewikkelde punten (staan ook genoemd in bijgaand document):

- Is het mogelijk om op 4 oktober een afgerond wetsvoorstel met akkoord van de minister aan te bieden aan de CBJ? Zo niet, dan komen we uit op de CBJ van 2 november, waarvoor we de stukken op 25 oktober moeten aanleveren. Dit brengt hoogstwaarschijnlijk met zich mee dat we het wetsvoorstel pas na het kerstreces bij de Tweede Kamer indienen. De conceptplanning schuift dan namelijk bijna een maand op aangezien het kerstreces ertussen zit. Dit brengt mogelijk ook met zich mee dat de behandeling in de Eerste Kamer na het zomerreces zal plaatsvinden. Dit zou gelet op de voorbereidingen die de gemeente moet doen vrij laat zijn. De wet zou dan immers pas in oktober inwerking treden wat de gemeente in theorie nog maar enkele dagen geeft om de kandidaatstelling en verkiezingen op te tuigen.
- Echter, willen we het wetsvoorstel in december 2021 indienen? Als we dat doen dan worden in Scherpenzeel en Barneveld geen reguliere gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Als niet wordt ingestemd met het wetsvoorstel dan kunnen wij nu niet overzien op welke titel dan alsnog gemeenteraadsverkiezingen uitgeschreven kunnen worden (zie hiervoor op mijn opmerking in de concept planning).

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 30 juni 2021 10:00

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Dank 5.1.2.e

En als beginnetje van het antwoord op jouw vraag: De wetgever heeft de deelgemeenten afgeschaft, omdat de wetgever dat teveel op een vierde bestuurslaag vond lijken. Andere vormen van binnengemeentelijke decentralisaties heeft de wetgever in stand gelaten. Gemeenten kunnen daar gebruik van maken, dan zou ik denken dat de wetgever dat zelf ook mag?

En een andere – misschien iets minder degelijke – lijn voor het antwoord: iets met voortschrijdend inzicht? ☺

Maar goed, laten we dat vooral ook met IOB bespreken...

En tegelijkertijd: het is pas echt aan de orde als we er ook daadwerkelijk brood in zien...

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 17:28

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>
 cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;
 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Naar aanleiding van onze overleg gister hebben 5.1.2.e en ik nog eens nagedacht over de reikwijdte van artikel 128 Grondwet in verband met de mogelijkheid tot binnengemeentelijke decentralisatie in Scherpenzeel. Onze conclusie is dat artikel 128 Grondwet er niet aan in de weg staat om vanuit het rijk binnengemeentelijke decentralisatie op te leggen bij een herindeling. Artikel 128 Grondwet zegt namelijk: *Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 123, kan de toekenning van bevoegdheden, als bedoeld in artikel 124, eerste lid, aan andere organen dan die, genoemd in artikel 125, alleen door provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad geschieden.* Het gearceerde stukje houdt in dat als er een nieuwe gemeenten of provincie wordt ingesteld of sprake is van een grenswijziging het bepaalde in artikel 128 Grondwet niet van toepassing is. Dit is het geval als het herindelingsadvies wordt overgenomen.

Wat wij wel als probleem zien en wat 5.1.2.e gister ook al signaleerde is hoe deze werkwijze zich verhoudt tot de afschaffing van deelgemeenten. Als motief voor het afschaffen van deelgemeenten wordt genoemd dat de regering het onwenselijk vond een vierde bestuurslaag te hebben. Als we nu vanuit het rijk een binnengemeentelijke decentralisatie gaan opleggen dan geeft dat het signaal af dat een vierde bestuurslaag juist effectief kan zijn. De vraag is dan: waarom is die vierde bestuurslaag dan nu wel goed? Zoals 5.1.2.e ook al aangaf is het goed om IOB hier vroegtijdig bij te betrekken.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:45

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha collega's,

Ik kan komende week nog wel even met jullie meesparren. Met jullie goedvinden zou ik 5.1.2.e ook willen uitnodigen, omdat we haar op het oog hebben voor het opstellen van een of meer herindelingswetten.

Hg,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:11

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e (bij de EK-behandeling ben ik wel gewoon). 5.1.2.e is er volgende week nog wel.

5.1.2.e
 Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e [redacted],

Hebben jullie volgende week tijd om even een (half) uurtje te sparren over de beoordeling van dit herindelingsadvies?

Het lijkt er op dat PS Gelderland op 7 juli het herindelingsadvies gaan vaststellen en kort daarna aan MBZK zullen gaan voorleggen. Dan moeten wij met de beoordeling aan de bak. 5.1.2.e wil graag in de tweede helft augustus een gesprek met de betrokken bestuurders, en op werkbezoek naar Scherpenzeel. Kort daarna definitieve besluitvorming door MBZK over wel/niet indienen van een wetsvoorstel bij de MR. Het blijft een beetje puzzelen hoe dit in de zomerperiode netjes past, hoe je binnen de 'vier maanden-termijn' uit de Arhi blijft, maar ook hoe je het combineert met Voorne aan Zee, de reflectiebrief en een herindeling per 1-1-2023 reëel in beeld houdt.

Grofweg zijn er 2 opties.

- Na beoordeling van het HA besluit MBZK geen wet te maken. Stel dat ze dit kort na het werkbezoek van 5.1.2.e besluit, kunnen er dan vervolgens begin september brieven uit naar medeoverheden en de TK. Er moet dan bij voorkeur wel een uitgewerkt 'alternatief' liggen. (Wat gaat er wel gebeuren om de bestuurskracht van Scherpenzeel te versterken?)
- MBZK besluit het advies wel om te zetten in een wetsvoorstel. Als dat besluit pas eind augustus wordt genomen, moet er snel daarna een wet / MvT liggen. Daar kan natuurlijk het nodige voor worden voorbereid, maar de kans dat het voor niets is, is ook reëel.

Oftewel, graag even sparren hoe e.e.a. past op jullie agenda's en termijnen etc. Ook benieuwd welke rol jullie in de beoordeling willen hebben.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl

T. 5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld
Datum: dinsdag 13 juli 2021 08:46:35

Ha 5.1.2.e,
 Ik zal als 5.1.2.e 5.1.2.e even met hem overleggen wie 5.1.2.e of ik) mee kan gaan op het werkbezoek van 5.1.2.e. Ik laat het je daarna weten.
 Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 12 juli 2021 14:41

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Ga ik zeker doen!

Ik hoor t.z.t. ook graag wie van jullie op vrijdag 27 augustus (10:00 – 14:00) mee kan gaan op het werkbezoek van 5.1.2.e.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 12 juli 2021 11:32

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Dank voor je bericht, goed om te weten! Zou je in augustus de concept afweging willen delen?

Dan kunnen we dan kijken welke voorbereiden wij alvast kunnen treffen.

Het klopt wat je schrijft over de verkiezingen. Met dank aan 5.1.2.e ben ik erachter gekomen dat de reguliere verkiezingen dan inderdaad plaatsvinden op de datum van de beoogde herindelingsverkiezingen. Ik had de wettekst verkeerd gelezen, excuus!

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 13:14

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Dank voor de info! Inmiddels heeft PS het herindelingsadvies vastgesteld en heb ik de stukken (1000+ pagina's) ontvangen. Ik ga de komende weken aan de slag, en zal zoals toegelicht toewerken naar een afweging van MBZK begin september. Mits voldoende voorbereid, moet het mi dan mogelijk zijn om het CBJ van begin oktober te halen. Als we deze niet halen, is herindelen per 1-1-2023 wsl. geen reëel pad meer. Ik zou daar dus vooraansnog vanuit willen gaan voor dit scenario. Zijn er wellicht stappen die we 'onder voorbehoud van besluitvorming' eventueel al in augustus kunnen doen? Uiteraard ligt de route ook nog steeds open dat er geen wetsvoorstel komt.

Over het punt van de verkiezingen. Als we het wetsvoorstel indienen in december 2021, en de reguliere verkiezingen in maart 2022 daardoor niet doorgaan, en de wet vervolgens niet wordt vastgesteld, worden er dan niet 'gewoon' op de datum van de beoogde herindelingsverkiezingen,

uitgestelde reguliere verkiezingen gehouden? De theoretische mogelijkheid dat een wet niet wordt aanvaard is er toch altijd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 30 juni 2021 17:41

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e, dank voor je reactie! Goed om IOB hierbij te betrekken. Maar natuurlijk ook eens met de stelling dat het pas echt aan de orde is als het herindelingsadvies wordt overgenomen.

Zoals tijdens ons overleg afgesproken zouden 5.1.2.e en ik een conceptplanning opstellen voor het geval het herindelingsadvies wordt overgenomen. In bijgaand document vinden jullie deze met enkele opmerkingen in de kantlijn. Wij zijn benieuwd naar jullie kijk op de volgende ingewikkelde punten (staan ook genoemd in bijgaand document):

- Is het mogelijk om op 4 oktober een afgerond wetsvoorstel met akkoord van de minister aan te bieden aan de CBJ? Zo niet, dan komen we uit op de CBJ van 2 november, waarvoor we de stukken op 25 oktober moeten aanleveren. Dit brengt hoogstwaarschijnlijk met zich mee dat we het wetsvoorstel pas na het kerstreces bij de Tweede Kamer indienen. De conceptplanning schuift dan namelijk bijna een maand op aangezien het kerstreces ertussen zit. Dit brengt mogelijk ook met zich mee dat de behandeling in de Eerste Kamer na het zomerreces zal plaatsvinden. Dit zou gelet op de voorbereidingen die de gemeente moet doen vrij laat zijn. De wet zou dan immers pas in oktober inwerking treden wat de gemeente in theorie nog maar enkele dagen geeft om de kandidaatstelling en verkiezingen op te tuigen.
- Echter, willen we het wetsvoorstel in december 2021 indienen? Als we dat doen dan worden in Scherpenzeel en Barneveld geen reguliere gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Als niet wordt ingestemd met het wetsvoorstel dan kunnen wij nu niet overzien op welke titel dan alsnog gemeenteraadsverkiezingen uitgeschreven kunnen worden (zie hiervoor op mijn opmerking in de concept planning).

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 30 juni 2021 10:00

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Dank 5.1.2.e

En als beginnetje van het antwoord op jouw vraag: De wetgever heeft de deelgemeenten afgeschaft, omdat de wetgever dat teveel op een vierde bestuurslaag vond lijken. Andere vormen van binnengemeentelijke decentralisaties heeft de wetgever in stand gelaten. Gemeenten kunnen daar gebruik van maken, dan zou ik denken dat de wetgever dat zelf ook mag?

En een andere – misschien iets minder degelijke – lijn voor het antwoord: iets met voortschrijdend inzicht? ☺

Maar goed, laten we dat vooral ook met IOB bespreken..

En tegelijkertijd: het is pas echt aan de orde als we er ook daadwerkelijk brood in zien...

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 17:28

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

Naar aanleiding van onze overleg gister hebben 5.1.2.e en ik nog eens nagedacht over de reikwijdte van artikel 128 Grondwet in verband met de mogelijkheid tot binnengemeentelijke decentralisatie in Scherpenzeel. Onze conclusie is dat artikel 128 Grondwet er niet aan in de weg staat om vanuit het rijk binnengemeentelijke decentralisatie op te leggen bij een herindeling.

Artikel 128 Grondwet zegt namelijk: *Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 123, kan de toekenning van bevoegdheden, als bedoeld in artikel 124, eerste lid, aan andere organen dan die, genoemd in artikel 125, alleen door provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad geschieden.* Het gearceerde stukje houdt in dat als er een nieuwe gemeenten of provincie wordt ingesteld of sprake is van een grenswijziging het bepaalde in artikel 128 Grondwet niet van toepassing is. Dit is het geval als het herindelingsadvies wordt overgenomen.

Wat wij wel als probleem zien en wat 5.1.2.e gister ook al signaleerde is hoe deze werkwijze zich verhoudt tot de afschaffing van deelgemeenten. Als motief voor het afschaffen van deelgemeenten wordt genoemd dat de regering het onwenselijk vond een vierde bestuurslaag te hebben. Als we nu vanuit het rijk een binnengemeentelijke decentralisatie gaan opleggen dan geeft dat het signaal af dat een vierde bestuurslaag juist effectief kan zijn. De vraag is dan: waarom is die vierde bestuurslaag dan nu wel goed? Zoals 5.1.2.e ook al aangaf is het goed om IOB hier vroegtijdig bij te betrekken.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:45

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha collega's,

Ik kan komende week nog wel even met jullie meesparren. Met jullie goedvinden zou ik 5.1.2.e ook willen uitnodigen, omdat we haar op het oog hebben voor het opstellen van een of meer herindelingswetten.

Hg,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:11

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e ,

5.1.2.e

(bij de EK-behandeling ben ik wel gewoon), 5.1.2.e is er volgende week nog wel.

5.1.2.e

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e ,

Hebben jullie volgende week tijd om even een (half) uurtje te sparren over de beoordeling van dit herindelingsadvies?

Het lijkt er op dat PS Gelderland op 7 juli het herindelingsadvies gaan vaststellen en kort daarna aan MBZK zullen gaan voorleggen. Dan moeten wij met de beoordeling aan de bak. 5.1.2.e wil graag in de tweede helft augustus een gesprek met de betrokken bestuurders, en op werkbezoek naar Scherpenzeel. Kort daarna definitieve besluitvorming door MBZK over wel/niet indienen van een wetsvoorstel bij de MR. Het blijft een beetje puzzelen hoe dit in de zomerperiode netjes past, hoe je binnen de 'vier maanden-termijn' uit de Arhi blijft, maar ook hoe je het combineert met Voorne aan Zee, de reflectiebrief en een herindeling per 1-1-2023 reëel in beeld houdt.

Grofweg zijn er 2 opties.

- Na beoordeling van het HA besluit MBZK geen wet te maken. Stel dat ze dit kort na het werkbezoek van 5.1.2.e besluit, kunnen er dan vervolgens begin september brieven uit naar medeoverheden en de TK. Er moet dan bij voorkeur wel een uitgewerkt 'alternatief' liggen. (Wat gaat er wel gebeuren om de bestuurskracht van Scherpenzeel te versterken?)
- MBZK besluit het advies wel om te zetten in een wetsvoorstel. Als dat besluit pas eind augustus wordt genomen, moet er snel daarna een wet / MvT liggen. Daar kan natuurlijk het nodige voor worden voorbereid, maar de kans dat het voor niets is, is ook reëel.

Oftewel, graag even sparren hoe e.e.a. past op jullie agenda's en termijnen etc. Ook benieuwd welke rol jullie in de beoordeling willen hebben.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl

T. 5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld
Datum: dinsdag 29 juni 2021 17:28:30

Ha 5.1.2.e,

Naar aanleiding van onze overleg gister hebben 5.1.2.e en ik nog eens nagedacht over de reikwijdte van artikel 128 Grondwet in verband met de mogelijkheid tot binnengemeentelijke decentralisatie in Scherpenzeel. Onze conclusie is dat artikel 128 Grondwet er niet aan in de weg staat om vanuit het rijk binnengemeentelijke decentralisatie op te leggen bij een herindeling. Artikel 128 Grondwet zegt namelijk: *Behoudens in de gevallen bedoeld in artikel 123, kan de toekenning van bevoegdheden, als bedoeld in artikel 124, eerste lid, aan andere organen dan die, genoemd in artikel 125, alleen door provinciale staten onderscheidenlijk de gemeenteraad geschieden.* Het gearceerde stukje houdt in dat als er een nieuwe gemeenten of provincie wordt ingesteld of sprake is van een grenswijziging het bepaalde in artikel 128 Grondwet niet van toepassing is. Dit is het geval als het herindelingsadvies wordt overgenomen.

Wat wij wel als probleem zien en wat 5.1.2.e gister ook al signaleerde is hoe deze werkwijze zich verhoudt tot de afschaffing van deelgemeenten. Als motief voor het afschaffen van deelgemeenten wordt genoemd dat de regering het onwenselijk vond een vierde bestuurslaag te hebben. Als we nu vanuit het rijk een binnengemeentelijke decentralisatie gaan opleggen dan geeft dat het signaal af dat een vierde bestuurslaag juist effectief kan zijn. De vraag is dan: waarom is die vierde bestuurslaag dan nu wel goed? Zoals 5.1.2.e ook al aangaf is het goed om IOB hier vroegtijdig bij te betrekken.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:45

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha collega's,

Ik kan komende week nog wel even met jullie meesparren. Met jullie goedvinden zou ik 5.1.2.e ook willen uitnodigen, omdat we haar op het oog hebben voor het opstellen van een of meer herindelingswetten.

Hg,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:11

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha 5.1.2.e,

5.1.2.e

. 5.1.2.e is er volgende week nog wel.

5.1.2.e

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:05

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>; 5.1.2.e <@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: Herindelingsadvies Scherpenzeel/Barneveld

Ha **5.1.2.e**,

Hebben jullie volgende week tijd om even een (half) uurtje te sparren over de beoordeling van dit herindelingsadvies?

Het lijkt er op dat PS Gelderland op 7 juli het herindelingsadvies gaan vaststellen en kort daarna aan MBZK zullen gaan voorleggen. Dan moeten wij met de beoordeling aan de bak. **5.1.2.e** wil graag in de tweede helft augustus een gesprek met de betrokken bestuurders, en op werkbezoek naar Scherpenzeel. Kort daarna definitieve besluitvorming door MBZK over wel/niet indienen van een wetsvoorstel bij de MR. Het blijft een beetje puzzelen hoe dit in de zomerperiode netjes past, hoe je binnen de 'vier maanden-termijn' uit de Arhi blijft, maar ook hoe je het combineert met Voorne aan Zee, de reflectiebrief en een herindeling per 1-1-2023 reëel in beeld houdt.

Grofweg zijn er 2 opties.

- Na beoordeling van het HA besluit MBZK geen wet te maken. Stel dat ze dit kort na het werkbezoek van **5.1.2.e** besluit, kunnen er dan vervolgens begin september brieven uit naar medeoverheden en de TK. Er moet dan bij voorkeur wel een uitgewerkt 'alternatief' liggen. (Wat gaat er wel gebeuren om de bestuurskracht van Scherpenzeel te versterken?)
- MBZK besluit het advies wel om te zetten in een wetsvoorstel. Als dat besluit pas eind augustus wordt genomen, moet er snel daarna een wet / MvT liggen. Daar kan natuurlijk het nodige voor worden voorbereid, maar de kans dat het voor niets is, is ook reëel.

Oftewel, graag even sparren hoe e.e.a. past op jullie agenda's en termijnen etc. Ook benieuwd welke rol jullie in de beoordeling willen hebben.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. **5.1.2.e** @minbzk.nl

T. **5.1.2.e**

Van: 5.1.2.e
 Aan: 5.1.2.e
 Onderwerp: RE: Herindelingsontwerp Scherpenzeel
 Datum: woensdag 17 februari 2021 18:21:59

Dag 5.1.2.e,

Excuses voor de late reactie. Ik begreep dat je meerdere IOB-collega's had benaderd, heb je van hen al een reactie? Ik zou iets zinnige kunnen zeggen vanuit de Gemeentewet geredeneerd, oa afschaffing deelgemeenten en mogelijkheden bestuurscommissies ex art. 83 of adviescommissies ex art. 84, maar 5.1.2.e weet hier ook het nodige vanaf en 5.1.2.e heeft zich ook in vormen van binnengemeentelijke organisatie verdiept, oa wetenschappelijk onderzoek begeleid. Dus misschien eerst even bij hen proberen?

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 DG Bestuur, Ruimte en Wonen

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

M 5.1.2.e @minbzk.nl

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 5 februari 2021 14:01

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Herindelingsontwerp Scherpenzeel

Hoi 5.1.2.e,

Vorige week hebben GS Gelderland een herindelingsontwerp vastgesteld voor de samenvoeging van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. Een herindeling op initiatief van de provincie, waar in Scherpenzeel veel weerstand tegen is. In het herindelingsontwerp wordt het idee van een innovatief dorpenbeleid gelanceerd, als manier om tegemoet te komen aan de bezwaren van de inwoners van Scherpenzeel.

GS hebben het herindelingsontwerp aan BZK gezonden en daarin het volgende verzoek opgenomen.

In het herindelingsontwerp is opgenomen dat wij ons willen inspannen, samen met de betrokken gemeentebesturen en met uw departement, om te komen tot een passende en innovatieve vorm van dorpenbeleid voor het dorp Scherpenzeel en overige dorpen binnen de nieuw te vormen gemeente Barneveld. Binnenkort zullen wij het initiatief nemen om daar met u over van gedachten te wisselen. Wij hopen dat u daartoe bereid bent.

Als dit verzoek komende weken concreet wordt, ben ik dan bij jullie aan het juiste adres om hierover mee te denken? Zo ja, dan plan ik even een overlegje in om jullie bij te praten, o.a. over de bereidheid bij 5.1.2.e om hier wel/niet actief een bijdrage aan te leveren.

Hoor het graag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E 5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Kamerbrief. Beantwoording schriftelijke vragen van lid Van Houwelingen (FvD) over de mogelijke herindeling van de gemeente Scherpenzeel
Datum: dinsdag 29 juni 2021 17:05:59
Bijlagen: [Kamerbrief. Beantwoording schriftelijke vragen van lid Van Houwelingen \(FvD\) over de mogelijke herin.docx](#)

Paar suggesties om het iets meer bij Gelderland te laten en te verduidelijken dat wij er geen kennis van hebben.
 Zijn het overigens inderdaad maar twee (informatieve) vragen? Geen "wat vindt u"?
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 15:44

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Kamerbrief. Beantwoording schriftelijke vragen van lid Van Houwelingen (FvD) over de mogelijke herindeling van de gemeente Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Is dit voldoende zo denk je? Of zal ik nog wat korter af zijn?

Vandaag stuurt GS wel een afschrift van PS -stukken TKN naar het ministerie (provinciaal zijn er ook vragen gesteld over het lobbywerk), waarvan het stuk wel zal deel uitmaken. Lijkt mij niet veel toevoegen om dat te melden, zeker gelet op het tijdsframe.

Wil het morgen snel in de tas hebben, dan kan het nog weg voor het reces.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: KV Scherpenzeel
Datum: dinsdag 31 augustus 2021 11:12:16

Ik heb een paar suggesties gedaan in reactie op de opmerkingen van 5.1.2.e. 5.1.2.e moet nog even kijken of hij het daarmee eens is en dan kan het m.i. weg.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. 5.1.2.e@minbzk.nl
T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 10:36
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: KV Scherpenzeel
Dag 5.1.2.e

Nav de bespreking met 5.1.2.e had ik nog even naar de beantwoording van de KV gekeken. Ik heb paar comments gezet nog ter suggestie. Kunnen jullie daar nog even naar kijken? Jullie zitten er beter in, dus het zijn vooral suggesties. Doel moet sowieso zijn het vandaag einde dag nogmaals aan 5.1.2.e voor te leggen, en dan morgen in de tas M.

Gr. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @barneveld.nl"; 5.1.2.e @scherpenzeel.nl";
 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Link naar oordeelsvormende vergadering PS dd 23-6
Datum: woensdag 23 juni 2021 12:46:42

Hallo,
 Excuus, de link die ik stuurde is naar de agenda/stukken en niet naar de vergadering.
 Hierbij de juiste link:

https://5.1.2.e/gelderland/#!/provinciegelderland/20210623_2

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 22 juni 2021 14:27

Aan: 5.1.2.e @barneveld.nl'; 5.1.2.e

@scherpenzeel.nl'; 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Link naar oordeelsvormende vergadering PS dd 23-6

Aanvullend: het is van 13.00 tot 16.00 uur.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 22 juni 2021 14:22

Aan: 5.1.2.e @barneveld.nl>; 5.1.2.e @barneveld.nl; 5.1.2.e

@scherpenzeel.nl>; 5.1.2.e @scherpenzeel.nl'

5.1.2.e @scherpenzeel.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @gelderland.nl>

Onderwerp: Link naar oordeelsvormende vergadering PS dd 23-6

Dag allen,

Morgen is de oordeelsvorming in Provinciale Staten over het herindelingsadvies
 Barneveld-Scherpenzeel.

Bijgaand ontvangt u de link naar Statenlive om indien gewenst deze sessie te volgen.

5.1.2.e [Provincie Gelderland \(stateninformatie.nl\)](https://www.provinciegelderland.nl/stateninformatie)

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @barneveld.nl; 5.1.2.e @scherpenzeel.nl;
5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Link naar oordeelsvormende vergadering PS dd 23-6
Datum: dinsdag 22 juni 2021 14:26:57

Aanvullend: het is van 13.00 tot 16.00 uur.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 22 juni 2021 14:22

Aan: 5.1.2.e @barneveld.nl; 5.1.2.e

@scherpenzeel.nl; 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Link naar oordeelsvormende vergadering PS dd 23-6

Dag allen,

Morgen is de oordeelsvorming in Provinciale Staten over het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel.

Bijgaand ontvangt u de link naar Statenlive om indien gewenst deze sessie te volgen.

5.1.2.e Provincie Gelderland (stateninformatie.nl)

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Link naar SIS Barneveld-Scherpenzeel
Datum: donderdag 27 mei 2021 14:48:21
Bijlagen: [image001.png](#)

Hoi 5.1.2.e,

Nog niet zoveel reacties gehad, behalve in de pers, die vrij neutraal zijn, zie bijvoorbeeld Binnenlands Bestuur:

<https://m.binnenlandsbestuur.nl/nieuws/gs-houden-vast-aan-herindeling-scherpenzeel.255353.lynkx>

Scherpenzeel zelfstandig heeft op hun facebook pagina een paar afwijzende reacties staan:

<https://www.facebook.com/101542644946859/posts/285279059906549/?d=n>

Voor jouw info nog even: PS gaan op 16 juni een digitale hoorzitting organiseren voor o.m. de indieners van zienswijzen. We zullen je tzt een linkje sturen.

Groet, 5.1.2.e

@5.1.2.e wil jij de link tzt naar 5.1.2.e sturen? Bvd.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 27 mei 2021 10:30

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Link naar SIS Barneveld-Scherpenzeel

Dag 5.1.2.e,

Dank voor de link, de stukken heb ik inmiddels ook 'officieel' voorbij zien komen. Ik ga ze met interesse lezen.

Hoe zijn de eerste reacties?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @ gelderland.nl >

Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 16:45

Aan: 5.1.2.e @ minbzk.nl >

Onderwerp: FW: Link naar SIS Barneveld-Scherpenzeel

Dag 5.1.2.e,

Hierbij stuur ik je alvast de link door naar de stukken die vandaag door GS zijn vrijgegeven voor behandeling door PS. Een brief naar de minister met daarin de zelfde link volgt later vandaag.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @ gelderland.nl >

Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 16:40

Aan: 5.1.2.e @ gelderland.nl >; 5.1.2.e .nl >;

5.1.2.e @ gelderland.nl >; 5.1.2.e @ gelderland.nl >

Onderwerp: FW: Link naar SIS Barneveld-Scherpenzeel

Hallo,

Hierbij de sis-link.

Er staan nu op: de statenbrief en het herindelingsadvies. De rest volgt zsm.

Groet, [redacted]

Van: 5.1.2.e @ gelderland.nl >

Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 16:36

Aan: 5.1.2.e @ gelderland.nl >; 5.1.2.e @ gelderland.nl >

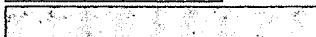
Onderwerp: Link naar SIS Barneveld-Scherpenzeel

Dag 5.1.2.e ,

Hierbij het linkje naar SIS: - Herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel (PS2021-384)
[Provincie Gelderland \(stateninformatie.nl\)](http://stateninformatie.nl)

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

 [@gelderland.nl](mailto: @gelderland.nl)

Werkdagen: **5.1.2.e**

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Managementsamenvatting rapportage vertrouwenspersoon
Datum: dinsdag 7 september 2021 16:55:32
Bijlagen: [image006.jpg](#)
[image007.gif](#)
[image008.gif](#)
[image009.gif](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)

Beste 5.1.2.e,
Dank voor deze samenvatting, burgemeester Klein heeft dit gisteren inderdaad aangekondigd. We hebben het ook kort gehad over de vertrouwelijke sideletter waar wij eerder mailcontact over hadden.

Graag zouden we daar nog inzage in hebben.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 6 september 2021 20:23

Aan: 5.1.2.e

CC: Eppie Klein

Onderwerp: FW: Managementsamenvatting rapportage vertrouwenspersoon

Beste 5.1.2.e,

Op verzoek van burgemeester Klein stuur ik je hierbij de managementsamenvatting van de Vertrouwenspersoon. De burgemeester heeft dit rapport op 6 september jl. ontvangen. Dit rapport is opgesteld door de vertrouwenspersoon nadat deze begin december 2020 door de locoburgemeester van Scherpenzeel (Gld) is verzocht als vertrouwenspersoon te fungeren voor mensen die zich belemmerd voelen in hun meningsuiting gedurende de discussie over het herindelen of zelfstandig blijven van de gemeente. Aanleiding waren de zorgen in die richting van gedeputeerde Markink.

Namens burgemeester E. Klein

✉ 5.1.2.e@scherpenzeel.nl

🌐 www.scherpenzeel.nl

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: memo advies 5.1.2.e
Datum: maandag 30 november 2020 08:49:18
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.gif](#)
[image003.gif](#)
[image004.png](#)

Hoi 5.1.2.e
Dank voor deze info!
Met vriendelijke groet,
5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E 5.1.2.e @minbzk.nl
T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 27 november 2020 18:15
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: memo advies 5.1.2.e
Urgentie: Hoog
5.1.2.e ,
Vanmiddag hadden we een gesprek met de spiegelgroep.
We hebben met hen ook kort gesproken over bijgaand adviesrapport van 5.1.2.e
Leek me goed het ook aan jou te sturen.
Met vriendelijke groet,
5.1.2.e
Tel. 5.1.2.e
Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Mogelijke herindeling gemeente Scherpenzeel
Datum: dinsdag 20 juli 2021 16:42:36

Mooi antwoord.
Dank en groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 15:08

Aan: 5.1.2.e@gmail.com'

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Mogelijke herindeling gemeente Scherpenzeel

Geachte 5.1.2.e,

Dank voor u bericht aan de minister van Binnenlandse en Koninkrijksrelaties over de ontwikkelingen in de gemeente Scherpenzeel van 12 juni jl..

U geeft in uw brief aan dat u al een langere periode prettig woont in Scherpenzeel. Omdat u soms ook enkele maanden buiten de gemeente verblijft, heeft u niet aan de bijeenkomsten over de mogelijke herindeling deel kunnen nemen. In de brief schrijft u dat de enige constante factor in het dorp is dat er gedoe bestaat over de bestuurlijke toekomst van de gemeente. Ik ben met u van mening dat een discussie over de bestuurlijke organisatie er niet toe mag leiden dat andere problemen niet adequaat worden aangepakt.

Momenteel wordt de besluitvorming van de minister over dit onderwerp voorbereid. De provincie heeft het herindelingsadvies op 6 juli 2021 vastgesteld. Ik kan dus nog niet zeggen of de minister besluit om - zoals u voorstelt - de herindeling met Barneveld door te zetten, of dat de gemeente zelfstandig mag blijven. Wij hebben in ieder geval kennis genomen van uw visie en zullen die bij de beoordeling van het dossier betrekken.

Nogmaals dank voor uw inbreng, en ik hoop (en verwacht) dat ongeacht de uitkomst, het prettig wonen blijft in Scherpenzeel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e@minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: nieuwsberichtje Scherpenzeel
Datum: vrijdag 4 september 2020 14:13:19

Ha 5.1.2.e,

Zo snel zou ik niet willen gaan. Kennelijk ging deze juridische discussie over de vraag wie bevoegd is namens een gemeente bezwaar aan te tekenen, niet over de vraag of er überhaupt sprake was van een besluit waartegen bezwaar aangetekend mocht worden. Daarover heeft de provincie kennelijk nog geen uitspraak gedaan. Het horen kan ook een manier zijn om de verhoudingen niet nog meer op scherp te zetten. Als het bezwaarschrift zonder horen niet ontvankelijk zou worden verklaard, bevestigt dat wellicht bij de gemeente dat de provincie helemaal geen *open* overleg wil voeren?Hg,

5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Datum: vrijdag 04 sep. 2020 1:48 PM

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: nieuwsberichtje Scherpenzeel

Kwam dit online tegen.

SCHERPENZEEL Op dinsdag 6 oktober mag de gemeente Scherpenzeel haar bezwaren tegen het in gang zetten van een arhi-procedure komen toelichten bij de commissie Rechtsbescherming in Arnhem. De uitnodiging is niet zonder slag of stoot tot stand gekomen, zo blijkt uit een uitgebreide briefwisseling tussen de provincie en de gemeente. Aanvankelijk stelde de provincie zich op het standpunt dat het bezwaarschrift niet rechtmatig was ondertekend waarop afwijzing op procedurele gronden dreigde. Na uitwisseling van de juridische onderbouwing over en weer, zijn Gedeputeerde Staten inmiddels tot het oordeel gekomen dat de ondertekening van het bezwaarschrift toch correct is.

Het college heeft alle correspondentie over het door het college ingediende bezwaarschrift, die tijdens het zomerreces heeft plaatsgevonden, toegevoegd aan een informatiememo aan de gemeenteraad. Daaruit blijkt dat GS zich in eerste instantie op het standpunt stelde dat niet het college, maar alleen de burgemeester bevoegd is om de gemeente in en buiten rechte te vertegenwoordigen c.q..

Impliceert dit dat ze het bezwaar toch al ontvankelijk verklaren? Of volgt die afweging pas na de toelichting aan de commissie Rechtsbescherming?

Om de chaos compleet te maken <https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2462120/Bestuurscrisis-Scherpenzeel-wethouders-zeggen-vertrouwen-burgemeester-op>

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota MBZK casus Gelderland-Scherpenzeel
Datum: woensdag 14 oktober 2020 13:00:17

Hoi 5.1.2.e,

Inmiddels verhaal ook via Digidoc gezien en geaccordeerd.

Volgens mij prima opgelost zo, wel zo transparant om wel (actief) de nuancering kenbaar te maken.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 14 oktober 2020 11:32

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Nota MBZK casus Gelderland-Scherpenzeel

Hoi 5.1.2.e,

Hierbij de stukken die vandaag via de CZW lijn aan de minister worden voorgelegd. Volgens mij een goede weg om ons eerdere standpunt te nuanceren, zonder dat we onderdeel worden van het geschil tussen Scherpenzeel en Gelderland.

Als je aandachtspunten hebt, hoor ik het graag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e@minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: nota Scherpenzeel
Datum: donderdag 22 oktober 2020 21:43:09

OK, thx!

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 22 oktober 2020 18:18

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: nota Scherpenzeel

Thx. Hoeft nu niet denk ik. Kan wat mij betreft door nu.

Hgrt

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Datum: donderdag 22 okt. 2020 6:05 PM

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Kopie: 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: nota Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Zie hierbij nieuw notatje + aangepaste brief aan Scherpenzeel nav overleg vanmiddag (met dank aan 5.1.2.e). Graag jou akkoord hierop.

Jij sprak vanmiddag over een mogelijke actieve rol van M danwel jouzelf richting Scherpenzeel/provincie. Daar is nu niets over opgenomen in de nota. Wil jij daar nog iets over toegevoegd hebben?

groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

5.1.2.e

Turfmarkt 147 5.1.2.e | 2500 EA | Den Haag

.....
T 5.1.2.e

5.1.2.e @minbzk.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Nota van bevindingen
Datum: vrijdag 4 december 2020 17:51:41

Betekent dit nu dat er ook vandaag nog iets richting M is gegaan? Zo ja, dan zou ik dat graag nog ontvangen ter info zodat 5.1.2.e ook daarvan op de hoogte is. Heb 5.1.2.e vanmiddag pp verzoek van 5.1.2.e geïnformeerd over de kwestie en aangegeven dat nota richting 5.1.2.e en M volgt. Dacht dat nota volgende week zou komen maar mogelijk is dus vandaag al iets de lijn ingegaan?

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 12:22

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Nota van bevindingen

Plan is nu een informerende nota voor MBZK en 5.1.2.e met in de bijlage een beschouwing op 'open overleg'.

5.1.2.e moet nu echter eerst MBZK even kort informeren over de kwestie. Wordt dus maandag/dinsdag dat de nota bij 5.1.2.e is.

Verderop in de tijd zullen we ook iets diepgaander moeten gaan afwegen hoe wij nu in het dossier zitten. In januari zijn er namelijk bestuurlijke overleggen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E 5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 09:23

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e

@minbzk.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl;

5.1.2.e @minbzk.nl

Onderwerp: RE: Nota van bevindingen

Check. Vanmiddag sowieso!

5.1.2.e spreekt dus woensdag met 5.1.2.e? Wordt dat dan één nota met nota die we voor minister zouden maken of nu een nota voor minister en maandag nota richting 5.1.2.e?

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 08:59

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e

@minbzk.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl;

5.1.2.e @minbzk.nl

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Kijk aan, toch nog iemand die graag het perspectief van BZK wil horen. Moeten we toch nog even versneld aan de bak om onze visie uit te schrijven.

@5.1.2.e, zullen wij zo even bellen om e.e.a. af te stemmen?

@5.1.2.e, heb jij een dezer dagen tijd om mee te kijken?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

 Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 08:46

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 08:22

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Kijken jullie even mee? Betrekken bij gesprek woensdag wat ik met 5.1.2.e heb.
 5.1.2.e belde mij gisteren. Ook over Scherpenzeel. Hij is 5.1.2.e prov GLD. Hij heeft een vraag over het open overleg rond wet arhi. Hoe open is open? Moeten er bv perse ook alternatieven bekeken worden met andere gemeenten (dus niet alleen scherpenzeel-barneveld) Graag onze zienswijze.

En (2) overweegt te adviseren dat het overleg door gld opnieuw moet worden gestart..

Hgrt 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

 Van: 5.1.2.e @nsob.nl>

Datum: donderdag 03 dec. 2020 8:35 PM

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Kopie: 5.1.2.e @nsob.nl>; 5.1.2.e @nsob.nl>

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Beste 5.1.2.e,

Bijgaand onze rapportage over Scherpenzeel (en die over Ermelo, wellicht ten overvloede, bijgevoegd). Daarin een paar observaties over waarnemend burgemeesterschap, de CdK als rijksheer en voorzitter GS en het vermaledijde begrip 'bestuurskracht' in relatie tot herindeling.

Vriendelijke groet en (voor 5.1.2.e) tot woensdag

5.1.2.e

[Redacted content]

[Redacted content]

5.1.2.e

[Redacted]

[Redacted]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging
Datum: dinsdag 11 augustus 2020 09:42:40
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image002.png](#)
[image003.gif](#)
[image004.gif](#)
[image005.png](#)
[image006.jpg](#)
[image007.gif](#)
[image008.png](#)

Beste 5.1.2.e,

Ik heb de brief nog bij CZW laten toetsen ter controle. Ik heb deze gisteren terug ontvangen. Ik stel zo meteen de nota op en dan kan het lijn in naar de minister. Zou ik de nota nog naar je door kunnen sturen en dat je deze nog aanvult? Ik weet niet of het handig is om de situatie kort toe te lichten aan de minister?

Alvast dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

DG Bestuur, Ruimte en Wonen
 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 5.1.2.e
 Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
 Tel. nr. 5.1.2.e

T 5.1.2.e
 E 5.1.2.e @minbzk.nl
 E 5.1.2.e @minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 10 augustus 2020 14:01

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Beste 5.1.2.e

Dank voor het werk! En prima afweging wat mij betreft om het verzoek nu niet-ontvankelijk te verklaren.

5.1.2.e, kun jij mij aangeven waar de brief inmiddels in de procedure zit?

Ik zou graag even ambtelijk contact zoeken voordat de brief wordt verzonden, om onze afweging even toe te lichten aan de gemeentesecretaris.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 23 juli 2020 14:52

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Dag 5.1.2.e ,

Zoals gisteren telefonisch besproken zou ik alvast een concept afwijzing opstellen met betrekking tot het verzoek tot vernietiging Scherpenzeel.

Als je op- en of aanmerkingen hebt hoor ik het graag. Voeg ze gerust toe.

We moeten dan alleen met betrekking tot het verzenden nog wachten totdat de minister terug is van reces.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 22 juli 2020 12:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Dag 5.1.2.e ,

Zag dat ik niet op je laatste vraag ben ingegaan in mijn mail hieronder. Lijkt mij goed als het bij jullie de lijn in gaat, volgens mij ligt de behandeling uiteindelijk ook bij jullie toch?

Groeten,

Han 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 22 juli 2020 11:53

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Goedemorgen 5.1.2.e ,

Bedankt voor het toesturen van de ontvangstbevestiging. In de bijlage heb ik twee kleine tekstsuggesties gedaan.

Verder vroeg ik me nog af of het verstandig en zuiver is om de aanvraag wel in behandeling te nemen, maar pas na afloop van de bezwaar en beroepsprocedure. Ik zou het beter vinden om te zeggen dat wij de aanvraag niet in behandeling kunnen nemen omdat we eerst de bezwaar en beroepsprocedure willen afwachten. En als reden (naast de wettelijke bepaling) noemen dat we hiermee recht willen doen aan de bezwaar en beroepsprocedure, we ons kunnen voorstellen dat deze procedure leidt tot intrekking van dan wel wijzigingen in het vernietigingsverzoek van de gemeente en wij graag zien dat de gemeente in een eventueel hernieuwd verzoek aangeeft hoe de beslissing op het bezwaar luidt en waarom de gemeente alsnog over wenst te gaan tot vernietiging van het besluit.

Bijkomende reden is dat we ons in de brief vastleggen op een termijn van 4 weken na vaststelling van de beslissing op het bezwaar. Terwijl we van Scherpenzeel ook nog vragen om ons de beslissing op het bezwaar toe te zenden en hierbij aan te geven of de gemeente in beroep wil gaan bij de bestuursrechter. Kan me zo voorstellen dat de bezwaarprocedure het e.e.a. verandert aan de argumentatie van Scherpenzeel en we een uitgebreidere brief krijgen waarin de gemeente o.a. uitlegt waarom ze het niet met de beslissing op het bezwaar eens zijn. Die brief krijgen we waarschijnlijk 1 a 2 weken na vaststelling van de beslissing op het bezwaar, waarna wij maar 2 a 3 weken over hebben..

Hopelijk kunnen je iets met mijn suggesties Ines!

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 21 juli 2020 16:38

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: @minbzk.nl>

Onderwerp: Ontvangstbevestiging

Dag 5.1.2.e ,

Bijgevoegd vind je ter afstemming de ontvangstbevestiging van het verzoek tot vernietiging met betrekking tot de Arhi-procedure Scherpenzeel-Barneveld. Als je hier nog op- en of opmerkingen hebt hoor ik het graag.

Is het verder wenselijk dat de ontvangstbevestiging via jullie de lijn in gaat of via ons?

Alvast dank voor je reactie,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

DG Bestuur, Ruimte en Wonen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag |

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Tel. nr. 5.1.2.e

T 5.1.2.e

E 5.1.2.e @minbzk.nl

E 5.1.2.e @minbzk.nl

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 juli 2020 09:52

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

tkn

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 juli 2020 09:48

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

Hoi 5.1.2.e,

Deze brief kreeg ik gisteren vanuit Scherpenzeel toegestuurd. Scherpenzeel is het niet eens met het besluit van GS om een artikel 8 procedure Wet arhi te sturen, en draag dat besluit voor om te schorsen / vernietigen. Bij GS hebben ze bezwaar aangetekend tegen het besluit. Lijkt mi voor een groot deel op bij het verzoek van Haren destijds. Komen deze brieven doorgaans op jouw bordje? Zo ja, kunnen we er dan nog even over bellen vandaag. Ik ga na vandaag op vakantie, maar wil het graag weten als er bv met het oog op termijn nog op korte termijn iets moet gebeuren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 11:44

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

Ter info voor 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 11:20

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

Goedemorgen,

Kunnen jullie deze brieven op verzoek van de gemeente Scherpenzeel inboeken?

Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
[redacted]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e <[redacted]@minbzk.nl>

T 5.1.2.e
[redacted]

Van: 5.1.2.e <[redacted]@scherpenzeel.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 10:46

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

Hoi 5.1.2.e,

Bijgaande brieven zijn op de post.

Graag zorgen dat deze info op de juiste plek terecht komt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
[redacted]

Tel. 5.1.2.e
[redacted]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e <[redacted]@scherpenzeel.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 10:40

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@scherpenzeel.nl>

Onderwerp: brieven

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
[redacted]

T: ☎ 5.1.2.e
[redacted]

✉ 5.1.2.e <[redacted]@scherpenzeel.nl>

🌐 www.scherpenzeel.nl

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging
Datum: maandag 27 juli 2020 11:16:34
Bijlagen: [concept afwijzing verzoek tot vernietiging Scherpenzeel.docx](#)
[image001.jpg](#)
[image002.png](#)
[image003.gif](#)
[image004.gif](#)
[image005.png](#)
[image006.jpg](#)
[image007.gif](#)
[image008.png](#)

Hoi 5.1.2.e,
 Bedankt voor het doorsturen nog, prima brief lijkt mij, hierbij enkele tekstsuggesties, hopelijk kun je er wat mee!
 Vriendelijke groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 23 juli 2020 14:52

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Dag 5.1.2.e,

Zoals gisteren telefonisch besproken zou ik alvast een concept afwijzing opstellen met betrekking tot het verzoek tot vernietiging Scherpenzeel.

Als je op- en of aanmerkingen hebt hoor ik het graag. Voeg ze gerust toe.

We moeten dan alleen met betrekking tot het verzenden nog wachten totdat de minister terug is van reces.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 22 juli 2020 12:06

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Dag 5.1.2.e,

Zag dat ik niet op je laatste vraag ben ingegaan in mijn mail hieronder. Lijkt mij goed als het bij jullie de lijn in gaat, volgens mij ligt de behandeling uiteindelijk ook bij jullie toch?

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 22 juli 2020 11:53

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Ontvangstbevestiging

Goedemorgen 5.1.2.e,

Bedankt voor het toesturen van de ontvangstbevestiging. In de bijlage heb ik twee kleine tekstsuggesties gedaan.

Verder vroeg ik me nog af of het verstandig en zuiver is om de aanvraag wel in behandeling te nemen, maar pas na afloop van de bezwaar en beroepsprocedure. Ik zou het beter vinden om te zeggen dat wij de aanvraag niet in behandeling kunnen nemen omdat we eerst de bezwaar en beroepsprocedure willen afwachten. En als reden (naast de wettelijke bepaling) noemen dat we hiermee recht willen doen aan de bezwaar en beroepsprocedure, we ons kunnen voorstellen dat deze procedure leidt tot intrekking van dan wel wijzigingen in het vernietigingsverzoek van de gemeente en wij graag zien dat de gemeente in een eventueel hernieuwd verzoek aangeeft hoe de beslissing op het bezwaar luidt en waarom de gemeente alsnog over wenst te gaan tot

vernietiging van het besluit.

Bijkomende reden is dat we ons in de brief vastleggen op een termijn van 4 weken na vaststelling van de beslissing op het bezwaar. Terwijl we van Scherpenzeel ook nog vragen om ons de beslissing op het bezwaar toe te zenden en hierbij aan te geven of de gemeente in beroep wil gaan bij de bestuursrechter. Kan me zo voorstellen dat de bezwaarprocedure het e.e.a. verandert aan de argumentatie van Scherpenzeel en we een uitgebreidere brief krijgen waarin de gemeente o.a. uitlegt waarom ze het niet met de beslissing op het bezwaar eens zijn. Die brief krijgen we waarschijnlijk 1 a 2 weken na vaststelling van de beslissing op het bezwaar, waarna wij maar 2 a 3 weken over hebben..

Hopelijk kunnen je iets met mijn suggesties ^{5.1.2.e}!

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 21 juli 2020 16:38

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Ontvangstbevestiging

Dag 5.1.2.e,

Bijgevoegd vind je ter afstemming de ontvangstbevestiging van het verzoek tot vernietiging met betrekking tot de Arhi-procedure Scherpenzeel-Barneveld. Als je hier nog op- en of opmerkingen hebt hoor ik het graag.

Is het verder wenselijk dat de ontvangstbevestiging via jullie de lijn in gaat of via ons?

Alvast dank voor je reactie,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

[Redacted signature]

5.1.2.e

DG Bestuur, Ruimte en Wonen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | [Redacted] [Redacted] [Redacted]

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Tel. nr. 5.1.2.e

T 5.1.2.e

E 5.1.2.e @minbzk.nl

E 5.1.2.e @minbzk.nl

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 juli 2020 09:52

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

tkn

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 juli 2020 09:48

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: brieven

Hoi 5.1.2.e,

Deze brief kreeg ik gisteren vanuit Scherpenzeel toegestuurd. Scherpenzeel is het niet eens met het besluit van GS om een artikel 8 procedure Wet arhi te sturen, en draag dat besluit voor om te schorsen / vernietigen. Bij GS hebben ze bezwaar aangetekend tegen het besluit. Lijkt mi voor een groot deel op bij het verzoek van Haren destijds. Komen deze brieven doorgaans op jouw bordje? Zo ja, kunnen we er dan nog even over bellen vandaag. Ik ga na vandaag op vakantie, maar wil het graag weten als er bv met het oog op termijn nog op korte termijn iets moet gebeuren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

[Redacted signature]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)
T. **5.1.2.e**

Van: **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 11:44

Aan: **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

cc: **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

Onderwerp: FW: brieven

Ter info voor **5.1.2.e**

Van: **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 11:20

Aan: **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

Onderwerp: FW: brieven

Goedemorgen,
Kunnen jullie deze brieven op verzoek van de gemeente Scherpenzeel inboeken?
Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
[Redacted signature]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)
T. **5.1.2.e**

Van: **5.1.2.e** [@scherpenzeel.nl](mailto:5.1.2.e@scherpenzeel.nl)>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 10:46

Aan: **5.1.2.e** [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

Onderwerp: FW: brieven

Hoi **5.1.2.e**,

Bijgaande brieven zijn op de post.

Graag zorgen dat deze info op de juiste plek terecht komt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
[Redacted signature]

Tel. **5.1.2.e**
[Redacted phone number]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e [redacted]@scherpenzeel.nl>

Verzonden: donderdag 16 juli 2020 10:40

Aan: 5.1.2.e [redacted]@scherpenzeel.nl>

Onderwerp: brieven

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

T: ☎ 5.1.2.e

✉ [redacted]@scherpenzeel.nl

🌐 www.scherpenzeel.nl

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: overleg a.s. dinsdag
Datum: woensdag 28 oktober 2020 13:28:24
Bijlagen: [image001.png](#)

Ik kan eventueel ook aanschuiven.
 Zaken vastleggen kan wmb wel, maar dat kan lang zo expliciet niet zijn als dat wat we mondeling zouden kunnen bespreken.
 In deze fase hebben we namelijk eigenlijk helemaal geen rol, dus kunnen we ook moeilijk de processtappen gaan afstempelen. Een beetje spiegelen kan wel natuurlijk.
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e@minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 28 oktober 2020 12:42
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: overleg a.s. dinsdag
Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@planet.nl>
Verzonden: woensdag 28 oktober 2020 11:58
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>
cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@gelderland.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@gelderland.nl>;
 5.1.2.e <5.1.2.e@gelderland.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@gelderland.nl>

Onderwerp: overleg a.s. dinsdag

Hallo 5.1.2.e,

Er is inmiddels een moment gepland voor overleg (dinsdag 3/11 14.00u). Van onze kant met 5.1.2.e of haar collega 5.1.2.e en ikzelf.

Ons idee is om de stand van zaken in het onderzoeks- en participatieproces met jullie te delen en te bespreken. Tevens start Spiegelgroep. We kregen ook bericht over een uitspraak van de Minister inzake de bezwaarprocedure; wellicht kunnen jullie daar nog iets over zeggen.

Zijn er van jullie kant nog punten om ons op voor te bereiden? Wellicht wil jij nog een collega betrekken, dan horen/merken we dan.

Van onze kant zouden we wel behoefte hebben om – kort en op hoofdlijnen – eventuele afspraken of conclusies uit ons ambtelijk overleg vast te kunnen leggen. We willen ook graag met jullie overleggen wat daarvoor de beste vorm is, ook vanuit jullie perspectief.

Tot dinsdag!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: overleg 5.1.2.e volgende week dinsdag?
Datum: dinsdag 7 september 2021 09:49:22
Bijlagen: [Nota_Bespreken_conceptbrief_beoordeling_HA_Barneveld_Scherpenzeel.docx](#)
[Concept_brief_Besluitvorming_over_herindelingsadvies_Barneveld-Scherpenzeel.docx](#)

Dag allemaal,
 Inmiddels bericht van 5.1.2.e: hij wil het ook graag bespreken. 5.1.2.e, stukken vind je in de bijlage.
 Graag ook 5.1.2.e (CZW) voor uitnodigen, als je wil. Dank je! ☺
 Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 6 september 2021 17:38
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: overleg 5.1.2.e volgende week dinsdag?

Hoi 5.1.2.e,

Had je hier misschien nog wat ruimte voor kunnen vinden? Ik heb inmiddels in Digidoc een nota binnen van 5.1.2.e, waarin hij 5.1.2.e ook expliciet vraagt of 5.1.2.e dat deze week zou willen bespreken. Die leg ik 5.1.2.e vanavond voor. Als 5.1.2.e het ook wil bespreken, is het fijn als we een gespreksmoment achter de hand hebben. Maar ik zie in de agenda dat het wel vol zit allemaal... Graag ook 5.1.2.e en mij uitnodigen als je een gaatje kunt vinden. Thanks!
 Overigens, 5.1.2.e, ik begrijp wel van 5.1.2.e van de minister dat de kans erg groot is dat de PO's met de minister in de week van 13 september niet door kunnen gaan. Ik zie in je nota dat bespreking in het PO deel uitmaakt van jullie plan, maar dat kan dus lastig worden.
 Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 13:06
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>
cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>
Onderwerp: overleg 5.1.2.e volgende week dinsdag?

Dag 5.1.2.e,

Net had ik 5.1.2.e (cc) aan de telefoon, die zei dat 5.1.2.e nog even met 5.1.2.e zou willen praten over de casus Barneveld/Scherpenzeel. Het gesprek zou moeten gaan over stukken die nog onderweg zijn.

De agenda van 5.1.2.e zit erg vol deze weken. Heb je ruimte op dinsdag of anders woensdag, of is dat *mission impossible*? Dank, in ieder geval! ☺

Groet,

5.1.2.e

.....
 5.1.2.e
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Tel: 5.1.2.e
5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: overleg scherpenzeel
Datum: donderdag 12 november 2020 09:39:06

Even met 5.1.2.e gesproken en hij zag risico's in onze redenering van blijven steunen provincie op bestuurskracht als deze puur gebaseerd is op instabiele financiële positie. Verder was hij zorgelijk over mogelijke herhaling van Groningen, Haren, Ten Boer.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 12 november 2020 09:05
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: overleg scherpenzeel

Hoi 5.1.2.e,
 Never a dull moment in Scherpenzeel, dus inderdaad goed om over de casus bij te praten. Heb je een specifieke vraag / aanleiding?
 Dan kijk ik of ik daar evt. al iets op kan voorbereiden.
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Verzonden: woensdag 11 november 2020 15:59
Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>
Cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;
 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: overleg scherpenzeel

5.1.2.e,
 Wil jij moment inplannen met 5.1.2.e over Scherpenzeel?
 Wil graag even bijpraten.
 tnx

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Profielen def
Datum: maandag 6 juli 2020 16:52:11
Bijlagen: [image006.png](#)
[image007.gif](#)
[image008.gif](#)
[image009.png](#)
[image010.gif](#)
[image011.png](#)

Hoi 5.1.2.e

Ik zal het doorzetten naar de gesprekspartner (evenals het persbericht over de raadpleging), maar kan je niet 100% garanderen dat de minister het nog leest. De voorbereiding is voor het weekend al weggegaan, dus het is een nazending. Morgen is een dag in de Eerste Kamer, dus leestijd is dan beperkt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E.5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 6 juli 2020 15:56

Aan: 5.1.2.e

CC: ColleeB&W ; 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Profielen def

Hoi 5.1.2.e,

Zie hier de profielen van de deelnemers vanuit Scherpenzeel aan het gesprek woensdag.

En een duiding van het dorp Scherpenzeel.

Wil jij ervoor zorg dat dit bij de deelnemers van jullie komt?

Dank je wel.

Zo meteen stuur ik je het persbericht over de uitkomst van peiling.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Tel. 5.1.2.e

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>

Verzonden: maandag 6 juli 2020 15:36

Aan: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>

Onderwerp: Profielen def

Ha 5.1.2.e,

Hierbij de def versie.

Zet jij het ook door naar college en **5.1.2.e** ?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

[Redacted]

[Redacted]

5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Provincie Gelderland/Scherpenzeel; artikel 8 Wet arhi 5.1.2.e -PRACTICE.FID706842]
Datum: dinsdag 1 september 2020 16:32:38

Hoi [redacted],
 2 vraagjes;
 Zou jij 5.1.2.e kunnen uitnodigen voor ons overleg van donderdag?
 Heb jij het vernietigingsverzoek en onze reactie daarop voor ons? Kan 5.1.2.e er alvast even naar kijken.
 Veel dank!
 Hg,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 1 september 2020 14:28

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Provincie Gelderland/Scherpenzeel; artikel 8 Wet arhi 5.1.2.e -PRACTICE.FID706842]

Dag collega's,
 Ik werd zojuist gebeld door 5.1.2.e met de vraag over de appellabiliteit van een besluit in de zin van de Wet arhi.
 Ik heb aangegeven hier intern eerst over te bespreken alvorens bij hem terug te komen. Ik heb aankomende donderdag een overleg ingepland om hierover te overleggen.
 Desbetreffende advocaat heeft mij een uitspraak toegezonden waaruit zou blijken dat de rechter heeft geoordeeld dat een besluit rondom herindeling niet appellabel is. Het gaat in deze uitspraak niet over artikel 8, maar een ander artikel/procedure. Goed om het hier donderdag over te hebben.
 Met vriendelijke groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @5.1.2.e.nl>

Verzonden: dinsdag 1 september 2020 14:21

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Provincie Gelderland/Scherpenzeel; artikel 8 Wet arhi 5.1.2.e -PRACTICE.FID706842]

Geachte mevrouw 5.1.2.e,

Bedankt voor het prettige gesprek van zojuist. We bespraken daarin onder meer dat ik u – in afwachting van een nadere reactie omtrent de appellabiliteit van een besluit in de zin van artikel 8 lid 1 van de Wet arhi – een kopie zou sturen van de uitspraak van de rechtbank Limburg van 17 november 2011. Deze treft u als bijlage aan.

Uw nadere reactie wacht ik dan even af, alvast bedankt daarvoor.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederland | België | Luxemburg

 Please consider the environment before printing this email

Visit our website 5.1.2.e for more information about our lawyers, publications, headlines, etc. This e-mail may contain information which is privileged or confidential. If you received this e-mail in error, please notify us immediately by e-mail or telephone and delete the e-mail without reading, copying or disclosing its contents to any other person.
 In the Netherlands, the practice is conducted by 5.1.2.e (registered in the Trade Register of the Chamber of Commerce, number 24366820). The general conditions of 5.1.2.e are applicable and contain a limitation of liability clause. The general conditions have been deposited at the Rotterdam District Court. On request the general conditions will be sent without charges. They are also available on 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: QA's Scherpenzeel
Datum: maandag 20 september 2021 17:02:05
Bijlagen: [Woordvoeringslijn.docx](#)

Dank 5.1.2.e,
Ik heb er wat in gesleuteld, vooral om het minder ambtelijk te maken.
Misschien goed om nog de vraag op te nemen: waarom neemt de MBZK het advies van de PS niet over?
En tzt wat vragen over de actuele situatie t.a.v. de bestuurlijke situatie daar.
Gtrt, 5.1.2.e

minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 september 2021 11:58

Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: QA's Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,
Hierbij een eerste voorzet voor de Q&A's en een voorlopige woordvoeringslijn. Goed om naar beide even te kijken!
De brief ligt nog bij 5.1.2.e, dus uiteraard kan de toon / strekking komende dagen nog iets wijzigen.
Goed weekend!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: raadsmemo en brief aan GS
Datum: woensdag 10 maart 2021 21:22:58
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.gif](#)
[image003.gif](#)
[image004.png](#)

Hoi 5.1.2.e,
Dank voor het toezenden van de stukken, ik zal ze onder de aandacht brengen van 5.1.2.e
5.1.2.e.

En gelet op de inhoud, kom ik er ongetwijfeld binnenkort bij je over op de lijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 10 maart 2021 14:04

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: raadsmemo en brief aan GS

Urgentie: Hoog

Dag 5.1.2.e,

Vanochtend is bijgaande brief verstuurd aan GS.

Daarnaast is het verslag van het BO van 16 februari met raadsmemo zojuist aan de raad gezonden.

Omdat daarin ook wordt gerefereerd aan de gesprekken met jullie leek het ons goed jullie daarvan op de hoogte te stellen te stellen.

Zorg jij ervoor dat dit ook bij 5.1.2.e en 5.1.2.e onder de aandacht komt.

Dank je wel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Tel. 5.1.2.e

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: rapport 5.1.2.e en persbericht
Datum: donderdag 3 december 2020 14:42:25

Mooi, heel goed! Het rapport leest overigens als een roman...

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 3 december 2020 13:43

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: rapport 5.1.2.e en persbericht

Woordvoering is geïnformeerd, en ik zal een nota voor de minister gaan maken. Overigens worden er al gesprekken voorbereid tussen 5.1.2.e en GS/Scherpenzeel/Barneveld voor eerste week januari

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 3 december 2020 13:41

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: rapport 5.1.2.e en persbericht

Stevig rapport. Conclusie van 5.1.2.e is dus om te stoppen/pauzeren, wat dan weer aansluit bij 5.1.2.e.

Is woordvoering geïnformeerd? Want de vraag wat BZK gaat doen zal nu wel snel komen en minister moet opgelijnd worden natuurlijk.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 3 december 2020 13:25

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: rapport 5.1.2.e en persbericht

Standpunt van 5.1.2.e is: 'Open overleg' gaat niet over de vraag of een herindeling aan de orde is, maar hoe die herindeling zal worden vormgegeven. Nu wordt het open overleg misbruikt voor scenarioplanning, zo wordt gesteld.

Interessant hoe dit zich verhoudt tot onze eigen gesprek van vanmorgen en juist de stellingname van 5.1.2.e en bijvoorbeeld de raad van state. Het is een trechter, je gaat er met een standpunt in, maar er is nog van alles mogelijk etc. Goed om over door te praten denk ik! En t.z.t. te verhelderen.

Overigens krijgen raad, wethouders en CdK flinke vegen uit de pan, vrees dat het laatste slachtoffer nog niet is gevallen in deze casus

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 3 december 2020 11:13

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: rapport 5.1.2.e en persbericht

Van: 5.1.2.e @gelderland.nl>

Verzonden: donderdag 3 december 2020 10:31

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: rapport 5.1.2.e en persbericht

Goedemorgen,

Ik merk dat de verzending gisterenavond niet is gelukt; vandaar nu nog een poging. Hierbij ontvangt u het rapport van het 5.1.2.e over Scherpenzeel en ons persbericht.

Er rust een embargo op tot 11.30 uur vandaag.

Hartelijke groet

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Reactie of brief GemeenteBelangen Scherpenzeel en SGP Scherpenzeel aan provincie
Datum: woensdag 8 juli 2020 15:43:06
Bijlagen: [Reactie of brief GemeenteBelangen Scherpenzeel en SGP Scherpenzeel aan provincie 5.1.2.e.docx](#)

Ha 5.1.2.e

Ik heb een klein beetje zitten schaven aan de tweede alinea en verder eigenlijk alleen redactionele punten. Kijk maar of je het er mee eens bent; er is niet per se "one best way". Denk wel dat deze brief zo neutraal en zakelijk als mogelijk moet zijn. ☺

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. 5.1.2.e @minbzk.nl
T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 7 juli 2020 12:29

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Reactie of brief GemeenteBelangen Scherpenzeel en SGP Scherpenzeel aan provincie

Zoiets?

En geldt hiervoor dan dezelfde timing denk je als de brief die naar GS gaat. Dus dat deze brief ook tussen donderdag en dinsdag bij de kamer moet zijn (terwijl er geen kamerbrieven weg mogen)? Of kan dit ook na 14 juli? Dan kan ik de kamer gelijk informeren over het besluit dat GS al dan niet hebben genomen op die datum.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. 5.1.2.e @minbzk.nl
T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Scherpenzeel
Datum: donderdag 8 oktober 2020 10:02:08

Net ook even met 5.1.2.e gebeld. Zij kijken er vanuit JA-perspectief vandaag naar. 5.1.2.e wil er voor waken niet alsnog procespartij te worden in deze zaak en schetst bovendien het risico dat LA met een enerzijds-anderzijds-advies komt waar we ook niet direct mee geholpen zijn. Jullie horen vandaag van ons!

Hg,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 7 oktober 2020 18:10

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Scherpenzeel

Ha collega's,

Ik heb maandag meteen contact opgenomen met 5.1.2.e.

Zijn initiële reactie was; niet direct advies LA nodig, aangeven dat vernietigingsverzoek niet ontvankelijk was omdat er bezwaar liep, en de mogelijkheid van bezwaar en beroep onderdeel is van het geschil tussen provincie en gemeente waarin de minister geen positie heeft.

Daar viel m.i. wel iets voor te zeggen, maar dat is door dit briefje wel in een ander licht komen te staan. Ik heb deze brief dus doorgestuurd met nogmaals de vraag of advies LA aangewezen kan zijn, wat mij betreft versterkt dit namelijk de behoefte aan (extern) juridisch advies. Conclusie kan dan nog steeds zijn dat we uitsluitend melden dat het vernietigingsverzoek niet ontvankelijk verklaard had moeten worden onder verwijzing naar het lopende bezwaar, maar dan doen we dat wel met hopelijk iets achter de hand. (We vegeen geen fouten onder het tapijt maar willen evenmin partij kiezen in een juridisch geschil tussen provincie en gemeente).

Ik zit morgen weer een beetje lastig in mijn tijd, maar probeer met Marco tot een afspraak te komen, dan kan dit wel verder.

Hg,
5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Datum: woensdag 07 okt. 2020 3:20 PM

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>, 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Ik heb de brief zojuist met jullie gedeeld.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 7 oktober 2020 15:14

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minbzk.nl> 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Scherpenzeel

Zojuist kort gesproken met de projectleider van de Gelderland inzake Scherpenzeel. Hij gaf aan dat de commissie rechtsbescherming met een brief / verzoek aan het minister gaat komen om helderheid te verschaffen op dit punt. Gisteren leidde het in de behandeling van het bezwaar van Scherpenzeel tot veel gedoe. 5.1.2.e en de landsadvocaat hebben er al contact over kennelijk. Weten jullie op welke termijn de landsadvocaat met een advies komt?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 7 oktober 2020 10:27

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;
5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Scherpenzeel

Was ook vooral bedoeld als een vraag om input/advies om tot die weging te komen. Maar ik bel wel even met 5.1.2.e om het toe te lichten.

Gr. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 7 oktober 2020 09:56

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Die weging wil ik vooral aan jou laten. Het gaat uiteindelijk om de uitleg en toepassing van de Wet arhi en de gevolgen voor een herindelingstraject. De (mogelijke/waarschijnlijke) belemmering die in de weg staat aan bezwaar en beroep zit in de parlementaire geschiedenis van een jurisprudentie rond de Wet arhi.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 7 oktober 2020 09:37

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;
5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Scherpenzeel

Ha collega's,

Is dit iets waar we woordvoering van de minister even op moeten voorbereiden? Ook in het licht van de afspraken die de hoofden afgelopen maandag hebben gemaakt.

Gr. 5.1.2.e

'Minister Kajsa Ollongren gaf Scherpenzeel fout advies'

07-10-2020

Bestuur

Het Scherpenzeels college doet er alles aan zelfstandig te blijven. Zo werd de minister verzocht de start van de herindelingsprocedure te vernietigen, maar die weigerde dat. Volgens Ollongren kon er gewoon bezwaar worden gemaakt tegen het besluit. De advocaten van de provincie bestrijden dat. Volgens hen is er namelijk geen 'juridisch besluit' genomen. Plat gezegd: er is nog geen besluit genomen waar tegen te protesteren valt.

'Scherpenzeel, kom aan tafel'

Tijdens de hoorzitting en voorafgaand in een persconferentie herhaalde de provincie keer op keer de oproep aan Scherpenzeel mee te praten in het open overleg. Het Scherpenzeels college stapte daar vorige week uit. Volgens de provincie is dat de plek om uit te leggen waarom de gemeente zelfstandig moet blijven.

Het Scherpenzeels college vindt dat er geen 'evident bestuurskrachtprobleem' is en stelt dat de hele procedure overbodig is. "Als we achteraf bezwaar maken is het kwaad al geschied."

De commissie Rechtsbescherming gaat zich nu buigen over het bezwaar van Scherpenzeel én het verweer van de provincie.

(c) Omroep Gelderland - Alle rechten voorbehouden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e@minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Scherpenzeel op PO met minBZK volgende week (24/8)
Datum: donderdag 19 augustus 2021 11:00:12
Bijlagen: 19-8 Annotatie PO minBZK - 5.1.2.e (Herindelingsadvies Scherpenzeel).docx

Hoi 5.1.2.e,
Hierbij alvast de annotatie voor het PO volgende week.
Later vandaag volgen er 2 nota's:
- Principebesluitvorming over het herindelingsadvies
- Beantwoording Kamervragen SP

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 11:10

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Scherpenzeel op PO met minBZK volgende week (24/8)

Dag collega's,

Vanmorgen was er overleg met 5.1.2.e over zijn werkbezoek aan Scherpenzeel. 5.1.2.e gaf in dat gesprek aan dat met de minister te willen bespreken op het PO bestuur/democratie/regio van volgende week (dinsdag 24/8). 5.1.2.e, ik begrijp dat jij dat voorbereidt. Zou je een annotatie willen aanleveren volgens het bijgevoegde format? Graag morgen 12 uur aanleveren, als dat kan.

Veel dank voor de moeite!

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Tel: 5.1.2.e

5.1.2.e@minbzk.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Scherpenzeel
Datum: dinsdag 1 september 2020 15:35:13
Bijlagen: verzonden brief reactie vernietigingsverzoek.pdf
 uitspraak Rb dd 17-11-2017_15509088_2.PDF

Ha 5.1.2.e (en 5.1.2.e ivm het overleg donderdag om een gelijke kennispositie te organiseren), Volgens mij speelden er 2 overwegingen. Er is een beperkt rechtgevolg, inderdaad. De gemeente mag niet meer een eigen procedure starten. Daarmee is het een besluit in de zin van de Awb. Bij mijn weten staat de Wet arhi ook niet op de bijlage bij de Awb van besluiten waar geen beroep tegen open staat. Maar er was ook bezwaar aangetekend door de gemeente, dus de procedure loopt wel en de gemeente kan niet van 2 walletjes eten. Dus de beperkingen vanuit de Awb tegen het in behandeling nemen van een verzoek tot vernietiging spelen ongeacht of er formeel juridisch bezwaar mogelijk is, 10:38 tweede lid Awb speelt (er is bezwaar aanhanging).

Bij de gemeente Haren hebben we dit argument niet gebruikt, maar is er wel voor gekozen inhoudelijk te reageren op het vernietigingsverzoek. Ik meen dat dat burgercomité (overigens ook geen belanghebbende denk ik) ook geen bezwaarprocedure heeft doorlopen maar een kort geding had aangespannen. De gemeente is destijds volgens mij niet naar de rechter gestapt en heeft 'alleen' het vernietigingsverzoek ingediend. Ik kan me niet meer herinneren wat de overweging is geweest om destijds wel inhoudelijk af te wijzen, ik vermoed om nieuwe verzoeken later te voorkomen. Ik kan me wel herinneren dat we een signaal wilden afgeven. Ik heb nog even gekeken in de afwijzing die we in een vergelijkbaar verzoek naar Landgraaf hebben gestuurd. Daarin is geschreven dat uit de wetsgeschiedenis van de Wet arhi zou blijken dat bezwaar en beroep niet mogelijk is. Dat is via de redenering dat besluiten van de wetgever niet vatbaar zijn voor bezwaar en beroep en daarom stappen in de voorbereiding van besluiten van de wetgever ook niet. Dat is bij mijn weten nog niet juridisch getoetst, dus ik ben benieuwd hoe daar nu op gereageerd gaat worden in deze procedure. Het is overigens gewisseld in de nota naar aanleiding van het verslag:

De algemene wet bestuursrecht voorziet in rechtsbescherming tegen concrete besluiten van bestuursorganen en wel in de vorm van bezwaar en vervolgens beroep bij de rechter. Deze rechtsbescherming komt toe aan belanghebbenden en bestaat in principe zowel voor burgers als voor gemeenten (rechtspersonen). De rechtsbescherming geldt echter niet waar het betreft besluiten van de wetgevende macht. De instelling en opheffing van gemeenten geschiedt bij wet. Dat betekent dat tegen deze besluiten geen beroep bij de bestuursrechter mogelijk is. Dat geldt ook voor de met het oog op de voorbereiding van een herindelingswet genomen beslissingen en tussenstappen, die bovendien niet als besluit kunnen worden aangemerkt omdat zij ieder rechtgevolg ontberen. Overigens ben ik van oordeel dat het ook zeer ongewenst zou zijn als bestuurlijke geschillen omtrent de gemeentelijke indeling, die door de wetgever moeten worden opgelost, onderwerp zouden zijn van rechterlijke toetsing.

5.1.2.e zal met deze lezing komen omdat het verzoek van Landgraaf door hen is ingediend. Daarop is aan hen geantwoord dat bezwaar en beroep niet mogelijk is, met een verwijzing naar deze nnavv. Ik begrijp net van 5.1.2.e dat er wel een uitspraak van de rechtbank zou zijn in de casus Landgraaf, van eind 2017. Die was mij niet bekend. Een ingewikkelde redenering wel van de rechtbank: 1) De gemeente had geen bezwaar ingesteld; 2) het herindelingsontwerp is onderdeel van een wetsprocedure en heeft daardoor als zodanig geen zelfstandig extern rechtgevolg; 3) financieel toezicht is weliswaar een rechtgevolg, maar daar is het besluit niet op gericht 4) de wetgever heeft geen bezwaar en beroep beoogd en 5) dit laatste volgt uit de zienswijzenprocedure die is opgenomen. Vervolgens concludeert de rechter dat er geen juridische procedure openstaat en dat de gemeente terecht niet-ontvankelijk is verklaard. Deze opbouw suggereert dat dit ook het geval was geweest als de gemeente wel in bezwaar was gegaan, maar het leest ook een beetje als een doelredenering.

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 1 september 2020 10:13

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: ScherpenzeelHoi **5.1.2.e**,

Vandaag belde de provincie Gelderland over de brief die we 18 augustus naar Scherpenzeel hebben verzonden. In de brief staat dat tegen het besluit van GS bezwaar en beroep open staat. In de optiek van hun juristen (**5.1.2.e**) is dat niet het geval. Ik heb eerder een keer met Wijnand gesproken over het (beperkte) rechtsgevolg dat er wel degelijk is, omdat Scherpenzeel niet een herindelingsproces kan starten zolang de provincie aan zet is, maar ik weet niet of dat het hele antwoord op de vraag is waarom wij er zo tegenaan kijken.

Ik heb jouw contactgegevens doorgegeven, mochten ze er nog vragen over hebben.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. **5.1.2.e** @minbzk.nl

T. **5.1.2.e**

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schriftelijke kamervragen Scherpenzeel
Datum: donderdag 3 juni 2021 19:25:22

Hoi 5.1.2.e,

Ik kan met de beantwoording wel leven, maar het lijkt me goed om ook even met JA te schakelen. Specifiek de passage over de informatie die MBZK ontvangt over de casus. Ik weet niet in hoeverre deze berichten openbaar zijn, maar ik sprak 5.1.2.e vanochtend over een andere casus, en hij noemde de nieuwe lijn t.a.v persoonlijke beleidsopvattingen. Er wordt meer openbaar gemaakt, dus er hier melding van maken betekent wel dat die achterliggende stukken óók openbaar kunnen/zullen worden. Dat hoeft geen probleem te zijn, maar dat moet wel overwogen worden.

Hg,
 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: 3 jun. 2021 17:29
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schriftelijke kamervragen Scherpenzeel

Oh ik zie dat ik helemaal over artikel 5 van het Verdrag heb heen gelezen.
 Dan kan mijn eerdere opmerking dus vervallen. Zie hier de nieuwe versie.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 3 juni 2021 17:15
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Schriftelijke kamervragen Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,
 Lukt het jou om even mee te kijken op deze kamervragen?

Groet,

5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]

5.1.2.e
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

T 5.1.2.e
 E [Redacted]@minbzk.nl
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: standpunt GS
Datum: woensdag 3 juni 2020 13:34:02
Bijlagen: image001.png

Ha 5.1.2.e

Ik heb nu alleen even de brief aan de Minister snel gelezen, geeft hopelijk een goede indruk? Ik lees daar i.i.g. een appreciatie van de Kadernota in...

Op basis van die brief en het dossier (of althans wat ik ervan weet), kom ik tot de volgende gedachten:

- Scherpenzeel heeft problemen, erkent die en onderneemt actie (onder druk van de provincie)
- Op papier lijkt Scherpenzeel de goede dingen te doen (in de Kadernota worden investeringen en dekkingen aangekondigd)
- GS schatten in dat het verhaal van Scherpenzeel niet sterk genoeg is en hebben er niet voldoende vertrouwen in dat het goed komt
- Daar komt bij dat GS constateren dat Scherpenzeel geen evenwichtige vergelijking maakt van opties (herindelen vs zelfstandigheid)
- Er is wel een beperkt time-frame voor de oplossing van een herindeling, als GS nu niet een artikel 8 procedure opstarten, dan verliezen ze een belangrijk momentum:
 - o De bereidheid van Barneveld om Scherpenzeel op te nemen, neemt af/verdwijnt
 - o De financiële positie van Scherpenzeel verslechterd a.g.v. de investeringen die Scherpenzeel wil doen (en GS niet efficiënt/effactief achten)
- Alles afwegend zou ik me kunnen voorstellen dat MBZK begrip toont voor de keuze van GS het initiatief te nemen (er is evidente bestuurskrachtproblematiek en GS hebben gereede twijfels of Scherpenzeel wel zelf een oplossing kan vinden). Niet zozeer omdat Scherpenzeel nu bewezen incapabel is, maar vooral omdat de terugvalopties (als Scherpenzeel er toch niet in slaagt/GS gelijk krijgen) anders uit beeld dreigen te raken en Scherpenzeel dan verder van huis is als het er toch op terug zou moeten grijpen.
- De inzet van MBZK zou dan moeten zijn dat GS wel de procedure starten en daarin primair focussen op de eerlijke vergelijking. De door Scherpenzeel gewenste zelfstandigheid blijft dan in beeld en kan alsnog gekozen worden als dat een betere optie is en er draagvlak is voor de benodigde keuzes (o.a. 25% extra belasting).
- Daarmee heeft het open overleg ook weer wat van zijn karakter herwonnen. ☺

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e@minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 3 juni 2020 09:14

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: standpunt GS

Mocht je nog tips hebben.

Ik vind zelf het open overleg wat weinig open zoals het er nu staat.

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e@planet.nl>

Verzonden: 2 jun. 2020 22:42

Naar: 5.1.2.e@minbzk.nl>

Cc: 5.1.2.e@gelderland.nl>

Onderwerp: standpunt GS

Hallo **5.1.2.e**,

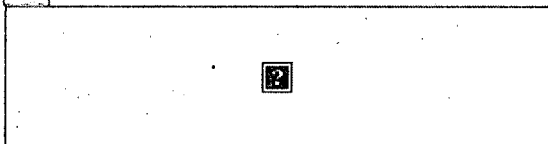
Hierbij stuur ik je (onder embargo tot publicatie a.s. donderdag 13.00 uur) het standpunt van GS omtrent de Kadernota van B&W Scherpenzeel. GS heeft tevens een brief vastgesteld aan de Minister die – zonder tegenbericht – a.s. donderdag ook publiek wordt. Ik stuur je deze ook (zie het als een definitief concept) toe. Mocht je hierop nog feedback hebben met het oog op inhoud en/of vervolgproces van de brief, wil je dat dan morgen (woensdag) laten weten?

Bij GS-besluit en brief zitten 2 inhoudelijke bijlagen. Een notitie met een uitgebreide onderbouwing van het standpunt over de Kadernota van B&W en een verkenning van opties en mogelijkheden voor versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Deze stuur ik ook toe. Totaal 4 documenten dus.

Morgen overleg ik met **5.1.2.g** over een volgend contactmoment voor ons volgende week naar aanleiding van jouw opties.

Groeten!

5.1.2.g

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Standpunt MBZK over mogelijk herindelingsadvies Barneveld/Scherpenzeel
Datum: dinsdag 2 maart 2021 16:08:05

In aanvulling op de genoemde scenario's, misschien ook het volgende scenario overwegen? Ik mail het vast, zodat we er even de gedachten over kunnen laten gaan:

- De Kamerbrief over de rol van de provincies gebruiken om stelling te nemen dat provincies een grotere rol moeten hebben om de zorgvuldigheid van een herindelingsproces te bewerkstelligen. En de reactie van de (nieuwe) Kamer daarop meewegen in uw definitieve oordeel (ergo de inschatting over de politieke haalbaarheid).
- Overwegingen daarbij:
 - o Kamer was kritisch op processen Maashorst, Dijk en Waard en Land van Cuijk, zal daar dus wat beweging verwachten, maar niet dat provincies ineens weer gaan dwingen. Ergo: meer sturing op de kwaliteit van het proces?
 - o Bij Scherpenzeel speelde een grote rol dat Scherpenzeel niet bereid was de verschillende opties voor versterking naast elkaar te zetten, dat maakte dat wij begrip hadden voor het initiatief van de provincie. Scherpenzeel was vervolgens ook niet bereid om aan tafel te komen in het open overleg.
 - o Als de Kamer dat niet slikt (blijkend uit de reacties op de brief), dan kunnen we overwegen om de procedure te staken. Slikken ze het wel, zou je ook kunnen doorzetten.
 - o Kan ook de voorzet voor de face-saving-exit van Gelderland zijn: hun initiatief was terecht, maar het leverde helaas geen passende oplossing.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e@minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 2 maart 2021 12:47

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Standpunt MBZK over mogelijk herindelingsadvies Barneveld/Scherpenzeel

5.1.2.e,

Hebben jullie morgenochtend even tijd om hier over te brainstormen? Ik moet met een nota voor de minister aan de slag, om eventueel voortijdig tot een interventie in Scherpenzeel te komen. Zelf lijkt me het herindelingsadvies afwachten nog steeds de beste optie om dan tot een zorgvuldig oordeel te komen, maar er zitten wel wat haakjes komende weken in de pijn om eventueel eerder iets te doen. Heeft alleen ook wel veel samenhang met de reflectiebrief die we nog moeten gaan schrijven voor de kamer, over de rol / ruimte voor provincies. Oftewel, graag even contact!

Kan overigens ook donderdag hoor, maar er staat volgende week een gesprek ingepland met Gelderland, dus vrees dat 5.1.2.e hier op korte termijn om gaat vragen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. **5.1.2.e** @minbzk.nl

T. **5.1.2.e**

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Starten open overleg - 2020-007489
Datum: woensdag 15 juli 2020 08:59:49
Bijlagen: image001.jpg

Ze refereren in hun brief/besluit niet echt aan de brief van de Minister. Geven iig weinig sjoege van de nuanceringen die wij hebben aangebracht. Hooguit het deel "samen met" en "gezamenlijk eigenaar" etc.

Ik vrees dat de eerste zet die Scherpenzeel gaat doen is om te vertragen. Niet willen praten etc. Maar we moeten het maar zien idd...

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e@minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 14 juli 2020 18:09

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Starten open overleg - 2020-007489

Kogel door de kerk.

Nog maar eens kijken of het open genoeg is.

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e@gelderland.nl>

Verzonden: 14 jul. 2020 17:30

Aan: 5.1.2.e@gelderland.nl>

Onderwerp: Starten open overleg - 2020-007489

Beste meneer, mevrouw,

In de bijlage vindt u correspondentie van provincie Gelderland.

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met het Provincieloket, 026 359 99 99.

Houdt u uw zaaknummer bij de hand? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

Provincie Gelderland

5.1.2.e

Disclaimer

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: starten open overleg Scherpenzeel, appellabel of niet
Datum: woensdag 9 september 2020 09:11:49

Het verschil is dat het verzoek in Haren niet is ingediend door de gemeente, maar door een belangenvereniging van inwoners. Die kwalificeren niet als belanghebbende en konden daarom niet in bezwaar en beroep. Dat is ook de reden dat zij naar de burgerrechter zijn gestapt, terwijl Landgraaf naar de bestuursrechter is gegaan. Op grond van het beleidskader schorsing en vernietiging kun je dan niet zeggen dat er een niet-ontvankelijkheid is. Daarbij speelde destijds ook een rol dat de dossierhouders snel duidelijk wilden maken dat dit soort procedures prematuur was, de beoordeling door ons zou later volgen na ontvangst van het herindelingsadvies.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 9 september 2020 09:06

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: starten open overleg Scherpenzeel, appellabel of niet

Ha 5.1.2.e,

Nog even voor mijn begrip. Wat maakt nu dat we in Haren het vernietingsverzoek inhoudelijk hebben beoordeeld, en het nu in Scherpenzeel niet doen? Zit het hem dat er enkel in dat Scherpenzeel gelijktijdig een bezwaar heeft ingediend bij GS? Heeft Haren die route niet bewandeld destijds?

Thx!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 9 september 2020 09:02

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl;

5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @minbzk.nl

Onderwerp: RE: starten open overleg Scherpenzeel, appellabel of niet

Hoi 5.1.2.e e.a.,

Dank voor de heldere uitwerking!

Is de uitspraak die de voorzieningenrechter in de casus Groningen, Haren en Ten Boer wellicht nog behulpzaam om ook bij de tweede redenering tot een standpunt te komen?

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBNNE:2016:5332>). Ze verwijzen daarin ook naar een arrest van de Hoge Raad, die naar mijn (leken) mening aangeeft dat de start van een artikel 8-procedure wel degelijke als voorbereiding op wetgeving gezien moet worden

(<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:HR:1999:AA1056>). Nu zullen hier de voorbeelden mogelijk ook onvergelijkbaar zijn, maar toch. Verder heb ik het besluit van GS even bijgevoegd. Het besluit is best absoluut geformuleerd, met wat minder nadruk op het open karakter van het open overleg. Dat blijkt wel uit de toelichting, maar niet uit het besluit als zodanig.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl

Verzonden: dinsdag 8 september 2020 16:55

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 [redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: starten open overleg Scherpenzeel, appellabel of niet

Besten,

Naar aanleiding van ons overleg van vorige week over het vernietigingsverzoek van Scherpenzeel heb ik nog eens gekeken naar wat we hier juridisch van moeten vinden: is de beslissing om het open overleg te starten een appellabel besluit of niet? De rechtbank Limburg heeft in 2017 uitspraak gedaan in een zaak van de gemeente Landgraaf over een herindelingsontwerp. In die zaak heeft de rechtbank geoordeeld dat het herindelingsontwerp niet appellabel was en had daarvoor m.i. in hoofdzaak 2 redenen:

1. Een herindelingsontwerp is niet gericht op een publiekrechtelijk rechtsgevolg (en daarom geen besluit in de zin van art. 1:3 Awb)
2. Het herindelingsontwerp is onderdeel van een wettelijke procedure en daarin hoort de rechter niet in te grijpen.

De eerste reden gaat m.i. in elk geval met betrekking tot de beslissing om een open overleg te starten niet op. Zoals in het overleg vorige week al naar voren kwam heeft deze beslissing wel degelijk een rechtsgevolg. Doordat de provincie nu het initiatief neemt, is de gemeente niet meer in de gelegenheid om zelf stappen m.b.t. de gemeentelijke herindeling te nemen. De beslissing verandert dus iets 'in de wereld van het recht'. De gemeente mocht eerst wel initiatief nemen, en nu niet meer.

Daarmee zijn we er echter niet, want de rechtbank Limburg erkende in de zaak ook dat het vaststellen van een herindelingsgevolg een rechtsgevolg heeft, namelijk het ingaan van financieel toezicht. De rechtbank oordeelde echter dat er toch geen sprake was van een publiekrechtelijke rechtshandeling, omdat het besluit tot vaststelling van het herindelingsontwerp niet op dit rechtsgevolg zou zijn gericht.

5.1.2.e en ik vinden dit een moeizame redenering omdat bestuursorganen dan wel erg makkelijk onder het besluitbegrip uit zouden kunnen komen door te zeggen dat het het rechtsgevolg dat intreedt niet had beoogd, maar dat het ergens anders om ging.

Bovendien vinden wij dat als je deze redenering van de rechtbank wel accepteert (dat een herindelingsontwerp niet gericht is op het rechtsgevolg dat financieel toezicht intreedt), het nog steeds vol te houden is dat de beslissing om het open overleg te starten wel gericht is op het rechtsgevolg dat de gemeente geen initiatief meer kan nemen. De beslissing en het rechtsgevolg hangen in dit geval heel nauw samen. De gemeente heeft namelijk normaliter het primaat bij herindelingen. Met het besluit om het open overleg te starten breekt de provincie in en ontnemt de gemeente het initiatief. Het is niet vol te houden om te zeggen dat de provincie dit niet had beoogd.

Conclusie is dat wij van mening zijn dat de beslissing om het open overleg te starten in principe een besluit is in de zin van art. 1:3 Awb en dus in beginsel ook appellabel en dat er een relevant verschil zit tussen het starten van het open overleg en het herindelingsontwerp.

Dan blijft over de redenering dat beroep bij de bestuursrechter (en dus ook bezwaar) toch niet openstaat, omdat het gaat om een onderdeel van een wettelijke procedure. Volgens de wetsgeschiedenis geldt ook "voor de met het oog op de voorbereiding van een herindelingswet genomen beslissingen en tussenstappen" dat geen beroep bij de bestuursrechter nodig is. De rechtbank Limburg beschouwt het herindelingsontwerp als zo'n tussenstap, waarvoor beroep uitgesloten is.

De vraag is of dat ook geldt voor het starten van het open overleg. Dat is lastig. Aan de ene kant is dat ook een stap in het proces dat uiteindelijk kan leiden tot een gemeentelijke herindeling. Aan de andere kant is het formele wetgevingsproces dan nog lang niet begonnen en heeft de beslissing tot het starten van het open overleg direct gevolgen voor de gemeente. Willen wij nog wat meegeven aan de provincie over deze tweede redenering, dat het een stap in het wetgevingsproces betreft?

Ik hoor graag!

Groet, 5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel
Datum: vrijdag 20 mei 2022 19:27:34

Ha 5.1.2.e dus bevestiging dat de gehele aanvraag (dus ook de projectbrief) op initiatief is van gemeente Scherpenzeel en dat BZK bevestigt dat de gemeente Scherpenzeel beleids- en bestedingsvrijheid heeft (en dus mag afwijken van hun projectbrief als ze dat toch willen).

5.1.2.e

Ministerie van BZK

DGOBDR

Directie BFR

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 20 mei 2022 18:26

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e)

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Beste 5.1.2.e

Dank voor je reactie. Het moet toch wat explicieter.

Het is nodig dat BZK zwart-op-wit aangeeft (i) dat de aanvraag voor middelen in de vorm van een DU vanuit de gemeenten komt, en BZK hier geen rol in heeft gehad en (ii) dat BZK bevestigt dat het projectplan en begroting ter kennisgeving is aangenomen door BZK, maar dat er verder niet naar gehandeld wordt en dat de middelen beleids- en bestedingsvrij blijven.

5.1.2.e

Ministerie van BZK

DGOBDR

Directie BFR

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 19 mei 2022 15:52

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>

cc: 5.1.2.e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Dag 5.1.2.e,

Dat kan ik bevestigen. Zie onderstaande passage uit de mailwisseling met Scherpenzeel en bijgevoegde kostenraming van (en opgesteld door) Scherpenzeel.

Beste 5.1.2.e,

Naar aanleiding van jouw vraag over de BTW component in onze aanvraag: op onderdelen (onderzoek, externe ondersteuning) zijn wij inderdaad BTW plichtig. Het gaat om een totaalbedrag van 5.1.2.b =.

Kun je met deze info uit de voeten?

Gr. 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

drs. 5.1.2.e

Tel. 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 19 mei 2022 15:35

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>;

5.1.2.e @minfin.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Dag 5.1.2.e,

Voor de eventuele goedkeuring van de DU Scherpenzeel is het nodig dat de raming voor het beschikbaar te stellen bedrag van Scherpenzeel zelf afkomstig is en dus niet van BZK. Zouden jullie dat onderbouwd kunnen en willen bevestigen.

5.1.2.e

Ministerie van BZK

DGOBDR

Directie BFR

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 21:48

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Hierbij de ondertekende formulieren weer retour. Heb ook een korte toelichting toegevoegd. Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 16:03

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Hierbij twee IBOS formulieren.

Graag de toelichting invullen en je paraaf zetten.

Em daarna via FEZ naar mij resp. Financiën.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 12:25

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Ho 5.1.2.e,

Dank voor je hulp!

Hieronder mijn antwoorden in rood:

- Over welk onderwerp gaat dit? **Uitwerking samenwerkingskader gemeente Scherpenzeel**
- Wordt het echt een DU? **Ja (proberen)**
- In het GF of in het PF? **GF**
- Om welk bedrag gaat het en voor welke jaren? **€ 5.1.2.b**

- Moet er ook een deel naar het BCF? Ja, 5.1.2.b,-
- Wat is de betrokkenheid van VWS? Geen, het is een bijdrage van BZK
- Waar komt het geld vandaan? BZK/BFR/Bijdrage aan medeoverheden (5.1.2.e heeft afgesproken met 5.1.2.e dat het geld intern van de post 'opdrachten' wordt overgeboekt naar de post 'bijdrage aan medeoverheden).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 11:30

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken DU Scherpenzeel

Dag 5.1.2.e,

Zie onderstaande mail van 5.1.2.e m.b.t. de vragen die nodig zijn voor het IBOS formulier. Wil je de antwoorden met 5.1.2.a afstemmen. Na ontvangst van het IBOS formulier kan ik de aanvraag in behandeling nemen.

Let aub op de deadline van 16 mei.

5.1.2.e

Ministerie van BZK

DGOBDR

Directie BFR

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 09:47

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken

Ha 5.1.2.e,

Ik kan best even een IBOS formulier in elkaar knutselen.

Maar:

- Over welk onderwerp gaat dit?
- Wordt het echt een DU?
- In het GF of in het PF?
- Om welk bedrag gaat het en voor welke jaren?
- Moet er ook een deel naar het BCF?
- Wat is de betrokkenheid van VWS?
- Waar komt het geld vandaan?

Groet,

5.1.2.a

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 07:58

Aan: 5.1.2.a @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Stukken

Goedemorgen 5.1.2.e,

Zie onderstaande mailwisseling. Zie onderstaande mailwisseling.

Zouden jullie onze collega kunnen helpen met een IBOS formulier?

5.1.2.e

5.1.2.e

DGOBDR

Directie BFR

5.1.2.e

form

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 26 april 2022 11:05

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken

Dag 5.1.2.e,

Nog twee dingen.

In het DU formulier moet de naam bij de regel contactpersoon ministerie iemand van VWS zijn.

Verder is er nog een IBOS formulier nodig . Dat kan je regelen met 5.1.2.e of 5.1.2.e .

Ik vraag me af of je het projectvoorstel toe moet voegen met de kostenraming. Dat zou kunnen wijzen op een bestedingsverplichting in die richting.

5.1.2.e

Ministerie van BZK

DGOBDR

Directie BFR

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 25 april 2022 10:32

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken

Goedemorgen,

Inmiddels heb ik de opmerkingen van 5.1.2.e verwerkt, en heb ik de gegevens over BTW toegevoegd.

Zouden jullie naar de aanpaste stukken willen kijken? Hoor graag wat ik eventueel nog doen om dit op tijd rond te krijgen.

Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 7 april 2022 11:59

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Stukken

Ha 5.1.2.e,

Dank! Hierbij een eerste aanzet voor de gevraagde stukken. Ik ga nog even bij Scherpenzeel achter de BTW-vraag aan, dus het is allemaal nog concept.

5.1.2.e gaf aan dat er bij julibrief ook een overboeking gedaan moet worden (binnen BFR) van de post 'onderzoeken' naar de post 'bijdrage medeoverheden'.

Daar heeft ze met 5.1.2.e contact over gehad.

Hier vast de volgende stukken:

- DU formulier (concept)
- Projectplan Samenwerkingskader (+kostenoverzicht)
- Verslag bestuurlijk overleg (met daarin de toezegging van de minister)

- Tekst voor de circulaire

Het IBOS-formulier zat niet bij de mails. Heb je daar een sjabloon van?
Kan ik het tijdpad van de julibrief aanhouden?

Begrotingswijziging	Uiterste indieningsdatum bij BZK	Opening IBOS-loket bij Financiën	Sluiting IBOS-loket bij Financiën
	5.1.2.e @minbzk.nl		
Voorjaarsnota	18-feb-22	28-feb-22	7-mrt-22
Julibrief	16-mei-22	30-mei-22	6-jun-22
Augustusbrief	20-jun-22	4-jul-22	11-jul-22
Najaarsnota	3-okt-22	17-okt-22	24-okt-22

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 4 april 2022 16:20

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Stukken

Ha 5.1.2.e,

Hierbij de mails met stukken die aangeleverd dienen te worden bij een aanvraag voor een DU. Bij het uitwerken van een DU adviseren we ook altijd even contact op te nemen met de FEZ-coördinator voor DU's en SPUKS.

Als BenA zelf een SPUK maakt is het belangrijk ook even goed te kijken naar de toetsende rol van BenA bij Du's. Maar dat komt later wel.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

T5.1.2.e

@5.1.2.e@minbzk.nl

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

DG Bestuur, Ruimte en Wonen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | Zuidtoren

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

5.1.2.e

T5.1.2.e

e-mailadres

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: stukken mbt GS standpunt Kadernota Scherpenzeel
Datum: donderdag 4 juni 2020 16:02:46
Bijlagen: [image001.png](#)

Hallo 5.1.2.e,

Hier al wat eerste reacties in de pers:

<https://www.destentor.nl/amersfoort/een-fusie-met-barneveld-is-het-beste-voor-scherpenzeel-vindt-de-provincie~ae411623/>

<https://www.omroep gelderland.nl/nieuws/2453037/Scherpenzeel-woedend-om-opgelegde-herindeling-met-Barneveld>

<https://scherpenzeelsekrant.nl/lokaal/politiek/provincie-drukt-fusie-scherpenzeel-met-barneveld-door-706388>

Vanavond is een raadsbijeenkomst in Scherpenzeel (19u) en in Barneveld (21u) waar Jan Markink en de CdK (fysiek) met de raden in gesprek gaan over dit besluit. Deze hebben een openbaar karakter en zijn dus te volgen via internet.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl]
Verzonden: donderdag 4 juni 2020 15:52
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: stukken mbt GS standpunt Kadernota Scherpenzeel

Hoi 5.1.2.e,

Dank voor de info. Ik zie de officiële brief graag tegemoet!

We spreken elkaar begin volgende week, ben benieuwd naar de eerste reacties.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 4 juni 2020 12:57

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: stukken mbt GS standpunt Kadernota Scherpenzeel

Hallo 5.1.2.e,

Zojuist zijn de stukken ten aanzien van het standpunt van GS van Gelderland over de kadernota van Scherpenzeel online gezet in het Stateninformatiesysteem. Er komt zo spoedig mogelijk een verzending jullie kant op, maar omdat dit een fysieke verzending is zit hier een onvermijdelijke vertraging in. Ik geef daarom jou alvast de link naar het Stateninformatiesysteem door zodat jullie nu al kennis kunt nemen van deze stukken:

<https:// Gelderland.stateninformatie.nl/modules/1/ingekomen%20stukken/582626>

Zo hoop ik een gelijktijdige informatievoorziening geborgd te hebben.

Zo dadelijk volgt er een persmoment en -bericht.

Ik vertrouw erop jou zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @ Gelderland.nl | www.gelderland.nl

5.1.2.e

5.1.2.e

Disclaimer

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Team herindelingen
Datum: vrijdag 27 augustus 2021 13:43:36

Ha collega's,
 En ik zou nog even nazoeken hoe het zit met de 'publicatie' van de beslissing van MBZK om het financieel toezicht te beëindigen (art. 21, vierde lid, Wet arhi). Noch uit de wettekst zelf, noch uit de toelichting of commentaren heb ik af kunnen leiden op welke manier dit precies dient te gebeuren.

Wat mij betreft is het dan ook prima om in een brief aan de gemeenten/provincie meteen te vermelden dat het financiële toezicht beëindigd wordt. Ik neem aan dat die brief ook gewoon op rijksoverheid.nl geplaatst wordt, dus dan is het besluit ook openbaar.

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 15:43

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Team herindelingen

Ha collega's,

Ik heb zojuist nog even aan de collega die met kiesrecht bezig is gevraagd of er een uiterlijke termijn is waarop duidelijk moet zijn of de gemeenteraadsverkiezingen doorgaan. Ten eerste zei zij dat de praktische voorbereiding al maanden van te voren begint, maar dat de collega's van DenB daar alles van weten. Een wettelijke termijn die nog wel in het oog gehouden moet worden is de termijn voor registratie van de aanduiding (partijnaam). Dit jaar is dit op 20 december ([Laatste dag registratie aanduiding gemeenteraadsverkiezingen | Activiteit | Kiesraad.nl](#)). Er moet dus enige tijd voor 20 december bekend zijn of de verkiezingen doorgaan voor de partijen die de aanduiding willen registreren.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 14:05

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Team herindelingen

Ik ben vrees ik een kwartiertje later... Tot straks!

Groet 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>

Verzonden: 26 aug. 2021 12:50

Naar: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Team herindelingen

Ha mensen!

Ik kan helaas niet bij het teamoverleg zijn vanmiddag, heb dan een belafsprak staan die alleen op dat tijdstip gepland kon worden. 5.1.2.e en ik koersen i.i.g. op de CBJ van sept voor Voorne. Gisteren en vandaag veel documenten toegestuurd gekregen van de gemeente, dus nog even een werkje om alles in de MvT te verwerken, maar een eerste concept ligt er maandag. Morgen maak ik een nota voor M, om alvast akkoord te vragen voor behandeling in CBJ.

Groeten,
5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: **5.1.2.e** @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 15 maart 2021 11:10

Aan: **5.1.2.e**

cc: **5.1.2.e**

Onderwerp: Team herindelingen

Tijd: donderdag 26 augustus 2021 14:30-15:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Webex zolang als nodig

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: tekst Izaak tbv verslag
Datum: woensdag 8 juli 2020 12:03:15
Bijlagen: [image006.png](#)
[image007.gif](#)
[image008.gif](#)
[image009.png](#)
[image010.gif](#)
[image011.png](#)

Hoi 5.1.2.e,
 Goed om te horen. En fijn dat het ondanks de afstand een open gesprek is geworden.
 Ik probeer later vandaag je het verslag toe te sturen, met het verzoek daar even naar te kijken.
 (Zal niet zo uitgewerkt zijn als de pitch van de wethouder 😊.)
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 8 juli 2020 11:26

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: tekst Izaak tbv verslag

Hoi 5.1.2.e,

Fijn dat het goed ging zojuist.
 De minister is toegankelijk en stelt mooie open vragen.
 Goed voorbereid!
 Onderstaand de pitch van wethouder Izaak van Ekeren.
 Wellicht bruikbaar voor je verslag?
 Kijk maar wat je er mee doet.
 Er komt vandaag nog even een korte bedankbrief.
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Tel. 5.1.2.e

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Kern van de vraag (voor ons): Wat is 'onvoldoende perspectief op verbetering'?

- Het is primair aan gemeenten om eigen bestuurskrachtproblemen op te lossen
- Frame provincie van 'jarenlange problemen' is misplaatst: onderzoek 5.1.2.e naar deficiet zelfstandige gemeente is precies 1 jaar oud.
- Binnen een jaar na verschijnen rapport 5.1.2.e hebben wij alle verbeterpunten uit dit

rapport opgepakt (zie kadernota)

- Bovenop **5.1.2.e** rapport heeft provincie 5 bestuurlijke randvoorwaarden geformuleerd:
 1. Financiële uitwerking van de maatregelen
 2. Versterking van de ambtelijke organisatie
 3. Strategische kracht
 4. Visie op de regionale samenwerking
 5. Verbinding in het politiek-bestuurlijk samenspel
- 1, 2 en 3 zijn gerealiseerd danwel geborgd, zie Kadernota
- Visie op de regionale samenwerking is gereed ^[1]: regionale strategische agenda & kwetsbaarheid ondervangen (zelf doen waar we het verschil kunnen maken, samenwerken als dat beter / effectiever is). We zien reële kansen voor samenwerking met regiogemeenten. Echter: voor uitvoering is medewerking provincie nodig.
- Verbinding in politiek-bestuurlijk samenspel: ook hiermee komen we in huidige situatie niet verder. Dossier herindeling vormt blokkade. Pas als situatie genormaliseerd is, kan verbinding tot stand worden gebracht.

Proces Arhi is 1 grote interventie!

We onderkennen dat er sprake was van een bestuurskrachtprobleem. Maar dat hebben we onder ogen gezien. Wat ons betreft hebben wij nu, binnen 1 jaar, alles gedaan wat nu mogelijk is. De rest is afhankelijk van medewerking provincie.

Wat wij vragen is partnerschap, ook van de provincie.

Feit blijft dat er geen acuut probleem is. Sowieso niet in financieel opzicht, zie rapport

5.1.2.e. Onze organisatie (basis) is nagenoeg op orde, enkel samenwerking afhechten.

Er is ook geen probleem in het sociaal domein, daar scoren we bovengemiddeld (weth Van Dijk kan daar meer over vertellen).

En weth Van Deelen kan u vertellen dat we, in verbinding met de samenleving, een creatieve en innovatieve oplossing hebben gevonden voor het hart van ons voorzieningenniveau, **5.1.2.e**. Die oplossing geldt echter alleen in zelfstandige setting.

We hebben een oplossing voor de maatschappelijke uitdagingen. En een enorm draagvlak voor onze plannen. Een absolute meerderheid van de Scherpenzeelers is bereid om te betalen voor eigen regie op voorzieningenniveau en dienstverlening. De vraag is alleen of we de kans krijgen die oplossingen te realiseren.

➤ Zonder acuut probleem is er geen grond voor een arhi procedure.

➤ Gedwongen herindeling is wat ons betreft onwenselijk, ontijdig en onrechtmatig.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

[Redacted signature]

Tel. **5.1.2.e**

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

[i] Visie op regionale samenwerking:

- zowel tav onze inbreng in de regionale samenwerkingsverbanden (Scherpenzeel committeert zich aan regionale agenda, en heeft daarbinnen speerpunten gedefinieerd waarop wij extra willen inzetten),
- als tav samenwerking met buurgemeenten om kwetsbaarheden op te lossen. Het wachten is op groen licht van de provincie om hieraan invulling te geven. Bijv. belastingsamenwerking: Veenendaal on hold. Maar ook op andere dossiers zien wij goede kansen voor samenwerking.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek Scherpenzeel
Datum: dinsdag 2 juni 2020 16:46:34

Ja dat is precies wat er gebeurt denk ik ☺ Boeiend proces

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 2 juni 2020 16:42

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek Scherpenzeel

Klopt, maar ze hebben wel al met 5.1.2.e gesproken.
 En misschien zetten ze ons er wel een beetje mee vast.

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 2 juni 2020 16:40

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek Scherpenzeel

Dank! Lijkt me van provincie niet handig dat ze al de boer op gaan voordat ze met BZK gesproken hebben maar dat is eigen afweging...

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 2 juni 2020 16:37

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Terugkoppeling gesprek Scherpenzeel

TKN, het lijkt toch echt te gaan gebeuren.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 2 juni 2020 16:36

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek Scherpenzeel

5.1.2.e,

Vorige week spraken we John Berends en Jan Markink over de situatie in Scherpenzeel. Vandaag heeft de provincie laten weten dat GS het standpunt heeft ingenomen dat de uitwerking in de kadernota onvoldoende vertrouwen biedt voor een duurzame bestuurskrachtige gemeente. En dat GS dus het voorgenomen besluit het genomen om een artikel 8 procedure te gaan starten.

Komende donderdagochtend (4 juni) lichten GS dit besluit toe aan de colleges van Scherpenzeel en Barneveld. Daarna versturen ze in de middag een persbericht en een Statenbrief met de nadere onderbouwing. Op donderdagavond (4 juni) zijn er twee informatieve bijeenkomsten voor beide gemeenteraden. Op vrijdag 5 juni versturen ze – conform ons beleidskader – een brief naar de minister over dit voorgenomen besluit, met het verzoek dit in een gesprek aan de minister toe te lichten.

Zodra de brief van GS er is zal ik een nota voorbereiden, maar het leek me goed om deze terugkoppeling vast te geven.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e <@minbzk.nl>

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 26 mei 2020 21:37

Aan: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@minbzk.nl>; [redacted]

[redacted]@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Terugkoppeling gesprek Scherpenzeel

Ok! Hgrt

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: 5.1.2.e inz Gedwongen Herindeling gemeente Scherpenzeel - verzoek contact
Datum: maandag 11 oktober 2021 12:56:52

Ha 5.1.2.e,
 Dank.

Ik had nog een paar brieven naar je doorgestuurd. Is daar een soort algemeen antwoord voor te maken, dat ik gebruik voor een op de schrijver(s) toegespitst antwoord. Iets als de herindeling is afgeblazen, omdat etc. Dan kan ik deze verder afdoen.

Ik hoor graag van je

Gr.
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 12:01

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: 5.1.2.e inz Gedwongen Herindeling gemeente Scherpenzeel - verzoek contact

Dag 5.1.2.e,

Ik heb telefonisch contact gehad met deze meneer.

Mail is hiermee afgedaan.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 17:39

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: 5.1.2.e inz Gedwongen Herindeling gemeente Scherpenzeel - verzoek contact

Hallo 5.1.2.e,

Zie onderstaande e-mail van 30 -9. Ik ga er van uit dat ik hier niets mee hoeft te doen verder.

Ik hoor graag van je.

Gr.
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 30 september 2021 09:50

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: 5.1.2.e inz Gedwongen Herindeling gemeente Scherpenzeel - verzoek contact

Beste collega,

Graag registreren en naar 5.1.2.e sturen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

5.1.2.e

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

telnr.: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 30 september 2021 09:42

Aan: 5.1.2.e BZK

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: (5.1.2.e) FW: Gedwongen Herindeling gemeente Scherpenzeel - verzoek contact

Graag in behandeling nemen.

Dank.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @gmail.com>**Verzonden:** donderdag 30 september 2021 07:46**Aan:** @minbzk.nl>**Onderwerp:** Gedwongen Herindeling gemeente Scherpenzeel - verzoek contact

Goedemorgen,

Verzoek dit bericht door te sturen naar de verantwoordelijk ambtenaar op het dossier van de mogelijke gedwongen herindeling van de gemeente Scherpenzeel.

Veel wordt er gezegd en geschreven over de mogelijke gedwongen herindeling van Scherpenzeel. Ik schrijf u met het verzoek om contact. Ik ben zowel lijsttrekker van de VVD Scherpenzeel als werkzaam bij de provincie Gelderland. Dit geeft mij interessante inzichten. Ik zou graag met u in gesprek gaan, hoeft niet lang te duren om u informatie te geven, wellicht heeft u ook wel vragen.

Dit zou kunnen in een digitale of telefonische afspraak. Ik ben bereikbaar op mailadres

5.1.2.e @gmail.com en telefoon 5.1.2.e

Ik ga er vanuit dat u deze mail vertrouwelijk behandelt.

met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december
Datum: vrijdag 10 december 2021 11:30:07
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image002.gif](#)
[image003.gif](#)
[image004.gif](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[Verslag Gezamenlijk gesprek inzake beëindigen herindelingsproces Barneveld Scherpenzeel \(def\).pdf](#)

Goedemorgen,
 Bijgevoegd de definitieve versie van het verslag. Wat ons betreft akkoord om dit ook te gebruiken om bv de raden/staten etc. te informeren.
 Goed weekend!
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 7 december 2021 17:35

Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Dag allen,
 Dank voor de reacties, ik neem de wijzingen over, en kom er zsm op terug!
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @barneveld.nl>

Verzonden: dinsdag 7 december 2021 15:41

Aan: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>; 5.1.2.e
 @minbzk.nl>; 5.1.2.e @gelderland.nl>

Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Dag allemaal,
 Behalve mijn eerder gemaakte commentaar geen aanvullingen vanuit Barneveld.
 En 5.1.2.e, bedankt voor de bloembollen
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Gemeente Barneveld
 Raadhuisplein 2
 3771 ER Barneveld

5.1.2.e

5.1.2.e @barneveld.nl

www.barneveld.nl

NieuwlogoBarneveld-

Van: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>

Verzonden: dinsdag 7 december 2021 14:47

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e
 @gelderland.nl>; 5.1.2.e @barneveld.nl>

Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Beste allen,

Namens Izaäk van Ekeren en Gerard van Deelen hierbij onze aanvullingen op het verslag.

@5.1.2.e laat je ons weten wanneer eea akkoord is, dan kunnen wij ook naar de raad communiceren.

5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Tel. 5.1.2.e

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@minbzk.nl>

Verzonden: maandag 6 december 2021 16:10

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@ gelderland.nl>; 5.1.2.e

<[redacted]>@barneveld.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@scherpenzeel.nl>

Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Goedemiddag allen,

Dank alvast voor de aanvullingen. Ik wacht morgen nog even af voor eventuele andere opmerkingen van jullie kant, en leg het concept daarna ook nog even voor aan de minister. Zal daarbij voorstellen om het na vaststelling openbaar te laten zijn, lijkt me voor de verdere communicatie inderdaad wel het makkelijkst.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@ gelderland.nl>

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 15:10

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@barneveld.nl>; 5.1.2.e

<[redacted]>@scherpenzeel.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Hoi 5.1.2.e,

Eens met 5.1.2.e: prima verslag.

Suggestie om één zin iets anders te formuleren. Is ongetwijfeld wel zo gezegd maar kan – bij verspreiding verslag – door niet ingewijden anders gelezen worden.

Opgenomen in versie van 5.1.2.e.

Fijne Sinterklaas!

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <[redacted]>@barneveld.nl>

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 11:48

Aan: 5.1.2.e <[redacted]>@scherpenzeel.nl>; 5.1.2.e

<[redacted]>@minbzk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]>@ gelderland.nl>

Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Hoi 5.1.2.e,

Dank. Lijkt me een goede weergave. Paar tekstsuggesties vast opgenomen. Ik zal het bestuurlijk ook voorleggen voor eventuele aanvullingen of aanpassingen. Kom ik op terug. Wij sturen vooruitlopend een korte weergave naar de raad. Kan me zo voorstellen dat dit verslag straks ook gewoon openbaar is.

Goed weekend allemaal

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Gemeente Barneveld

Raadhuisplein 2

3771 ER Barneveld

5.1.2.e

@barneveld.nl

www.barneveld.nl

NieuwlogoBarneveld-

Van: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 10:56

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>; 5.1.2.e @gelderland.nl>; 5.1.2.e @barneveld.nl>

Onderwerp: RE: Verslag BO 1 december

Ha 5.1.2.e,

Dank voor je uitvoerige verslag. Ik leg het even terug bij Izaak en Gerard, mogelijk komen we nog met een enkele tekstsuggestie – die zal ik dan dinsdag aan allen sturen.

Wel hoor ik graag van je wat de status van het verslag is – goed om daar allen identiek mee om te gaan. Zo zouden wij bijvoorbeeld graag onze raad informeren over het gevoerde gesprek (actieve informatieplicht).

Vaststellen doen we met een schriftelijke ronde neem ik aan?

Alvast een goed weekend!

Gr. 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Tel. 5.1.2.e

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 3 december 2021 09:42

Aan: 5.1.2.e @gelderland.nl>; 5.1.2.e @barneveld.nl>; 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>

Onderwerp: Verslag BO 1 december

Goedemorgen,

Bijgevoegd mijn concept verslag van het gesprek van afgelopen woensdag. Zouden jullie even willen kijken of er op- en aanvullingen zijn?

Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Deze e-mail en eventuele bijlage(n) zijn alleen bestemd voor de geadresseerde. Als u dit bericht onbedoeld heeft ontvangen verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender hierover te informeren. Het is niet toegestaan om een bericht of bijlage die niet voor u bestemd is te vermenigvuldigen, openbaar te maken dan wel te verspreiden.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Deze e-mail en eventuele bijlage(n) zijn alleen bestemd voor de geadresseerde. Als u dit bericht onbedoeld heeft ontvangen verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender hierover te informeren. Het is niet toegestaan om een bericht of bijlage die niet voor u bestemd is te vermenigvuldigen, openbaar te maken dan wel te verspreiden.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verslag Scherpenzeel (definitief)
Datum: vrijdag 10 juli 2020 10:19:44

Ook een goede oplossing ☺

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 10 juli 2020 10:18

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Verslag Scherpenzeel (definitief)

Niet alle, maar 5.1.2.e wilde er ook niet teveel voor gaan liggen. Ik heb de meest gedetailleerde zinnen niet overgenomen, de opmerking over de oppositiepartijen verwijderd, maar wel de 'speaker notes' van de wethouder als bijlage toegevoegd. Zo kan het college zelf delen wat ze hebben ingebracht in het gesprek en kan het verslag gewoon vertrouwelijk blijven (en redelijk op hoofdlijnen en evenwichtig).

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 10 juli 2020 10:16

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Verslag Scherpenzeel (definitief)

Uit nieuwsgierigheid: hebben we nu alle suggesties overgenomen?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. 5.1.2.e @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 9 juli 2020 16:06

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Verslag Scherpenzeel (definitief)

Ha 5.1.2.e,

Kun jij het concept verslag verwijderen en het definitieve verslag toevoegen aan het dossier?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Verslagen BO Scherpenzeel en concept-HO
Datum: maandag 11 januari 2021 11:59:48

Ha beide,

Ik heb even het HO gescand (voor het geval dat ze dat doorzetten ☺). Ik heb het niet van A tot Z gelezen, maar vooral gekeken of de onderdelen er in zitten die wij zouden verwachten. Mijn voornaamste gedachten erbij:

- Opbouw van het stuk is wat wonderlijk gegeven dat het een oplossing is voor vooral Scherpenzeel: er wordt gestart met een beschrijving van beide gemeenten, met Barneveld als eerste (alfabetisch, denk ik).
- Idem opbouw: ik mis een duidelijke probleemstelling en onderbouwing van de bestuurskrachtproblematiek van Scherpenzeel (wat gaat er nu eigenlijk mis, waarvoor de herindeling een oplossing is?) De beschrijving in H3 van het programma Sterk Bestuur (ik neem aan als (beleids)kader) vind ik eigenlijk op een wat oneigenlijke plek staan. Lijkt er een beetje op dat Gelderland vooral het eigen programma belangrijk vindt.
- De beschrijving van de problematiek (H4) is vooral geënt op het proces (wie deed wat wanneer en wat vonden anderen daarvan)
- De vervolghoofdstukken zijn dan wel weer netjes zoals je ervan verwacht (beschrijving proces, de afweging, hoe gaat de nieuwe gemeente er uit zien etc.)

Alles bijeen komt het op mij over als een ontwerpadvies van gemeenten die vrijwillig gaan herindelen, terwijl het om een provinciaal initiatief gaat. Dat vergt nog wel wat meer motivatie/onderbouwing van de problematiek (en waarom andere oplossingen geen soelaas bieden) dan wat er nu staat.

Maar als jullie het anders zien, hoor ik het natuurlijk graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E 5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 6 januari 2021 17:00

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Verslagen BO Scherpenzeel en concept-HO

Speciaal voor jullie, als liefhebbers ☺.

Ik zal voor 5.1.2.e voor aanstaande vrijdag nog even de belangrijkste punten op de mail zetten.

Grt! 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @ gelderland.nl >

Verzonden: woensdag 6 januari 2021 12:28

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl >

Onderwerp: Verslagen BO Scherpenzeel en concept-HO

Dag 5.1.2.e,

Zoals beloofd stuur ik je de verslagen van de BO's op 1+8 en 15 dec met bijlagen. Ook stuur ik de 95% versie van het HO, met het verzoek om mee te lezen en evt. opmerkingen of vragen.

De afspraak voor de 20^e komt nog naar jullie toe.

Groet, **5.1.2.e**

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiden inspiratiebijeenkomst Barneveld/Scherpenzeel/Gelderland (dorpenbeleid)
Datum: donderdag 4 maart 2021 14:04:55

Beste 5.1.2.e,

Dank hiervoor! Zou je de contactgegevens van je collega 5.1.2.e nog willen toesturen? Hij staat niet in cc. Dan benader ik hem graag nog hierover.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 4 maart 2021 13:42

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Voorbereiden inspiratiebijeenkomst Barneveld/Scherpenzeel/Gelderland (dorpenbeleid)

Beste 5.1.2.e,

Dank voor je bericht. Voor het onderzoek kleinschalig en kleurrijk is contact geweest met 5.1.2.e van de gemeente Sud West Fryslân mogelijk kan je de gemeente vragen naar hen.

Contactpersoon over dorpen- en kernenbeleid bij het programma Democratie in Actie is mijn collega 5.1.2.e (zie cc) ook goed om hem te betrekken.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @5.1.2.e.nl

Verzonden: donderdag 4 maart 2021 13:31

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e

@minbzk.nl; 5.1.2.e @5.1.2.e.nl

Onderwerp: RE: Voorbereiden inspiratiebijeenkomst Barneveld/Scherpenzeel/Gelderland (dorpenbeleid)

Dag 5.1.2.e,

We hebben inmiddels contact opgenomen met 5.1.2.e. Ben benieuwd of dat lukt; zou mooi zijn! Verder heeft 5.1.2.e bij de provincie, jullie als het goed is benaderd om de datum voor de sessie vast te leggen. We hopen nu dat op 24 of 25 maart te kunnen organiseren.

Ik vroeg me af of je al een idee hebt voor een contactpersoon bij Democratie in Actie, o.a. voor Sud West Fryslân. Als ik/we op korte termijn met hen kunnen sparren over geschikte voorbeelden en welke contactpersonen van de gemeenten we zouden kunnen vragen als spreker, zou dat erg nuttig zijn.

Uit een vorig project (Quick Scan lokale democratie in Berckelland) ken ik overigens 5.1.2.e nog. Als hij volgens jou een goede ingang is en het handig is dat ik hem even hier over bel, doe ik dat ook met alle plezier. Ook overleg ik deze week met de gemeentesecretarissen of zij een sterke voorkeur hebben voor een bepaalde casus.

Alvast dank weer!

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl

Verzonden: woensdag 3 maart 2021 09:19

Aan: 5.1.2.e @5.1.2.e.nl

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e

@minbzk.nl

Onderwerp: RE: Voorbereiden inspiratiebijeenkomst Barneveld/Scherpenzeel/Gelderland

(dorpenbeleid)

Beste 5.1.2.e,

N.a.v. ons overleg van gisteren stuur ik je hierbij nog de link toe naar het onderzoek Kleurrijk en Kleinschalig, binnengemeentelijke organisatie geïnventariseerd <https://kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/kleinschalig-kleurrijk/>

Ook kan je 5.1.2.e benaderen om aan de inspiratiesessie een bijdrage te leveren. Zijn mailadres is

5.1.2.e @5.1.2.e

Een contactpersoon voor Sud West Fryslân volgt nog.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 26 februari 2021 10:07

Aan: 5.1.2.e @5.1.2.e .nl'

Onderwerp: Voorbereiden inspiratiebijeenkomst Barneveld/Scherpenzeel/Gelderland (dorpenbeleid)

Tijd: dinsdag 2 maart 2021 16:00-16:45 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie:

Hoi 5.1.2.e,

Hebben jullie dinsdagmiddag tijd om met 5.1.2.e 5.1.2.e en mij even te brainstormen over de inspiratiebijeenkomst die zij aan het voorbereiden is?

Het gaat om een ambtelijke bijeenkomst van Scherpenzeel/Barneveld/Gelderland, als aftrap om het dorpenbeleid voor de mogelijke nieuwe gemeente vorm te geven. Tijdens de sessie wordt de huidige werkwijze in beide gemeenten toegelicht, willen de deelnemers inspiratie opdoen over andere mogelijkheden en kort stilstaan bij het vervolgproces / hoe daar te komen.

Vraag aan BZK is of wij een bijdrage kunnen leveren aan het inspiratiedeel (zo ja, welke?) en of wij suggesties hebben voor eventuele voorbeelden / mensen om uit te nodigen? (bijvoorbeeld omdat het een mooi voorbeeld is van x of y).

Hoor graag of dit past!

Groeten,

5.1.2.e

-- De volgende tekst niet verwijderen of wijzigen. --

Wanneer het tijd is, kunt u hier deelnemen aan uw Rijksvideo Vergadering.

Buiten reikwijdte

[Redacted]

[Redacted] vergadering

Buiten reikwijdte

[Redacted]

Deelnemen via telefoon

Buiten reikwijdte

hulp nodig? Ga naar [5.1.2.e](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Disclaimer

This e-mail and any attachment it contains is confidential and may contain legally privileged information.

If you are not the intended recipient, please note that this e-mail or any attachment may not be copied or disclosed or distributed to others.

If you have received this e-mail by error, please notify the sender immediately by return e-mail, and delete this message. All rights reserved.

This email has been scanned for viruses and malware, and may have been automatically archived.

Disclaimer

This e-mail and any attachment it contains is confidential and may contain legally privileged information. If you are not the intended recipient, please note that this e-mail or any attachment may not be copied or disclosed or distributed to others.

If you have received this e-mail by error, please notify the sender immediately by return e-mail, and delete this message. All rights reserved.

This email has been scanned for viruses and malware, and may have been automatically archived.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiden werkbezoek Scherpenzeel 27 augustus
Datum: vrijdag 9 juli 2021 08:43:50
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Goedemorgen allemaal,

5.1.2.e ik heb 5.1.2.e gevraagd om mij te vervangen. Hij zal zelf nog wel reageren op de opties.

Gisteren is er ook bestuurlijk overleg geweest en is de 27^e kort besproken. Ter aanvulling op de onderwerpen:

- Toelichten van de contouren (of houtskool schets) van een bestuursakkoord tussen Scherpenzeel – Barneveld – Provincie
- Dorpenbeleid/zeggenschap
- Toelichten stand van zaken plan van aanpak fusie.

Ook is gevraagd om na te denken over een wat meer informele en ontspannen setting van de bijeenkomst. In plaats van traditionele vergadersetting. Daar komen jullie vast uit...

Veel succes en tot in augustus. En alvast fijne vakantie

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Gemeente Barneveld
 Raadhuisplein 2
 3771 ER Barneveld

5.1.2.e

5.1.2.e [@barneveld.nl](mailto:5.1.2.e@barneveld.nl)

www.barneveld.nl

NieuwlogoBarneveld-

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 21:17

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Voorbereiden werkbezoek Scherpenzeel 27 augustus

Ik kan eigenlijk alleen maandag van 11 tot 12 vrijmaken. Andere momenten lukt niet. Dat doen?

Van: 5.1.2.e [@gelderland.nl](mailto:5.1.2.e@gelderland.nl)>

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 10:48

Aan: 5.1.2.e [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl); 5.1.2.e [@barneveld.nl](mailto:5.1.2.e@barneveld.nl)'

<5.1.2.e [@barneveld.nl](mailto:5.1.2.e@barneveld.nl)>; 5.1.2.e [@scherpenzeel.nl](mailto:5.1.2.e@scherpenzeel.nl)>

Onderwerp: RE: Voorbereiden werkbezoek Scherpenzeel 27 augustus

Dag allen,

Ik kan:

5.1.2.e

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [@minbzk.nl](mailto:5.1.2.e@minbzk.nl)>

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 10:18

Aan: 5.1.2.e @barneveld.nl 5.1.2.e @barneveld.nl>; 5.1.2.e @gelderland.nl>; 5.1.2.e @scherpenzeel.nl>

Onderwerp: Voorbereiden werkbezoek Scherpenzeel 27 augustus

Goedemorgen 5.1.2.e,

Graag zou ik met jullie komende week even doorpraten over een passende invulling voor het werkbezoek van 5.1.2.e op 27 augustus.

Schikt een van de volgende momenten jullie?

- Maandag tussen 10:00 en 12:00
- Dinsdag tussen 14:00 en 17:00
- Woensdag tussen 11:00 en 13:00

Voorlopige uitgangspunten zijn:

- Mogelijkheid (individueel) voor Barneveld, Scherpenzeel en Gelderland om nog een laatste toelichting / reactie op het HA te geven.
- Mogelijkheid voor BZK om na bestudering van het HA aanvullende vragen te stellen.
- Gezamenlijk moment om verdere proces verder toe te lichten
- Begin circa 10:00, eind uiterlijk 14:00
- Locatie Scherpenzeel (5.1.2.e ?)

De exacte invulling kan de komende periode vorm krijgen, ook afhankelijk van de wensen verwachtingen van jullie bestuurders, maar lijkt me goed de contouren even gezamenlijk te bespreken.

Ik hoor het graag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Deze e-mail en eventuele bijlage(n) zijn alleen bestemd voor de geadresseerde. Als u dit bericht onbedoeld heeft ontvangen verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender hierover te informeren. Het is niet toegestaan om een bericht of bijlage die niet voor u bestemd is te vermenigvuldigen, openbaar te maken dan wel te verspreiden.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiding gesprek met 5.1.2.e over Scherpenzeel
Datum: woensdag 8 september 2021 10:33:09

Hai 5.1.2.e,
 Lijken me helemaal de juiste afwegingen en bespreekpunten.
 Geen aanvullingen van mijn kant.
 Heb 5.1.2.e even in cc gezet, want denk dat hij ook aanschuift.
 Mogelijk kan het helpen onderstaande als gespreksroute ook nog even aan 5.1.2.e mee te geven.
 Is 5.1.2.e ook voldoende op de hoogte van dit dossier?
 Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 8 september 2021 09:52

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Voorbereiding gesprek met 5.1.2.e over Scherpenzeel

Hoi 5.1.2.e,

Onder protest (omdat het tussen 12:00 en 13:00 is) heeft 5.1.2.e morgen een halfuur ingepland met 5.1.2.e. De conceptbrief is inmiddels met hem gedeeld. Ons inziens zouden we het in deze korte tijd moeten hebben over de volgende punten. Ben benieuwd hoe jij daar naar kijkt, en/of dat je nog aanvullingen hebt.

1. Overeenstemming over de **argumenteerlijn** zoals is opgenomen in de brief / voldoende concrete feedback om de conceptbrief definitief te maken en te 'customizen' voor de brieven aan de overige partijen.
2. Overeenstemming over **het vervolg in de casus**, waarbij de voornaamste keuzes die nog te maken zijn, zijn:
 - Wat vinden we de kern van de casus: Vinden we dat het een andere oplossing moet worden (samenwerken i.p.v. herindelen) of achten we de problematiek niet urgent genoeg voor interventie/sturing van bovenaf?
 - Welke rol zien we voor onszelf: Regie nemen of laten we het aan partijen zelf?

Daaruit volgt hoe we het vervolg zouden moeten aanvliegen:

	Regie	Overlaten
Andere oplossing	Verbinder aanstellen om tot samenwerking te komen. Naam in overleg, maar op korte termijn.	In overleg met partijen bezien of een verbinder meerwaarde heeft, wie en wanneer.
Niet urgent genoeg	Verbinder (c.d. Waarnemer) aanstellen om verhoudingen te normaliseren, zodat partijen weer om tafel kunnen om oplossingen te bespreken.	Niets doen, eventueel suggesties doen, gesprekspartner blijven.

Hierbij hebben we rechtsonder al benoemd als onwenselijk scenario. We gaan voor afwijzen met flankerend beleid. Dus dan sturen we óf op de beoogde (alternatieve) uitkomst, óf op het proces wat daarbij hoort (of beide). Voorstel is om te beginnen met regie op het proces, waarna altijd nog verbreed kan worden. We willen nergens de schuld leggen (of overal), dus de situatie kan niet door partijen zelf oplosbaar zijn. Maar we zijn ook kritisch op het moment van regie nemen, en vinden dat de gemeente zelf nog niet is 'uitgespeeld'.

3. Overeenstemming over het **vervolg richting de minister** (wanneer de lijn in? (kort na het weekend)). Snel duidelijkheid is gewenst, maar vermoedelijk is er geen PO volgende week.
4. Proces van **communiceren / delen van de uitkomst** van het traject (eerst provincie, dan gemeenten, dan collectief) en hoofdlijn van de woordvoering / redenering.
 - Er was al langer een bestuurskrachtopgave in Scherpenzeel; nadruk op processen van onderop/draagvlak, maakte dat Scherpenzeel onvoldoende serieus is ingegaan op inbreng Gelderland.
 - Gelderland op haar beurt is er niet in geslaagd Scherpenzeel vertrouwen te geven dat zij oog had voor inbreng Scherpenzeel.
 - Discussie escaleerde doordat partijen tegen over elkaar kwamen te staan, begrijpelijk dat Gelderland verantwoordelijkheid nam om verder te komen
 - Aanvankelijke onwilligheid van Scherpenzeel om gesprek aan te gaan in arhi-procedure maakte dat er onvoldoende tijd en vertrouwen resteerden om een samenwerkingsoptie met Barneveld te verkennen

- Proces heeft wel geleid tot beweging bij Scherpenzeel en toenadering tot Barneveld (v.v.), maar verhoudingen zijn inmiddels dusdanig verhard, dat Gelderland nu niet meer in positie is om gesprek tussen beide gemeenten verder te brengen.
- BZK neemt daarom nu een rol om verhoudingen te normaliseren en te verkennen wat er nodig is nu urgentie minder groot is. Eventueel kan een verkennend ook stappen zetten om te komen tot een samenwerkingsscenario.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorzet vrager 5.1.2.e werkbezoek
Datum: maandag 23 augustus 2021 10:12:40
Bijlagen: [20210820 Geannoteerd programma werkbezoek Scherpenzeel 5.1.2.docx](#)

Ha beide,
Hierbij wat suggesties en aanvullingen van mijn hand. Ter verdere weging aan jullie wat ervan nuttig is...

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. 5.1.2.e@minbzk.nl
T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 20 augustus 2021 10:48

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Voorzet vragen 5.1.2.e werkbezoek

Ha 5.1.2.e,

Hierbij een voorzet voor de geannoteerde agenda voor 5.1.2.e. Ik heb bij de verschillende agendapunt enkele vragen toegevoegd die hij zou kunnen stellen.

Willen jullie even kijken / aanvullen? Kan me voorstellen dat er dinsdag uit het PO ook nog wat specifieke punten komen, maar dan staat de basis vast.

Thx!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Bestuur, Financiën en Regio's
Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
E. 5.1.2.e@minbzk.nl
T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Vraag Omroep Gelderland - brief aan minister
Datum: maandag 8 juni 2020 17:26:16

Heb jij al iets vernomen van die brief?

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 5 juni 2020 09:57

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Vraag Omroep Gelderland - brief aan minister

Dat lijkt me een prima antwoord!

Laat Gelderland zelf maar uitleggen hoe het zit met concepten etc.

Dat heeft de CdK gisteren in de raadsvergadering ook aangegeven (heb even meegeluisterd, en daar kwam dit al aan de orde).

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 juni 2020 09:55

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Vraag Omroep Gelderland - brief aan minister

Wat kan ik dan beste aangeven?

Ik kan haar antwoorden op moment dat we brief ontvangen hebben. En voor vragen over verzenden ze bij GS moet zijn.

Verzonden met BlackBerry Work

(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Datum: vrijdag 05 jun. 2020 9:45 AM

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Vraag Omroep Gelderland - brief aan minister

Hoi 5.1.2.e,

Bij de stukken die Gelderland openbaar heeft gezet zit een ongetekende versie van de brief aan de minister.

De officiële getekende brief hebben wij nog niet ontvangen, ik verwacht die vandaag eigenlijk.

En denk ook dat die gedateerd zal zijn op 4 juni.

Op de eerste pagina van de brief staat PM bij de datum, daarna staat inderdaad 7 mei. Ik denk dat ze op 7 mei voor het eerst een opzet voor de brief hebben gemaakt. De oppositie in Scherpenzeel probeert GS Gelderland nu te vangen op 'vooringenomenheid', omdat de 7 mei ruim voor 2 juni ligt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e <@minbzk.nl>

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 5 juni 2020 09:40

Aan: 5.1.2.e <@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: Vraag Omroep Gelderland - brief aan minister

Hi 5.1.2.e,

Ik stuur het even zo door, want dan heb je gelijk bijlage. Zie vraag hieronder. Wat kan ik aangeven?

Grt, 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @gld.nl>

Datum: donderdag 04 jun. 2020 9:16 PM

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Vraag Omroep Gelderland - brief aan minister

Dag 5.1.2.e,

Voor Omroep Gelderland volg ik de mogelijke herindeling tussen Scherpenzeel en Barneveld. Bij de stukken die vandaag openbaar zijn gemaakt is te lezen dat de provincie Gelderland op 7 mei een brief aan de minister heeft gestuurd (zie bijlage) Nu is mijn vraag: wanneer is die brief bij jullie binnengekomen? De datum past namelijk niet in de tijdslijn, de provincie Gelderland heeft op 2 juni jl de voorgenomen beslissing tot herindeling genomen (en dus zeker niet op 7 mei)

Kunt u dat voor mij nagaan?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Omroep Gelderland

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: vragen over nieuw herindelingsgedoe Barneveld-Scherpenzeel
Datum: donderdag 1 juli 2021 16:28:53
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Ha collega's,
 Volgens mij een adequate, terughoudende lijn.
 Ingevolge artikel 175 lid 2 Provinciewet heeft de CvdK (als provinciaal orgaan) tot taak de bestuurlijke integriteit van de provincie te bevorderen. Hij zou daarom zowel op verzoek als uit eigen beweging een onderzoek kunnen starten.
 Over de casus laat ik me niet uit, ik ken de perikelen mbt Scherpenzeel slechts op hoofdlijnen.
 Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 1 juli 2021 15:43

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: vragen over nieuw herindelingsgedoe Barneveld-Scherpenzeel

Fijn dat we net geoefend hebben ☺. En dank 5.1.2.e voor de voorzet!

Zo doen?

- Ik heb via de media kennis genomen van het verzoek aan de CdK om een integriteitsonderzoek te initiëren.
- Het is dan ook aan de CdK om – al dan niet in gesprek met PS – een besluit te nemen op het verzoek. (NB. overigens moet de motie van 50plus überhaupt van ingediend worden).
- Ik heb verder geen melding ontvangen, dus kan verder geen commentaar geven op de kwestie.
- In bredere zin ten aanzien van deze mogelijke herindeling: het is nu eerst aan PS om komende week een afweging te maken.
- Mocht er een herindelingsadvies worden vastgesteld, dan zal ik zowel de inhoud van dat advies, als het proces van totstandkoming, zorgvuldig beoordelen.

@5.1.2.e. Gelet op het onderwerp, heb jij hier aanvullingen bij? Ik hoorde dat jullie een directie uitje hebben, maar kan ook nog even bellen.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Verzonden: donderdag 1 juli 2021 15:17

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: vragen over nieuw herindelingsgedoe Barneveld-Scherpenzeel

doorgestuurd naar 5.1.2.e, 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Verzonden: 1 jul. 2021 15:11

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: FW: vragen over nieuw herindelingsgedoe Barneveld-Scherpenzeel

Hi,

Zie artikel en vragen hieronder. Wat kan ik aangeven?

Grt, 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e | Binnenlands Bestuur 5.1.2.e <5.1.2.e@binnenlandsbestuur.nl>

Datum: donderdag 01 jul. 2021 1:35 PM

Aan: 5.1.2.e [redacted] @minbzk.nl>

Onderwerp: vragen over nieuw herindelingsgedoe Barneveld-Scherpenzeel

Beste 5.1.2.e, zoals zojuist afgesproken hierbij mijn vragen over 'herindelingsgedoe' Barneveld-Scherpenzeel.

Twee verschillende partijen (een Statenfractie en een burgerinitiatief) doen een oproep aan cdk John Berends om een onafhankelijk integriteitsonderzoek te laten doen naar de handelswijze van GS van Gelderland in het herindelingsdossier Barneveld-Scherpenzeel. Er wordt zelfs gerept van omkoping van Barneveld door de provincie, in ruil voor steun voor de herindelingsplannen. Bij deze een link naar het artikel dat wij vandaag online hebben gezet.

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/roep-om-integriteitsonderzoek-naar-fusieaanpak-gs.2.17493589.lynkx>

Hoewel PS nog geen besluit genomen hebben over het voorstel van GS, dan doen zij aanstaande dinsdag, wil ik weten of minister Ollongren het tijd vindt om nu toch in te grijpen. Zo ja, wat kan zij doen. En zo nee, waarom wil ze nog niet ingrijpen?

Graag hoor ik zsm van je. Ik wil er vandaag een follow-up over schrijven.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Weesperplein 4
1018 XA Amsterdam

www.binnenlandsbestuur.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Werkbezoek Scherpenzeel
Datum: woensdag 30 juni 2021 11:10:24
Bijlagen: formatinformatieblad.docx
 Werkwijze werkbezoeken DGBRW+OW - informatie voor contactpersonen (programma en dossier) d.d. 08-06.docx

Check, genoteerd in mijn overzicht.
 Zie bijgaand stukken ter voorbereiding van het werkbezoekdossier.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

M 5.1.2.e

Van:

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 20:57

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Werkbezoek Scherpenzeel

5.1.2.e,

Werkbezoek aan Scherpenzeel wordt inderdaad vrijdag 27 augustus. 20/8 is dus weer vrij ☺.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: maandag 28 juni 2021 15:56

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Werkbezoek Scherpenzeel

Ha 5.1.2.e,

Ik begreep van 5.1.2.e dat er nu twee data gereserveerd staan voor het bezoek aan Scherpenzeel. Enig idee wanneer er uitsluitel kan worden gegeven over deze data? Ik heb namelijk mogelijk een ander werkbezoek voor de 27^e, dus ik zou daar graag snel een reactie op willen geven.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

M 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Woordvoeringslijn Scherpenzeel
Datum: vrijdag 10 juli 2020 11:15:15

HA 5.1.2.e,
 Ik vond deze volgorde eigenlijk wel logisch, waar loopt het wat jou betreft dan spaak?
 En vwb een goede Nederlandse term voor "common ground": Gemeenschappelijke basis? ☺
 Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financiën en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E. @minbzk.nl
 T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 10 juli 2020 10:52

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Woordvoeringslijn Scherpenzeel

5.1.2.e,

Graag eea in de ik-vorm formuleren.

Het begrip 'common ground' graag voor de woordvoering anders verwoorden: gezamenlijk vertrekpunt (oid)

Kijk nog even naar de logische volgorde van de punten, dat t logisch opbouwt.

Van: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Verzonden: vrijdag 10 juli 2020 10:44

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>

cc: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: Woordvoeringslijn Scherpenzeel

Hoi 5.1.2.e,

Mocht de brief van de minister de deur uitgaan vandaag en er persvragen komen, heb ik deze woordvoeringslijn opgesteld voor 5.1.2.e.

- De minister heeft deze week goede informerende gesprekken gevoerd met de gemeente en de provincie
- Ze constateert dat een zorgvuldig uitgewerkte vergelijking van de twee varianten (zelfstandigheid vs. herindeling met Barneveld) tot op heden niet heeft plaatsgevonden.
- De afwezigheid van een 'common ground' staat een goed en open gesprek over de beste oplossing voor Scherpenzeel in de weg.
- De minister roept partijen op de maatschappelijke opgaven centraal te zetten, de voorkeur voor een bepaalde oplossing niet als blokkade op te werpen en in goed overleg met elkaar op zoek te gaan naar een passende oplossing met breed draagvlak.
- Ze heeft er begrip voor dat GS het initiatief nemen in het voeren van dit gesprek.

Hebben jullie nog aanvullingen/ aandachtspunten?

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e@lokaal-belang.com
Onderwerp: RE: Zienswijze herindelings Scherpenzeel-Barneveld
Datum: donderdag 22 juli 2021 09:00:20
Bijlagen: 0e0fe74a.png
Prioriteit: Hoog

Geachte mevrouw 5.1.2.e
 Hartelijke dank voor uw mail aan mevrouw Ollongren, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Provinciale Staten van Gelderland hebben het herindelingsadvies op 6 juli 2021 vastgesteld en vervolgens aangeboden aan de minister. Momenteel wordt de besluitvorming over dit herindelingsadvies voorbereid. Het is een omvangrijk dossier, waar de afgelopen jaren veel over is gezegd en geschreven. Uit de beoordeling van het advies zal gaan blijken of de minister uw mening dat het herindelingsadvies niet voldoet aan de criteria uit het Beleidskader gemeentelijke herindeling deelt, of dat ze tot een andere conclusie komt. Op die uitkomst kan ik nu nog niet vooruitlopen. We hebben in ieder geval kennis genomen van de inhoud van uw zienswijze en zullen die bij onze voorbereiding van de besluitvorming betrekken. Mochten er op een zeker moment aanvullende vragen zijn, dan nemen we daarover contact met u op. Nogmaals dank voor uw inbreng. Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Bestuur, Financien en Regio's
 Bezoekadres
 Turfmarkt 147
 2511 DP Den Haag
 E 5.1.2.e@minbzk.nl

Van: 5.1.2.e@lokaal-belang.com>
Verzonden: woensdag 30 juni 2021 13:50
Aan: 5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e@minbzk.nl> 5.1.2.e@minbzk.nl>
Onderwerp: Zienswijze herindeling Scherpenzeel-Barneveld
Urgentie: Hoog

Hooggeachte Mw. mw. Jkvr. drs. K.H. Ollongren, Minister van Binnenlandse Zaken,

Wij schrijven u aan om om u op de hoogte te brengen van zwaarwegende ontwikkelingen in het dossier **herindeling Scherpenzeel-Barneveld**, wat u ongetwijfeld niet onbekend meer zal zijn.

De reden dat wij u aanschrijven is, nadat wij al ruim 2 jaar zeer intensief en op detailniveau met dit dossier bezig zijn, grote zorgen hebben over de houdbaarheid van de herindelingswensen van Gedeputeerde Staten Provincie Gelderland. Deze gedwongen (!) herindeling voldoet in onze ogen beslist niet aan de beoordelingscriteria in het beleidskader, de uitgangspunten in uw Thorbeckebrief en de principes van integer, democratisch openbaar bestuur.

GS willen u doen voorkomen dat hun herindelingsadvies (HA) wel voldoet en voldoende argumenten heeft om door te kunnen drukken. Dit is in onze ogen **fundamenteel onjuist**. Integendeel. Uw GS geven u bij herhaling een eenzijdige voorstelling van zaken en dat vinden wij kwalijk. Want het HA gaat **volstrekt voorbij aan een aantal wezenlijke kernpunten; de dragende argumenten voor deze herindeling zijn een lege huls gebleken**.

Wij zijn de grootste oppositiefractie in de gemeente Barneveld. Wij zijn **nadrukkelijk niet voor of tegen een herindeling an sich**, dat hebben wij al meerdere malen in de

openbaarheid geuit. Maar wij vinden wel dat een herindeling gestoeld moet zijn op correcte en volledige inhoud, het beleidskader en een zorgvuldig proces. Helaas hebben wij vele malen moeten constateren dat dit in **onvoldoende** mate aan de orde is. Een uiterst zorgelijke maar ook zeer kwalijke zaak. Wij hebben daar inmiddels vele concrete stappen in gezet.

In de bijlage onze zienswijze die naar Provinciale Staten is gegaan waarbij vermeld is dat u hiervan een kopie krijgt. Bij dezen. Ik verzoek u namens mijn fractie de inhoud tot u te nemen en te betrekken bij uw besluitvorming en op te nemen in uw dossier. Ik ben u daar zeer erkentelijk voor.

Uiteraard zijn wij bereid u te voorzien van mondelinge dan wel schriftelijke informatie over inzet van de afgelopen jaren.

Met de meeste hoogachting,

5.1.2.e

Lokaal Belang Gemeente Barneveld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e@lokaal-belang.com

www.lokaal-belang.com

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: scherpenzeel / omroep Gelderland
Datum: woensdag 7 oktober 2020 09:35:51

'Minister Kajsa Ollongren gaf Scherpenzeel fout advies'

07-10-2020

Bestuur

Het Scherpenzeels college doet er alles aan zelfstandig te blijven. Zo werd de minister verzocht de start van de herindelingsprocedure te vernietigen, maar die weigerde dat. Volgens Ollongren kon er gewoon bezwaar worden gemaakt tegen het besluit. De advocaten van de provincie bestrijden dat. Volgens hen is er namelijk geen 'juridisch besluit' genomen. Plat gezegd: er is nog geen besluit genomen waar tegen te protesteren valt.

'Scherpenzeel, kom aan tafel'

Tijdens de hoorzitting en voorafgaand in een persconferentie herhaalde de provincie keer op keer de oproep aan Scherpenzeel mee te praten in het open overleg. Het Scherpenzeels college stapte daar vorige week uit. Volgens de provincie is dat de plek om uit te leggen waarom de gemeente zelfstandig moet blijven.

Het Scherpenzeels college vindt dat er geen 'evident bestuurskrachtprobleem' is en stelt dat de hele procedure overbodig is. "Als we achteraf bezwaar maken is het kwaad al geschied."

De commissie Rechtsbescherming gaat zich nu buigen over het bezwaar van Scherpenzeel én het verweer van de provincie.

(c) Omroep Gelderland - Alle rechten voorbehouden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag | 5.1.2.e
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Scherpenzeel
Datum: dinsdag 7 juli 2020 08:07:47

https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/gros-inwoners-scherpenzeel-wil-zelfstandig-13785679 lynkx?tid=TIDP375515X06BEFD93F6D94DA2BAA6382B06545870Y15&utm_campaign=BB_NB_Dagelijks&utm_medium=email&utm_source=SMG&utm_content=966_07-07-2020

5.1.2.e, kijk maar even met 5.1.2.e of update voor gesprek morgen voor M nog handig is.
Wel goed dat zij deze uitslagen kent.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: SIS-link Dossier Scherpenzeel 30 juni
Datum: woensdag 30 juni 2021 13:26:30
Bijlagen: image001.png
Prioriteit: Hoog

Beste 5.1.2.e,

Via bijgaande link kom je in het meest actuele dossier van PS van Gelderland aangaande Scherpenzeel.

[Dossier Scherpenzeel op SIS 30 juni Provincie Gelderland \(stateninformatie.nl\)](#)

Hierin staan per vandaag de Statenbrief inclusief 2 bijlagen, met daarin aanvullende informatie over het herindelingsadvies.

En de antwoorden op de Statenvragen van PVV en SP zijn toegevoegd.

Deze documenten zijn dus vandaag naar de Staten verzonden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

@ gelderland.nl | www.gelderland.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: standpunt GS
Datum: dinsdag 2 juni 2020 22:42:02
Bijlagen: [image001.png](#)
[GS Brief.pdf](#)
[Notitie.pdf](#)
[Verkenning.PDF](#)
[Brief aan minister.pdf](#)

Hallo 5.1.2.e,

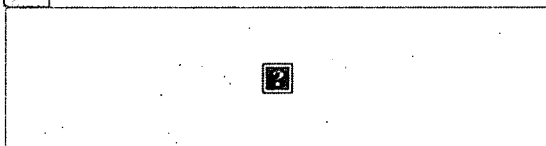
Hierbij stuur ik je (onder embargo tot publicatie a.s. donderdag 13.00 uur) het standpunt van GS omtrent de Kadernota van B&W-Scherpenzeel. GS heeft tevens een brief vastgesteld aan de Minister die – zonder tegenbericht – a.s. donderdag ook publiek wordt. Ik stuur je deze ook (zie het als een definitief concept) toe. Mocht je hierop nog feedback hebben met het oog op inhoud en/of vervolgproces van de brief, wil je dat dan morgen (woensdag) laten weten?

Bij GS-besluit en brief zitten 2 inhoudelijke bijlagen. Een notitie met een uitgebreide onderbouwing van het standpunt over de Kadernota van B&W en een verkenning van opties en mogelijkheden voor versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Deze stuur ik ook toe. Totaal 4 documenten dus.

Morgen overleg ik met 5.1.2.e over een volgend contactmoment voor ons volgende week naar aanleiding van jouw opties.

Groeten!

5.1.2.e

Van: [ProvincieGelderland](#)
Aan: [ProvincieGelderland](#)
Onderwerp: Starten open overleg - 2020-007489
Datum: dinsdag 14 juli 2020 17:30:33
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image003.jpg](#)
[03295867.PDF](#)
[03295841.PDF](#)
[03295913.PDF](#)
[03296038.PDF](#)
[03296073.PDF](#)
[03292519.pdf](#)

Beste meneer, mevrouw,

In de bijlage vindt u correspondentie van provincie Gelderland.

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met het Provincieloket, 026 359 99 99. Houdt u uw zaaknummer bij de hand? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

Provincie Gelderland

Disclaimer

Van: 5.1.2.e
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: toepassing beleidskader herindelingen
Datum: woensdag 7 oktober 2020 17:11:46
Bijlagen: image001.png

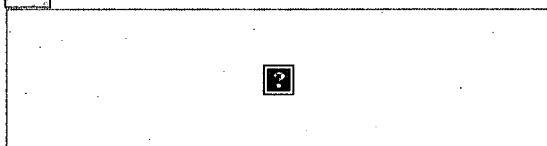
Hallo 5.1.2.e,

Bij ons kwam een vraag binnen over de variant lichte samenvoeging. In het Beleidskader is daarover opgenomen dat er overeenstemming tussen de gemeenten moet zijn over de toepassing van deze variant "blijkend uit een eensluidend vastgesteld Herindelingsadvies". In het geval van een artikel 5 procedure Arhi is dat een heldere bepaling. Maar in het kader van een artikel 8 procedure wordt een herindelingsadvies niet door de gemeenten vastgesteld, maar door PS. Hoe moet die zinsnede vanuit dat perspectief gelezen worden?

Hoor graag van je hierover

Groeten!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: uitkering gemeentefonds fusie
Datum: dinsdag 26 april 2022 11:14:01
Bijlagen: [image001.gif](#)
[image002.gif](#)
[image003.gif](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)

Geachte 5.1.2.e,

Van mijn collega in de gemeente Barneveld begreep ik dat binnenkort in termijnen een bedrag wordt uitbetaald aan Barneveld en Scherpenzeel i.v.m. de voorbereidingskosten fusie.

Gezamenlijk ongeveer 5.1.2.b.

Zou u willen aangeven vanaf welke betaalspecificatie deze bedragen worden meegenomen en wat de exacte hoogte van het bedrag (i.v.m. verwerking in onze voorjaarsnota).

Met vriendelijk groet,

5.1.2.e

[Redacted signature block]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl"
Onderwerp: Verslag BO 1 december
Datum: vrijdag 3 december 2021 09:42:25
Bijlagen: Verslag gesprek 1 december 2021.docx

Goedemorgen,
Bijgevoegd mijn concept verslag van het gesprek van afgelopen woensdag. Zouden jullie even willen kijken of er op- en aanvullingen zijn?

Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

5.1.2.e

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e @minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Verslag gesprek BW Scherpenzeel PG
Datum: woensdag 8 juli 2020 15:54:52
Bijlagen: [Verslag gesprek BW Scherpenzeel⁵¹².docx](#)

Mijn aanvullingen bij verslag BW

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Verslag gesprek GS Gelderland 5.1.4
Datum: woensdag 8 juli 2020 16:07:14
Bijlagen: Verslag gesprek GS Gelderland 5.1.2.docx

Nog paar aanvullende opmerkingen.

Eens met passages die 5.1.2.3 markeert als relevant voor de brief.

Misschien ook nog in brief het echte open overleg goed markeren en de rol van provincie als helper en BZK als meedenker voor goede basis voor het goede gesprek.

Zou brief ook openen dat M gesprekken als prettig heeft er varen en t fijn te vinden in deze fase betrokken te kunnen worden/ zijn.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Verslagen BO Scherpenzeel en concept-HO
Datum: woensdag 6 januari 2021 12:28:37
Bijlagen: [Bijlage 1 bij verslag BO 1 en 8 dec 2020 - Verklaring ten behoeve van Bestuurlijk Overleg 1 december 2020.pdf](#)
[Bijlage 2 bij verslag BO 1 en 8 dec 2020 -Positon Paper \(002\).pdf](#)
[Bijlage 3 bij verslag BO 1 en 8 dec 2020- Spelregels.pdf](#)
[verslag BO 1 en 8 dec-vastgesteld.pdf](#)
[Bijlage bij verslag BO 15-12-2020 - positionering Barneveld.pdf](#)
[verslag BO 15 dec - vastgesteld.pdf](#)
[Concept herindelingsontwerp Scherpenzeel Barneveld v2312.pdf](#)

Dag 5.1.2.e,

Zoals beloofd stuur ik je de verslagen van de BO's op 1+8 en 15 dec met bijlagen. Ook stuur ik de 95% versie van het HO, met het verzoek om mee te lezen en evt. opmerkingen of vragen.

De afspraak voor de 20^e komt nog naar jullie toe.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Vervolg na beëindiging herindelingstraject
Datum: vrijdag 15 oktober 2021 10:09:06

Goedemorgen 5.1.2.e,

Graag praat ik na het herfstreces een keer met jullie door over de vraag *hoe nu verder?* De minister heeft het voornemen geuit om jullie in november uit te nodigen voor een gezamenlijk gesprek, maar ik begrijp inmiddels dat er ook voor die tijd behoefte bestaat aan bilateraal overleg etc. Het lijkt me goed om wat uitgebreider te inventarissen welke behoefte er bij de verschillende besturen bestaat, om dan vervolgens te kijken hoe dat in de tijd georganiseerd kan worden (wie spreekt met wie, waarover, op welke termijn etc.).

Kunnen jullie een uurtje op:

- dinsdagmiddag 26 oktober tussen 13:00 en 16:00? Of,
- donderdagochtend 28 oktober tussen 09:00 en 11:00?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Vervolgafspraak 5.1.2.e -gemeente Scherpenzeel / vrijdag 5 maart / 11.15 uur - 12.00 uur
Datum: woensdag 24 februari 2021 15:57:17

Ha 5.1.2.e,

Op verzoek van bgm. Klein is een vervolgafspraak ingepland.

Meer info:

Betreft onduidelijkheid over hoe het advies (van vorige gesprek) van BZK te interpreteren.

Aanwezig zijn: burgemeester Eppie Klein, wethouder Izaäk van Ekeren en 5.1.2.e

5.1.2.e van de gemeente Scherpenzeel.

Graag het gesprek voorbereiden en 2 dagen van te voren via Digidoc aanleveren. Ik ga ervan uit dat je aanschuift en heb het vergaderverzoek naar je doorgestuurd.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

E-mailadres 5.1.2.e@minbzk.nl

T 5.1.2.e

5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Vervolgafspraak 5.1.2.e -gemeente Scherpenzeel / vrijdag 5 maart
Datum: maandag 1 maart 2021 18:38:53

Ha 5.1.2.e,

Ik wil je alvast meegeven dat de bovengenoemde afspraak op verzoek van de 5.1.2.e uit zijn agenda zal worden gehaald. Hij neemt met 5.1.2.e contact hierover.

Morgenochtend bel ik je op om e.e.a. mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

E-mailadres 5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

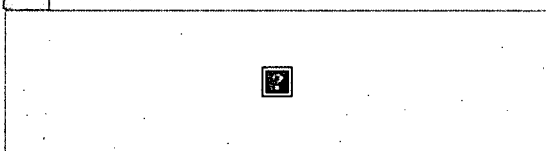
Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: vervolgspraak
Datum: woensdag 21 oktober 2020 22:30:49
Bijlagen: image001.png

Hallo 5.1.2.e,

Op 5.10 spraken we af om "na een week of twee' weer met elkaar te spreken. Is al weer wat verder. Goed om een afspraak te maken in de komende weken rond voortgang en ontwikkelingen in de open overlegfase. Eind volgende week of anders begin van de week daar na. Als jij akkoord bent zal 5.1.2.e proberen een digitale afspraak te plannen. Geef jij dan ook even aan wie er van jullie nog meer bij zal zijn eventueel?

Hartelijke groet!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Verzoek 5.1.2.e om reactie op Gelderland-Scherpenzeel
Datum: vrijdag 4 december 2020 09:21:19
Bijlagen: 5.1.2.e Nota van bevindingen Scherpenzeel 2-12.pdf
 5.1.2.e Brief CvdK en gemeente Ermelo 13-10.pdf

In vervolg op mailwisseling gisteren: Rapport 5.1.2.e over Gelderland-Scherpenzeel is door 5.1.2.e ook naar 5.1.2.e gestuurd. 5.1.2.e spreekt 5.1.2.e woensdag. Daarnaast 5.1.2.e verzoekt in zijn rol als adviseur van Gelderland (samen met anderen in zgn. 'Spiegelgroep', samengesteld op initiatief CdK) een reactie van 5.1.2.e BZK, hoe 'open' een "open overleg" moet zijn. Precies daar heb ik gisteren met collega's van BFR een boom over opgezet. 5.1.2.e concludeerde namelijk dat de invulling van het open overleg door Gelderland contra legem was en op deze manier de herindeling het niet zou halen; BFR viel daarover heen, ik kon 5.1.2.e een eind volgen en heb wat punten onder elkaar gezet hoe dit qua wetsgeschiedenis/systematiek zit. 5.1.2.e, wellicht goed dat jij 5.1.2.e ook even bijpraat gelet op informatiepositie 5.1.2.e? Gisteren heb ik bij BFR al aangegeven dat ze een nota voor minister moeten maken.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 08:59

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Kijk aan, toch nog iemand die graag het perspectief van BZK wil horen. Moeten we toch nog even versneld aan de bak om onze visie uit te schrijven.

@5.1.2.e, zullen wij zo even bellen om e.e.a. af te stemmen?

@5.1.2.e, heb jij een dezer dagen tijd om mee te kijken?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Bestuur, Financiën en Regio's

Bezoekadres

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

E. 5.1.2.e@minbzk.nl

T. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@minbzk.nl

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 08:46

Aan: 5.1.2.e@minbzk.nl; 5.1.2.e

@minbzk.nl; 5.1.2.e@minbzk.nl

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Van: 5.1.2.e@minbzk.nl

Verzonden: vrijdag 4 december 2020 08:22

Aan: 5.1.2.e@minbzk.nl

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Kijken jullie even mee? Betrekken bij gesprek woensdag wat ik met 5.1.2.e heb.

5.1.2.e belde mij gisteren. Ook over Scherpenzeel. Hij is 5.1.2.e prov GLD. Hij heeft een vraag over het open overleg rond wet arhi. Hoe open is open? Moeten er bv perse ook alternatieven bekeken worden met andere gemeenten (dus niet alleen scherpenzeel-barneveld) Graag onze zienswijze.

En (2) overweegt te adviseren dat het overleg door gld opnieuw moet worden gestart..
Hgrt 5.1.2.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @5.1.2.e.nl>

Datum: donderdag 03 dec. 2020 8:35 PM

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>, 5.1.2.e

@minbzk.nl>

Kopie: 5.1.2.e @5.1.2.e.nl>, 5.1.2.e @5.1.2.e.nl>

Onderwerp: FW: Nota van bevindingen

Beste 5.1.2.e

Bijgaand onze rapportage over Scherpenzeel (en die over Ermelo, wellicht ten overvloede, bijgevoegd). Daarin een paar observaties over waarnemend burgemeesterschap, de CdK als rijksheer en voorzitter GS en het vermaledijde begrip 'bestuurskracht' in relatie tot herindeling.

Vriendelijke groet en (voor 5.1.2.e) tot woensdag

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: voorbereiding afspraak BZK-Provincie Gelderland inzake Scherpenzeel
Datum: dinsdag 24 november 2020 11:41:04
Bijlagen: image001.png

Geachte 5.1.2.e,

Ik heb het verzoek gekregen een ambtelijk vooroverleg via Teams vóór het kerstreces te plannen tussen u, 5.1.2.e,

5.1.2.e en de 5.1.2.e, ter voorbereiding van de bespreking met de 5.1.2.e van BZK, de commissaris van de Koning van Gelderland en gedeputeerde J.

Markink in week 1-2021 via Teams. Als ik goed ben geïnformeerd bent u hiervan al op de hoogte. Is het wat u betreft akkoord als ik deze week even een overlegje plan via Teams (+/-15 minuten) - vanmiddag tussen 14.00-16.00 of morgenmiddag tussen 15.00-16.00 of een ander tijdstip dat u beter uitkomt – met uzelf of diegene die uw agenda beheert, de overige genodigden en mijzelf om een tijdstip te plannen?

Ik kan u verder informeren dat Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e @ gelderland.nl | www.gelderland.nl

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl"; 5.1.2.e @ gelderland.nl"
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Werkbezoek Scherpenzeel
Datum: dinsdag 29 juni 2021 15:00:49

Beste bestuurssecretariaat,
 In overleg met 5.1.2.e is zojuist besloten om onderstaand werkbezoek te laten doorgaan op vrijdag 27 augustus.
 Hij neemt contact op met uw gemeente/provincie voor het verder uitwerken van het programma.

Fijne middag en mijn hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

E-mailadres: 5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

m 5.1.2.e

5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 25 juni 2021 11:36

Aan: 5.1.2.e @scherpenzeel.nl"; 5.1.2.e @ gelderland.nl'

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Werkbezoek Scherpenzeel

Beste bestuurssecretariaat,

Op verzoek van 5.1.2.e zou ik graag een afspraak willen maken voor een werkbezoek.

De bedoeling is dat 5.1.2.e in de tweede helft van augustus op werkbezoek gaat naar Scherpenzeel om met de gemeente Scherpenzeel, gemeente Barneveld en Provincie Gelderland over het herindelingsadvies Barneveld/Scherpenzeel te praten (indien dit begin juli door PS van Gelderland wordt vastgesteld).

Doel is om de medeoverheden hun kant van het verhaal te laten toelichten, ruimte te creëren voor BZK nog aanvullende vragen te stellen, door te praten over het vervolgproces en (evt.) specifieke punten te bespreken (bv. totstandkoming dorpenbeleid).

Insteek is dat 5.1.2.e kan praten met een afvaardiging van de drie besturen (portefeuille + BM/CdK), indien gewenst met ambtelijke ondersteuning.

Qua locatie denken wij aan de gemeente Scherpenzeel, bv 5.1.2.e.

Zodra we een datum hebben zal 5.1.2.e het programma met de betrokken partijen verder uitwerken.

Duur van het werkbezoek circa 3 – 4 uur (bv. 10-13, met een broodje oid).

Onze voorkeur gaat uit naar vrijdag 20 augustus.

Hopelijk past bovenstaande datum ook in de agenda van jullie bestuurders.

Alvast heel veel dank en mijn hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 5.1.2.e

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

E-mailadres: 5.1.2.e @minbzk.nl

T 5.1.2.e

m 5.1.2.e

5.1.2.e

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk | www.twitter.com/minbzk

Van: [ProvincieGelderland](#)
Aan: [5.1.2.e](#)
Onderwerp: Zaaknr. 2021-003889 - Herindelingsadvies
Datum: dinsdag 25 mei 2021 18:11:34
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[image002.jpg](#)
[03466880.pdf](#)

Beste meneer, mevrouw,

In de bijlage vindt u een brief van de provincie Gelderland.

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met het Provincieloket, [5.1.2.e](#). Houdt u uw zaaknummer bij de hand? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

Provincie Gelderland

Versterking bestuurskracht Scherpenzeel Plan van aanpak Onderzoek en afweging varianten

Arnhem, 25 september 2020

Besproken: 14 september 2020 met B&W van de gemeente Scherpenzeel en 21 september 2020 met B&W van de gemeente Barneveld.

Pre-ambule voor de gemeenteraden

Dit Plan van Aanpak is opgesteld in het kader van het open overleg dat door GS wordt gestart in het kader van artikel 8 van de Wet Arhi. Het bevat de aanpak voor het onderzoek en de afweging van varianten voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Het onderzoek naar deze varianten is van belang is om een afgewogen besluit te kunnen over het mogelijk vaststellen van een Herindelingsontwerp in het kader van artikel 8 Wet Arhi.

Met dit Plan van Aanpak wordt invulling gegeven aan de behoefte van Provincie en andere partijen om een open gesprek te voeren over verschillende goed onderbouwde varianten voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel, op basis van de maatschappelijke opgaven voor de betrokken gemeenten, met hun inwoners. Dit is in lijn met de aanbeveling van de Minister van BZK, gedaan in haar brief van 10 juli 2020 en met de door GS op 14 juli 2020 vastgestelde notitie "Een sterk dorp in een sterke gemeente". Achterliggend doel is het bieden van een duurzaam toekomstperspectief voor de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld.

Het Plan van Aanpak kan beschouwd worden als een uitnodiging aan de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld om vanuit een open houding aan dit overleg deel te nemen en mede verantwoordelijkheid te willen dragen voor de uiteindelijk te maken afweging. Elementen die vanuit het perspectief van de gemeenten nog nader van belang zijn om in die afweging mee te nemen, kunnen worden besproken. Het Plan van Aanpak is ook een uitnodiging aan inwoners en belanghouders uit de beide gemeenten om hun bijdrage te leveren aan dit open overleg.

Uitvoering van dit Plan van Aanpak zal in korte tijd moeten plaatsvinden. Dat zal inspanning van alle partijen vragen om hierin bij te kunnen dragen. Het belang en de voorgeschiedenis nopen hiertoe. GS zullen regie voeren en waar nodig faciliteiten bieden om de bijdragen te kunnen leveren. Mochten uw raden nog aanvullingen willen doen in dit plan van aanpak, dan staan GS daarvoor open en vernemen GS dat graag via uw colleges.

1. Inleiding

Gezamenlijk vertrekpunt

Het gemeenschappelijke doel dat provincie en gemeenten hebben is het zo goed mogelijk dienen van de belangen van onze inwoners. De inhoudelijke en maatschappelijke opgaven en daarmee de belangen van de inwoners staan daarbij centraal. Voor de uitvoering hiervan is voldoende lokale bestuurskracht nodig. De afgelopen jaren zijn veel nieuwe taken op de gemeenten afgekomen en liggen nieuwe uitdagingen in het verschiet. Als gevolg hiervan wordt een groot beroep gedaan op de bestuurskracht van de Gelderse overheden.

In de afgelopen jaren is uit diverse onderzoeken gebleken dat er een bestuurskrachtopgave ligt in de gemeente Scherpenzeel. De bestuurskrachtopgave betreft de wijze waarop de wettelijke taken en andere maatschappelijke opgaven worden aangestuurd en uitgevoerd; het (inhoudelijke) takenpakket op zichzelf is duidelijk omschreven en geen onderwerp van discussie.

De constatering dat er een bestuurskrachtopgave ligt is het gezamenlijk vertrekpunt voor dit proces. Over de uitgangssituatie bestaat op dit moment wel verschil van opvatting tussen gemeente

Scherpenzeel en Provincie Gelderland. De gemeente is van mening dat met de besluitvorming over de Kadernota voor een (belangrijk) deel is voldaan aan de bestuurskrachtopgave voor de gemeente. De provincie is van mening dat het resultaat van deze besluitvorming niet voldoet aan de 5 randvoorwaarden voor bestuurskracht die eerder zijn gesteld (zie Notitie "Een sterk dorp in een sterke gemeente" van 14 juli 2020). Het onderzoek en de afweging van varianten biedt de mogelijkheid om op een onderbouwde en evenwichtige manier de dialoog hierover te voeren en te komen tot een gezamenlijk beeld over de bestuurskrachtopgave en de bestuurlijke toekomst.

Open overleg

Met het besluit van GS op 14 juli jl. is de fase ingegaan van het zgn. open overleg. De komende maanden gaan de vertegenwoordigers van de besturen van Scherpenzeel, Barneveld en de provincie Gelderland met elkaar in gesprek om tot een oplossing te komen voor de bestuurskrachtopgave van de gemeente Scherpenzeel. Gezamenlijk wordt een proces ingericht om verschillende oplossingsrichtingen te onderzoeken en af te wegen. Dit proces om meerdere varianten te onderzoeken sluit nadrukkelijk aan bij de brief van het ministerie van BZK van 10 juli 2020.

Bij het onderzoek en de afweging is ook de gemeente Barneveld betrokken, althans voor de oplossingsvarianten waar Barneveld een rol speelt. De gemeente Barneveld is geen onderdeel van de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel, maar wel partij in mogelijke oplossingen. Bij onderzoek en afweging van die varianten zullen daarom de belangen van de inwoners van Scherpenzeel én van de gemeente Barneveld worden meegenomen.

Dit plan van aanpak beschrijft op hoofdlijnen dit proces. Een concept is besproken met B&W Scherpenzeel op 14 september en met B&W Barneveld op 21 september jl. Opmerkingen van beide gemeenten zijn verwerkt in dit plan.

2. Doel van het proces

Doel is te komen tot een duurzame oplossing voor de bestuurskrachtopgave van de gemeente Scherpenzeel.

3. Resultaten

Aan het eind van dit proces wordt een besluit genomen over:

- de variant die de meeste duurzame oplossing biedt
- de datum waarop de variant kan worden ingevoerd;
- de inrichting van het vervolgproces om te komen tot de invoering van de variant.

4. Te onderzoeken varianten

Scherpenzeel is van mening dat zelfstandigheid de beste oplossing biedt voor de bestuurskrachtopgave van de gemeente. De provincie heeft aangegeven een fusie met buurgemeente Barneveld per 01-01-2023 een goede optie te vinden. Op basis van ervaringen elders zou voor versterking van de bestuurskracht een duurzame partnerschap variant aan de orde kunnen zijn, zoals een dienstverleningsconstructie (centrumgemeente, regiegemeente, gastgemeente) of een ambtelijke fusie, met als optie een bestuurlijke fusie in de toekomst.

In de fase van het open overleg worden gezien het bovenstaande drie varianten onderzocht:

1. Zelfstandigheid Scherpenzeel (en dus ook Barneveld)
2. Duurzaam partnerschap Scherpenzeel met Barneveld
3. Bestuurlijke fusie Scherpenzeel met Barneveld per 1 januari 2023.

De varianten worden op een gelijkwaardig detailniveau uitgewerkt, opdat een evenwichtige vergelijking mogelijk wordt. Opmerkingen:

- Voor alle varianten wordt in de basis uitgegaan van de situatie in Scherpenzeel in december 2019 (dus vóór uitvoering van de maatregelen uit de Kadernota);
- De variant zelfstandigheid wordt beoordeeld en vergeleken met de andere varianten op basis van het maatregelenpakket uit de door de Raad van Scherpenzeel vastgestelde Kadernota;
- De variant duurzaam partnerschap betreft een partnerschap met de gemeente Barneveld, dus niet met andere gemeenten. Binnen deze variant zijn meerdere uitwerkingen mogelijk, die in het vervolgtraject aan de orde (kunnen) komen.

5. Varianten die niet - meer – worden onderzocht

Uit de verkenning, door de provincie dit voorjaar uitgevoerd, blijkt dat twee buurgemeenten van Scherpenzeel (namelijk Renswoude en Woudenberg) op dit moment niet beschikbaar zijn als partners voor een duurzaam bestuurlijk verband met Scherpenzeel. De gemeenten Ede en Veenendaal zijn onder bepaalde voorwaarden beschikbaar als uitbestedingspartners binnen de optie zelfstandigheid, maar niet beschikbaar als potentiële fusiepartners. Veenendaal heeft aangegeven open te staan voor gesprekken over bredere fusie-ontwikkelingen in de regio, als die door anderen worden geëntameerd, en dat is nu niet aan de orde.

Er zal een ronde van bestuurlijke consultatie bij de regiogemeenten en de Provincie Utrecht plaatsvinden om de resultaten uit de provinciale verkenning te toetsen en mogelijk nog nieuwe inzichten hierover op te doen om die bij de afweging te betrekken.

6. Beoordelingscriteria

Voor de afweging van de varianten kunnen verschillende modellen worden gebruikt:

- het model, dat de gemeente Scherpenzeel in de Kadernota heeft gebruikt voor de spiegeling van varianten;
- het model dat de provincie gebruikt voor de beoordeling van de bestuurskracht. Dit is vooral een diagnose model en niet bedoeld voor het wegen van alternatieven;
- het model, dat is opgenomen in het Beleidskader Herindelingen van het ministerie van BZK. Dit model is primair gericht op de toetsing van afgeronde herindelingsvoorstellen en minder op toetsing van verschillende oplossingen voor bestuurskrachtproblematiek *voorafgaand* aan een mogelijk herindelingsvoorstel.

Gezien bovenstaande typering van de drie modellen wordt voorgesteld in dit open overleg het model te hanteren dat eerder in de vergelijking van varianten door de gemeente Scherpenzeel is gebruikt. Dit model is toegesneden op de specifieke lokale en regionale situatie, wettelijk geschikt en behalve bij Scherpenzeel ook bekend bij Barneveld en de provincie. Het is mogelijk criteria/onderwerpen aan dit model toe te voegen, mits nuttig en realistisch.

Het te hanteren model kent vijf algemene criteria waaraan de oplossingen worden getoetst. De oplossing moet:

1. ruimte bieden aan de dorpsgemeenschap om zich te organiseren en actief en betrokken het eigen dorpsleven in te richten ('gemeenschap');
2. een stabiel, daadkrachtig bestuur opleveren dat in goede relatie en afstemming met de inwoners opereert ('bestuur');
3. leiden tot een robuuste ambtelijke organisatie van voldoende omvang en kwaliteit om continuïteit te bieden en kwetsbaarheden op te vangen ('ambtelijke organisatie');
4. leiden tot vermogen en visie op samenwerking van de gemeente op verschillende schaalniveaus in bestuurlijke, maatschappelijke en economische netwerken ('samenwerking');
5. leiden tot financiële robuustheid, continuïteit en efficiency ('financiën').

In het onderzoeksplan zullen deze algemene criteria verder geoperationaliseerd worden. Naast deze algemene criteria kunnen specifieke onderwerpen beoordeeld worden, die speciale aandacht vragen. Scherpenzeel heeft deze onderwerpen geformuleerd in de eigen variantenanalyse bij de Kadernota: de voorzieningsituatie in Scherpenzeel (met name 5.1.2 e), specifieke dienstverleningspraktijk in het Sociaal Domein, de 'eigen regie' door de gemeenschap in het vormgeven van het dorps- en gemeenschapsleven. Voorgesteld wordt om deze onderwerpen als specifieke afwegingscriteria (samen te vatten als criterium 6) mee te nemen in het onderzoek, en daar door Barneveld aan te dragen onderwerpen aan toe te voegen.

Omdat de gemeente Barneveld partij is in twee van de drie varianten zullen per variant en per afwegingscriterium de gevolgen/effecten voor zowel (de inwoners van) Scherpenzeel als Barneveld in beeld worden gebracht.

Naast de inhoudelijke beoordeling van de varianten zal in de uiteindelijke bestuurlijke afweging ook draagvlak (maatschappelijk en bestuurlijk) een rol spelen. Draagvlak voor één of meer van de varianten kan pas getoetst worden als de varianten gelijkwaardig en volwaardig zijn beschreven.

Samengevat is het voorstel om drie (hoofd)varianten te beschrijven en te beoordelen aan de hand van zes afwegingscriteria.

Tabel: beoordeling varianten

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		fusie per 1-1-2023	
	Sz*	Bv*	Sz	Bv	Sz	Bv
1. Gemeenschap w.o. kernenbeleid						
2. Bestuur						
3. Ambtelijke organisatie						
4. Samenwerking en partnership						
5. Financiën						
6. Specifieke onderwerpen:						
a. voorzieningen						
b. sociaal domein						
c. zeggenschap/regie						
d. infra, logistiek						
e. duurzaamheid-energietransitie						
f. nader in te vullen						

*Sz = Scherpenzeel, Bv= Barneveld

7. Onderzoeksaanpak en fasering

Het onderzoek wordt verdeeld in 5 stappen:

1. Opstelling *onderzoeksplan*. In dit plan worden de varianten en afwegingscriteria nader geconcretiseerd en worden de stappen en (deel)producten uitgewerkt. Er worden gesprekken met deskundigen gevoerd over mogelijke duurzaam partnerschap varianten.
2. Gegevensverzameling en -analyse op de beoordelingscriteria. Per criterium wordt feitelijke informatie verzameld (rapporten, ervaringen elders). Op basis hiervan wordt een *brondocument* opgesteld voor de participatiefase. Dit brondocument bevat de belangrijkste informatie en afwegingspunten per criterium om aan de hand hiervan de inhoudelijke dialoog met stakeholders te voeren over de verschillende varianten.
3. In de participatiefase wordt met en door stakeholders – na stoom afblazen- het *inhoudelijk gesprek* over (aspecten van) de varianten gevoerd als input voor de bestuurlijke afweging op een

later moment. De stakeholders zijn betrokkenen in Scherpenzeel en in Barneveld. Bijlage 1 geeft een beknopte uitwerking van de participatie. Uitgangspunt bij de vormgeving hiervan is dat via de participatie informatie wordt opgehaald en gedeeld, die kan dienen ter nadere onderbouwing, duiding en validatie van de varianten op grond van de verschillende criteria. Daarbij kunnen door deelnemers uiteraard voorkeuren voor een of meer varianten worden uitgesproken. Het participatieproces is in deze fase echter niet gericht op brede peiling/raadpleging over de varianten. Gezocht zal worden – binnen de randvoorwaarden van tijd, kwaliteit en Covid-19 maatregelen – naar vernieuwende en aansprekende methoden en technieken om de participatie concreet vorm te geven.

4. De resultaten van de participatiefase worden samengevat in een *participatieverslag* en voorzien van een gespreksagenda voor het bestuurlijk overleg. De gespreksagenda bevat de belangrijkste keuzevragen en dilemma's die uit de dialoofase naar voren zijn gekomen.
5. Rond 1 december wordt een *bestuurlijke eindafweging* gemaakt over de varianten. Afhankelijk van het resultaat wordt het vervolgproces ingericht. Gekozen wordt voor deze datum om in ieder geval realisatie van de optie fusie per 1-1-2023 mogelijk te maken, indien daarvoor wordt gekozen.

Hieronder zijn de stappen samengevat met een (bestuurlijke) planning. Op basis hiervan wordt een detailplanning gemaakt voor het Bestuurlijk Overleg en worden de data vastgelegd in de agenda's.

Tabel: stappenplan, planning en bestuurlijk overleg

Stap	Periode	Resultaat	Bestuurlijk overleg
1. Opstellen onderzoeksplan	Week 39-40 (21/9–2/10)	Concept onderzoeksplan	Kennismemen week 42 (12-16/10)
2. Gegevensverzameling en analyse	Week 40-41 (28/9–9/10)	Concept brondocument	Vrijgeven week 42 (12-16/10)
3. Participatie (stap 1-2-3 in bijlage 1)	Week 40-46 (28/9–13/11)	Verslag van de visie van stakeholders	Kennismemen week 47 (16-20/11)
4. Opstellen participatieverslag + validatie bij deelnemers participatie	Week 47-48 (16-27/11)	Concept participatieverslagen gespreksagenda	Vaststellen week 49 (30/11-4/12)
5. Voorbereiding bestuurlijke besluitvorming	Week 48 (23–27/11)	concept beslisdocument meest duurzame variant	Vaststellen week 49 (30/11-4/12)
6. Uitwerking vervolgproces (zie par. 8)	Week 50 (7–13/12)	concept vervolgproces	

Parallel aan de uitvoering van dit stappenplan wordt een zgn. herindelingscan opgesteld. Hierin wordt de actuele financiële positie van Scherpenzeel en van Barneveld in kaart gebracht en worden - op basis van de huidige gegevens - de financiële consequenties van een mogelijke herindeling geschetst. Ook de financiële consequenties van duurzaam partnerschap worden in beeld gebracht. Daarnaast worden ook specifieke financiële onderwerpen uitgewerkt, zoals de lastendruk voor inwoners en grondexploitaties. Tussentijdse resultaten van de herindelingscan worden waar zinvol in het onderzoeksproces meegenomen. De complete versie zal rond 1 december gereed zijn en kan – indien gekozen wordt voor herindeling - een rol spelen in de voorbereiding van het Herindelingsontwerp.

8. Vervolgproces

Nadat helderheid is verkregen over de meest duurzame variant wordt het vervolgproces uitgewerkt. Er zijn drie scenario's mogelijk:

- A. Bij de varianten zelfstandigheid of duurzaam partnerschap kan het vervolgproces uitgewerkt worden in een (vormvrije) bestuursovereenkomst tussen partijen. Hierover zullen op dat moment verdere afspraken worden gemaakt. Ook de wijze waarop de bestuurlijke gremia in het vervolgtraject betrokken worden, wordt daarin uitgewerkt.
- B. Bij de variant fusie met Barneveld per 1-1-2023 volgt het besluitvormingstraject in het kader van de Wet Arhi. Op korte termijn (januari 2021) dienen GS dan een Herindelingsontwerp vast te stellen. Dat betekent dat naast het onderzoeks- en afwegingsproces zoals boven omschreven in een paralleltraject de basistekst voor een mogelijk Herindelingsontwerp wordt opgesteld.
- C. In het geval het de betrokken besturen rond 1 december 2020 niet lukt tot overeenstemming komen, zullen GS vanuit hun verantwoordelijkheid (regierol) een keuze maken met het bijbehorende vervolgproces.

In het vervolgproces is het mogelijk een bredere consultatie in te zetten. Wij stellen voor om op dat moment nadere afspraken te maken over vorm en inhoud van zo'n consultatie.

9. Projectorganisatie

Ten behoeve van het variantenonderzoek en de bestuurlijke besluitvorming wordt een projectorganisatie ingericht.

Bestuurlijk niveau

Gemeenteraden en Provinciale Staten

In het proces worden de gemeenteraden betrokken, ofwel rechtstreeks vanuit het projectteam, ofwel door tussenkomst van het College van B&W. Ook worden raadsleden (als stakeholders) betrokken in het participatieproces. Hierover worden nadere afspraken gemaakt.

Provinciale Staten worden regelmatig over de voortgang en de resultaten geïnformeerd via Statenbrieven en waar zinvol beeldvormende bijeenkomsten. De eerstvolgende Statenbrief verwachten wij omstreeks eind oktober.

Bestuurlijk overleg

Bestuurlijke besluit- en afstemming vindt plaats in een bestuurlijke overleggroep onder voorzitterschap van de Commissaris van de Koning. Hierin werken partijen gezamenlijk aan de uitvoering van dit Plan van Aanpak, waarbij de Provincie bestuurlijk en ambtelijk een regierol vervult.

In dit overleg zijn in ons voorstel bestuurders van de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld vertegenwoordigd; vanuit de provincie neemt gedeputeerde Markink deel. De voorkeur gaat uit naar één bestuurlijk overleg met de drie partijen. Voorgesteld wordt in het bestuurlijk overleg aan het begin van het traject spelregels af te spreken over proces en communicatie.

Onafhankelijke spiegelgroep

Er wordt op bestuurlijk niveau een Spiegelgroep gevormd. Deze groep, bestaande uit een aantal onafhankelijke externen van naam, zal gevraagd worden het bestuurlijk overleg te spiegelen bij het maken van inhoudelijk afwegingen en keuzes. Gedacht wordt aan bestuurlijk en/of wetenschappelijk gerenommeerde personen met ervaring en autoriteit ten aanzien van dit soort bestuurlijke vraagstukken.

Ambtelijk niveau

Een projectteam coördineert de voorbereiding van de stukken voor het bestuurlijk overleg; dit (provinciale) kernteam voert regie over de oplevering van de deelproducten en zorgt voor ambtelijke afstemming tussen provincie en de gemeenten. In verschillende werkgroepen/schrijfgroepen, bestaande uit inhoudelijk deskundigen, worden de deelproducten voorbereid en doorgeleid naar het projectteam. Werkgroepen worden voorzien voor het variantenonderzoek, de participatie, voor de herindelingscan en voor communicatie. Vertegenwoordigers van gemeenten nemen deel aan de diverse werkgroepen; voorstel is de inzet van collega's van de gemeenten nader uit te werken in samenspraak met de gemeentesecretarissen

Voor specifieke onderwerpen (zoals financiële analyses) worden onafhankelijke bureaus ingehuurd.

10. Planning

De planning is opgesteld in het raamwerk van de wet Arhi. Dit betekent dat de open overlegfase maximaal zes maanden duurt (tot uiterlijk medio januari 2021), waarna wettelijk nog een periode van drie maanden kan worden benut voor de besluitvorming over een eventueel Herindelingsontwerp. Mocht het tot een keuze komen voor een fusie tussen Scherpenzeel en Barneveld per 1-1-2023, dan dient besluitvorming over het Herindelingsontwerp plaats te vinden in GS uiterlijk in januari 2021.

Dit betekent voor de komende maanden de volgende planning (zie volgende pagina):

Versterking Bestuurskracht Scherpenzeel		2020												2021									
		Sep	Okt	Nov				Dec				Jan											
		37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	1	2	3	4	
GS (RD)																							
GS																				12-jan Besluit HO			
1 Variantenonderzoek																							
1.1	Concept onderzoeksplan					BO																	
1.2	Gegevensverzameling en analyse (= brondocument)					BO																	
1.3	Participatie + bestuurlijke consultatie									BO													
1.4	Opstellen stemmingsrapport + validatie bij participatie (gespreksagenda)													BO									
1.5	Vorbereiding bestuurlijke besluitvorming (afweging varianten)													BO									
1.6	Uitwerking vervolgproces																						
2 Participatie																							
2.1	Aankondiging/filmpje																						
2.2	Informatie halen																						
2.3	Thema bijeenkomsten organiseren + verwerking verzamelde antwoorden									product													
2.4	Brengen: varianten presenteren (stemmingsrapport)																						
3 Herindelingsscan																							
3.1	Concept uitvraag herindelingsscan																						
3.2	Afstemming gegevens met gemeenten en BZK																						
3.3	Ambtelijk concept opleveren 1-dec													product									

8

Bijlage 1. Opzet participatie versterking bestuurskracht Scherpenzeel (bijlage bij plan van aanpak 25 september 2020)

Vertrekpunten participatie

- Vertrekpunt voor participatie = vertrekpunt variantenonderzoek;
- Drie varianten: Scherpenzeel zelfstandig, Duurzaam partnerschap met Barneveld, Fusie met Barneveld per 1 januari 2023;
- Doelgroepen: stakeholders in Scherpenzeel en Barneveld
- Inhoudelijk vertrekpunt: de thema's uit toekomstvisie Scherpenzeel (2018), aan te vullen met thema's uit Barneveld.

Doel van de participatie

- Informeren van stakeholders over de reden van het onderzoek en open overleg
- Betrekken van stakeholders bij het proces
- Ophalen van inhoudelijke wensen, zorgen, ideeën over een breed scala aan onderwerpen
- Ophalen van emoties, sentimenten, gevoeligheden (stoom afblazen)
- Laten zien en bespreken wat met de resultaten van het 'ophalen' is gedaan
- Verkennen van draagvlak voor de verschillende varianten
- Inzicht in het draagvlak voor de (aan het eind) gekozen variant.

Strategie

Kernwaarden en -begrippen in de participatie zijn:

- Open en toegankelijk
- Gelijkwaardigheid in proces (drie partijen) én varianten.

We nemen als basis de Gelderse participatieaanpak (concept) en communicatielij, aangevuld met de communicatie- en participatie aanpak van Scherpenzeel en Barneveld op de niveaus 'informeren' en 'consuleren en adviseren'.

'We' zijn in dit voorstel medewerkers van de provincie en van de gemeenten samen.

Uitnodigend

Dat betekent dat iedereen zich vrij en welkom voelt om deel te nemen. Uiteraard maken mensen daarin zelf de keuze. Uitnodigend betekent ook dat we stakeholders opzoeken. We organiseren kleine bijeenkomsten, zijn waar mogelijk zichtbaar op straat en bij verenigingen/organisaties en zijn digitaal goed te vinden.

Met wie?

We zoeken mensen op, fysiek en digitaal, fysiek uiteraard conform richtlijnen RIVM. We nodigen daar voor gericht individuen en groepen uit of gaan daar op bezoek. Van individuele ondernemers tot comité Scherpenzeel Zelfstandig en van jongeren tot gepensioneerde vrijwilligers. Ook voorzien we gesprekken (zowel in Scherpenzeel als in Barneveld) met vertegenwoordigers van publieke voorzieningen, belangenorganisaties, onderwijs, vertegenwoordigers van kerkgenootschappen en waar zinvol individuele bewoners.

We nodigen gericht uit in een dwarsdoorsnede van de Scherpenzeelse en Barneveldse samenleving, waarbij het zwaartepunt in Scherpenzeel ligt.

Daarnaast doen we oproepen aan 'iedereen' om vooral mee te komen praten, meningen in te brengen en discussies te voeren.

Waarover?

Op basis van de aanpak variantenonderzoek en de daarin benoemde afwegingscriteria voor de drie varianten maken we gerichte vragen en destilleren we gespreksonderwerpen. De Toekomstvisie 2018 betrekken we daarbij, aangevuld met thema's uit Barneveld. Per doelgroep/gesprek zal het accent in de inhoud anders liggen.

Hoe?

Er wordt ingezet op een breed palet aan communicatiemiddelen. Het zwaartepunt ligt hierin bij persoonlijk contact.

We zorgen voor persoonlijke ontmoetingen dichtbij huis of werk en organiseren kleine groepsbijeenkomsten. Op centrale locaties in Scherpenzeel en Barneveld spreken we af met individuele personen of kleine groepjes, we sluiten aan op activiteiten in de 5.1.2.e of bij sportverenigingen etc.

Daarnaast zijn we zichtbaar 'op straat'. We zijn aanwezig op plekken waar veel mensen komen. Daar gaan we het gesprek aan met passanten over verschillende onderwerpen.

We organiseren themabijeenkomsten in een workshopachtige setting over verschillende thema's waarvoor mensen zich kunnen inschrijven.

Tot slot ontwikkelen we een digitaal kanaal (website, platform) waarop mensen mee kunnen doen.

Het verdient de voorkeur om de afzender van de communicatie neutraal te laten zijn. Dus niet onder de vlag van de provincie maar ook niet onder die van de gemeenten. Met een hele simpele huisstijl, al dan niet met de logo's van de drie overheden, geven we de communicatie vorm.

Stappen

1. De eerste stap is dat de provincie laat zien dat de participatie daadwerkelijk open is en dat er drie varianten worden onderzocht. Daarvoor maken we een filmpje dat breed inzetbaar is: op een website, tijdens gesprekken en bijeenkomsten. Omdat de provincie in deze fase de regie voert, speelt een van beide provinciebestuurders een rol in dit filmpje. Het filmpje geeft ook feiten en cijfers, processtappen en doet een oproep om mee te komen praten. De eerste stap is een stap van 'informatie brengen'.
Planning: eind september.
2. De tweede stap is het aangaan van gesprekken, individueel of in kleine groepen; dit geldt zowel voor betrokkenen (stakeholders) in Scherpenzeel als in Barneveld. Na een korte gezamenlijke terugblik stellen we vragen op basis van de inhoudelijke thema's, waardoor mensen meedenken over zaken die belangrijk zijn bij de uiteindelijke afweging van varianten. In deze stap gaat het dus niet om de varianten maar om de belangrijke thema's. De daarvoor benodigde informatie wordt ontleend aan het brondocument, dit is het resultaat van stap 2 in het variantenonderzoek. Bij een aantal gesprekken sluiten ook bestuurders aan. Dit is een stap van 'informatie halen'.
Planning: oktober.
3. In de derde stap organiseren we themagewijs een aantal bijeenkomsten. Als daarvoor veel belangstelling is organiseren we er meerdere over één thema, na elkaar of parallel in kleine groepen. Ook hierbij zijn bestuurders in een aantal gevallen aanwezig. Ook deze stap is 'informatie halen'.
Planning: oktober - november
4. De vierde stap is weer een stap van 'brengen'. We laten door middel van een concept-participatieverslag zien wat de uitkomsten van het onderzoek zijn en hoe de varianten zijn

beoordeeld. Deelnemen aan de presentatie door provinciebestuurders is hiervoor gewenst.
Deelnemers kunnen hier nog op reageren, waardoor het participatieverslag wordt gevalideerd.
Planning: eind november

Tegelijkertijd met deze stappen lopen ook digitale activiteiten: het 'informatie halen' kan op een platform/website. Brengen met diezelfde website maar ook met webinars.

De planning is gekoppeld aan de eerste 5 stappen die in het variantenonderzoek worden doorlopen.

Datum

6 oktober 2020

Zaaknummer

2020-007489

Onderwerp

Bestuurskracht Scherpenzeel

Inlichtingen bij

Provincieloket

5.1.2.e

5.1.2.e@gelderland.nl

Blad

1 van 2

Burgerinitiatief Scherpenzeel zelfstandig

T.a.v. 5.1.2.e

Geachte 5.1.2.e ,

Uw brieven van 10 juli en 16 september 2020 hebben wij in goede orde ontvangen. In uw brief van 10 juli gaat u in op uw overtuiging dat Scherpenzeel een zelfstandige gemeente zou moeten blijven. In uw brief van 16 september verzoekt u ons de zgn. Wet Arhi-procedure, waartoe wij op 14 juli een besluit hebben genomen, stop te zetten. Vanwege het onderlinge verband tussen de beide brieven beantwoorden wij ze samen door middel van voorliggende brief.

Uitgangssituatie

Op 14 juli hebben wij besloten om een procedure artikel 8 te starten in het kader van de Wet Arhi, het zgn. open overleg. Dit houdt concreet in dat een periode van bestuurlijk overleg met de betrokken gemeentebesturen start. Wij zijn tot ons besluit gekomen omdat wij van mening zijn dat de door de Gemeenteraad vastgestelde Kadernota te weinig perspectief biedt voor een duurzaam bestuurskrachtig Scherpenzeel. Ook zijn wij van mening dat, voorafgaand aan de Kadernota, de verschillende varianten voor de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel niet voldoende gelijkwaardig zijn onderzocht en afgewogen.

Dat is voor ons aanleiding om te willen inzetten op een proces van afweging van meerdere mogelijkheden, die als doel hebben de bestuurskrachtproblematiek van de gemeente Scherpenzeel op te lossen. Dit is ook de strekking van de brief en de oproep die de Minister van BZK deed in haar brief van 10 juli.

Ons college neemt zich voor om over de oplossingsmogelijkheden in januari 2021 een richtinggevende uitspraak te doen en daarmee duidelijkheid te scheppen naar alle partijen.

In het aankomende open overleg zijn wij voornemens om 3 varianten te onderzoeken, waarvan zelfstandigheid er een is. Van deze variant kunnen dienstverleningsovereenkomsten onderdeel uitmaken. Variant 2 is een duurzaam partnerschap met Barneveld en variant 3 een bestuurlijke fusie met Barneveld per 1 januari 2023. Samenwerking en/of fusie met andere gemeenten wordt niet meegenomen, omdat deze eerder is onderzocht en afgevallen.

Onderzoeks- en participatieproces

Wij hechten er sterk aan om de verschillende opties zorgvuldig te kunnen afwegen en daarbij ook de opvattingen van inwoners, organisaties en besturen te betrekken. Daarbij vinden wij het belangrijk om inzicht te hebben in het draagvlak voor de oplossingsrichtingen. De uiteindelijk uit te

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

5.1.2.e

5.1.2.e@gelderland.nl

www.gelderland.nl

5.1.2.e

5.1.1.e

5.1.2.e

≡ provincie
Gelderland

Datum

6 oktober 2020

Zaaknummer

2020-007489

Blad

2 van 2

voeren oplossing moet adequaat zijn in het licht van de bestuurskrachtproblematiek van Scherpenzeel, passen binnen een breder regionaal kader.

Om tot een zorgvuldige afweging van alternatieven te komen willen wij de komende tijd een onderzoeks- en participatieproces inrichten in afstemming en samenwerking met de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. Hiertoe hebben wij een plan van aanpak opgesteld dat u bijgaand aantreft.

Vervolgproces

Wij zijn op de hoogte van uw standpunt. U bent ervan overtuigd dat Scherpenzeel het beste zelfstandig kan blijven, wij hebben aangegeven dat een strategisch partnerschap of fusie met Barneveld goede opties zijn, de moeite van het onderzoeken waard. Het vervolgproces is er wat ons betreft op gericht om een constructieve weg te vinden om met verschillen van opvatting om te gaan door (nader) onderzoek en afweging van de verschillende opties, in dialoog met alle betrokken belanghouders, waaronder u. Wij geven u graag de ruimte en gelegenheid om die nadere invulling samen met ons vorm te geven en zullen in het kader van ons participatieproces contact met u opnemen voor een gesprek.

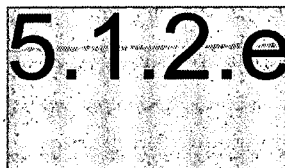
Bijlage: Plan van aanpak Bestuurskrachtopgave Scherpenzeel (met bijlage participatie)

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Gelderland

A rectangular stamp with a textured background containing the text "5.1.2.e" in a large, bold, sans-serif font.

John Berends
Commissaris van de Koning

A rectangular stamp with a textured background containing the text "5.1.2.e" in a large, bold, sans-serif font.A rectangular stamp with a textured background containing the text "5.1.2.e" in a large, bold, sans-serif font.

To: [redacted]@ gelderland.nl
 Cc: [redacted]@5.1.2.e
 From: [redacted]
 Sent: Tue 10/13/2020 4:30:01 PM
 Subject: FW: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e
 5.1.2.e
 Received: Tue 10/13/2020 4:30:22 PM
 131020 Reactie op notitie GS dd 081020.pdf

Geachte [redacted]

Langs deze weg stuur ik u een korte reactie op uw bericht.

Het bevreemdt ons, zoals ook telefonisch met u besproken, dat ter zitting formeel om onze instemming is gevraagd voor uitstel van 1 week, en nu zonder meer wordt beslist op een eenzijdig verzoek om dit uitstel met nog 1 week te verlengen.

Tegelijk willen wij absoluut niet moeilijk doen – verre van zelfs – maar we hechten wel aan zo spoedig mogelijke uitspraak / advies van uw commissie richting GS, in ieder geval binnen de ter zitting genoemde streeftermijn van uiterlijk 3 weken na 6 oktober.

Zelf zullen wij alles in het werk stellen om per ommegaande richting uw commissie te reageren / reflecteren op een eventuele brief van de Minister, zodat dit tot minimale vertraging leidt. Mag ik u in dat licht vragen ons e.e.a. z.s.m. door te sturen?

Ter illustratie van het belang van een spoedige behandeling willen wij de leden van de commissie (in afschrift aan GS) nogmaals wijzen op de praktijk van alledag, zoals wij die nu ervaren, en de materiele consequenties van het inmiddels in gang gezette traject op ons dagelijks functioneren. Afgelopen donderdagavond 8 oktober zond GS, anderhalfuur voor de betreffende raadsbijeenkomst, een pittige notitie naar ons college cc onze raad. U kunt zich voorstellen wat dat voor impact heeft op de 'verbinding in het politiek-bestuurlijk samenspel', en de stappen die ons college hierin probeert te zetten. Niet ter onderbouwing van ons inhoudelijke bezwaar, maar ter onderstreping van het feit dat iedere dag opnieuw littekens worden nagelaten in ons prachtige dorp.

Mag ik u vragen deze mail door te sturen naar de leden van de Commissie?

Met hartelijke groet, en hopen op snelle voortgang.

Mede namens wethouder Van Ekeren,

Met vriendelijke groet,

Tel. (033) [redacted] | 06 [redacted]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: [redacted]@ gelderland.nl>

Verzonden: dinsdag 13 oktober 2020 14:29

Aan: [redacted]@scherpenzeel.nl>

Onderwerp: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e
 5.1.2.e

Geachte [redacted]

Ter informatie stuur ik u onderstaand bericht door, dat ik zojuist naar de vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten heb verzonden.

Ik hoop u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken | 1026
 werkdagen [redacted]@ gelderland.nl | www.gelderland.nl

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 13 oktober 2020 14:13

Aan: [redacted]@5.1.2.e> [redacted]@5.1.2.e>

CC: [redacted]@ gelderland.nl> [redacted]@5.1.2.e> [redacted]@5.1.2.e>

Onderwerp: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e
 5.1.2.e

Geachte [redacted]

Ik heb uw bericht voorgelegd aan de commissie Rechtsbescherming.

De commissie Rechtsbescherming heeft gelet op uw bericht besloten om tot en met 21 oktober 2020 te wachten met het uitbrengen van het advies. Als op dat moment geen reactie van de minister is ontvangen, zal het advies worden uitgebracht. Indien wel een reactie van de minister van u wordt ontvangen zal bezwaarde de gelegenheid krijgen daarop te reageren.

Dit bericht zal ook naar bezwaarde worden gestuurd.

Met vriendelijke groet,

0000001307

Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken IT (026) 359 85 29 |
werkdagen [redacted]@ Gelderland.nl | www.gelderland.nl

Van: [redacted] (5.1.2.e) [redacted]@5.1.2.e>

Verzonden: maandag 12 oktober 2020 09:24

Aan: RECHTSBESCHERMING <rechtsbescherming@gelderland.nl>

CC: [redacted] (5.1.2.e) [redacted]@5.1.2.e>

Onderwerp: FW: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e

Geachte commissie,

In verband met de procedure met uw 2020-009794 breng ik graag de hierna opgenomen mail namens de minister onder uw aandacht alsmede onze reactie daarop.

GS verzoeken u aldus de advisering op te schorten tot en met 21 oktober a.s., maar daarna de advisering – met of zonder een reactie van de minister -, zo spoedig mogelijk verder ter hand te nemen.

Deze mail zal ik ook forwarden aan het college van Scherpenzeel.

Vriendelijke groet,

From: [redacted] (5.1.2.e)

Sent: maandag 12 oktober 2020 09:16

To: [redacted]@minbzk.nl>

Cc: [redacted] (5.1.2.e) [redacted]@5.1.2.e

Subject: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [AKD-

5.1.2.e

Geachte [redacted]

Bedankt voor je mail. Ik zal een en ander onder de aandacht brengen van de commissie met het verzoek de advisering op te schorten tot en met 21 oktober a.s., maar daarna de advisering – met of zonder een reactie van de minister -, zo spoedig mogelijk verder ter hand te nemen.

Vriendelijke groet,

ook van [redacted]

From: [redacted]@minbzk.nl>

Sent: vrijdag 9 oktober 2020 17:58

To: [redacted] (5.1.2.e) [redacted]@5.1.2.e

Subject: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi

Geachte [redacted]

In navolging van ons telefoongesprek van zojuist wil ik laten weten dat uw brief op 7 oktober jongstleden in goede orde is ontvangen. Helaas moet ik u mededelen dat het niet mogelijk is om u binnen de gevraagde termijn van één week van een passende reactie te voorzien.

Wij streven ernaar om onze nadere standpuntbepaling binnen twee weken – te rekenen vanaf de datum waarop uw brief is ontvangen – aan u te overleggen. Mochten wij onverhoopt constateren dat het niet lukt om binnen een termijn van twee weken te reageren, dan zullen wij dit tijdig aan u mededelen.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Afdeling Juridisch Adviseur
Turfmarkt 147 | 5.1.2.e | Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
5.1.2.e

[redacted] (5.1.2.e)
[redacted]@minbzk.nl

Da bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

 Please consider the environment before printing this email

Visit our website aid.nl for more information about our lawyers, publications, headlines, etc. This e-mail may contain information which is privileged or confidential. If you received this e-mail in error, please notify us immediately by e-mail or telephone and delete the e-mail without reading, copying or disclosing its contents to any other person. In the Netherlands, the practice is conducted by AKD N.V. (registered in the Trade Register of the Chamber of Commerce, number 24385820). The general conditions of AKD N.V. are applicable and contain a limitation of liability clause. The general conditions have been deposited at the Rotterdam District Court. On request the general conditions will be sent without charges. They are also available on aid.nl.

000001308

To: [redacted]@scherpenzeel.nl]
Cc: 5.1.2.e [redacted]@scherpenzeel.nl]
From: [redacted]
Sent: Tue 10/27/2020 10:41:12 AM
Subject: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]
 5.1.2.e
Received: Tue 10/27/2020 10:41:13 AM

Geachte [redacted]
 Zoals u heeft verzocht, heb ik uw e-mail voorgelegd aan de voorzitter van de commissie Rechtsbescherming. De reactie van de voorzitter is dat tijdens de hoorzitting is gezegd dat bezwaarde het verslag en het advies van de commissie Rechtsbescherming bij de beslissing op bezwaar zullen ontvangen.
 In aanvulling hierop kan ik u nog mede delen dat dit de vaste werkwijze van de commissie Rechtsbescherming en van Gedeputeerde Staten is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken | 5.1.2.e
 werkdagen [redacted]@ gelderland.nl | www.gelderland.nl
Van: [redacted]@scherpenzeel.nl>

Verzonden: dinsdag 27 oktober 2020 10:24

Aan: [redacted]@ gelderland.nl>

CC: 5.1.2.e [redacted]@scherpenzeel.nl>

Onderwerp: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e

Geachte [redacted]
 Ik twijfelde vorige week al, maar wilde zeker zijn van mijn zaak voor ik u dit per mail zou voorleggen en heb dus even afgewacht tot de betreffende juridische collega, die op 6 oktober de hoorzitting live heeft meegeluisterd, terug was van vakantie. Dat is nu het geval, en wethouder Van Ekeren, de betreffende collega en ik hebben alle drie eenzelfde herinnering:

Ter vergadering heeft de voorzitter van de Commissie namelijk uit eigen beweging aangegeven dat het advies van de commissie ons zou worden toegestuurd, tegelijkertijd met de toezending van het advies van GS.

U zult begrijpen dat wij hier zeer aan hechten, vooral vanuit de behoefte aan een inhoudelijk advies, gezien het feit dat de Minister niet genegen lijkt om zich ex ante te vergewissen waarom, en waarom nu, het starten van een arhi procedure onder provinciale regie gerechtvaardigd is.

Het kan natuurlijk zijn dat wij ons dit alle drie verkeerd herinneren, maar zou u deze mail toch ter overweging door willen sturen aan de voorzitter van de commissie?

Met hartelijke groet,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted] 5.1.2.e [redacted]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: [redacted]@ gelderland.nl>

Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 15:44

Aan: [redacted]@scherpenzeel.nl>

Onderwerp: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e

Geachte [redacted]
 Nee, dat gebeurt pas bij de beslissing op bezwaar.

Met vriendelijke groet,

Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken | 5.1.2.e
 werkdagen [redacted]@ gelderland.nl | www.gelderland.nl

Van: [redacted]@scherpenzeel.nl>

Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 15:42

Aan: [redacted]@ gelderland.nl>

Onderwerp: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e

000001302

Geachte [REDACTED]

Worden wij niet rechtstreeks door de Commissie in kennis gesteld van het advies?

Hartelijke groet,

Met vriendelijke groet,

Tel. 5.1.2.e [REDACTED] | 5.1.2.e [REDACTED]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: [REDACTED] @ gelderland.nl >

Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 15:33

Aan: [REDACTED] @scherpenzeel.nl >

Onderwerp: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

We hebben uw bericht ontvangen.

In reactie hierop kan ik u melden dat de commissie Rechtsbescherming op zeer korte termijn advies zal uitbrengen aan Gedeputeerde Staten.

Het is vervolgens aan Gedeputeerde Staten om met inachtneming van het advies van de commissie Rechtsbescherming een beslissing op het bezwaar te nemen. Zoals de voorzitter tijdens de hoorzitting heeft uitgelegd, zult u het verslag van de hoorzitting en het advies van de commissie Rechtsbescherming ontvangen bij de beslissing op bezwaar.

Met vriendelijke groet,

Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken | 5.1.2.e [REDACTED]

werkdagen: [REDACTED] @ gelderland.nl | www.gelderland.nl

Van: [REDACTED] @scherpenzeel.nl >

Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 14:26

Aan: RECHTSBESCHERMING <rechtsbescherming@gelderland.nl>; [REDACTED] @ gelderland.nl >

CC: [REDACTED] @scherpenzeel.nl >; [REDACTED] @scherpenzeel.nl >; 5.1.2.e [REDACTED]

5.1.2.e [REDACTED] @scherpenzeel.nl >

Onderwerp: FW: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e [REDACTED]

Geachte Commissie,

Wij ontvingen afschrift van onderstaande mailwisseling.

- Onder verwijzing naar onze mail van vorige week, waarin wij het belang van een spoedige inhoudelijke behandeling van ons bezwaar onderstreepten en illustreerden,
- gegeven de materiele impact van de arhi-procedure op onze gemeente, en
- gegeven het feit dat door de stellingname van de Minister voor ons vooralsnog geen andere route openstaat dan voorliggende bezwaarprocedure,

wil ik u langs deze weg namens het College van B&W vragen om in voorliggende zaak zo spoedig mogelijk uw inhoudelijk advies kenbaar te maken.

Met hartelijke groet,

Met vriendelijke groet,

Tel. 5.1.2.e [REDACTED] | 5.1.2.e [REDACTED]

Volg de gemeente Scherpenzeel op:

Van: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @ 5.1.2.e [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 14:01

Aan: [REDACTED] @scherpenzeel.nl >

CC: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @ 5.1.2.e [REDACTED]

Onderwerp: FW: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi [5.1.2.e]

5.1.2.e [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

000001303

Graag verwijs ik u naar de hierna opgenomen mailberichten.

Vriendelijke groet,

ook namens [REDACTED]

From: [REDACTED] (5.1.2.e)

Sent: dinsdag 20 oktober 2020 14:00

To: 'rechtsbescherming@gelderland.nl' <rechtsbescherming@gelderland.nl>

Cc: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @5.1.2.e

Subject: FW: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e

5.1.2.e

Geachte commissie,

in verband met de procedure met uw 2020-009794 breng ik graag de hierna opgenomen mail namens de minister onder uw aandacht alsmede onze reactie daarop.

GS verzoeken u aldus de advisering om - zonder een reactie van de minister voorhanden is - zo spoedig mogelijk advies uit te brengen.

Deze mail zal ik ook forwarden aan het college van Scherpenzeel.

Vriendelijke groet,

ook namens [REDACTED]

From: [REDACTED] (5.1.2.e)

Sent: dinsdag 20 oktober 2020 13:56

To: [REDACTED] @minbzk.nl>

Cc: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @5.1.2.e>

Subject: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e

5.1.2.e

Besle [REDACTED]

Fijn dat je ons even op de hoogte brengt. Een en ander is voor GS wel aanleiding om de commissie thans te vragen om zonder daarop te wachten haar advies uit te brengen.

Vriendelijke groet,

ook van [REDACTED]

From: [REDACTED] @minbzk.nl>

Sent: maandag 19 oktober 2020 16:58

To: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @5.1.2.e>

Cc: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @5.1.2.e>

Subject: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e

5.1.2.e

Geachte [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

Helaas moet ik jullie mededelen dat het - mede vanwege het herfstreces - niet lukt om de door jullie gestuurde brief voor aanstaande 21 oktober van een passende reactie te voorzien. Dit zal op zijn vroegst begin volgende week zijn.

Ik vertrouw erop jullie hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er nog vragen zijn, dan ben ik eveneens telefonisch bereikbaar op het onderstaande telefoonnummer.

Met vriendelijke groet aan beiden,

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

Afdeling Juridisch Adviseur

Turijnmarkt 147 5.1.2.e | Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

[REDACTED] @minbzk.nl

Van: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @5.1.2.e

Verzonden: maandag 12 oktober 2020 09:16

Aan: [REDACTED] @minbzk.nl>

CC: [REDACTED] (5.1.2.e) [REDACTED] @5.1.2.e

Onderwerp: RE: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi 5.1.2.e

5.1.2.e

Geachte [REDACTED]

0000001304

Bedankt voor je mail. Ik zal een en ander onder de aandacht brengen van de commissie met het verzoek de advisering op te schorten tot en met 21 oktober a.s., maar daarna de advisering – met of zonder een reactie van de minister –, zo spoedig mogelijk verder ter hand te nemen.

Vriendelijke groet,
ook van [redacted]

From: [redacted]@minbzk.nl

Sent: vrijdag 9 oktober 2020 17:58

To: [redacted]@5.1.2.e, [redacted]@5.1.2.e

Subject: Reactie brief nadere standpuntbepaling GS van Gelderland; besluit op grond van de Wet arhi

Geachte [redacted]

In navolging van ons telefoongesprek van zojuist wil ik laten weten dat uw brief op 7 oktober jongstleden in goede orde is ontvangen. Helaas moet ik u mededelen dat het niet mogelijk is om u binnen de gevraagde termijn van één week van een passende reactie te voorzien.

Wij streven ernaar om onze nadere standpuntbepaling binnen twee weken – te rekenen vanaf de datum waarop uw brief is ontvangen – aan u te overleggen. Mochten wij onverhoopt constateren dat het niet lukt om binnen een termijn van twee weken te reageren, dan zullen wij dit tijdig aan u mededelen.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Afdeling Juridisch Adviseur
Turfmarkt 147 | 5.1.2.e | Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
5.1.2.e

[redacted]@minbzk.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

 Please consider the environment before printing this email

Visit our website akd.nl for more information about our lawyers, publications, headlines, etc. This e-mail may contain information which is privileged or confidential. If you received this e-mail in error, please notify us immediately by e-mail or telephone and delete the e-mail without reading, copying or disclosing its contents to any other person. In the Netherlands, the practice is conducted by AKD N.V. (registered in the Trade Register of the Chamber of Commerce, number 24366820). The general conditions of AKD N.V. are applicable and contain a limitation of liability clause. The general conditions have been deposited at the Rotterdam District Court. On request the general conditions will be sent without charges. They are also available on akd.nl.

 Please consider the environment before printing this email

Visit our website akd.nl for more information about our lawyers, publications, headlines, etc. This e-mail may contain information which is privileged or confidential. If you received this e-mail in error, please notify us immediately by e-mail or telephone and delete the e-mail without reading, copying or disclosing its contents to any other person. In the Netherlands, the practice is conducted by AKD N.V. (registered in the Trade Register of the Chamber of Commerce, number 24366820). The general conditions of AKD N.V. are applicable and contain a limitation of liability clause. The general conditions have been deposited at the Rotterdam District Court. On request the general conditions will be sent without charges. They are also available on akd.nl.

Statenbrief

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Inlichtingen bij

Provincieloket

§ 1.2.e

§ 1.2.e @ gelderland.nl

Blad

1 van 13

Onderwerp

Resultaat open overleg bestuurskrachtopgave Scherpenzeel

Ambitie en thema

- Ambitie 1 Samen voor Gelderland

Thema:

- Sterk Bestuur en Toezicht

Portefeuillehouder

Jan Markink

Doel van deze brief

Gedeputeerde Staten verzoeken Provinciale Staten om:

- de inhoud van deze brief voor kennisgeving aan te nemen (informatieplicht)

1 Inhoud voorstel (beoogd resultaat/doel)

Met deze brief informeren wij uw Staten over het resultaat van het open overleg conform de Wet Algemene regels herindeling, artikel 8 (hierna: wet Arhi), betreffende de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel. Dit open overleg eindigt van rechtswege op 14 januari 2021.

In het open overleg hebben wij 3 varianten onderzocht:

1. Scherpenzeel blijft zelfstandig;
2. Scherpenzeel gaat een duurzaam partnerschap aan met Barneveld;
3. Scherpenzeel en Barneveld fuseren per 1 januari 2023.

Uit het variantenonderzoek, het bijbehorende participatieproces, de consultatie van de omringende overheden en de bestuurlijke overleggen met de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld trekken wij de conclusie dat een bestuurlijke fusie (variant 3) de beste oplossingsrichting is voor het duurzaam versterken van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Het gaat om een geoptimaliseerde uitwerking (die we variant 3 plus noemen), waarin de zelfbeschikking door de diverse dorpsgemeenschappen in de nieuwe gemeente, waaronder Scherpenzeel, optimaal is belegd.

In deze Statenbrief lichten wij ons standpunt toe.

2 Aanleiding

Voortraject

Uit een aantal onderzoeken die in 2019 zijn gedaan naar de bestuurlijke situatie in Scherpenzeel is in onze ogen gebleken dat sprake is van een evident bestuurskrachtprobleem. Dat is ook unaniem erkend door de gemeenteraad van Scherpenzeel. Wij hebben dit probleem vanuit onze toezichtrol besproken met de gemeente, en B&W en de raad van Scherpenzeel in de periode medio 2019 – medio 2020 de ruimte gegeven om met een adequate en duurzame oplossing te komen, hetgeen heeft geresulteerd in de door de gemeenteraad vastgestelde Kadernota 2021-2024. Wij hebben geconstateerd dat het in deze Kadernota voorgestelde maatregelenpakket geen oplossing oplevert die kan voldoen aan de door ons gestelde randvoorwaarden. Concreet betekent dit dat de maatregelen naar onze mening:

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

2 van 13

- Niet leiden tot een structurele en adequate versterking van de ambtelijke organisatie;
- Niet leiden tot verbetering van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel;
- Niet leiden tot versterking van de positie in de regio en in het regionaal krachtenveld;
- Ten opzichte van de resultaten disproportionele kosten met zich meebrengen, met onnodige lastenverzwaringen voor inwoners;
- Niet afgewogen zijn tegen een of meerdere alternatieven (met name fusie met Barneveld) die – in ieder geval op het eerste gezicht – evidente voordelen bieden voor de belangen en verwachtingen van inwoners.

Wij hebben dit standpunt begin juni 2020 kenbaar gemaakt aan het college van Scherpenzeel en aangekondigd regie te willen nemen in het onderzoek en de afweging van varianten indien de gemeenteraad met de Kadernota zou instemmen. Doel hiervan was om op een onderbouwde en evenwichtige manier de dialoog over mogelijk duurzame oplossingen voor de bestuurskracht van Scherpenzeel te voeren en zo mogelijk te komen tot een door betrokken partijen gedeeld en gedragen beeld. Wij hebben aangegeven deze regie te willen voeren in het kader van de Wet Arhi.

Besluit GS 14 juli 2020: start open overleg

Op 14 juli 2020 hebben wij besloten tot de start van een open overleg conform artikel 8 van de Wet Arhi met als doel een duurzame oplossing te vinden voor de bestuurskrachtopgave van de gemeente Scherpenzeel. In Statenbrief PS2020-520 hebben wij uw Staten op 14 juli geïnformeerd over de aanleiding tot dit besluit: de door Scherpenzeel ingeslagen weg (Kadernota) gaf ons college te weinig vertrouwen dat de belangen van de inwoners van Scherpenzeel optimaal zouden zijn gediend en tegen aanvaardbare kosten.

Ministerie BZK

Wij hebben het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) nauw betrokken bij ons besluit van 14 juli, dat mede is gebaseerd op de brief die de minister ons heeft gezonden op 10 juli 2020. In die brief toont de minister, gezien de bestuurlijke situatie in Scherpenzeel, begrip voor de regierol die de provincie in het open overleg wil nemen, verwijst zij naar het beleidskader gemeentelijke herindeling 2018 en onderstreept zij het open karakter van het open overleg, in de zin dat meerdere varianten worden onderzocht en dat betrokkenen zich kunnen uitspreken via een participatieproces.

3 Bestaand beleid c.q. kader

Provinciale rol en de wet Arhi

De provincie heeft een verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. De afgelopen jaren zijn veel nieuwe taken op gemeenten afgekomen en liggen nieuwe uitdagingen in het verschiet. Als een gevolg hiervan wordt een groot beroep gedaan op de bestuurs- en realisatiekracht van Gelderse overheden.

In de Statennotitie 'Sterk Bestuur voor de opgaven van morgen' (PS2018-217) hebben wij aangegeven maatwerkgericht te willen werken aan de versterking van bestuurskracht van gemeenten, regio's en provincie. Niet omdat sterk bestuur een doel op zich is, maar omdat het een middel is om als overheid de burgers, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven optimaal te bedienen.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

3 van 13

De maatwerkeraanpak voor de versterking van de kwaliteit van het openbaar bestuur is recent verder uitgewerkt in de Statenbrief 'Vitaal openbaar bestuur' (PS2020-244). Gemeenten zijn primair zelf verantwoordelijk voor het versterken van hun eigen bestuurskracht. De provincie stimuleert initiatieven van onderop, en neemt de regie als een geschikte oplossing vanuit gemeenten uitblijft.

De wet Arhi regelt de procedure voor herindeling van gemeenten. De provincie kan het initiatief nemen voor een herindelingsprocedure (artikel 8, wet Arhi) als de provincie oordeelt, zoals in het geval van Scherpenzeel, dat er een evident bestuurskrachtprobleem ligt waar de gemeente niet zelf een adequate oplossing voor kan vinden en dat herindeling een goede optie is. Het beleidskader gemeentelijke herindeling 2018 geeft de criteria van de minister weer, waaraan zij herindelingsadviezen toetst. U bent hierover nader geïnformeerd tijdens een beeldvormende sessie op 20 mei 2020 (PS2020-73).

Onderzoek 5.1.2.e; 5.1.2.e)

De reeds langere tijd sluimerende spanning in het gemeentebestuur van Scherpenzeel is tijdens de fase van het open overleg expliciet geworden. 5.2.1

. De commissaris van de Koning heeft in zijn rol als rijksheer 5.1.2.e van de 5.1.2.e op 17 september 2020 gevraagd een onderzoek te doen naar deze crisis en aanbevelingen te doen om eruit te komen. Hoewel de opdracht van 5.1.2.e de bestuurscrisis in Scherpenzeel betrof, hebben de onderzoekers ook gekeken naar de wijze waarop wij als GS het Arhi-proces hebben vormgegeven. De resultaten zijn door 5.1.2.e vastgelegd in een Nota van bevindingen, die op 2 december 2020 is verschenen. Op deze nota is gereageerd door de commissaris van de Koning (in zijn rol als rijksheer) en door ons college. De reactie van ons college betreft met name onze interpretatie van en rolneming in het open overleg. De reactienota treft u als bijlage aan bij deze Statenbrief.

4 Argumenten/afwegingen/risico's

4.1 Plan van aanpak

Voor de inrichting van het open overleg hebben wij op 14 juli een Startnotitie vastgesteld. Deze is aangeboden aan de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel om met hen te kunnen overleggen over de meest wenselijke inrichting van de open overlegfase.

In september 2020 hebben wij diverse bilaterale bestuurlijke overleggen gevoerd met B&W Scherpenzeel en B&W Barneveld naar aanleiding van de Startnotitie; de verslagen van deze gesprekken zijn opgenomen in de bijlagen A1 en A2. Mede op grond van deze overleggen hebben wij in samenspraak met de beide gemeenten een Plan van Aanpak opgesteld voor de fase van het open overleg, met daarin een beschrijving van de activiteiten, de planning en de rollen van partijen. Het plan van aanpak kent drie bouwstenen die hierna worden behandeld:

1. Variantenonderzoek
2. Bestuurlijke consultatie
3. Participatie.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

4 van 13

In het plan van aanpak is daarnaast aangegeven hoe het bestuurlijk overleg wordt ingericht. Dit bestuurlijk overleg (delegaties van GS en de colleges van Scherpenzeel en Barneveld) is bedoeld om het proces te begeleiden en het gesprek te voeren over de (afweging van de) varianten.

4.2 Bouwstenen open overleg

Bouwsteen 1: variantenonderzoek

In het open overleg zijn drie varianten voor de versterking van de bestuurskracht in Scherpenzeel met elkaar vergeleken:

1. Zelfstandig Scherpenzeel (o.b.v. de Kadernota van Scherpenzeel);
2. Duurzaam partnerschap Scherpenzeel met Barneveld;
3. Herindeling Scherpenzeel en Barneveld per 1 januari 2023.

De drie varianten zijn inhoudelijk gekarakteriseerd in het zgn. brondocument (zie bijlage B2), dat gedurende het onderzoek steeds werd aangevuld, onder meer met een zgn. voorzieningscan. Dit laatste omdat het behoud en de versterking van lokale voorzieningen als één van de belangrijkste thema's werd aangemerkt in het participatieproces (zie hierna). In het brondocument zijn ook de maatschappelijke opgaven van beide gemeenten beschreven en zijn de varianten geduid op hun betekenis voor de thema's gemeenschap, bestuur, organisatie, samenwerking in de regio, sociaal domein en financiën. Specifiek voor Scherpenzeel is aandacht besteed aan **5.1.2.e**. Tot slot is een profielschets gegeven van beide gemeenten en zijn casestudies over kernenbeleid gepresenteerd.

Bouwsteen 2: bestuurlijke consultatie

Andere varianten dan de drie bovengenoemde zijn reeds in een voorverkenning (voorjaar 2020) onderzocht en op basis daarvan als niet kansrijk aangemerkt. Om deze uitkomst -uit een oogpunt van zorgvuldigheid- te verifiëren, zijn de omliggende colleges van de gemeenten Ede, Veenendaal, Renswoude en Woudenberg nogmaals geconsulteerd, evenals het bestuur van de regio Food Valley en GS van de provincie Utrecht. In deze zgn. bestuurlijke consultatie (zie bijlage D) is geconcludeerd dat er sinds de voorverkenning geen nieuwe inzichten zijn ontstaan die het nader onderzoeken van varianten met deze gemeenten rechtvaardigen. Ook is naar voren gekomen dat Scherpenzeel door de betreffende besturen niet direct wordt gezien als potentiële samenwerkingspartner. Tot slot is met de gemeenten Ede en Veenendaal gesproken over mogelijke dienstverleningsconstructies voor Scherpenzeel (in variant 1). Beide gemeenten geven aan het gesprek met Scherpenzeel over samenwerking te willen aangaan, maar niet uitgespeeld te willen worden of mee te werken aan mogelijk "shopgedrag" van Scherpenzeel. Behalve de reeds langer bestaande ICT dienstverlening door Veenendaal zijn deze constructies in afwachting van het open overleg nu niet aan de orde.

Bouwsteen 3: participatie

De participatie is vormgegeven conform de Gelderse Participatie-aanpak op de niveaus 'informereren' en 'consulteren en adviseren'. Er werden keukentafelgesprekken georganiseerd, waarbij iedereen zich kon aanmelden voor een gesprek met de commissaris van de Koning en de gedeputeerde algemeen bestuur. Daarnaast werden themabijeenkomsten georganiseerd over de

Datum
12 januari 2021

Zaaknummer
2020-018299

Blad
5 van 13

onderwerpen gemeente, identiteit en zeggenschap, voorzieningen en vitaal dorp, financiën en Scherpenzeel in de regio; ook hiervoor kon iedereen zich aanmelden. Verder zijn er zgn. stakeholdergesprekken gevoerd over het sociaal domein, 5.1.2.e en de bibliotheek; hiervoor werden de betrokkenen door ons uitgenodigd. Gedwongen door corona hebben alle gesprekken digitaal plaatsgevonden.

Er is een website gelanceerd (www.kijkopscherpenzeel.nl), met daarop o.a. stellingen over de genoemde thema's waarop men kon reageren; ook werden meerdere facebookcampagnes gevoerd in Scherpenzeel om mensen te informeren over het participatieproces. Tot slot is de opdracht gegeven aan 5.1.2.e om de resultaten uit het participatieproces te valideren door middel van een enquête in Scherpenzeel en (de kernen van) Barneveld. In totaal hebben ca. 200 mensen meegedaan aan het participatieproces en ca. 800 personen (ca. 350 Scherpenzeel, ca. 450 Barneveld) hebben deelgenomen aan het onderzoek van 5.1.2.e.

De resultaten uit het participatieproces, met inbegrip van het onderzoek van 5.1.2.e, zijn opgenomen in bijlage C. Samengevat:

1. Als belangrijkste thema's komen naar voren: het behoud van voorzieningen (bibliotheek, zwembad, 5.1.2.e, sportvoorzieningen), nabijheid én vakmanschap van de gemeentelijke dienstverlening, inspraak van burgers, identiteit van het dorp (groene karakter, vrijwilligers) en de gemeentelijke belastingen. In het algemeen blijken de inwoners bereid om te betalen voor het behoud van de voorzieningen.
Ook samenwerking in de regio wordt regelmatig genoemd en het op de lange termijn op orde houden van de gemeentefinanciën.
2. Uit de enquête van 5.1.2.e wordt dit beeld bevestigd: uitspraken van inwoners tijdens de keukentafelgesprekken of themabijeenkomsten en reacties op de eerdere stellingen blijken ook in dit grootschaliger en representatiever onderzoek belangrijke aandachtspunten voor de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld.
3. Scherpenzelers en Barnevelders verschillen weinig in hun prioriteiten. Voorzieningen, gemeentelijke dienstverlening en inspraak zijn in beide gemeenten de belangrijkste thema's; belangrijker dan bijvoorbeeld lage belastingen.
Wel onderscheiden Scherpenzelers zich van Barnevelders bij stellingen over de toekomst van hun gemeente. De Barnevelders zitten regelmatig op één lijn – er zijn duidelijke meerderheden – en geven gematigder antwoorden. De meningen van Scherpenzelers zijn meer verdeeld en meer uitgesproken. Verder nemen ze vaker dan Barneveld een extremere antwoordpositie in (helemaal eens of helemaal oneens). Als het gaat over de toekomst van hun gemeente, is in Scherpenzeel sprake van een sterke polarisatie.
4. Het onderzoek laat zien dat er onder Scherpenzelers meer angst leeft over wat de toekomst voor hun gemeente gaat brengen dan onder de Barnevelders. Onder de inwoners van Scherpenzeel is een duidelijke relatie waarneembaar tussen het vertrouwen in het gemeentebestuur en hoe een inwoner staat tegenover de toekomst van de gemeente. Deze relatie is er niet bij inwoners van Barneveld; daar speelt dit vertrouwen geen belangrijke rol in welke mening men heeft.
In het participatieproces is niet gevraagd naar het standpunt over de varianten. Toch kwam het onderwerp regelmatig ter sprake. Er zijn uitgesproken voorstanders van het zelfstandig blijven, mensen die een fusie met Barneveld als beste oplossing zien voor de toekomst en mensen die zich daar in het geheel niet mee bezig houden.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

6 van 13

4.3 Bestuurlijk overleg*Bestuurlijk overleg provincie- Scherpenzeel- Barneveld*

Na de voorbereidende gesprekken in het kader van de startnotitie en het plan van aanpak (par. 4.1) hebben in totaal 7 bestuurlijke overleggen plaatsgevonden tussen delegaties van ons college en de colleges van Scherpenzeel en Barneveld.

Het college van B&W van Scherpenzeel heeft op 1 oktober 2020 (zie bijlage A3) medegedeeld niet deel te willen nemen aan dit bestuurlijk overleg. De gemeente gaf aan wel te willen overleggen, doch niet als onderdeel van de Arhi-procedure. Vanaf 1 december heeft B&W Scherpenzeel wel deelgenomen aan het overleg, om daarmee het overleg te kunnen voeren over door hen gewenste varianten voor versterking van de bestuurskracht. De bestuurlijke overleggen vonden plaats op 13 oktober, 3 november, 19 november, 1 & 8 december (gecombineerde vergadering) en 15 december 2020. Op 17 december 2020 hebben wij met de colleges van beide gemeenten afzonderlijk gesproken. De vastgestelde verslagen van de overleggen tot en met 15 december zijn opgenomen in bijlage A.

In de bestuurlijke overleggen kwamen de 3 bouwstenen bij elkaar om de uiteindelijke keuze van de voorkeursvariant voor te bereiden. De tussenproducten van de variantenanalyse (brondocument) en de opbrengst van het participatieproces werden besproken, evenals het resultaat van de bestuurlijke consultatie. Daarnaast werd ingegaan op de communicatie tussen colleges van B&W en de raden, tussen ons college en uw Staten en tussen ons college en de gemeenteraden in zgn. bijpraatsessies.

In het Bestuurlijk Overleg van 15 december 2020 hebben beide gemeenten conclusies getrokken over hun positie ten opzichte van de 3 varianten uit het variantenonderzoek.

Spiegelgroep

Om toezicht te houden op het proces hebben wij in september 2020 een zgn. spiegelgroep ingesteld, bestaande uit een viertal personen uit de politiek-bestuurlijke en wetenschappelijke hoek. Deze groep heeft alle partijen, dus ons college en de beide betrokken gemeenten (zowel gemeenteraad als B&W) gesproken, en alle partijen de spiegel voorgehouden omtrent hun rol in het proces en met name ten aanzien van het open karakter van het overleg (geen vooringenomenheid) in deze fase.

De spiegelgroep werd met instemming van de beide gemeenten als volgt samengesteld:

- 512.e [redacted]
- 512.e [redacted]
- 512.e [redacted] (o.a. lid Eerste Kamer SGP, fractievoorzitter)
- 512.e [redacted]

De spiegelgroep heeft aan ons college mondeling verslag gedaan van haar bevindingen en het e.e.a. tevens vastgelegd in een procesverslag (zie bijlage E1).

Vanuit de opdracht te reflecteren op het proces legt de spiegelgroep de vinger op een discrepantie in de wetgeving. Het wettelijk kader (Arhi) en het bijbehorende beleidskader zijn volgens de spiegelgroep niet eenduidig: de wet gaat uit van herindeling, terwijl het beleidskader juist de

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

7 van 13

opdracht geeft om breed te kijken naar meerdere varianten. De spiegelgroep constateert dat hierdoor het beeld van vooringenomenheid ontstaat. Wij herkennen de ambivalentie in de wetgeving. Wij herkennen ook dat de start van het traject plaatsvindt vanuit een geconstateerd probleem, namelijk een evidente bestuurskrachtopgave. De waarneming dat meerdere gemeenten het overleg niet open vinden, herkennen wij niet. Dit is alleen door het college van de gemeente Scherpenzeel aangegeven en niet door het college van de gemeente Barneveld. Wij hebben echter meerdere oplossingsrichtingen eenduidig en evenwichtig uitgewerkt en hebben alle inspanningen verricht om het proces en overleg zo open mogelijk vorm te geven. De spiegelgroep geeft aan dat zeker in de eerste maanden van de Arhi-procedure verschillende betrokkenen steken hebben laten vallen. Wij gaan nog in gesprek met de spiegelgroep om een nadere duiding te vragen waar dit betrekking op heeft.

Daarnaast heeft de spiegelgroep geconstateerd dat genoemd frame het voor Scherpenzeel moeilijk maakte om aan tafel te komen; de spiegelgroep heeft daar met Scherpenzeel over gesproken en hen geadviseerd toch deel te nemen, wat ook is gebeurd. Wij zijn de spiegelgroep daarvoor erkentelijk. Wij herkennen overigens niet dat Scherpenzeel pas in december 2020 aan tafel is gekomen en dat toen het open overleg startte. Scherpenzeel zat aan tafel bij het eerste bestuurlijke overleg binnen het open overleg. Zij heeft daar kenbaar gemaakt niet verder te willen deelnemen aan de vervolg overleggen, indien het overleg plaatsvindt vanuit het kader van de Arhi procedure. Dat is echter het kader dat voortvloeit uit het besluit dat GS heeft genomen. Scherpenzeel is steeds uitgenodigd voor de overleggen. Om haar inhoudelijk aangehaakt te houden, heeft de provincie Scherpenzeel ook altijd de agenda en stukken toegestuurd. Ondertussen zat de gemeente Barneveld elke keer aan tafel bij het bestuurlijke overleg. Barneveld heeft zich in onze ogen ook niet afwachtend opgesteld, maar als een constructieve partner.

Met betrekking tot het proces om te komen tot een variantenkeuze heeft de spiegelgroep gewezen op het ingewikkelde spanningsveld waarin wij zitten: de problematiek is groot, er is snel behoefte aan duidelijkheid maar de gemeenten kijken verschillend naar de toekomstige vorm van samenwerking. De spiegelgroep constateert dat de betrokken partijen in het open overleg niet dichter bij elkaar zijn gekomen omtrent de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel. Dit is niet ons beeld: de betrokken partijen zijn in het open overleg wel degelijk dichter bij elkaar gekomen omtrent de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel, maar niet t.a.v. het bestuurlijke construct. De spiegelgroep heeft ons daarom aangeraden een afweging te maken tussen nu besluiten met het oog op snelle duidelijkheid en het nemen van meer tijd om te bezien waar de gemeenten zelf mee komen; aan beide keuzen kleven risico's. Wij gaan in par. 4.6 nader op deze afweging in.

4.4 Inhoudelijke afweging varianten

Op basis van het brondocument variantenonderzoek (bijlage B2), de resultaten van het participatieproces, inclusief de enquête door **5.1.2.e** (bijlage C) en de resultaten van de bestuurlijke consultatie (bijlage D) heeft een afweging plaatsgevonden van de 3 varianten in een zgn. afwegingsdocument (bijlage B1). In deze afweging is de volgende redeneerlijn gevolgd:

1. Maatschappelijke opgaven staan centraal: wat is van belang voor de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld;
2. Bestuurskrachtopgave staat niet op zichzelf: hoe gaan kleine gemeenten i.h.a. om met de bestuurskrachtopgaven;
3. Van opgaven naar variant: verbinding tussen de opgaven en het bestuurlijk construct, eventuele optimalisatie. Daarbij de vraag wat dit betekent voor de samenwerking;

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

8 van 13

4. Eindafweging: input voor bestuurlijke discussie. In de eindafweging zijn de 3 varianten beoordeeld op de volgende criteria:

- o gemeenschap, waaronder kernenbeleid,
- o gemeentebestuur,
- o ambtelijke organisatie,
- o samenwerking en partnerschap,
- o financiën,
- o specifieke onderwerpen: voorzieningen, sociaal domein en zeggenschap/regie.

De criteria, opgenomen in het Plan van Aanpak bestuurskrachtopgave Scherpenzeel, zijn ontleend aan de criteria die Scherpenzeel heeft gehanteerd bij het spiegelen van varianten t.b.v. de Kadernota. Ze sluiten aan bij het model dat wij hanteren bij het beoordelen van bestuurskracht en bij de criteria van het ministerie van BZK in het Beleidskader Herindelingen 2018.

Uit de inhoudelijke afweging blijkt samengevat dat de varianten 2 en 3 beide een duurzame verbetering van de bestuurskracht van Scherpenzeel kunnen opleveren. Om beide varianten goed aan te kunnen laten sluiten bij de verwachtingen en belangen van de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld is wel nadere invulling en uitwerking nodig in optimaliseringsvarianten. Er zijn wel enige verschillen tussen de beide varianten, ook in de effecten voor beide gemeenten en de wijze waarop de gemeenten daar tegenaan kijken. Daarop gaan wij hieronder nader in.

4.5 Bestuurlijke voorkeuren gemeenten

De bovenstaande inhoudelijke afweging is besproken in de bestuurlijke overleggen van 8 en 15 december 2020 (bijlagen A7 en A8). In het bestuurlijk overleg van 15 december 2020 hebben beide gemeenten conclusies getrokken over hun positie ten opzichte van de 3 varianten uit het variantenonderzoek:

- B&W Scherpenzeel heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor variant 2 (duurzaam partnerschap Barneveld en Scherpenzeel), met daarbij de kanttekening dat het zou moeten gaan om een invulling zonder “stip op de horizon” (bestuurlijke fusie). B&W Scherpenzeel gaf aan de invulling van deze variant samen met beoogd partner Barneveld (eventueel onder regie van de provincie) verder vorm te willen gaan geven. Daarbij zou een groeimodel naar steeds verdergaande organisatorische en beleidsmatige samenwerking een mogelijkheid zijn voor Scherpenzeel;
- B&W Barneveld heeft aangegeven de keuze voor een van de varianten over te laten aan de provincie. B&W Barneveld gaf daarbij aan bereid te zijn om als partner van Scherpenzeel te willen optreden in variant 1 (zelfstandigheid met een of meer samenwerkingspartners) en in variant 3 (bestuurlijke fusie). In die laatste variant gaf Barneveld aan samen met Scherpenzeel te willen bouwen aan een gemeente waarin ten volle aan de verwachtingen en belangen van alle burgers (dus ook die van Scherpenzeel) zou kunnen worden gewerkt. B&W Barneveld maakte duidelijk geen heil te zien in variant 2, vanwege te zeer wisselende percepties over de invulling en het mogelijke eindperspectief, vanwege het in de afgelopen tijd geërodeerde vertrouwen en

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

9 van 13

vanwege de voor Barneveld beperkte materiële meerwaarde in relatie tot de inspanningen die hiervoor moeten worden geleverd.

Deze conclusies hebben duidelijk gemaakt dat het college van Scherpenzeel inmiddels tot het inzicht is gekomen dat een verregaand partnerschap met Barneveld een betere variant voor versterking van de bestuurskracht is dan de in de Kadernota beschreven variant. In die variant zou een grotendeels solitair werkend Scherpenzeel namelijk met mogelijk verschillende partners op deelterreinen kunnen samenwerken. Ook is duidelijk geworden dat B&W Scherpenzeel inmiddels Barneveld (boven Ede of Veenendaal) ziet als geprefereerde partner. Dit nadere inzicht is een belangrijk resultaat van het open overleg.

Uit de standpuntbepaling van beide gemeenten is duidelijk geworden dat Scherpenzeel en Barneveld elkaar zien als een potentieel duurzame partner. Dit is te beschouwen als een belangrijk resultaat van het bestuurlijk overleg, waarmee mogelijk een basis is gelegd voor een toekomstig partnerschap. Uit de standpuntbepaling is ook naar voren gekomen dat de gemeenten niet een eensluidende visie hebben op de wijze van samenwerking.

Vanwege onze regierol ligt de bal bij de provincie. Wij zullen daarom na een analyse van wat we in het open overleg gezien hebben (par. 4.6) een conclusie trekken over de in onze ogen optimale variant (par. 4.7).

4.6 Analyse

Vooraf

Ons college houdt toezicht op de 51 Gelderse gemeenten en draagt hierdoor verantwoordelijkheid voor de mate waarin de gemeenten in staat zijn de taken voor hun inwoners -ook op de lange termijn- goed uit te voeren. Als GS zitten wij echter in een spagaat: wij zijn verantwoordelijk voor het functioneren van gemeenten, maar tegelijkertijd zijn onze instrumenten om deze verantwoordelijkheid waar te maken, beperkt. Als wij deze inzetten dan worden hoge en zelfs tegenstrijdige eisen gesteld: we moeten bij gemeenten ingrijpen en tegelijkertijd zorgen voor draagvlak. Die eisen staan op gespannen voet met elkaar. Dit betekent dat oplossingen waar wij mee komen, welke het ook is, altijd onderwerp kunnen zijn van discussie. Dat neemt niet weg dat wij ervan overtuigd zijn dat wij op 14 juli terecht onze verantwoordelijkheid hebben genomen door het open overleg artikel 8 Wet Arhi te starten, met de in deze Statenbrief beschreven aanpak en resultaten. Onder het motto 'wie A zegt moet ook B zeggen' hebben wij ons beraden op deze resultaten en komen wij in deze paragraaf met enkele constatering. In par. 4.7 trekken wij daaruit onze conclusie.

Constatering 1: het proces in deze fase had een open karakter

- Alle inwoners, stakeholders en alle betrokken bestuurlijke partners hebben de gelegenheid gehad om hun bijdrage te leveren in de te maken afweging voor de keuze van varianten voor versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel;
- De voorverkenning, de bestuurlijke consultatie en het variantenonderzoek hebben een goed beeld gegeven van alle varianten die voor versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel in aanmerking kunnen komen, van de meest reële varianten daarbinnen en van de argumenten en criteria die daarbij afgewogen moeten worden;

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

10 van 13

- In het Bestuurlijk Overleg over het variantenonderzoek is gebleken dat de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld in staat bleken hun eigen (oorspronkelijke) voorkeuren voor de meest gewenste variant voor bestuurskrachtversterking van Scherpenzeel in ieder geval bespreekbaar te willen maken.

Constatering 2: de bestuurskrachttopgave van Scherpenzeel heeft zich verdiept

Na de besluitvorming over de Kadernota in de gemeenteraad van Scherpenzeel (juli 2020) heeft zich een bestuurscrisis voorgedaan. Daarmee is de bestuurbaarheid van de gemeente negatief beïnvloed, met name in het regionaal krachtenveld en vanuit de noodzaak om juist in deze tijd voldoende onafhankelijke bestuurskwaliteit te kunnen inbrengen. Mede in relatie tot deze gebeurtenissen is het constructieve samenspel tussen B&W en gemeenteraad de afgelopen periode verslechterd en is de polarisatie gegroeid, wat onder andere tot uiting kwam in de manier waarop is omgegaan met de deelname aan gesprekken met ons college.

Uit de bestuurlijke consultatie is gebleken dat B&W Scherpenzeel geen voortgang heeft kunnen boeken in de in de Kadernota voorziene samenwerkingsarrangementen met andere gemeenten. Door het niet uitvoeren van eerder vastgestelde intenties tot (belasting)samenwerking met Veenendaal en Woudenberg is het vertrouwen van buurgemeenten in Scherpenzeel als samenwerkingspartner verminderd. Tegelijkertijd is gebleken dat het voor Scherpenzeel steeds belangrijker wordt dat deze arrangementen worden voorbereid en uitgevoerd.

In het licht van het bovenstaande is het goed te constateren dat B&W Scherpenzeel in het bestuurlijke overleg heeft aangegeven aan te willen koersen op een strategisch en duurzaam partnerschap met Barneveld als geprefereerde partner, om daarmee in ieder geval perspectief te bieden aan de eigen organisatie en mogelijk ook de politieke verschillen over de bestuurlijke toekomst te kunnen overbruggen.

Constatering 3: Scherpenzeel en Barneveld willen kiezen voor elkaar, maar in verschillende constructies

Uit het bestuurlijk overleg wordt duidelijk dat Scherpenzeel en Barneveld in elkaar een potentiële duurzame partner zien. Scherpenzeel heeft uitgesproken een vaste partner nodig te hebben en kiest daarbij uit overtuiging voor Barneveld. Scherpenzeel en Barneveld hebben echter wel een voorkeur voor een verschillende variant (variant 2 resp. 3). Inhoudelijk kan het verschil verklaard worden uit het feit dat voor- en nadelen van de varianten 2 (duurzaam partnerschap) en 3 (bestuurlijke fusie per 1-1-2023) verschillend worden ervaren en beoordeeld door beide gemeenten. Scherpenzeel meent dat vooral het verlies van "eigen regie" en de grotere afstand tussen de gemeente en de lokale gemeenschap in Scherpenzeel de fusievariant 3 niet geschikt maken als oplossing. Barneveld meent dat variant 2 voor Barneveld weinig materiële meerwaarde heeft ten opzichte van de inspanningen die moeten worden gedaan om er voordeel uit te halen. Dit mede gezien de expliciete behoefte aan eigen zeggenschap en eigen regie vanuit Scherpenzeel. Daarnaast speelt voor Barneveld gebrek aan vertrouwen een belangrijke rol.

Wij zijn er in het bestuurlijk overleg van overtuigd geraakt dat dit verschil van opvatting tussen beide gemeenten niet op korte termijn kan worden overbrugd.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

11 van 13

Constatering 4: variant 1 voldoet niet, variant 2 is niet haalbaar, een geoptimaliseerde variant 3 sluit het beste aan bij de belangen en wensen van de inwoners.

Op grond van de resultaten van het open overleg is onze visie op de varianten als volgt:

- Variant 1 biedt onvoldoende waarborgen dat de bestuurskracht van Scherpenzeel structureel en duurzaam wordt versterkt en dat de belangen van inwoners van Scherpenzeel en hun behoefte aan zeggenschap op voor hen relevante ontwikkelingen en besluiten, op termijn ook goed kunnen worden bediend;
- Variant 2 biedt – bij een goede invulling – perspectief op voldoende bestuurskrachtversterking van Scherpenzeel met ook een lange termijn perspectief en heeft draagvlak bij B&W Scherpenzeel;
- Variant 2 biedt – ook bij een goede invulling – beperkte meerwaarde vanuit het perspectief van de belangen en verwachtingen van Barneveld en heeft daarom geen draagvlak bij B&W Barneveld;
- Variant 3 biedt goede waarborgen om de bestuurskracht van Scherpenzeel en ook die van Barneveld te versterken. Vanuit Scherpenzeel is beperkt politiek-bestuurlijk draagvlak voor deze variant vanwege het veronderstelde verlies van zeggenschap en regie van de inwoners van Scherpenzeel en vanwege het risico van een groter ervaren afstand tussen de gemeente en haar inwoners;
- Een geoptimaliseerde variant 3 (die we variant 3 plus noemen) biedt goede mogelijkheden om in te spelen op de belangrijkste verwachtingen en belangen van de inwoners van Scherpenzeel. In deze variant 3 plus heeft Scherpenzeel in de nieuwe gemeente, evenals de andere dorpen, een hoge mate van zelfbeschikking. Binnen dit model wordt de zeggenschap en autonomie van het dorp goed vormgegeven en wordt de toenemende afstand tussen inwoner en gemeentebestuur overbrugd. Dit kan gestalte krijgen middels vernieuwing van het kernenbeleid zoals Barneveld dat al geruime tijd hanteert; Barneveld heeft aangegeven daar nadrukkelijk voor open te staan.

4.7 Conclusie

Variant 3 plus (bestuurlijke fusie per 1-1-2023, met zelfbeschikking door de diverse dorpsgemeenschappen, waaronder Scherpenzeel) sluit het beste aan bij de inhoudelijke belangen en verwachtingen van inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven in beide gemeenten.

Wij hebben ons ervan vergewist dat voor variant 2 op afzienbare termijn onvoldoende draagvlak bij beide gemeenten is te genereren, ook niet als daar onder onze regie de komende maanden nog verdere besprekingen over zouden plaatsvinden. Gezien de behoefte van alle partners aan snelle duidelijkheid is uitstel van de beslissing daarom voor ons geen optie.

Wij concluderen dat variant 3 plus op dit moment de enige realistische weg is naar duurzame versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel, met positieve effecten voor Barneveld. De belangrijkste voordelen:

- Het geeft een adequate en duurzame oplossing;

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

12 van 13

- Het biedt de mogelijkheden de wensen van de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld ten aanzien van hun gemeenten te realiseren: het behoud van voorzieningen, nabijheid én vakmanschap van de gemeentelijke dienstverlening, inspraak van burgers, identiteit van het dorp, de hoogte van de gemeentelijke belastingen en een robuuste financiële positie;
- Het leidt tot structurele versterking op alle niveaus (operationeel, tactisch en strategisch);
- De dienstverlening aan en de belangenbehartiging van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in Scherpenzeel en ook in Barneveld worden structureel verbeterd;
- De zeggenschap van inwoners over voor de dorpsgemeenschap belangrijke ontwikkelingen en activiteiten worden verstrekt. Dit geldt voor de inwoners van Scherpenzeel en ook voor die van de andere dorpsgemeenschappen in de nieuwe gemeente;
- Het biedt de door alle partijen gewenste duidelijkheid.

Wij hopen met deze innovatieve variant het bestuurskrachtprobleem van Scherpenzeel op te lossen en tevens een brug te slaan tussen de wensen en belangen van Scherpenzeel en die van Barneveld. Ons college zal zich inzetten om de zeggenschap en autonomie van de kernen van de nieuwe te vormen gemeente - samen met Scherpenzeel en Barneveld en in samenspraak met de Minister van BZK - op een eigentijdse manier vorm te geven, in het kader van binnengemeentelijke decentralisatie. In ons overleg met het ministerie van BZK werd deze benadering aangemerkt als interessante optie om uit te werken.

Doel is te komen tot een vorm van zelfbeschikking die past bij het karakter van de gemeente en bij de belangen van de inwoners van de verschillende dorpen, in het bijzonder Scherpenzeel.

5 Financiële consequenties

Over de financiële consequenties van de hierboven beschreven fusievariant (3 plus) zal via een op te stellen Herindelingscan en Herindelingsontwerp nadere informatie worden verstrekt.

6 Proces en evaluatie

Communicatie

Onze conclusies uit het open overleg maken wij kenbaar aan de besturen van de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld, de partijen die wij hebben gesproken in het consultatieproces en het ministerie van BZK. Vooruitblikkend op het herindelingsontwerp zijn wij voornemens om alle betrokkenen actief te informeren. Een publieksbrochure en een draagvlakpeiling kunnen daar onderdeel van uitmaken.

Herindelingsontwerp

De volgende stap is het vaststellen van het herindelingsontwerp door ons college, naar verwachting op 26 januari a.s. Het vastgestelde herindelingsontwerp sturen wij dan naar de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld, en (ter kennisgeving) aan de minister van BZK. Ook de omliggende gemeenten (Ede, Veenendaal, Renswoude, Woudenberg), de regio Food Valley en de provincie Utrecht zullen wij op de hoogte stellen.

De gemeenten Scherpenzeel en Barneveld leggen het ontwerp ter visie. Aan de hand van de

Datum
12 januari 2021

Zaaknummer
2020-018299

Blad
13 van 13

zienswijzen wordt een herindelingsadvies opgesteld. Dit herindelingsadvies ligt ter besluitvorming voor aan uw Staten, naar verwachting op 7 juli 2021.

Wij zullen uw Staten informeren over het herindelingsontwerp van 26 januari en met u in gesprek gaan via de gebruikelijke (BOB-)route.

Gedeputeerde Staten van Gelderland
John Berends - Commissaris van de Koning

5.1.2.e

Bijlagen:

Reactie op Nota van bevindingen 5.1.2.e

Bijlagen A1 t/m E1 (zie Stateninformatie)

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Onderwerp

Besluitvorming GS nav open overleg

Inlichtingen bij

Provincieloket

5.1.2.e

5.1.2.e@gelderland.nl

Blad

1 van 2

De Minister van Binnenlandse zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Geachte mevrouw Ollongren,

Op 14 juli 2020 heeft ons college besloten een open overleg te starten in het kader van artikel 8 Wet Arhi. Dit in verband met het onderzoek naar de mogelijkheden tot versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Bij dit onderzoek is voor ons mede uitgangspunt geweest uw brief van 10 juli jl., waarin u ons ook enige aandachtspunten meegaf voor het uitvoeren van het open overleg.

Op 12 januari 2021 heeft ons college besloten om - alle informatie uit het open overleg overziend - te kiezen voor een bestuurlijke fusie tussen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld per 1-1-2023 als duurzame oplossing voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Wij hebben daarbij tevens besloten in te zetten op een zodanige uitwerking en invulling van deze oplossing dat de zeggenschap van inwoners van het dorp Scherpenzeel over voor hen belangrijke ontwikkelingen optimaal is gewaarborgd in de nieuw te vormen gemeente. Dat willen wij graag vorm geven in samenspraak met beide gemeenten en met uw ministerie. In bijgaande Statenbrief vindt u een toelichting op dit standpunt. Ons college is op grond hiervan voornemens om op korte termijn een Herindelingsontwerp vast te stellen.

Als gevolg van ons besluit van 12 januari zal dus het Arhi-traject op grond van artikel 8 worden voortgezet. Graag informeren wij u regelmatig over de voortgang en wij staan zeker ook open voor aandachtspunten die vanuit uw zijde daarbij voor een zorgvuldige procesgang van belang kunnen zijn. Wij verzoeken u om met ons te willen meewerken aan de ontwikkeling van een innovatieve vorm van kernenrepresentatie en binnengemeentelijke decentralisatie waarmee de zeggenschap van inwoners van dorpen in de nieuwe gemeente Barneveld (w.o. Scherpenzeel) kan worden geoptimaliseerd.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

5.1.2.e

5.1.2.e@gelderland.nl
www.gelderland.nl

5.1.2.e

5.1.1.e
5.1.2.e

≡ provincie
Gelderland

Datum
12 januari 2021

Zaaknummer
2020-018299

Blad
2 van 2

Graag zijn wij bereid u een nadere toelichting te geven op ons standpunt.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

5.1.2.e

John Berends
Commissaris van de Koning

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Dit document is zowel aangetekend als via de reguliere post verzonden. Eventuele bijlagen worden alleen meegezonden met de aangetekende verzending.

Bijlage

- Statenbrief

De minister van Binnenlandse zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum

25 mei 2021

Zaaknummer

2021-003889

Onderwerp

Herindelingsadvies

Inlichtingen bij

Provincieloket

5.1.2.e

5.1.2.e@gelderland.nl

Blad

1 van 1

Geachte mevrouw Ollongren,

Wij hebben vandaag het herindelingsadvies voor de voorgenomen bestuurlijke fusie tussen de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel voorgelegd aan Provinciale Staten (PS) voor besluitvorming. Deze besluitvorming wordt voorzien op 7 juli a.s.

De Statenbrief en de bijlagen zijn door u in te zien via deze link [JM - Herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel \(PS2021-384\) Provincie Gelderland \(stateninformatie.nl\)](#)

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

5.1.2.e

John Berends
Commissaris van de Koning

5.1.2.e

5.1.2.e

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

5.1.2.e

5.1.2.e@gelderland.nl

www.gelderland.nl

5.1.2.e

5.1.1.e

5.1.2.e

≡ provincie
Gelderland

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Hare Excellentie drs. K.H. Ollongren
 Turfmarkt 147
 2511 DP DEN HAAG

Scherpenzeel, 30 maart 2021

Postbus 100
 3925 ZJ
 Scherpenzeel
 (033) 277 23 24

Buitenplaats
 Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

5.1.2.e

Uw brief d.d. :
 Uw kenmerk :
 Ons kenmerk : 13774 / 17206
 Behandeld door : 5.1.2.e
 Bijlage(n) : 2
 Onderwerp : Samenwerkingsstrategie

Geachte Excellentie, geachte mevrouw Ollongren,

Op 9 februari en 5 maart jl. spraken wij de Directeur-Generaal en betrokken medewerkers over de ontwikkelingen in de discussie rond het voornemen van Gedeputeerde Staten (GS) van Gelderland om u, middels een door PS vast te stellen herindelingsadvies, te adviseren de gemeente Scherpenzeel te laten herindelen met de gemeente Barneveld.

In uw brief van 10 juli 2020, waarin u aandachtspunten meegaf aan GS gezien hun voornemen een art. 8 arhi-procedure te starten, heeft u aangegeven dat u pas een inhoudelijk oordeel wilt uitspreken over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Scherpenzeel als en nadat sprake is van een concreet advies vanuit PS. U gaf aan dit proces met interesse te zullen volgen en gesprekspartner te willen zijn voor alle betrokken overheden.

Alhoewel Scherpenzeel bij aanvang van de procedure een actievere rolname van uw zijde had verwacht en wij nog altijd van mening zijn dat een actievere bemoeienis te rechtvaardigen zou zijn geweest om naleving van het Beleidskader af te dwingen, hebben wij er begrip voor dat u niet in de eigenstandige bevoegdheid van GS wilde treden. Scherpenzeel waardeert bovendien de oprechte zorg en aandacht die wij hebben ervaren in de gesprekken met de ambtelijke staf. De Directeur-Generaal uitte zijn zorgen over de verschillende interpretaties die kunnen worden gegeven aan de intenties van Scherpenzeel om een samenwerking te realiseren. Op zijn verzoek hebben we gepoogd deze ruis weg te nemen door de gemeenteraad om een uitspraak te vragen.

De gemeenteraad heeft op 25 maart jl. unaniem bijgaande Samenwerkingsstrategie onderschreven. Deze samenwerkingsstrategie vloeit voort uit de keuze voor zelfstandigheid, zoals beschreven in ons koersdocument (bijgevoegd). De zelfstandige koers van de gemeente Scherpenzeel wordt onderschreven door 82% van de Scherpenzeelers, zoals de recente peiling heeft aangetoond.

Binnen de gemeenteraad prefereerde een minderheid in december 2019 herindeling boven zelfstandigheid. Het feit dat ook zij onze samenwerkingsstrategie hebben onderschreven laat zien dat, in het geval u een eventueel advies van de provincie Gelderland niet zou overnemen, een andersoortige bestuurskrachtversterking op unaniem draagvlak in de raad kan rekenen.

Graag zeggen wij u dank voor de aan ons dossier te besteden aandacht.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

5.1.2.e

E. Klein
burgemeester

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Barneveld
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Scherpenzeel, 15 juni 2021

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel
(033) 277 23 24

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

5.1.2.e

Uw mail d.d. : -
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 13774/22174
Behandeld door : 5.1.2.e
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Perspectief in geval van herindeling

Geacht college,

Op 8 juni jl. hebben onze beide colleges een prettig en constructief overleg gehad. Zoals aangegeven waarderen wij het begrip dat wij in dit overleg van uw kant hebben ervaren voor

1. het feit, dat Scherpenzeel blijft streven naar een zelfstandige bestuurlijke toekomst,
2. onze bestuurlijke verantwoordelijkheid om, in het geval de door GS gewenste herindeling doorgaat, een duidelijk perspectief met harde afspraken te realiseren voor de inwoners van Scherpenzeel.

Wij waarderen in het bijzonder de open houding van uw college ten aanzien van onze inhoudelijke wensen op het punt van autonomie en zeggenschap, voorzieningen, dienstverlening en personeel en organisatie. Nu het Herindelingsadvies niet de garanties biedt, waar Scherpenzeel in de zienswijzenprocedure om heeft gevraagd, zijn uw inspanningen om Scherpenzeel hierin comfort te verschaffen zeer welkom.

In de bijlage bij deze brief vindt u een uiteenzetting van de garanties die wij in dit kader vragen. In deze brief gaan wij in op de praktische implicaties en op de wijze waarop wij invulling willen geven aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid die wij voelen, om een eventuele fusie voor te bereiden.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid richting mogelijke fusie

Op grond van artikel 79 Wet arhi en het Beleidskader herindeling¹ hebben beide gemeenten de bestuurlijke verantwoordelijkheid om tijdig voorbereidingen te treffen voor een eventuele fusie. Alhoewel nog geen sprake is van een ingediend wetsvoorstel, leidt het door GS voorgestane tijdsplan tot een voorbereidingsperiode van krap 1,5 jaar vanaf heden.

Als colleges hebben wij naar elkaar uitgesproken dat wij onze bestuurlijke verantwoordelijkheid moeten en willen nemen om ons op een eventuele fusie per 1-1-'23 voor te bereiden en het niet wenselijk achten te wachten tot er daadwerkelijk een wetsvoorstel is ingediend (verwacht eind 2021), of totdat de parlementaire besluitvorming over een eventueel wetsvoorstel (op zijn vroegst medio 2022) is afgerond.

Ons kenmerk : 13774/22174
Onderwerp : Perspectief in geval van herindeling

-2-

Plan van aanpak

In de afgelopen periode hebben onze medewerkers gezamenlijk geïnventariseerd welke werkzaamheden in dat kader op ons afkomen. De prettige en collegiale manier waarop dit is opgepakt stemt hoopvol over de ambtelijke samenwerking.

Het plan van aanpak geeft op hoofdlijnen weer welke thema's opgepakt moeten worden om een eventuele fusie op zorgvuldige wijze voor te bereiden. Wij gaan daarbij uit van een gezamenlijke verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en respect voor onze afwijkende mening over de meerwaarde van herindeling ten opzichte van onze huidige koers en praktijk als autonome, zelfstandige gemeente.

Duidelijke kaders nodig

In de uitwerking van de thema's zal een groot aantal inhoudelijke afwegingen gemaakt moeten worden. Behoud van zeggenschap en autonomie, voorzieningen, dienstverlening en organisatie worden in het Herindelingsadvies immers als essentieel benoemd om tot echte meerwaarde voor de Scherpenzeelers te komen. Zeker nu ten aanzien van deze thema's in het Herindelingsadvies garanties ontbreken is het essentieel dat deze in een vroegtijdig stadium worden geconcretiseerd. De verantwoordelijkheid om hieraan invulling te geven ligt bij ons als gemeenten.

Richtinggevende uitspraken op raadsniveau over hoe de nieuw te vormen gemeente er uit zou moeten gaan zien vereenvoudigen de uitwerking van de thema's in het plan van aanpak en kunnen bijdragen aan politiek-bestuurlijke besluitvorming in dit traject.

Dat is niet alleen van belang gezien de toch al beperkte voorbereidingstijd, maar ook voor onze medewerkers en voor inwoners die betwijfelen of de beloftes van uit het Ontwerp worden waargemaakt is deze duidelijkheid zo snel mogelijk gewenst.

Geen intenties, maar garanties

Een besluit om twee gemeenten op te heffen en een nieuwe gemeente te vormen is ingrijpend en onomkeerbaar. Wij zijn van mening dat de keuzes die worden gemaakt ten aanzien van het vormgeven van die nieuwe gemeente een even structureel karakter zouden moeten hebben.

Uiteraard zijn wij ons er van bewust dat, nadat een eventuele fusie is voltrokken, de nieuwe gemeenteraad een eigenstandige afweging kan en mag maken. Een herindeling kent immers een andere tijdschikhorizon dan het mandaat van de huidige gemeentebesturen.

Dit schuurt met de door GS in het vooruitzicht gestelde perspectieven, en met het gebrek aan concrete toezeggingen die in dit kader in het Herindelingsadvies zijn vervat. Voor Scherpenzeel is niet de intentie korte termijn, maar de borging van zeggenschap, voorzieningen, dienstverlening en organisatie op lange termijn van belang. Dat vraagt om meer dan enkel vertrouwen of vergezichten, zoals die in het Herindelingsadvies zijn vervat.

Politiek-bestuurlijk commitment

Om die reden vragen wij u om een breed politiek commitment op te halen in de vorm van garanties / beoogde uitkomsten met een geldigheidsduur van minimaal 15 jaar, waarvan enkel kan worden afgeweken na raadpleging van de inwoners. Wij zien deze vervat in een bestuursovereenkomst, die vervolgens door de nieuwe gemeenteraad wordt bekrachtigd. Daarmee ontstaat ook na 1 januari 2023 enige vorm van politiek-bestuurlijke afrekenbaarheid.

Ons kenmerk : 13774/22174
Onderwerp : Perspectief in geval van herindeling

-3-

Wij beseffen, mede op basis van ervaringen elders, dat een dergelijke overeenkomst vooral van politieke betekenis is, en geen formele garanties biedt. Wij stellen dan ook voor om, samen met u, in overleg te treden met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het college van GS om tot een effectief instrumentarium te komen waarmee de perspectieven na 1-1-'23 geborgd worden. Wij staan er vanzelfsprekend voor open om dit in juridische en financiële zin te koppelen aan het kernenbeleid, en de autonomie van Scherpenzeel die daarin vorm zou moeten krijgen.

Procesvoorstel

De thema's, waarop wij garanties zouden willen krijgen voor de inwoners, bedrijven, instellingen en medewerkers van Scherpenzeel zijn in de bijlage verwoord. In de gesprekken die we sinds het verschijnen van het Herindelingsadvies met uw college hebben gevoerd zijn ook van uw zijde punten benoemd waarop Barneveld nadere garanties zou willen ontvangen (met name van GS). Wij blijven graag met u in gesprek over uw wensen. Daarbij stellen wij tevens voor om tot een dialoog tussen beide gemeenteraden te komen.

In het kader van de gewenste garanties / breed politiek commitment voor een te realiseren bestuursakkoord hebben wij behoefte aan een expliciete uitspraak vanuit uw raad.

Wij hopen dat dit alles spoedig mag leiden tot wederzijds commitment en, na overleg met BZK en GS, in een gedragen bestuursakkoord, op basis waarvan de inwoners, bedrijven, instellingen en medewerkers van beide gemeenten een duidelijk perspectief met harde afspraken voor de periode na 1-1-'23 kan worden geboden (in het geval de herindeling wordt doorgezet).

Wij zijn er van overtuigd dat bovenstaand proces, waarin we eerst de inhoudelijke kaders vaststellen, en vervolgens tot uitwerking overgaan, bijdraagt aan de (snelle) uitvoerbaarheid van het Plan van Aanpak en kijken er naar uit om dit Plan van Aanpak (inclusief kredietvoorstel) op basis van het geboden commitment aan onze raad aan te bieden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

E. Klein
burgemeester

Ons kenmerk : 13774/22174
Onderwerp : Perspectief in geval van herindeling

-4-

Bijlagen:

1. Inbreng Scherpenzeel tbv Bestuursakkoord
2. Presentatie **5.1.2.e** 8 maart 2021

¹ Het Beleidskader Herindeling stelt:

Na indiening van een wetsvoorstel tot herindeling is vervolgens van belang dat gemeenten tijdig beginnen met de voorbereidingen van een herindeling, ook alsnog onzeker is of de herindelingsregeling tot stand zal komen. De praktijk wijst uit dat gemeenten zeker een jaar voorbereidingstijd nodig hebben om de nieuwe gemeentelijke organisatie in te stellen. Het kabinet roept de betrokken gemeenten op hiermee rekening te houden, ook indien het gemeentebestuur in beginsel tegen de herindeling is. De Wet arhi schrijft voor dat de betrokken gemeentebesturen er in onderling overleg zorg voor dragen dat de met het oog op de herindeling te treffen voorzieningen tijdig worden voorbereid, waarbij het aan gedeputeerde staten is om de totstandkoming van dat overleg te bevorderen (artikel 79 Wet arhi). Om de herindeling tijdig voor te kunnen bereiden zullen veelal al ruim voor afronding van de parlementaire behandeling afspraken gemaakt moeten worden over de te treffen voorzieningen.

Scherpenzeel zoekt breed politiek commitment van Barneveld voor minimaal 15 jaar ten aanzien van de volgende aspecten / wensen / beoogde uitkomsten:

Autonomie en Zeggenschap / Kernenbeleid

*In de huidige situatie heeft Scherpenzeel volledige zeggenschap, zowel in financieel opzicht als beleidsinhoudelijk en is de democratische legitimatie geborgd in de Gemeentewet. Uiteraard streeft Scherpenzeel naar behoud van zo veel mogelijk **formele** zeggenschap en (financiële) beleidsruimte.*

In dat kader heeft onze raad zich tijdens de Technische Briefing op 8 maart jl. laten voorlichten door 5.1.2.e, recent gepromoveerd op de bestuursrechtelijke aspecten van kernenbeleid aan de Universiteit Leiden. 5.1.2.e stelt dat delegatie aan natuurlijke personen niet is toegestaan, en ziet (althans binnen het huidige wettelijk kader) het gemeentelijke commissiestelsel als enige formele mogelijkheid om dit vorm te geven (art. 82 t/m 86 Gemeentewet).

Tijdens de Inspiratiesessie die door GS werd georganiseerd op 31 maart is dit bevestigd door 5.1.2.e Tilburg University.

- De formele zeggenschap van de Scherpenzeelers wordt gewaarborgd met delegatie van bevoegdheden via het gemeentelijke commissiestelsel op grond van art. 82 t/m 86 Gemeentewet waartoe ook financiële beleidsruimte (budget) voor de kern Scherpenzeel wordt ingeregeld en concrete mandaten worden verleend.
- Daarbij dient aandacht te zijn voor het voorkomen van administratieve lastendruk / rompslomp bij overdracht van bevoegdheden en budget; anderzijds moet de overdracht democratisch gelegitimeerd zijn en in financiële zin gecontroleerd worden.
- Voor de overige kernen binnen de gemeente Barneveld, kan, al dan niet in samenspraak met de inwoners van de betreffende kernen, tot een afwijkende inrichting van het kernenbeleid worden gekozen. Scherpenzeel heeft hierover geen mening.
- Ter verduidelijking van het Plan van Aanpak op dit punt: Scherpenzeel zal uiteraard actief meewerken aan het invullen van het gemeentelijk commissiestelsel voor Scherpenzeel, de invulling van eventuele afwijkende constructen voor de overige kernen zal Barneveld deze uitwerking op zich nemen.
- Gegeven de ongelijkheid in vermogenspositie van beide gemeenten en de grondposities die de afgelopen jaren zijn opgebouwd is het reëel een deel van de middelen die Scherpenzeel inbrengt exclusief te alloceren voor Scherpenzeel. Uitgangspunt is dat minimaal de huidige reserve grondexploitaties en het accres daarvan op basis van de huidige grondposities voor Scherpenzeel wordt geormerkt in het kader van het dorpsbudget van de te vormen bestuurscommissie.
- Additionele bijdragen vanuit GS in het kader van de nieuw te vormen gemeente worden voor 50% aan het Scherpenzeelse dorpsbudget toegevoegd. Deze gelden zijn immers bedoeld om de relatie / interne samenhang binnen de nieuw te vormen gemeente te bestendigen en zouden dan ook aan beide huidige gemeenten in gelijke mate ten goede moeten komen.
- Scherpenzeel behoudt inhoudelijke beleidsruimte ten aanzien van de onderwerpen uit de toekomstvisie Scherpenzeel (wonen, werken, leven). Ruimtelijke beleidskeuzes uit de Omgevingsvisie, Energievisie, RES etc. worden gerespecteerd.

Voorzieningen

- 5.1.2.e en de zelfstandige bibliotheek vormen de spil in het Scherpenzeelse voorzieningenniveau. De beoogde optimalisatie, die van 5.1.2.e het sportief, cultureel, maatschappelijk en bestuurlijk centrum van Scherpenzeel gaat maken, wordt doorgezet om zo het toekomstperspectief van 5.1.2.e te verbeteren. Daarbij wordt een beroep gedaan op een bijdrage van de provincie in de noodzakelijke verbouwing van 5.1.2.e.
- Ook welzijns- en sportvoorzieningen zoals 5.1.2.e, Sportpark 5.1.2.e, de diverse sport- en d 5.1.2.e r in Scherpenzeel een belangrijke plek in de gemeenschap, onder meer door de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers.

- Scherpenzeel zet in op (minimaal) het behoud van de Scherpenzeelse voorzieningen. Concreet vraagt Scherpenzeel garanties voor instandhouding van 5.1.2.e, een volwaardige bibliotheek in Scherpenzeel en de continuering van bestaande exploitatiebijdragen en financiële afspraken met het zwembad, de diverse sportverenigingen en maatschappelijke en culturele organisaties in Scherpenzeel.

Dienstverlening

- De gemeente Barneveld werkt binnen het sociaal domein met verschillende teams, ieder vanuit de eigen expertise. De gemeente Scherpenzeel hecht veel waarde aan zijn integrale werkwijze. De (dagelijkse) aanwezigheid van een integraal sociale team in de gemeente Scherpenzeel met versterkte focus op preventie en netwerksamenwerking tussen ketenpartners blijft behouden.
- De nabijheid van de overheid is een uitgangspunt wat past in onze verhouding met de samenleving. Het moet voor inwoners eenvoudig zijn om direct contact met de overheid te hebben in de eigen omgeving. De griffie en gemeenteraad van de nieuwe gemeente zetelt daarom in Scherpenzeel, conform het model Leidschendam-Voorburg. Voor informerende / opiniërende raadsbijeenkomsten die (enkel) op een andere kern betrekking hebben kan hiervan uiteraard worden afgeweken.
- Dit beleid trekken we door in de hele organisatie waarbinnen we het principe hanteren: je werkt daar waar je nodig bent. De afstand tussen inwoners en gemeente blijft daarmee zo klein mogelijk. De gemeentelijke dienstverlening, wethouderssprekuren en klantcontact in de gemeente Scherpenzeel blijft behouden door het creëren van een front-office in 5.1.2.e.

Personeel en organisatie

- Bij de integratie van de beide organisaties zetten wij v.w.b. de overgang van onze medewerkers in op scenario 2, d.w.z.: reeds bij aanvang van de nieuwe gemeente een passende organisatie gereed te hebben. Dit is uiteraard onder voorbehoud van instemming hiermee van de vakbonden (de gezamenlijke lokaal overleggen).
- Bestuur en organisatie van Scherpenzeel gaan uit van een reguliere herindeling waarbij in onderling overleg wordt gezocht naar de optimale organisatiestructuur, naar een overeenstemming over ambitieniveau, beleidsharmonisatie en een sociaal statuut waarbij de medewerkers van de gemeente Scherpenzeel niet worden achtergesteld ten opzichte van hun dorpen. Dit wordt gedaan om de optimale organisatiestructuur en om een brain-drain te voorkomen.
- Beide gemeenten kunnen op punten van elkaar leren. In de beleidsuitgangspunten, werkprocessen en uitvoeringspraktijk moet gezocht worden naar de flexibiliteit en maatwerkbenadering die nu in Scherpenzeel wordt geboden.
- Om de schijn van annexatie te vermijden moet het naamgevingsproces recht doen aan de meer autonome positie van de dorpen in de nieuw te vormen gemeente. Tevens moet de naamgeving toekomstbestendig zijn richting eventuele volgende schaalvergrotingen.
- Scherpenzeelers kunnen alleen Scherpenzeeler blijven als hun kinderen in Scherpenzeel worden geboren en hun gezinsleden in Scherpenzeel worden begraven. In de gemeentelijke basisadministratie wordt de plaatsnaam aan de gemeentenaam toegevoegd (geboren in Scherpenzeel, gemeente X).

Financiën

- Wij gaan gezamenlijk in overleg met Gedeputeerde Staten over de dekking van de meerkosten voortvloeiende uit de transitie naar de nieuw te vormen gemeente.
- De fusie mag niet leiden tot verdere lastenverzwaring voor de inwoners van onze gemeente.
- We vinden het belangrijk om samen te werken aan een toekomstbestendige gemeente. Beide dorpen dragen bij aan de kosten van de fusie. De provincie wordt om (inhoudelijk en financieel) commitment gevraagd ten aanzien van het structurele karakter van de hierboven gestelde inhoudelijke keuzes.

¹ Presentatie terug te kijken via deze [link](#). De presentatie is tevens als bijlage 2 opgenomen.

Lokale democratie, binnengemeentelijke decentralisatie en het institutionele staatsrecht

Universiteit Leiden

5.1.2.e

Proefschrift: Lokale democratische innovatie

- ▶ Aanleiding: flinke toename van lokale initiatieven die burgers meer bij het gemeentebestuur willen betrekken.
- ▶ In hoeverre zijn deze initiatieven binnen het wettelijk kader te realiseren?
 - Institutioneel staatsrecht
- ▶ Vragen ophalen uit praktijk: vier case studies met vier verschillende invalshoeken
 - Vertegenwoordigen
 - Controleren
 - Budgetteren
 - Besturen

Binnengemeentelijke decentralisatie

- ▶ Juridische zeggenschap kan op verschillende manieren worden gedecentraliseerd binnen gemeenten
 - Mandaat
 - Delegatie
- ▶ Delegatie moet verlopen via het gemeentelijke commissiestelsel (artt. 82 t/m 86 Gemeentewet)
 - Artikel 83: bestuurscommissies
 - Geen delegatie aan privaatrechtelijke rechtspersonen

Mogelijkheden en grenzen I

Er is veel mogelijk

- ▶ Bevoegdheden mogen in beginsel gedelegeerd worden.
- ▶ Vormgeving en samenstelling van bestuurscommissies is geheel vrij.
- ▶ Naast formele inkleding kunnen er informele afspraken gemaakt worden
 - Al dan niet vastgelegd in een convenant o.i.d. waar partijen zich aan houden.
 - Zelfs ten aanzien van het besteden van financiële middelen.

Mogelijkheden en grenzen II

Er zijn ook grenzen

- ▶ Bepaalde bevoegdheden mogen niet gedelegeerd worden.
- ▶ Bestuurscommissies hebben afgeleide bevoegdheden (kunnen geen nieuwe bevoegdheden creëren).
- ▶ Bestuurscommissies leggen verantwoording af aan het orgaan dat hen instelt
 - De wet zegt niets over hoe dat moet.
- ▶ Gedualiseerde structuur geldt ook voor het commissiestelsel.

Versterking door verbinding

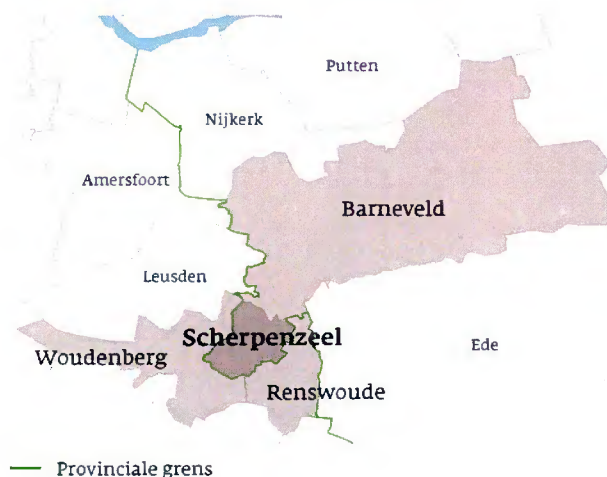
Bestuurskracht Scherpenzeel

Wat houdt volgens ons bestuurskracht in?

- Een sterke strategische positie in regionale vraagstukken.
- Het vermogen om goed samen te werken bij de uitvoering van steeds meer lokale taken.
- Een sterk politiek-bestuurlijk systeem.
- Een ambtelijke organisatie die het werk goed aan kan.
- Een begroting die ook op langere termijn tegen een stootje kan.

Waar zijn Scherpenzeel en de provincie het over eens?

- Er is onvoldoende bestuurskracht.
- Scherpenzeel heeft veel energie gestopt in een plan voor versterking.
- Het belang van de inwoners staat voorop.

Waar zijn we het niet over eens?

- Scherpenzeel heeft niet het scenario van een herindeling verkend, ondanks ons nadrukkelijke verzoek.
- Scherpenzeel denkt dat investering in ambtelijke organisatie en huisvesting het probleem oplost, daarvan zijn wij niet overtuigd.
- De plannen gaan ten koste van reserves, incidenteel geld en de inwoners, maar leiden niet tot een duurzaam gezonde gemeente.

Behandelen we Scherpenzeel anders dan andere gemeenten?

Nee. Bij elke gemeente waar sprake is van een bestuurskrachtprobleem, gaan we in gesprek. Bestuurskracht kan sterker worden door een steviger samenwerking in de regio of eventueel herindeling. Zo doen we dat in Druten, op de Veluwe en zo doen we dat in Scherpenzeel. Alleen heeft Scherpenzeel geweigerd het scenario van een herindeling te verkennen.

Waarom nu?

Nu ingrijpen voorkomt verdere achteruitgang met alle nadelige gevolgen van dien voor de inwoners. Daar komt bij dat zich nu een beter alternatief aandient: herindeling met Barneveld.

Hoe nu verder?

Samen met de beide gemeenten en hun inwoners richten we een herindelingsontwerp in, in partnership met het ministerie van BZK. Met als doel een sterk openbaar bestuur dat er is voor de inwoners.

Gemeente Scherpenzeel

PERSBERICHT

Scherpenzeel, 6 juli 2020

College blij met mandaat van de Scherpenzeelers: Scherpenzeel moet zelfstandig blijven

De inwoners van Scherpenzeel hebben zich in een inwonerpeiling in meerderheid uitgesproken voor een zelfstandig Scherpenzeel. Uit de 4630 ingeleverde geldige stembiljetten blijkt dat 86,91% de voorkeur geeft aan zelfstandigheid. De totale opkomst is 58,88%.

Op basis van de inhoudelijke analyses bleek al dat zelfstandigheid haalbaar en betaalbaar is, en de beste manier zou zijn om de ambities van Scherpenzeel te realiseren. Ook in eerdere peilingen kwam een voorkeur voor zelfstandigheid naar voren.

Alhoewel het College al overtuigd was van (het draagvlak voor) de zelfstandige koers, is het College blij met de uitkomst van de onafhankelijke peiling, uitgevoerd door onderzoeksbureau Motivaction.

Wethouder Izaäk van Ekeren: 'Niet voor niets is draagvlak een essentiële randvoorwaarde voor Den Haag om mee te werken aan herindeling. Het staat nu onomstotelijk vast dat er geen draagvlak is voor herindeling. Dat is een belangrijk signaal, zowel voor de provincie als voor het Rijk. En ook voor ons, als gemeentebestuur. We doen het tenslotte voor onze inwoners, hun wensen zijn voor ons leidend. Erg blij zijn we dat de Scherpenzeelers hier ook zo over denken en er draagvlak is voor een zelfstandig Scherpenzeel.'

Naast draagvlak moet ook de noodzaak van herindeling zijn aangetoond. Dat is nadrukkelijk niet het geval, zo betoogde het college in recente brieven aan de Minister en aan het college van Gedeputeerde Staten. Ook gemeentefondsspecialist [5.1.2.e](#) onderschrijft dat Scherpenzeel op lange termijn (>10 jaar) financieel gezond is.

Het college van B&W zal zich de periode, met het mandaat van de samenleving, hard blijven maken voor de zelfstandige koers. Wethouder Henny van Dijk: *'We gaan ons hard maken voor het behouden van onze zelfstandigheid richting de provincie en het ministerie. We lopen in*

gemeenteland voorop op het gebied van sociale voorzieningen. Dit willen we ook zo houden en als zelfstandige gemeente houden we de regie hierop'.

Wethouder Gerard van Deelen voegt daaraan toe: 'Het behoud van ^{5.12.e} [redacted], en voorzieningen zoals de bibliotheek en het zwembad, is voor ons een harde eis, en zelfstandigheid biedt daarvoor de beste perspectieven. Nu dat de meerderheid de voorkeur heeft voor een zelfstandig Scherpenzeel komt dit ook dichterbij en kunnen we hier in gaan investeren.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

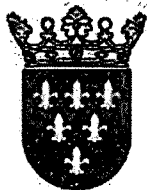
De brieven aan GS en aan de Minister van BZK, en het expert opinion rapport van 5.12.e [redacted], zijn te downloaden via deze link.

https://www.scherpenzeel.nl/bestuur/toekomstvisie_42698/item/oproep-aan-minister-en-provincie-geen-gedwongen-herindeling_128431.html

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met 5.12.e [redacted],

5.12.e [redacted]@scherpenzeel.nl of via 5.12.e [redacted].

Gemeente Scherpenzeel

PERSBERICHT

Scherpenzeel, 15 juli 2020 (**onder embargo tot 16 juli 2020 10 uur**)

Scherpenzeel laat zich niet herindelen

Het college van Scherpenzeel is teleurgesteld en getergd over het besluit van de provincie Gelderland om een herindelingsprocedure met Barneveld te starten. Scherpenzeel is van mening dat de noodzaak tot deze stap niet is onderbouwd en dat herindeling een slechte oplossing is voor een niet-bestaand probleem. Daarmee is het besluit van de provincie in strijd met het recht en met het algemeen belang. Het college van Scherpenzeel heeft daarom bezwaar aangetekend bij de provincie, en de Minister gevraagd het besluit van Gedeputeerde Staten voor schorsing en vernietiging voor te dragen bij de Kroon.

Rechtsgrond en draagvlak

Het college betreurt het dat de gemeente en de provincie hierdoor tegenover elkaar komen te staan. Ook het college had liever een partner gehad.

Wethouder Izaäk van Ekeren, portefeuillehouder bestuurskracht binnen het college: *'Zoals eerder al aangegeven verschillen we fundamenteel van mening met de provincie over de vraag of er anno nu nog sprake is van een 'evident bestuurskrachtprobleem, dat niet adequaat door Scherpenzeel wordt opgepakt'. Daarmee ontbreekt iedere rechtsgrond voor een gedwongen herindeling. Bovendien gaat de provincie volledig voorbij aan het gebrek aan draagvlak onder de Scherpenzeelers. De uitkomst van de recente peiling door Motivaction, waarbij bijna 9 op de 10 inwoners voor zelfstandigheid koos, wordt gewoon terzijde geschoven. Alsof de Scherpenzeelers niet heel prima in staat zijn om zelf te bepalen wat goed is voor dit dorp.'*

Onzuiver en sturend proces

Het college omschrijft in het bezwaarschrift aan GS en het schorsingsverzoek aan de Minister nauwgezet de verschillende procesinterventies die door de provincie zijn gedaan om herindeling af te kunnen dwingen. Waar de provincie zelf sinds enige tijd geen doekjes meer windt om hun streven naar herindeling met Barneveld, blijkt uit de opsomming van het college nadrukkelijk hoe toegewerkt is naar de gewenste uitkomst. Wethouder Henny van Dijk, die ook wethouder was in het vorige college, heeft het proces vanaf begin 2019 meegemaakt en heeft geen goed woord over voor de opstelling van de provincie. *'We zijn in dit proces gerommeld. Als je terugkijkt, zie je precies hoe GS stapje voor stapje naar dit besluit toe heeft gewerkt. Er werd (en wordt) geen enkele ruimte geboden voor een andere oplossing dan herindeling met Barneveld. Is het naïef van ons dat we ons in die val hebben laten lokken? Ik weet het niet. Zoals de waard is vertrouwt hij zijn gasten. Over de opstelling van de provincie hebben wij in ieder geval geen enkele illusie meer.'*

Verder met wat nodig is voor Scherpenzeel

Minister Ollongren van Binnenlandse Zaken, die zich in deze fase moet vergewissen van het doorlopen proces en de noodzaak tot provinciale regieneming op dit moment, riep de provincie onlangs nog op om 'terug te keren naar het goede gesprek' en niet te focussen op (voorkeuren voor)

oplossingsrichtingen, maar een 'open gesprek te doorlopen, waarin de opgaven centraal staan'. Op basis van de Startnotitie voor het Open Overleg, die door de provincie is opgesteld, concludeert het college van Scherpenzeel dat de provincie geen gehoor geeft aan de oproep van de Minister. De provincie biedt geen ruimte voor een gesprek over opgaven, en stuurt ondubbelzinnig op de wenselijke uitkomst. Wethouder Gerard van Deelen: *'Een arhi-procedure kost tijd, energie en aandacht die wij liever zouden besteden aan zaken die echt belangrijk zijn voor Scherpenzeel. Daarvoor heeft de provincie volgens ons onvoldoende oog. Wij willen verder met het optimaliseren van onze dienstverlening, met onze innovatieve plannen voor 5.1.2.e, en de voorsprong die wij hebben in het sociaal domein verder uitbouwen. We willen aan de slag met samenwerking in de regio, bijvoorbeeld ten aanzien van energietransitie en de woningbehoefte, maar ook de pilots die we trekken ten aanzien van jeugdzorg en politiemeldingen. En dus willen wij verder op onze ingezette koers. Want dat is de beste, efficiëntste en meest logische wijze om de ambities van Scherpenzeel te bereiken, en de opgaven waarvoor we in Scherpenzeel en omgeving staan waar te maken.'*

Een andere wind

Met het bezwaarschrift en het schorsingsverzoek wil het college van Scherpenzeel herindeling met Barneveld voorkomen. Wethouder Izaäk van Ekeren: *'We hebben niks tegen Barneveld, en werken graag met hen samen, maar we zijn niet overtuigd van de meerwaarde van herindeling, en al zeker niet op deze manier. Het Rijk heeft niet voor niets de voorwaarden voor gedwongen herindeling aangescherpt. Een besluit als dit is gewoon niet meer van deze tijd. Als er heringedeeld wordt moet daar draagvlak voor zijn, of wel heel gegronde redenen. En die zijn er niet. We zien ook dat andere provincies heel andere keuzes maken. Utrecht heeft reeds aangegeven niet te geloven in een herindeling die niet van onderop komt. En ook de provincie Noord-Brabant besloot onlangs om de herindeling van Nuenen niet door te zetten. We hopen dat er in ons geval een andere wind gaat waaien. Is het niet vanuit Arnhem, dan wel vanuit Den Haag.'*

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met 5.1.2.e, @scherpenzeel.nl of via 5.1.2.e

.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

DGBRW/BRF/BA

Ministerie BZK

Contactpersoon

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e@minbzk.nl

Datum

3 juli 2020

Kenmerk

2020-0000388421

Bijlage(n)

agenda

Voorgenomen besluit GS Gelderland start procedure
artikel 8 Wet Arhi (Scherpenzeel)

Vergaderdatum en -tijd	8 juli 2020 09:30
Vergaderplaats	Webex
Deelnemers	Minister Ollongren 5.1.2.e 5.1.2.e (verslag) <u>Gemeente Scherpenzeel</u> Wvd. burgemeester Harry de Vries Henny van Dijk-van Ommering, Gerard van Deelen en Izaäk van Ekeren, Wethouders 5.1.2.e

1. Welkom / toelichting op het doel van het gesprek
2. Korte toelichting van B&W Scherpenzeel op hun reactie op het voorgenomen besluit van GS Gelderland
3. Vragen / besprekpunten van MBZK
4. Afspraken over het vervolg
5. W.v.t.t.k.
6. Sluiting

Met memo 2021-19 hebben wij u onder andere geïnformeerd over de verklaring die is uitgegaan na het overleg tussen een delegatie van de colleges van GS, Barneveld en Scherpenzeel op 16 februari jl.

Het verslag van de betreffende vergadering (zie bijlage a) heeft iets langer op zich laten wachten. Reden hiervoor is de discussie over de wijze van verslaglegging, met name over een toegevoegde connotatie. Door deze toevoeging spreekt GS zich uit over het waarheidsgehalte van een aantal uitspraken die in dit overleg door ons zijn gedaan.

Ondanks onze bezwaren hiertegen en de herbevestiging van onze uitspraken door BZK op 5 maart heeft GS de notulen eenzijdig vastgesteld. Daarop hebben wij besloten een schriftelijke reactie te sturen aan GS (zie bijlage b)

Toelichting op hetgeen wordt betwist

- Op 12 januari jl. presenteerde GS de uitkomsten van het Open Overleg. Kort daarna sprak wethouder Van Ekeren telefonisch met de DG van BZK, die aangaf zich te kunnen voorstellen dat Scherpenzeel vast houdt aan de koers, om niet over het kernenbeleid te willen praten zolang het mes van herindeling op tafel ligt. En dat Scherpenzeel laat zien dat ze oprecht willen samenwerken.
- Op 9 februari volgde een uitgebreider vervolgesprek met bredere vertegenwoordiging vanuit zowel BZK als gemeente Scherpenzeel. Hier is bevestigd dat alhoewel op enig moment gestart zal moeten worden met fusievoorbereidingen, er begrip is voor het feit dat Scherpenzeel op dit moment er voor kiest te focussen op de samenwerking met Barneveld en de lopende zienswijzenprocedure, en vooralsnog niet actief bezig wil zijn met de concrete uitwerking van een (eventueel) nieuw te vormen gemeente.
- Op 16 februari heeft wethouder Van Ekeren kort toegelicht dat Scherpenzeel zich in het besluit, om nog niet te starten met concrete fusievoorbereidingen, gesteund voelt door de uitspraken van BZK.
- Daarbij is ook aangegeven dat ons college wel de verantwoordelijkheid neemt om samen met Barneveld een 'spoorboekje'. Zoals ook toegelicht tijdens de Technische Briefing op 8 maart jl doen wij dit omdat in het geval de herindeling door gaat, niet tot het laatst kan worden gewacht met het treffen van voorbereidingen.
- Omdat wij signalen ontvingen, als zou aan onze uitspraken van 16 februari worden getwijfeld, hebben wij dit aangekaart in een volgend gesprek met BZK op 5 maart. De eerder aan ons gedane uitspraken zijn tijdens dit gesprek herbevestigd.

Waarom dit memo en de brief aan GS?

Het is niet onze gewoonte te citeren uit telefoongesprekken maar wij worden door GS nu wederom in het defensief geduwd, doordat zij ondanks onze bezwaren in hun eenzijdig vastgestelde verslag het tegenovergestelde beweren. Wij ervaren deze gang van zaken als onnodig polariserend en niet-bijdragend aan 'het goede gesprek'.

Verschillen van inzicht over de interpretatie van de mening van een mede-overheid zouden niet middels een eenzijdige toevoeging aan een (te publiceren) verslag moeten worden beslecht.

Wij hadden er voor kunnen kiezen om het beeld, dat met de toevoeging van GS aan dit verslag ontstaat, niet te weerspreken. Maar wie zwijgt stemt in. Wij achten het niet in het belang van Scherpenzeel om aan deze beeldvorming mee te werken. Dit raakt aan onze integriteit, en draagt niet bij aan de verbinding die wij trachten te realiseren in het politiek bestuurlijk samenspel binnen Scherpenzeel en met Barneveld.

Afstemming met BZK

In het overleg met BZK op 5 maart hebben wij BZK meegenomen in deze dynamiek. Wij hebben BZK geïnformeerd over de impact van het uitblijven van eenduidige stellingname van BZK. Onduidelijkheid over wat nu wel of niet door BZK is gezegd of bedoeld draagt in onze ogen niet bij aan de besprekingen die nu worden gevoerd. Wij hebben BZK gevraagd zich explicieter en eenduidiger uit te spreken bij voorkeur in een driegesprek met Barneveld.

Feitelijke onderbouwing

Lopende de discussie over het concept-verslag werden wij geconfronteerd met uitspraken van GS in hun webinars van 2 en 4 maart. Wij hebben GS meermaals mondeling en schriftelijk gewezen op feitelijke onjuistheden en framing in hun communicatie, o.a. in het Bezwaarschrift en in onze verklaring dd. 1 december 2020 (zie memo 2020-108 bijlage a). Op verzoek van GS hebben wij een overzicht van concrete punten uit deze webinars opgesteld (bijlage bij brief aan GS). Wij hebben GS verzocht zich tot feiten te beperken. Een goede discussie is immers gebaat bij een zuivere op feiten gebaseerde informatievoorziening.

Bijlagen

- a) Verslag GS nav overleg 16 februari
- b) Brief aan GS dd 9 maart 2021 met bijlage

Samenvatting Samenwerking voor Scherpenzeel

BOT-sessie 10-5-2022

Inleiding

- ▶ Samenwerking = vast onderdeel van onze koers immers om zelfstandig te kunnen blijven is samen-werken noodzakelijk
- ▶ Situatie gewijzigd t.o.v. Samenwerkingsstrategie maart 2021:
 - ▶ Stopzetten arhi-procedure opent nieuwe perspectieven welke verkent kunnen worden
 - ▶ Barneveld wil (nu) geen duurzaam partnerschap

DNA en onze rol als gemeente

- Pragmatisch
- Zelfbewust
- Oog voor detail
- Lokaal maatwerk:
 - ✓ nabijheid
 - maatwerk op z'n Scherpenzeels
 - of couleur locale?

- Niet per se anders, wel altijd passend
- Oog voor (lokaal) detail
- Gebruik maken van kracht van de samenleving ('met elkaar, voor elkaar')
- Lokaal aanwezig (nabij) en herkenbaar
- Draagvlak: eigen (gezamenlijke, zelfbewuste) afweging
KAN leiden tot keuze voor samen doen

Intrinsieke motivatie medewerkers & bestuur

- ✓ betrokken,
- ✓ dienstverlenend
- krachtig / kwalitatief?

Relatie tussen DNA & samenwerkingsstrategie

Bestaande rationale

Taakdifferentiatie (zelfdoen als meerwaarde, samenwerken obv beleidscongruentie) vanuit oogpunt 3 K's:

- ▶ Kwaliteit
- ▶ Kosten
- ▶ Kwetsbaarheid

=> zakelijk beoordelingskader
voor uitbesteden / inkopen

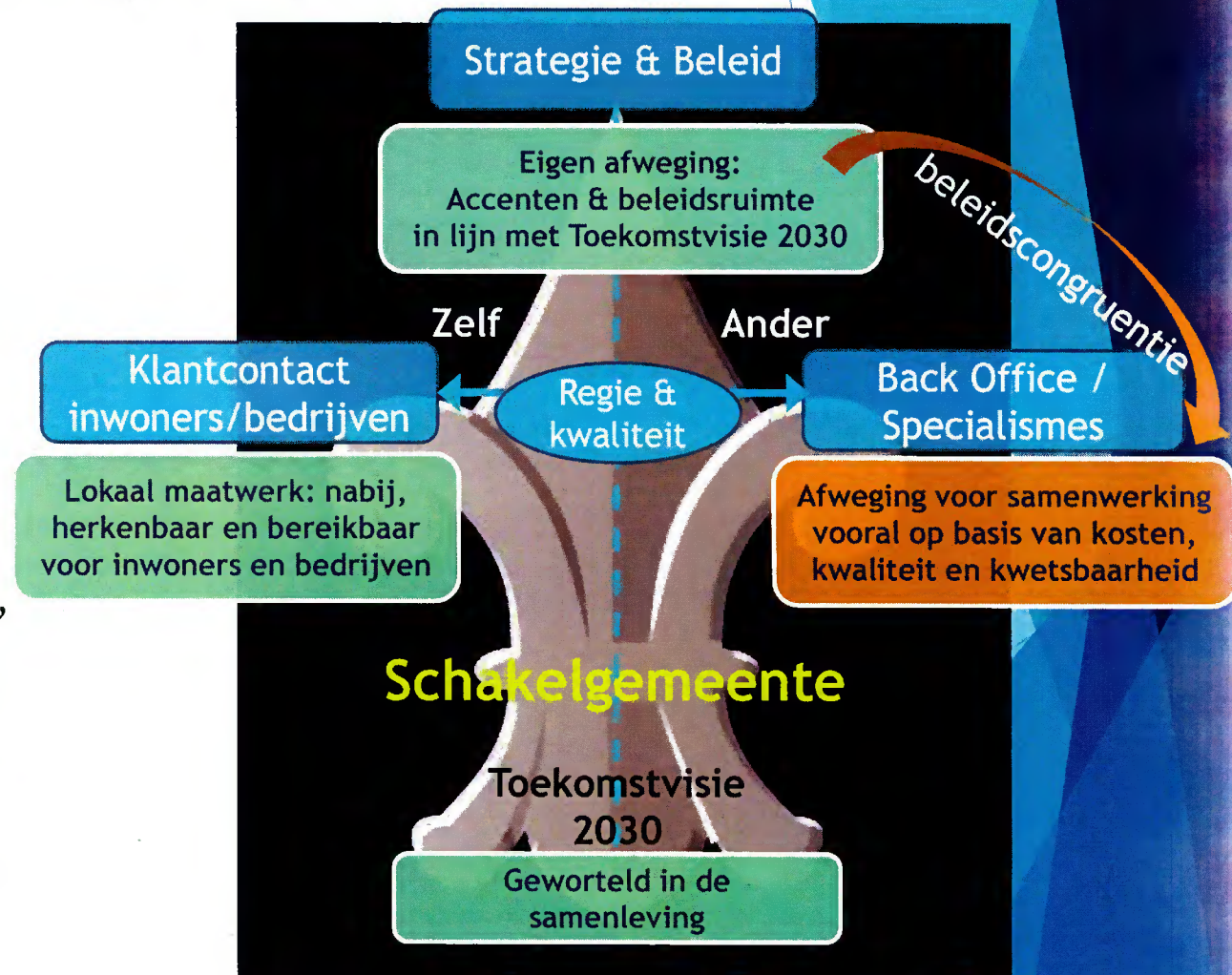
Succesfactoren

- ▶ Size does matter. Schaal kan helpen om kwetsbaarheid op te heffen c.q. kwaliteit betaalbaar te maken, maar: nabijheid!
- ▶ Inhoud gedreven - opgave is leidend
- ▶ Oog voor detail (het zijn de kleine dingen...)
- ▶ Gelijksortig DNA / ethos
- ▶ Aansluiten op bestaande maatschappelijke orientatie (O-W en Foodvalley)
- ▶ Geen dwang, moet groeien

=> Samenwerking/ partnerschap
kleine regiogemeenten

Samenwerkingsstrategie op hoofdlijnen

- De gemeente Scherpenzeel gaat schakelen tussen zelf doen, samenwerken en uitbesteden.
- Alle gemeentelijke activiteiten kunnen worden ingedeeld naar deze drie hoofdgroepen.
- Afhankelijk van de hoofdgroep wordt een afweging gemaakt voor zelf doen, samenwerking of uitbesteden.
 - Klantcontact = vooral zelf doen in belang van zichtbaarheid
 - Strategie & Beleid = afhankelijk van wens voor eigen beleidsruimte
 - Back Office = afhankelijk van kosten, kwaliteit & kwetsbaarheid

Uitwerking samenwerkingsstrategie

- We stellen een organische aanpak voor. Laat de samenwerking van onderop worden verkend en vormgegeven. Waarom:
 - Doel: nabijheid en lokaal maatwerk door zelfstandig te blijven!
 - Randvoorwaarden: kwetsbaarheid beperken, kwaliteit verbeteren, strategisch vermogen versterken.
 - Voorkomen van discussies over kosten en inzet: we werken vanuit de inhoud.
 - Werken vanuit de inhoud is een goede basis voor het versterken van onderling vertrouwen. *NB Het imago van Scherpenzeel naar haar burens staat onder druk.*
- We willen dit verkennen met Renswoude, Woudenberg, Rhenen en Veenendaal. Waarom:
 - Deze gemeenten kennen dezelfde problematiek en willen ook graag zelfstandig blijven. Veenendaal is aangesloten vanwege bestaande samenwerkingsrelaties (mn Renswoude).
 - Verzakelijke relatie met Barneveld, discussie over activiteiten die terugkomen.
 - Betrokken gemeenten liggen in Utrecht en Gelderland: voor de ambtelijke samenwerking is dat geen belemmering.
 - 4 van de 5 gemeenten maken onderdeel uit van de samenwerking Foodvalley
 - Verkenning worden ook afgestemd in Food Valley verband.

Vervolgproces uitwerking samenwerkingsstrategie

- Pragmatische verdieping o.b.v. ‘laaghangend fruit’:
 - P&O. Trekkers: Scherpenzeel en Woudenberg
 - Financiën. Trekkers: Renswoude en Rhenen
 - RO Projecten. Trekkers: Veenendaal en Woudenberg
- Eerste verkenningsessies in mei:
 - Doel: Kennismaken, vertrouwen opbouwen & verkennen van mogelijkheden
 - Sturing via Secretarissenoverleg (maandelijks)
 - Vanuit iedere gemeente één vertegenwoordiger.

gemeente
Renswoude

gemeente
Rhenen

Achtergrond en aanleiding rapport-5.1.2.e :

- Bestuurskracht Scherpenzeel is al jaren onderwerp van gesprek. Eerdere herindeling met Woudenberg en Renswoude is onder Rutte-I ingetrokken. 5.1.2.e [redacted], sindsdien zijn er waarnemers.
- De huidige waarnemer 5.1.2.e [redacted] (waren t.t.v. zijn benoeming al kanttekeningen vanuit raad, nu hadden ook wethouders vertrouwen opgezegd (vreemde figuur)). Geheime notities spelen hierin een rol. Rapport stuurt aan op excuses van raad aan waarnemer.
- Eind 2019 is het college gevallen, daarna nieuw college (lokale partij + SGP) waarbij de raad met 8 tegen 5 vóór zelfstandigheid is. Peiling onder burgers eerder dit jaar gaf opkomst van 56% met 86% tégen herindeling. Scherpenzeel heeft vanaf de start van provinciale initiatief tot herindeling aangegeven niet deel te nemen aan het open overleg.

Conclusie 5.1.2.e , rapport gevraagd door Scherpenzeel specifiek op punt van open overleg

- De invulling door GS van het open overleg is "contra legem" omdat er een duidelijk eindbeeld ligt, dat hoort niet bij een *open* overleg. Hij vergelijkt dit met Heerlen-Landgraaf (2017), wijst op de rechterlijke uitspraak in die casus ("ik mag als rechter geen oordeel geven, maar het lijkt nergens op wat provincie Limburg doet") en het advies van RvS destijds (dictum 6) waarna dat wetsvoorstel is ingetrokken.
- Zijn advies: stop hiermee of verleng het open overleg met zes maanden, maak als het ware nieuwe start. Desnoods interventie minister BZK.

Conclusie 5.1.2.e , rapport gevraagd door CdK Berends gelet op bestuurscrisis in Scherpenzeel

- Alle partijen hebben fouten gemaakt. Nu rust creëren door procedure (tijdelijk) stop te zetten, eerst werken aan bestuurlijk vertrouwen binnen de gemeente én tussen gemeenten en provincie herstellen, pas daarna de procedure eventueel hernemen.
- Alternatief is het paardenmiddel, nl. nu doorpakken als GS en daarmee duidelijkheid creëren omdat GS al jaren vinden dat bestuurskracht onder de maat is. Rapport 5.1.2.e: "Dan moet elke suggestie van open overleg worden verlaten maar aan politiek Scherpenzeel duidelijk worden gemaakt dat alle vormen van inspraak mogelijk zijn onder de voorwaarde dat herindeling de uitkomst is."
- Over de term "bestuurskrachtproblematiek" is 5.1.2.e overigens heel kritisch, in mail aan 5.1.2.a spreekt hij over "het vermaledijde begrip 'bestuurskracht' in relatie tot herindeling". Volgens hen is dat – anders dan vaak beweerd wordt – een politieke beoordeling die nooit te objectiveren is. Zie mail hieronder. In herindelingsvraagstukken is dit een terugkerend punt.

Waarnemend burgemeester en rol CdK:

- Het beeld ontstaat dat de waarnemer de opdracht heeft gekregen Scherpenzeel richting fusie te bewegen (hijzelf en CdK ontkennen dat van expliciete opdracht sprake is). Rapport-5.1.2.e over de dubbele rol van CdK Berends: "De bevoegdheden van een Commissaris van de Koning in de benoeming en het ontslag van een burgemeester zijn echter niet in de eerste plaats bedoeld om te worden gebruikt voor de realisatie van het politieke beleid van het college van Gedeputeerde Staten, maar moeten voorzien in de tijdelijke vervulling van een ambt."
- Belangrijke vraag voor toekomst is of opnieuw een waarnemer wordt aangesteld of een procedure voor kroonbenoeming wordt opgesteld. Opnieuw een waarnemer zal Scherpenzeel het gevoel geven dat de herindeling alsnog wordt doorgezet, een kroonbenoeming juist dat herindeling van de baan is. Let wel: benoemen van waarnemer deed en doet de CdK als rijksorgaan. Hij handelt dus onder verantwoordelijkheid van de minister.
- CdK Berends (CDA) heeft een zgn. 5.1.2.e [redacted] ingesteld die provincie helpt reflecteren op proces. Daarin hebben zitting... 5.1.2.e [redacted] (RvS), 5.1.2.e [redacted] en 5.1.2.e [redacted]).

Open overleg:

- Het "open overleg" op grond van de Wet Arhi, wat betekent dat? Daar zijn eerder vragen vanuit EK (5.1.2.e D66) over gesteld. 5.1.2.e [redacted] heeft gisteren aan 5.1.2.a gevraagd te duiden hoe "open" dit overleg met zijn.
- Minister Ollongren heeft eerder gezegd in de EK: "Dat overleg ga je open in, maar niet zonder standpunt". In brief aan GS (in reactie op het gesprek dat plaatsvond gelet op het

beleidskader) heeft minister gezegd: "Het open overleg zoals bedoeld in de Wet arhi behoort daadwerkelijk een open karakter te hebben, waarbij nog meerdere uitkomsten mogelijk zijn. Deze fase kan mijns inziens bij uitstek dienen om - in samenwerking met de gemeente Barneveld - beide varianten meer in detail uit te werken en van de nodige duiding te voorzien. Mogelijk zijn er ook nog andere varianten het onderzoeken waard."

- Wetstechnisch: een open overleg leidt cf. opbouw van artikel-8 tot een herindelingsontwerp; dát wordt ter inzage gelegd, en dat ontwerp leidt pas - al dan niet aangepast o.b.v. zienswijzen - tot een herindelingsadvies aan minister. Het open overleg vindt dus plaats nog vóór het herindelingsontwerp. Er zouden m.i. dus in het open overleg ten minste meerdere scenario's (ambtelijke fusie, etc.) of varianten van herindeling aan bod moeten komen. Pas daarna wordt een ontwerp gemaakt over een concreet herindelingsvoorstel, en dat wordt ter inzage gelegd. Daarnaast geldt: in parlementaire geschiedenis is gezegd dat uitkomst ook kan zijn dat de procedure wordt beëindigd en gemeenten alsnog zelf plannen maken.

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Hare Excellentie drs. K.H. Ollongren
 Turfmarkt 147
 2511 DP 's-GRAVENHAGE

Scherpenzeel, 23 juni 2020

Postbus 100
 3925 ZJ
 Scherpenzeel

Buitenplaats
 Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

5.1.2.e

Uw brief d.d. : -
 Uw kenmerk : -
 Ons kenmerk : Staf/AS
 Behandeld door : 5.1.2.e
 Bijlage(n) : 3
 Onderwerp : Herindeling Scherpenzeel

Excellentie,

Graag vragen wij, vooruitlopend op ons overleg op 8 juli aanstaande, uw aandacht voor onderstaande aangelegenheden:

I. Inleiding en verzoek

In de gemeente Scherpenzeel leeft onder zowel de bevolking als het bestuur de sterk uitgesproken wens de zelfstandigheid als gemeente te behouden.

Bij een inwonersgesprek en een peiling onder bevolking in november 2019 heeft 75% van de respondenten zich uitgesproken tegen een gemeentelijke herindeling. Ook de gemeenteraad in Scherpenzeel is in meerderheid tegen een herindeling.

Niettemin heeft Gedeputeerde Staten in haar brief aan u op 4 juni 2020 het voornemen uitgesproken om een art. 8 Wet arhi procedure te starten teneinde een fusie tussen de gemeente Scherpenzeel en de gemeente Barneveld onder provinciale regie te bewerkstelligen. Die brief verwoordt een vooringenomen standpunt ten aanzien van onze kadernota 2021-2024 en de onderliggende plannen voor een duurzaam bestuurskrachtig zelfstandig Scherpenzeel. Het toont een gebrek aan een frisse, onbevooroordeelde blik van de provincie.

Omdat binnen Scherpenzeel zowel bestuurlijk als maatschappelijk draagvlak voor herindeling met de gemeente Barneveld ontbreekt en daarvoor bovendien geen dringende aanleiding bestaat, is een gedwongen herindeling op dit moment onwenselijk, ontijdig en onrechtmatig.

23 JUNI 2020

II. Noodzakelijkheid herindeling

Waar het de onderlinge rolverdeling tussen gemeenten en provincies betreft, dient voorop te staan dat gemeenten als eerste aan zet zijn als het gaat om het vinden van oplossingen om hun maatschappelijke opgaven beter te kunnen oppakken. Het initiatief van gemeenten is het uitgangspunt.

Bij evidente bestuurskrachtproblemen van gemeenten, waarvoor zijzelf geen oplossingen weten te bereiken, kan de verantwoordelijkheid van provincies met zich meebrengen dat zij gebruik maken van hun bevoegdheden in de Wet arhi om sturing te geven aan de discussie en een modererende rol op te pakken die kan leiden tot een door de provincie geïnitieerd herindelingsadvies. Bij evidente bestuurskrachtproblemen kan gedacht worden aan het niet meer in staat zijn tot het organiseren van adequate dienstverlening richting inwoners of het niet in staat zijn tot het leveren van de nodige bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke opgaven.

In het rapport 'Zelfbewust Scherpenzeel' **5.1.2.e** juni 2019) zijn de investeringen in bestuurlijke en ambtelijke realisatiekracht benoemd die nodig zijn voor een toekomstbestendige zelfstandige gemeente. Op 31 oktober 2019 heeft onze raad de ingestemd met incidentele dekking van de hiervoor benodigde middelen in de jaren 2020 - 2021.

In het raadsbesluit van 9 december 2019 zijn de kaders gesteld waarbinnen de (op dat moment reeds in gang gezette) benodigde investeringen structureel betaalbaar moesten worden gemaakt.

Ons college heeft aan laatstgenoemd raadsbesluit invulling en uitwerking gegeven in onze beleidsrijke kadernota 2021 - 2024 (bijgevoegd).

Het eveneens bijgevoegde oordeel van **5.1.2.e** die wij als onafhankelijke en gerenommeerde autoriteit op het gebied van gemeentefinanciën bereid hebben gevonden om te toetsen of er in onze kadernota sprake is van een duurzaam sluitend perspectief, en hoe zich dat verhoudt tot de analyse die de provincie in dit kader heeft gemaakt, sterkt ons in het vertrouwen dat we de juiste koers hebben gekozen. De financiële positie van Scherpenzeel is zeer solide. Scherpenzeel is financieel in staat duurzaam (> 10 jaar) de bestuurskracht te vergroten.

Daarmee zijn wij van mening dat gemeente Scherpenzeel adequaat (d.w.z. binnen 1 jaar na de constatering van het deficit in het rapport Zelfbewust Scherpenzeel) de acties heeft ondernomen die nodig zijn om vanuit een zelfstandige rol op duurzame wijze onze wettelijke taken en de ambities van Scherpenzeel waar te kunnen maken.

Er is met andere woorden geen sprake van 'evidente bestuurskrachtproblemen' zoals in het Beleidskader arhi omschreven. De noodzaak voor provinciale regieneming ontbreekt.

III. Draagvlak

Uit zowel artikel 124 Grondwet als artikel 5 van het Europees Handvest inzake Lokale Autonomie vloeit voort dat wijzigingen van plaatselijke gebiedsgrenzen niet aangebracht dienen te worden zonder te luisteren naar de stem van de plaatselijke gemeenschappen die het aangaat. Aan die lokale stem komt derhalve zwaarwegende betekenis toe.

Ook uw Beleidskader gemeentelijke herindeling erkent draagvlak als beoordelingscriterium voor een herindeling. Dit draagvlak beperkt zich niet tot de steun van alle betrokken gemeenten, maar strekt zich ook uit naar een zo groot mogelijke meerderheid van hun inwoners.

Bij het ontbreken van draagvlak is ingrijpen gerechtvaardigd onder bijzondere omstandigheden. Het gaat hierbij om situaties waarin een herindeling door gemeenten wordt gewenst of urgent is (omwille van bestuurskrachtproblematiek in één gemeente, of omwille van regionale belangen), maar gemeentebesturen geen overeenstemming bereiken over de wijze waarop. Het kabinet wil daarmee voorkomen dat door één gemeente feitelijk een veto kan worden uitgesproken over een herindeling waar andere gemeenten groot belang bij hebben of die een positieve bijdrage levert aan de regionale bestuurskracht, dan wel de regionale bestuurlijke verhoudingen (regionaal draagvlak). Die redenen moeten dan wel voldoende overtuigend en voldoende dringend zijn om te rechtvaardigen dat aan ons heldere en uitgesproken politiek-bestuurlijk standpunt én dat van de Scherpenzeelse bevolking voorbij zou worden gegaan. Dergelijke redenen zijn er niet en worden ook niet door GS aangedragen. Daarbij vinden wij het naar onze inwoners toe zeer pijnlijk, en vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid kwalijk, dat (het gebrek aan) draagvlak onder de Scherpenzeelers en de uitkomst van eerdergenoemde peiling stelselmatig wordt vermeden. Zowel in de brief die GS u op 4 juni jl. zond, en ook in alle achterliggende stukken die GS aan u en aan PS ter beschikking heeft gesteld.

Omdat wij de mening van de Scherpenzeelers voorop stellen, en vinden dat daarover geen misverstand mag bestaan, heeft het college van B&W onderzoeksbureau **5.12.e** gevraagd om een nieuwe onafhankelijke inwonerspeiling te organiseren. Deze inwonerspeiling vindt plaats van 29 juni tot 6 juli 2020. Uiteraard zullen wij u over de uitkomst hiervan informeren.

IV. Proces

Het proces zoals wij dat tot op heden hebben ervaren deed geen recht aan het partnerschap, zoals door de wetgever wordt verondersteld. De diverse procesinterventies, onzorgvuldigheden en het gebrek aan objectivering / relativering in het oordeel van GS ten aanzien van onze kadernota maken dat de indruk van vooringenomenheid die ons in de afgelopen maanden in toenemende mate heeft verbijsterd, met het op 4 juni gecommuniceerde voorgenomen besluit een absoluut hoogtepunt heeft bereikt. Niet alleen bij ons, ook breder in de Scherpenzeelse samenleving – en daarbuiten.

In zichzelf is, gezien het ontbreken van evidente noodzaak op basis van onze kadernota, iedere stap richting provinciale regie onrechtmatig. Wij hebben onze evidente bestuurskrachtproblemen onder ogen gezien, en daarvoor binnen een jaar tijd zelf oplossingen ontwikkeld en (zoals weergegeven in bijgaand position paper) samen met de samenleving in gang gezet.

Deze oplossingen dragen beter, efficiënter en logischer bij aan de ambities van Scherpenzeel dan het door de provincie voorgestane alternatief. Daarmee ontbeert iedere grond voor de provincie om gebruik te maken van de bevoegdheden die hen in de Wet arhi zijn toegekend.

V. Conclusie

In het Beleidskader arhi is u een belangrijke rol toebedeeld in het bewaken van de zorgvuldigheid en de rechtmatigheid van herindelingen. Daarnaast beoordeelt u dit – los van de inhoud – bij iedere herindeling op basis van een concreet herindelingsontwerp. Sinds 22 maart 2019 is in het geval van een artikel 8-procedure een aanvullende verantwoordelijkheid bij u belegd: u te vergewissen van de overwegingen om het initiatief tot herindeling (over) te nemen en waarom juist op dit specifieke moment. Het overleg met de provincie biedt de mogelijkheid aan de minister van BZK om nadere vragen te stellen en aandachtspunten voor het proces aan de provincie mee te geven.

Wij roepen u op in dit onderhavige proces juist die rol nauwgezet in te vullen. Een 'open overleg' is een 'eenrichtingstunnel' die alleen maar kan leiden tot bestuurlijke stagnatie en onrust, juist in een periode waarin bestuurskracht van ons wordt gevraagd om de schade, die door dit proces is ontstaan, te adresseren.

Voorkomen moet worden dat Scherpenzeel nog verder in een traject wordt gezogen dat even schadelijk als onrechtmatig is, en gezien de eigen plannen, ambities en voorkeuren van ons prachtige dorp onwenselijk is.

Wij verzoeken u dan ook met klem om uw invloed aan te wenden door aan de spreekwoordelijke noodrem te trekken bij Gedeputeerde Staten en ons daarmee in staat te stellen het reeds in december ingezette pad op weg naar een duurzame zelfstandige toekomst te bewandelen.

Een afschrift van deze brief hebben wij toegezonden aan GS en PS provincie Gelderland, de gemeente Barneveld en de gemeenteraad van Scherpenzeel.

Wij kijken er naar uit om de ontstane situatie nader mondeling toe te lichten in ons gesprek op 8 juli 2020. Graag zeggen wij u dank voor de aan deze brief te besteden aandacht.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Bijlagen

- Position Paper
- Kadernota 2021 – 2024
- Expert Opinion **5.1.2.e**

AMENDEMENT 2

Voorstel nr.: 1313 Zienswijze herindelingsontwerp
Onderwerp: Geen bredere en duurzame samenwerking
De raad van de gemeente Barneveld in vergadering bijeen d.d. 21 april 2021
<p>Ondergetekende(n) stelt/stellen het volgende amendement voor:</p> <p>In het raadsvoorstel onder punt 1, na het 2^e aandachtspunt, een aandachtspunt toe te voegen dat luidt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een scenario van bredere en duurzame samenwerking met Scherpenzeel is voor Barneveld geen optie. <p>Met als nadere duiding, toe te voegen aan de zienswijzebrief (na de 2^e zin onder het kopje "Fusie is kans voor verdere versteviging regionale positie"): Een bredere en duurzame samenwerking is voor Barneveld op geen enkele manier een begaanbaar scenario. Het ruimte bieden voor eigen beleidsaccenten van Scherpenzeel belemmert Barneveld in haar ontwikkeling. Dit heeft uiteindelijk een negatief effect op haar burgers.</p>
<p>Toelichting: Door dit aandachtspunt toe te voegen wordt duidelijk aangegeven dat wanneer Scherpenzeel zelfstandig blijft en Barneveld diensten zal verlenen aan Scherpenzeel dit op basis van dienstverleningsovereenkomsten zal plaatsvinden.</p>
<p>Indieners:</p> <p>SGP CU BI CDA VVD Pro'98</p> <p>5.1.2.e</p>

Op 18 augustus is het verzoek tot vernietiging van uw besluit een open overleg te starten op grond van artikel 8.1 van de Wet arhi, ingediend door het college van de gemeente Scherpenzeel, niet ontvankelijk verklaard.

Het besluit tot niet-ontvankelijkheid was voldoende gemotiveerd onder verwijzing naar artikel 10:38 Awb omdat er reeds een bezwaarschrift was ingediend.

Echter is in deze brief ten overvloede ingegaan op de mogelijkheid tot bezwaar en beroep en derhalve op de ontvankelijkheid van het bij u ingediende bezwaarschrift. Zoals ook in de correspondentie tussen u en mijn ministerie ter sprake is gekomen, bestaat er jurisprudentie waarin is geoordeeld dat tegen provinciale besluiten op grond van de Wet arhi niet vatbaar zijn voor bezwaar en beroep. In het besluit van 18 augustus is niet verwezen naar deze jurisprudentie.

Hoewel mij geen jurisprudentie bekend is waarin is geoordeeld over de vraag of bezwaar en beroep open staat tegen een besluit op grond van artikel 8.1 van de Wet arhi, begrijpen wij dat de ontvankelijkheid van het bij u ingediende bezwaarschrift nu punt van geschil is.

De motivering van mijn besluit van 18 augustus had derhalve beperkt moeten blijven tot een toepassing van artikel 10:38 Awb, onder verwijzing naar het feit dat reeds bezwaar was ingediend, zonder een uitspraak te doen over de ontvankelijkheid van dit bezwaarschrift.

De motivering van mijn besluit van 18 augustus heb ik daarom aangepast.

Bijlage bij Statenbrief

versie: definitief

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

1 van 36

Onderwerp

Bijlage B1: Afwegingsdocument

Portefeuillehouder

Jan Markink

AFWEGINGSDOCUMENT VARIANTEN T.B.V. BESTUURLIJK OVERLEG 15 DECEMBER 2020**Inleiding**

Dit document is opgesteld voor het Bestuurlijk Overleg van 15 december 2020 in het kader van het open overleg Wet Arhi naar aanleiding van besluitvorming hierover in het College GS Gelderland op 14 juli jl. Het Bestuurlijk Overleg wordt gevraagd om aan de hand van dit document een afweging te maken tussen 3 varianten voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel (zoals opgenomen in het Plan van Aanpak):

1. Scherpenzeel blijft zelfstandig;
2. Scherpenzeel en Barneveld gaan een duurzaam partnerschap aan;
3. Scherpenzeel en Barneveld fuseren per 1-1-2023.

De afweging in dit document is gebaseerd op een drietal bouwstenen:

1. Het brondocument met basisgegevens over de beide gemeenten en de regio, de feitelijke karakteristieken per variant, met daarin opgenomen een zgn. voorzieningenscan, alsmede een overzicht van kansen en risico's per variant op de verschillende beoordelingscriteria.
2. Het participatieverslag met de resultaten van het participatieproces "Kijk op Scherpenzeel";
3. Het verslag van de bestuurlijke consultaties van de omliggende gemeenten, de Regio Food Valley en de provincie Utrecht.

Het document hanteert de volgende redeneerlijn in stappen om tot de afweging te kunnen komen:

1. *De maatschappelijke opgaven staan centraal.*

In deze stap wordt een beeld geschetst in hoofdlijnen van de verwachtingen en belangen die de

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

2 van 36

inwoners van Scherpenzeel en Barneveld hebben. Deze vormen het algemeen kader voor de beoordeling van de varianten.

2. *Bestuurskrachtopgave Scherpenzeel staat niet op zichzelf.*

In deze stap wordt aangegeven dat de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel niet alleen een lokaal en/of incidenteel karakter heeft, maar (mede) voortvloeit en onderdeel is van een bredere schaal gerelateerde uitdaging in het lokaal bestuur. Ingegaan wordt op strategieën die kleine gemeenten hanteren om hiermee om te gaan en hoe die zich verhouden tot de af te wegen varianten.

3. *Inrichting van varianten bepaalt effectiviteit ("of" en "hoe").*

In deze stap wordt aangegeven hoe de verbinding kan worden gelegd tussen de verwachtingen en belangen van inwoners en de kenmerken van de verschillende varianten, zoals beschreven in het Brondocument. Die verbinding kan tot stand worden gebracht door de varianten nader te beschrijven om aan de hand daarvan niet alleen te beoordelen of varianten in algemene zin tot oplossing kunnen leiden, maar ook hoe ze dat dan (eventueel) kunnen doen. Daarbij wordt ook gekeken of de varianten te optimaliseren zijn om beter aan te kunnen sluiten bij verwachtingen en belangen van inwoners. Tevens wordt ingegaan op het belang van constructieve relaties en samenwerkingsgedrag bij het tot een succes maken van met name varianten 2 (strategisch partnerschap) en 3 (fusie).

4. *Beschouwing varianten t.b.v. eindafweging*

De varianten (en hun mogelijkheden tot optimalisatie) worden beschouwd vanuit het perspectief van de maatschappelijke opgaven, waarmee met name wordt ingezoomd op de meer structurele en lange termijn effecten van de varianten. Deze beschouwing is bedoeld voor de bestuurlijke discussie.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

3 van 36

1 Maatschappelijke opgaven staan centraal

Een gemeente is een hulpmiddel, een vehikel om maatschappelijke doelen te bereiken en publieke belangen te bewerkstelligen. Lokaal bestuur krijgt daarbij vorm in een veelheid van constructen. Deze constructen hebben geen waarde op zichzelf, maar ontlene hun waarde aan de mate waarin ze in staat zijn om de leefwereld van inwoners¹ vorm te geven. Om resultaten te bereiken die aansluiten bij de belangen, wensen en ideeën van inwoners.

Begrippen als schaal, zelfstandigheid, samenwerking van een gemeente hebben (dus) ook geen waarde op zichzelf. Het zijn componenten of kenmerken van die bestuurlijke constructen. Dat wil overigens niet zeggen dat ze geen betekenis kunnen hebben. Maar dan alleen als ze verschil maken voor de mate waarin ze als kenmerk van die constructen de belangen en wensen van inwoners dienen. In discussies en besluitvorming over bestuurskracht dient dat dan ook voorop te staan. Oplossingen voor versterking van de bestuurskracht zijn hierdoor maatwerk.

Leidend bij de afweging van varianten voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel is wat inwoners - van Scherpenzeel en Barneveld - vanuit hun leefwereld formuleren als de belangrijkste belangen en wensen die door middel van die varianten kunnen worden gerealiseerd.

De inwoners van Scherpenzeel hebben daar een goed inhoudelijk beeld van. Dat is al opgehaald in het proces van Toekomstvisie 2018. Het is bevestigd in het dialoogproces dat door de gemeente in 2019 is uitgevoerd en vervolgens ook in het participatieproces dat ten behoeve van dit variantenonderzoek is uitgevoerd. De belangen en wensen van de inwoners Scherpenzeel richten zich in grote lijnen op:

- A. de instandhouding en mogelijke versterking van belangrijke *gemeenschapsvoorzieningen*, zowel die gebouw- en grond gebonden zijn **5.1.2.e**, bibliotheek, zwembad) als die onderdeel uitmaken van de verenigingsstructuur (scouting, sportverenigingen e.a.).
- B. de borging en bevestiging van het *karakter en identiteit* van het dorp zowel in ruimtelijke zin (open, groen), als in maatschappelijke zin (sociale infrastructuur, zie boven) als de ondernemende en zelfredzame "mind set" van een groot deel van de inwoners.

¹ Inwoners in ruime definitie: mensen/huishoudens die wonen, werken, ondernemen, zorgen, recreëren, verblijven etc. binnen een geografisch gebied.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

4 van 36

- C. Adequate dienstverlening en bestuur, voldoende nabij en tegelijk van een hoge kwaliteit.
- D. De kosten van het gemeentebestuur moeten in proportie zijn met de kwaliteit; kwaliteit mag wel wat kosten.

De inwoners van Scherpenzeel willen aanmerkelijke invloed hebben op de voor A., B. C. en D. te nemen beslissingen; en een vorm van zelfbeschikking over zaken die voor het dorp en de gemeenschap van belang zijn. De inwoners van Scherpenzeel verwachten van hun gemeentebestuur dat ze zowel heel "nabij" opereert als tegelijk op andere relevante schaalniveaus dingen weet te realiseren voor de inwoners die hiervoor van belang zijn. De inwoners zijn veelal bereid om een redelijke prijs te betalen voor een goed gemeentebestuur en adequate dienstverlening.

De wensen en belangen van inwoners van Barneveld zijn tot heden in dit afwegingsproces minder scherp en uitgebreid gearticuleerd. Op basis van de (beperkte) deelname en de inhoudelijke reacties in het participatieproces (zie ook het participatieverslag) valt af te leiden dat de inwoners van Barneveld vinden dat bestuurskrachtversterking van Scherpenzeel hun eigen belangen en ontwikkelingsmogelijkheden niet zouden moeten aantasten en dat naar hun inschatting op basis van huidige (beperkte) informatie ook niet zal doen. Ook zij zullen hoge verwachtingen van hun gemeentebestuur hebben wat betreft prestaties, doelbereiking en dienstverlening en verwachten dat bestuur en organisaties op meerdere schaalniveaus kunnen acteren in hun belang.

Voor de variantenafweging betekent bovenstaande dat de keuze van en/of de inrichting van varianten zal plaatsvinden met inachtneming van de expliciet geuite verwachtingen en belangen en vanuit de inwoners van Scherpenzeel en binnen de randvoorwaarde dat bij een keuze voor een duurzaam partnerschap of herindeling, voor de inwoners van Barneveld - zo mogelijk - voordeel kan ontstaan.

2 Bestuurskrachtopgave Scherpenzeel staat niet op zichzelf

De bestuurskracht van kleine(re) gemeenten staat onder druk. Van gemeenten worden steeds meer en complexere prestaties verwacht. Deels door hogere kwaliteitseisen vanuit inwoners, deels door meer en complexere beleidsregels/wet- en regelgeving, deels door toenemend belang van samenwerking in een steeds grotere verscheidenheid van bestuurlijke en maatschappelijke netwerken. Daar waar steeds hogere eisen gesteld worden aan prestaties, waar doelbereiking complexer wordt, waar meer kennis en

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

5 van 36

middelen nog zijn om resultaten te halen, daar ontstaan "aan de onderkant van de schaal" vragen over prestaties en voortbestaan. Gemeenten kunnen daarbij – anders dan commerciële organisaties of organisaties met meer beperkte doelstelling - ook maar beperkt fundamentele keuzes maken in taken- en ambitieniveau.

De bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel staat niet op zichzelf. Kleine gemeenten ervaren eigenlijk allemaal - naast mogelijke voordelen - ook de knellendheid die met de kleine schaal gepaard gaat. De lokale overheden in Nederland overziend benutten kleine gemeenten verschillende strategieën om met deze schaalvragen om te gaan. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de 28 Nederlandse gemeenten tot 12.000 inwoners (medio 2020) en manieren waarop ze om gaan met de schaalvragen en daaruit voortvloeiende bestuurskrachtvragen. De bestuurlijke strategieën die ze daarvoor hanteren zien in te delen in 4 hoofdgroepen:

- A. kiezen voor bestuurlijke fusie (zoals bv. Loppersum of Mill en St. Hubert)
- B. kiezen voor vergaande ambtelijke samenwerking met andere gemeenten met daarbij enkele subvarianten:
 - o ambtelijke fusie met buurgemeenten (bv. BEL, OVER en ABG-gemeenten)
 - o verregaande samenwerking met een substantieel grotere buurgemeente (bv. Rozendaal, Renswoude, Simpelveld, Oudewater)
 - o vergaande deelname in breder regionaal arrangement (bv. Zoeterwoude)
- C. kiezen voor een solitaire aanpak, met daarbij een arrangement van verschillende samenwerkingspartners op verschillende taakvelden/domeinen (bv. Doesburg, Scherpenzeel, Mook en Middelaar)
- D. specifieke gebiedsgebonden arrangementen (Waddengemeenten).

Er is dus een brede variëteit in manieren waarin kleine gemeenten proberen hun schaalnadelen te beperken dan wel op te lossen. Er is niet simpelweg "op papier" te bepalen welke manier het beste is ("there are no easy answers"). Het gaat immers niet om de constructie maar om de mate waarin die constructie kan bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven. Bovendien zal per situatie de context verschillen op grond waarvan de keuzes gemaakt worden. Zo kunnen geografische kenmerken een rol spelen (bv. Noord-Beveland letterlijk als eiland). Regionale bestuurlijke verhoudingen en ontwikkelingen spelen ook een belangrijke rol; samenwerken of fuseren doe je immers als gemeente niet alleen. De keuze van vorm, aard en omvang van samenwerking en/of fusies is ook de uitkomst van een dialoog- en afwegingsproces met meerdere partijen om tot die keuze te komen.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

6 van 36

De varianten die nu voorliggen in de bestuurlijke afweging sluiten aan bij de verschillende landelijk gehanteerde strategieën door en voor kleine gemeenten. Het is van groot belang om bij de afweging de structurele aspecten van het bestuurskrachtvraagstuk van kleine gemeenten goed mee te wegen.

Die structurele aspecten leiden in Nederland al enkele tientallen jaren tot de stijging van zowel de minimale als gemiddelde omvang van gemeenten. Wellicht kan dat om een aantal redenen ook betreurd worden, maar het is wel de realiteit waarbinnen ook deze variantenafweging plaatsvindt. De varianten dienen daarom wel vooral gewogen te worden op de duurzaamheid en de lange termijneffecten van de betreffende variant, vanuit het perspectief van de maatschappelijke opgaven. Ook is het van belang om de specifieke belangen en context van – in dit geval – de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel goed te wegen; het is tenslotte maatwerk.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

7 van 36

3 Optimalisering van varianten ("of" en "hoe")

Zoals eerder aangegeven worden in het open overleg 3 varianten onderzocht:

1. Zelfstandigheid
2. Duurzaam partnerschap met Barneveld
3. Bestuurlijke fusie met Barneveld per 1 januari 2023.

In de loop van het Variantenonderzoek zijn deze varianten verder geladen en is gebleken dat binnen deze hoofdvarianten subvarianten zijn te onderscheiden. Waar relevant wordt dit in de beschouwing over de varianten (hoofdstuk 4) vermeld en meegenomen. Daarmee ontstaat een gedifferentieerd beeld (en vanuit een bepaald perspectief ook een "glijdende schaal") in mogelijke samenwerkings- en fusiearrangementen, waaruit een keuze kan worden gemaakt.

Voor de afweging van de varianten zijn een zestal criteria gesteld (zie schema hieronder). In het Brondocument is beschreven dat ieder van de drie onderzoeksvarianten voor de gestelde criteria kansen en risico's in zich draagt. De mate waarin die kansen en risico's in die variant zich daadwerkelijk voordoen zal mede afhangen van de wijze waarop die variant is ingericht. Zo zal bv. het risico van "gebrek aan maatwerk" bij het op afstand plaatsen of uitbesteden van een taak in de zelfstandigheidsvariant kunnen worden beperkt door hierover goede afspraken aan de voorkant te maken. Of de kans dat door samenwerking op bepaalde taken financiële voordelen ontstaan kan alleen maar gerealiseerd worden als er heldere uitvoerings- en bedrijfsvoeringsafspraken over worden gemaakt.

Bij de afweging van de varianten zal daarom niet alleen "of-vraag" (abstracte keuze tussen de drie varianten) aan de orde zijn. Het is zeker ook een "hoe-vraag": hoe kunnen varianten zo worden ingericht dat ze – als bestuurlijk hulpconstruct - maximaal waarde toevoegen voor de betrokken inwoners?

In het algemeen is het daarnaast van belang om mee te wegen dat het succes van varianten van samenwerking en samenvoeging vooral ook zit in de onderlinge relatie en het samenwerkingsgedrag van deelnemende partijen. Dus bij de bestuurlijke weging van varianten gaat het niet alleen bestuurskundige, financiële of andere instrumentele aspecten doch zeker ook om de weging van

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

8 van 36

aspecten van relatie en gedrag van partijen die binnen die varianten een succesvol verbinding moeten aangaan.

In de volgende stap is per variant een eerste - globale - beschouwing gegeven van de wijze waarop en de mate waarin iedere variant kan inspelen op de wensen en belangen van de inwoners. Daarbij is per variant aangegeven wat de mogelijkheden zijn om de betreffende variant te optimaliseren vanuit het perspectief van de belangen van inwoners.

Vanuit de uiteindelijke bestuurlijke afweging tussen de varianten zal dan een invulling kunnen worden gegeven van de beoordelingsmatrix uit het Plan van Aanpak (zie hieronder), waarbij dus ook voor de verschillende criteria optimaliseringsmogelijkheden kunnen worden beschreven, die als leidraad dienen voor verdere uitwerking van de gekozen variant.

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz*	Bv*	Sz	Bv	Sz	Bv
1. Gemeenschap (incl. kernenbeleid)						
2. Bestuur						
3. Ambtelijke organisatie						
4. Samenwerking en partnerschap						
5. Financiën						
6. Specifieke onderwerpen: a. Sociaal domein b. 5.1.2.e						

4 Beschouwing varianten t.b.v. bestuurlijke afweging

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

9 van 36

In deze beschouwing wordt input gegeven voor de bestuurlijke afweging van de varianten. Per variant wordt een algemene beschouwing gegeven en worden de optimalisatiemogelijkheden benoemd, die bij de bestuurlijke afweging en in de verdere uitwerking van die variant (na bestuurlijk afweging) een rol kunnen spelen. Het gaat er bij de optimalisatie om de variant zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de verwachtingen en belangen van de inwoners van Scherpenzeel en Barneveld.

4.1 Variant 1. Zelfstandigheid

De variant Zelfstandigheid die in eerste instantie wordt beschouwd is die, zoals door Scherpenzeel uitgewerkt in de Kadernota 2021-2024. De variant is te omschrijven als het construct "solitair met samenwerkingsarrangementen met verschillende partners". Verdere uitwerking van de variant op het aspect samenwerking heeft plaatsgevonden in de raadsmemo d.d. 17 november van het College van B&W van Scherpenzeel.

Algemene beschouwing variant zelfstandigheid

Bij solitaire (door)ontwikkeling van organisatie en bestuur van Scherpenzeel zal er bij het veeleisende opgavenprofiel de komende jaren een steeds groter beroep worden gedaan op organisatie en bestuur om de prestaties en kwaliteit minimaal op basisniveau te houden. Binnen de bestaande context van organisatie en bestuur zal dit tot op een bepaald niveau kunnen. In deze aanpak zal er telkens een afnemende meeropbrengst van die inspanningen. De kaders van de schaal en het functioneren van een kleine organisatie veranderen in de kern niet. In het algemeen verschilt Scherpenzeel hier niet van andere kleine gemeenten. Wel heeft Scherpenzeel veel ambitie en ontwikkelpotentie (woningbouw, voorzieningen, sociaal domein), waarvoor uiteraard ook extra bestuurskracht nodig is ten opzichte van gemeenten die dat niet hebben.

In dit solitaire scenario zal samenwerking met andere gemeenten structurele voordelen kunnen brengen. Het onderbrengen van specifieke taken op een hoger schaalniveau zal schaalvoordelen opleveren voor die taken. Door de huidige keuze van Scherpenzeel om dit taakafhankelijk bij verschillende partners te doen zal dit de complexiteit van de sturing van het gehele systeem wel doen toenemen. Een splitsing in taakvelden en partners vermindert het zicht op de effecten van dienstverlening, de democratische legitimatie en de controle mogelijkheden. Bovendien, zo is gebleken uit de bestuurlijke consultatie,

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

10 van 36

stellen potentiële samenwerkingspartners het niet op prijs om het gevoel te krijgen dat er "geshopt" wordt en dat ze mogelijk tegen elkaar worden uitgespeeld.

De solitaire aanpak met verschillende samenwerkingspartners op onderdelen leidt dus wel tot mogelijke korte termijnverbeteringen in de organisatie, doch niet tot structurele versterking van de bestuurskracht. De recente ^{5.1.2.8}-review bevestigt dit algemene beeld voor Scherpenzeel. Dit onderzoek geeft aan dat – met veel extra inspanningen en investeringen – op onderdelen voortuitgang wordt geboekt en dat op diverse onderdelen doorontwikkeling nodig is. De kaders en context voor het functioneren van organisatie en bestuur veranderen echter niet.

Bij deze strategie van bestuurskrachtversterking (solitair met verschillende samenwerkingspartners) moet er dus steeds meer, complexere en moeilijker stuurbare output uit het systeem komen, zonder dat de basiskennmerken (kleine organisatie, bestuurlijke kwaliteit, beperkte gereedschappen) van het systeem veranderen en zonder dat de middelen van het systeem (kennis, ervaring, financiële middelen) verbeteren. Vanaf een bepaald moment wordt dat meer een overlevingsslag dan een ontwikkelslag. Dat overleven kan voor een bepaalde periode lukken als er een voortdurende toevoer is van extra middelen, maar feitelijk wordt hiermee een (onvolkomen) systeem in de lucht gehouden, zonder dat duurzame versterking van dat systeem plaatsvindt. Met andere woorden, de gemeente kan vooralsnog wel zelfstandig blijven bestaan, maar wordt niet en eigenlijk steeds minder bestuurskrachtig.

Het feit dat in Scherpenzeel een investering van 1,2 miljoen extra per jaar nodig is om de "basis op orde" te houden, duidt er op dat deze situatie (binnenkort) aan de orde is. De financiële middelen moeten worden gebruikt om het systeem in stand te houden en komen niet direct of indirect ten goede aan de voorzieningen en het karakter van het dorp. Inwoners hebben geen direct zicht en zeggenschap over de besteding van de middelen; het gaat "ergens" het systeem in om dat draaiende te houden. Of de dienstverlening er beter van wordt, het beleid flexibeler of de procedures sneller wordt niet duidelijk. En deze investering is voor Scherpenzeel de komende jaren financieel weliswaar nog op te brengen (met het genereren van extra inkomsten en benutting van reserves), maar dat is uitstel van echte systeemverandering. Zakelijk gezien is het dus een slechte investering vanuit de belangen en wensen van inwoners gezien. Daarenboven worden de middelen om dit mogelijk te maken in ieder geval deels gehaald uit incidentele inkomsten, hetgeen de tijdelijkheid van dit model versterkt.

Dit scenario van solitaire doorontwikkeling van bestuur en organisatie is door Scherpenzeel gekozen vanuit het streven naar "eigen regie" en zeggenschap voor de inwoners van Scherpenzeel, wat ook als

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

11 van 36

een belangrijke waarde wordt gezien door de inwoners. De onderliggende veronderstelling daarbij is dat bestuurlijke zelfstandigheid deze eigen regie en zeggenschap van inwoners versterkt. Uitvoering van dit scenario heeft echter het omgekeerde effect. Het scenario leidt er toe dat, in weerwil van de investeringen, de invloed en zeggenschap van het gemeentebestuur in bestuurlijke en maatschappelijke netwerken per saldo afneemt. Dit door de afhankelijkheid bij gemeentelijke taakuitvoering van meerdere partijen en omdat geen gelijke tred gehouden kan worden met schaalvergroting van maatschappelijke processen en maatschappelijke organisaties. Het effect van dit scenario is dat inwoners van Scherpenzeel wel (mogelijk) directe zeggenschap hebben op wat hun gemeentebestuur besluit, maar dat hun gemeentebestuur steeds minder invloed kan hebben op ontwikkelingen die voor inwoners belangrijk zijn. Enkele mogelijke voorbeelden van dat risico:

- Als voor in stand houden of verbeteren van een belangrijke voorziening zoals bv. het zwembad andere partijen moeten gaan meebetalen, meebeslissen of meebepalen, heeft de gemeente niet de kennis, ervaring, netwerken en invloed om die partijen te beïnvloeden, laat staan iets af te dwingen;
- Als een voor de inwoners belangrijk nieuw ontwikkelingsproject (bv. brede school, anderhalve lijns zorgvoorziening) of de daarbij betrokken organisatie net even een maatje te groot/te lastig is voor de gemeente, komt het er niet;
- Als er stappen moeten worden gezet om voor de inwoners belangrijke voorzieningen die niet binnen de huidige gemeentegrens liggen (denk bv. aan gezondheidszorg of openbaar vervoer) te verbeteren kan de gemeente hierop geen invloed uitoefenen;
- Als de dienstverlening moet worden verbeterd, zal dit door andere (samenwerkings)partijen moeten gebeuren die wel belang hebben bij zakelijke afspraken maar niet direct door de inwoners afgerekend kunnen worden op de kwaliteit.

In deze situaties wordt de "eigen zeggenschap" voor inwoners over voor hen belangrijke thema's en wensen in deze variant dus – ondanks de intentie van het omgekeerde - verminderd.

Naast de meer fundamentele aspecten van deze variant zijn ook enkele praktische aspecten zichtbaar die in de afweging van belang zijn. Voor het welslagen van deze variant zal fors (extra) geïnvesteerd moeten worden in eigen menskracht en er zal ook veel samengewerkt moeten worden met meerdere partijen en gemeenten op verschillende taakvelden in het gebied. Deze samenwerking is – zo blijkt uit de rondgang langs de buurgemeenten – nog niet op gang gekomen. Tevens is door enkele recente ervaringen (o.a. belastingsamenwerking) reserve ontstaan bij buurgemeenten om vergaande samenwerkingsarrangementen met Scherpenzeel aan te gaan. Vooral nog is deze belangrijke randvoorwaarde voor de versterking van de bestuurskracht volgens deze formule dus niet vervuld. De

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

12 van 36

vraag moet ook gesteld worden of met de huidige bestuurlijke kwaliteit van Scherpenzeel en de verhoudingen in het gebied deze afspraken snel tot stand zullen kunnen komen.

Optimalisatiemogelijkheden Variant 1

De door Scherpenzeel gekozen Variant Zelfstandigheid leidt gezien het bovenstaande niet of slechts beperkt tot versterking van de bestuurskracht, zeker gezien de grote investeringen die hiervoor nodig zijn. Zijn er dan mogelijkheden om deze variant te optimaliseren vanuit wensen en belangen van inwoners?

De Variant Zelfstandigheid zou kunnen worden geoptimaliseerd als die wordt omgebogen van "solitair met verschillende samenwerkingsarrangementen" naar een variant waarin de zelfstandige gemeente Scherpenzeel kiest voor een duurzaam partnerschap met een sterke partner, zoals veel andere kleinere gemeenten dat doen (zie het overzicht van strategieën voor bestuurskrachtversterking in de volgende paragraaf). In zo'n variant kan voor bepaalde taken en dienstverlening in de organisatie een echte schaa sprong worden gemaakt tegen aanzienlijk lagere investeringen dan in variant 1 ingezet moeten worden. Bijkomend effect is mogelijk dat er een duidelijke bestuurlijke (kerntaken) discussie op gang komt over welke taken echt in eigen huis moeten worden gehouden en welke taken ergens anders kunnen worden belegd. En daarmee dus ook scherp te komt in waar de gemeente nu en in de toekomst voor staat en gaat.

In deze variant kan daarenboven ook nog een *bestuurlijke* versterking worden aangebracht als het partnerschap tevens gericht wordt op het gezamenlijk bestuurlijk optrekken bij gemeentegrensoverschrijdende vraagstukken. Dan ontwikkelt de samenwerking zich niet alleen op uitvoerend en dienstverlenend niveau, maar ook op strategisch en beleidsinhoudelijk niveau. Vanuit het oogpunt van bestuurskrachtversterking is dat voor Scherpenzeel een interessante mogelijkheid, omdat daarmee de performance in het dorp beter verbonden kan worden met het optreden en het behalen van resultaten op hogere schaalniveaus.

Om die mogelijkheid te realiseren, is een sterke en duurzame partner voor Scherpenzeel nodig, die bereid en in staat is om die rol op langdurige basis en in goed partnerschap te vervullen. Potentiële partners zijn de gemeenten Ede, Veenendaal en Barneveld. Uiteraard zijn dan nadere besprekingen nodig met een of meer van deze gemeenten om zo'n verregaand partnerschap aan te gaan. Ook is een

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

13 van 36

keuze nodig tussen deze potentiële partners omdat dan uitgegaan moet worden van een min of meer exclusief “verbond”. Op dit moment vinden er nog geen besprekingen op dit punt met partners plaats; wel is recent vanuit Scherpenzeel aangegeven dat er behoefte bestaat om hier met Barneveld over te spreken.

Wanneer Barneveld als duurzame samenwerkingspartner voor Scherpenzeel zou gaan optreden, komt feitelijk Variant 2 in beeld. Deze variant heeft – ten opzichte van Veenendaal en Ede - als extra mogelijkheid dat, gegeven de geografische positie als buurgemeenten ten opzichte van elkaar, desgewenst ook nog toegewerkt kan worden naar een bestuurlijke fusie op enig moment.

Recapitulatie beschouwing variant 1 – Scherpenzeel zelfstandig

- Deze variant (solitair met verschillende samenwerkingspartners) heeft veel investeringen nodig voor het blijvend adequaat functioneren van het bestaande politiek-organisatorisch systeem zonder dat hiermee het rendement van schaalvoordelen en systeemaanpassingen wordt bereikt;
- De beoogde “eigen regie” en zeggenschap van inwoners op voor hen belangrijke ontwikkelingen neemt per saldo eerder af dan toe;
- De randvoorwaarde van het sluiten van stevige samenwerkingsarrangementen met een of meerdere partijen is niet vervuld;
- Keuze voor 1 samenwerkingspartner (organisatorisch + bestuurlijk) biedt de mogelijkheid van een flinke optimalisatie van de effecten op verwachtingen en belangen van inwoners. In de beschouwing van Variant 2 wordt dit verder beschreven voor zo’n partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld.

4.2 Variant 2. Duurzaam partnerschap Scherpenzeel en Barneveld

De variant Duurzaam Partnerschap is in het plan van aanpak voor dit open overleg nog slechts in algemene zin geformuleerd. Er zijn meerdere mogelijkheden waarop die kan worden vormgegeven. In onderstaand overzicht worden de verschillende aanpakken en strategieën die de 28 kleinste gemeenten (tot 12.000) inwoners hanteren om tot versterking van hun bestuurskracht te komen.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

14 van 36

Gemeente	Inwoneraantal	bestuurlijk construct
1. Schiermonnikoog	947	waddensamenwerking
2. Vlieland	1.155	waddensamenwerking
3. Rozendaal	1.704	regiegemeente i.s.m. Rheden
4. Ameland	3.716	waddensamenwerking
5. Terschelling	4.888	waddensamenwerking
6. Renswoude	5.444	duurzame samenwerking Veenendaal
7. Baarle-Nassau	6.859	ambtelijke fusie
8. Noord-Beveland	7.392	solitair met sw.arrangementen
9. Mook en Middelaar	7.847	solitair met sw.arrangementen
10. Zoeterwoude	8.605	servicepunt 71/Leidse Regio
11. Eemnes	9.247	ambtelijke fusie/BEL
12. Loppersum	9.537	bestuurlijke fusie per 1-1-2021
13. Oostzaan	9.735	ambtelijke fusie/Over
14. Scherpenzeel	9.880	<i>solitair met sw. arrangementen</i>
15. Beemster	10.022	ambtelijke fusie Purmerend/ bestuurlijke fusie per 1-1-2023
16. Vaals	10.105	solitair met sw.arrangementen
17. Alphen-Chaam	10.203	ambtelijke fusie (ABG)

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

15 van 36

Gemeente	Inwoneraantal	bestuurlijk construct
18. Oudewater	10.230	regiegemeente i.s.m. Woerden
19. Simpelveld	10.555	dúo-gemeente met Voerendaal
20. Boekel	10.785	regiegemeente (algemeen)
21. Mill en Sint Hubert	10.939	bestuurlijke fusie per 1-1-2022
22. Doesburg	11.077	solitair met sw.arrangementen
23. Laren	11.280	ambtelijke fusie (BEL)
24. Landsmeer	11.491	bestuurlijke fusie (zo mogelijk) per 1-1-2023
25. Blaricum	11.540	ambtelijke fusie (BEL)
26. Appingedam	11.642	bestuurlijke fusie per 1-1-2020
27. Sint Anthonis	11.664	bestuurlijk fusie per 1-1-2022
28. Opmeer	11.836	bestuurlijke fusie per 1-1-2022

Dit overzicht geeft diverse voorbeelden en mogelijke invullingen uit de bestuurspraktijk. Deze ruimte kan benut worden om een invulling te kiezen die optimaal aansluit bij de belangen en wensen van inwoners in de beide gemeenten. Voor de invulling van deze variant en voor de verdere uitwerking zijn 3 aspecten van belang:

1. Ambtelijk-organisatorische samenwerking (3 niveaus)
2. Bestuurlijke samenwerking (3 niveaus)
3. Lange termijnperspectief (3 opties)

Ad 1. Invulling ambtelijk-organisatorische samenwerking

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

16 van 36

Voor de invulling van de ambtelijk-organisatorische samenwerking in deze variant kunnen globaal 3 niveaus worden gekozen. In alle niveaus wordt uitgegaan van een exclusieve samenwerkingsrelatie van Scherpenzeel met Barneveld ("preferred supplier").

1. Het eerste niveau ("dienstverleningsformule") is waarin Scherpenzeel als zelfstandige gemeente zoveel mogelijk dagelijkse taken zelf blijft uitvoeren en hiervoor ook een substantiële organisatie in eigen dienst houdt. Hierbij worden met name back-office taken en taken die aantoonbaar een grotere schaal vragen dan die van een kleine organisatie, via een of meerdere dienstverleningsovereenkomsten uitgevoerd door Barneveld. Als indicatie voor de taken die het betreft kan aangesloten worden bij het overzicht bij de memo van B&W Scherpenzeel. Deze formule lijkt op die van de samenwerking tussen Renswoude en Veenendaal.
2. Het tweede niveau is dat waarin Scherpenzeel de eigen organisatie richt op regie en alle of zoveel mogelijke uitvoerende taken overdraagt en uitbestedt aan Barneveld (of eventueel deels nog aan private partijen). Om dit te regelen is meer nodig dan een "simpele" dienstverleningsovereenkomst; ook een flink deel van de organisatie zal moeten worden overgedragen, evenals uitvoerende bevoegdheden en mandaat. Er zal minimaal een bestuursovereenkomst voor een langere termijn moeten worden gesloten. Deze "regieformule" lijkt op die van Oudewater/Woerden en Rozendaal/Rheden.
3. Het derde niveau dat kan worden gekozen, is dat van een volledige ambtelijke fusie. Scherpenzeel blijft bestuurlijk zelfstandig en beschikt alleen over een eigen bestuurlijk secretariaat en griffie en eventueel enkele accounthouders. Deze formule gaat net een stap verder dan de regieformule, zeker als de totale organisatie (van Barneveld en Scherpenzeel) ondergebracht wordt in een apart construct/GR. Een "ambtelijke fusie formule" kan overigens ook met alle medewerkers in dienst van de gemeente Barneveld, waarbij dan voor Scherpenzeel beperkte bestuurlijke sturing op de organisatie mogelijk is. Deze laatste invulling lijkt op die van de gemeenten Purmerend en Beemster.

Voor ieder van de drie niveaus zullen passende bestuurlijk-juridische constructen uitgewerkt moeten worden. In ieder van de drie formules zullen – tot op zekere hoogte - werkprocessen en beleid geharmoniseerd moeten worden om de organisatorische samenwerking zo goed mogelijk te laten verlopen.

Ad 2. Invulling bestuurlijke samenwerking

Voor de invulling van de bestuurlijke samenwerking wordt bedoeld op de mate waarin de besturen van Scherpenzeel en Barneveld samen willen optrekken in beleidsmatige en strategische dossiers en trajecten. Dit dus nog los van de bestuurlijke vormgeving van de organisatorische samenwerking, zoals

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

17 van 36

boven bedoeld. Ook voor de invulling van de bestuurlijke samenwerking zijn enkele niveaus te onderscheiden; grofweg ook in drie categorieën in te delen:

1. *Beperkte/incidentele bestuurlijke samenwerking.* In deze formule trekken de besturen van Scherpenzeel en Barneveld hun eigen plan. Ze werken (uiteraard) samen in de Regio Food Valley en andere gremia, maar kiezen daarin hun eigen route en prioriteiten. Daar waar vanuit de inhoud zich voor beiden een voordeel voordoet door samen op te trekken, wordt dat opgepakt. Maar dit is niet structureel of vanuit een brede gezamenlijke inhoudelijke beleidsagenda.
2. *Brede, programmatische bestuurlijke samenwerking.* In deze formule wordt door de beide B&W's – in afstemming met de raden – bewust ingezet in op een zo breed mogelijke samenwerking op inhoudelijke issues van belang voor beide gemeenten. Hier worden gezamenlijke projecten en uitvoeringsactiviteiten aan ontleend, die in een samenwerkingsprogramma worden gebracht.
3. *Bestuurlijk optrekken als eenheid.* In deze formule trekken de besturen in alle gevallen (in principe) gezamenlijk op vanuit een gezamenlijke beleidsagenda en gezamenlijke doelstellingen. Er wordt veel gezamenlijk vergaderd, er vindt onderlinge vervanging plaats in gezamenlijke dossiers en gremia en ook de raden trekken hierbij samen op en hebben veel overleg.

Ad 3. Invulling lange termijnperspectief

Wat betreft het toekomstperspectief van een duurzame samenwerking bevat bovengenoemd overzicht interessante voorbeelden en praktijkcases. De toekomstperspectieven van die samenwerkingen verschillen nogal:

- In sommige gevallen is de samenwerking nadrukkelijk gericht op het eindperspectief van een bestuurlijke fusie (bv. Purmerend- Beemster).
- In sommige gevallen is het perspectief nadrukkelijk gericht op het zelfstandig blijven en juist niet op bestuurlijke fusie (bv. BEL-construct).
- In sommige gevallen wordt het perspectief voor de langere termijn bewust opengelaten (bv. Renswoude-Veenendaal).

In deze voorbeelden wordt de keuze minder bepaald door de mate waarin en de wijze waarop dat perspectief bijdraagt aan bestuurskrachtversterking, maar vooral door de voorkeuren, posities en percepties van de samenwerkingspartners.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

18 van 36

Algemene beschouwing variant duurzame samenwerking

Zoals in de reflectie over de optimalisatiemogelijkheden van variant 1 aangegeven, biedt de variant duurzaam partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld veel mogelijkheden om de (structurele) schaalvragen waar Scherpenzeel voor staat op te lossen:

- Het biedt schaalvoordelen in de uitvoering van Scherpenzeelse taken (kennis, deskundigheid, continuïteit, kosten);
- Het biedt de mogelijkheid om de in variant noodzakelijke investeringen in de eigen organisatie van Scherpenzeel (1,2 miljoen per jaar) deels te benutten voor organisatieversterking en deels voor een ander doel te gebruiken dan voor de versterking van de organisatie;
- Het biedt via bestuurlijke samenwerking meer strategische kracht om de grotere en zwaardere thema's in Scherpenzeel naar de toekomst goed te kunnen borgen en waar te maken;
- Het partnerschap en meer samen optrekken, biedt voor beide gemeenten extra mogelijkheden om in maatschappelijke en bestuurlijke netwerken en vanuit verschillende invalshoeken resultaten voor de inwoners te bereiken;
- Het bevat de mogelijkheid voor eindperspectief in een organische bestuurlijk fusie, indien de bestuurskracht van Scherpenzeel verder onder druk zou komen en/of om andere redenen zo'n fusie wenselijk of noodzakelijk zou worden geacht.

Mogelijke nadelen/risico's vanuit het perspectief van Scherpenzeel zitten in de mogelijkheid dat bij dienstverlening en taakuitvoering minder nabijheid en/maatwerk voor Scherpenzeelse inwoners kan worden aangebracht en dat de directe bestuurlijke invloed op de uitvoering minder kan worden.

Vanuit het perspectief van Barneveld heeft deze variant ook enkele voordelen. Het biedt meer massa en robuustheid voor de organisatie en een wat hogere dekking van de overheadkosten van de organisatie. Voor medewerkers kan het interessant en uitdagend zijn om voor 2 verschillende besturen en bestuursculturen te werken. Maar het brengt vanuit Barnevelds perspectief zeker ook nadelen en risico's met zich mee. De taakuitoefening voor twee gemeentebesturen zal substantieel meer overleg vragen, er is meer kans op "ruis op de lijn" en dat kan ook leiden tot meer uren en hogere kosten voor de taakuitvoering.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

19 van 36

Optimalisatiemogelijkheden Variant 2

Vanuit het perspectief van de belangen en inwoners van Barneveld en Scherpenzeel zal deze variant veelal ervaren worden als "onder de motorkap", dus met weinig direct zichtbare veranderingen en aanpassingen voor hen. Ze zullen wel de positieve effecten kunnen ervaren als op deze manier de dienstverlening en taakuitvoering verder kan worden geprofessionaliseerd, meer continuïteit kan krijgen en een hogere kwaliteit. Of dat ook daadwerkelijk zo is, hangt af van enerzijds de wijze waarop de variant concreet wordt ingericht en anderzijds van de mindset en de bestuurlijke en ambtelijke houding waarmee het partnerschap wordt ingevuld.

Variant 2 kan alleen geoptimaliseerd worden als beide gemeenten zich van harte willen inzetten om tot een echt gezamenlijk partnerschap te komen, hoe dat dan ook exact gestalte krijgt. Deze situatie is (nog) niet ontstaan tussen beide gemeenten maar is wel randvoorwaardelijk om tot succes in deze variant te kunnen komen.

Bij de uitwerking kan een dilemma ontstaan omdat de belangen en wensen van Scherpenzeel en Barneveld daarin niet per se congruent zijn. Wat goed, werkbaar en efficiënt is voor Scherpenzeel is hoeft dat niet vanuit Barnevelds perspectief te zijn. En andersom.

Vanuit optimalisatiemogelijkheden kan ook de keuze van het lange termijnperspectief van belang zijn. In deze variant gaat het om een – nader in te richten – vorm van duurzame en lange termijn samenwerking, daar moet dus behoorlijk en langjarig in geïnvesteerd worden. Het helpt daarbij als er een gezamenlijk beeld is tussen partners van het mogelijke lange termijn perspectief. Het is dus vooral belangrijk dat er een vorm van overeenstemming is of komt.

Recapitulatie beschouwing variant 2 – duurzaam partnerschap Scherpenzeel-Barneveld

- Voor een uiteindelijke keuze voor deze variant is nadere invulling nodig op 3 punten: ambtelijk-organisatorische invulling, bestuurlijke invulling en lange termijnperspectief.
- Een duurzaam partnerschap kan een evidente bijdrage leveren aan de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel en heeft – mits de inrichting adequaat plaatsvindt – naast de

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

20 van 36

voordelen die hiermee gepaard gaan weinig tot geen specifieke nadelen voor de inwoners van Scherpenzeel.

- Een belangrijk voordeel van deze variant boven de optimaliseringsvariant in 1 is dat in deze variant een lange termijn perspectief wordt aangegaan voor zowel organisatie en bestuur van zowel Scherpenzeel als Barneveld (hoe dan ook in te vullen).
- Vanuit het perspectief van Barneveld zijn er voordelen van deze variant op het gebied van organisatie (robuustheid, massa) en bestuur, maar ook mogelijke nadelen en risico's met name in organisatorische en mogelijk financiële zin. Deze zijn te ondervangen door een goede inrichting van de variant.
- Een belangrijke randvoorwaarde voor optimalisatie van deze variant is dat beide gemeenten vanuit een positieve en constructieve houding de samenwerking willen inrichten en daarbij ook een gezamenlijk beeld ontwikkelen over hoe om te gaan met een lange termijnperspectief in de samenwerking.
- De nadere inrichting van de variant kan tot optimalisatie leiden, waarbij de voor- en nadelen tussen beide partners mogelijk niet gelijkelijk verdeeld zijn; wat goed is voor Scherpenzeel is niet automatisch goed voor Barneveld en andersom. Dit vraagt dus zorgvuldig overleg en afweging tevoren.

4.3 Variant 3. Bestuurlijke fusie Scherpenzeel -Barneveld per 1-1-2023

Bestuurlijke fusie leidt tot vorming van een nieuwe gemeente met ca. 69.000 inwoners en een oppervlakte van ca. 190km². De gemeente is gericht op - met behoud van haar identiteit en kwaliteiten - verdere groei naar 75.000 tot 80.000 inwoners (2030-2040). Binnen de gemeente zijn diverse kernen, dorpen en buurtschappen:

Inwoners per woonkern met kerngebied op 1 januari 2020

Barneveld	34.800
Voorthuizen	10.920
Scherpenzeel	9.880
Kootwijkerbroek	5.635

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

21 van 36

Garderen	2.125
Stroe	1.645
Terschuur	1.515
Zwartebroek	1.420
De Glind	610
Kootwijk	265
Achternveld	140
Totaal	68.955

De nieuwe gemeente combineert de kwaliteitskenmerken van de beide huidige gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. Beide gemeenten hebben een sterke economische positie en potentie en een sterk ontwikkeld gemeenschapsleven in de kernen, met eigen identiteiten. De regionale oriëntatie van beide gemeenten is gelijkgericht (Regio Food Valley). Binnen die Regio wordt de nieuwe gemeente de 2^e gemeente (na Ede) in omvang. Beide gemeenten beschikken op dit moment over een goed voorzieningenniveau, passend bij de huidige schaal en de kenmerken van de bevolking.

Meerwaarde van de vorming van de nieuwe gemeente voor de huidige gemeente Scherpenzeel in algemene zin is dat de sterke gemeenschap van Scherpenzeel onderdeel wordt van een samenstel van vitale dorpsgemeenschappen in een sterke bestuurskrachtige gemeente. Meerwaarde van de vorming van de nieuwe gemeente voor de huidige gemeente Barneveld in algemene zin is dat de regionale positie wordt bevestigd en verder versterkt, dat een kwaliteitsdorp wordt toegevoegd aan de bestaande gemeenschappen en dat de omvang en kwaliteit van de ambtelijke organisatie wordt versterkt.

De nieuwe gemeente heeft (uiteraard) 1 gemeentebestuur en 1 ambtelijke organisatie van waaruit alle taken integraal worden uitgevoerd. Daarin zal de huidige organisatie- en bestuurspraktijk van Barneveld leidend zijn. In verband met de vorming van de nieuwe gemeente zal overdracht en integratie van taakuitvoering en organisaties nodig zijn om vanaf 1-1-2023 zo effectief mogelijk te kunnen werken. Voor de vorming van een nieuwe gemeente op deze manier is een Arhi-traject nodig. Om per 1-1-2023 een nieuwe gemeente te kunnen vormen dient het zgn. Herindelingsadvies daarvoor uiterlijk 1 juli 2021 toegezonden te worden aan de Minister van BZK. Punt van overweging is daarbij de vorm van

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

22 van 36

samenvoeging (licht/regulier). De keuze hierin is vooral van belang voor de inrichting van het voorbereidingsproces; voor de inrichting van de nieuwe gemeente maakt het niet uit en voor de belangen van inwoners ook niet direct.

Algemene beschouwing variant fusie

Met een bestuurlijke fusie tussen Scherpenzeel en Barneveld zal de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel structureel en definitief worden opgelost. Daarmee ontstaan in principe positieve effecten voor zowel de inwoners van Scherpenzeel als Barneveld, omdat inwoners hiermee een krachtiger gemeente krijgen die in staat is om op meerdere schaalniveaus zaken voor elkaar te krijgen en tegelijkertijd in staat is om op het schaalniveaus van dorpen en kernen nabijheid en maatwerk te organiseren in taakuitvoering, dienstverlening en ontwikkelingsprojecten ("small enough to care and big enough to make it happen").

De variant bestuurlijke fusie betekent dat de in variant 1 voorziene investering in de ambtelijke organisatie van Scherpenzeel en nieuwe gemeentelijke huisvesting grotendeels achterwege kan blijven. Over een periode van 10 jaar gaat het daarbij om (minimaal) € 5.1.2.b euro besparing. Deze zal deels ingezet moeten worden om ook in de nieuwe organisatie kwaliteitsverbetering te kunnen realiseren, maar kan deels ook ingezet voor andere doelen in de nieuwe gemeente c.q. het dorp Scherpenzeel. Voor de kosten van de organisatorische integratie en andere fusiekosten is bij bestuurlijke fusie een eenmalig bedrag van € 5.1.2.b beschikbaar in het Gemeentefonds.

Optimalisatiemogelijkheden variant fusie

Of inwoners van zowel Scherpenzeel als Barneveld ook daadwerkelijk de gevolgen van een bestuurlijke fusie als positief zullen ervaren zal sterk afhangen van inrichting van de taakuitoefening en dienstverlening in de nieuwe gemeente. Vanuit het perspectief van de inwoners van Scherpenzeel zijn daarbij de voorzieningen, de zeggenschap en de nabijheid van het bestuur belangrijk. Voor de inwoners van Barneveld is belangrijk dat de kwaliteit die zij nu ervaren in het optreden van de gemeente op niveau blijft en dat hun lasten/kosten als gevolg van een fusie niet toenemen. Bij verdere invulling van de fusievariant dient in ieder geval aan de volgende aspecten invulling te worden gegeven:

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

23 van 36

- De wijze waarop in de nieuwe gemeente omgegaan zal worden met voor de inwoners van Scherpenzeel en het gemeenschapsleven cruciale voorzieningen;
- De wijze waarop zeggenschap van de inwoners van Scherpenzeel wordt geborgd bij de ontwikkeling van dorp en gemeenschap en daarmee samenhangend gemeentelijk optreden;
- De wijze waarop dienstverlening in algemene zin en specifiek voor de inwoners van Scherpenzeel zal worden ingericht in de nieuwe gemeente;
- De gevolgen van de beantwoording van deze specifieke inrichtingsvragen voor de (overige) inwoners van de gemeente.

Om aan de wensen en belangen van inwoners te kunnen voldoen dient er voor de gemeenschap Scherpenzeel een vorm van samenwerking en representatie te worden ontwikkeld die hen zeggenschap geeft over de ontwikkeling, het karakter van het dorp en de identiteit. De huidige gemeente Barneveld beschikt over het beleid en de instrumenten hiervoor. Zo kan een te ontwikkelen Dorpsvisie Scherpenzeel een goede inhoudelijke basis zijn. De bestaande Toekomstvisie Scherpenzeel biedt daar een goed houvast voor. Als in de periode vanaf de vaststelling van een eventueel Herindelingsontwerp tot de fusiedatum van 1-1-2023 in samenspraak met de inwoners deze Dorpsvisie wordt ontwikkeld, kan deze als uitgangspunt dienen voor het dorpsontwikkelingsproces in Scherpenzeel vanaf de start van de nieuwe gemeente. Kernthema's van deze uit te werken Dorpsvisie Scherpenzeel na 2023 zouden kunnen zijn:

- Instandhouding en (door) ontwikkeling van de aanwezige voorzieningen;
- Balans tussen ontwikkeling van woningbouw, economie en groene waarden;
- Bereikbaarheid en kwaliteit openbare ruimte;
- Zeggenschap en representatie vanuit de gemeenschap in de nieuwe gemeente;
- Professionaliteit en maatwerk in gemeentelijke dienstverlening voor Scherpenzeel.

Naast deze inhoudelijke basis dient een meer institutionele basis te worden geschapen in een nader in te vullen orgaan/instituut waarin de belangen van dorp en gemeenschap van Scherpenzeel kunnen worden gearticuleerd en in verbinding worden gebracht met het nieuwe gemeentebestuur. Goede voorbeelden van zo'n structuur zijn op dit moment al in Barneveld te vinden (kernenbeleid) en – met enig maatwerk – goed toe te passen in Scherpenzeel.

Tenslotte is bij de invulling van de fusievariant van belang dat het in Barneveld van toepassing zijnde dienstverleningsconcept voor Scherpenzeel kan worden gevolgd, met de nodige ruimte voor maatwerk

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

24 van 36

en eventueel overgangstermijn naar een nieuwe praktijk, daar waar dit voor bepaalde doelgroepen nodig is.

Bovenstaande aspecten zijn met name van belang voor de inwoners van Scherpenzeel. Het is ook logisch en gerechtvaardigd dat hier aandacht voor is, omdat voor deze inwoners de overgang naar een nieuwe bestuurlijke eenheid naar verwachting het grootst zal zijn. En omdat het belangrijk is dat die inwoners het vertrouwen kunnen hebben dat hun belangen en waarden in die nieuwe bestuurlijke eenheid goed geborgd zijn en blijven.

Tegelijk is het van belang dat voor de inwoners van Barneveld geen nadelen ontstaan als gevolg van de fusie en van een uitwerking waarin belangen van inwoners van Scherpenzeel goed geborgd worden. Er dient wel evenwicht hierin te zijn; geen voorkeursbehandeling en geen verschuiving van lasten, kosten of moeite van een fusie richting de huidige inwoners van Barneveld. Hiertoe is het van belang dat in het voorbereidingsproces naar de nieuwe gemeente goede afspraken worden gemaakt over de financiële gevolgen en de verdeling daarvan over de huidige gemeenten.

Tenslotte (last but not least) is het van belang dat ingezet wordt op het samen optrekken – als besturen en gemeenschappen/(inwoners/ondernemers) – in de nieuwe gemeente. Alle burgers van de (nieuwe) gemeente Barneveld hebben immers belang bij een sterke gemeente en een evenwichtige verhouding tussen de dorpen en kernen, alsmede een goede “bediening” daarvan. In dit “samen optrekken naar een nieuwe gemeente” zouden de beide gemeentebesturen een voorbeeldfunctie kunnen vervullen.

Recapitulatie variant 3 - fusie Scherpenzeel-Barneveld per 1-1-2023

- Een bestuurlijke fusie van Barneveld en Scherpenzeel leidt tot een structurele en definitieve oplossing van de bestuurskrachtproblematiek van Scherpenzeel en substantiële kostenvoordelen ten opzichte van variant 1;
- Een nieuwe gemeente Barneveld is in bestuurlijk, organisatorisch en financieel opzicht een uitstekend vehikel om de belangen van inwoners in die nieuwe gemeente te dienen. De gemeente kan goed optreden op hogere schaalniveaus en tegelijkertijd de kracht van de gemeenschappen in dorpen en kernen benutten en versterken;
- Om deze variant ook echt als zodanig te laten werken is nadere invulling nodig, waarbij zowel de belangen van de huidige inwoners van Scherpenzeel als Barneveld goed bediend worden;

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

25 van 36

- Voor het welslagen van deze variant is het behulpzaam als inwoners en gemeenschappen (zowel in Scherpenzeel als in Barneveld) samen in beweging willen komen om te bouwen aan een nieuwe gemeente en de kracht van de gemeenschappen daarin. De beide gemeentebesturen kunnen hierin een voorbeeldrol vervullen.

5 Afweging varianten op basis van beoordelingscriteria

In deze paragraaf wordt in ingegaan op de mate waarin de verschillende varianten effect hebben op de 6 beoordelingscriteria zoals benoemd in het plan van aanpak:

- Gemeenschap (incl. kernenbeleid)
- Bestuur
- Ambtelijke organisatie
- Samenwerking en partnerschap
- Financiën
- Specifieke onderwerpen (5.1.2.e, 5.1.2.e)

In een korte beschouwing wordt per criterium aangegeven hoe de varianten hierop in hoofdlijnen uitwerken ("scoren"), rekening houdend met de in het Brondocument geïdentificeerde kansen en risico's van de varianten en de in het Variantenonderzoek gegenereerde informatie. Deze score is voor een belangrijk deel kwalitatief van aard. De symbolen in het overzicht geven de ontwikkeling van de prestatie (of bestuurskracht) van de gemeente binnen dit criterium aan. Hierbij wordt ook zichtbaar gemaakt hoe per (hoofd)variant optimalisatiemogelijkheden invloed uitoefenen op de prestaties van deze variant voor het betreffende beoordelingscriterium (bandbreedtebenadering):

+(+)	de variant heeft (sterk) positieve effecten op de prestaties bij dit criterium
0	de variant heeft geen/beperkte gevolgen voor de prestaties bij dit criterium
- (-)	de variant heeft (sterk) negatieve effecten op de prestaties bij dit criterium
0 / +	effect 0 tot + bij benutting optimalisatiemogelijkheden van de variant

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

26 van 36

Onvermijdelijk is dat met deze indikking van de analyse en onderliggende gegevens informatie en nuances verloren gaan. Het is dan ook bedoeld als *hulpmiddel* voor de bestuurlijke afweging; uiteindelijk is de variantenanalyse geen technische exercitie maar een politiek-bestuurlijke weging.

5.1 Afweging varianten op beoordelingscriterium gemeenschap

Dit thema gaat over het ruimte bieden aan de dorpsgemeenschap om zich te organiseren en actief en betrokken het eigen dorpsleven in te richten. De variantenanalyse richt zich op de mate en de wijze waarop dat in de verschillende varianten kan plaatsvinden. Meer concreet kan daarbij naar de volgende punten worden gekeken:

- Organisatiegraad gemeenschapsleven (sociale kaart, verenigingen, burgerinitiatieven, informeel)
- Manier waarop (deel)belangen worden georganiseerd (lokale ondernemers, sportvereniging e.d.) in gemeenschap
- Manier waarop (deel)belangen worden verbonden met lokale politiek (informeel en formeel bv. dorpsraad)
- Effectiviteit van belangenbehartiging dorpsgemeenschap
- Voorzieningenniveau
- Duurzame coproductie tussen gemeente en gemeenschap

In het algemeen blijkt uit onderzoek en casestudies dat de mate waarin en wijze waarop een dorpsgemeenschap zich organiseert weinig afhankelijk is van de bestuurlijke constructie waarin de gemeentelijke overheid zich bevindt. Uit de uitgevoerde casestudies blijkt dat onder iedere bestuurlijke constructie zich in principe een rijk, gevarieerd en productief verenigings- en gemeenschapsleven op dorpsniveau kan plaatsvinden. Toch kan wel verschil in de werking van varianten op dit thema worden geïdentificeerd vanuit de huidige situatie in Scherpenzeel:

Beoordelingscriteria	Varianten: zelfstandig				duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv		
Gemeenschap (incl. kernenbeleid)	-/0	0	0/+	0	-/(+)	0/+		

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

27 van 36

In *Variant 1* (solitair met verschillende samenwerkingsarrangementen) zal de ondersteuning van de gemeenschap door de gemeente in Scherpenzeel per saldo afnemen en zal de gemeente steeds minder in staat zijn om alle belangen van de gemeenschap op meerdere schaalniveaus goed vorm te geven. Er zullen steeds meer middelen naar het organisatorisch en bestuurlijk systeem moeten om een basisniveau van functioneren in stand te kunnen houden, wat ten koste kan gaan van maatschappelijke voorzieningen. Invloed en zeggenschap op het lokaal bestuur vanuit de gemeenschap kan wel worden gezekeerd, maar aangezien het lokaal bestuur steeds minder invloed en zeggenschap zal hebben op de ontwikkelingen die van belang zijn voor de gemeenschap, zal de invloed en zeggenschap van de gemeenschap op die ontwikkelingen per saldo afnemen.

Optimalisering van deze variant tot een variant van zelfstandigheid plus organisatorische samenwerking met een preferred partner kan bijdragen aan het op peil houden van de ondersteuning van de gemeenschap, maar zal niet kunnen bijdragen aan verdere ontwikkeling. Score in bandbreedte - tot 0 voor Scherpenzeel dus; voor Barneveld heeft deze variant geen/weinig positieve of negatieve effecten op het criterium gemeenschap (score 0).

Variant 2 (duurzaam partnerschap met Barneveld) kan gezien het bovenstaande bijdragen aan het op langere termijn op peil houden van de ondersteuning van de gemeenschap in Scherpenzeel en Barneveld. Als de samenwerking zich verder verdiept en ontwikkelt en van daaruit door beide gemeentebesturen bewust kan worden gewerkt aan taken en ontwikkelingen die versterkend zijn voor de gemeenschap van Scherpenzeel (bv. doorontwikkeling belangrijke voorzieningen of verbetering toegang tot voorzieningen in andere dorpen) kan dat een plus opleveren voor Scherpenzeel (score 0 tot +). Voor Barneveld zal de samenwerking niet direct leiden tot versterking van gemeenschappen maar ook niet tot verzwakking (score 0).

Variant 3 (herindeling per 1-1-2023) kent een flinke bandbreedte in de effecten voor de gemeenschap in met name Scherpenzeel. Indien de fusie *niet* goed wordt voorbereid en er in de nieuwe gemeente *geen* rekening wordt gehouden met verwachtingen en belangen van inwoners van Scherpenzeel zal dat een negatieve invloed kunnen hebben op het gemeenschapsleven (bv. eroderen van voorzieningen). Indien dat wel gebeurt kunnen er juist (sterk) positieve effecten ontstaan. De mogelijkheden hiertoe zijn beschreven in de beschouwing over variant 3 in paragraaf 4.3 (score - tot +(+)). Voor de gemeenschap in Barneveld zal een fusie in eerste instantie geen verschil maken. Wel kan de versterking van bestuur en organisatie en de versterking van het karakter als meerkernige gemeente ook (beperkte) positieve invloed op andere kernen en de kwaliteit van wonen en leven daarin indien daar bewust aan gewerkt wordt (score 0 tot +).

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

28 van 36

5.2 Afweging varianten op beoordelingscriterium bestuur

Bij dit thema gaat het om het belang van een stabiel en daadkrachtig bestuur, dat haar wettelijke taken goed uitvoert en goed weet in te spelen op grote maatschappelijke vraagstukken. Daarbij is het vooral van belang dat het bestuur (college én raad) in goed samenspel met inwoners opereren. In de afweging van de varianten worden bij dit thema gekeken naar:

- Formele organisatie bestuur (omvang raad, werkwijze, agenda etc.);
- Bestuursstijl en werkwijze in de praktijk (incl. samenspel tussen college en raad);
- Transparant besluitvormingsproces;
- Toekomstige ontwikkelingen (taken, rollen, eisen) en invloed op functioneren bestuur;
- Visiegericht werken met consistente aanpak voor de langere termijn;
- Visie op overheidsparticipatie en toepassing in de praktijk.

De keuze van de varianten heeft flinke gevolgen voor het functioneren van het bestuur in met name Scherpenzeel en in beperkte mate in Barneveld:

Beoordelingscriterium	Varianten: zelfstandig duurzaam partnerschap				Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv
Bestuur	-/0	0	0/+	0	+(+)	0/+

In Variant 1 zal de kracht van het bestuur in Scherpenzeel zich niet verder kunnen ontwikkelen. De beperkte recruiteringsbasis zorgt op de lange termijn voor onvoldoende kwaliteit. De positie in bestuurlijke netwerken op verschillende schaalniveaus wordt per saldo zwakker in de loop van de tijd, terwijl de afhankelijkheid van samenwerking juist toeneemt. Het huidige slechte samenspel tussen College en Raad biedt verdere risico's naar de toekomst en kan in deze variant niet structureel worden overbrugd. Optimalisering van deze variant via organisatorische samenwerking met 1 preferred partner leidt voor het bestuur niet tot grote verbeteringen, maar de huidige kwaliteit kan mogelijk wel op peil blijven op termijn (score – tot 0). Voor het bestuur in Barneveld heeft deze variant geen effect (score 0).

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

29 van 36

In Variant 2 zal het bestuur in Scherpenzeel kunnen profiteren van een taakuitvoering en dienstverlening en ook bestuurlijke ondersteuning die op een hoger schaalniveau kan worden georganiseerd. Daarmee kan de bestuurlijke kwaliteit en de kwaliteit van het bestuurlijk proces op peil gehouden worden. De keuze voor duurzaam partnerschap en een werkbaar lange termijn perspectief in deze variant biedt bestuur en politiek rust en duidelijkheid. Het geeft bij doorgaande samenwerking het bestuur van Scherpenzeel potentieel (via partner Barneveld) ook toegang tot andere netwerken op andere schaalniveaus, waardoor een verbetering in het bestuurlijk optreden kan worden verwacht (score 0 tot +). Voor het bestuur in Barneveld heeft deze variant beperkte effecten, uitgaand van een constructieve samenwerkingsrelatie met Scherpenzeel (score 0).

In Variant 3 zal er een nieuw bestuur ontstaan dat – vanuit huidig Scherpenzeels perspectief – meteen op hoger schaalniveau kan optreden en waarvan de kwaliteit ook op langere termijn geborgd is. De bestaande polarisatie en verdeeldheid in het politiek domein wordt opgelost. Toegang tot nieuwe netwerken en andere schaalniveaus is verzekerd en er wordt meer bestuurlijke invloed en “power” gegenereerd (score + (+)). Vanuit huidig Barnevelds perspectief zal de fusie tot een (beperkte) schaalvergroting leiden en uitbreiding van de gemeente met een krachtig dorp en dito gemeenschap. Dit biedt kansen voor bestuurlijke versterking in de regio en in intensivering en variatie in het samenspel tussen bestuur en gemeenschap (score 0 tot +).

5.3 Afweging varianten op beoordelingscriterium organisatie

Het is voor het realiseren van de maatschappelijke opgaven essentieel dat een gemeente een robuuste organisatie heeft, die over voldoende omvang en kwaliteit beschikt om continuïteit te bieden en kwetsbaarheden op te vangen. De organisatie ondersteunt het bestuur (college en raad) bij politieke keuzevraagstukken en adviseert over de uitvoerbaarheid van plannen en ambities. In het variantenonderzoek worden op dit punt de volgende criteria getoetst:

- Kwantitatieve omvang in relatie tot opgaven;
- Beschikbare kwaliteit in relatie tot opgave;
- Structurele taken in eigen huis c.q. via partnerschap;
- Kwetsbaarheid en afhankelijkheid in ambtelijk functioneren en continuïteit sleutelfuncties;
- Dienstverlening van reguliere organisatie (incl. ruimtelijke kwaliteit en beheer);
- Modern en aantrekkelijk werkgeverschap: opleidingsbudget, training en ruimte voor ontwikkeling
- Digitale volwassenheid/vaardigheden (ICT, informatiebeveiliging en privacy)

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

30 van 36

De varianten hebben op de ambtelijke organisatie van de gemeente(n) flinke effecten:

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv
Ambtelijke organisatie	-/0	0/ zie v2	0/+	0/+	+	+

Variante 1 in "pure" vorm is wat betreft de ambtelijke organisatie feitelijk voor Scherpenzeel al niet meer aan de orde. Er wordt op dit moment door Scherpenzeel al samengewerkt met verschillende gemeenten voor specifieke taken. Uitbreiding van dit model (met ambtelijke samenwerkingsarrangementen met verschillende gemeenten) biedt op termijn geen wezenlijke versterking van de ambtelijke organisatie. Weliswaar zullen specifieke taken op een hoger schaalniveau beter/efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Doch de coördinatielast en regievoering vanuit de Scherpenzeelse organisatie zal steeds groter en minder beheersbaar worden, de overzichtelijkheid voor bestuur en politiek neemt af en de positieve effecten voor inwoners steeds minder traceerbaar. Deze variant is ook praktisch onmogelijk, omdat buurgemeenten geen overeenkomsten willen sluiten op dit moment en geen "shopgedrag" accepteren. Optimalisering van deze variant via samenwerking met 1 preferred partner kan leiden tot minder nadelen voor de ambtelijke organisatie. Door dit goed te regelen kan de taakuitvoering en dienstverlening voor de langere termijn vanuit organisatorisch perspectief wel op peil worden gehouden, al neemt natuurlijk wel de afhankelijkheid van die partner toe zonder duidelijk toekomstperspectief, met alle lange termijn risico's van dien (score – tot 0). Voor Barneveld kan deze variant gevolgen hebben indien Barneveld ook gekozen wordt als preferred partner. Dat effect wordt betrokken bij variant 2.

Variante 2 biedt ten opzichte van de geoptimaliseerde variant 1 extra kansen. Uitgaand van een duurzaam en onomkeerbaar partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld ontstaat ook voor de ambtelijke organisatie van Scherpenzeel (en ook Barneveld) een ontwikkelingsperspectief voor de langere termijn (ook zonder dat dat al expliciet is gemaakt qua periode en invulling). Dat zal wel in een goed samenwerkingsproces moeten worden waargemaakt en geborgd de komende tijd (score 0 tot + voor beide gemeenten).

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

31 van 36

Variante 3 is voor de kwaliteit en ontwikkeling van de beide ambtelijke organisaties een kans. Voor Scherpenzeel op een schaal- en kwaliteitssprong, voor Barneveld op extra massa en robuustheid in combinatie met mogelijke financiële efficiency. Deze voordelen zullen niet vanzelf tot stand komen en vragen een gerichte en constructieve aanpak in een fusieproces en ontwikkelproces in de nieuwe gemeente (score + voor beide gemeenten).

5.4 Afweging varianten op beoordelingscriterium samenwerking en partnerschap

Geen gemeente kan zonder samenwerking. Sterker, samenwerking en partnerschap op allerlei niveaus en in allerlei verschillende netwerken wordt steeds belangrijker in het realiseren van de maatschappelijke opgaven. Opgaven houden namelijk niet op bij de gemeentegrens en niet bij de bevoegdheden van een gemeentebestuur. De gemeente heeft daarom een visie op partnerschap nodig om samenwerking op verschillende schaalniveaus en in verschillende bestuurlijke, maatschappelijke en economische netwerken krachtig op pakken. In de variantenanalyse wordt rekening gehouden met de volgende aspecten.

- Visie op samenwerking en partnerschap;
- Uitwerking en toepassing van visie daarvan (bv. helder opdrachtgever-opdrachtnemerschap);
- Gerichtheid van samenwerkingsverbanden;
- Duurzaamheid van samenwerkingen en mogelijkheden tot opschaling;
- Aanwezigheid in/toegang tot relevante netwerken in relatie met opgaven gemeenten;
- Zeggenschap/beïnvloedingsmogelijkheden belangrijkste opgaven/risico's.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

32 van 36

De varianten hebben een flinke invloed op dit beoordelingscriterium:

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv
Samenwerking en partnerschap	-/0	0	+	0/+	+	+

In Variant 1 zal Scherpenzeel steeds afhankelijker worden van samenwerking met anderen en tegelijkertijd minder invloed kunnen uitoefenen op de positieve uitwerking daarvan op de gemeenschap en de verwachtingen en belangen van inwoners. Dat "speelbaleffect" is nu al merkbaar in de pogingen van de gemeente om samenwerkingsarrangementen aan te gaan met omliggende gemeenten op specifieke taken conform de richting gekozen in de Kadernota en de recente raadsmemo over samenwerking. Dit is geen toevallig of incidenteel effect maar het past bij de schaal en positie die Scherpenzeel in deze variant heeft/kiest. Optimalisering van deze variant naar samenwerking via 1 preferred partner biedt mogelijkheden om de huidige positie in samenwerking en partnerschap op peil te houden, uitgaand van een constructieve samenwerkingsverhouding met die partner (score – tot 0). Voor Barneveld heeft dezer variant geen invloed op dit criterium (score 0).

Variant 2 biedt extra kansen voor Scherpenzeel om via partnerschap en samenwerking de prestaties voor inwoners van Scherpenzeel te versterken. Voornamelijk via organisatorische en bestuurlijke versterking (zie 5.2 en 5.3), doch ook omdat daarmee een stabiel en duurzaam partnerschap met Barneveld en in het bredere bestuurlijke en maatschappelijke netwerk wordt gerealiseerd; samen sterker daar waar het nodig is. Voor Scherpenzeel score +, voor Barneveld 0 met eventueel een kleine plus.

Variant 3 biedt beide gemeenten de kans om via een (grotere of kleinere) schaa sprong de positie in bredere verbanden en netwerken te versterken. Ook kan *binnen* de nieuw te vormen gemeente via een goed dorpen- en kernenbeleid en uitwisseling en samenwerking tussen kernen en dorpen gemeenschappen het "weefsel" van gemeenschappen worden versterkt als daar gericht aan wordt gewerkt. Score + voor beide gemeenten op dit criterium.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

33 van 36

5.5 Afweging varianten op beoordelingscriterium financiën

Om de maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren dient een gemeente te beschikken over adequate financiële robuustheid, continuïteit en efficiency om de opgaven aan te pakken. Iedere gemeente is verantwoordelijk om een reëel en structureel sluitende begroting te presenteren en om de reserve- en risicopositie op orde te hebben, zodat ook op langere termijn voldoende zekerheid is over de uitvoering van de taken. In het variantenonderzoek is gekeken naar de volgende aspecten:

- Financiële kerngegevens (exploitatie, vermogen, risico's, belastingcapaciteit etc.);
- Lastendruk inwoners en ondernemers;
- Risicobeheersing en -beleid lange termijn;
- Investering (schatting) die nodig is om in de varianten de maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren

Vanuit globaal financieel perspectief maken de varianten nogal wat verschil:

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv
	Financiën	--/-	0	0/+	0/+	+(+)

Variante 1 is voor de gemeenschap van Scherpenzeel een dure variant. De keuze te investeren om de "basis op orde" te krijgen in vooral eigen beheer kost ca. 5.1.2.b miljoen per jaar. En voor uitvoering van aanvullende ambities nog eens 5.1.2.b per jaar. Hiervoor is onder meer een beroep op reserves nodig en een lastenverzwaring van de inwoners. Voor deze afweging is nu niet relevant of die middelen op de langere termijn beschikbaar zijn (waar de meningen over verschillen) of dat de gemeenteraad formeel gelegitimeerd is om hiervoor te kiezen (wat wel zo is). Wel relevant is de hoogte van de investering om het gewenste rendement te bereiken. En dat concrete rendement is in termen van prestaties die vanuit de belangen van inwoners en stakeholders zijn gearticuleerd, voor zover al zichtbaar, niet groot. Er blijft (waarschijnlijk) een zelfstandige gemeente mogelijk, maar tegen een hoge prijs. Optimalisering van de variant via samenwerkingsconstructies met andere gemeenten kan die prijs iets verminderen, als er efficiency wordt bereikt, dan wel meer "value for money" kan worden geboden in

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

34 van 36

dienstverlening en taakuitvoering. Dat is op zich te verwachten maar op dit moment nog niet binnen bereik in Scherpenzeel. Score -- tot - voor deze variant voor Scherpenzeel. Voor Barneveld geen significante financiële effecten van deze variant.

Variante 2 kan voor Scherpenzeel leiden tot de mogelijkheid om de jaarlijkse investering "basis op orde" te verminderen en deze middelen te benutten voor ofwel kwaliteitsverbetering of meer maatschappelijke investeringen, dan wel vermindering van geraamde lastenverzwaring (score 0 tot +). Voor Barneveld om mogelijk enige efficiencywinst te bereiken, dan wel de robuustheid van de organisatie te versterken (score 0 tot beperkte +).

Variante 3 kan voor beide gemeenten positieve financiële effecten hebben omdat gewerkt kan worden aan een robuuste organisatie die vanuit een optimaal schaalniveau taken kan uitvoeren. Ook worden de kosten van de noodzakelijke organisatorische integratie voor een belangrijk deel gedekt uit de eenmalige voorziening voor frictiekosten uit het Gemeentefonds. Score voor beide gemeenten +, voor Scherpenzeel wat meer ++.

5.6 Afweging varianten op beoordelingscriterium overig

In het variantenonderzoek is gekeken naar de specifieke onderwerpen 5.1.2.e en 5.1.2.e. Er is beperkte informatie; een goede beoordeling voor deze onderwerpen van de verschillende varianten vraagt meer onderzoek. Dat zou ook recht doen aan het belang van deze onderwerpen. Hieronder een eerste aanzet tot een globale beoordeling.

De uitvoering van de taken in het 5.1.2.e in Scherpenzeel en Barneveld is op dit moment goed, maar in Scherpenzeel wel kwetsbaarder. Niet alleen vanwege de organisatorische aspecten, maar ook door het grote aantal vrijwilligers. Dat is een groot goed, maar de afhankelijkheid daarvan is op termijn wel een risico (score – tot 0). Samenwerking en fusie (varianten 2 en 3) tussen Scherpenzeel en Barneveld biedt de mogelijkheid om de uitvoeringspraktijk in beide gemeenten robuust(er) te maken met behoud van de huidige kwaliteiten. Dit moet zeker mogelijk geacht worden, maar de wijze waarop dit uitgewerkt zou moeten worden vraagt nog wel veel aandacht. Score voor de variantenanalyse vooralsnog 0/+.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

35 van 36

De ontwikkeling van de 5.1.2.e kan in alle drie de varianten worden verzekerd, zij het op verschillende manieren. In Variant 1 wordt ingezet op combinatie van de huidige functies van de Breehoek met die van gemeentekantoor, hetgeen extra dekking oplevert voor de exploitatie en beperkte invloed op de functie van 5.1.2.e. In Variant 2 is deze functiemening minder opportuun; als meerdere taken gecombineerd met Barneveld worden uitgevoerd is ook minder oppervlak gemeentekantoor in Scherpenzeel nodig. In Variant 3 is dit waarschijnlijk helemaal niet meer aan de orde. In Variant 3 en mogelijk variant 2 zullen dan alternatieve mogelijkheden moeten worden gevonden om de exploitatie van de 5.1.2.e blijvend mogelijk te maken. Deze mogelijkheden zijn overigens vanuit het bestuur van de Breehoek ook aangegeven, de keuze daaruit en de uitwerking zal wel aandacht vragen. In financiële zin hoeft dat voor de gemeente per saldo geen verschil te maken. Gegeven het belang van nadere uitwerking is vooralsnog geen differentiatie aangebracht in de scores voor de verschillende varianten (score 0).

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv
Specifieke onderwerpen:						
• 5.1.2.e	-/0	0	0/+	0/+	0/+	0/+
• 5.1.2.e	0	0	0	0	0	0

5.7 Recapitulatie afweging varianten

Op basis van de afweging in de voorgaande paragrafen kan het volgende totaalbeeld worden opgesteld als inhoudelijke basis voor de bestuurlijke afweging van varianten, zie volgende pagina.

Voor de leesbaarheid: daar waar verschillende scores staan met een schuine streep (bv 0/+) wordt hiermee de verbeterruimte aangegeven die via optimalisering van deze varianten zou kunnen worden bereikt voor het betreffende criterium.

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Blad

36 van 36

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz	Bv	Sz	Bv	Sz	Bv
1. Gemeenschap (incl. kernenbeleid)	-/0	0	0/+	0	-/(+)	0/+
2. Bestuur	-/0	0	0/+	0	+(+)	0/+
3. Ambtelijke organisatie	-/0	0/ zie v2	0/+	0/+	+	+
4. Samenwerking en partnerschap	-/0	0	+	0/+	+	+
5. Financiën	--/-	0	0/+	0/+	+(+)	+
6. Specifieke onderwerpen:						
a. 5.1.2.e	-/0	0	0/+	0/+	0/+	0/+
b. 5.1.2.e	0	0	0	0	0	0

Bijlage bij Statenbrief

versie: definitief

Datum

12 januari 2021

Zaaknummer

2020-018299

Onderwerp

Bijlage B2: Brondocument

Portefeuillehouder

Jan Markink

BRONDOCUMENT

Onderzoek en afweging varianten Versterking bestuurskracht Scherpenzeel

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Aanleiding	4
2. Beschrijving varianten	6
2.1 Gemeenten Scherpenzeel en Barneveld zelfstandig	6
2.2 Duurzaam partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld	6
2.3 Een herindeling Scherpenzeel-Barneveld per 1-1-2023	7
2.4 Varianten die niet worden betrokken in de analyse	8
3. Afwegingscriteria	9
3.1 Gemeenschap	9
3.2 Bestuur	9
3.3 Ambtelijke organisatie	9
3.4 Samenwerking en partnerschap	10
3.5 Financiën	10
3.6 Specifieke onderwerpen	10
3.7 Overige onderwerpen	11
4. Maatschappelijke opgaven en ambities in Scherpenzeel en Barneveld	12
4.1 Nationale opgaven	12
4.2 Landelijke opgaven op regionaal niveau	13
4.3 Ambities gemeente Scherpenzeel	15
4.4 Ambities gemeente Barneveld	16
5. Variantenanalyse	19
5.1 Thema Gemeenschap	19
5.2 Thema Bestuur	24
5.3 Thema Organisatie	26
5.4 Thema Samenwerking en partnerschap	29
5.5 Thema Financiën	31
5.6 Thema Sociaal Domein	34
5.7 Thema 5.1.2.e - Scherpenzeel	39
6. Recapitulatie	43
Bijlage 1. Profielschets van Scherpenzeel en Barneveld	44
A. Geschiedenis en belangrijkste kenmerken Scherpenzeel	44
B. Geschiedenis en belangrijkste kenmerken Barneveld	44
C. Demografische context	45
D. Wonen	46
E. Economie	48
F. Duurzaamheid	49
G. Veiligheid, gezondheid en welzijn	50
H. Financiële situatie Scherpenzeel en Barneveld	51
I. Netwerkanalyse	53
Bijlage 2. Voorzieningscan Barneveld en Scherpenzeel	55

Bijlage 3. Nationale opgaven	59
Bijlage 4. Casestudies kernenbeleid	62
Bijlage 5. Geraadpleegde bronnen	70

1. Aanleiding

In juni 2019 heeft de gemeenteraad van Scherpenzeel unaniem de uitspraak gedaan dat het de gemeente ontbreekt aan de noodzakelijke realisatiekracht om de maatschappelijke doelen en opgaven te kunnen realiseren. Naar aanleiding daarvan is onderzoek en overleg gestart binnen Scherpenzeel over de mogelijkheden om die realisatiekracht te versterken. In december 2019 heeft de gemeenteraad in meerderheid gekozen voor het verder uitwerken van deze mogelijkheden binnen de variant zelfstandigheid van Scherpenzeel. Hierbij heeft afweging plaatsgevonden van de mogelijkheid van fusie met de buurgemeente Barneveld. GS Gelderland heeft aangegeven dat die afweging niet gelijkwaardig en evenwichtig heeft plaatsgevonden. GS heeft op dat moment ook aangegeven dat de door de gemeenteraad gekozen oplossing voor een goede beoordeling verder uitgewerkt en onderbouwd zou moeten worden. In februari 2020 heeft GS aan de gemeente aangegeven dat hiervoor de gelegenheid werd gegeven in het traject van opstelling van de Kadernota 2021 – 2024 en dat daarbij aan een vijftal randvoorwaarden voor een duurzaam bestuurskrachtig Scherpenzeel zou moeten worden voldaan. Tevens dat anders een open overleg, zoals bedoeld in de Wet Arhi, zou worden gestart.

Naar aanleiding van de besluitvorming over de Kadernota in juni en juli 2020 heeft GS vastgesteld dat met de resultaten hiervan niet adequaat voldaan kon worden aan de gestelde randvoorwaarden voor een duurzaam bestuurskrachtig Scherpenzeel. Tevens werd geconstateerd dat (opnieuw) geen evenwichtig en gelijkwaardige vergelijking met het op enkele gronden mogelijk aantrekkelijk alternatief van fusie met Barneveld was gedaan. De door Scherpenzeel ingeslagen weg tot versterking van de bestuurskracht gaf GS daarom te weinig vertrouwen dat daarmee op termijn de belangen van de inwoners van Scherpenzeel optimaal zouden zijn gediend en ook tegen voor hen aanvaardbare kosten.

In het kader van het Beleidskader Herindelingen was hier naar de mening van GS sprake van een evident bestuurskrachtvraagstuk waar de gemeente niet zelf tot een adequate oplossing kan komen. Daarom is het instrumentarium van de Wet Arhi ingezet om te komen tot een – onder regie van de Provincie – proces van onderzoek en afweging van varianten voor versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel.

Op 14 juli 2020 heeft GS van Gelderland daarom besloten tot de start van een zogenaamd Open Overleg in het kader van de Wet Arhi. Inmiddels is een Plan van Aanpak hiervoor opgesteld. In dit Plan van Aanpak is een belangrijke plaats ingeruimd voor het traject van onderzoek en afweging van meerdere varianten voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. In deze varianten speelt naast de gemeente Scherpenzeel ook de gemeente Barneveld een belangrijke rol. Niet als onderdeel van het probleem of vanuit een eigenstandige bestuurskrachtopgave, wel als onderdeel van mogelijke oplossingen. De eerste stap in dit onderzoeks- en afwegingstraject is de opstelling van dit Brondocument. In dit document is de informatie opgenomen die relevant is voor partijen in de dialoog over de verschillende varianten. Die dialoog zal worden gevoerd in het kader van het participatietraject en in het bestuurlijk overleg in de periode oktober en november 2020.

Het brondocument bestaat in hoofdlijnen uit 2 gedeeltes. De eerste 3 hoofdstukken vormen het 1e gedeelte dat *beschrijvend* van karakter is. Daarin worden de te onderzoeken varianten en de afwegingscriteria beschreven en de maatschappelijke opgaven waarvoor beide gemeenten zich gesteld zien. In enige bijlagen zijn belangrijke feiten, cijfers en gegevens opgenomen die gerelateerd zijn aan deze opgaven. Alsmede een casestudy naar vormen en voorbeelden van kernenbeleid in verschillende bestuurlijke situaties, die mogelijke input zijn voor de inrichting en weging van de varianten.

Het tweede gedeelte (hoofdstuk 4) is *beschouwend* van karakter. In dit hoofdstuk wordt de feitelijke informatie gecombineerd met de afwegingscriteria en de varianten in een variantenanalyse. Deze is niet gericht op het formuleren van een voorkeur voor één van de varianten, maar op het beschrijven van de belangrijkste aspecten

(incl. kansen en risico's) van alle varianten als input voor de dialoog daarover. Hiermee wordt dus een invulling van onderstaande matrix gemaakt, via beschrijving van de verschillende "vakjes".

Beoordelingscriteria	Varianten zelfstandig		duurzaam partnerschap		Herindeling per 1-1-2023	
	Sz*	Bv*	Sz	Bv	Sz	Bv
1. Gemeenschap (incl. kernenbeleid)						
2. Bestuur						
3. Ambtelijke organisatie						
4. Samenwerking en partnership						
5. Financiën						
6. Specifieke onderwerpen:						
a. Sociaal domein						
b. 5.1.2.e						
c. overige onderwerpen						

Dit brondocument is een expertmatig product, dat informatie zichtbaar maakt en ordent uit bestaande en openbaar beschikbare bronnen en dat noodzakelijkerwijs de nodige aannames en voorbehouden bij de geleverde informatie zal bevatten. Het brondocument levert input voor overleg en participatie over de criteria en varianten. Na het vrijgeven voor dialoog zal het brondocument verder worden doorontwikkeld (bijgesteld, nader uitgewerkt, uitgebreid etc.) om als inhoudelijke basis te kunnen dienen voor de uiteindelijke bestuurlijke afweging over de varianten. Daarbij worden dan ook de resultaten van het bestuurlijk overleg en van de participatie betrokken.

2. Beschrijving varianten

In dit hoofdstuk worden de verschillende varianten voor de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel besproken. Deze drie varianten zullen in dit rapport worden uitgewerkt en afgewogen worden. Het betreft de volgende varianten: een zelfstandig Scherpenzeel en Barneveld, en een duurzaam partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld en een herindeling van Scherpenzeel en Barneveld per 1-1-2023.

2.1 Gemeenten Scherpenzeel en Barneveld zelfstandig

Zelfstandigheid is organisatorisch op veel verschillende manieren in te vullen. Elke gemeente maakt daar haar eigen afwegingen in. Scherpenzeel heeft dit voorjaar in de Kadernota 2021-2024 een plan gepresenteerd voor een zelfstandige toekomst. Daarin staat ook de financiële uitwerking hiervoor. Het in de Kadernota weergegeven plan voor zelfstandigheid dient als input voor dit onderdeel van het variantenonderzoek. Hierbij wordt – waar relevant – meer recente informatie (o.a. -review september 2020) betrokken.

In deze variant investeert Scherpenzeel structureel in de uitbreiding van haar ambtelijke organisatie om in organisatorische zin de basis op orde te krijgen. De gemeente hanteert een strategische Roadmap om strategische keuzes te maken in de prioritering van haar bestuurlijke en operationele inzet.

De gemeente Scherpenzeel heeft in deze variant de uitvoering van taken grotendeels zelf in handen. Daarbij kan gekozen worden voor ambtelijke samenwerking met gemeenten in de omgeving indien dit voor specifieke taken nuttig wordt geacht. Daar waar kwetsbaarheden zich voordoen of duidelijke schaalvoordelen te behalen zijn, maakt de gemeente afwegingen tussen zelf doen of uitbesteden. Daarbij kunnen buurgemeenten als Barneveld, Veenendaal en Ede mogelijke samenwerkingspartners zijn; de gemeente streeft daarbij naar langjarige samenwerkingsafspraken met 1 of 2 preferred suppliers, en mogelijk een in samenwerkingsovereenkomsten op domeinniveau.

Voor Barneveld spelen op dit moment geen zodanige ontwikkelingen en zeker ook geen bestuurskrachtopgaven, die zouden nopen tot een afweging over de bestuurlijke toekomst. Het bestuurlijk ontwikkelperspectief van de gemeente is stabiel en gunstig, evenals de positie in de regio. De invulling van deze variant betekent voor Barneveld geen wijziging van de huidige situatie, geen extra investeringen of nadere afwegingen. Een doorgaand zelfstandig Barneveld in de huidige situatie kan mogelijk wel optreden als samenwerkingspartner van Scherpenzeel en doet dat op dit moment ook. Dan is Barneveld een van de potentiële samenwerkingspartners voor de zelfstandige gemeente Scherpenzeel.

2.2 Duurzaam partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld

In deze variant blijft de gemeente Scherpenzeel zelfstandig, en kiest tegelijkertijd ook voor een duurzaam bestuurlijk en ambtelijk partnership met één sterke partner, te weten de Gemeente Barneveld. De verschillen met de eerste variant zijn:

- Scherpenzeel kiest voor 1 preferred partner voor alle samenwerkingsovereenkomsten, t.w. Barneveld
- Barneveld is bereid voor in principe alle taken en activiteiten een samenwerkingsovereenkomst met Scherpenzeel af te sluiten
- Scherpenzeel en Barneveld kiezen voor een zo gezamenlijk mogelijk optreden in de regio (daar waar belangen synchroon lopen)
- Scherpenzeel en Barneveld kiezen voor een samenwerking die de mogelijkheid in zich draagt van een bestuurlijke fusie op termijn, als de omstandigheden daartoe nopen.

Bij deze variant wordt bestuurskrachtversterking van Scherpenzeel gerealiseerd door de uitvoering van bepaalde taken gericht te beleggen bij een robuuste gemeente en door het bestuurlijk optreden in strategische en

gemeentegrensoverschrijdende dossiers zoveel mogelijk gezamenlijk vorm te geven. Vrijgekomen formatie wordt ingezet voor kwaliteitsverbetering en het wegnemen van kwetsbaarheden van taken die in 'eigen huis' worden opgepakt. De gemeente Scherpenzeel houdt in deze variant regie over verdeling van de taakuitvoering (zelf doen of uitbesteden aan Barneveld). Organisatorische samenwerking vindt plaats via samenhangende taakpakketten. Waar nodig vindt harmonisatie van werkprocessen en uitvoeringsbeleid plaats. Uitbestede taken worden gestandaardiseerd en geharmoniseerd binnen de operationele kaders van Barneveld. Deze variant vraagt van beide gemeenten een heldere visie op duurzame samenwerking en taakuitvoering. Bij welke taak is nabijheid belangrijk en welke taken kan de gemeente op afstand plaatsen?

De gemeente Scherpenzeel moet bij deze variant in staat zijn om kwalitatief hoog opdrachtgeverschap te kunnen voeren. Dit heeft gevolgen voor het organisatiemodel van de gemeente en de medewerkers van de gemeente. De mate van regievoering wordt bepaald door het aantal uitbestede taken. In dit variantenonderzoek gaan we ervan uit dat een substantieel deel van de taken wordt uitbesteed. In samenspraak met de samenwerkingspartner worden hierover afspraken gemaakt, die worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Daarnaast zal er scherp gekeken moeten worden naar de huidige operationele samenwerkingsverbanden van de gemeente Scherpenzeel. De vrijheid van de gemeente Scherpenzeel om in de toekomst te kiezen voor samenwerking met andere gemeenten wordt in deze variant dus beperkt. Samenwerkingen met andere gemeenten zullen (mogelijk) moeten worden ontbonden. De vrijheid voor Barneveld om wel of niet overeenkomsten aan te gaan met Scherpenzeel wordt ook gelimiteerd.

Partijen kiezen in deze variant echt voor elkaar en voor de lange termijn. Partijen houden er rekening mee dat de omstandigheden (kwaliteit, kosten, samenwerking) dat vraagt de mogelijkheid bestaat verdere stappen te zetten in de samenwerking (tot en met een bestuurlijke fusie). Bestuurlijke fusie wordt in deze variant niet als vanzelfsprekende stip op de horizon gezet, maar moet wel een mogelijkheid zijn indien beide gemeenten dat wensen en/of de omstandigheden daartoe aanleiding geven. De gemeente Barneveld is derhalve voor deze variant de enige logische samenwerkingspartner voor Scherpenzeel.

2.3 Een herindeling Scherpenzeel-Barneveld per 1-1-2023

Een andere variant voor het versterken van de bestuurskracht is een herindeling van de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld per 1-1-2023. Bij een bestuurlijke fusie ontstaat een nieuwe gemeente van meer dan 70.000 inwoners, verdeeld over elf kernen. Het dorp Scherpenzeel zal in deze fusiegemeente dan qua inwoneraantal de derde kern zijn, na Barneveld (ca. 35.000 inwoners) en Voorthuizen (ca. 11.000 inwoners).

Door gemeenten samen te voegen vindt er een structurele schaalvergroting plaats. De oude gemeenten worden opgeheven en de autonomie gaat over aan de nieuwe gemeente, met een eigen raad, college en ambtelijke organisatie. De afgelopen jaren zijn verschillende bestuurlijke fusies geweest in Nederland, mede vanwege het toenemende takenpakket van gemeenten. In 2010 waren er 431 gemeenten in Nederland, in 2020 waren dat er 355.

Het uiteindelijke doel van een bestuurlijke fusie is het verminderen van de kwetsbaarheden in de ambtelijke organisatie en het verkrijgen van een stevigere positie voor beide huidige gemeenten in de regio om de belangen van inwoners beter te bedienen. Door een herindeling kan de afstand tussen inwoners en bestuur wel groter worden, wanneer hier bij de vormgeving van de gemeente geen expliciete aandacht aan wordt geschonken. Schaalvergroting zal dus hand in hand moeten gaan met schaalverkleining in zeggenschap en uitvoering.

De nieuwe fusiegemeente kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Over de precieze invulling daarvan zijn uiteindelijk bestuurlijke afspraken nodig. In dit variantenonderzoek wordt uitgegaan van algemene effecten van herindelingen, en tegelijkertijd ook gekeken naar de profielen van de huidige gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. Denk hierbij aan demografische samenstelling van beide gemeenten, de strategische doelen van de gemeenten en de manier waarop kernen en inwoners worden betrokken bij beleid.

Vanuit het variantenonderzoek en het overleg- en participatieproces kunnen nadere kaders en randvoorwaarden worden meegegeven voor de invulling van een eventuele nieuwe fusiegemeente.

In dit variantenonderzoek wordt uitgegaan van een herindeling die op 1 januari 2023 wordt geëffectueerd. Er zijn twee opties om deze herindeling te laten plaatsvinden:

- Reguliere samenvoeging. Hierbij worden beide betrokken gemeenten opgeheven en een nieuwe gemeente opgericht.
- Lichte samenvoeging. Hierbij wordt één van de betrokken gemeenten niet opgeheven en worden de andere betrokken gemeenten wel opgeheven en geïntegreerd met de niet op te heffen gemeente, waardoor de rechtsgevolgen die zijn verbonden aan opheffing voor de niet op te heffen gemeente achterwege blijven. (Beleidskader herindelingen, p.1) Er kan alleen tot een lichte samenvoeging worden overgegaan als de gevolgen voor de overgang van het personeel zijn geregeld en als beide gemeenten daar mee instemmen.

Deze twee opties hebben alleen betrekking op de fase van het toewerken naar een herindeling en met name de organisatorische gevolgen. Gelet hierop wordt in het afwegingskader alleen bij het punt 'Ambtelijke organisatie' ingegaan op de reguliere en lichte samenvoeging.

2.4 Varianten die niet worden betrokken in de analyse

Duurzame bestuurskrachtversterking kan op verschillende manieren worden bereikt. De boven weergegeven varianten zijn uit een voorverkenning in het voorjaar 2020 naar voren gekozen als de enige varianten voor duurzame bestuurskrachtversterking, die binnen afzienbare tijd realistisch zijn en waartoe de verschillende buurgemeenten van Scherpenzeel bereid zijn om mogelijk een rol in te vervullen.

Uit de verkenning, die door de provincie dit voorjaar is uitgevoerd, blijkt dat de buurgemeenten van Scherpenzeel (Renswoude en Woudenberg) op dit moment niet beschikbaar zijn als partners voor een duurzaam bestuurlijk verband met Scherpenzeel. De gemeenten Ede en Veenendaal zijn onder bepaalde voorwaarden beschikbaar als preferred (uitbestedings)partners binnen de optie zelfstandigheid, maar niet beschikbaar als potentiële fusiepartners. Veenendaal heeft aangegeven open te staan voor gesprekken over bredere fusie-ontwikkelingen in de regio, als die door anderen worden geëntameerd, en dat is nu niet aan de orde.

Uit de verkenning is ook gebleken dat bestuurlijk meer experimentele aanpakken, zoals de vorming van een federatiegemeenten (bv. op de schaal van de Regio Food Valley) niet opportuun zijn op dit moment en dus ook geen alternatief kunnen bieden voor het oplossen van de huidige bestuurskrachtopgave van de gemeente Scherpenzeel.

Er zal tijdens het participatieproces een ronde van bestuurlijke consultatie bij regiogemeenten en de Provincie Utrecht plaatsvinden om de resultaten uit de provinciale verkenning te toetsen en mogelijk nog nieuwe inzichten hierover op te doen om die bij de afweging te betrekken.

3. Afwegingscriteria

In dit hoofdstuk worden verschillende criteria van het afwegingskader, die een feitelijke basis voor de besluitvorming vormt, toegelicht. Deze elementen worden voor zowel Barneveld als Scherpenzeel meegenomen in de analyse.

3.1 Gemeenschap

Overheden werken ten dienste van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Voor een belangrijk gedeelte is bestuurskracht te herkennen in het vermogen en de mogelijkheden van de gemeenschap om opgaven op te pakken. Het is belangrijk dat de gemeente ruimte en ondersteuning biedt aan de (dorps)gemeenschap om zich te organiseren en actief en betrokken het eigen dorpsleven in te richten. Onderstaande punten kunnen daarbij worden meegewogen:

- Kenmerken en organisatiegraad van gemeenschap (sociale kaart, demografie, verenigingen, burgerinitiatieven);
- Manier waarop (deel)belangen worden georganiseerd (lokale ondernemers, sportvereniging e.d.) in de gemeenschap;
- Manier waarop (deel)belangen van gemeenschap worden verbonden met lokale politiek (zowel via informele contact als formeel door middel van bv. dorpsraad);
- Effectiviteit van belangenbehartiging dorpsgemeenschap;
- Voorzieningenniveau en ruimtelijke kwaliteit binnen gemeenschap;
- Duurzame coproductie tussen gemeente en gemeenschap.

3.2 Bestuur

Het takenpakket van gemeenten is de afgelopen jaren fors toegenomen, waarbij ze ook moeten omgaan met nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Dit vereist een stabiel en daadkrachtig bestuur, dat haar wettelijke taken goed uitvoert en goed in weet te spelen op grote maatschappelijke vraagstukken. Het is van groot belang dat het bestuur (college én raad) in goed samenspel met inwoners opereert en nabijheid van bestuur ervaren wordt.

Punten die in dit verband aandacht kunnen vragen zijn:

- Formele organisatie bestuur (omvang raad, werkwijze, agenda etc.);
- Bestuursstijl en werkwijze in de praktijk (incl. samenspel tussen college en raad) en recente ervaring daarmee;
- Transparant besluitvormingsproces;
- Toekomstige ontwikkelingen (taken, rollen, eisen) en invloed op functioneren bestuur;
- Visiegericht werken met consistente aanpak voor de langere termijn;
- Visie op overheidsparticipatie en toepassing in de praktijk.

3.3 Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie werkt in samenwerking met raad en college aan de maatschappelijke opgaven. Het is daarom belangrijk dat een gemeente robuuste organisatie kent, die over voldoende omvang en kwaliteit beschikt om continuïteit te bieden en kwetsbaarheden op te vangen. De organisatie ondersteunt het bestuur (college en raad) bij politieke keuzevraagstukken en adviseert over de uitvoerbaarheid van plannen en ambities. In het variantenonderzoek worden de volgende punten betrokken:

- Kwantitatieve omvang in relatie tot opgaven;
- Beschikbare kwaliteit in relatie tot opgave;
- Structurele taken in eigen huis c.q. via partnerschap;
- Kwetsbaarheid en afhankelijkheid in ambtelijk functioneren en continuïteit sleutelfuncties;

- Dienstverlening van reguliere organisatie (incl. ruimtelijke kwaliteit en beheer);
- Modern en aantrekkelijk werkgeverschap: opleidingsbudget, training en ruimte voor ontwikkeling;
- Digitale volwassenheid/vaardigheden (ICT, informatiebeveiliging en privacy).

3.4 Samenwerking en partnerschap

Om maatschappelijke opgaven adequaat aan te pakken is samenwerking met omliggende gemeenten en andere partners vereist. Opgaven houden namelijk niet op bij de gemeentegrens. De gemeente heeft daarom een visie op partnerschap en is vandaaruit in staat samenwerking op verschillende schaalniveaus en in verschillende bestuurlijke, maatschappelijke en economische netwerken krachtig op te pakken. Voor samenwerking gelden onder meer de volgende punten:

- Visie op samenwerking en partnerschap;
- Uitwerking en toepassing van visie daarvan (bv. helder opdrachtgever- en opdrachtnemerschap);
- Gerichtheid van samenwerkingsverbanden;
- Duurzaamheid van samenwerkingen en mogelijkheden tot opschaling;
- Aanwezigheid in/toegang tot relevante netwerken in relatie met opgaven Scherpenzeel;
- Zeggenschap/beïnvloedingsmogelijkheden belangrijkste opgaven/risico's.

3.5 Financiën

Een gemeente dient te beschikken over adequate financiële robuustheid, continuïteit en efficiency om de opgaven aan te pakken. De gemeente is verantwoordelijk om een reëel en structureel sluitende begroting te presenteren. Is zij daar niet toe in staat, dan kan zij door de provincie (toezichthouder gemeentefinanciën) onder preventief toezicht worden geplaatst. In dit variantenonderzoek brengen we de volgende criteria in kaart:

- Financiële kernegevens (exploitatie, vermogen, risico's, belastingcapaciteit etc.);
- Lastendruk inwoners en ondernemers;
- Risicobeheersing en -beleid lange termijn;
- Investering (schatting) die nodig is om in de varianten de maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren.

3.6 Specifieke onderwerpen

3.6.1 Sociaal domein

Het sociaal domein is in 2015 vanuit het rijk en de provincie naar gemeenten gedecentraliseerd, zodat taakuitvoering zo dicht mogelijk bij de inwoners is georganiseerd. Elke gemeente kan nu eigen afwegingen maken over de uitvoering van deze taken (couleur locale). In het variantenonderzoek worden de volgende punten geanalyseerd:

- Huidige uitvoeringspraktijk van zowel Scherpenzeel als Barneveld;
- Toekomstscenario's uitvoering (incl. externe ontwikkelingen).

3.6.2 5.1.2.e

5.1.2.e is een belangrijke voorziening in Scherpenzeel. Het biedt onderdak aan verschillende verenigingen en organisaties. Met zijn grootschalige opzet biedt 5.1.2.e veel ruimte aan culturele, maatschappelijke en sportieve initiatieven. Tegelijkertijd zorgt diezelfde grootschaligheid voor een zorgelijke exploitatieopzet. Er wordt gekeken naar:

- Feitelijke situatie 5.1.2.e (voorziening, exploitatie, toekomstmogelijkheden etc.) in kaart;
- Globale toekomstopties in kaart (kansen/risico's);
- Financiële gevolgen toekomstopties.

3.7 Overige onderwerpen

Gezien de status van dit brondocument als werkdocument, is er bewust ruimte gelaten voor de beide gemeenten om extra onderwerpen aan te dragen voor de variantenanalyse. Ook vanuit de participatie met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers kunnen onderwerpen worden aangedragen.

Naast bovenstaande onderwerpen vormt kernenbeleid voor de beide gemeenten een belangrijk aandachtspunt. In de bijlage met casestudies zal hier verder op in worden gegaan. Tevens wordt hier in de analyse van hoofdstuk 5 ruim aandacht aan besteed (met name afwegingscriterium "gemeenschap").

4. Maatschappelijke opgaven en ambities in Scherpenzeel en Barneveld

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de (toekomstige) maatschappelijke opgaven voor Scherpenzeel en Barneveld. Daarnaast worden ook de ambities van Scherpenzeel en Barneveld tegen het licht gehouden.

4.1 Nationale opgaven

Hieronder worden de belangrijkste nationale opgaven en hun effect op lokaal niveau beschreven. In bijlage 2 wordt in meer detail op de opgaven ingegaan.

Internationalisering. Door internationalisering hebben gemeenten een opgave om in regioverband een sterkere positie te bouwen. Gemeenten moeten ook inspelen op oplossingen op internationaal niveau die lokaal uitgevoerd moeten worden. Het profileren op het niveau van de regio tegen over Europa en het bieden van lokale oplossingen voor mondiale problemen is hierin een maatschappelijke opgave voor de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel.

Technologische innovatie. Het belang van ICT en data neemt toe voor gemeenten. Gemeenten moeten voldoende specialistische kennis hebben om slim gebruik te maken van digitalisering, op lokaal of regionaal niveau.

Klimaatverandering. Op dit moment zijn er drie belangrijke transitieën gaande vanwege de druk op het ecologische systeem, namelijk de energietransitie en verduurzaming; de circulaire transitie; en de eiwittransitie. Gemeenten hebben een rol te spelen in het behalen van het nationale doel van een CO₂-reductie van minimaal 49% in 2030 ten opzichte van 1990, evenals het doel dat minimaal 14% van de energie die in 2020 hernieuwbaar is. De gemeenten Barneveld en Scherpenzeel hebben gezamenlijk met enkele andere gemeenten een Regionale Energiestrategie opgesteld, binnen de Foodvalley. De gemeenten lopen daarmee in de pas in vergelijking met andere gemeenten in Nederland. Verder heeft ook de stikstof- en PFAS-problematiek invloed op de ontwikkeling van de regio, met mogelijke consequenties voor belangrijke bestuurlijke opgaven, zoals woningbouw, infrastructuur en de agrarische sector.

Veranderende economische structuur. Vrijwel alle belangrijke sectoren in Nederland zullen in 2020 blijven groeien, maar wel minder snel dan in 2018. Tegelijkertijd neemt in Nederland door bevolkingskrimp en vergrijzing de beroepsbevolking af. Nederland is steeds meer een kenniseconomie met een sterke focus op dienstverlening. Vooral steden met universiteiten zijn aantrekkelijk voor hoger opgeleiden, wat in minder stedelijke en landelijke gebieden, zoals de regio rondom Barneveld en Scherpenzeel, kan leiden tot een braindrain.

Individualisering en het ontstaan van een nieuw collectief. De opkomst van social media en de individualiseringsbeweging leiden tot het loskomen van traditionele verbanden tussen mensen. In de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel is dit ook zichtbaar, gemiddeld zet één op de drie bewoners zich in als vrijwilliger. Verder doen zich nieuwe vormen van zelforganisatie voor, die aansluiten bij de veranderende sociale structuur, zoals georganiseerde projecten die op het internet zijn ontstaan en ad hoc-acties. Bestuurlijke opgaven voor gemeenten die hieruit volgen, zijn bijvoorbeeld het zorgen dat iedereen kan meedoen in de samenleving en het bevorderen van de sociale cohesie.

4.2 Landelijke opgaven op regionaal niveau

De uitdagingen waar we in Nederland mee geconfronteerd worden lijken complexer en urgenter dan ooit. De werking van de woningmarkt, arbeidsmarkt en het gebruik van allerlei voorzieningen overstijgen de grenzen van de huidige gemeenten, terwijl gemeenten juist op die beleidsterreinen steeds meer taken en verantwoordelijkheden krijgen van de Rijksoverheid. Een aantal van deze grensoverschrijdende opgaven zijn:

- Veiligheid – ondermijning is een toenemend probleem dat een brede regionale en soms nationale aanpak vergt.
- Demografische ontwikkeling en verstedelijking – toenemende vergrijzing en drukte op de woningmarkt zorgen voor grote uitdagingen voor alle gemeenten, waarbij *overspill* effecten naar andere gemeenten plaatsvinden.
- Energietransitie – gemeenten werken in regionaal verband, via de RES, mee aan het voldoen aan de nationale klimaatdoelstellingen.
- Sociaal domein – de druk op sociaal domein is een probleem dat bij bijna alle gemeenten in Nederland speelt (zie ook 4.2.1.).
- Het ecologisch systeem – Door de verandering van het klimaat moet er ingezet worden op verduurzaming van de landbouw, circulaire transitie van grondstoffen en de eiwittransitie (Zie ook Bijlage 2).

Deze taken worden meestal in de regio belegd. De opkomst van regio's heeft, naast tal van andere redenen, te maken met het zoeken naar de optimale schaal voor lokaal bestuur. Dit gaat over het 'optimaal in één hand brengen van kosten en baten voor publieke investeringen' en over 'het laten voelen van de lusten en lasten van gevoerd beleid door dezelfde mensen'. De trend is en blijft dat steden nog steeds aan kracht en belang winnen. Daarnaast raken stad en ommeland in toenemende mate met elkaar vervlochten en worden meer en meer afhankelijk van elkaar.

4.2.1 Verdere decentralisatie

Er lijkt op dit moment brede politieke steun voor het verder decentraliseren van taken naar de lokale overheid na 2020. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat met deze trend gebroken gaat worden, noch dat decentralisaties teruggedraaid zullen worden. Dit betekent dat de beleidsagenda van gemeenten, in elk geval de komende jaren, structureel en fors zwaarder zal blijven en worden. In het fysieke domein wordt met invoering van de Omgevingswet (2021) een kanteling beoogd die net zo ingrijpend zal zijn als de decentralisatie in het sociaal domein. Gebruikers van de wet worden centraal gesteld. De bestuurlijke (lokale) afwegingsruimte voor de fysieke leefomgeving wordt vergroot, en de fysieke leefomgeving moet meer vanuit samenhang benaderd worden. Daartoe dienen gemeenten onder meer een integrale omgevingsvisie vast te stellen, die wordt vertaald in omgevingsplannen. De komst van de Omgevingswet vraagt voorbereiding en implementatie in de organisatie. Daarvoor zijn capaciteit, kennis en middelen nodig. Dit is enerzijds afhankelijk van het bestuurlijke ambitieniveau, anderzijds van wettelijke verplichtingen en verwachtingen van inwoners en ondernemers.

4.2.2 Schaalverandering

Door het toenemende takenpakket van gemeenten en regio's treedt op steeds meer plekken schaalvergroting op. Kleine en middelgrote gemeenten kiezen steeds vaker voor intensieve samenwerking om sterk te staan op nationaal en internationaal vlak. Daarnaast is Europa 'erbij gekomen' als extra bestuurslaag, waartoe gemeenten en regio's zich kunnen verhouden. Ook de gemeenten in de provincie Gelderland spraken zich uit over het belang van samenwerking tussen gemeentes. Zo adviseerde de adviescommissie Sterk Bestuur in 2015 onder andere om regionale relaties te benadrukken, om regio-brede vraagstukken regionaal op te pakken en op per gemeente politieke ruimte te creëren voor samenwerkingsverbanden. De gemeenten Scherpenzeel en Barneveld werken op

meerdere vlakken actief samen in verschillende samenwerkingsverbanden. In de bijlagen is een netwerkanalyse opgenomen voor beide gemeenten.

Tegelijkertijd worden ook veel taken teruggedigd in de wijk of het dorp. Inwoners nemen steeds vaker het initiatief. Gemeenten voeren een actief kernenbeleid om inwoners meer invloed te geven bij het maken van beleidskeuzes die doorwerken op hun eigen leefomgeving.

Oftewel, er is gelijktijdig sprake *schaalverkleining* en *schaalvergroting*. Vaak worden deze termen als tegengestelden van elkaar gezien. Dit is deels ten onrechte, omdat schaalverkleining en schaalvergroting voor een groot deel dezelfde oorzaken kennen. We spreken in deze context daarom liever van *schaalverandering*.

4.2.3 Financiële opgaven gemeenten

Sinds 2015 zijn lokale overheden verantwoordelijk voor een groot aantal taken in het sociaal domein. Zij moeten lokaal uitvoering geven aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en arbeidsparticipatie. Deze taken maken gemiddeld bijna 40% van de totale begroting uit. De meeste gemeenten geven echter aan dat het sociaal domein zwaar drukt op de begroting en vrezen dat het water ze straks financieel tot de lippen komt te staan.^[2]

De kosten in het sociaal domein blijven namelijk maar stijgen. Een andere reden dat veel gemeenten een tekort op hun begroting hebben, is de teruglopende uitkering van het gemeentefonds. Om de begroting sluitend te krijgen, kunnen gemeenten twee dingen doen: de inkomsten (lees: de belastingen) verhogen of de uitgaven verlagen. De meeste gemeenten doen beide. Er wordt vooral op het sociaal domein bezuinigd.

In het kader van het Belastingplan 2016 zond het kabinet een brief aan de Tweede Kamer met de bouwstenen voor een verruiming en hervorming van het gemeentelijk belastinggebied. Het gaat om een verschuiving van vier miljard met ingang van 2019. In het Belastingplan 2019 staan ook belangrijke vernieuwingen voor het belastingstelsel, met onder andere de verhoging van het lage btw-tarief en een vernieuwde energiebelasting. Naast gevolgen voor de verdeling tussen de gemeenten, heeft dit consequenties voor het fiscale beleid, de gemeentelijke financiën en de uitvoering hiervan binnen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld.

Op dit moment vindt er een herijking van Gemeentefonds plaats. De effecten van deze herijking lijken op dit moment voordelig voor de grote steden. Kleine gemeenten zullen waarschijnlijk inleveren. Dit heeft gevolgen voor de financiële huishouding van gemeenten.

4.2.4 Opnieuw vormgeven rol overheid

Veranderende maatschappelijke ontwikkelingen én ontwikkelingen binnen het openbaar bestuur brengen een andere rol van de overheid met zich mee. De 'participatiemaatschappij' is zowel een gevolg van grotere mogelijkheden en zelfstandigheid van inwoners (mede door een hoger gemiddeld opleidingsniveau en meer welvaart), als minder geloof in maakbaarheid en afnemende financiële ruimte van de overheid. De opkomst van deze participatiesamenleving, waarbij de overheid niet langer de instantie is die alles regelt in het publieke domein, heeft gevolgen voor de gemeentelijke organisatie. Gemeenten maken steeds vaker in samenspraak met andere organisaties en burgers afspraken over het besturen van dit publieke domein. Dat betekent onder meer dat de overheid minder vanuit regelgeving opereert en meer optreedt als partner. Ontwikkelingen in het maatschappelijke domein worden steeds meer 'van onderop' door burgers zelf geïnitieerd.

4.2.5 Opportunisme versus langetermijndenken

Het benutten van kansen en het omgaan met belangen vragen vaak bestuurlijk om een slagvaardige, opportunistische benadering. Deze benadering kan alleen zinvol zijn in een context waarin gemeenschap, bestuur en organisatie een scherp beeld hebben van waar ze naartoe werken. Anders gezegd: de sterke roep die gemeenten en gemeenschappen ervaren om te werken vanuit een langetermijnvisie komt voort uit een groeiende

behoefte aan vaste kaders waarbinnen beslissingen genomen kunnen worden en waaraan besluiten getoetst kunnen worden.

4.3 Ambities gemeente Scherpenzeel

De opgaven die hierboven zijn beschreven, hebben ook invloed op de situatie in Scherpenzeel. Scherpenzeel heeft in haar Toekomstvisie 2030 de wens uitgesproken Scherpenzeel te behouden zoals het nu is. Om in te spelen op de nationale en regionale ontwikkelingen heeft de gemeente Scherpenzeel haar ambities in de Kadernota 2021-2024 haar ambities geformuleerd, gebaseerd op haar Toekomstvisie 2030 en opeenvolgende bestuurlijke overeenkomsten en beleidsdocumenten. De ambities zijn als volgt:

Krachtig & Betrokken

- De gemeente wil de sterke realisatiekracht van haar samenleving verder versterken door zich op te stellen als partner van de samenleving en te investeren in de bestuurskracht. Hiervoor wil men keuzes maken die leiden tot een toekomstbestendige, robuuste organisatie, en een structureel sluitende meerjarenbegroting waarbij de afhankelijkheid van de vermogenspositie (incidentele middelen) wordt verminderd, en inkomsten en uitgaven met elkaar in balans worden gebracht.
- Naar haar inwoners toe wil Scherpenzeel haar dienstverlening verder verbeteren, en de belangen van de Scherpenzeelers in de regio behartigen.

Vitaal & Veerkrachtig

- De gemeente Scherpenzeel investeert in de vitaliteit en veerkracht van haar inwoner, met aandacht voor lichamelijke gezondheid, beweging en geestelijk welzijn.
- Actieve regie op een breed zorgaanbod dat laagdrempelig en integraal aangeboden wordt is hier een belangrijk onderdeel van. De focus hierin ligt op preventie.
- Om te zorgen dat niemand buiten de boot valt, ook op het gebied van inkomen, opereert Scherpenzeel sober en doelmatig, waarbij maatwerk voor iedereen wordt geboden.

Duurzaam

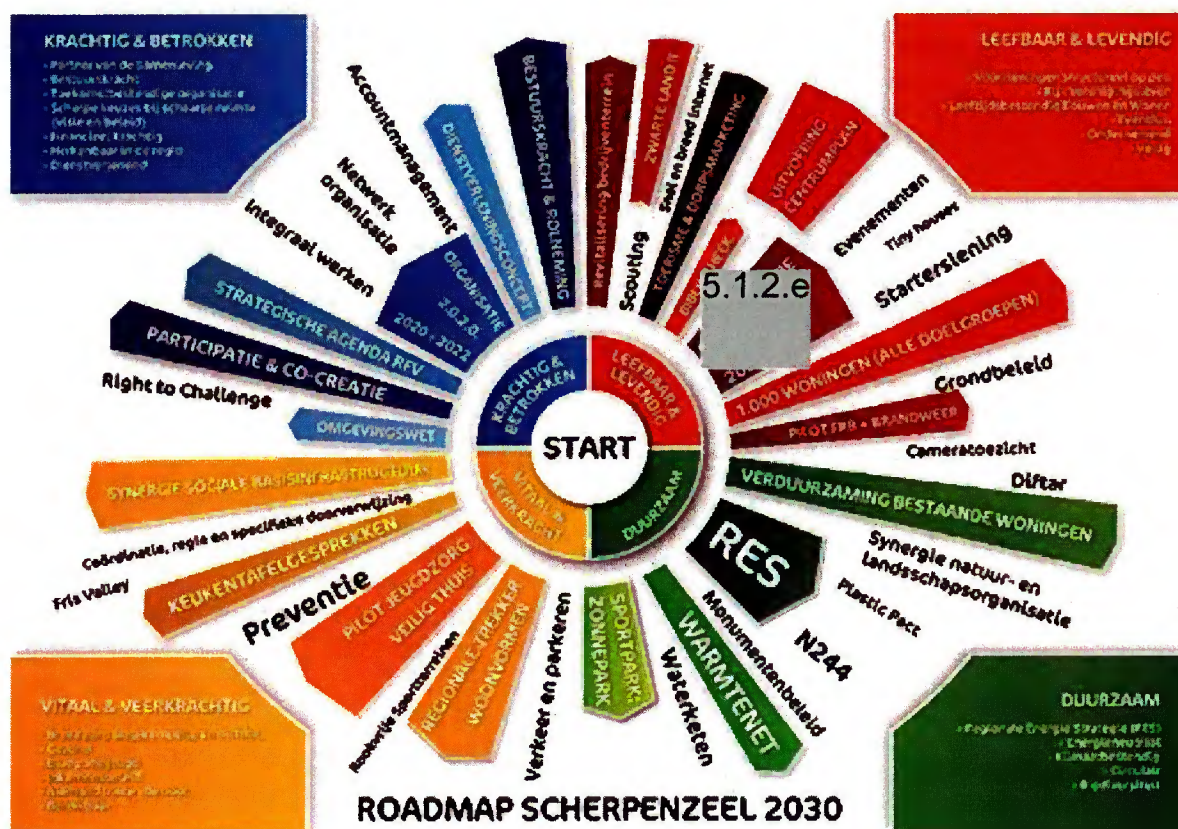
- De gemeente zet zich in voor verduurzaming van het dorp, ook in regionaal verband, voor toekomstige generaties.
- In het kader van de energietransitie stelt Scherpenzeel zich op als partner in de Regionale Energie Strategie, en vervult ze een trekkersrol op het gebied van (rest)warmte. Onder meer door uitbreiding van het warmtenet en het ondersteunen van verduurzaming bij verenigingen en inwoners. Scherpenzeel investeert in klimaatadaptatie en zet in op het creëren van kringlopen.

Leefbaar & Levendig

- Voor een dorp waarin men goed kan wonen, werken en genieten investeert Scherpenzeel de komende jaren in een nieuw gebouw voor Scouting Scherpenzeel (ook voor de jeugd uit Renswoude en Woudenberg), in het centrum en in een bredere basis voor **5.1.2.e**.
- Scherpenzeel wil zorgen voor voldoende woningaanbod voor starters, gezinnen en ouderen en zet in op leeftijdsbestendig bouwen.
- Scherpenzeel wil dat er iets te beleven is en werkt daarom aan toerisme, recreatie en evenementen. Investerings worden gedaan in de dienstverlening aan ondernemers, en voor uitbreidingsruimte voor Scherpenzeelse bedrijven om werkgelegenheid te behouden.

De gemeente Scherpenzeel heeft een bondige samenvatting van haar ambities in een zogenaamde "roadmap" vertaald (zie volgende pagina). Binnen deze vier thematische ambities, legt Scherpenzeel de nadruk op drie vitale ambities:

- Optimalisatie van Gemeentehuis – **5.1.2.e**. Men wil de exploitatie van **5.1.2.e** door toevoeging van het gemeentehuis binnen deze multifunctionele accommodatie. In paragraaf 5.7 wordt hier nader op ingegaan.
- Maatwerk en preventie in het sociaal domein. De ambitie van de gemeente Scherpenzeel in het sociaal domein is het leveren van kwaliteit, en het houden van een breed zorgaanbod laagdrempelig en dichtbij de mensen.
- Ambitie om te voorzien in autonome woningbehoefte door leeftijdsbestendig bouwen en wonen. Naast ontwikkellocaties zijn er concrete plannen voor 868 woningen.

Figuur 1. Roadmap ambities gemeente Scherpenzeel

Met deze ambities geeft Scherpenzeel richting aan de ontwikkeling van Scherpenzeel als dynamisch en leefbaar dorp en gemeenschap, die verder gaat dan alleen "de basis op orde" in dienstverlening en taakuitvoering.

Om aan deze ambities te werken is voldoende bestuurskracht randvoorwaardelijk. De gemeente Scherpenzeel heeft de ambitie uitgesproken de bestuurskracht te versterken, mede op basis van de kaders die de provincie heeft meegegeven.

4.4 Ambities gemeente Barneveld

Ook voor de gemeente Barneveld geldt dat de landelijke en regionale ontwikkelingen belangrijke trends zijn waar de gemeente mee om moet kunnen gaan om toekomstbestendig te zijn. De gemeente Barneveld daarom heeft als onderdeel van haar Strategische Visie 2030 de volgende algemene ambities geformuleerd:

Netwerksamenleving

- Barneveld werkt vanuit het principe Zelf-samen-gemeente: iedereen is in eerste instantie verantwoordelijk voor zichzelf; daarna is er een rol voor de omgeving en maatschappelijke verbanden; de gemeente zorgt voor een vangnet
- Barneveld sluit aan op burgerinitiatieven en nieuwe netwerken
- De gemeente wil een sterke partner zijn in de Regio FoodValley

Veranderende demografie

- Barneveld faciliteert de groei naar 65.000 – 70.000 inwoners in 2040, met daarbij passende werkgelegenheid en met behoud van leefbaarheid en eigen identiteit van de kernen
- Meer variatie en flexibiliteit in woningen en voorzieningen worden gerealiseerd in wijken en dorpen
- Barneveld werkt aan zowel een optimale externe bereikbaarheid van de gemeente als geheel als van de individuele woon- en werklocaties.
- Een samenhangend en geïntegreerd digitaal platform wordt ontwikkeld voor het verzamelen en delen van informatie en diensten.

Regionale positionering

- Barneveld wil zich economisch profileren met de agro-food en logistieke waardeketens en bijzondere aandacht hebben voor groeisectoren zoals ICT
- De gemeente werkt aan zowel een optimale externe bereikbaarheid van de gemeente als geheel als van de individuele woon- en werklocaties ten behoeve van een optimale mobiliteit
- De kansen voor multimodaal transport van mensen en goederen wil Barneveld goed benutten en faciliteren
- Barneveld wil variatie ontwikkelen in werklocaties: ruimte voor sectorale en thematische bundeling en voor slimme functiecombinaties
- Barneveld wil het toeristisch potentieel en een aantrekkelijk landschap versterken
- De gemeente wil de ruimte bieden aan duurzame groei van de primaire agrarische sector in combinatie met passende nieuwe functies

Duurzaamheid

- Barneveld wil een energie-neutrale en klimaatbestendige gemeente worden
- De circulaire economie en bio-based kringlopen wil Barneveld leidende principes laten zijn bij nieuwe ontwikkelingen
- Barneveld wil sterk inzetten op schone mobiliteit

In de Programmabegroting 2020 (november 2019) zijn deze algemene ambities vertaald in voornemens voor de beleidsuitvoering van de gemeente:

- Prettig wonen, werken en recreëren centraal.
- Wonen moet aantrekkelijk en veilig zijn in toekomstbestendige, gevarieerde wijken en dorpen en een gevarieerd voorzieningenniveau.
- De gemeente is een aantrekkelijke, groene, duurzame gemeente, met zowel fysiek als sociaal een gezonde leefomgeving.
- We streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten en samen redzaam zijn.
- Ook moet er voldoende werkgelegenheid zijn. Bedrijven moeten goed bereikbaar zijn en voldoende duurzame ontwikkelingsmogelijkheden hebben, waarbij innovatie wordt gestimuleerd. Initiatieven vanuit de samenleving worden gestimuleerd en, waar nodig, gefaciliteerd.
- Vroegtijdige betrokkenheid van de samenleving is belangrijk. Iedereen moet de kans hebben om mee te doen en na te denken over gezamenlijke waarden en ambities. Onze rol schuift op van een beleidsbepalende

naar een meer faciliterende. Daarvoor willen wij een transparante, innovatieve organisatie zijn, die de verschillende mensen en wensen in de samenleving met elkaar verbindt.

- De samenleving is aan zet en de gemeentelijke organisatie is er voor de samenleving. Van de andere kant willen wij erop toezien dat de democratische legitimatie, met een transparante afweging van alle in het geding zijnde belangen, gewaarborgd blijft

In de Kaderbrief van juni 2020 wordt de uitvoering en verdere invulling van deze beleidsvoornemens geschetst, tegen de achtergrond van de onzekere ontwikkelingen in relatie tot de coronapandemie. Voor de verder concretisering wordt ingezet op de volgende thema's:

- A. *Groei van de gemeente* met inzet op wonen (o.a. nieuwe Woonvisie), grip op groei, voorzieningen (o.a. onderwijshuisvesting, sport en cultuur incl. accommodaties) en bereikbaarheid/verkeersveiligheid, onderhoud wegen en grondbeleid en aandacht voor de verschillende posities van de kernen in dit thema.
- B. *Economie en Ecologie* met inzet lokale economie (o.a. bedrijventerreinontwikkeling), vitaal platteland (o.a. Regiodeal), recreatie (o.a. vitale vakantieparken en Veluwe-agenda)
- C. *Sociaal Domein*, inzet op uitvoering beleidsnota "Mensen Voorop" en uitwerking op terreinen Jeugd, WMO en Participatiewet)
- D. *Duurzaamheid* met inzet op biodiversiteit, energieneutraliteit en circulaire economie/grondstoffenbeheer en klimaatadaptatie
- E. *Organisatieontwikkeling* vanuit de ontwikkeling van de netwerksamenleving en inzet op eigentijdse dienstverlening en digitale innovatie.

Met de Kaderbrief wordt duidelijk dat de gemeente zich nadrukkelijk beraadt op mogelijkheden om de gestelde ambities in onzekere omstandigheden waar te kunnen maken. De Begroting 2021 zal verdere keuzes hierin zichtbaar maken.

5. Variantenanalyse

In dit hoofdstuk worden de drie varianten voor de bestuurlijke toekomst (zelfstandigheid, duurzaam partnerschap en herindeling per 1-1-2023) nader onderzocht op specifieke thema's. Bij ieder thema zijn de kansen en risico's per variant beschreven.

5.1 Thema Gemeenschap

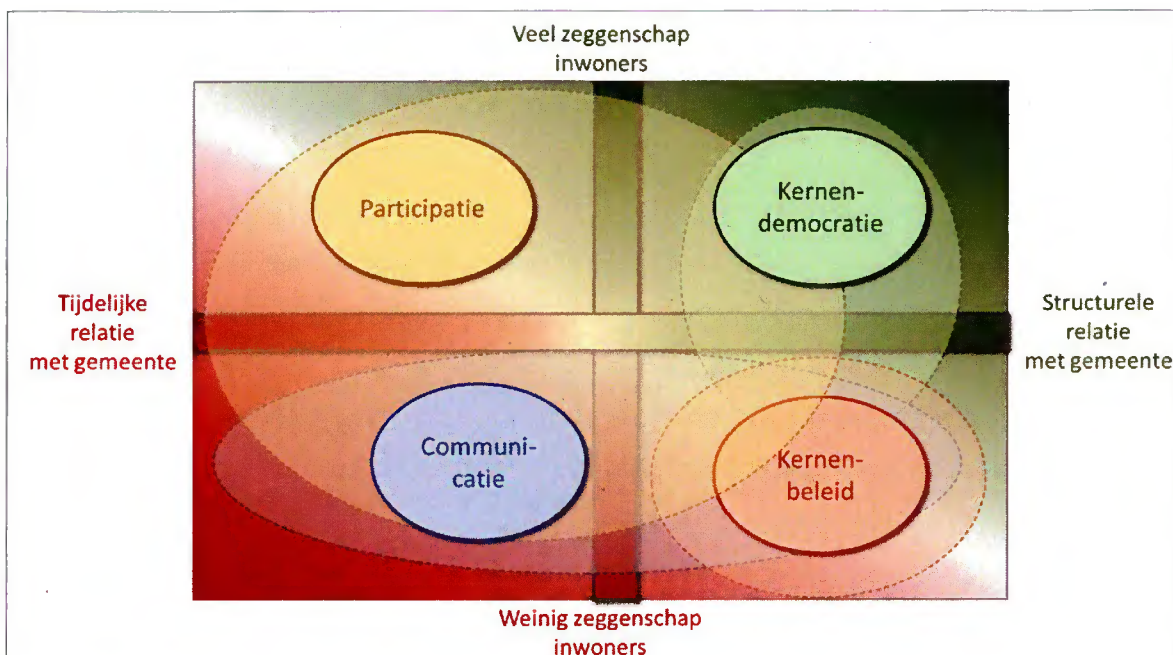
Dit thema gaat over het ruimte bieden aan de dorpsgemeenschap om zich te organiseren en actief en betrokken het eigen dorpsleven in te richten. De variantenanalyse richt zich op de mate en de wijze waarop dat in de verschillende varianten kan plaatsvinden. Meer concreet kan daarbij naar de volgende punten worden gekeken:

- Organisatiegraad gemeenschapsleven (sociale kaart, verenigingen, burgerinitiatieven, informeel)
- Manier waarop (deel)belangen worden georganiseerd (lokale ondernemers, sportvereniging e.d.) in gemeenschap
- Manier waarop (deel)belangen worden verbonden met lokale politiek (informeel en formeel bv. dorpsraad)
- Effectiviteit van belangenbehartiging dorpsgemeenschap
- Voorzieningenniveau
- Duurzame coproductie tussen gemeente en gemeenschap

In het algemeen blijkt uit onderzoek en casestudies dat de mate waarin en wijze waarop een dorpsgemeenschap zich organiseert weinig afhankelijk is van de bestuurlijke constructie waarin de gemeentelijke overheid zich bevindt. Uit de casestudies blijkt dat onder iedere bestuurlijke constructie een rijk, gevarieerd en productief verenigings- en gemeenschapsleven op dorpsniveau kan plaatsvinden.

De relatie tussen de gemeente en haar kernen

Herindelingen zorgen automatisch voor een meerkernige gemeente. Een belangrijk criterium voor een bestuurskrachtige gemeente is de mate waarin de nabijheid van bestuur is georganiseerd. Wanneer de fysieke afstand tussen bestuur en inwoner door een herindeling groter wordt, kan er gezocht worden naar andere manieren om die afstand te overbruggen, op een informele of formele wijze. Gemeenten hebben veel ruimte om beleid voor verschillende kernen in hun gemeente vorm te geven. Grofweg kun je de relatie tussen de gemeente en haar inwoners in vier categorieën indelen: communicatie, participatie, kernenbeleid en kernendemocratie. Hierbij is bij de ene categorie meer zeggenschap voor inwoners dan bij anderen; en verschilt de aard van de relatie met de gemeente (tijdelijk of structureel). Zie ook onderstaand figuur.

De manier die het meest effectief is in een gemeente, is ook afhankelijk van de identiteit van de gemeente en haar inwoners.

Kernendemocratie is een term die nu veel gebruikt wordt, al is dus niet de enige manier om de relatie tussen de gemeente en haar kernen vorm te geven. Kernendemocratie kan gedefinieerd worden als 'een structurele (niet eenmalige), directe afweging via vormen van representatie van de te organiseren publieke waarde op en voor een kleinere geografische schaal dan de gemeente' (5.1.2.e, 2020).

Gemeenten hebben binnen de wettelijke kaders tal van mogelijkheden om hun kernendemocratie vorm te geven. De meest bekende manier om dit te doen is het instellen van een bestuurscommissie. Het wettelijke kader begrenst de mogelijkheden voor binnengemeentelijke organisatievormen vooral met algemene noties.¹ Toch blijkt in de praktijk dat vormen van participatieve democratie in grote meerderheid een privaatrechtelijke basis hebben en daarmee niet (direct) zijn ingesteld door het gemeentebestuur. De meerderheid van bijvoorbeeld de dorps- en wijkraden in Nederland is namelijk georganiseerd in de vorm van een privaatrechtelijke stichting of een vereniging met leden.

In de bijlage is een aantal cases uitgewerkt waarbij op verschillende manieren de relatie tussen de gemeente en haar kernen is vormgegeven, ook binnen verschillende bestuurlijke modellen.

Dit betekent dus dat er geen reden is om te veronderstellen dat de varianten sterk onderscheidend zullen zijn in de mogelijkheden voor dorpen en dorpsgemeenschappen om te functioneren en te floreren. Wel zijn er verschillen te verwachten in de manier waarop de relatie tussen dorpsgemeenschap en gemeentelijke overheid wordt vormgegeven. En hoe dit het beste kan in de gegeven situatie. Daarop wordt hieronder nader ingegaan.

De samenleving in Scherpenzeel kent een hoge zelfredzaamheid. Inwoners leggen relatief beperkt een zorgvraag bij de gemeente neer en regelen veel zelf. De participatie is hoog, de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 was 74,05 %. In het algemeen is in Scherpenzeel sprake van een directe en vaak ook informele relatie tussen gemeentebestuur c.q. de gemeentelijke organisatie en gemeenschaps- en verenigingsleven. Formele overlegstructuren zijn de twee wijkplatformen en een Adviesraad Sociaal Domein. De gemeenschap organiseert

¹ 5.1.2.e & 5.1.2.e (2020) Gemeenten organiseren kleinschaligheid: binnengemeentelijke organisatie opnieuw bekeken

zichzelf in een rijk en gevarieerd verenigingsleven en lokale initiatieven. Voorbeelden hiervan zijn de Ondernemers Vereniging, de Duurzaamheidsambassadeurs, de sportverenigingen met een sportraad, de Beroepsraadgroep Welzijn, de kerken, een monumentencommissie en een bouwadviescommissie. De gemeente met deze organisaties goed en in sommige gevallen structureel overleg. Daarnaast is recent besloten tot het instellen van een Inwonerspanel en wordt in de Roadmap Scherpenzeel 2030 participatie en co-creatie genoemd als een uit te werken thema.

In Barneveld is sprake van veel informele en directe contacten tussen vertegenwoordigers van verenigingsleven en gemeenschap en gemeentebestuur en gemeentelijke organisatie. Er is een Adviesraad Sociaal Domein, een Gehandicaptenraad en een Klankbordgroep Werk & Inkomen. Tegelijk is er ook een meer formele structuur van dorps- en wijkraden, die op privaatrechtelijke basis opereren en in verbinding staan met gemeentelijk contactambtenaren. In de Toekomstvisie "Morgen en Meedoen" (2016) heeft de gemeente de positie van dorpsraden bevestigd en versterkt, door de verbinding tussen dorpsplannen en gemeentelijk beleid te vergroten.

Als we hiernaast kijken naar de voorzieningen in Barneveld en Scherpenzeel, zien we dat beide gemeenten op dit moment een hoog voorzieningenniveau kennen. In onderstaande tabel staat beschreven welke voorzieningen en in welke mate aanwezig zijn in de gemeente Barneveld en de gemeente Scherpenzeel. Toegevoegd is ook een beschrijving van de kern Voorthuizen in de gemeente Barneveld, omdat het inwonersaantal van deze kern enigszins vergelijkbaar is met de gemeente Scherpenzeel.

Voorzieningen	Gemeente Barneveld	Kern Voorthuizen	Gemeente Scherpenzeel
Dorpshuis	Ja, in alle kernen minstens 1 dorpshuis aanwezig	Ja, (2)	Ja, 5.1.2.e (1)
Winkels	Ja, in alle kernen aanwezig	Ja	Ja
Bibliotheek	Ja (1), met vestigingen in de kernen (2)	Ja, (1)	Ja (1)
Culturele instelling	Ja, (4)	Ja, (1) in dorpshuis	Ja, (1) in dorpshuis
Zwembad	Ja, in Barneveld (3), Voorthuizen (1) en Kootwijk (1)	Ja, (1)	Ja, (1)
Sportaccommodaties	Ja, over de hele gemeente 14 buitenlocaties en 44 zaaldelen	Ja, (7)	Ja, (7)
Basisscholen	Ja, Barneveld (16), Voorthuizen (5), Kootwijkerbroek (2), Garderen (1), Terschuur (1), Zwartebroek (1) en de Glind (1).	Ja, (5)	Ja, (4)
Middelbare scholen	Ja, Barneveld (3)	Nee	Nee
Scholen voor (V)SO	Ja, Barneveld (1), de Glind (1)	Nee	Nee
MBO, HBO of universiteit	Ja, Barneveld (2)	Nee	Nee

Zorginstellingen	Ja, in de kern Barneveld (360), Voorthuizen (84), Garderen (34), Kootwijkerbroek (26) en Stroë (8) ² .	Ja, (84)	Ja, 69 zorginstellingen ³
------------------	---	----------	--------------------------------------

In bijlage 2 staat in meer detail beschreven welke voorzieningen aanwezig zijn in de beide gemeenten.

Kansen en risico's voor thema gemeenschap bij de drie varianten

In de variant *Zelfstandigheid* zullen de vormen van verbinding in beide gemeenten in grote lijnen gelijk blijven naar verwachting; er zijn geen voorstellen of plannen om hierin verandering aan te brengen. Ook zal het voorzieningenniveau in beide gemeenten niet veranderen. Wel worden er in Scherpenzeel extra maatregelen genomen voor het voortbestaan van het **5.1.2.e**. In paragraaf 5.7 worden de gevolgen van de varianten voor **5.1.2.e** verder beschreven. De variant zelfstandigheid biedt *kansen* voor de lokale gemeenschap in het aanbrengen van maatwerk door de nauwe dagelijkse verbinding tussen politiek, organisatie en gemeenschap. Dit kan extra identificatie geven in de samenleving bij te bereiken gezamenlijke doelen. Deze nauwe verbinding brengt ook *risico's* van cliëntisme, gebrek aan zakelijkheid en te beperkte integrale afweging. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de partnerrol van het gemeentebestuur beperkt is. De kracht van de samenleving wordt daardoor niet optimaal benut.

In de variant met *Duurzaam Partnerschap tussen Scherpenzeel en Barneveld* zullen afhankelijk van de precieze inrichting van die variant ook de lijnen tussen gemeenschap en gemeente kunnen veranderen. In een uitwerking met een blijvend zelfstandig gemeentebestuur zal die verbinding in Scherpenzeel en Barneveld niet sterk aan verandering onderhevig zijn. Wel kan voor de gemeenschap in Scherpenzeel de verbinding met de gemeentelijke organisatie veranderen doordat de uitvoerende capaciteit rondom bepaalde taken niet meer in Scherpenzeel wordt georganiseerd. Dit biedt *kansen* op versterking van de kwaliteit en continuïteit van de uitvoering van die taken, bv. bij het ontwerp en realisatie van meer complexe voorzieningen. Het geeft *risico's* van afstandelijkheid en gebrek aan maatwerk als er geen goede afstemming en verbinding wordt aangebracht tussen de uitvoerend medewerkers en de vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap. Voor de Barneveldse organisatie kan mogelijk de horizon voor medewerkers verbreed worden. Qua voorzieningenniveau zal deze variant geen verandering brengen in de huidige situatie, tenzij de gemeenten hier in overleg anders over beslissen.

In de variant *Herindeling per 1-1-2023* zal de dagelijkse verbinding tussen de gemeenschap van Scherpenzeel en het gemeentebestuur veranderen. De intensiteit van de huidige directe en informele contacten zal wijzigen. Ook kan de aard van die contacten veranderen (meer over hoofdlijnen, verbinding met andere onderwerpen, meer geformaliseerd/gestructureerd). Dit kan voor het gevoel de afstand wel groter maken. In lijn met de werkwijze in andere dorpen van de gemeente Barneveld kan gekozen worden voor krachtenbundeling vanuit het dorp in een dorpsraad of vereniging dorpsbelangen, die als aanspreekpunt en vertegenwoordiger richting het nieuwe gemeentebestuur en gemeentelijke organisatie kan optreden. Uit onderzoek naar de effecten van herindeling blijkt dat de betrokkenheid en gevoel van identificatie vanuit inwoners bij hun gemeentebestuur vermindert na een fusie. Dit blijkt onder meer uit lagere opkomstcijfers bij lokale verkiezingen. Tegelijk zijn er geen signalen dat het gemeenschapsleven in dorpen en kernen door een herindeling aan kwaliteit inboet. Er zijn kansen voor dat gemeenschapsleven, omdat een heringedeelde gemeente meer slagkracht, ambtelijke kwaliteit en middelen kan inzetten om dat gemeenschapsleven te ondersteunen (bv. bij grootschalige voorzieningen). In veel

² Volgens www.zorgkaartnederland.nl

³ Volgens www.zorgkaartnederland.nl

fusiegemeenten is de herindeling aanleiding om een actiever kernenbeleid te voeren, waarmee de gemeenschappen juist worden geactiveerd en versterkt (bv. Sud-West Fryslan, Hoeksche Waard). In sommige gevallen heeft een herindeling het activisme en de eigen identiteit in de lokale dorpsgemeenschap juist gestimuleerd (bv. Rosmalen, dorpen in de Achterhoek). De variant Herindeling heeft als *risico* dat voor de lokale gemeenschap in een heringedeelde gemeente geen passende aandacht is voor gemeenschapsleven in dorpen en kernen. Dan kan de toegenomen afstand en verminderde directe aandacht van het gemeentebestuur mogelijk frustrerend en verlamdend werken op initiatieven en activiteiten. Het hoge voorzieningenniveau is voor beide gemeenten een belangrijk element van de fijne leefomgeving. Bij een herindeling kunnen nieuwe afwegingen worden gemaakt met betrekking tot de bestaande voorzieningen in de gemeenten. Echter, de gemeente Barneveld heeft op dit moment een kernenbeleid waarin per kern ook gekeken wordt naar het passende voorzieningenniveau. Het voorzieningenniveau in de kern Voorthuizen is op dit moment vergelijkbaar met die in de gemeente Scherpenzeel.

Bovenstaande beschrijving van kansen en risico's van de varianten voor de lokale gemeenschap heeft met name betrekking op de gemeenschap van Scherpenzeel. Variant 3 (herindeling per 1-1-2023) kan invloed hebben op de gemeenschappen in de verschillende kernen en dorpen van Barneveld. Het biedt enerzijds de kans dat het belang van kernen- en dorpenbeleid in de gemeente en gemeentelijke organisatie verder wordt versterkt. Het biedt ook een risico, dat de aandacht en inzet van het gemeentebestuur zich moet verdelen over meer kernen dan nu aanwezig.

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema Gemeenschap op de drie varianten:

<i>Variant Zelfstandigheid</i>	<i>Variant Duurzaam Partnerschap</i>	<i>Variant Herindeling per 1-1-2023</i>
<p><u>Kans Scherpenzeel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatwerk • Dagelijkse verbinding en korte lijnen maken samenwerking met gemeenschap effectief <p><u>Kans Barneveld:</u> Niet specifiek; instandhouding huidige situatie</p>	<p><u>Kans Scherpenzeel:</u> Versterking kwaliteit en continuïteit samenspel gemeenschap en organisatie</p> <p><u>Kans Barneveld</u> Beperkt; enige verbreding speelveld organisatie</p>	<p><u>Kans Scherpenzeel</u> Sterker beroep op eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid kan activisme en onderlinge binding versterken.</p> <p>Sterkere gemeente kan meer betekenen op complexe dossiers.</p> <p><u>Kans Barneveld</u> Breder speelveld en netwerk voor inzet en uitvoering dorps- en kernenbeleid</p> <p>De voorzieningen van Scherpenzeel kunnen een extra bijdrage leveren aan het voorzieningenniveau.</p>
<p><u>Risico Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cliëntisme • Te weinig ambtelijke kwaliteit/distantie <p><u>Risico Barneveld:</u> Niet specifiek; instandhouding huidige situatie</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel:</u> Afstandelijkheid en gebrek aan maatwerk</p> <p><u>Risico Barneveld:</u> Niet specifiek; beperkt mogelijke versnippering ambtelijke capaciteit</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel:</u> Gemeenschap wordt minder direct "gezien" en moet zich actiever opstellen hiervoor.</p> <p>Er kan concurrentie ontstaan over middelen tussen kernen.</p> <p>Voorzieningenniveau kan opnieuw en anders worden bepaald in de nieuwe gemeente.</p>

		<p><u>Risico Barneveld:</u> Aandacht verdelen over meerdere kernen enigszins complexer.</p> <p>De kosten van het voorzieningenniveau in Scherpenzeel kunnen druk op de begroting met zich meebrengen, echter staat het voorzieningenniveau op dit moment in verhouding met de kern Voorthuizen.</p>
--	--	---

5.2 Thema Bestuur

Bij dit thema gaat het om het belang van een stabiel en daadkrachtig bestuur, dat haar wettelijke taken goed uitvoert en goed in weet te spelen op grote maatschappelijke vraagstukken. Daarbij is het van groot belang dat het bestuur (college én raad) in goed samenspel met inwoners opereren. In de afweging van de varianten worden bij dit thema gekeken naar:

- Formele organisatie bestuur (omvang raad, werkwijze, agenda etc.);
- Bestuursstijl en werkwijze in de praktijk (incl. samenspel tussen college en raad);
- Transparant besluitvormingsproces;
- Toekomstige ontwikkelingen (taken, rollen, eisen) en invloed op functioneren bestuur;
- Visiegericht werken met consistente aanpak voor de langere termijn;
- Visie op overheidsparticipatie en toepassing in de praktijk;

In Scherpenzeel functioneert de gemeenteraad met 13 leden en een College van B&W met 1 fulltime en 2 parttime wethouders. De gemeenteraad in Scherpenzeel zal na de volgende verkiezingen mogelijk uit 15 raadsleden bestaan omdat Scherpenzeel op dit moment meer dan 10.000 inwoners heeft. De werkwijze van het bestuur is naar de aard van de gemeente kleinschalig met korte lijnen, ook tussen College en ambtelijke organisatie. Er is al enige tijd een opgave geformuleerd om te komen tot een beter samenspel binnen de gemeenteraad en tussen Raad en College (zakelijker verhoudingen, meer rolbewustheid). Dit traject heeft nog geen invulling gekregen, waarbij de gepolariseerde verhoudingen over het onderwerp bestuurlijke toekomst een rol spelen. Op dit moment loopt een verkenningstraject over de bestuurlijke verhoudingen, vanwege een recent uitgesproken gebrek aan vertrouwen tussen de wethouders en de waarnemend burgemeester. Het beleid van Scherpenzeel is grotendeels gebaseerd op een in 2018 met groot maatschappelijk draagvlak ontwikkelde Toekomstvisie. De Kadernota 2021 – 2024, Roadmap 2030 en de Concept-Begroting 2021 borduren hierop voort, met die kanttekening dat voor de woningbouwopgave gekozen wordt voor een intensivering (ca. 500 woningen tot 2030 extra). Dit met het oog op versterking van het draagvlak onder lokale voorzieningen en verbetering van de financiële positie op de langere termijn. Recent heeft B&W van Scherpenzeel een review laten uitvoeren door BMC over de bestuurskrachtopgave. Daarin worden resultaten geconstateerd (o.a. meer visiegericht werken en organisatorische versterkingen) van de inspanningen van B&W en Raad in de afgelopen periode. Ook worden aandachtspunten en risico's benoemd voor de kortere en langere termijn om aan de bestuurskrachtopgave te kunnen voldoen. Deze hebben vooral betrekking op bestendinging, implementatie en doorontwikkeling van de ingezette trajecten.

In Barneveld functioneert de gemeenteraad met 31 leden en een College van B&W met 4 fulltime wethouders. De werkwijze in het bestuurlijk domein is te beschouwen als benaderbaar, degelijk en zakelijk, met een bestuurlijke cultuur gericht op dynamiek, verbinding en resultaten. Het beleid van Barneveld is gebaseerd op de Strategische Visie 2030 (2016) en daarop gebaseerde documenten (o.a. Omgevingsvisie en diverse structuurvisies). Uit de

rapportage van de Commissie-de Graaf (2014) blijkt dat de bestuurskracht van Barneveld goed op orde is en dat Barneveld daarmee in staat is niet alleen binnen de eigen gemeentegrenzen adequaat te opereren, maar ook een stevige regionaal (o.a. Regio Food Valley) mee bepalende en trekkende rol kan vervullen.

Kansen en risico's voor thema Bestuur bij de drie varianten

In de variant *Zelfstandigheid* zullen de bestuurlijke structuren en culturen in beide gemeenten zich door ontwikkelen op de huidige basis. Voor het bestuur in Barneveld brengt dat geen specifieke kansen of risico's met zich mee. Voor het bestuur in Scherpenzeel biedt zelfstandigheid de *kans* om zich verder te ontwikkelen naar een adequaat functionerend bestuur gericht op de eigen lokale gemeenschap. Er zullen zeker beperkende factoren blijven, zoals de smalle rekruteringsbasis voor politieke partijen, de beperkte raadsondersteuning en het aantrekken van competente wethouders; daarbinnen zal dan optimalisatie moeten worden gevonden. Het is – gezien ervaringen elders – mogelijk om dit voor een bepaalde periode te realiseren, maar het blijft voor alle kleine gemeenten een kwetsbaar punt. Ook zal de kracht en power in – voor de Scherpenzeelse samenleving belangrijke – gemeentegrensoverschrijdende processen beperkt zijn; er zal bestuurlijk grote afhankelijkheid blijven van andere partijen. Het *risico* voor het bestuur in Scherpenzeel is vooral dat het niet lukt om de komende jaren geschikte mensen te blijven vinden voor raad en College, dat het niet lukt om het samenspel in de raad en tussen raad en college te verbeteren dat het niet lukt om de geschetste doorontwikkelingen uit het recente ^{5.12a} -rapport door te voeren. Dan zal – ook bij voldoende financiële middelen en een adequate ambtelijke organisatie – de doelen en maatschappelijke opgaven uit de Toekomstvisie en Kadernota waarschijnlijk niet gehaald kunnen worden. Algemeen *risico* blijft ook dat – zelfs bij een perfect functioneren ambtelijk en bestuurlijk systeem – de beïnvloedingsmogelijkheden in grote regionale dossiers per definitie beperkt is.

De variant *Duurzaam Partnerschap Scherpenzeel en Barneveld* zal geen directe gevolgen hebben voor het functioneren en de werkwijze van het bestuur in beide gemeenten. *Kansen en risico's* zoals geschetst bij de variant *Zelfstandigheid* zullen grotendeels ook aan de orde zijn in deze variant. Wel kunnen – bij werkelijk duurzaam partnership – risico's van het meer kleinschalig en kwetsbaar bestuur in Scherpenzeel in samenwerking worden opgevangen. Bijvoorbeeld door gezamenlijk optrekken in kwetsbare gemeentegrensoverschrijdende dossiers, bestuurlijke krachtenbundeling naar regionale en lokale maatschappelijke organisaties en ondernemingen. Een specifiek risico is wel dat bestuurlijke spanningen en onvermogen in een van beide gemeenten door kunnen werken in de onderlinge relatie. Deze variant kan niet alleen gebouwd worden op zakelijkheid en contractuele afspraken. Er zal een bestuurlijk ervaren gevoel van lotsverbondenheid en onderling vertrouwen moeten zijn om hiertegen weerbaar te zijn. Duurzaam partnerschap vraagt om helder opdrachtgeverschap vanuit het bestuur van Scherpenzeel. Het bestuur moet het strategische vermogen hebben om dit goed in te vullen.

De variant *Herindeling per 1-1-2023* zal zeker gevolgen hebben voor het functioneren van het bestuur. Er zal dan voor gebied en gemeenschap in de beide huidige gemeenten 1 gemeentebestuur gaan optreden na herindelingsverkiezingen in november 2022. De gemeenteraad zal bestaan uit 33 of 35 (bij meer dan 70.000 inwoners) raadsleden en het College van B&W zal kunnen bestaan uit maximaal 6 of 7 fulltime wethouders (bij 35 raadsleden); gezien de huidige praktijk zal dit aantal mogelijk later uitvallen. Er ontstaat dus een nieuwe situatie voor beide huidige gemeenten, zij het dat de overgang voor Barneveld beduidend kleiner zal zijn dan voor Scherpenzeel. Voor het functioneren van het bestuur in de nieuwgevormde gemeente zijn er geen grote beperkingen in rekrutering van raadsleden en wethouders die bestuurlijke kwaliteit en doelbereiking negatief kunnen beïnvloeden. Er zal ook niet een risico zijn (zoals bij de variant duurzaam partnerschap) van een gebrek aan vertrouwen en/of storingen in de relatie tussen beide huidige gemeentebesturen. De nieuwgevormde gemeente zal sterker staan in het regionale krachtenveld dan beide huidige gemeenten individueel. De risico's van grootschaliger bestuur voor de relatie met de gemeenschap en hoe daar mogelijk mee om te gaan zijn beschreven in paragraaf 6.2.1.

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema Bestuur op de drie varianten:

<i>Variant Zelfstandigheid</i>	<i>Variant Duurzaam Partnerschap</i>	<i>Variant Herindeling per 1-1-2023</i>
<u>Kans Scherpenzeel:</u> Effectief bestuur gericht op specifieke behoeften lokale gemeenschap <u>Kans Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant	<u>Kans Scherpenzeel:</u> Kwetsbaarheid bestuur kan verminderd worden door duurzaam partnerschap. <u>Kans Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant	<u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> Nieuw en effectief voor de gehele gemeente in goede verbinding met gemeenschappen.
<u>Risico Scherpenzeel:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuur kleine gemeente structureel kwetsbaar • Politiek-bestuurlijke cultuur wordt niet verbeterd • Beperkte invloed in regionale afwegingen <u>Risico Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant	<u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Gemeenten zijn tot elkaar 'veroordeeld'. Vraagt om goede afspraken en wederzijds vertrouwen. Bij goede samenwerking en afspraken beperkt/nihil.	<u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Niet specifiek voor dit thema (zie wel 6.2.1). Afstand bestuur – samenleving wordt groter (voor Scherpenzeel), afhankelijk van het kernenbeleid wordt dit ook zo ervaren.

5.3 Thema Organisatie

Het is voor het realiseren van de maatschappelijke opgaven essentieel dat een gemeente een robuuste organisatie heeft, die over voldoende omvang en kwaliteit beschikt om continuïteit te bieden en kwetsbaarheden op te vangen. De organisatie ondersteunt het bestuur (college en raad) bij politieke keuzevraagstukken en adviseert over de uitvoerbaarheid van plannen en ambities. In het variantenonderzoek worden op dit punt de volgende criteria getoetst:

- Kwantitatieve omvang in relatie tot opgaven;
- Beschikbare kwaliteit in relatie tot opgave;
- Structurele taken in eigen huis c.q. via partnerschap;
- Kwetsbaarheid en afhankelijkheid in ambtelijk functioneren en continuïteit sleutelfuncties;
- Dienstverlening van reguliere organisatie (incl. ruimtelijke kwaliteit en beheer);
- Modern en aantrekkelijk werkgeverschap: opleidingsbudget, training en ruimte voor ontwikkeling
- Digitale volwassenheid/vaardigheden (ICT, informatiebeveiliging en privacy)

De gemeente Scherpenzeel beschikte tot voor kort over een organisatie van ca. 70 fte. Hiervan is aangetoond en erkend dat deze organisatie niet toegesneden was op een adequate taakuitoefening. Door gemeenteraad en B&W is daarom ingezet op een kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding. Concreet betekent dit een uitbreiding van de organisatie met in ieder geval 14 fte ("basis op orde") en aanvullend 6 fte voor verdergaande ambities in de komende jaren. In De Kadernota 2021-2024 zijn hiervoor de noodzakelijke middelen vrijgemaakt. Inmiddels is ook al gestart met versterking van de ambtelijke organisatie op onderdelen. De komende periode zal dit verder vorm moeten krijgen via het ingezette strategisch personeelsbeleid en de door de gemeenteraad in de begroting beschikbaar te stellen middelen. In de recente ^{5.12.8} -review wordt geconstateerd dat de organisatorische gezondheid toegenomen is vanaf oktober 2018 en kwantitatieve parameters (formatie, ziekteverzuim, uitstroom, externe inhuur) zich ongeveer bevinden op of bewegen naar het niveau van vergelijkbare gemeenten in deze grootteklasse. Ook zijn enkele kwalitatieve versterkingen in de organisatie aangebracht (sleutelfuncties, regionale samenwerking e.a.). De gemeente Scherpenzeel heeft per onderwerp vaak slechts één ambtenaar. Bijna de gehele organisatie is nodig voor de basisdienstverlening. De actiegerichtheid van de organisatie maakt dat Scherpenzeel zaken als dienstverlening en het beheer en onderhoud van de openbare ruimte goed op orde heeft. Ook zijn inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties positief over de toegankelijkheid van de gemeente. Bijna

alle aandacht en energie gaat uit naar het draaiend houden van basisdienstverlening als burgerzaken en sociaal domein, bouwplannen en beheer van de openbare ruimte. Dit heeft de keerzijde dat er te weinig aandacht is voor strategie: er is te weinig tijd voor visie- en beleidsvorming. Uit de review van ^{5.12.8} blijkt dat de afgelopen twee jaar bestuurlijk aantoonbaar doorgepakt is om de strategische kracht te versterken (Toekomstvisie 2030, Roadmap 2030, Kadernota 2021 – 2024 en Begroting 2020 en 2021). In de Kadernota is aangekondigd dat mogelijk voor enkele uitvoerende taken en takenpakketten samenwerking met andere gemeenten zal worden aangegaan om kwetsbaarheid te verminderen en continuïteit en kwaliteit beter te borgen. De gemeente Barneveld beschikt volgens recente gegevens over een organisatie met ca. 480 fte. Qua loonsom en formatie bevindt Barneveld daarmee zich op het niveau van vergelijkbare gemeenten in deze grootteklasse. In 2019 heeft de gemeente een nieuwe Organisatievisie gepresenteerd ("Blij met Barneveld"), die zich vooral richt op het scheppen van goede verbindingen tussen de gemeentelijke organisatie en steeds sneller veranderende lokale samenleving. Het schetst een beeld van een zich vernieuwende organisatie die nieuwe organisatievormen en verbindingen zowel intern als extern wil aangaan. De basisdienstverlening vanuit de organisatie van Barneveld aan inwoners is op goed orde. Op bijna alle onderdelen scoort Barneveld in burgerpeiling bovengemiddeld. Vooral de inspanningen van de gemeente Barneveld om burgers volledig mee te doen aan de maatschappij worden goed gewaardeerd. De gemeente betreft inwoners goed bij plannen, activiteiten en inspanningen. Ook qua directe dienstverlening scoort de gemeentelijke organisatie bovengemiddeld. Bij digitale dienstverlening is de waardering rond het gemiddelde. Een ander illustratieve indicator voor basisdienstverlening van de gemeente is de betaaldiscipline. Barneveld betaalt gemiddeld binnen 9 dagen een factuur uit, veel sneller dan gemiddeld (23 dagen). In Gelderland doet alleen de gemeente Aalten dit sneller.

Kansen en risico's voor thema Organisatie bij de drie varianten

In de variant *Zelfstandigheid* zullen beide organisaties zich verder (door) ontwikkelen volgens de in beide gemeenten ingezette lijnen. Scherpenzeel kiest om een organisatie te ontwikkelen op het niveau zoals door de Kadernota is geschetst. Dat betekent een forse kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de eigen organisatie ten opzichte van 2018. Tegelijk zal – inherent aan de blijvend beperkte omvang van de organisatie – niet voorkomen kunnen worden dat er vraagstukken van kwetsbaarheid, kwaliteit en continuïteit zullen blijven. Ook zal een kleine organisatie moeilijk kunnen blijven aansluiten bij moderne ontwikkeling op het gebied van digitalisering, ICT. Dit geheel kan negatieve invloed hebben op de directe dienstverlening en op de uitvoering van de maatschappelijke opgaven zoals gesteld in de Kadernota. Om die vraagstukken (deels) te ondervangen kan Scherpenzeel samenwerking aangaan met andere gemeenten in de regio (Ede, Veenendaal, Barneveld) om bepaalde takenpakketten uit te besteden. De *kansen* voor Scherpenzeel op het thema Organisatie zijn dus om door middel van de doorgaande investeringen in de eigen organisatie in combinatie met het uitbesteden van taken de organisatie kwalitatief en kwantitatief op een aanvaardbaar peil te krijgen/houden voor het uitvoeren van allen taken, met instandhouding van eigen normen en lokaal maatwerk op het gebied van dienstverlening en taakuitoefening. *Risico* voor Scherpenzeel op het thema Organisatie is dat het op niveau brengen/houden van de organisatie dermate grote investeringen en kosten met zich meebrengt dat hiermee de ruimte om inhoudelijke opgaven en voorzieningen te kunnen bekostigen sterk wordt belast. *Risico* is ook dat de uitbesteding niet voldoende lukt of op zodanige voorwaarden moet worden aangegaan dat de beoogde handelingsvrijheid/maatwerk op het gebied van dienstverlening en taakuitoefening niet wordt gerealiseerd. *Risico* is tenslotte dat belangrijke ontwikkelingen en investeringen op het gebied van organisatieontwikkeling, ICT en digitalisering moeilijk op eigen kracht kunnen worden opgepakt en dat daarin de afhankelijkheid van anderen toeneemt.

Voor Barneveld betekent de variant *Zelfstandigheid* op het thema Organisatie geen afwijking van de bestaande lijn van organisatieontwikkeling. Mogelijk zal wel een afspraak met Scherpenzeel worden gemaakt in verband met de uitbesteding van taken, maar dat is dan een geïsoleerd effect voor die taken die op zijn specifieke merites kan worden beoordeeld en afgehandeld volgens zakelijke afspraken.

In de variant *Duurzaam Partnerschap* zijn de gevolgen voor de beide gemeenten op dit thema verrekender, met name wanneer deze variant zo wordt ingevuld dat een flink deel van de uitvoerende taken van de gemeente Scherpenzeel ambtelijk bij Barneveld worden ondergebracht. In zo'n regiesituatie, tot zelfs ambtelijke fusie, zal er sprake zijn van forse organisatorische consequenties voor beide gemeenten. Dit biedt *kansen* voor organisatorische versterkingen voor beide gemeenten en efficiencyvoordelen op bepaalde taakvelden. Ervaringen in ambtelijke fusiegemeenten geven wel aan dat schaal- en efficiencyvoordelen (deels) benut moeten worden voor de reorganisatielasten, om op onderdelen tot de noodzakelijke organisatorische versterkingen te komen en om de complexere bestuurlijke aansturing (tweezijdig) op te kunnen vangen. Ook op dit thema zal de mate waarin kansen worden benut mede afhangen van de kwaliteit in de relatie tussen de betrokken besturen en mate waarin met vertrouwen kan worden samengewerkt. *Risico* van deze variant voor het thema Organisatie is dan ook vooral dat wel op papier werkende en voordeel biedende ambtelijke constructies worden opgezet voor samenwerking, maar dat door de bestuurlijke complexiteit, verschillende eisen/wensen en onzekere politiek- bestuurlijke relaties de materiële voordelen gemakkelijk verdampen en dat een stroeve uitvoering en relatie ontstaat, waarin organisatie en medewerkers minder productief en gemotiveerd raken. Dit geldt dus voor beide gemeenten.

In de variant *Herindeling per 1-1-2023* vindt volledige integratie van de beide huidige organisaties plaats per 1-1-2023 (of eventueel zoveel eerder als mogelijk). Een volledige integratie van de organisaties zal zeker kwaliteits- en efficiencyvoordelen kunnen bieden, doch (evenals bij een ambtelijke fusie) zullen die voor een groot deel worden benut voor versterking van de kwaliteit en continuïteit en reorganisatiekosten. Bij een bestuurlijke fusie kan wel gebruik gemaakt worden van een eenmalige Gemeentefondsuitkering voor frictiekosten (ca. 5.1.2.b). Een bestuurlijke fusie heeft ten opzichte van een ambtelijke fusie als voordeel een eenduidige bestuurlijke aansturing en geen relationele of inhoudelijke perikelen tussen samenwerkende gemeentebesturen. *Kansen* voor Barneveld zijn dat de huidige organisatie kan worden doorontwikkeld en versterkt op een bredere basis. *Kansen* voor Scherpenzeel op het thema organisatie is dat feitelijk in één keer de organisatorische doelen uit de Kadernota worden gerealiseerd, tegen waarschijnlijk lagere kosten (zie volgende paragraaf) en mogelijke betere condities voor dienstverlening en taakuitvoering (openingstijden, innovatie). Tegelijk is het vanuit het perspectief van Scherpenzeel een *risico* dat bij bepaalde invullingen van de fusie lokaal maatwerk en specifieke dienstverlening onder druk kan komen te staan. *Risico's* op het thema Organisatie van deze variant voor beide gemeenten is dat de organisatorische integratie veel tijd en aandacht zal vragen van beide organisaties, die ten koste kan gaan van de taakuitoefening op de korte termijn. Mogelijk kan een lichte samenvoeging deze reorganisatielast verminderen.

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema Organisatie op de drie varianten:

<i>Variant Zelfstandigheid</i>	<i>Variant Duurzaam Partnerschap</i>	<i>Variant Herindeling per 1-1-2023</i>
<u>Kans Scherpenzeel:</u> Door investering en samenwerking adequate uitvoeringsorganisatie opbouwen/houden <u>Kans Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant	<u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Organisatorische versterking en efficiencyvoordelen. • Mogelijke voordelen gezamenlijk optreden in specifieke dossiers. 	<u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Vergroting kwaliteit en efficiency organisatie en dienstverlening • Bredere horizon en loopbaanperspectief medewerkers

<p><u>Risico Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Investering blijkt niet voldoende of er blijkt toch niet voldoende geld beschikbaar te zijn voor de lange termijn • Samenwerking partners komt niet goed op gang • Doorontwikkeling organisatie (o.a. ICT/digitalisering) niet zelfstandig op te pakken. 	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het werkt wel op papier, maar in de praktijk is er vooral veel bestuurlijke ruis en ambtelijke onrust. • Partnerschap wordt niet gelijkwaardig ingevuld. 	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reorganisatie kost veel tijd en energie <p><u>Risico Scherpenzeel</u></p> <p>Lokaal maatwerk en nabijheid organisatie niet goed geregeld.</p>
<p><u>Risico Barneveld:</u></p> <p>Niet specifiek in deze variant</p>		

5.4 Thema Samenwerking en partnerschap

Geen gemeente kan zonder samenwerking. Sterker, samenwerking en partnerschap op allerlei niveaus en in allerlei verschillende netwerken wordt steeds belangrijker in het realiseren van de maatschappelijke opgaven. Opgaven houden namelijk niet op bij de gemeentegrens en niet bij de bevoegdheden van een gemeentebestuur. De gemeente heeft daarom een visie op partnerschap nodig om samenwerking op verschillende schaalniveaus en in verschillende bestuurlijke, maatschappelijke en economische netwerken krachtig op te pakken. In de variantenanalyse wordt rekening gehouden met de volgende aspecten.

- Visie op samenwerking en partnerschap;
- Uitwerking en toepassing van visie daarvan (bv. helder opdrachtgever-opdrachtnemerschap);
- Gerichtheid van samenwerkingsverbanden;
- Duurzaamheid van samenwerkingen en mogelijkheden tot opschaling;
- Aanwezigheid in/toegang tot relevante netwerken in relatie met opgaven gemeenten;
- Zeggenschap/beïnvloedingsmogelijkheden belangrijkste opgaven/risico's.

De gemeente Scherpenzeel heeft in het najaar van 2019 gekozen voor optimale zeggenschap en eigen regie op de ontwikkelingen in de lokale gemeenschap door middel van zelfstandigheid van het gemeentebestuur. Vanuit dit principe is samenwerking per definitie gericht op het bereiken van de eigen lokale doelen. Daar waar dit niet nodig is, wordt niet gekozen voor samenwerking maar voor taakuitoefening in eigen beheer. Daar waar wel gekozen moet worden voor samenwerking wordt in principe situationeel gekozen voor de vorm en de richting die voor dat onderwerp het meeste rendement oplevert voor Scherpenzeel. Scherpenzeel levert een - gegeven de kenmerken en omvang van de gemeente - proportionele bijdrage aan de regionale samenwerking in de Regio Food Valley. Op grond van de ^{5.128} Review kan worden geconstateerd dat de gemeente tracht een steviger positie in te nemen in dat regionaal bestuurlijk netwerk en daartoe bestuurlijke posities wil verwerven in een volgende bestuursperiode.

De gemeente Barneveld legt in de Strategische Visie sterk de nadruk op (her)positionering van de gemeente in de netwerksamenleving. Barneveld zet in op het uitbouwen van de netwerksamenleving, waarin gemeente en samenleving op basis van gelijkwaardigheid samenwerken en eigen verantwoordelijkheid nemen. Barneveld kiest ervoor een sterke partner te zijn binnen de regio FoodValley en de samenwerking met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen optimaal te benutten. Voor specifieke thema's zoals bereikbaarheid, economische speerpunten – zoals logistiek, recreatie en toerisme – en voorzieningen vormt Barneveld strategische allianties met de Regio Amersfoort en met de Veluwegemeenten. Informatie, initiatieven en diensten worden zo veel mogelijk digitaal verbonden en gedeeld. Barneveld heeft deze visie verder uitgewerkt in o.a. een nota Verbonden Partijen.

In Bijlage 1 paragraaf I is een schematische weergave van de verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel en Barneveld te vinden.

Kansen en risico's voor thema Samenwerking en Partnerschap bij de drie varianten

Bij de variant *Zelfstandigheid* zal de gemeente Scherpenzeel voor de efficiënte en kwaliteitsvolle uitvoering van reguliere taken en voor het inspelen op grotere opgaven op sommige momenten afhankelijk zijn van andere bestuurlijke partners in de regio. Indien samenwerking en partnership goed wordt opgepakt biedt dit zeker *kansen* om efficiency en kwaliteitsvergroting te bevorderen voor de lokale gemeenschap. Dit vraagt dan wel bereidwilligheid en een open en ruimhartige houding van andere partijen, voor wie die samenwerking minder direct nodig is. En daarbij bergt de zakelijke en "nee, tenzij" houding van Scherpenzeel het *risico* in zich dat samenwerking niet van de grond komt of niet in de meest profijtelijke constructie of onder voor Scherpenzeel gunstige randvoorwaarden. De waarschuwing voor "shop"-gedrag van deze partijen en het afketsen van reeds voorbereide samenwerkingen (zoals bij de belastingsamenwerking) kunnen een voorbode zijn van een mogelijk meer geïsoleerde positie van Scherpenzeel, die negatief kan uitwerken op het bereiken van maatschappelijke doelen.

Voor Barneveld zal de variant *Zelfstandigheid* op dit thema geen specifieke kansen of risico's met zich meebrengen. Barneveld bevindt zich in een krachtenveld met meer gelijkwaardige grotere spelers en is wel afhankelijk van samenwerking maar kan in de verhouding met deze partners voldoende wederkerigheid inbrengen om te kunnen vertrouwen op duurzame relaties.

Bij de variant *Duurzaam Partnerschap* wordt door beide gemeenten op een nieuwe manier invulling gegeven aan de al bestaande samenwerking. Deze wordt intensiever en pluriformer en bergt de mogelijkheid in zich – indien daartoe gekozen – wordt voor een toekomstige verder vervlechting en mogelijke versmelting tot 1 gemeente. Dit zal overigens van beide gemeenten een positieve en bewuste keuze voor een dergelijk duurzaam partnership. Voor Scherpenzeel biedt zo'n samenwerking *kans* op het comfort van een vaste en sterke partner voor al die taken en opgaven waarin afhankelijkheid van andere partijen kan bestaan. Voor Barneveld kan met zo'n partnership invulling gegeven worden aan de missie uit de Strategische Visie en het functioneren als partner in een netwerksamenleving. Beide partijen kunnen zich hiermee sterker naar de buitenwereld manifesteren (bv. In de Regio Foodvalley). *Risico's* lopen beide partijen als de samenwerking en het partnership niet van harte blijkt te zijn, de meerwaarde niet helder wordt gedefinieerd en er daardoor veel ruis en potentiële conflicten in de relatie komen. Dan zijn de gemeenten meer met elkaar bezig dan met de buitenwereld.

Bij de variant *Herindeling per 1-1-2023* wordt tussen beide gemeenten invulling gegeven aan de meest vergaande vorm van samenwerking namelijk volledige ambtelijke en bestuurlijke integratie. Op die manier ontstaat een nieuwe gemeente die een goede kans heeft zich in het brede maatschappelijke, economische en bestuurlijke krachtenveld sterker te manifesteren dan de beide gemeenten nu individueel. Het verschil zal voor Scherpenzeel uiteraard groter zijn dan voor Barneveld. *Risico's* op dit thema zijn niet direct te benoemen, mits de nieuw te vormen gemeente zich positief en constructief in het netwerk en krachtenveld blijft manifesteren en als eenheid naar buiten kan treden.

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema Samenwerking en Partnership op de drie varianten:

<i>Variant Zelfstandigheid</i>	<i>Variant Duurzaam Partnerschap</i>	<i>Variant Herindeling per 1-1-2023</i>
<u>Kans Scherpenzeel:</u> Constructieve samenwerking als bouwsteen voor effectief functioneren	<u>Kans Scherpenzeel:</u> Zekerheid van vaste partner wanneer nodig	<u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> Sterkere positie in maatschappelijk en bestuurlijk krachtenveld, bijvoorbeeld in de regio.
<u>Kans Barneveld:</u>	<u>Kans Barneveld:</u>	

Niet specifiek in deze variant	Invulling van partnership rol in netwerksamenleving <u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> Samen sterker in maatschappelijk en bestuurlijk krachtenveld	
<u>Risico Scherpenzeel:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Toenemende afhankelijkheid van partners • Eigen houding kan weerstand opwekken. Isolationisme. <u>Risico Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant	<u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Onderlinge samenwerking niet van harte; veel interne energie in de relatie neemt externe energie weg.	<u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Geen (bij constructieve samenwerkingshouding)

5.5 Thema Financiën

Om de maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren dient een te beschikken over adequate financiële robuustheid, continuïteit en efficiency aan te pakken. Iedere gemeente is verantwoordelijk om een reëel en structureel sluitende begroting te presenteren en om de reserve- en risicopositie op orde te hebben, zodat ook op langere termijn voldoende zekerheid is over de uitvoering van de taken. In dit variantenonderzoek kijken we als input voor het variantenonderzoek naar de volgende aspecten:

- Financiële kerngegevens (exploitatie, vermogen, risico's, belastingcapaciteit etc.);
- Lastendruk inwoners en ondernemers;
- Risicobeheersing en -beleid lange termijn;
- Investering (schatting) die nodig is om in de varianten de maatschappelijke opgaven te kunnen realiseren⁴

De gemeente Scherpenzeel presenteert een begroting met een meerjarig positief saldo. De begroting is zowel beleidsmatig als financieel gebaseerd op de Kadernota 2021-2024. In deze Kadernota schetste de gemeente Scherpenzeel een financiële meerjarenpositie die de basis biedt voor de benodigde investeringen in de organisatie, een verbouwing in **5.1.2.e** en de uitvoering van alle taken en ambities zoals in de Kadernota zijn weergegeven. Wat betreft inkomsten verwacht de gemeente Scherpenzeel de komende jaren 15-20 miljoen inkomsten aan grondexploitatie. De gemeente schetst in de Kadernota geen uitgebreid beeld op de langere termijn dan 2024 maar geeft wel aan dat – mede als gevolg van de goede reservepositie (mede gevoed door winsten in de grondexploitatie) - ook voor de jaren daarna vertrouwen kan bestaan in de uitvoering van taken binnen een verantwoord financieel perspectief. Dit algemene beeld wordt bevestigd in de **5.1.2.a**-review, waarin ook nog op enkele financiële risico's voor de langere termijn worden gewezen (o.a. aanpassing Gemeentefonds). In de Kadernota wordt uitgegaan van een sluitende meerjarenexploitatie 2021-2024. Dit beeld wordt in de begroting 2021 (bevestigd, met dien verstande dat er sprake is van een saldo van mee- en tegenvallers leidend tot een structureel tekort in 2024. Hiervoor wordt voor dat jaar gebruik gemaakt van middelen die in de Kadernota bestemd waren voor de uitvoering van maatschappelijke opgaven en ambities boven het uitgangspunt "basis op orde". B&W heeft in de risico-paragraaf bij de Begroting 2021 de te verwachten structurele nadelen bij de herverdeling geraamd op mogelijk een ca. **5.1.2.b** euro.

⁴ De financiële cijfers in deze paragraaf zijn op basis van de Begrotingen 2021 resp. de Kadernota's 2021-2024; dit zijn de meest recente en gevalideerde cijfers. Zodra de financiële cijfers van de ontwerpbegrotingen van Barneveld en Scherpenzeel openbaar beschikbaar zijn, worden deze toegevoegd.

De gemeente Barneveld heeft in november de begroting vastgesteld. In deze begroting zijn beleidsmatige en financiële maatregelen en aandachtspunten gepresenteerd. Een aantal speerpunten uit de begroting zijn het verder intensiveren van gebiedsgericht werken, het uitvoeren van centrumaanpak Barneveld en Voortuizen en de bouw van nieuwe woningen. De gemeente geeft in de begroting ook weer dat zij ook te maken heeft met (landelijke) uitdagingen zoals de onzekerheid rondom de coronacrisis, de uitgaven rondom de jeugdzorg, de herijking van het gemeentefonds en de stikstofproblematiek. In juni jl. had Barneveld een Kaderbrief in de gemeenteraad behandeld, waarin deze onzekere uitdagingen werden besproken. De gemeente schetste vanwege deze ontwikkelingen nog geen definitief meerjarenperspectief, maar gaf aan de hand van verschillende scenario's de verschillende mogelijkheden en de op dat moment bestaande onzekerheid over een aantal inkomsten en uitgaven aan. In de begroting zijn deze onzekerheden nader geduid en is aangegeven op welke wijze met deze onzekerheden zal worden omgegaan. Voor het jaar 2021 is het saldo positief, daarna is het geraamde saldo negatief. Financiële risico's bij de gemeente Barneveld die geen betrekking hebben op de varianten in dit onderzoek, zijn in deze paragraaf buiten beschouwing gehouden, wat niet wil zeggen dat die er niet zijn.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de lastendruk in zowel Scherpenzeel als Barneveld aan de hand van enkele parameters naar de situatie van 2020. In de onderste rij is opgenomen een 1e aanzet tot inschatting van de lastendruk bij een gefuseerde gemeente. Uiteraard zullen per 1-1-2023 diverse parameters aangepast zijn, waardoor de berekening anders uitvalt. Het is dus een momentopname.

Gemeente	Reinigingsrecht * (1)	Rioolrecht* (2)	Gemiddelde OZB opbrengst woningen** (3)	Woonlasten meerpersoons huishouden (1+2+3)	Gemiddelde OZB waarde per woning**
Barneveld	5.1.2.b				
Scherpenzeel	5.1.2.b				
Barneveld-Scherpenzeel	5.1.2.b				

Op basis van de Kadernota 2021-2024 en de Begroting 2021 zullen de woonlasten (OZB) in Scherpenzeel de komende jaren in stappen van 6% met totaal 26,6% stijgen. Dit is niet verwerkt in bovenstaand schema.

Kansen en risico's voor thema Financiën bij de drie varianten

De variant *Zelfstandigheid* zal van de gemeente Scherpenzeel een forse investering vragen in met name de versterking van de ambtelijke organisatie. Deze investering bedraagt op basis van de gegevens van de Kadernota ca. 5.1.2.b euro per jaar. Hierin is zowel begrepen de investering in "basis op orde" als in de "ambities voor de toekomst" die daarenboven zijn geformuleerd. Daarnaast is in dit scenario een investering voorzien van eenmalig ca. € 5.1.2.b in verbouwing en herinrichting van 5.1.2.e in het kader van medegebruik gemeentelijke huisvesting. Door dit medegebruik kunnen de exploitatielasten van 5.1.2.e structureel worden verminderd. Om deze investering om zelfstandig de maatschappelijke opgaven aan te kunnen, te kunnen doen is tot 2024 ruimte gevonden in de begroting, wordt gebruik gemaakt van reserves en worden de extra inkomsten vanuit de OZB-verhoging ingezet. De *kansen* in dit scenario voor Scherpenzeel zijn dat met deze investering de maatschappelijke opgaven voor de periode tot 2030 kunnen worden uitgevoerd, vanuit het door de meerderheid van de gemeenteraad gewenst bestuurlijk model van zelfstandigheid. Belangrijkste *risico* is dat de investering niet volledig kan worden doorgevoerd omdat het op termijn aan de benodigde middelen doorbreekt. Dat kan te maken hebben met de lopende risico's, nieuwe ontwikkelingen (bv. de coronacrisis) en tegenvallende bouwactiviteiten. In dat geval is er heel veel geld gestoken in een ambtelijke organisatie, zonder dat aan de maatschappelijke opgaven ten volle kan worden voldaan zoals nu voorzien. Feitelijk betekent het dan dat zelfstandig uitvoeren van die opgaven niet meer mogelijk is. Meer specifieke risico's loopt de gemeente bij de voorbereiding en realisatie van 5.1.2.e als groot project voor de gemeente. Ook worden risico's gelopen bij

het aangaan van eventuele dienstverleningsovereenkomsten met andere gemeenten. De kosten hiervan (incl. van de voorbereiding van een overgang van activiteiten) kunnen beduidend hoger uitvallen dan nu voorzien; besparing is in algemene zin niet te verwachten.

Voor de gemeente Barneveld heeft de variant *Zelfstandigheid* op het thema Financiën geen specifieke kansen dan wel risico's. Er is geen extra investering nodig in deze variant voor de gemeente, dus beïnvloedt het ook niet het financieel kader van de gemeente op korte of middellange termijn. Wat de effecten voor de lange termijn zijn is moeilijk aan te geven en zal mede afhangen van de mate waarin Scherpenzeel er n slaagt om – in samenwerking met andere partijen – de maatschappelijke opgaven zelfstandig te kunnen blijven realiseren. Indien dat niet lukt zal Barneveld als gerede fusiepartner (opnieuw) in beeld kunnen komen op termijn.

De variant *Duurzaam Partnerschap* geeft enige kansen en risico's voor beide gemeenten op het thema Financiën. Deze hebben vooral betrekking op de afspraken die gemaakt worden over taakuitvoering en de kwaliteits- en kostenaspecten daarvan. Zoals al is aangegeven bij het Thema Organisatie zijn er zeker efficiency voordelen te verwachten, maar per saldo geen grote besparingen, omdat kwaliteitseisen en continuïteit en reorganisatie ook geld kosten, alsmede de (dubbele) bestuurlijke aansturing van bepaalde activiteiten. Bovendien zijn/worden door Scherpenzeel op dit moment personele verplichtingen aangegaan om de organisatie te versterken, waarvan niet duidelijk is of die bij de invulling van het duurzaam partnerschap kunnen leiden tot extra sociale lasten. Mogelijk kan het samen optrekken in (regionale of provinciale dossiers) incidenteel financiële voordelen opleveren, doch dit is ook erg onzeker.

De variant *Herindeling per 1-1-2023* heeft financiële effecten ten opzichte van de huidige situatie. Op basis van eerder gedane onderzoeken in Scherpenzeel (najaar 2019), landelijk onderzoek en ervaringen elders zijn de volgende effecten in ieder geval te verwachten.

- De investering in de ambtelijke organisatie voor "basis op orde" in Scherpenzeel kan voor een belangrijk deel worden gemitigeerd (totaal € 5.1.2.b); rekening houdend met schaal- en efficiencyvoordelen is er een aanmerkelijke kans dat de structurele effecten van de integratie van beide organisaties als budgettair neutraal kan worden aangemerkt;
- Incidentele kosten van integratie van de beide organisaties kunnen worden opgevangen door gebruikmaking van de frictiekostenuitkering in het Gemeentefonds bij bestuurlijke fusie (ca. € 5.1.2.b);
- Er kan ook een structurele besparing plaatsvinden op bestuurskosten (door het wegvallen van 1 bestuursapparaat – Raad/College/griffie/gemeentesecretaris); hier staat wel een vermindering van de vaste component in het Gemeentefonds tegenover van ca. € 5.1.2.b structureel.
- De investering in de nieuwe gemeentelijke huisvesting à € 5.1.2.b in 5.1.2.e is niet nodig vanwege de integratie van beide organisaties. Hier staat dan wel tegenover dat het exploitatietekort van 5.1.2.e met ca. € 5.1.2.b per jaar stijgt. Ook zal er mogelijk een vorm van decentrale gemeentelijke dienstverlening moeten worden ingericht.
- De in Scherpenzeel voorziene lastenstijging is vanwege het wegvallen van de investering in de organisatie niet meer nodig. Dit betekent een gemiddelde vermindering € 112 per meerpersoonshuishoudens van de voorziene OZB-lasten voor de inwoners van Scherpenzeel.
- Er kunnen nu nog onvoorziene uitgaven, investeringen en risico's optreden voor of na de fusiedatum, die verzwarend zijn op de financiële positie van de nieuwe gemeente na fusie. Dit kan dan gevolgen hebben voor voorzieningen of dienstverlening.

Om de kansen en deze risico's exacter en completer in kaart te kunnen brengen en bij keuze voor een Herindeling te beheersen zal via onderzoek (herindelingscan, eventueel due diligence onderzoek) en risico-analyse voorafgaand aan een eventueel te nemen definitief besluit tot herindeling een beter beeld van de meer exacte en uitgewerkte financiële effecten van de variant Herindeling vanuit het perspectief van de nieuw te vormen gemeente moeten worden opgesteld.

Indien gekozen wordt voor de variant Herindeling zal in ieder geval een belangrijk deel van de investering die Scherpenzeel doet in de versterking van de eigen organisatie wegvallen

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema Financiën op de drie varianten:

<i>Variant Zelfstandigheid</i>	<i>Variant Duurzaam Partnerschap</i>	<i>Variant Herindeling per 1-1-2023</i>
<p><u>Kans Scherpenzeel:</u> Bij forse investering (incl. lastenverzwaring) Scherpenzeel en risicobeheersing uitvoering maatschappelijke opgaven wellicht mogelijk.</p> <p><u>Kans Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant</p>	<p><u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> Gezamenlijke taakuitoefening kan schaal- en efficiency opleveren, die dan waarschijnlijk benut worden om te komen tot de gewenste kwaliteit en continuïteit in taakuitvoering en dienstverlening.</p> <p>Mogelijke voordelen gezamenlijk optreden in specifieke dossiers.</p>	<p><u>Kans Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwalitatieve versterking voor minder structurele organisatielasten (ca. 5.1.2.e) • Incidentele kosten reorganisatie t.l.v. frictiebudget • Besparing op bestuurskosten (met navenante inkomstendaling GF) • Minder lastenstijging voor inwoners Scherpenzeel • Andere beleidskeuzen mogelijk (bv. Woningbouw) bij wegvallen financiële prikkel. <p><u>Kans Barneveld:</u> Incidentele kosten reorganisatie t.l.v. frictiebudget</p>
<p><u>Risico Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Investering is niet voldoende • Risico's kunnen niet worden beheerst • Maatschappelijke opgaven worden niet gerealiseerd • Gemeente verliest regie over eigen toekomst <p><u>Risico Barneveld:</u> Fusie op een later moment met een (dan) financieel zwakkere partner.</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Bij goede samenwerking en afspraken beperkt/nihil.</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Onvoorziene uitgaven, risico's kunnen de financiële positie van de nieuwe gemeente nog negatief beïnvloeden (onderzoek vooraf nodig)</p>

5.6 Thema Sociaal Domein

In 2015 zijn taken op het gebied van het Sociaal Domein vanuit het Rijk en de provincie naar gemeenten gedecentraliseerd, zodat taakuitvoering zo dicht mogelijk bij de inwoners is georganiseerd. Elke gemeente kan nu eigen afwegingen maken over de uitvoering van deze taken (*couleur locale*). In deze paragraaf worden de kenmerken van de organisatie van het sociaal domein in Scherpenzeel en Barneveld beschreven. Voor de analyse is naar de volgende aspecten gekeken:

- Huidige uitvoeringspraktijk van zowel Scherpenzeel als Barneveld;
- Toekomstscenario's uitvoering.

Gemeente Scherpenzeel

Voor de gemeente Scherpenzeel is het sociaal domein een belangrijk speerpunt. De gemeente Scherpenzeel heeft het beleidsplan sociaal domein: "versterken, vernieuwen, verbinden" vastgesteld. Maatwerk en preventie in het sociaal domein staan hierin voor Scherpenzeel bovenaan. De gemeente wil kwaliteit leveren, een breed laagdrempelig zorgaanbod, dicht bij de mensen. Dan doet men onder andere door:

- Een integraal sociaal team in eigen dienst;
- Arbeidsbemiddeling voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in eigen dienst;
- Een centrum voor jeugd en gezin;
- Een sterk sociaal netwerk rondom gezinnen en subsidies voor welzijnsactiviteiten.

De korte lijnen tussen de verschillende activiteiten binnen het sociaal domein en het sociale team wordt als een belangrijke factor genoemd, evenals korte lijnen tussen het sociale team en de politie voor preventieve acties. Eén van de ambities in het sociaal domein is om de sociale infrastructuur te concentreren in de **5.1.2.e**.

Een belangrijke structuur voor preventie is het Welzijnsteam. Op het gebied van preventie heeft Scherpenzeel de afgelopen jaar haar Algemene voorzieningen voor inwoners uitgebreid met een Steunpunt voor mantelzorg en vrijwilligers, een kleinschalige inloopvoorziening, clientondersteuning voor diverse doelgroepen en het project Buurtgezinnen. Daarnaast bestaat er sinds 2015 een Centrum voor Jeugd en Gezin in Scherpenzeel. Onder meer door het Meldpunt Bezorgd heeft Scherpenzeel gewerkt aan het verbeteren van afspraken voor samenwerking.

De Adviesraad Sociaal Domein is het belangrijkste orgaan om inwoner- en clientparticipatie vorm te geven in Scherpenzeel. Daarnaast kent Scherpenzeel ook meerdere wijkplatforms bestaande uit buurtbewoners. Veel gemeenten hebben forse tekorten in het sociaal domein, met name in de jeugdzorg, maar Scherpenzeel kent dergelijke problemen nog niet, zo beschrijft **5.1.2.e** en **5.1.2.e**. Scherpenzeel is een zogenaamde 'blauwe zone gemeente': de jeugd zit in de top 4 van Nederland en de uitgaven voor jeugdhulp zijn verhoudingsgewijs laag. Hiernaast lost de samenleving veel sociale problematiek zelf op. Verschillende grote kerkgemeenschappen en een actieve rol van de kerk helpen daarbij. De jeugdzorg wordt door de Foodvalley gemeenten regionaal ingekocht, waarvoor het Knooppunt FoodValley Jeugd is opgericht. Ook Scherpenzeel is hier onderdeel van. Meldingen voor jeugdhulp worden in Scherpenzeel door klantmanagers jeugd van de Gemeentewinkel opgepakt, in nauwe samenwerking met andere eerstelijns professionals. Het lokale ambulante team (LAT) zorgt in Scherpenzeel voor passende jeugdhulp in gezinnen. Dit team bestaat uit medewerkers van de gemeente die de Jeugdwet uitvoeren en uit medewerkers van lokale en regionale zorgaanbieders binnen de gemeente Scherpenzeel.

Daar waar inwoners maatwerk nodig hebben, omdat zij niet zelfstandig hun hulpvraag kunnen oplossen heeft de gemeente maatwerk ingericht. De meeste zorg en ondersteuning wordt geleverd in de vorm van Zorg in Natura via de door de gemeente gecontracteerde zorgverleners. Voor maatschappelijke ondersteuning vanuit de Wmo is voor de periode 2019-2022 samenwerking met de gemeente Barneveld opgezet, omdat het aantal cliënten in Scherpenzeel te laag is om voldoende keuzemogelijkheid te bieden.

5.1.2.e en **5.1.2.e** gaven in hun rapport aan dat de uitvoering van het sociaal domein in Scherpenzeel meer geld nodig heeft dan beschikbaar is. Uit de middelen voor versterking van de organisatie is nadien de ambtelijke capaciteit in het sociaal domein op diverse functies versterkt. De gemeente Scherpenzeel geeft in haar Kadernota 2021-2024 aan dat zij verwachten mogelijke tekorten vanwege een toename van de uitgaven voor de jeugdzorg te kunnen dekken uit de Reserve Sociaal Domein. In de **5.1.2.e** Review wordt bevestigd dat Scherpenzeel significant beter dan het landelijk gemiddelde scoort op cliëntervaringsonderzoeken in het sociaal domein. Ook geven zij aan dat op basis van de investeringen in de ambtelijke organisatie en de aanwezige reserves sociaal domein mag verwacht worden dat Scherpenzeel deze prestaties richting 2030 minimaal kan vasthouden.

Gemeente Barneveld

Voor de gemeente Barneveld is het sociaal domein een belangrijk speerpunt. De visie van de gemeente Barneveld op het sociaal domein luidt als volgt: "Wij streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten en samen redzaam zijn. En we zorgen voor een professioneel vangnet. Eigen verantwoordelijkheid en samenredzaamheid van inwoners staan hierbij voorop. Zo nodig draagt de gemeente zorg voor een vangnet van ondersteunende voorzieningen (zelf-samen-gemeente)." De drieslag zelf-samen-gemeente staat centraal. Barneveld heeft deze aanpak ontwikkeld gebaseerd op de

huidige ontwikkeling in de samenleving, waarin inwoners steeds meer zaken zelf of in nieuwe groepsverbanden organiseren. Om de samenredzame samenleving verder vorm te geven zet Barneveld in op:

- Mogelijkheden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling.
- Versterken van de sociale cohesie tussen groepen en individuen in de samenleving.
- Signaleren van hulpvragen in de samenleving.
- Zorgvuldig omgaan met onze vrijwilligers en mantelzorgers;
- Ervoor zorgen dat iedere inwoner de hulp en ondersteuning die nodig is daadwerkelijk en tijdig krijgt.

Barneveld streeft naar een sociaal en betaalbaar gevarieerd voorzieningenaanbod (onderwijs, sport, cultuur en hulp & ondersteuning) dat meebeweegt met de behoeften en de mogelijkheden van de inwoners, waarbij de specifieke situatie per dorp, wijk of buurt kan verschillen. De behoefte aan voorzieningen wordt bepaald aan de hand van demografische gegevens en kengetallen, maar ook in overleg met de samenleving om een passend en gevarieerd aanbod te borgen.

De gemeente Barneveld heeft gespreksvoerders in dienst voor de toeleiding naar hulp en ondersteuning (bijvoorbeeld Wmo, participatie, schuldhulpverlening, jeugdhulp, onderwijs). Barneveld heeft er bewust voor gekozen om niet te werken met wijkteams, aansluitend bij de behoefte van de inwoners. De gespreksvoerders zijn verbonden met de inwoners voor wie ze werken. De ervaringen van inwoners en hulpaanbieders zijn positief.

Er wordt oplossingsgericht gewerkt, dat wil zeggen;

- er wordt bij het zoeken naar oplossingen voor (hulp)vragen aangesloten bij wat de inwoner wil bereiken;
- gedacht vanuit doelen en gewenste resultaten (en niet vanuit middelen);
- er wordt maatwerk geboden, en integraal afgestemd.

Barneveld focust in haar aanpak op normaliseren; dat wil zeggen dat per inwoner wordt gedaan wat nodig is. Daarbij wordt niet alleen naar beperkingen van inwoners gekeken maar ook naar wat de gemeente in de netwerken van inwoners kan betekenen.

Toegang tot hulp loopt via de meldingsbalies, die bemenst worden door de gespreksvoerders van de verschillende disciplines binnen het sociaal domein. Barneveld brengt de inwoner zo snel mogelijk in contact met de medewerker met de grootste expertise op dat terrein.

In Barneveld is een knip gemaakt tussen de toeleiding naar hulp en de hulpverlening zelf: de gespreksvoerder bepaalt samen met de inwoner op basis van diens hulpvraag wat er moet gebeuren (welke doelen/resultaten), de aanbieder krijgt de opdracht om in te vullen hoe hij deze doelen gaat realiseren.

De jeugdzorg in Barneveld kent een toenemende vraag. Door zo preventief mogelijk te acteren maakt Barneveld de transformatiebeweging van zware vormen van jeugdhulpverlening naar lichte vormen van jeugdhulpverlening. Barneveld wil zoveel mogelijk doen binnen de dagelijkse levensgebieden van kinderen om te voorkomen dat kinderen uit hun levensgebieden worden gehaald en in de specialistische jeugdhulp terecht komen.

Samen met maatschappelijke organisaties heeft een verkenning plaatsgevonden naar thema's waar het frequent knelt en daardoor een negatieve invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van jeugdigen. Daar zijn acht thema's uit voortgekomen die preventieve aandacht krijgen in samenwerking met de scholen en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Barneveld. Binnen deze acht thema's lopen 30 preventie-activiteiten. Het CJG heeft een leidende rol om de coördinatie en samenhang binnen het preventieve veld te bewaken. Zo wordt bijvoorbeeld voorkomen dat preventie-activiteiten die gericht zijn op dezelfde doelgroepen elkaar belemmeren.

Sinds 2019 heeft Barneveld het reëel kostenniveau Jeugdzorg doorgevoerd in de begroting, wat in 2019 leidde tot een tekort van ongeveer ca. € 5.126 ten opzicht van het jeugdbudget. Bij het invoeren van het realistisch begroten heeft de gemeenteraad besloten om structureel 5.126 toe te voegen. De reserve sociaal domein zal

in 2019 tot en met 2022 worden ingezet om innovatie en transformatiemaatregelen in het sociaal domein incidenteel te bekostigen. Dit betekent dat de reserve sociaal domein niet ingezet wordt voor egaliseratie van kosten, maar voor bekostiging van transformatie en innovatie binnen het sociaal domein, met name jeugdhulp. Barneveld rekent erop dat de extra middelen Jeugd ook vanaf 2022 gecontinueerd blijven. Daarnaast zal het effect van aanpassing van het woonplaatsbeginsel Jeugd leiden tot een afname van de inkomsten. Daar staat ook een daling van hun kosten tegenover. De verwachting is dat er een structureel effect van € 5.1.2.b (voordelig) optreedt.

Specialistische jeugdhulp

Barneveld heeft een werkprogramma om te komen tot transformatie binnen de specialistische jeugdhulp. Dit heeft in 2019 geresulteerd in een kostenreductie op jeugd van € 5.1.2.b. Barneveld wil primair inzetten op het afschalen van de residentiele hulpverlening door met aanbieders nieuwe ondersteuningsvormen te ontwikkelen om jongeren langer in een afgeschaalde vorm te houden en om opschaling te voorkomen.

Daarnaast zijn er vervolgvoorzieningen ontwikkeld voor Jongvolwassenen door de juiste begeleidingsvormen stelsel overstijgend vanuit de WMO te organiseren en door middel van creatieve oplossingen voor zelfstandige woonruimte zoals bijvoorbeeld tiny houses. Verder heeft Barneveld met scholen pilots lopen om expertise toe te voegen om systemisch te kijken en daarmee een pedagogische element te laten prevaleren boven een medisch element. Het doel is om op termijn GGZ-hulp en langdurige hulptrajecten te voorkomen.

De financiële toekomstscenario's voor het sociaal domein Barneveld variëren van een optimistisch beeld in 2021 met een uitkomst van € 5.1.2.b en in 2024 van € 5.1.2.b tot een pessimistisch beeld met een uitkomst van € 5.1.2.b in 2021 en € 5.1.2.b in 2024. De herijking van het gemeentefonds zal ook voor het sociaal domein impact hebben. De verwachting in Barneveld is dat er een verschuiving van de verdeling zal gaan plaatsvinden die voor de gemeente dan wel ongunstig of relatief beperkt zal uitpakken, afhankelijk van de modellen. Dit is gebaseerd op de eerdere aanwijzing aan gemeenten met de kenmerken plattelandsgemeente om rekening te houden met een behoorlijke teruggang van inkomsten. Er worden zwaardere gewichten gehangen aan maatstaven die in Barneveld relatief minder voorkomen, zoals 'minderheden/inwoners met een migratieachtergrond', 'klantenpotentieel regionaal', 'aantal (éénpersoons)huishoudens' 'lage inkomens'.

Barneveld werkt sinds 2019 met een digitaal dashboard (jeugdmonitor). De jeugdmonitor is een cruciaal beheer-instrument voor de gemeente. Hierdoor is er constant beeld op het algemene verloop op cliënten en kostenniveau. Ook krijgt de gemeente Barneveld beeld of er bijzonderheden zijn waarop ze moeten anticiperen of bijsturen. Daarnaast helpt dit ook om de tussentijdse resultaten van de transformatieprojecten te monitoren en te rapporteren door middel van jeugd rapportages.

Kansen en risico's voor thema Sociaal Domein bij de drie varianten:

Bij de variant zelfstandigheid voor Barneveld en Scherpenzeel zullen beide gemeenten hun huidige beleid voor het sociaal domein voortzetten. Voor Scherpenzeel betekent dit dat zij in deze variant de *kans* hebben de invulling van de uitvoering van het sociaal domein kunnen doen op een manier die op veel draagvlak onder de inwoners kan rekenen. De korte lijnen tussen de verschillende actoren in het sociaal domein en met inwoners kan hiermee geborgd blijven. Scherpenzeel heeft hierdoor ook een *kans* om de nationale bekendheid voor haar werkwijze verder onder de aandacht te brengen en verdere professionalisering door te voeren. Zoals in de kadernota beschreven is er een investering van 60.000 euro in 2021 en 2022 nodig, en in 2023 en 2024 een investering van 5.1.2.b. De 5.1.2.b -review bevestigt dat op basis van de investeringen in de ambtelijke organisatie en de aanwezige reserves sociaal domein mag verwacht worden dat Scherpenzeel deze prestaties richting 2030 minimaal kan vasthouden. Als *risico* voor de gemeente werd door 5.1.2.e aangegeven dat door de forse inzet en

veelheid aan ambities op het sociaal domein, er een hoge druk op het ambtelijk apparaat ontstaat, met name rondom andere opgaven. Een ander *risico* bij de huidige invulling van het sociaal domein, waarbij de ambtelijke capaciteit onder druk staat, is dat de samenleving in de vorm van vrijwilligers, mantelzorgers en het kerkelijke netwerk, een te groot deel van de inzet van het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie compenseert dan redelijkerwijs te vragen is. De inzet van Scherpenzeel op preventie heeft naar de mening van de gemeente Scherpenzeel mede ervoor gezorgd dat de kosten voor de uitvoering van het sociaal domein niet zijn toegenomen zoals in andere (grotere) gemeenten. Nog onduidelijk welke gevolgen verdere decentralisaties gaan hebben en in hoeverre Scherpenzeel in staat is daarop in te blijven spelen. Voor de gemeente Barneveld geldt dat zij in de huidige situatie veel te maken hebben met de effecten van de decentralisaties en de herijking van het gemeentefonds. Op dit moment is voor Barneveld nog onduidelijk welke kosten zich in de komende jaren precies zullen ontwikkelen. Hier is verdere besluitvorming en onderzoek voor nodig.

Voor zowel Barneveld als Scherpenzeel is onduidelijk hoe de kosten zich de komende jaren zullen ontwikkelen. Beide gemeenten zijn afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de herijking van het gemeentefonds en het nieuwe woonplaatsbeginsel.

Een belangrijk onderscheid in het kader van jeugdhulpverlening is dat de gemeente Barneveld momenteel een 'ontvangende' gemeente is vanwege de aanwezigheid van residentiele jeugdhulpverlening (5.1.2.e) op haar grondgebied waarbij uithuisgeplaatste jongeren uit het hele land worden opgevangen. De gemeente Scherpenzeel is een 'zendende' gemeente en plaatst (eventueel) uithuisgeplaatste jongeren buiten Scherpenzeel. Deze financiële onevenredige werking van het huidige woonplaatsbeginsel maakt dat de gemeente Barneveld financieel verantwoordelijk is voor alle voogdijplaatsingen in Barneveld waardoor momenteel financiële druk op de jeugdhulpkosten ontstaan. De gemeente Scherpenzeel kent deze financiële druk momenteel niet.

Anticiperend op de toekomst is het noemenswaardig dat deze constatering tijdelijk geldig is en in tegengestelde richting kan werken aangezien het woonplaatsbeginsel wordt aangepast per 1 januari 2022. Vanaf dan zullen alle 'zendende' gemeenten financieel verantwoordelijk worden voor hun eigen uithuisgeplaatste jongeren, ook wanneer ze elders zijn geplaatst. In tegenstelling tot de huidige situatie zullen deze zogenoemde 'zendende' gemeenten jeugdhulpkosten gaan dragen die ze momenteel niet dragen terwijl de 'ontvangende' gemeenten financieel voordeel ondervinden omdat ze deze kosten niet meer dragen.

Aan de variant duurzaam partnerschap kunnen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld verschillende invullingen geven. Bij deze variant behouden beide gemeenten regie over de invulling en uitvoering van het sociaal domein. Het beleid op sociaal domein is zeker een strategisch beleidsdossier te noemen en zou dan ook een *kans* bieden om in samenwerking te worden opgepakt en de strategische capaciteit uit te breiden voor inwoners van beide gemeenten. Scherpenzeel en Barneveld zijn beide in de regie om inhoudelijke beleidskeuzes te maken voor het sociaal domein. In praktijk zal het bij de samenwerking op het sociaal domein en de bundeling van ambtelijke capaciteit uiteindelijk een (gedeeltelijke) harmonisatie van beleid vragen. Hierbij is een gemeenschappelijke visie op het sociaal domein dan een noodzakelijk startpunt. De grootste uitdaging zit dan in het verschil van karakter tussen de twee gemeenten en de op maat gesneden uitvoering. Een *risico* bij deze aanpak is dat Scherpenzeel ook de financiële risico's van Barneveld zal dragen. Scherpenzeel kan er ook voor kiezen om het sociaal domein niet bij Barneveld te beleggen in dit duurzame partnerschap, maar de uitvoering hiervan in eigen handen te houden. Dit biedt de *kans* om de uitvoering voor beide gemeenten op eigen wijze in te vullen. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat Scherpenzeel op dit moment al bepaalde taken binnen het sociaal domein via een dienstverleningsovereenkomst bij Barneveld heeft belegd, zoals de schuldhulpverlening, leerplicht en applicatiebeheer.

Wanneer er een herindeling per 1 januari 2023 plaatsvindt, zal er harmonisatie van het beleid op het sociaal domein en samenvoeging van de ambtelijke capaciteit plaatsvinden. Ook in deze variant kan ingezet worden op het versterken van de strategische capaciteit voor inzet in het sociaal domein. Waar Scherpenzeel nu als kleine

gemeente en door inzet op preventie nog geen grote negatieve effecten ondervindt van de verdere decentralisatie, zullen deze effecten bij een herindeling voor de gehele gemeenten meer voelbaar worden. De herindeling zal ook gevolgen hebben voor de uitkering vanuit het Gemeentefonds, al is daar nu nog geen zekerheid over. In de uitvoering kunnen wel de huidige samenwerkingen met vrijwilligers en maatschappelijke organisaties worden voortgezet, ook omdat dit voor beide gemeenten een belangrijk onderdeel van het beleid vormt.

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema Sociaal Domein op de drie varianten:

<i>Variant Zelfstandigheid</i>	<i>Variant Duurzaam Partnerschap</i>	<i>Variant Fusie per 1-1-2023</i>
<p><u>Kans Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten van het huidige beleid, dichtbij inwoners, zonder al te veel negatieve effecten van nationale ontwikkelingen. • Nationale rol voor uitvoering sociaal domein en professionalisering <p><u>Kans Barneveld:</u> Voortzetten van het huidige beleid</p>	<p><u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Versterking van strategische ambtelijke capaciteit voor sociaal domein • Keuze om sociaal domein niet elders te beleggen en uitvoering te behouden 	<p><u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u> Versterking van strategische ambtelijke capaciteit voor sociaal domein</p>
<p><u>Risico Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoge druk op de ambtelijke organisatie • Vrijwilligers en maatschappelijke organisaties compenseren een deel van gemeentelijke inzet. • Verdere decentralisatie en herijking van het Gemeentefonds zorgen voor onzekerheid. <p><u>Risico Barneveld :</u> Verdere decentralisatie en herijking van het Gemeentefonds zorgen voor onzekerheid.</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De financiële risico's en onzekerheden van Barneveld gelden mogelijk ook voor Scherpenzeel. Moet verdere besluitvorming en onderzoek uitwijzen. • Evt. integratie 2 goed lopende uitvoeringspraktijken leidt tot kwaliteitsverlies 	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Financiële risico's en onzekerheden bij verdere decentralisatie en herijking Gemeentefonds. Moet verdere besluitvorming en onderzoek uitwijzen. • Evt. integratie 2 goed lopende uitvoeringspraktijken leidt tot kwaliteitsverlies

5.7 Thema 5.1.2.e - Scherpenzeel

In dit deel wordt gekeken naar 5.1.2.e. Dit is een belangrijke voorziening voor Scherpenzeel, maar kent door de grootschaligheid ook uitdagingen voor de exploitatie. Er wordt gekeken naar:

- Feitelijke situatie 5.1.2.e (voorziening, exploitatie, toekomstmogelijkheden etc.) in kaart;
- Globale toekomstopties in kaart (kansen/risico's);
- Financiële gevolgen toekomstopties.

5.1.2.e is een groot gemeenschapshuis in Scherpenzeel, dat onderdak biedt aan verschillende verenigingen en organisaties. Met zijn grootschalige opzet biedt 5.1.2.e veel ruimte aan culturele, maatschappelijke en sportieve initiatieven. Er zijn onder andere een sporthal, een multifunctionele (theater)zaal, vergaderzalen en een bibliotheek. De gemeenteraadsvergaderingen vinden eveneens plaats in 5.1.2.e.

Deze grootschaligheid zorgt wel voor een zorgelijke exploitatieopzet. Doordat een aanzienlijk deel van het gebruik alleen haalbaar is tegen maatschappelijk tarief, bestaat alleen al op de sporthal een jaarlijks tekort van ^{5.1.2.a} . Het is van belang de exploitatie structureel haalbaar te maken om zo **5.1.2.e** ook op langere termijn veilig te stellen.

De gemeente Scherpenzeel heeft daarom in de afgelopen periode intensief gewerkt aan een optimalisatiestudie Gemeentehuis – **5.1.2.e**. In deze studie is een verkenning gedaan van de mogelijkheden om door toevoeging van het gemeentehuis binnen deze multifunctionele accommodatie de exploitatie van **5.1.2.e** te verbeteren. Hierbij zijn verschillende scenario's onderzocht:

1. Bibliotheek blijft in huidige vorm + gemeente komt
2. Bibliotheek wordt de helft + gemeente komt
3. Bibliotheek wordt enkel uitgifte (boeken en leeshoek in de foyer) + gemeente komt
4. Bibliotheek blijft in huidige vorm, gemeente komt niet. Gemeente huurt alleen nog incidenteel.
5. Bibliotheek wordt enkel uitgifte (boeken en leeshoek in foyer) + gemeente komt + commerciële verhuur op plek huidige bibliotheek

De gemeente heeft de voorkeur uitgesproken voor het derde scenario, waarbij de gemeentelijke organisatie wordt gehuisvest in **5.1.2.e** en de bibliotheekfunctie wordt verkleind. Door de combinatie **5.1.2.e** Gemeentehuis wordt de voorziening van **5.1.2.e** verbreed. Tot slot omvat het voorkeursscenario van de gemeente een aantal bouwkundige ingrepen waarmee het continueren van het bestaand gebruik gewaarborgd wordt (o.a. behoud capaciteit theaterzaal) en de randvoorwaarden worden gecreëerd om de omzet in met name de horeca te vergroten (o.a. extra uitgangen sportzaal t.b.v. evenementen).

In deze plannen van de gemeente wordt eerder voorgenomen bezuiniging op de bibliotheek gewijzigd. In plaats van de taakstellende bezuiniging van € ^{5.1.2.b} wordt nu uitgegaan van € ^{5.1.2.b} in combinatie met het andere huisvestingsconcept in de **5.1.2.e** wordt de bezuinigingsopgave voor de bibliotheek teruggebracht tot € ^{5.1.2.b} . Dit is een netto bezuinigingsopgave; de huisvestingslasten van de bibliotheek worden door de gemeente gedragen (subsidie in natura). Daarmee ontstaat ook voor de bibliotheek een beter toekomstperspectief.

Uit de Optimalisatiestudie blijkt dat het niet doorvoeren van deze combinatie zorgt voor een toename van het exploitatietekort van de **5.1.2.e** tot ca. € ^{5.1.2.b} . Indien de gemeente niet langer gebruik maakt van ^{5.1.2.a} voor raadsvergaderingen of recepties, en enkel nog huurt t.b.v. (incidentele) inwonersbijeenkomsten (bijvoorbeeld inspraakavonden), dan loopt het tekort op naar ^{5.1.2.b} .

De totale investeringskosten voor de verbouw en extra nieuwbouw (520 m²) in en bij **5.1.2.e** bedragen ruim € ^{5.1.2.b} . De gemeente neemt deze investering op zich, en plaatst daar tegenover een bestemmingsreserve ter dekking. De gemeente Scherpenzeel geeft aan dat tegenover de investeringen in **5.1.2.e** de opbrengsten van bestaand vastgoed staan. Door de bestaande financiële reserve te gebruiken drukken de kapitaallasten niet op de begroting van de gemeente, en landen de huuropbrengsten van de gemeente in **5.1.2.e** zonder dat de exploitatie van **5.1.2.e** met de kapitaallast over de investering wordt belast.

Op pandniveau levert de aanpassing voor **5.1.2.e** een exploitatieverbetering op van € ^{5.1.2.b} , op jaarbasis. De exploitatie wordt verbeterd, maar blijft negatief. In de kadernota van Scherpenzeel wordt, als gevolg van de exploitatieverbetering, de jaarlijkse subsidie aan **5.1.2.e** neerwaarts bijgesteld van € ^{5.1.2.b} naar € ^{5.1.2.b} .

De gemeente Scherpenzeel gaat er voorzichtigheidshalve van uit dat de verbouwing van **5.1.2.e** niet voor 2023 kan worden gerealiseerd, een jaar later dan in het Raadsbesluit van december jl. was verondersteld. Omdat de besparingen dus ook later kunnen worden ingeboekt is dit afgedekt middels een incidenteel frictiebudget. Mocht versnelling in de realisatie mogelijk zijn, dan heeft dat een positief effect op onze begroting voor 2022.

Kansen en risico's voor thema 5.1.2.e bij de drie varianten:

Bij de variant *zelfstandigheid* is de gemeente in staat om de functie van 5.1.2.e te verbreden met de gemeentelijke huisvesting. Dit levert € 5.1.2.b aan exploitatieverbetering op voor het 5.1.2.e, waardoor de gemeente ook kans ziet de subsidie die zij uitgeeft aan 5.1.2.b naar beneden bij te stellen. Om de gemeentelijke organisatie te kunnen huisvesten is een eenmalige investering van € 5.1.2.b nodig. Deze eenmalige lasten drukken niet op gemeentebegroting, omdat ze worden gedekt uit reserves/vastgoed. De gemeente verwacht naast financiële voordelen ook inhoudelijke synergievoordelen te kunnen realiseren. De Breehoek wordt door de combinatie van maatschappelijke en gemeentelijke activiteiten een 'huiskamer van Scherpenzeel'. Risico van dit plan is dat aan 5.1.2.e - dat al groot in omvang is - extra vloeroppervlak wordt toegevoegd. Dat maakt de exploitatie van 5.1.2.e nog kwetsbaarder, zeker op het moment dat de gemeentelijke organisatie in een later stadium eventueel alsnog zou inkrimpen (bij verdergaande ambtelijke samenwerking of doorgaande digitalisering/werken op afstand) dan wel mogelijk verdwijnt (bij evt. herindeling).

In de variant *duurzaam partnerschap* is een verhuizing naar 5.1.2.e nog steeds mogelijk, maar hoeven er minder mensen te worden gehuisvest. Er hoeft daardoor minder vloeroppervlak te worden toegevoegd, en mogelijk kan dat zelfs helemaal achterwege worden gelaten. Dit is mede afhankelijk van het aantal taken dat wordt overgedragen aan de "ontvangende" gemeente. Doordat er minder vierkante meters worden toegevoegd aan het gebouw, neemt risico op de exploitatie minder toe (bv. als de gemeentelijke organisatie verhuist of verdwijnt). Nader onderzoek zal moeten uitwijzen wat dit betekent voor het benodigde vloeroppervlak, de verbouwing van 5.1.2.e en de exploitatiekosten. Naar een "kleinere verhuizing" is nog geen onderzoek gedaan.

Bij de variant *herindeling met Barneveld per 1-1-2023* vervalt de optie om in 5.1.2.e de ambtelijke organisatie te huisvesten. De gemeenteraadsvergaderingen zullen verdwijnen of op zijn minst in frequentie flink afnemen (er zijn veel (herindelings)gemeenten die op locatie vergaderen). Voordeel voor de variant zelfstandigheid is dat er geen extra vloeroppervlak aan 5.1.2.e wordt toegevoegd. Dat er niet hoeft te worden verbouwd, bespaart tevens een eenmalige investering van € 5.1.2.b. Het exploitatietekort zal volgens de gemeente Scherpenzeel waarschijnlijk door het wegvallen van de huur voor de gemeente verder oplopen (naar € 5.1.2.b). Er zal op andere manieren gezocht moeten worden naar een bevredigende oplossing voor het dekkingsvraagstuk. Dit zal in gesprekken tussen beide gemeenten nader moeten worden onderzocht. Een voorbeeld zou kunnen zijn het huisvesten van een aantal loketfuncties (paspoort, jeugdzorg, etc.) in 5.1.2.e binnen het bestaande vloeroppervlak. Dergelijk onderzoek tussen beide gemeenten is echter op dit moment nog niet mogelijk gebleken. Het scenario-onderzoek gaat eveneens alleen uit van mogelijkheden binnen een zelfstandige gemeente Scherpenzeel, dus dit onderzoek biedt ook geen zicht op opties binnen de variant herindeling. Ervaring leert dat voorzieningenniveau in kernen binnen de gemeente Barneveld op goed peil wordt gehouden. Recent zijn in Voorthuizen en Garderen een nieuwe multifunctionele dorpshuizen gebouwd. Deze dorpshuizen bieden ruimte voor maatschappelijke activiteiten en sport.

Samenvattend overzicht kansen en risico's Thema 5.1.2.e op de drie varianten:

Variant Zelfstandigheid	Variant Duurzaam Partnerschap	Variant Fusie per 1-1-2023
<p><u>Kans Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er vindt exploitatieverbetering plaats (minimaal € 5.1.2.b), • Inhoudelijke synergievoordelen voor 'huiskamer van Scherpenzeel': verbetering aanbod en meer reuring 	<p><u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <p>Door kleinere organisatie hoeven minder vierkante meters te worden toegevoegd aan 5.1.2.e.</p>	<p><u>Kans Scherpenzeel en Barneveld:</u></p> <p>Gemeentelijke loketfuncties dicht bij inwoners organiseren. Dit kan wellicht ook doorgetrokken worden naar nieuwe dorpshuizen Voorthuizen en Garderen.</p>

<p><u>Kans Barneveld:</u> Niet specifiek in deze variant</p>		
<p><u>Risico Scherpenzeel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vraagt eenmalige investering van € 5.1.2.b. Deze kosten drukken niet op de gemeentebegroting Toevoeging extra vloeroppervlak maakt gebouw extra kwetsbaar, mocht de gemeente ooit uit 5.1.2.e vertrekken (bv. door ambtelijke of bestuurlijke fusie). <p><u>Risico Barneveld:</u> Geen</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Op het eerste gezicht geen directe risico's.</p>	<p><u>Risico Scherpenzeel en Barneveld:</u> Er blijft een fors dekkingvraagstuk voor exploitatietekort c.q. extra beslag nodig op de reserves. Nader onderzoek nodig naar de gevolgen voor de exploitatie van 5.1.2</p>

6. Recapitulatie

U heeft zojuist het brondocument voor de variantenanalyse voor de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel en Barneveld gelezen. Zoals aangegeven is dit document een eerste stap in het onderzoeks- en afwegingstraject dat dit najaar plaatsvindt. De informatie uit dit document dient als basis voor de dialoog over de verschillende varianten. Die dialoog zal worden gevoerd in het kader van het participatietraject en in het bestuurlijk overleg in de periode oktober en november.

Het brondocument is bedoeld om een zo waardevrij en feitelijk mogelijk beeld te geven van de huidige situatie en de effecten van de verschillende varianten voor de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. Dit laatste aan de hand van realistisch te verwachten kansen en risico's. Dit document is niet gericht op het formuleren van een voorkeur voor één van de varianten. Dat is uiteindelijk een politiek-bestuurlijke afweging.

Zoals u al kon lezen is nog niet alle informatie in dit brondocument compleet. Gedurende de komende weken zal dit zogenaamde 'rolling document' steeds worden aangevuld en aangescherpt met informatie vanuit de beide gemeenten, het bestuurlijk overleg en vanuit de participatie.

Bijlage 1. Profielschets van Scherpenzeel en Barneveld

In dit hoofdstuk wordt een profiel geschetst van de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. Dit beeld wordt geschetst aan de hand van enkele algemene kenmerken, een korte schets van de historie en de karakteristieken van beide gemeenten. Daarnaast wordt er ook van beide gemeenten een 'feitelijke foto' gemaakt, zodat de varianten goed vergeleken kunnen worden. De huidige situatie wordt op verschillende thema's in beeld gebracht.

A. Geschiedenis en belangrijkste kenmerken Scherpenzeel

De gemeente Scherpenzeel is een groene gemeente in de provincie Gelderland. De gemeente heeft bijna 10.000 inwoners en behoort daarmee tot de 20 kleinste gemeenten van Nederland. De gemeente bestaat uit één kern en heeft een dorps karakter. De bevolkingsdichtheid is relatief laag, ondanks haar relatief kleine oppervlakte.

Scherpenzeel ligt al sinds de middeleeuwen op een scheidslijn van twee gebieden. In de middeleeuwen was dat de grens tussen het sticht Utrecht en het hertogdom Gelre. In deze eeuwen wisselde Scherpenzeel regelmatig van eigenaar. De ene keer behoorde men tot het Roomse Utrecht, de andere keer tot het hof van Gelre. In 1380 werd Scherpenzeel een leen van het Hof van Gelre.

Ongeveer 80 jaar na de reformatie, werd Scherpenzeel een protestants dorp. De huidige cultuur van het dorp wordt nog steeds gedomineerd door het protestantisme. Begin 1800 ten tijde van de Fransen werd Scherpenzeel onderdeel van de provincie Utrecht. Deze switch was van korte duur want sinds 1814 hoort Scherpenzeel weer bij Gelderland. In de Tweede Wereldoorlog was Scherpenzeel door haar ligging aan de Grebbelinie het middelpunt van een aantal gevechten.

Na de Tweede Wereldoorlog ontwikkelde de gemeente Scherpenzeel zich als gemeente in de Gelderse Vallei. De gemeente Scherpenzeel omvat ook buurtschappen Ruwinkel, de Haar en een deel van buurtschap de Moorst. Scherpenzeel wordt omringd door de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude en Woudenberg.

In eerder verband is gekeken naar de toekomst van Scherpenzeel. Met de gemeenten Renswoude en Woudenberg is eerder nagedacht over een fusie, in 2011 is deze herindelingsprocedure na onvoldoende draagvlak in Renswoude door de Minister van Binnenlandse Zaken stopgezet.

De gemeenteraad van Scherpenzeel heeft 13 zetels verdeeld over de partijen Gemeentebelangen Scherpenzeel (5); SGP (3); CU (2); CDA (2); Pro Scherpenzeel (1). De coalitie bestaat inmiddels uit de partijen Gemeentebelangen Scherpenzeel en de SGP, nadat een eerdere coalitie tussen Gemeentebelangen Scherpenzeel, CU en Pro Scherpenzeel viel over de discussie over de toekomst van Scherpenzeel.

B. Geschiedenis en belangrijkste kenmerken Barneveld

De gemeente Barneveld is een gemeente in de provincie Gelderland met veel verschillende dorpskernen in de gemeente zelf. Deze kernen zijn Barneveld, Voorthuizen, Kootwijkerbroek, Garderen, Stroe, Terschuur, Zwartebroek, De Glind, Kootwijk en Harselaar. De hoofdplaats van de gemeente is de gelijknamige kern Barneveld. Ondanks de geconcentreerde kernen heeft de gemeente een weinig stedelijk karakter vanwege haar grote oppervlakte. Daarnaast heeft de gemeente ongeveer 60.000 inwoners en ligt de bevolkingsdichtheid ongeveer op de helft van de bevolkingsdichtheid van Scherpenzeel.

De gemeente Barneveld heeft een geschiedenis die teruggaat tot de 12^e eeuw. Sinds de 14^e eeuw bestaat het dorp Barneveld als kerkdorp en heeft het van origine een belangrijke marktfunctie in de Gelderse Vallei. De gemeente Barneveld heeft al eeuwen verschillende dorpskernen, zoals het gelijknamige Barneveld, Voorthuizen en Garderen. Sinds de Reformatie is het dorp een protestantse gemeenschap, hetgeen in de huidige cultuur nog duidelijk terug te zien is.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog had deze gemeente, door haar ligging aan de Grebbelinie, vooral aan het begin en het einde van de oorlog fors te lijden onder het geweld. Na de bevrijding werden alle dorpskernen weer opgebouwd en ontwikkelde Barneveld zich als agrarische gemeente. De gemeente wordt gekenmerkt door de hoge concentratie varkens- en pluimveehouderijen.

De gemeenteraad van Barneveld bestaat uit 31 leden verdeeld over de partijen SGP (8); CU (5); Pro '98 (5); CDA (5); Lokaal Belang (4); VVD (2); Burger Initiatief (2). De coalitie binnen de gemeente Barneveld bestaat uit de partijen SGP, CU, Pro '98 en CDA.

C. Demografische context

Voor het schetsen van de demografische context wordt vooral gelet op vier kenmerken: Bevolkingsgroei (I), bevolkingssamenstelling (II), herkomst van de bevolking (III) en de ontgroening en vergrijzing (IV).

Bevolkingsgroei

De dorpen Barneveld en Scherpenzeel liggen beide in de provincie Gelderland, maar zijn verschillend. Qua inwonersaantal behoort Scherpenzeel tot de 20 kleinste gemeenten van Nederland, terwijl Barneveld juist een gemiddelde gemeente is qua inwonersaantal. De gemeente Scherpenzeel heeft na een groeiperiode tussen 1960 en 1975, tot 2008 geschommeld tussen de 8.000 en 9.000 inwoners. De afgelopen jaren is er een licht stijgende trend te zien in het inwonersaantal. In 2020 wonen er 9.880 inwoners in de gemeente Scherpenzeel en verwacht een toename tot boven de 10.000 inwoners op korte termijn. De toename van het aantal inwoners vindt zijn oorzaak in de relatief hoge natuurlijke aanwas. Er worden in Scherpenzeel, ten opzichte van de rest van Nederland, veel kinderen geboren. Het migratiesaldo is positief, maar blijft achter in vergelijking bij het gemiddelde Nederlandse saldo. Er wordt een bevolkingsgroei voorspeld voor Scherpenzeel van 11,6% voor 2035⁵. Recente inschatting van de gemeente geven een wat hogere prognose. Uit onderzoek van de provincie Gelderland blijkt dat er in 2030 bijna 11.000 inwoners zouden zijn. In de regio van Scherpenzeel is alleen Renswoude een kleinere gemeente, de gemeente Woudenberg heeft een vergelijkbare omvang.

Barneveld heeft in 2020 ongeveer 60.000 inwoners. De afgelopen 20 jaar is de bevolking van Barneveld met ongeveer 28% hard gegroeid. Net als in de gemeente Scherpenzeel vindt dit zijn oorzaak in de hoge natuurlijke aanwas ten opzichte van de rest van Nederland. Barneveld heeft een positief migratiesaldo, maar blijft achter bij het saldo in Scherpenzeel en Nederland. Toch wordt er voor Barneveld een hogere groei voorspeld dan voor de gemeente Scherpenzeel. De prognose voor 2035 is dat de gemeente groeit met 13,3%. In de regio heeft de gemeente Nijkerk een soortgelijke omvang, de overige gemeentes hebben of veel meer inwoners (>100.000) of veel minder inwoners (<20.000).

Bevolkingssamenstelling

De bevolkingssamenstellingen van Scherpenzeel en Barneveld lijken sterk op wat in de regio gebruikelijk is. De gemeente Scherpenzeel is een kinderrijke gemeente. 25,7% van de inwoners in Scherpenzeel is jonger dan negentien jaar, ten opzichte van 28,6% van de inwoners in de gemeente Barneveld. Over heel Nederland ligt dit percentage een stuk lager met een percentage van 21,7%. In de leeftijdscategorieën daarboven ligt het percentage iets onder het landelijk gemiddelde. Voor de gemeente Barneveld is dit de categorie 35-84 jaar en voor de gemeente Scherpenzeel betreft dit de categorie 25-74 jaar. Maar hierin zijn geen grote uitschieters te vinden. In beide gemeenten ligt de gemiddelde leeftijd met 38 jaar ongeveer 4 jaar onder het landelijk gemiddelde van 42 jaar.

⁵ CBS, 2018

Herkomst bevolking

In Scherpenzeel is meer dan 92% van de bevolking van autochtone herkomst. Een klein deel van de bevolking is allochtoon. Binnen de gemeente Barneveld zijn de percentages ongeveer gelijk. 91,6% van de bevolking is daar van autochtone afkomst. Het percentage westerse en niet-westerse migranten in beide gemeenten neemt de afgelopen jaren licht toe. Vergelijking tot de totale Nederlandse bevolking is dit een redelijk hoog percentage, daar ligt het percentage op 76%.

Demografische druk

Kinderen jonger dan 15 jaar en ouderen ouder dan 65 jaar zijn geen onderdeel van de beroepsbevolking. Naarmate er meer kinderen en ouderen zijn per hoofd van de beroepsbevolking, neemt de demografische druk toe. De grijze druk is daarbij de bijdrage van ouderen aan de demografische druk en de groene druk is de bijdrage van kinderen aan de demografische druk. Wat in beide gemeente opvalt, is dat de vergrijzing veel invloed heeft in deze gemeenten. De grijze druk is in de afgelopen jaren hard toegenomen. In de gemeente Barneveld blijft deze trend, ondanks de toename, achter ten opzichte van de trend in Nederland. In de gemeente Scherpenzeel ligt deze trend juist boven het landelijk gemiddelde en stijgt de grijze druk sneller.

Wat meteen in het oog springt, is dat de door de vergrijzing de grijze druk in Scherpenzeel sinds 1988 is verdubbeld. Waar in 1988 nog 15 ouderen per 100 personen van de beroepsbevolking waren, is dit in 2020 gestegen naar 35 per 100 personen. In Barneveld zijn er op dit moment 30 ouderen per 100 personen van de beroepsbevolking.

De groene druk is in beide gemeente afgenomen, maar wel harder in de gemeente Scherpenzeel dan in de gemeente Barneveld. Toch is de groene druk in beide gemeenten niet zodanig afgenomen dat het de grijze druk kan compenseren. In beide gemeente is de demografische druk daardoor in beide gemeente behoorlijk toegenomen. Dit is overigens niet ongebruikelijk. In Nederland en de omliggende gemeenten is precies dezelfde tendens zichtbaar. Dat de druk in Barneveld, Scherpenzeel en omliggende gemeenten groter is, komt vooral doordat deze gemeenten kinderrijker zijn.

Tabel 1. Kerngetallen demografische context

	Scherpenzeel	Barneveld	Nederland
Inwonersaantal	9.880	59.080	17.280.000
Bevolkingsgroei	11,6	13,3	
Autochtone afkomst	92	91,6	76
Grijze druk	35,0	30,1	33,1
Groene druk	46,8	52,2	36,9
Demografische druk	81,9	82,3	70,0

D. Wonen

Binnen deze paragraaf wordt ingegaan op de samenstelling van huishoudens, de woningvoorraad, de woningwaarde en woonlasten in de gemeenten en verhuizingen vanuit de gemeenten.

Samenstelling van huishoudens

Wat betreft de samenstelling van de huishoudens zijn er in de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld forse afwijkingen van het landelijk gemiddelde. Het aantal personen per huishouden ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Beide gemeenten kennen veel minder alleenstaande huishoudens. Ook het aantal eenoudergezinnen

ligt lager dan in de rest van Nederland. Het kinderrijke karakter van beide dorpen resulteert in een grotere huishoudens, waarin weinig alleenstaande zijn en minder eenoudergezinnen dan over het landelijk gemiddelde.

Woningvoorraad

Beide gemeenten wijken ook af van de landelijke trends op het gebied van de woningvoorraad. Waar de landelijke trend is dat ongeveer 57,5% van de huizen koophuizen zijn, gevolgd door de huursector 42,5%. In de gemeente Scherpenzeel is slechts 26,8% van de huizen een huurhuis, de overige 73,2% is een koophuis. In Barneveld liggen deze percentages ongeveer op dezelfde hoogte met respectievelijk 32,2% en 67,8%. Ook het aantal huurhuizen dat in het bezit is van een coöperatie, ligt in beide gemeenten onder het landelijk gemiddelde.

Zowel Scherpenzeel als Barneveld heeft voldoende plancapaciteit om in haar eigen woningvraag te voorzien. Voor Scherpenzeel betekent dat de ambitie uit 2019 om tot en met 2029 450 woningen te bouwen, realistisch is⁶. Barneveld beschikt over plancapaciteit voor in totaal circa 3.150 woningen in de periode tot en met 2026. Voor de periode daarna zitten zo'n 250 woningen in plannen. Daarnaast verkend Barneveld locaties voor nog circa 1.600 extra woningen, dat maakt een totaal van 5.000 woningen. De belangrijke uitbreidingslocaties liggen in de kernen Barneveld en Voorthuizen.

Woningwaarde en woonlasten

De WOZ-waarde van de woningen ligt in beide gemeenten boven het landelijk gemiddelde, zowel de koopwoningen, als de private en corporatie huurwoningen. In Scherpenzeel zijn de huizen iets goedkoper dan in Barneveld, maar beide gemeenten liggen boven het landelijk gemiddelde. Wat betreft de woonlasten per huishouden zijn er in beide gemeente wel grote verschillen. De eenpersoonshuishoudens betalen in Barneveld €^{5.126} en in de gemeente Scherpenzeel €^{5.126}. Terwijl het landelijk gemiddelde €^{5.126} is voor eenpersoonshuishoudens. Hierin ligt Scherpenzeel dus boven het landelijk gemiddelde en Barneveld ligt daaronder. Beide gemeenten liggen echter boven het landelijk gemiddelde voor meerpersoonshuishoudens, wat op €^{5.126} ligt. In Scherpenzeel ligt dit bedrag op €^{5.126} en in Barneveld ligt dit bedrag hoger met €^{5.126}.

Verhuisbewegingen vanuit, naar en in de gemeenten

De gemeenten Barneveld en Scherpenzeel verschillen in ordegraote. Dit is ook te zien in het aantal verhuizingen binnen de gemeente, het aantal gevestigde personen en het aantal vertrokken personen. De afgelopen tien jaar is dat verschil groter geworden. De voornaamste trend is dat Barneveld in de afgelopen vijf jaar blijft groeien, soms met 100 personen, soms met meer dan 500 personen. Voor Scherpenzeel zijn deze getallen veel kleiner en schommelt veel meer rondom het nulpunt. Toch neemt de verhuismobiliteit in Scherpenzeel toe in de afgelopen jaren, net als in de gemeente Barneveld.

De meeste gemeenten in de regio FoodValley ervaren regionale en bovenregionale instroom. Dit hangt deels samen met druk vanuit de regio Utrecht en regio Amersfoort, maar komt ook voort uit vestiging van huishoudens die gaan werken in regio Foodvalley, bijvoorbeeld gekoppeld aan de groei van de WUR, en realisatie van de ambities uit de Kennisas binnen het Agrofoodcluster, zoals de vestiging van ^{5.126} en de komst van ^{5.126}.

In de Vastgoedmonitor FoodValley 2018 wordt als belangrijk risico voor de woningmarkt geschetst dat de regio overloopt van koopkrachtige nieuwkomers uit de Randstad ondervindt. Het is voor starters steeds lastiger een huis te kopen. De groep die net niet in aanmerking komt voor een sociale huurwoning dreigt tussen wal en schip te belanden. Deze groep is in toenemende mate aangewezen op de beperkte voorraad vrijesectorhuurwoningen. De instroom van de komende jaren is, bij een aanhoudend goede economische ontwikkeling, vooral afhankelijk van voldoende nieuw en betaalbaar aanbod in buurtregio's in de Randstad. In de regio's Utrecht en Amersfoort valt

⁶ NB. In de Kadernota 2021-2024 beschrijft Scherpenzeel haar plannen om 868 woningen te bouwen.

op dat er veel moeilijke, binnenstedelijke locaties in de planning staan. De migratie wordt mede veroorzaakt door een discrepantie tussen de groeioprognose en de bouwproductie in deze regio's waar de FoodValleyregio historische verhuisrelaties mee heeft.

Tabel 2. Kerngetallen Wooncontext

	Scherpenzeel	Barneveld	Nederland
Samenstelling huishoudens	5:1:2:8		
WOZ- koopwoningen (€)	5:1:2:6		
Woningvoorraad – Koopsector (%)	73,2	67,8	57,5
Woningvoorraad – Huursector (%)	26,8	32,3	42,5
Woningvoorraad – Huurhuizen (Coöperatie) (%)	16,8	19,8	29,4
Woonlasten (eenpersoons)	5:1:2:5		
Woonlasten (meerpersoons)	5:1:2:5		

E. Economie

Dit onderdeel gaat in op de economie en de sociaal-economische positie van de inwoners in de gemeenten. Hieronder worden achtereen de volgende kenmerken beschreven: werkgelegenheid en economische sectoren, beroepsbevolking en werkloosheid, ligging en woon-werkverkeer, bedrijventerreinen en regionale economische samenwerking.

Werkgelegenheid en economische sectoren

De regio rondom Barneveld en Scherpenzeel verschaft veel werkgelegenheid. In Barneveld zijn er per 1.000 inwoners tussen 15-64 jaar zo'n 958 banen beschikbaar. In Scherpenzeel ligt dit met 818 banen per 1.000 inwoners al lager, maar nog steeds boven het landelijk gemiddelde van 792 banen per 1.000 inwoners. De grote economische sector van Scherpenzeel is de handel. 42% van de banen bevindt zich in die sector, de sector die daarna volgt met 23% van de banen is de industrie. Hiermee wijkt Scherpenzeel af van de landelijke verdeling van de sectoren. Barneveld lijkt veel meer op de landelijke verdeling van het aantal banen per sector. Daar is de grootste sector de zakelijke dienstverlening (26,9%), gevolgd door de collectieve dienstverlening (25,9%). Toch volgt de gemeente Barneveld niet altijd de landelijke trend in toe en afnamen in de verschillende sectoren, zo is de industriesector al een aantal jaren dalende in Nederland, maar stijgt deze sector in Barneveld. Daarnaast stijgt het aantal banen in Barneveld. Het aantal banen in Scherpenzeel stijgt ook, maar minder hard dan in Barneveld en met af en toe een terugval.

Beroepsbevolking en werkloosheid

De beroepsbevolking bestaat in Scherpenzeel uit 701 personen per 1.000 inwoners. Het Nederlandse gemiddelde ligt op 706 personen per 1.000 inwoners. Scherpenzeel wijkt daarin dus niet af van het landelijk gemiddelde, maar gaat in tegen de landelijke trend. De landelijke beroepsbevolking neemt namelijk nog licht toe, terwijl de beroepsbevolking van Scherpenzeel al jaren krimpt. De beroepsbevolking van Barneveld is groter dan het landelijk gemiddelde. In Barneveld zijn er 751 personen die tot de beroepsbevolking behoren per 1.000 inwoners. De beroepsbevolking volgt hierin ook de landelijke trend.

Het inkomen ligt in beide gemeenten boven het landelijk gemiddelde. Niet alleen voor de beroepsbevolking in loondienst maar ook voor zelfstandigen. Beide gemeenten hebben een laag werkloosheidspercentage.

Bedrijven en bereikbaarheid

Scherpenzeel ligt niet naast de snelweg, maar is via de N224 en de N802 met respectievelijk de A12 en de A30 verbonden. De N224 is belangrijk als regionale ontsluitingsweg en loopt van Zeist naar Arnhem. De afstand naar een oprit van de dichtstbijzijnde snelweg A12 is redelijk lang en voert onder meer over de rondweg van Woudenberg in het westen en Renswoude in het oosten. Voor de relatief talrijke bedrijven in de transport en logistiek in Scherpenzeel is de N224 en de N802 belangrijk voor de bereikbaarheid van de bedrijven. De gemeente Scherpenzeel heeft twee bedrijventerreinen: 't Zwarte land en Hogekamp Oost, van respectievelijk 35 en 6 hectometer. Daarnaast ontwikkelt de gemeente Scherpenzeel 't Zwarte Land II, een nieuw bedrijventerrein.

Barneveld ligt op een strategische locatie en is goed bereikbaar via de A1, de A30 en de A12. In de gemeente Barneveld wordt naast de bestaande bedrijventerreinen nog een aantal nieuwe bedrijventerreinen gerealiseerd.

F. Duurzaamheid

In dit onderdeel worden de volgende aspecten belicht: hernieuwbare bronnen, duurzame mobiliteit, regionale energiestrategie (RES) en duurzaamheidsambities.

Hernieuwbare bronnen

Beide gemeenten blijven op dit thema achter op het landelijk gemiddelde. Waar in Barneveld 5,1% van de energie Hernieuwbare energie is, is dat in Scherpenzeel slechts 3,9%. Hierbij is het landelijk gemiddelde 7,6%. Ook wat betreft de hernieuwbare elektriciteit blijven beide gemeenten achter. Barneveld en Scherpenzeel hebben respectievelijk 4,8% en 3,0% hernieuwbare elektriciteit. Het landelijk gemiddelde steekt hier ver bovenuit met 18,5%. Wat betreft de hernieuwbare warmte blijven de percentages van deze gemeenten minder ver steken onder het landelijk gemiddelde. Het landelijk gemiddelde is 5,6% terwijl de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel respectievelijk 5,2% en 4,1% hernieuwbare warmte hebben. De gemeente Scherpenzeel blijft ook achter op het gebied van het aantal woningen met zonnepanelen. Binnen de gemeente Scherpenzeel heeft 10,8% van de woningen zonnepanelen. Landelijk gezien heeft 12,5% van de woningen zonnepanelen. In de gemeente Barneveld ligt dit percentage hoger dan het gemiddelde, namelijk op 15,7%.

Duurzame mobiliteit

Het aantal deelauto's ligt in de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld relatief laag in vergelijking met het provinciaal en landelijk gemiddelde. Het beeld voor elektrische auto's ligt in beide gemeenten ook onder het landelijk gemiddelde. Toch is er een groot verschil tussen de gemeenten. De gemeente Scherpenzeel heeft zo'n 4,2 elektrische personenauto's per 1.000 inwoners, terwijl in de gemeente Barneveld dit al een stuk hoger ligt, met 7,5 elektrische personenauto's per 1.000 inwoners. Ook scoort de gemeente Barneveld beter als het gaat om de dekkingsgraad van de laadbehoefte van elektrische auto's, daarbij zit zij zo'n vier procentpunt boven het landelijk gemiddelde. Terwijl Scherpenzeel blijft steken onder het gemiddelde. Hierin wijken Scherpenzeel en Barneveld niet veel af van het regionale gemiddelde. Hierin is de gemeente Veenendaal, waarin meer elektrische auto's zijn dan het landelijk gemiddelde.

Regionale energiestrategie

Beide gemeenten maken onderdeel uit van dezelfde regionale energiestrategie. Deze strategie wordt opgezet samen met gemeenten Ede, Nijkerk, Rhenen, Renswoude, Veenendaal en Wageningen binnen het bredere samenwerkingsverband de Foodvalley. Daarin worden de mogelijkheden onderzocht en uitgewerkt om gezamenlijk duurzame energie op te wekken op het land van deze deelnemende gemeenten. Om dit breder op te

pakken zijn hier naast de overheden, ook de onderwijsinstellingen uit de regio en de ondernemers uit de regio bij betrokken.

Duurzaamheidsambities

De gemeente Scherpenzeel spreekt in haar coalitieakkoord uit 2020 uit om in 2050 energieneutraal te zijn. Hierbij wordt gewerkt aan het besparen van energie, het verduurzamen van de energie die nog gebruikt wordt en het creëren van draagvlak onder de bevolking voor dit soort maatregelen. Daarnaast wordt er in het verlengde van de regionale energievisie ook een energievisie speciaal voor Scherpenzeel gemaakt. Waarin ingezet wordt op het energieneutraal maken van een aantal openbare voorzieningen, zoals sportpark **5.1.2.e**. Daarnaast heeft de gemeente Scherpenzeel ook een warmtenet aangelegd, waarop bestaande huizen aan kunnen sluiten. Toekomstig te realiseren huizen worden daar direct op aangesloten.

Ook in de gemeente Barneveld wordt druk gewerkt om de eerder gestelde energieambitie te halen. Daarnaast wordt er ook gezocht naar coalities buiten Barneveld om samen te werken op het gebied van duurzaamheid, daarbij kan gedacht worden aan het waterschap of de regio de Veluwe. Er wordt om de doelstellingen te halen ook hard ingezet op een goede mix van de energiebronnen, zoals zonenergie, windenergie en energie uit mestvergisters.

Tabel 3. Kerngetallen duurzame context

	Scherpenzeel	Barneveld	Nederland
Hernieuwbare energie (%)	3,9	5,1	7,6
Hernieuwbare elektriciteit (%)	3,0	4,8	18,5
Hernieuwbare warmte (%)	4,1	5,2	5,6
Zonnepanelen op woningen (%)	10,8	15,7	12,5
Elektrische personenauto (per 1.000 inwoners)	4,2	7,5	11,8
Dekkingsgraad laadbehoefte (%)	14,7	29,7	25,8

G. Veiligheid, gezondheid en welzijn

Criminaliteitsindex

De gemeente Scherpenzeel vormt een veilige gemeenschap met relatief weinig maatschappelijke problemen. Het misdaadcijfer ligt er laag in vergelijking met het landelijke en regionale gemiddelde. Daarnaast is er ook een dalende trend gaande in het aantal misdrijven. Het criminaliteitscijfer daalde in 2019 naar 50, ten opzichte van een landelijk gemiddelde van 72. Binnen de gemeente Barneveld ligt dit getal nog iets lager op 47. Al jaren is het criminaliteitscijfer dalende in de gemeente Barneveld, en daarmee is ook Barneveld een steeds veiligere gemeente met relatief weinig maatschappelijke problematiek.

Bijstand en jeugdproblematiek

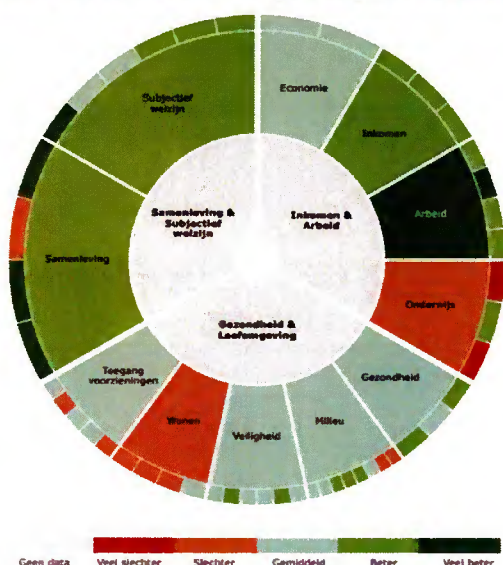
Daarnaast is er, zoals eerder genoemd, weinig werkloosheid in zowel Scherpenzeel als Barneveld. Dit is ook zichtbaar in het lage percentage huishoudens dat van de bijstand moet leven. 1,4% van de bewoners van Scherpenzeel en 2,5% van de bewoners van Barneveld zit in de bijstand, ten opzichte van het landelijk gemiddelde

van 5,5% zijn dit lage percentages. Naast de lage werkloosheid in het algemeen, kennen beide gemeenten ook weinig jeugdwerkloosheid en weinig voortijdige schoolverlaters. Het aantal verwijzingen naar Bureau Halt ligt in beide gemeentes boven het landelijk gemiddelde (132), in de gemeente Scherpenzeel ligt het zelfs fors hoger dan gemiddeld (194). Het aantal kinderen wat jeugdhulp heeft ligt met 6,7% (Scherpenzeel) en 7,7% (Barneveld) in beide gemeente weer onder het landelijk gemiddelde van 9,3%. Scherpenzeel is door het CBS aangewezen als Blue Zone. Dit zijn een aantal gemeenten (met het inwonersaantal tussen de 9.000 en de 36.000), die substantieel minder specialistische jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming hebben geboden. Barneveld komt hier niet voor in aanmerking in verband met haar hogere inwonersaantal. Daarnaast heeft de gemeente Barneveld ook te maken met regionale en landelijke plaatsingen in de instelling de ^{5.1.2.b} waardoor het percentage jeugdzorg in Barneveld toeneemt.

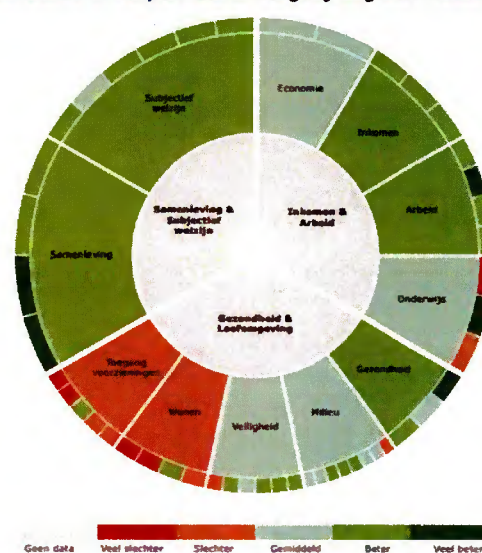
Gezondheid

In het sociaal domein wordt in 2019 per inwoner van Scherpenzeel € ^{5.1.2.b} uitgegeven. In Barneveld ligt dat bedrag veel hoger met € ^{5.1.2.b} per bewoner. Dit komt onder andere doordat een deel van het budget van het sociaal domein wordt uitgegeven aan de ^{5.1.2.b}. Maar ten opzichte van het landelijk gemiddelde van ^{5.1.2.b} zijn dit relatief lage bedragen. In vergelijking met de omliggende gemeenten is het bedrag ook veel lager (€ ^{5.1.2.b}).

Gemeente Barneveld in vergelijking met Nederland

Gemeente Scherpenzeel in vergelijking met Nederland

De levensverwachting van de bewoners van Scherpenzeel en Barneveld liggen net iets boven het landelijk gemiddelde. In beide gemeenten ligt ook het aantal rokende mensen onder het landelijk gemiddelde en daalt sneller dan het landelijk gemiddelde. In de gemeente Barneveld ligt zelfs het aantal mensen met overgewicht (48,2%), iets onder het landelijk gemiddelde (48,7%). In Scherpenzeel echter ligt het iets boven het gemiddelde (50,2%).

H. Financiële situatie Scherpenzeel en Barneveld

Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste kengetallen met betrekking tot de financiële situatie van beide gemeenten, op basis van de provinciale begrotingsbrief 2020. Op korte termijn zullen nadere gegevens beschikbaar zijn op basis van de Begroting 2021 van beide gemeenten. In de loop van het verdere afwegingsproces kunnen deze ook verwerkt worden in dit brondocument.

Scherpenzeel

De personele lasten voor de noodzakelijke capaciteit zijn voor 2021-2022 gedekt uit de algemene reserve, terwijl hier structurele dekking voor moet zijn. De onderstaande cijfers voor Scherpenzeel zijn niet gecorrigeerd op voorwaarde dat Scherpenzeel vanaf 2022 structurele dekking vindt voor de uitbreiding van de ambtelijke capaciteit.

In de onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor Scherpenzeel. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C is het meest risicovol. De corresponderende categorieën voor Scherpenzeel zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto Schuldquote	67%	7%	<90%	90-135%	>135%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	59%	-12%	<90%	90-135%	>135%
3. Solvabiliteitsratio	30%	61%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	9%	7%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,20%	0,90%	Begr en MJR	Begr en MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,11%	0,30%	>0%	>0%	<0%
6. Belastingcapaciteit	104%	108%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	1,73	2,42	>1,0	0,8-1,0	< 0,8

Barneveld

In de onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor Barneveld. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C is het meest risicovol. De corresponderende categorieën voor Barneveld zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto Schuldquote	67%	146%	<90%	90-135%	>135%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	59%	137%	<90%	90-135%	>135%
3. Solvabiliteitsratio	30%	27%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	9%	27%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,20%	0,00%	Begr en MJR	Begr en MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,11%	0,00%	>0%	>0%	<0%
6. Belastingcapaciteit	104%	106%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	1,73	2,11	>1,0	0,8-1,0	< 0,8

I. Netwerkanalyse

Gemeenschappelijke samenwerkingsverbanden

Verband	Juridische vorm	Partners	Doelstelling	Alle twee
GGD Gelderland-midden	Gemeenschappelijke regeling	Onder andere Barneveld en Scherpenzeel	GGD	Ja
Foodvalley	Gemeenschappelijke regeling	Wageningen, Ede, Rhenen, Veenendaal, Barneveld , Nijkerk, Renswoude en Scherpenzeel	Door versterking van het vestigingsklimaat en de kwaliteit van de leefomgeving de Europese regio op het gebied van 5.1.2.6 te worden en te blijven	Ja
Veiligheidsregio Gelderland-midden	Gemeenschappelijke regeling	Onder andere Barneveld en Scherpenzeel	Handhaven van de veiligheid	Ja
Omgevingsdienst de Vallei	Gemeenschappelijke regeling	Barneveld , Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen	Vergunning-verlening, toezicht, handhaving	Ja
Regiodienst de Vallei	Gemeenschappelijke regeling	Barneveld , Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen	Een veilig, gezond en leefbaar Valleigebied	Ja
Politie Oost Nederland		Barneveld , Scherpenzeel en 76 andere gemeenten		Ja
Frisvalley	Bestuurlijke samenwerking	Barneveld , Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel , Veenendaal, Wageningen, Culemborg en Neder-Betuwe.	Lokaal preventiebeleid voor jongeren in deze regio	Ja
Veluwe alliantie	Samenwerkingsovereenkomst	Apeldoorn, Arnhem, Barneveld , Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Hardewijk, Hattem, Heerde, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rhede, Rozendaal, Scherpenzeel , Voorst, Wageningen	Toerisme en recreatie	Ja
BOA/ gegevensbescherming/Uitleen / Inhuur Zout strooien		Barneveld en Scherpenzeel		Ja
Bureau Zelfstandigen	Bestuurlijke samenwerking	Barneveld , Nijkerk, Scherpenzeel , Renswoude, Woudenberg, Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal	Samenwerking ten behoeve van de volgende regelingen WIO en bijstandsverlening ouderen	Ja
Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand	Bestuurlijke samenwerking	Barneveld , Bunnik, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel , Woudenberg en Zeewolde	Onderzoeken of het gevoerde beleid doelmatig, doeltreffend en rechtmatig is.	Ja
Hosting GWS4All	DVO	Barneveld en Scherpenzeel		Ja
Schuldhelpverlening	DVO	Barneveld en Scherpenzeel		Ja
Inkoop WMO	DVO	Barneveld en Scherpenzeel		Ja
Inkoop en administratie jeugdzorg	Gemeenschappelijke regeling	Wageningen, Ede, Rhenen, Veenendaal, Barneveld , Nijkerk, Renswoude en Scherpenzeel		Ja

Regionaal werkbedrijf	Bestuurlijke samenwerking	Wageningen, Ede, Rheden, Veenendaal, Barneveld , Nijkerk, Renswoude en Scherpenzeel	Ja
Leerplicht/RMC	DVO	Ede, Veenendaal, Wageningen, Rheden, Barneveld en Scherpenzeel	Ja
Beschermde wonen, OGGZ/ Maatschappelijke opvang Meldcode huiselijk geweld	DVO	Ede, Scherpenzeel , Barneveld , Wageningen, Rheden, Renswoude Barneveld , Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen	Ja
Basisregistratie, Grootschalige topografie Interne Arbeidsmarkt	Samenwerkingsovereenkomst mst Ambtelijke werkafpraak	Barneveld , Woudenberg, Leusden, Scherpenzeel Ede, Rheden, Veenendaal, Barneveld , Nijkerk, Renswoude en Scherpenzeel	Ja
BOA, AOV	Overeenkomst	Barneveld , Nijkerk en Scherpenzeel	Ja
Buurtbemiddeling	Convenant	Barneveld en Scherpenzeel	Ja
Vertrouwenspersoon voor ambtenaren	Detacheringsovereenkomst	Barneveld en Scherpenzeel	Ja
Applicatiebeheer (Ook uitvoering) / BGT	Uitlenen	Barneveld en Scherpenzeel	Ja

Samenwerkingsverbanden gemeente Barneveld

Verband	Juridische vorm	Partners	Doelstelling	Alle twee
Regio Amersfoort	Bestuurlijke samenwerking	Amersfoort, Bunschoten, Baarn, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg, Nijkerk en Barneveld	Economisch sterke regio vormen	Nee

Samenwerkingsverbanden gemeente Scherpenzeel

Verband	Juridische vorm	Partners	Doelstelling	Alle twee
Uitvoering personeelsregelingen	Overeenkomst	Ede en Scherpenzeel		Nee
Archiefbeheer	DVO	Ede en Scherpenzeel		Nee
Uitvoering gemeentelijke belastingen	DVO	Scherpenzeel en Woudenberg		Nee
Ouderenwerk	Bestuurlijke samenwerking	Renswoude en Scherpenzeel		Nee
ICT	DVO	Veenendaal, Rheden, Renswoude, Woudenberg, Scherpenzeel		Nee
BAG/WKPB	Ambtelijke werkafpraak	Woudenberg en Scherpenzeel		Nee
Beheer GEO informatie	DVO	Woudenberg en Scherpenzeel		Nee
Inkoopbureau Midden Nederland	Deelname aan stichting	Scherpenzeel		Nee

Bijlage 2. Voorzieningscan Barneveld en Scherpenzeel

Dit is de voorzieningscan van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel in het kader van de variantenanalyse. In beide gemeenten is gekeken naar het huidige voorzieningenniveau op hoofdlijnen en -cijfers. Daarnaast is het algemene beleid omtrent de voorzieningen bekeken. Aan het eind is dit samengevat in een overzichtstabel waarin de cijfers van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel op een rij staan. Daarin staat ook de kern Voorthuizen (1/1/2019: 10.920 inwoners) uitgelicht als vergelijkingsmateriaal voor Scherpenzeel (1/1/2019: 9.783 inwoners).

Barneveld

Algemeen beleid

De gemeente Barneveld heeft om het voorzieningenniveau in haar kernen op peil te houden een structuurvisie opgesteld. Hierbij zijn een aantal hoofdkeuzes gemaakt, zeker omdat de gemeente rekening heeft te houden met een groei naar circa 65.000 tot 70.000 inwoners in 2030. In de structuurvisie wordt geschetst hoe deze groei geacommodeerd kan worden zonder de kwaliteiten als woon-, werk-, en leefgemeenschap uit het oog te verliezen. Barneveld wil zich ontwikkelen tot een gemeente, met een (blijvend) sterke lokale binding, waar wonen en werken nauw samenhangen. De groeiverwachting vraagt dus om meer dan het bouwen van voldoende woningen, het is een integraal vraagstuk.

Een belangrijke (kern)waarde voor Barneveld is het dorps karakter. De 'stedelijke' en 'landelijke' ambities moeten ook in de toekomst met elkaar in balans zijn. De betaalbaarheid van stedelijke herstructurering vraagt vaak om een grotere dichtheid van bouwen, maar hetzelfde geldt voor ambities op het gebied van wonen voor ouderen en het geleiden van steeds grotere verkeersstromen. Ze vragen soms om stedelijk ogende oplossingen en het maken van ruimtelijke keuzes. Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om haar kwaliteiten in te zetten in een duurzame ruimtelijke structuur in de toekomst. Belangrijke kwaliteiten van Barneveld zijn, naast voldoende en goede woningen, het samenspel van goede voorzieningen (als gevolg van voldoende massa van de bevolking), een ruim en gevarieerd aanbod aan werkgelegenheid, een goede bereikbaarheid en een mooie landelijke en natuurlijke omgeving met volop recreatiemogelijkheden. Verder wil de gemeente haar dynamiek benutten om te komen tot duurzame oplossingen, bijvoorbeeld door rekening te houden met klimaatadaptatie en duurzame energievoorziening.

De hoofdkeuzes voor het verwezenlijken van deze ambitie zijn:

- Het (kwalitatief en kwantitatief) accommoderen van de groei, zowel op het gebied van wonen, werken als voorzieningen;
- Bundelingsbeleid voor het geleiden van de groei;
- Een (blijvend) goede bereikbaarheid;
- Een herkenbare ruimtelijke structuur (o.a. het dorps karakter van de kernen en water als ordenend principe).
- Het accommoderen van de autonome groei in kleine kernen voor wonen en werken.

Voorzieningen in Barneveld

Barneveld heeft een hoog voorzieningenniveau. De plaats heeft een gemeentehuis en daarnaast enkele buurthuizen of ontmoetingscentra. Ook heeft Barneveld een bibliotheek met verschillende uitgeefpunten in de kernen en een museum, **5.1.2.a**. Tevens heeft de gemeente verschillende scholen op basis, middelbaar en mbo-niveau. Er zijn veel verschillende kerken in en is er ook een moskee. Daarnaast heeft de Barneveld ook een overdekt zwembad. Ook is er een theater, het zogenaamde **5.1.2.e**, en is er een muziekschool. Ook heeft de gemeente een breed aanbod aan culturele instellingen. Deze bevinden zich vooral in de kern Barneveld. De kernen Barneveld, Voorthuizen en Garderen hebben een Toeristisch Informatie Punt (VVV).

Daarnaast is er in de gemeente een breed aanbod aan sportverenigingen. Zo kan er in de gemeente Barneveld korfbal, voetbal, tennis, hockey, schaatsen, jeu de boules, fietscross, schietsport en paardrijden worden beoefend. Er zijn 14 buitensportlocaties, onder andere voor voetbal, hockey en korfbal. Het aanbod aan sporthallen, sportzalen en gymzalen in de gemeente Barneveld in het eerste kwartaal van 2020 betreft 44 zaaldelen. Hierbij is een sporthal drie zaaldelen, telt een sportzaal voor twee zaaldelen en een gymzaal als één zaaldeel (ongeacht of scheidingswanden in de sportruimtes aanwezig zijn). De gemeente Barneveld heeft zeven sporthallen, vijf sportzalen en dertien gymzalen. De sporthallen staan geconcentreerd in de kernen Barneveld en Voorthuizen.

Het centrum van de kern Barneveld heeft een subregionale functie en kent daarom een groeiend en breed gevarieerd aanbod aan voorzieningen. Daarnaast zal deze kern een groot deel van de verwachte bevolkingsgroei opvangen de komende jaren. De kern richt zich daarom vooral op wonen en winkelen in de doelgerichte detailhandel en enkele maatschappelijke functies. Kantoorfuncties zijn ruimtelijk gezien eveneens mogelijk rondom het centrum van deze kern. Binnen de wijk Barneveld-Zuid wordt vooral ingezet op wonen met een supermarkt dichtbij, daarnaast komt er in deze wijk een voorzieningstrook, waardoor er ook in deze wijk toegang is tot doelgerichte detailhandel. Daarnaast zijn er zowel in deze wijk als in de centrumwijk een aantal instellingen op het gebied van onderwijs, religie en cultuur gevestigd. Ook is er veel horeca aanwezig in het centrum.

Voor de kleinere kernen streeft de gemeente Barneveld naar het in stand houden van het basisvoorzieningenniveau. In beginsel dient de behoefte aan wonen, werken en voorzieningen op kernniveau geacommodeerd te worden. Dit betekent dat er genoeg winkelmogelijkheden zijn voor de dagelijkse boodschappen en dat er scholen, kerken en enkele culturele en maatschappelijke voorzieningen in het dorp belegd zijn. Maar voor de grotere behoefte moet men naar een andere kern of plaats. Daarnaast is er in elke kern een dorps huis, of een 5.1.2.e, waarin lokale verenigingen bijeen kunnen komen. Deze dorps huizen dienen als 'gebouw voor het plaatselijk belang'. Ook heeft iedere kern, hetzij op basisniveau, de benodigde zorginstellingen. In veel kernen zijn ook verpleegtehuizen te vinden. Ook is er een bosbad in Kootwijkerbroek.

De gemeente faciliteert kleinschalige bedrijventerreinen voor kleinschalige lokale bedrijven, waar de noodzaak hiervan kan worden aangetoond en waar ruimtelijk gezien mogelijkheden bestaan. Daarnaast is er ook een goed recreatief fietsnetwerk, wat waar mogelijk aansluit op de dorpen.

Uniek is het dorp De Glind dat bekend staat om de jeugdinstantie 5.1.2.e die in De Glind is gevestigd, en daarom ook wel Jeugdorp 5.1.2.e wordt genoemd. Daarom kent dit dorp relatief veel recreatieve mogelijkheden voor de jeugd, zoals een kinderboerderij, manege, jeugdherberg en een zwembad.

Ook heeft Barneveld een bedrijventerrein, De Harselaar waar wordt ingezet op goede bereikbaarheid. Daarom is er een goede verbinding met het wegennet, maar ook een station aangelegd. In de toekomst wordt dit mogelijk een intercitylijn.

Voorzieningen in de kern Voorthuizen

De kern Voorthuizen heeft een sterk profiel op het gebied van (verblijfs)recreatie en mede daardoor ook een specifiek en redelijk omvangrijk voorzieningenapparaat. Het centrum is sterk gericht op 'boodschappen doen' en koppelt hieraan enkele recreatieve voorzieningen. De omvang van het centrum is sterk afhankelijk van het recreatieve bezoek. Daarvoor is een aantrekkelijke uitstraling, goede bereikbaarheid en 'iets te doen' van groot belang.

Met deze visie op de kern heeft Voorthuizen een hoog voorzieningenniveau. Het dorp beschikt over een overdekt zwembad en een tweetal dorps huis, waarin verschillende (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties

zijn ondergebracht. Daarnaast zijn er verschillende kerk(genootschap)en in de kern zelf en zijn er verschillende zorglocaties. De kern kent wel basisscholen, maar kent geen middelbare scholen.

Scherpenzeel

Algemeen beleid

Het voorzieningenbeleid van Scherpenzeel wordt gevoerd over de lijnen van de Toekomstvisie 2030 Scherpenzeel. Een belangrijk beleidsthema in deze visie is vitaliteit en leefbaarheid. Een hoog voorzieningenniveau is hiervan een van de belangrijkste beleidslijnen. Het beleid van de gemeente is erop gericht om dat niveau zo hoog te houden. In de Toekomstvisie staat specifiek genoemd dat de **5.1.2.e** en het zwembad hierin prioriteit hebben, mede omdat deze een belangrijke rol spelen in het verenigingsleven van Scherpenzeel. De Breehoek is een logische verbindende schakel, deze biedt huisvesting aan verschillende verenigingen en de bibliotheek. In de toekomst, 2023, is het de bedoeling om ook het gemeentehuis te huisvesten. In de Toekomstvisie wordt daarnaast een actieve dorpskern expliciet benoemd als waardevol. Een actieve dorpskern hangt samen met de sterke gemeenschapszin van de inwoners van Scherpenzeel. Hierbij spelen de plaatselijke middenstand en de wekelijkse markt in het centrum een belangrijke rol. De meest recent beschikbare cijfers geven aan dat in 2015 er in Scherpenzeel een hoge tevredenheid was over het aanbod aan voorzieningen.

Voorzieningen in de gemeente Scherpenzeel

In Scherpenzeel is sprake van een hoog voorzieningenniveau. Belangrijke voorzieningen zijn **5.1.2.e**, scholen, busverbindingen, winkels, het zwembad en de gezellige dorpskern. De voorzieningen spelen voor Scherpenzeel een belangrijke verbindende rol in de samenleving en ondersteunen het samen leven door sport, cultuur en recreatie. **5.1.2.e** biedt door zijn grootschalige opzet onderdak aan veel maatschappelijke, culturele en sportieve functies. Zo zijn er verschillende sportverenigingen gehuisvest en is er ruimte voor de bibliotheek. Daarnaast kan de **5.1.2.e** als theaterzaal worden gebruikt met een capaciteit van in ieder geval 500 personen. Scherpenzeel beschikt ook over een eigen zwembad, namelijk het Openluchtzwembad **5.1.2.e**.

In het centrum van Scherpenzeel is een ruim aanbod van winkels en horeca. Er zijn twee grote supermarkten en met name in het westelijke deel van het centrumgebied zijn lokale ambachtelijke bedrijven gevestigd zoals bakkers, slaggers en groentewinkels. Ook is er een aanbod aan detailhandel, waardoor er breed gewinkeld kan worden in Scherpenzeel. Het aanbod van horecagelegenheden is ruim en bevindt zich met name in het centrum, maar ook aan de randen van het centrum zijn cafés. Ook is in het centrum een VVV gevestigd.

Wat betreft sport en recreatie heeft de gemeente Scherpenzeel onder andere twee voetbalverenigingen, een hockeyvereniging, een volleybalvereniging, een manege, een schietvereniging, een scouting en een crossbaan voor kleine kinderen. Er zijn 26 speeltuinen en trapveldjes, waaronder een **5.1.2.e**. Ook is er een volkstuin. Hiernaast is de gemeente eigenaar van verschillende kunstobjecten die in de gemeente zijn geplaatst. De gemeente biedt dus de mogelijkheid om veel verschillende sporten te beoefenen, naast het eerder genoemde aanbod kan er ook nog badminton, tafeltennis, bridge, gymnastiek, volleybal, biljard, jeu de boules, judo, karate en dans beoefend worden.

In Scherpenzeel zijn verschillende zorginstellingen aanwezig. Volgens de Zorgkaart Nederland kent Scherpenzeel op dit moment zo'n 69 zorginstellingen, waaronder verschillende huisartsen en tandartsen. Ook kent Scherpenzeel één verpleeg- en verzorgingstehuis en een aantal thuiszorgorganisaties. Ontmoetingscentrum de Inloop is een mooi voorbeeld van de sterke gemeenschap in Scherpenzeel.

Tot slot is in Scherpenzeel een milieustraat aanwezig, een brandweerkazerne, een gezondheidscentrum met huisartsen, meerdere kinderopvangvoorzieningen, twee begraafplaatsen, een camping en circa tien verschillende kerken. Bijzondere opmerking verdient Huize Scherpenzeel als trouwlocatie en plek voor evenementen en zakelijke activiteiten. Dit is naast **5.1.2.e** het culturele hoogtepunt van de gemeente. De gemeente

Scherpenzeel heeft twee bedrijventerreinen: 't Zwarte land en Hogekamp Oost. Ook wordt op dit moment bedrijventerrein het Zwarte Land 2 ontwikkeld, welke wordt geïntegreerd met Zwarte Land 1.

Samenvatting van de voorzieningenscan

Voorzieningen	Gemeente Barneveld	Kern Voorthuizen	Gemeente Scherpenzeel
Dorpshuis	Ja, in alle kernen minstens 1 dorps huis aanwezig	Ja, (2)	Ja, 5.1.2.e (1)
Winkels	Ja, in alle kernen aanwezig	Ja	Ja
Bibliotheek	Ja (1), met vestigingen in de kernen (2)	Ja, (1)	Ja (1)
Culturele instelling	Ja, (4)	Ja, (1) in dorps huis	Ja, (1) in dorps huis
Zwembad	Ja, in Barneveld (3), Voorthuizen (1) en Kootwijk (1)	Ja, (1)	Ja, (1)
Sportaccommodaties	Ja, over de hele gemeente 14 buitenlocaties en 44 zaaldelen	Ja, (7)	Ja, (7)
Basisscholen	Ja, Barneveld (16), Voorthuizen (5), Kootwijkerbroek (2), Garderen (1), Terschuur (1), Zwarte broek (1) en de Glind (1).	Ja, (5)	Ja, (4)
Middelbare scholen	Ja, Barneveld (3)	Nee	Nee
Scholen voor (V)SO	Ja, Barneveld (1), de Glind (1)	Nee	Nee
MBO, HBO of universiteit	Ja, Barneveld (2)	Nee	Nee
Zorginstellingen	Ja, in de kern Barneveld (360), Voorthuizen (84), Garderen (34), Kootwijkerbroek (26) en Stroe (8) ⁷ .	Ja, 84 zorginstellingen	Ja, 69 zorginstellingen ⁸

⁷ Volgens www.zorgkaartnederland.nl

⁸ Volgens www.zorgkaartnederland.nl

Bijlage 3. Nationale opgaven

Internationalisering

Nederland is en raakt steeds nauwer verbonden met de wereld,erbuiten. Economieën zijn steeds meer met elkaar verweven en door het openstellen van grenzen neemt het verkeer van personen en arbeidsmigratie toe. Door de internationalisering zal de oriëntatie van de Nederlandse overheden, zoals gemeenten en provincies, zich in toenemende mate verspreiden. Met name Europa heeft een aanzuigende werking: beleid dat naar het Europese niveau wordt getild, wordt vaak ingestoken op 'de regio's'. In de toekomst zal dit gemeenten stimuleren om een robuuste regio op te bouwen, zodat ze aansluiting behouden met het Europese niveau. Om een stevige positie te bouwen moet er dus meer in regioverband gedacht en gehandeld worden. De verschillende samenwerkingen in de regio Barneveld en Scherpenzeel, zoals de Foodvalley, is hier een goed voorbeeld van.

Door de toenemende globalisering wordt steeds vaker getracht overkoepelende problematiek niet nationaal, maar internationaal op te lossen. De uitvoering van deze oplossingen komt echter steeds vaker op lokaal niveau te liggen. Het is voor gemeenten van belang om deze ontwikkelingen te monitoren en waar nodig in te spelen op veranderende taken op lokaal niveau. Parallel aan deze toegenomen lokale focus, voelen steeds meer mensen zich niet alleen buurtbewoner, maar ook wereldburger: bewuster van het effect van individuele actie op de wereld. Het profileren op het niveau van de regio tegen over Europa en het bieden van lokale oplossingen voor mondiale problemen is hierin een maatschappelijke opgave voor de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel.

Technologische innovaties: digitalisering en informatisering

De inzet van ICT was voorheen vooral ondersteunend, maar kent steeds meer toepassingsmogelijkheden. Het biedt bijvoorbeeld de mogelijkheid om via digitalisering betere dienstverlening te organiseren, maar ook om maatschappelijke vraagstukken te adresseren door optimaal gebruik van data. Veel gemeenten ambiëren dan ook een datagedreven organisatie te realiseren. Het belang van ICT stijgt (evenals de uitgaven eraan door gemeenten). ICT wordt steeds meer een strategisch instrument, maar de ontwikkelingen gaan razendsnel. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om technologische ontwikkelingen (augmented reality, smart spaces, artificial intelligence, blockchain en robotisering), ontwikkelingen in beleid en wet- en regelgeving (decentralisaties, AVG, operatie BRP, Omgevingswet/DSO en common ground) en maatschappelijke ontwikkeling (regie op gegevens en de hoge verwachtingen ten aanzien van de gemeentelijk dienstverlening).

Dit toenemend belang op het gebied van ICT om hoogwaardige en specialistische kennis (bijvoorbeeld op het gebied van privacy, beveiliging en datagestuurd werken) is nog niet overal in voldoende mate aanwezig. In 2015 heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in opdracht van de gemeenten de Digitale Agenda 2020 opgesteld. Een van de speerpunten hiervan is om de informatievoorziening op collectiviteit te verbeteren en tegelijkertijd lokaal maatwerk mogelijk te maken. Veel gemeenten nemen lokaal of in regioverband initiatieven om slim gebruik te maken van de mogelijkheden van digitalisering. Hierin ligt dus een grote maatschappelijke opgave voor de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. Er wordt door beide gemeenten veel samengewerkt op het gebied van de ICT.

Ecologisch systeem staat onder druk

Het ecologische systeem staat onder druk. Het klimaat verandert en dit kan vergaande gevolgen hebben voor de leefomgeving van de mens. Daarom wordt er op internationaal niveau gestreefd klimaatverandering terug te dringen. Idealiter wordt dit gedaan op basis van de People Planet Profit-benadering: met het oog op het welzijn van de mens (people), moet het klimaat op de aarde weer stabiel worden gemaakt (planet) en het liefst wordt er in dit proces ook nog economische vooruitgang geboekt (profit). Binnen het ecologische wereldsysteem bestaan drie belangrijke transities:

- *Energietransitie en verduurzaming – het anders omgaan met en het anders opwekken van energie, circulaire en meer bio-based economie, bewustere omgang met productie (inclusief grootschalige initiatieven) en consumptie en het voorkomen van klimaatverandering door opwarming.*
- *Circulaire transitie – het kunnen opvangen van de uitputting van grondstoffen.*
- *Eiwittransitie – het kunnen opvangen van een verdere stijging van de consumptie en daarmee een toenemend grond(stoffen)gebruik van vlees- en zuivelproductie door de groeiende wereldbevolking en groter wordende middenklasse.*

Als we specifiek kijken naar Nederland, dan heeft Nederland in Europees verband afgesproken dat in 2020 minimaal 14% van de energie hernieuwbaar moet zijn. In het Nederlandse Klimaatakkoord, getekend op 28 juni 2019, is als centraal doel vastgesteld een CO₂-reductie van minimaal 49% in 2030 ten opzichte van 1990 te realiseren. Gemeenten, provincies, waterschappen, bedrijven en maatschappelijke partijen hebben allen een rol in het behalen van deze doelstelling. De focus binnen deze organisaties komt daarmee steeds meer te liggen op de energietransitie. Het gaat hierbij zowel op het verminderen van CO₂-uitstoot, als het opwekken van duurzame alternatieven voor fossiele brandstoffen. De opkomst van duurzame mobiliteit, waaronder elektrisch vervoer en Mobility as a Service (MaaS), is een belangrijke trend binnen de energietransitie.

Deze transitie beïnvloedt ook Nederlandse gemeenten. Om een bijdrage te leveren aan de energietransitie moeten gemeenten bijvoorbeeld een Regionale Energiestrategie (RES) opstellen. In deze strategie komen gemeenten, provincies en waterschappen gezamenlijk tot keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. De gemeenten Barneveld en Scherpenzeel hebben gezamenlijk met enkele andere gemeenten een RES opgesteld, genaamd de Foodvalley. De gemeenten lopen daarmee in de pas in vergelijking met andere gemeenten in Nederland. Verder heeft ook de stikstof- en PFAS-problematiek invloed op de ontwikkeling van de regio, met mogelijke consequenties voor belangrijke bestuurlijke opgaven, zoals woningbouw, infrastructuur en de agrarische sector.

Verandering van de structuur van de economie

Een gezonde economie en arbeidsmarkt zijn uiterst belangrijke randvoorwaarden voor andere gewenste ontwikkelingen in de gemeente. Het betreft niet zozeer een lokale, maar vooral een regionale opgave. In Nederland verandert echter de structuur van de economie. Dit heeft onder andere te maken met de internationale digitaliseringstrend. Nederland kende de afgelopen jaren een sterke economische groei, een gespannen arbeidsmarkt (hoe krappere de arbeidsmarkt, hoe moeilijker werkgevers aan personeel kunnen komen) en de grootste werkgelegenheid sinds 2007^[2]. De werkgelegenheid in Nederland verbeterde afgelopen jaren sterk. In 2014 waren er in Nederland nog 7,4% werklozen. In 2018 was dit verminderd tot 3,8%.^[3] Deze trend is ook terug te zien in de verschillende gemeenten, waar het werkloosheidspercentage van gemiddeld 5,8% in 2015 naar 2,9% in 2019 ging. De arbeidsmarkt in de regio daalde mee met de landelijke trend en werd steeds krappere. De prognose was dat in 2020 vrijwel alle belangrijke sectoren in Nederland zouden blijven groeien, maar wel minder snel dan in 2018. Door de huidige coronacrisis staan deze verwachtingen niet meer overeind.

Vrijwel alle belangrijke sectoren in Nederland zullen in 2020 blijven groeien, maar wel minder snel dan in 2018. Dit heeft voornamelijk te maken met de afnemende transacties op de woningmarkt en de afnemende groei van de relevante wereldhandel. De bouw, de zakelijke dienstverlening, en zorg en welzijn zijn de sectoren met de hoogste verwachte groei. De agrarische sector en onderwijs hebben de laagste verwachte groei.^[4] Tegelijkertijd neemt in Nederland door bevolkingskrimp en vergrijzing de beroepsbevolking af.

De economische herstructurering in Nederland zet door: we zijn in toenemende mate een kenniseconomie met een sterke focus op dienstverlening, wat leidt tot veranderende competentie-eisen. Banen op MBO-2/3 niveau verdwijnen door automatisering en robotisering, en komen niet meer terug. Tegelijkertijd stijgt het

opleidingsniveau in Nederland, al concentreren deze hoger opgeleiden zich in stedelijke gebieden. Vooral steden met universiteiten zijn aantrekkelijk voor hoger opgeleiden, wat in minder stedelijke en landelijke gebieden, zoals de regio rondom Barneveld en Scherpenzeel gebied, kan leiden tot een braindrain. Tegenover het stijgende opleidingsniveau in Nederland staan ook 250.000 analfabeten en 1,5 miljoen laaggeletterden.

Een andere opvallende, economische trend in Nederland is de toenemende regiospecialisatie, met clusters rondom de grote stedelijke gebieden. Regio Eindhoven focust zich bijvoorbeeld op **5.1.2.e**, ICT en industrie en is daarmee de sterkst groeiende regio van Nederland.^[5] Door de toenemende regiospecialisatie ontwikkelt de werkgelegenheid zich ook variërend per regio.

Tot slot zijn er een aantal transities die een relatie hebben met de verandering van de economische structuur in Nederland:

- *Vastgoedtransitie* - het anders denken over bouwen, verbouwen en slopen van vastgoed.
- *Zorgtransitie* - het opnieuw organiseren van de zorgbehoefte en het zorgaanbod, met het oog op betaalbaarheid.
- *Mobiliteitstransitie* - een andere benadering van vervoer, de relatie tussen OV, auto, fiets en de bereikbaarheid van stad en ommeland en de inzet van innovatie ICT-oplossingen hierbij (smart mobility). Daarnaast vernieuwende concepten zoals MaaS (Mobility as a Service), waarbij verschillende vormen van vervoer worden gecombineerd tot een vervoersoplossing op maat.
- *Energietransitie* - het anders omgaan met en het anders opwekken van energie, circulaire en meer bio-based economie, een bewustere omgang met productie (inclusief grootschalige initiatieven) en consumptie, en het voorkomen dat door opwarming het klimaat te veel verandert.

Individualisering en het ontstaan van nieuwe collectieven

Door de opkomst van sociale media bestaan sociale netwerken uit meer relaties, maar deze zijn wel minder intensief. Deze ontwikkeling is in lijn met de individualiseringbeweging en stelt mensen in staat hun sociale leven zelf in te richten, los van de minder vanzelfsprekend wordende traditionele verbanden. Hoewel de negatieve verwachting bestond dat hierdoor ook de bereidheid om zich vrijwillig in te zetten zou afnemen, laten recente ontwikkelingen juist een toename van lokale coöperaties zien. In de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel is dit ook zichtbaar, gemiddeld zet één op de drie bewoners zich in als vrijwilliger. Verder doen zich nieuwe vormen van zelforganisatie voor, die aansluiten bij de veranderende sociale structuur, zoals georganiseerde projecten die op het internet zijn ontstaan en ad hoc-acties. De genoemde individualiseringsbeweging biedt kansen. De dynamiek, het maatwerk en eigen regie zullen toenemen. Dit leidt onder andere tot meer bewegingsruimte en vrijheden. Naast deze ontwikkelingen is de verzuilde samenleving, die tot de jaren tachtig van de vorige eeuw dominant was, getransformeerd naar een meer horizontale binding van groepen in de samenleving. Mensen met gelijksoortige oriëntaties creëren groepen, ook wel bubbels genoemd. Er zijn ook minder zonnige kanten aan deze ontwikkelingen: een toename aan onzekerheden en stress, kwetsbaarheden op het terrein van privacy en ook het buitengesloten voelen van mensen die onvoldoende steun kunnen organiseren. Dit kan leiden tot een tweedeling in de samenleving: enerzijds mensen die kunnen meekomen in de ontwikkelingen en steun kunnen organiseren (sociale netwerken) en anderzijds mensen die dat – om welke reden dan ook – niet kunnen. Deze laatste groep is in de jaren 2018 en 2019, ondanks hoogconjunctuur, gegroeid. Bestuurlijke opgaven voor gemeenten die hieruit volgen, zijn bijvoorbeeld het zorgen dat iedereen kan meedoen in de samenleving en het bevorderen van de sociale cohesie.

Bijlage 4. Casestudies kernenbeleid

In het variantenonderzoek voor Scherpenzeel en Barneveld worden 3 varianten onderzocht, namelijk een variant waarin Scherpenzeel en Barneveld zelfstandig blijven; een variant waarbij een gemeentelijke herindeling plaatsvindt; en een variant waarbij een duurzaam partnerschap wordt ingesteld (regiegemeente).

In de onderliggende casestudies worden een aantal voorbeelden gegeven van constructies waarbij gemeenten op een bepaalde manier zijn gaan samenwerken om de bestuurskracht te vergroten en hoe zij daarbij kernenbeleid hebben vormgegeven. De variant zelfstandigheid wordt hieronder niet verder toegelicht.

In aanvulling hierop wordt een aantal voorbeelden van beleid voor een gemeente met meerdere kernen toegelicht.

1. Model **Regiegemeente/centrumconstructie**
 - 1.1 Weesp-Amsterdam
 - 1.2 Zandvoort-Haarlem
2. Model **Gemeentelijke herindeling**: Zwijndrecht - Heerjansdam
3. **Voorbeelden kernenbeleid**:
 - 3.1 Barneveld
 - 3.2 Súdwest Fryslân
 - 3.3 Bronckhorst

Model Regiegemeente/centrumconstructie

Definitie regiemodel **5.1.2.e** (2019): In de constructie regiegemeente gaat een gemeente de verbinding aan met verschillende externe partners en burgers om beleidsdoelen te bereiken en maatschappelijke vraagstukken op te lossen. De gemeente is nog altijd verantwoordelijk voor het beleid en beslist, stuurt en controleert voornamelijk op hoofdlijnen. De uitvoering wordt dusdanig georganiseerd dat de gemeente zelf niet langer de belangrijkste partij daarin is. De belangrijkste taken van een regiegemeente zijn: afbakenen, overzicht krijgen, beleidslijnen formuleren, samenwerking organiseren en verantwoording afleggen. Er zijn verschillende gradaties van regiegemeenten, afhankelijk van het aantal uitbestede taken.

Een veelvoorkomende constructie is dat de grote gemeente diensten/producten verleent aan het autonome gemeentebestuur van de kleine gemeente op basis van een dienstverleningsovereenkomst en een verrekenprijs.

Casus Weesp - Amsterdam

- **Alle ambtelijke taken zijn overgeheveld naar de gemeente Amsterdam.**
- **De gemeenteraad en college van B&W van Weesp zijn (vooralsnog) onveranderd.**
- **Weesp behoudt loket voor dienstverlening.**
- **Herindelingsadvies voor 2022 ligt voor aan Raad van State.**
- **In een bestuurlijk akkoord is vormgegeven hoe de nabijheid van bestuur in Weesp georganiseerd wordt in de toekomst.**

Per 1 juni 2019 zijn de gemeenten Weesp en Amsterdam 'ambtelijk' gefuseerd. Dat betekent dat de medewerkers van Weesp in dienst zijn gekomen bij de gemeente Amsterdam en werkzaam zijn vanuit de locaties Amsterdam en Weesp.

Het bestuur van Weesp heeft geconcludeerd dat het niet langer zelfstandig op een goede manier kon voldoen aan de wensen en ambities van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Omdat er behoefte was aan meer bestuurskracht, sprak de gemeenteraad van Weesp zich daarom uit voor een samenvoeging met de gemeente Amsterdam. Dat besluit volgde op het referendum dat tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in Weesp werd gehouden, waarbij 56,5% van de bewoners zich uitsprak voor een samenvoeging met Amsterdam in plaats van met de gemeente Gooise Meren.

Door aansluiting bij Amsterdam kan Weesp profiteren van de schaalvoordelen van een grote gemeente, maar de eigen identiteit behouden.

De fusie van de organisaties is een opmaat naar de gemeentelijke herindeling, die nu wordt voorbereid. Weesp wordt op zijn vroegst in 2022 onderdeel van de gemeente Amsterdam. Weesp blijft als stad bestaan en het is de bedoeling dat Weesp een eigen loket voor de dienstverlening blijft houden.

Na de ambtelijke fusie begin 2019 is er in september 2019 een bestuurlijk akkoord tussen Amsterdam en Weesp opgesteld. Hierin is het volgende afgesproken:

- Weesp krijgt een gekozen volksvertegenwoordiging in de vorm van een bestuurscommissie, gelijktijdig met de gemeenteraadsverkiezingen.
- De bestuurscommissie voor Weesp kiest uit haar midden een dagelijks bestuur, die binnen de stedelijke (beleids)kaders van Amsterdam eigen afwegingen en keuzes kan maken. De taken en bevoegdheden worden binnen de wettelijke kaders afgestemd op de Weesper context
- De bestuurscommissie van Weesp kan beschikken over een eigen (buurt)budget.
- Het dagelijks bestuur van Weesp heeft een directe samenwerkingslijn met een van de collegeleden van Amsterdam.

- Onderzocht wordt of de gemeentelijke samenvoeging met Driemond tot 1 gebied mogelijk is. Consultatie van de inwoners en Dorpsraad van Driemond over de wenselijkheid is noodzakelijk.
- Weesp (al dan niet samengevoegd met Driemond) wordt tijdelijk een 'stadsgebied' en sluit nog niet aan bij een stadsdeel.

Opmaat naar gemeentelijke herindeling

Eind 2019 hebben de colleges van B en W van Amsterdam en Weesp ingestemd met de raadsvoordracht voor de gemeentelijke herindeling. Hierin wordt beide gemeenteraden gevraagd om het herindelingsontwerp tussen beide gemeenten vast te stellen en in te stemmen met het afsluiten van het bestuurlijk akkoord. Begin 2020 besluiten de gemeenteraden hierover.

Het voorstel: na de verkiezingen in maart 2022 wordt Weesp opgeheven en gaat haar grondgebied via een grenswijziging over naar de gemeente Amsterdam. Tot die tijd blijft het een zelfstandige gemeente met een eigen gemeenteraad en college van B&W. Na de bestuurlijke fusie zijn de gemeenteraad, college van BenW en de burgemeester van Weesp niet langer in functie. Het gebied Weesp wordt vanaf dan bestuurd vanuit Amsterdam.

Casus Zandvoort - Haarlem

- **De gemeente Zandvoort beschikt nog over eigen college van BenW, gemeenteraad, gemeentesecretaris en griffier.**
- **Alle ambtelijke taken zijn overgeheveld naar de gemeente Haarlem.**
- **Beide gemeenten werken (naar Haarlems voorbeeld) nu met gebiedsmanagers.**

De verhouding tussen de gemeenten Zandvoort en Haarlem is enigszins vergelijkbaar met die tussen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. De gemeente Zandvoort heeft er in 2017 voor gekozen om als zelfstandige gemeente door te gaan en heeft alle taken, zowel beleidsvorming als de uitvoering, ondergebracht bij de gemeente Haarlem. De aanleiding hiervoor is gelegen in de kwetsbaarheid waardoor er te veel aandacht uitging naar de reguliere dienstverlening en niet naar de maatschappelijke items.

De gemeente Haarlem levert als centrumgemeente alle diensten en producten aan de gemeente Zandvoort (nadat dat per 2015 al het geval was voor het sociaal domein). Zandvoort behoudt een autonoom gemeentebestuur.

Het onderbrengen van taken bij de gemeente Haarlem heeft ertoe geleid dat de kwetsbaarheid is weggenomen en dat er geen (kop)zorgen meer zijn over processen en systemen. Uit een verkenning is naar voren gekomen dat de lokale onderwerpen extra aandacht behoeven. Het verdient aanbeveling om hierover goede afspraken te maken omdat de gemeente Haarlem grootstedelijk kan denken, wat niet altijd goed past bij de gemeente Zandvoort.⁹

Uit de tussenevaluatie van de gemeentelijke samenwerking blijkt dat Zandvoort dankzij de samenwerking kwalitatief en in termen van kwetsbaarheid veel verder is dan de eerder gemeten situatie van 2016. Vóór de ambtelijke fusie kende de gemeente Zandvoort een geringe bestuurskracht door een combinatie van politiek-bestuurlijke perikelen en een – door allerlei oorzaken – zwakke organisatie. Met de ambtelijke fusie is de ambtelijke realisatiekracht toegenomen en de potentie daarvan is groot. De omgang met de coronacrisis vormt daar een goede illustratie van¹⁰.

⁹ Rapport Verkenning naar de invoering van een regieorganisatie Meeressen, **5.1.2.e** 2018

¹⁰ **5.1.2.e** (2020) Tussenevaluatie ambtelijke fusie Zandvoort- Haarlem: Zandvoort en Haarlem samen op weg

De dienstverlening aan de Zandvoortse inwoners en ondernemers door Haarlem bevindt zich op het gemiddelde niveau van alle Nederlandse gemeenten. De andere wijze van dienstverlening (en mogelijk de beeldvorming) leidt er echter toe dat de waardering achterblijft.

Haarlem en Zandvoort verschillen in inhoud en bestuurscultuur; meer dan vooraf op was gerekend. Sommige opgaven zijn gelijk (ontwikkeling, sociale opgaven) maar voor een groot deel niet (economie en toerisme, omgeving). Bovendien verschillen zowel de aansluiting van het bestuur bij de bevolking als de verwachtingen van deze zelfde bevolking en ondernemers in het bediend worden.

Daarmee staan de harmonisatie en (daarmee) efficiencyoordelen, onder druk. De 'Haarlemse werkwijze' verhoudt zich (nog) lastig met de Zandvoortse situatie. Men ziet zich bediend door een professionele organisatie, maar toch (of juist daardoor) ervaart men afstand. De perikelen rond het bestuur van Zandvoort bestaan nog steeds; inmiddels is ook de wijze van organiseren via de ambtelijke fusie zelf onderwerp van politieke discussie.

Bij de overgang heeft Zandvoort financiële afspraken gemaakt en het personeel overgedragen. Beide aspecten waren 'knap maar ook krap uit onderhandeld', maar mede daardoor komen nu knelpunten aan het licht die per keer (moeten) worden opgelost door nieuwe onderhandelingen. De onderhandelingen en -resultaten leggen een extra druk op de samenwerking, bovenop de verschillen die er al zijn. Deze worden versterkt door de situatie in Zandvoort waarin de fusie een politieke lading heeft gekregen. Daarbovenop zullen de financiële vraagstukken in de toekomst toenemen, met hogere eisen en nu ook de (nasleep en herstel van) de coronacrisis.

Al vóór de ambtelijke fusie was Haarlem actief in het zogenoemde 'gebiedsgericht werken', waarbij de gemeente was verdeeld in een aantal gebieden waar een gebiedsmanager met een gebiedsteam zich richt op een integrale aanpak van de organisatie. Na de ambtelijke fusie is deze manier van werken ook voor Zandvoort geïntroduceerd, waarbij Zandvoort en Bentveld als één gebied worden behandeld.

Model Gemeentelijke herindeling: Heerjansdam en Zwijndrecht

*Definitie gemeentelijke herindeling **5.1.2.e**, 2019): Meerdere gemeenten gaan politiek-bestuurlijk en ambtelijk op in één nieuwe gemeente. De oude gemeenten worden opgeheven; autonomie wordt volledig overgedragen aan de nieuwe gemeente. Er worden een nieuwe gemeenteraad, nieuw college en nieuwe ambtelijke organisatie gevormd. Alle taakvelden gaan over en er ontstaat één nieuwe begroting; alle middelen worden samengevoegd. Lokale autonomie op de nieuwe schaal blijft mogelijk door een kernenbeleid, lokale dienstverlening en lokale huisvesting.*

Bij een 'reguliere' samenvoeging worden de betrokken gemeenten opgeheven en wordt één nieuwe gemeente gevormd. Bij een lichte samenvoeging wordt één gemeente niet opgeheven en wordt de andere gemeenten (aan de hoofdgemeente toegevoegd). De 'hoofdgemeente' heeft dan niet te maken met de rechtsgevolgen van een opheffing van de gemeente. Als gemeenten voor een 'lichte' variant kiezen, moeten de betrokken gemeenten het daarover eens zijn. Ook moeten afspraken worden gemaakt over de rechtspositie van het personeel (Binnenlands bestuur, 2018).

- **De herindeling van de gemeenten Heerjansdam en Zwijndrecht heeft in 2003 plaatsgevonden.**
- **Onderdeel van de bestuurlijke afspraken was dat Heerjansdam een gekozen dorpsraad zou krijgen, met een bijbehorend leefbaarheidsbudget.**
- **Naast de dorpsraad maakt de gemeente Zwijndrecht ook gebruik van wijkplatforms en bewonersgroepen.**

De aanleiding voor de herindeling van Heerjansdam en Zwijndrecht in 2003 was de bestuurskracht van Heerjansdam, toen de kleinste gemeente van Zuid-Holland. Hiernaast speelde ook het rangeerterrein de Kijfhoek een rol, dat volgens de provincie onder een gemeentelijke regie moest komen vanwege de plannen rond de

Betuwelijn¹¹. Heerjansdam heeft in haar toekomstoriëntatie naar zowel mogelijkheden in Barendrecht als Zwijndrecht gekeken, en uiteindelijk besloten voor de mogelijkheden in de samenwerking met Zwijndrecht.

Bij de herindeling is de afspraak gemaakt dat Heerjansdam een dorpsraad krijgt met gekozen leden. Het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Zwijndrecht initieert eens in de vier jaar de verkiezing van de leden voor de dorpsraad, waardoor de legitimiteit van de dorpsraad is gewaarborgd. De positie en rol van de dorpsraad is verankerd in de dorpsraad-verordening Heerjansdam. De dorpsraad is een commissie van advies aan de gemeenteraad en het college van burgemeester & wethouders en zet zich in om de belangen van haar medebewoners te behartigen. De dorpsraad komt 16 keer per jaar bij elkaar, waarvan 4 vergaderingen openbaar zijn.

Activiteiten van de dorpsraad Heerjansdam:

- Jaarlijks leefbaarheidsbudget van rond de € 5.125,- van de gemeente Zwijndrecht. Hiermee worden bijdragen verstrekt aan medebewoners voor activiteiten en evenementen; ook voor overige bewonersinitiatieven en voor het verbeteren van de fysieke buitenruimte. Voorbeelden hiervan zijn de financiële ondersteuning van de meer dan honderd bloembakken die jaarlijks het dorp opfleuren en het aanbrengen van verfraaiingen in het centrum van het dorp, zoals het plaatsen van mozaïekbankjes of het aanlichten van de mooie oude kerk. De beschikbare middelen geeft de dorpsraad ruimte om gewenste zaken in het dorp te verwezenlijken, waarbij zij inspelen op de actualiteit en de wensen van bewoners op dat moment. Ook worden er terugkerende kosten van betaald, zoals het onderhoud van AED apparaten die eerder door de dorpsraad zijn aangeschaft.
- Dorpsraad voorziet in informeren, raadplegen en samenbrengen van medebewoners. Communicatie verloopt via nieuwsbrieven, de website en overige social media, maar vooral via directe contacten in het dorp. Het college van burgemeester & wethouders van Zwijndrecht is opgedeeld in wijkwethouders. De burgemeester heeft, samen met een vaste ambtelijke dorpsraadcoördinator, een belangrijke rol in het contact tussen de dorpsraad van Heerjansdam en de gemeente Zwijndrecht. De dorpsraadcoördinator heeft een faciliterende en ondersteunende functie richting de dorpsraad.

Het concept in Zwijndrecht werkt al geruime tijd succesvol, al is het soms lastig om voldoende mensen te vinden voor deelname aan de dorpsraadverkiezing. Bovendien bestaat er soms een spanningsveld tussen de gemeenteraad van Zwijndrecht en dorpsraad, maar omdat de afspraken helder zijn vastgelegd in de verordening worden spanningen in de praktijk opgelost.

Andere vormen van kernenbeleid in Zwijndrecht:

- Wijkplatforms
- Bewonersbeheergroepen en klankbordgroepen om inwoners te betrekken in het vormgeven van hun eigen leefomgeving.¹²

¹¹ 5.1.2.e (2008) Herindelingen gewogen, Een onderzoek naar de doelen, effecten en het proces van herindelingen.

¹² Provincie Zuid Holland (2018) Handreiking kernendemocratie

Casus: Barneveld – Voorthuizen

- **Barneveld voert een gedifferentieerd beleid voor haar kernen, specifiek ook in relatie tot haar groeiambities.**
- **De kern Voorthuizen is de één na grootste kern van Barneveld en heeft een eigen Dorpsvisie Voorthuizen ontwikkeld.**

De gemeente Barneveld bestaat uit de grote kernen Barneveld, Voorthuizen en Harselaar en de kleinere kernen Terschuur en Zwartebroek, De Glind, Stroe, Garderen, Kootwijk en Kootwijkerbroek.¹ In deze case study wordt specifiek gekeken naar wat voor effect het kernenbeleid heeft gehad op Voorthuizen.

Voorthuizen is de op één na grootste kern van de gemeente en heeft een sterke relatie met de kern Barneveld en het er tussen gelegen bedrijventerrein Harselaar. Voorthuizen heeft een sterk profiel op het gebied van (verblijfs)recreatie en mede daardoor ook een specifiek en redelijk omvangrijk voorzieningenapparaat.

Door diverse stedenbouwkundige ontwikkelingen is het centrum van Barneveld de afgelopen jaren al redelijk verdicht met o.a. woningbouw. Op dit moment is het proces om te komen tot een nieuwe centrumvisie opgestart. Daarnaast is begonnen met de ontwikkeling van verschillende woonwijken waaronder de nieuwe woonwijk Bloemendal, waar uiteindelijk zo'n 1.550 woningen zullen worden gebouwd. Ook is eind 2019 door zowel de gemeenteraad van Barneveld en Ede ingestemd Kadernotitie Reikwijdte en Detailniveau Oostelijke Rondweg, een volgende stap tot een Oostelijke Rondweg.

Het gedifferentieerde beleid in de gemeente Barneveld komt sterk naar voren in de structuurvisie kernen Barneveld 2022. De belangrijkste verwachting van de gemeente Barneveld is dat het inwonersaantal de komende tijd zal groeien. Hierbij zet de gemeente in op een bundeling van de groei in de kernen Barneveld en Voorthuizen, waarbij bij de andere kernen wordt ingezet op een groei die nodig is voor het behoud van vitale dorpen met een sociale samenhang. In deze strategische visie wordt ondanks de groei sterk ingezet om de groene ruimte rondom Voorthuizen behouden, met name rondom recreatiegebied Zeumeren.

In Voorthuizen is in 2016 De Dorpsvisie Voorthuizen ontwikkeld. Deze aanjager van deze visie was Plaatselijk Belang Voorthuizen. Bij het vaststellen van de visie bepaalde een projectgroep van inwoners zelf de inhoud en de vorm van het traject, waarbij de gemeente de ontwikkeling ondersteunde en subsidieerde. De hoogste prioriteit uit dit traject werd het realiseren van meer groen in het dorp. Een van de concrete initiatieven uit de Dorpsvisie Voorthuizen is de Groene Slinger, een groene route dwars door Voorthuizen. In 2020 is daadwerkelijk begonnen met de ontwikkeling van dit project. De gemeente werkt daarvoor in de uitvoering samen omwonenden, Plaatselijk Belang, de wijkplatforms en de OVV.¹³

¹³ Gebaseerd op:

https://gis.barneveld.nl/plannen/NL.IMRO.0203.1003-/NL.IMRO.0203.1003-0002/b_NL.IMRO.0203.1003-0002_index.html

<http://www.plaatselijkbelang.nl/wp-content/uploads/2019/09/Dorpsvisie.pdf>

<https://barneveld.nieuws.nl/gemeente/24830/24830/>

<https://www.barneveld.nl/over-barneveld/projecten/bloemendal>

<https://www.barneveld.nl/over-barneveld/projecten/doortrekking-oostelijke-rondweg-barneveld>

Súdwest Fryslân

- **Gemeente Súdwest-Fryslân bestaat uit 89 kernen, waaronder de kern Bolsward.**
- **Alle kernen worden vertegenwoordigd door stads-, wijk- en dorpsbelangen, die allen een dorpsvisie opstellen.**
- **De gemeente heeft een kernenfonds ingesteld waarmee initiatieven en plannen van dorpen ondersteund kunnen worden.**

In totaal kent de gemeente Súdwest-Fryslân 89 kernen die worden vertegenwoordigd door stads-, wijk- en dorpsbelangen. Deze belangen staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en hebben elk hun eigen statuten en visie.

Kenmerken van rol stads-, wijk- en dorpsbelangen:

- Eerste aanspreekpunt voor de inwoners en gemeente, maar dit hoeft niet uitsluitend zo te zijn. De gemeente heeft er bewust voor gekozen ruimte te bieden aan de dorps- en wijkbelangen om zelf hun structuur te bepalen en geen blauwdruk te op te leggen.
- Gezamenlijk met de dorps- en wijkbelangen worden prioriteiten opgesteld, zodat de gemeente vervolgens in samenspraak kan beoordelen hoe de prioriteiten vormgegeven worden en wie welke rol op zich neemt. Vanuit de gemeente is een aantal coördinatoren 24 uur per dag beschikbaar die regelmatig met bewoners in gesprek gaat.

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft er, op basis van ervaringen, expliciet voor gekozen om geen dorpsplannen te clusteren of convenanten op te stellen. De wijk- en dorpsbelangen stellen wel allemaal een dorpsvisie op. Deze dorpsvisies zijn een inspiratie om plannen op te pakken en uit te werken, maar dienen niet als blauwdruk. Hiermee voorkomt de gemeente dat de dorpsvisies als wensenlijstjes van inwoners richting de overheid worden gezien en dat als gevolg daarvan de overheid verder van de inwoner verwijderd raakt. De ervaring is dat dergelijke wensenlijstjes prikkels weghalen bij mensen om zaken zelf op te pakken, verkeerde verwachtingen scheppen en het principe van wederkerigheid onder druk zetten.

De gemeente werkt dus voornamelijk faciliterend richting de dorpsbelangen, levert maatwerk en heeft geen bevoegdheden overgeheveld of expliciete rolafspraken gemaakt. Een interessant middel om optimaal te kunnen faciliteren is het kernenfonds. Dit is opgedeeld in drie elementen en ervaringen zijn positief:

- Organisatiegeld (ieder belang krijgt € 512,5 organisatiekosten zonder verdere verantwoordingen). Coördinatoren moeten de gemeenschap goed genoeg kennen om te zien wanneer de middelen verkeerd besteed worden
- Kwaliteitsgeld (voor projecten/plannen die inwoners en belangen hebben, geen kaders voor verdeling over dorpen, alleen een paar richtlijnen: het plan moet gaan over leefbaarheid, breed gedragen zijn, niet strijdig zijn met gemeentebestuur en het coördinatorteam maakt de afweging)
- Projectengeld (voor projecten boven de € 512,5,-. Hier wordt in de praktijk nauwelijks gebruik van gemaakt, omdat dit vaak te ver van de directe belangen van de inwoners af ligt).¹⁴

Een voorbeeld van een lokaal platform dat bijdraagt aan het kernenbeleid is Platform Bolsward. Dit is het aanspreekpunt voor bewoners en instanties binnen en buiten Bolsward. Het platform doet aan ontwikkeling, doorontwikkeling en bijstelling van gemeentelijk beleid in Súdwest-Fryslân.

Eén van de publieke uitdagingen in Bolsward is de herinrichting van de binnenstad. Hiervoor werkt de herinrichting binnenstad – opgericht door Platform Bolsward - samen met de gemeente. In samenspraak met de werkgroep zijn de eerste stappen in de herinrichting al gezet. De volgende stap in de herinrichting van de

¹⁴ Provincie Zuid Holland (2018) Handreiking kernendemocratie

binnenstad is het oplossen van de verkeersdrukte in de binnenstad. Op dit moment wordt er een proef uitgevoerd met eenrichtingsverkeer.¹⁵

Casus: Bronckhorst - Hengelo, Steenderen, Vorden en Zelhem

- **Sinds 2005 is de gemeente Bronckhorst een heringedeelde gemeente met een actief kernenbeleid.**
- **De vier grootste kernen hebben een eigen toekomstvisie opgesteld. In deze visie worden ook de plannen uiteengezet om een vitale kern te blijven.**
- **De verschillende visies zijn opgesteld door werkgroepen uit de kernen zelf.**
- **Er is vanuit de gemeente Bronckhorst budget vrijgemaakt om te zorgen dat de plannen van deze kernen gerealiseerd kunnen worden.**

De gemeente Bronckhorst is sinds 2005 een gemeente in de Gelderse Achterhoek. Daarmee vormt zij een gemeente met 36.077 inwoners en wel 44 officiële kernen. De gemeente Bronckhorst wil graag dat de centra van de vier grote kernen vitaal blijven. Daarom is er per kern een werkgroep gemaakt bestaande uit inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en medewerkers van de gemeente. Deze werkgroepen stellen een visie op voor de verschillende kernen, elke kern heeft immers andere ideeën en wensen.

De inwoners van de vier hoofdkernen, de voormalige gemeenten, worden daarom betrokken bij het ontwerpen voor plannen voor hun kern. Op deze manier hoopt de gemeente Bronckhorst gestalte te geven aan de verschillende identiteiten van de kernen, maar ook aan de betrokkenheid bij de algehele gemeente te vergroten. De gemeente Bronckhorst besteedt zo'n vijf ton aan de vitaliteit van de kernen om de leefbaarheid in de gemeente Bronckhorst te vergroten.¹⁶

Een voorbeeld van zo'n vitale kern is de kern Hengelo. Deze kern heeft ongeveer 8400 inwoners en wil zich de komende jaren profileren dé groene kern van Bronckhorst. Met hun visie en plannen proberen zij het dorpsaanzicht van Hengelo in de komende jaren te verbeteren. Hierdoor blijft Hengelo een bruisend centrum behouden en wordt zij een aantrekkelijke kern om te recreëren, winkelen of wonen. Ook wil Hengelo het plan gebruiken om de verenigingen en bedrijven in Hengelo financieel gezond te houden.

¹⁵ Gebaseerd op:

<http://www.platformbolsward.nl/wat-doen-we>

<https://frieschdagblad.nl/2019/3/12/een-panklare-oplossing-voor-drukte-in-bolswarder-centrum-is-er-niet>

<https://bolswardsnieuwsblad.nl/artikel/840434/platform-bolsward-ziet-levenslicht.html>

¹⁶ https://www.bronckhorst.nl/home/plannen-en-projecten_45329/item/vitale-kernen_110755.html

Bijlage 5. Geraadpleegde bronnen

De volgende lijst met documenten en bronnen is geraadpleegd voor dit document:

- Toekomstvisie Scherpenzeel 2030 (2018), 5.1.2.e
- Studiegroep openbaar bestuur (2016)
- SCP
- Benchmark Nederlandse gemeente (2019), BDO
- Trends en Transitie: Strategie: 2015-2018, TNO
- CBS
- Waarstaatjegemeente.nl
- Kwaliteit van de leefomgeving, Planbureau voor de leefomgeving
- Begrotingsbrief 2020, gemeente Barneveld
- Begrotingsbrief 2020, gemeente Scherpenzeel
- Kaderbrief 2020, gemeente Barneveld
- Kaderbrief 2020, gemeente Scherpenzeel
- Effecten van herindeling (2009), 5.1.2.e
- Zelfbewust Scherpenzeel (2019), 5.1.2.e
- Samenwerkingsverbanden gemeente Scherpenzeel 2020
- Zicht op bestuurskracht (2020), 5.1.2.e
- Jaaroverzicht 2018, KNMI
- Naar een toekomstbestendige organisatie (2015), 5.1.2.e
- Sterk bestuur in Gelderland (2015), 5.1.2.e
- Verkenningen versterking bestuurskracht Scherpenzeel, Provincie Gelderland
- Onderzoek kernendemocratie (2020), 5.1.2.e
- Rijnconsult handreikingen
- Argumentenkaart Scherpenzeel, 2019
- Conceptbegroting 2021, Scherpenzeel
- Conceptbegroting 2021, Barneveld
- Kadernota 2021-2024, Scherpenzeel
- Strategische visie 2030, Barneveld
- Organisatievisie, Barneveld

Peiling: zelfstandig of herindelen?

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Beste inwoner van Scherpenzeel,

In de media is er de laatste weken veel aandacht voor de vraag: 'blijft Scherpenzeel een zelfstandige gemeente of gaan we samen met de gemeente Barneveld?' Onze gemeente koos in december voor zelfstandigheid. De provincie heeft haar voorkeur begin juni bekend gemaakt, namelijk fuseren met Barneveld. Wij vinden uw mening belangrijk bij zulke grote vraagstukken en willen graag weten wat u wilt. Het draait namelijk om u als inwoner van Scherpenzeel. Daarom organiseert het college een peiling onder alle inwoners van Scherpenzeel van 16 jaar en ouder. In deze brochure leest u van het college en de voor- en tegenstanders binnen de raad (met uitzondering van PRO Scherpenzeel) waar hun voorkeur naar uit gaat en waarom. Naast de brochure vindt u in deze enveloppe ook een stemkaart met een unieke code. U kunt de stemkaart tussen 29 juni en 6 juli (12.00 uur) inleveren in de speciale stembussen bij de supermarkten, de Breehoek en het gemeentehuis. Ik nodig u uit om uw stem uit te brengen bij deze peiling en zo ook uw mening kenbaar te maken. Uw stem telt mee namelijk!

Harry de Vries, Burgemeester

Standpunt van het college van B&W van de gemeente Scherpenzeel

Scherpenzeel wil een ondernemend dorp in het groen, met een betrokken gemeenschap in het hart van het land zijn én blijven. Onze gemeente heeft een bovengemiddeld voorzieningenniveau, en we bieden laagdrempelige en brede zorg en maatwerk oplossingen dicht bij de Scherpenzeelers. We willen het voorzieningenniveau (inclusief Kulturhus De Breehoek) naar de toekomst toe garanderen en we hebben aangetoond dat dat kan.

Een zelfstandige gemeente is nooit een doel op zich. Maar het is volgens ons dé manier om regie te houden over ons voorzieningenniveau. En om de uitdagingen waar Scherpenzeel voor staat, zoals de woningbehoefte in onze regio, samen met de Scherpenzeelers aan te gaan.

Een lokaal gemeentebestuur weet wat er speelt en kan door de korte lijnen flexibel inspelen op behoeften en maatwerk bieden. We investeren in onze dienstverlening met een organisatie die op haar taak is toegerust. We dragen ons steentje bij aan de regio, en willen meer gaan samenwerken met buurgemeenten zodat we minder kwetsbaar zijn.

Net als elke gemeente hebben wij zorgen over de toekomstige rijksbijdragen, en over eventuele kostenstijgingen. Maar, we hebben onze financiën structureel op orde, en een stevig eigen vermogen (en geen schulden!) zodat we tegenvallers op kunnen vangen. De lasten in Scherpenzeel liggen iets boven het landelijk gemiddelde, maar dat verschil wordt (ondanks de ozb verhoging) steeds kleiner. En met opbrengsten uit grondexploitaties kunnen we fors investeren in projecten die Scherpenzeel nog mooier, duurzamer en leefbaarder maken.

Zelfstandigheid is dan ook de beste, meest logische en efficiëntste manier om de doelen van Scherpenzeel te bereiken. We kijken met vertrouwen naar de toekomst. Een toekomst, waarin we zelf willen blijven bepalen waar we in dit dorp samen ons gemeenschapsgeld aan willen uitgeven. Waar we onze eigen broek ophouden, en met elkaar zaken voor elkaar krijgen.

De provincie heeft ons niet overtuigd met feitelijke, inhoudelijke argumenten voor de noodzaak tot (gedwongen) herindeling, en ook niet dat herindeling met Barneveld beter zou zijn voor Scherpenzeel. Er is geen sprake van een acute situatie waarin onvoldoende zicht is op verbetering, en die ingrijpen door de provincie rechtvaardigt. Want er ligt gewoon een goed plan.

Op basis van alle beschikbare informatie denken wij dat het alternatief 'herindelen met Barneveld' niet beter is voor Scherpenzeel. Er kunnen in dit stadium geen garanties worden gegeven voor het voorzieningenniveau in Scherpenzeel, of (de instandhouding van) de maatwerk-dienstverlening die door de Scherpenzeelers nu genieten. Dat zullen we ook meegeven aan de Minister.

Wij vinden gedwongen herindeling 'een slechte oplossing voor een niet-bestaand probleem'. Gezien het voornemen van de provincie vinden wij het belangrijk om u opnieuw te vragen naar uw voorkeur. Uw mening moet worden meegewogen!

Reactie van de provincie Gelderland op ons verzoek om in deze brochure een toelichting te geven aan de inwoners van Scherpenzeel:

≡ provincie
Gelderland

Op verzoek van uw College heeft de provincie al haar voorlopig standpunt op de voorgestelde Kadernota kenbaar gemaakt. Omdat uw gemeenteraad nu aan zet is, past ons in dit stadium terughoudendheid. We zullen daarom geen bijdrage leveren aan de flyer. De peiling zal gebruikt worden om tot een afweging over de Kadernota te komen in uw raad. De provincie neemt het definitieve besluit over het vervolgproces na besluitvorming in de gemeenteraad. In een eventueel vervolgproces zullen we de samenleving actief de ruimte geven mee te praten over dit proces.

SGP: Groter is niet altijd beter

5.1.2.e , **fractievoorzitter:** Zelfstandig blijven of samenvoegen met Barneveld? Die vraag speelt al heel lang. Veel te lang! Als SGP hebben we uit overtuiging voor zelfstandigheid gekozen. Waarom? Omdat we nog steeds vinden dat het kan. Inmiddels is ook aangetoond dat zelfstandigheid haalbaar en betaalbaar is. Haalbaar, als we niet bij de pakken neerzitten, maar aanpakken. Om de korte lijnen, de saamhorigheid en de kleinschaligheid van ons dorp te behouden. We weten wel wat we hebben, maar niet wat we krijgen. Groter is niet altijd beter. Het is ook betaalbaar. De lasten stijgen wel (beperkt), maar dat is ook het geval in veel andere gemeenten. Alle gemeenten hebben het financieel moeilijk. We willen onze voorzieningen behouden. Dat kan ook. Maar dan moeten we wel hard aan de slag. De plannen zijn er al. We moeten nu verder. Mogen we ook zelfstandig verder? De provincie vindt van niet. Daarom willen wij graag uw mening horen!

5.1.2.e , **raadslid:** Groter is niet altijd beter, inderdaad. De belangen van Scherpenzeelers staan voorop. Korte lijnen tussen inwoners en de politiek zijn belangrijk! U kent uw raadsleden en collegeleden. Ambtenaren die de lokale situatie goed kennen of makkelijk even kunnen bekijken. U kunt gewoon in Scherpenzeel terecht. We zijn daarom benieuwd naar uw mening over de toekomst van Scherpenzeel! Zijn er dan geen verbeterpunten? Zeker wel. We hebben voortdurend mensen nodig die zich betrokken weten bij ons dorp. Mensen die hun verantwoordelijkheid pakken. Samen. Met elkaar de schouders eronder. Op bestuurlijk niveau of gewoon in uw buurt. Financieel is er nu geen probleem. In de toekomst kijken kunnen we niet. Met een degelijk financieel beleid moet het kunnen! In 2018 gingen we voor zelfstandigheid en daar staan we nog steeds voor. U ook? Alvast dank voor uw stem!

5.1.2.e , **raadslid:** Er wordt al veel te lang gesproken over herindeling van Scherpenzeel met een andere gemeente. Op moment zou Barneveld de beste gemeente zijn waarmee we zouden kunnen herindelen. Als SGP hechten wij veel waarde aan een kleine zelfstandige gemeente. Het gaat om korte lijnen naar de inwoners door onze kleinschalige dienstverlening. U weet de weg te vinden in Scherpenzeel voor praktische zaken. Zelfstandigheid kan! En het blijft nog betaalbaar ook. Voor ons is er onvoldoende aangetoond dat we niet zelfstandig zouden kunnen blijven. We hebben een enthousiast en ambitieus college dat niet gaat somberen, maar aan wil pakken. Kijk maar naar de plannen voor aanpassing van de Breehoek, dat kan op deze manier een mooi functioneel gebouw worden. Anders gaat het niet goed! Zelfstandigheid is niet de makkelijkste weg, maar zeker mogelijk. Wat is uw mening?

SGP

GBS

5.1.2.e : Waarschijnlijk ben ik geboren met een lelie op mijn hart. Omdat wij in een fantastisch dorp wonen met een hoog voorzieningenniveau, wil ik dat graag zo houden. Het is bewezen dat dat ook kan, met een uitgebreide onderbouwing. We doen dat ook al bijna 800 jaar.

We hebben geen tekorten, hoeven niet te bezuinigen en hebben geen schulden. Dat kunnen weinig gemeenten zeggen. Het is onzin dat we afhankelijk zijn van woningbouw. Daar doen we juist de leuke dingen van, voor onze inwoners. Barneveld is prima, maar kan ons geen beter financieel plaatje opleveren. Ze behoren financieel gezien bij de 3 slechtste gemeenten van Nederland met een schuld van rond de € **5.1.2.b** . Laten we geen overhaaste, onomkeerbare besluiten nemen, waar we later wel eens heel veel spijt van kunnen gaan krijgen.

5.1.2.e : Scherpenzeel is zelfstandig beter af. We houden invloed op onze voorzieningen en onze toekomstvisie. Het gemeentebestuur, inwoners, organisaties, verenigingen, vrijwilligers en bedrijven blijven veel nauwer betrokken bij al die fantastische voorzieningen. Het vernieuwde zwembad, de buitensport (nieuwe kunstgrasvelden), de scouting (nieuw gebouw), de nieuwe scholen en het schitterende plan voor **5.1.2.e** . We hebben het structureel goed voor elkaar in Scherpenzeel en we doen leuke en goede dingen van ons spaargeld. We kunnen het zelf allemaal in stand houden. Blijft dat zo bij een herindeling? Houden we dan genoeg gemotiveerde vrijwilligers? Wie betaalt **5.1.2.e** en de Bibliotheek **5.1.2.b** per jaar)? Blijft er een redelijke huur voor de binnensportverenigingen en **5.1.2.e** ? Houden de verenigingen hun subsidies? Niemand kan dat beloven. Dat is een teken aan de wand.

5.1.2.e : Onze zelfstandigheid inleveren voor een schotel linzenmoes die de Provincie ons voorhoudt? "Als de vos de passie preekt, boer pas op je kippen!". Kijk naar de gedecentraliseerde zorg. Kleine gemeenten kunnen dat niet bolwerken, werd vooraf gezegd. Maar nu behoren wij tot de 6 beste gemeenten van Nederland (Blue Zone). Goede zorg en nauwelijks wachtlijsten of overschrijdingen. Onze hulp is dichtbij de mensen. We weten wat er speelt en hebben korte, directe lijnen. Ons eigen team werkt in de regio Food Valley samen met huisartsen, hulporganisaties, welzijnsteams, kerken, enz. De mensen die wat meer zorgen in hun leven hebben, die hebben onze hulp hard nodig. Daar willen we goed voor blijven zorgen. Dat is het waard om voor te strijden. "Geen rijker schoon, dan eigen kroon!"

5.1.2.e : De Provincie Gelderland wil al jaren Scherpenzeel herindelen, maar heeft nooit voldoende redenen gevonden. Toen onze burgemeester helaas moest stoppen, hebben zij hun kans gegrepen en kregen wij geen nieuwe burgemeester. Wel een waarnemer die is aangesteld door de Provincie. Wij hadden geen keus. Vanaf dat moment is het eigenlijk geen eerlijke zaak meer geweest. Maar wij geven niet op. We hebben drie keien van wethouders. Ze zijn volop in actie om het gemeentehuis te versterken, voor een nog betere dienstverlening, al is dat op veel vlakken al tiptop in orde! Onze ambtenaren werken keihard en zetten zich onvermoeibaar in voor een zelfstandig Scherpenzeel. Wij houden van Scherpenzeel, het is ons dorp en daar zijn we trots op. Scherpenzeel, dat zijn wij allemaal samen. Kijk voor meer informatie op onze website www.gbscherpenzeel.nl.

5.1.2.e : Gebruik uw stem in deze peiling nu het nog niet te laat is. De nieuwe regels voor herindeling eisen draagvlak onder de inwoners. Uw mening doet er dus echt toe. U kunt ons, beter dan wie dan ook, op dit moment helpen om Scherpenzeel zelfstandig te houden. De provincie wil niet wachten tot de verkiezingen in 2022. Die vooringenomen houding om Scherpenzeel koste wat het kost te herindelen bij Barneveld, is geen eerlijke zaak en heeft niets te maken met de inhoud. Wij doen het zelfs bovengemiddeld goed. Moeten we daar dan voor gestraft worden? Als het aan de Provincie ligt wel. Maar u heeft de belangrijkste stem. Gebruik die stem en laat merken dat we onze gemeente niet op basis van leugens laten afpakken.

ChristenUnie

- 1000 extra woningen ten koste van ons groene dorp
- Meer dan 100 euro lastenstijging per jaar
- Uitleden van de bibliotheek
- Uitgehoolde reserves waardoor iedere tegenslag direct door de bewoners moet worden betaald

Dit alles om nog even zelfstandig te kunnen blijven.

Is het u dat waard?

Ons niet!

Veel meer informatie over de gevolgen van vasthouden aan zelfstandigheid: op onze websites, facebookpagina's, en natuurlijk bij onze raadsleden.

U kunt uw persoonlijke stemkaart van 29 juni tot en met 6 juli 12.00 uur deponeren in een van de stembussen in Scherpenzeel. Deze zijn te vinden bij de 5.1.2.e, bij de 5.1.2.e, bij 5.1.2.e en bij het gemeentehuis.

Heeft u vragen? Mail dan met 5.1.2.e@scherpenzeel.nl. Kijk voor meer informatie en veelgestelde vragen op www.scherpenzeel.nl

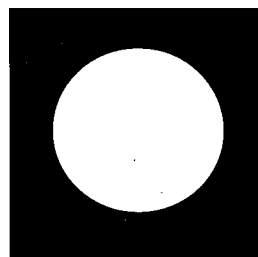
De opstellers van de teksten zijn verantwoordelijk voor de feitelijke juistheid van hun boodschap.

5.1.2.e

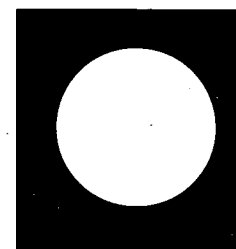
Stembiljet voor de inwonerspeiling over de herindeling met Barneveld of een zelfstandig Scherpenzeel van 29 juni t/m 6 juli 2020 12.00 uur.

Wat heeft uw voorkeur?

Herindeling met Barneveld

Zelfstandig Scherpenzeel

U stemt door het inkleuren van één wit vakje.

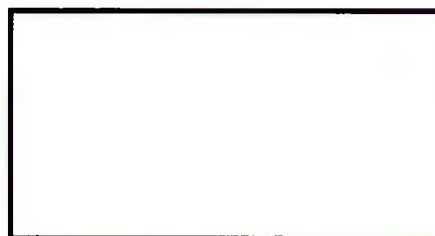

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Deponeer uw stembiljet vóór 6 juli 12 uur in een van de stembussen, die u kunt vinden bij supermarkten Jumbo en Aldi, bij de Breehoek, bij Gezondheidscentrum 't Foort en op het gemeentehuis.

De inwonerspeiling wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Motivaction in opdracht van de gemeente Scherpenzeel. Alle inwoners van 16 jaar en ouder van Scherpenzeel mogen hun stem uitbrengen. De uitslag van de stemming wordt op 7 juli bekendgemaakt via xxx.

Elk stembiljet is voorzien van een unieke code:

STEMBUS

INWONERSPEILING ZELFSTANDIGHEID OF HERINDELING

motivaction
insights and strategy

GEMEENTE SCHERPENZEEL

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Hare Excellentie drs. K.H. Ollongren
Turfmarkt 147
2511 DP 's-Gravenhage

Scherpenzeel, 8 juli 2020

Postbus 100
3925 ZJ
Scherpenzeel

Buitenplaats
Stationsweg 389a

www.scherpenzeel.nl

5.1.2.e

Uw brief d.d. : -
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : 4427
Behandeld door : 5.1.2.e
Bijlage(n) : -
Onderwerp : Dankzegging

Excellentie, geachte mevrouw Ollongren,

Langs deze weg willen wij u hartelijk danken voor het prettige en open gesprek van vanmorgen. Wij nodigen u graag uit voor een nadere kennismaking met ons ondernemende dorp in het groen, met een betrokken gemeenschap in het hart van het land.

Zoals tijdens ons gesprek aangegeven hebben wij primair behoefte aan partnerschap. Alleen als het perspectief van een gedwongen herindeling van tafel is ontstaat ruimte om te werken aan herstel van politiek-bestuurlijke verhoudingen en samenwerking met onze buurgemeenten.

Als zelfstandige gemeente willen wij graag zelf de regie nemen om deze laatste twee onderdelen van bestuurskrachtverbetering op te pakken. Bestuurlijke rust zal bijdragen aan het herstel van onderling vertrouwen, en geeft ons ook de kans om ons, in verbinding met de Scherpenzeelse samenleving, te richten op verdere optimalisatie van onze dienstverlening en het werken aan de vraagstukken die er in de samenleving toe doen.

Wij willen u bij voorbaat danken voor uw begrip en medewerking hierin, en hopen op een langdurig partnerschap in het belang van de Scherpenzeelers!

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

5.1.2.e

H.H. de Vries
Burgemeester

Concept-bestuursopdracht Dorpenbeleid 2.0

De waarde van verscheidenheid

1. Inhoudelijke beschrijving

Deze bestuursopdracht is bedoeld als aftrap om te komen tot dorpenbeleid 2.0. Het biedt koers voor het traject, geeft inzicht in de voorgestane aanpak en de context en biedt kaders voor de organisatievorm.

1.1 Inleiding

De rol van de gemeente in de samenleving verandert en richt zich meer op verbinden, netwerken, samenwerken en stimuleren. De nadruk ligt op processen die gericht zijn op "buiten", op regie en op samenwerken met daarbij overlaten en overdragen. De gemeente wil meer samen, klantgericht, projectmatiger en innovatiever met stakeholders van buiten samenwerken. In de organisatievisie "Blij met Barneveld" wordt op de veranderende rol van de gemeente ingespeeld met de definitie van de kernwaarden "Gastvrij", "Ondernemend", "Verbindend" en "Wendbaar".

De groei van Barneveld in combinatie met de maatschappelijke verscheidenheid van de dorpen en de hiervoor beschreven veranderende rol van gemeenten in de samenleving vraagt om een vernieuwing van de samenwerkingsaanpak. Maatschappelijke vraagstukken en potentiële oplossingen kunnen daarbij per dorp verschillen. Ook moet er meer van de kracht van de samenleving gebruik gemaakt worden door nog meer in te zetten op participatie. Het gemeentebestuur kan daarbij aan dorpen meer zeggenschap geven over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de opgaven in hun leefomgeving.

Participatie zit in het DNA van Barneveld. De afgelopen jaren zijn in de gemeente Barneveld reeds diverse instrumenten ingezet om de sociale cohesie in de dorpen te vergroten en vraaggericht in te spelen en aan te sluiten op de maatschappelijke behoeften van de verschillende dorpen. Voorbeelden hiervan zijn de dorpsvisies, de nota wijkplatforms en right to challenge. De rode draad welke al deze elementen verbindt, is het principe van "loslaten in verbondenheid". Ook wordt er hard gewerkt aan de implementatie van de diverse aanbevelingen uit de notitie Participatie in Barneveld uit 2019. In deze bestuursopdracht worden de kaders beschreven om te komen tot een meer integraal kader voor het opstellen van het dorpenbeleid, dorpenbeleid 2.0.

1.2 Aanleiding

Het dorpenbeleid is nu nog een losse verzameling van instrumenten. De ambities, beelden en doelen van de verschillende instrumenten zijn alle gericht op meer participatie vanuit de samenleving. De ontwikkelingen in de samenleving vragen echter om een meer integrale benadering en inzet van de verschillende instrumenten. Het formuleren van doelen en uitgangspunten is daarbij essentieel om te komen tot een dorpenbeleid 2.0.

De behoefte om te komen tot een samenhangend kader voor het opstellen van het dorpenbeleid wordt versterkt door het lopende herindelingstraject tussen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. In 2020 heeft de provincie Gelderland het initiatief genomen tot een herindeling van de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld waarbij de invloed en zeggenschap van de dorpsgemeenschappen van de nieuwe gemeente geregeld en gewaarborgd is. *"Daarom zetten Gedeputeerde Staten in het herindelingsontwerp in op een vernieuwde en passende vorm van kernenrepresentatie of binnengemeentelijke decentralisatie van zeggenschap en mogelijk daarbij behorende instrumenten en budgetten in de nieuwe gemeente Barneveld"*, citaat herindelingsontwerp. De wens van Gedeputeerde Staten om te komen tot een nieuwe

gemeente met een vernieuwde vorm van dorpenrepresentatie is een extra stimulans om door te pakken op de reeds ingezette weg. Vanuit deze context wordt dan ook een uitnodiging geadresseerd aan de Barneveldse dorpen en de gemeente Scherpenzeel om mee te denken over een passende vorm van vernieuwd zeggenschap.

2. Inhoudelijke kaders

Strategische Visie Barneveld 2030

In september 2016 is de Strategische Visie Barneveld 2030 vastgesteld. In deze visie is al ingezet op het uitbouwen van de netwerksamenleving. Daarin werken gemeente en samenleving op basis van gelijkwaardigheid samen en nemen eigen verantwoordelijkheid. De samenleving krijgt meer ruimte voor initiatieven en de gemeente zit daar minder sturend bovenop. De gemeente ondersteunt en faciliteert kansrijke burgerinitiatieven die kunnen bijdragen aan de strategische doelen. Dat kan zijn door inzet van menskracht en/of middelen, door het beschikbaar stellen van kennis, door het verbinden van partijen en/of door het vaststellen van noodzakelijke (bestemmings)plannen.

Omgevingsvisie/wet

Met de omgevingsvisie wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkelingen vereenvoudigen. De gemeente Barneveld treft veel voorbereidingen om klaar te zijn wanneer de nieuwe wet in werking treedt. Participatie is een belangrijk onderdeel binnen de uitvoering van de wet, onder andere in de vorm van een participatieverordening. De omgevingsvisie is een van de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet. Op dit moment worden er voorbereidingen getroffen voor het opstellen van omgevingsvisie voor Barneveld-centrum en voor Voorthuizen-centrum. Het nadenken over nieuwe vormen van participatie past goed bij de uitgangspunten van de Omgevingsvisie.

Gebiedsregie

Omdat ieder gebied andere eigenschappen en vraagstukken kent, is een meervoudige blik en een integrale aanpak van verschillende vraagstukken noodzakelijk. Hiervoor formuleert de gemeente een visie, beleid en een aanpak voor gebiedsregie en geeft invulling aan de functie van gebiedsregisseur. Hier komt voorjaar 2021 besluitvorming op.

Nota wijkplatforms

De gemeenteraad heeft in de nota wijkplatforms de wijze vastgesteld waarin er met de diverse wijkplatforms wordt samengewerkt. Inmiddels is in elke dorp van de gemeente minimaal 1 wijkplatform actief.

Dorpsplannen

De nota "Participatie in Barneveld" uit 2019 heeft gevolgen voor de strategische visie. Hierin is namelijk een voorstel voor de werkwijze om te komen tot dorpsplannen opgenomen. Met deze werkwijze wil de gemeenteraad de dorpsplannen een sterkere positie geven zodat recht gedaan wordt aan de geleverde inspanningen en de lokaal gemaakte keuzes. De werkwijze heeft tot doel om tot dorpsplannen te komen die sterker verankerd worden in gemeentelijk beleid, waarbij dorpen en gemeente zich samen conformeren aan (onderdelen) van het plan. Bij het opstellen van dorpsplannen nemen de verschillende verenigingen van Plaatselijk Belang een sleutelpositie in als gesprekspartner voor de gemeente.

Burgerinitiatief

De gemeente kent sinds 2007 het recht van burgerinitiatief. Dit houdt in dat een groep inwoners zelf een concreet voorstel kan agenderen in de raad. Inmiddels is er ervaring opgedaan met diverse burgerinitiatieven.

Right to challenge

Right to challenge is bij initiatiefvoorstel door de raad geïntroduceerd in april 2017. Dit geeft inwoners een kans de gemeente uit te dagen de uitvoering van een bepaalde taak over te dragen aan een groep mensen. Inmiddels is er onder andere in Stroe en Terschuur ervaring met right to challenge opgedaan.

Organisatievisie "Blij met Barneveld"

De gemeente Barneveld heeft een nieuwe organisatievisie. De visie "Blij met Barneveld" geeft de komende jaren richting aan de verdere organisatieontwikkeling van de gemeentelijke organisatie. Centraal staat dat de gemeente elke dag van betekenis wil zijn voor de Barneveldse samenleving. Daarvoor staan in het dagelijks handelen de kernwaarden gastvrij, ondernemend, verbindend en wendbaar centraal.

3. Positie gemeente Scherpenzeel

De positie van de gemeente Scherpenzeel in het proces van het nieuw te vormen dorpenbeleid is een punt van aandacht. Duidelijk is dat we ook zonder herindeling inzetten op doorontwikkeling van ons dorpenbeleid. Tegelijkertijd is het een verbreding om het samen met Scherpenzeel op te pakken. Nu Gedeputeerde Staten hebben besloten dat de optie van herindeling de best passende is, is de kans aanwezig dat Scherpenzeel voor wat betreft inwoneraantal tot de grotere kernen van de nieuwe herindelingsgemeente gaat behoren. Om die reden is het wenselijk dat er in het proces om te komen tot het dorpenbeleid 2.0 voldoende ruimte is voor de gemeente Scherpenzeel om desgewenst volledig te participeren.

4. Focus: thema's en vraagstukken

De opdracht is om een kadernotitie op te stellen met als doel te komen tot de best passende vorm van zeggenschap door de Barneveldse dorpen. In de kadernotitie staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

- Wat is de best passende mogelijkheid om het dorpenbeleid 2.0 vorm en inhoud te geven gelet op de beleidsmatige mogelijkheden, ervaringen en behoefte in de verschillende dorpen met betrekking tot zeggenschap en beïnvloedingsmogelijkheden?

In de startnotitie komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Evaluatie:

Onderzoeksvragen (niet limitatief):

- Wat zijn de ervaringen die zijn opgedaan met de inzet van de diverse instrumenten uit het dorpenbeleid tot nu toe?
- Wat is de behoefte in de verschillende dorpen met betrekking tot zeggenschap?
- Welke ideeën leven er in Barneveld en Scherpenzeel voor vernieuwing van het dorpenbeleid? En wat betekent dit voor de representatieve democratie?

- Beleidsanalyse:

Onderzoeksvragen (niet limitatief):

- Welke concretisering kan er gemaakt worden met betrekking tot de begrippen "kernenrepresentatie", "binnengemeentelijke decentralisatie" en "dorpenbeleid 2.0"?
- Welke integratie kan en moet er gemaakt worden met overige reeds in gang gezette ontwikkelingen op het gebied van participatie?
- Welke wettelijke mogelijkheden zijn er om te komen tot een passende vorm van kernenrepresentatie of binnengemeentelijke decentralisatie voor zeggenschap en mogelijk bijbehorende budgetten?

- Wat zijn best practices daarvan in Nederland?
- Welke aanvullende acties zijn nodig om er, bij invoering van het dorpenbeleid 2.0, voor te zorgen dat de verbinding tussen de dorpen en de gemeente blijft gewaarborgd?
- De provincie Gelderland organiseert op 24 maart 2021 een inspiratiesessie met betrekking tot het thema binnengemeentelijke decentralisatie. De uitkomsten van deze bijeenkomsten kunnen benut worden als input voor het dorpenbeleid 2.0.

- Beleidskader/advies:

In dit deel van de onderzoek worden de kaders geschetst voor het dorpenbeleid 2.0.

5. Organisatie

De bestuurlijke opdrachtgever voor het dorpenbeleid 2.0 is wethouder Van Daalen. De gemeentesecretaris is de ambtelijke opdrachtgever. De ambtelijke opdrachtnemers zijn 5.1.2.a 5.1.2.b en 5.1.2.e. De ambtelijk opdrachtnemers kunnen een interne dan wel externe projectleider aanstellen voor het uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van de kadernotitie. De wenselijkheid van een klankbordgroep met externen vanuit het Ministerie van BZK, de provincie Gelderland, de gemeente Scherpenzeel en een aantal Barneveldse dorpen wordt daarbij in kaart gebracht. Tenslotte wordt voorgesteld om deze bestuursopdracht onderdeel te laten uitmaken van het in ontwikkeling zijnde plan van aanpak om te komen tot de nieuwe fusiegemeente en de daarin opgenomen organisatiestructuur. Concreet zal dit naar verwachting betekenen dat de werkgroep dorpenbeleid een aparte werkgroep gaat vormen binnen de intergemeentelijke projectorganisatie.

6. Fasering dorpenbeleid 2.0

6.1 Ontwikkefase

Uitgangspunt is om het dorpenbeleid 2.0 in dialoog met de dorpen en de gemeente Scherpenzeel en in overleg met de provincie Gelderland en het ministerie van BZK tot stand te brengen. Daarbij wordt de volgende werkwijze voorgestaan. Na goedkeuring door het college van de bestuursopdracht bestaat de eerste stap uit het uitvoeren van de onder paragraaf 4 beschreven fase van beleidsevaluatie en beleidsanalyse. De uit deze fases verkregen informatie wordt verwerkt in een factsheet. De factsheet geeft ook een onderbouwing voor de mogelijke keuzen in de volgende fase. De factsheet gaat naar de betrokkenen in het proces, wordt behandeld in het college en wordt besproken met de gemeenteraad.

6.2 Besluitvormingsfase

Op basis van de behandeling van de factsheet in het college wordt een concept-agenda en uitvoeringsstrategie opgesteld. Dit document wordt in een tweede sessie met de betrokken partners besproken en bijgesteld. De factsheet vormt samen met de concept-agenda en uitvoeringsstrategie de kadernotitie voor het dorpenbeleid 2.0. De kadernotitie met daarin de contouren van het dorpenbeleid 2.0 zal ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

6.3 Uitvoeringsfase

De verdere voorbereiding van het dorpenbeleid zal parallel worden opgepakt met de voorbereidende werkzaamheden om te komen tot de nieuwe gemeente. In dit kader zal de exacte uitwerking geconcretiseerd worden in een vertaling per dorp. Indien de herindeling doorgang vindt, zal de nieuwe gemeenteraad van de herindelingsgemeente deze uitwerking vast stellen. Indien de herindeling geen doorgang vindt, zal het dorpenbeleid als zelfstandig gemeentelijk beleid worden geïmplementeerd.

7. Planning

De planning is om de startnotitie met daarin de contouren van het dorpenbeleid 2.0 eind 2022 gereed te hebben voor besluitvorming door de nieuwe gemeenteraad.

8. Beschikbare middelen

Voor het opstellen van het dorpenbeleid 2.0 wordt een budget van € 5.1.2.6,-- beschikbaar gesteld voor inhuur van externe deskundigheid. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat het beschikbaar stellen slechts een voorfinanciering door de gemeente betreft en dat de kosten volledig kunnen worden gedeclareerd binnen het bestaande afsprakenkader met de provincie Gelderland.

9. Aandachtspunten/risico's

Een realistische aanpak houdt in dat bij de start van het proces in dat de mogelijke risico's in beeld worden gebracht en afgedekt.

- Het proces moet voldoende geborgd zijn.
Voor de begeleiding van het proces moet voldoende capaciteit en middelen beschikbaar zijn. Deze bestuursopdracht moet daarvoor de waarborgen bieden. Qua bezetting wordt gedacht aan een klein team waarbij onder regie van de opdrachtnemers een projectleider met project- assistent wordt aangesteld
- Dorpen en inwoners moeten zelf de behoefte hebben om mee te werken.
- De uitgangspunten moeten duidelijk zijn
Dit geldt met name voor de inhoudelijke uitgangspunten als mede met de planning en de relatie met het lopende fusietraject.

Bijlage

- Doorontwikkeling dorpenbeleid gemeente Barneveld (dorpenbeleid 2.0)

5.1.2.e 17-03-2021

Concept-bestuursopdracht Dorpenbeleid 2.0

1. Inhoudelijke beschrijving

1.1 Inleiding

De gemeente Barneveld is een groeiende en bloeiende gemeente in het midden van het land. De gemeente bestaat uit 9 dorpen met elk zijn eigen cultuur en identiteit. Deze verscheidenheid geeft kleur aan de Barneveldse samenleving. In de afgelopen jaren is de (stevige) groei van Barneveld doorgezet. Jaarlijks worden honderden woningen gerealiseerd, worden nieuwe bedrijventerreinen ontwikkeld en wordt geïnvesteerd in een kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau voor alle inwoners, organisaties en ondernemers. De groei van de gemeente in combinatie met de maatschappelijke verscheidenheid van de dorpen en de veranderende rol van gemeenten in de samenleving vraagt om een vernieuwing van de samenwerkingsaanpak. Maatschappelijke vraagstukken en potentiële oplossingen kunnen per dorp verschillen. Tevens kan er meer van de kracht van de samenleving gebruik gemaakt worden door meer in te zetten op participatie. Het gemeentebestuur kan daarbij aan dorpen meer zeggenschap geven over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de opgaven in hun leefomgeving. De afgelopen jaren zijn in de gemeente Barneveld reeds diverse instrumenten in gezet om de sociale cohesie in de dorpen te vergroten en vraaggericht in te spelen en aan te sluiten op de maatschappelijke behoeften van de verschillende dorpen. Voorbeelden hiervan zijn de dorpsvisies, de nota wijkplatforms en right to challenge. De rode draad welke al deze elementen verbindt, is het principe van "loslaten in verbondenheid". In deze bestuursopdracht worden de kaders beschreven om te komen tot een meer integraal kader voor het opstellen van het dorpenbeleid, dorpenbeleid 2.0.

1.2 Aanleiding

Het dorpenbeleid is nu nog hybride vorm gegeven en niet altijd samenhangend. Het is meer een losse verzameling van instrumenten. De ambities, beelden en doelen van de verschillende instrumenten waaieren uiteen, maar zijn allen gericht op meer participatie van uit de samenleving. De ontwikkelingen in de samenleving vragen echter om een meer integrale benadering en inzet van de verschillende instrumenten. Het formuleren van doelen en uitgangspunten is daarbij essentieel om te komen tot een dorpenbeleid 2.0.

De aanleiding om te komen tot een samenhangend kader voor het opstellen van het dorpenbeleid wordt versterkt door het lopende herindelingstraject tussen de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld. In 2020 heeft de provincie Gelderland het initiatief genomen om de bestuurskracht van de gemeente Scherpenzeel te verbeteren. Om te komen tot die verbeterde bestuurskracht heeft de provincie diverse varianten onderzocht waarbij uiteindelijk is besloten dat de variant met een herindeling met de gemeente Barneveld het meest kansrijk is. Gedeputeerde Staten hebben inmiddels een herindelingsontwerp gepresenteerd waarbij gekozen wordt voor een herindeling van de gemeenten Scherpenzeel en Barneveld in een constellatie waarbij de invloed en zeggenschap van de dorpsgemeenschappen van de nieuwe gemeente geregeld en gewaarborgd is. Daarom zetten Gedeputeerde Staten in het herindelingsontwerp in op een vernieuwde en passende vorm van kernenrepresentatie of binnengemeentelijke decentralisatie van zeggenschap en mogelijk daarbij behorende instrumenten en budgetten in de nieuwe gemeente Barneveld. Gedeputeerde Staten gaan er daarbij vanuit dat het dorpenbeleid voor de inwoners van de gemeente Scherpenzeel "het beste van twee werelden" betekent en dat het voor de inwoners van de overige dorpen van de gemeente Barneveld mogelijk een impuls kan geven voor het gemeenschapsleven en de zeggenschap hierover. De wens van Gedeputeerde Staten om te komen tot een nieuwe gemeente met een vernieuwde vorm van dorpenrepresentatie is een mooie kans om door te pakken op de reeds ingezette weg. Vanuit deze context wordt dan ook een uitnodiging geadresseerd aan de Barneveldse dorpen en de gemeente Scherpenzeel om mee te denken over een passende vorm van vernieuwd zeggenschap.

2. Uitgangspunten

Strategische Visie Barneveld 2030

In september 2016 is de Strategische Visie Barneveld 2030 vastgesteld. In deze visie is al ingezet op het uitbouwen van de netwerksamenleving. Daarin werken gemeente en samenleving op basis van gelijkwaardigheid samen en nemen eigen verantwoordelijkheid. De samenleving krijgt meer ruimte voor initiatieven en de gemeente zit daar minder sturend bovenop. De gemeente ondersteunt en faciliteert kansrijke burgerinitiatieven die kunnen bijdragen aan de strategische doelen. Dat kan zijn door inzet van menskracht en/of middelen, door het beschikbaar stellen van kennis, door het verbinden van partijen en/of door het vaststellen van noodzakelijke (bestemmings)plannen.

Omgevingsvisie

Met de omgevingsvisie wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkelingen vereenvoudigen. De gemeente Barneveld treft veel voorbereidingen om klaar te zijn wanneer de nieuwe wet in werking treedt. De omgevingsvisie is een van de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet. Op dit moment worden er voorbereidingen getroffen voor het opstellen van omgevingsvisie voor Barneveld-centrum en voor Voorthuizen-centrum. Daarbij wordt er gebruik gemaakt van verschillende vormen van participatie.

Gebiedsregie

Omdat ieder gebied andere eigenschappen en vraagstukken kent, is een meervoudige blik en een integrale aanpak van verschillende vraagstukken noodzakelijk. Hiervoor formuleert de gemeente een visie, beleid en een aanpak voor gebiedsregie en geeft invulling aan de functie van gebiedsregisseur.

Nota wijkplatforms

De gemeenteraad heeft in de nota wijkplatforms de wijze beschreven waarin er met de diverse wijkplatforms wordt samengewerkt. Inmiddels is in elke dorp van de gemeente minimaal 1 wijkplatform actief.

Dorpsplannen

De nota "Participatie in Barneveld" uit 2019 heeft gevolgen voor de strategische visie. Hierin is namelijk een voorstel voor de werkwijzen om te komen tot dorpsplannen opgenomen. Met deze werkwijze wil de gemeenteraad de dorpsplannen een sterkere positie geven zodat recht gedaan wordt aan de geleverde inspanningen en de lokaal gemaakte keuzes. De werkwijze heeft tot doel om tot dorpsplannen te komen die sterker verankerd worden in gemeentelijk beleid, waarbij dorpen en gemeente zich samen conformeren aan (onderdelen) van het plan. Bij het opstellen van dorpsplannen nemen de verschillende verenigingen van Plaatselijk Belang een sleutelpositie in als gesprekspartner voor de gemeente.

Burgerinitiatief

De gemeente kent sinds 2007 het recht van burgerinitiatief. Dit houdt in dat een groep inwoners zelf een concreet voorstel kan agenderen in de raad. Inmiddels is er ervaring opgedaan met diverse burgerinitiatieven.

Right to challenge

Right to challenge is bij initiatiefvoorstel door de raad geïntroduceerd in april 2017. Dit geeft inwoners een kans de gemeente uit te dagen de uitvoering van een bepaalde taak over te dragen aan een groep mensen. Inmiddels is er onder andere in Stroe ervaring met right to challenge opgedaan.

Organisatievisie "Blij met Barneveld"

De gemeente Barneveld heeft een nieuwe organisatievisie. De visie "Blij met Barneveld" geeft de komende jaren richting aan de verdere organisatieontwikkeling van de gemeentelijke organisatie. Centraal staat dat de gemeente elke dag van betekening wil zijn voor de Barneveldse samenleving. Daarvoor staan in het dagelijks handelen de kernwaarden gastvrij, ondernemend, verbindend en wendbaar centraal.

3. Veranderende rol van de gemeente

De rol van de gemeente in de samenleving is aan het veranderen, meer gericht op verbinden, netwerken, samenwerken en stimuleren. De nadruk ligt op processen die gericht zijn op "buiten", op regie en op samenwerken met daarbij overlaten en overdragen.

De gemeente wil meer samen, klantgerichter, projectmatiger en innovatiever met stakeholders van buiten samen werken. Het maken van beleid is slechts een instrument om acties in beweging te zetten, te regisseren, te verbinden en te faciliteren. Er wordt gestuurd op het regisseren en het creëren van randvoorwaarden voor initiatieven en verantwoordelijkheden vanuit de samenleving.

De gezamenlijk te formuleren ambitie moet energie opleveren voor alle deelnemers en de basis vormen voor samenwerking. De gemeente brengt eigen speerpunten, belangen en doelstellingen in. Anderen nemen vrijwillig deel en vanuit hun eigen belang. Dit moet leiden tot breed gedragen beleid en zorgen voor vertrouwen en kracht wanneer het om uitvoering gaat.

4. Positie gemeente Scherpenzeel

In het herindelingsproces heeft de gemeente Scherpenzeel tot nog toe gepleit voor behoud van zelfstandigheid. Of en in welke vorm de herindeling uiteindelijk doorgang zal vinden, is op dit moment nog onduidelijk. De positie van de gemeente Scherpenzeel in het proces van het nieuw te vormen dorpenbeleid is daarom een punt van aandacht. De consequenties voor het dorpenbeleid 2.0 zijn tweeledig. Enerzijds moet het beleid voldoende ruimte bieden om invulling te geven aan de behoefte van Scherpenzeel voor meer zeggenschap en autonomie en anderzijds zal het dorpenbeleid voldoende flexibel moeten zijn om ook zonder herindeling met Scherpenzeel een meerwaarde te hebben voor de Barneveldse dorpen. Nu Gedeputeerde Staten hebben besloten dat de optie van herindeling de best passende is, is de kans aanwezig dat Scherpenzeel voor wat betreft inwoneraantal tot de grotere kernen van de nieuwe herindelingsgemeente gaat horen. Om die reden is het wenselijk dat er in het proces om te komen tot het dorpenbeleid 2.0 voldoende ruimte is voor de gemeente Scherpenzeel om desgewenst volledig te participeren.

5. Focus: thema's en vraagstukken

De opdracht is om een startnotitie op te stellen om te komen tot de best passende vorm van mede-zeggenschap door de Barneveldse dorpen. In de startnotitie staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

- Wat is de best passende mogelijkheid om het dorpenbeleid 2.0 vorm en inhoud te geven gelet op de beleidsmatige mogelijkheden en de ervaringen en behoefte in de verschillende dorpen? Bij de beantwoording van deze vraag is de wens om te komen tot een toegespitst kader voor meer zeggenschap c.q. beïnvloedingsmogelijkheden van de verschillende dorpsgemeenschappen als uitgangspunt.

In de startnotitie komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- Evaluatie:
- Onderzoeksvragen (niet limitatief):

- Wat zijn de ervaringen die zijn opgedaan met de inzet van de diverse instrumenten uit het dorpenbeleid 1.0?
 - Wat is de behoefte in de verschillende dorpen voor meer zeggenschap?
 - Welke ideeën leven er in de verschillende dorpen voor vernieuwing van het dorpenbeleid?
- Beleidsanalyse:
Onderzoeksvragen (niet limitatief):
- Welke mogelijkheden zijn er om te komen tot binnengemeentelijke decentralisatie van zeggenschap?
 - Wat zijn best practices daarvan in Nederland?
 - Welke mogelijkheden zijn er om de wensen, behoeften en verwachtingen van de inwoners van de gemeente Scherpenzeel zoals geuit in het open overleg ten aanzien van behoud van voorzieningen en dienstverlening te koppelen aan de verschillende opties voor binnengemeentelijke decentralisatie?
- Beleidskader/advies:
In dit deel van de onderzoek worden de kaders geschetst voor het dorpenbeleid 2.0.

6. Organisatie

De bestuurlijke opdrachtgever voor het dorpenbeleid 2.0 is wethouder Van Daalen. De gemeentesecretaris is de ambtelijke opdrachtgever. De ambtelijke opdrachtnemers zijn 5.1.2.a 5.1.2.b en 5.1.2.e. De ambtelijk opdrachtnemers kunnen een interne dan wel externe projectleider aanstellen voor het uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van de startnotitie. De wenselijkheid van een begeleidingsgroep met externen vanuit het Ministerie van BZK, de provincie Gelderland, de gemeente Scherpenzeel en een aantal Barneveldse dorpen wordt daarbij in kaart gebracht. Tenslotte wordt voorgesteld om deze bestuursopdracht onderdeel te laten uitmaken van het in ontwikkeling zijnde plan van aanpak om te komen tot de nieuwe fusiegemeente en de daarin opgenomen organisatiestructuur. Concreet zal dit naar verwachting betekenen dat de werkgroep dorpenbeleid een aparte werkgroep gaat vormen binnen de intergemeentelijke projectorganisatie.

7. Fasering dorpenbeleid 2.0

7.1 Ontwikkelfase

Uitgangspunt is om het dorpenbeleid 2.0 in dialoog met de dorpen, de gemeente Scherpenzeel, de provincie Gelderland en het ministerie van BZK tot stand te brengen. Daarbij wordt de volgende werkwijze voorgestaan. Na goedkeuring door college van de bestuursopdracht bestaat de eerste stap uit het uitvoeren van de onder paragraaf 5 beschreven fase van beleidsevaluatie en beleidsanalyse. De uit deze fases verkregen informatie wordt verwerkt in een factsheet. De factsheet geeft ook een onderbouwing voor de mogelijke keuzen in de volgende fase. De factsheet gaat naar de betrokkenen in het proces, wordt behandeld in het college en wordt ter kennisgeving van de raad gebracht.

7.2 Besluitvormingsfase

Op basis van de behandeling van de factsheet in het college wordt een concept-agenda en uitvoeringsstrategie opgesteld. Dit document wordt in een tweede sessie met de betrokken partners besproken en bijgesteld. De factsheet vormt samen met de concept-agenda en uitvoeringsstrategie de startnotitie voor het dorpenbeleid 2.0. De startnotitie zal ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

7.3 Uitvoeringsfase

De uitvoering van het dorpenbeleid is afhankelijk van het verloop van het herindelingsproces. Indien de herindeling doorgaat, zal het dorpenbeleid 2.0 in het herindelingsadvies worden meegenomen en opgepakt in het kader van de werkzaamheden om te komen tot een nieuwe gemeente. Indien de herindeling geen doorgang vindt, zal het dorpenbeleid als zelfstandig gemeentelijk beleid worden geïmplementeerd.

8. Planning

Het bereiken van draagvlak onder de verschillende stakeholders voor het uiteindelijke voorstel maakt onderdeel van het proces uit. Daarbij gaat zorgvuldigheid voor snelheid. De planning is om de startnotitie eind 2021 gereed te hebben voor besluitvorming door de raad.

9. Beschikbare middelen

Voor het opstellen van het dorpenbeleid 2.0 wordt een budget van € 5.126,-- beschikbaar gesteld voor inhuur van externe deskundigheid. Dit bedrag zal na vaststelling van de bestuursopdracht door het college van burgemeester en wethouders ter kennisgeving worden aangeboden aan de raad waarbij het voorstel is om het benodigde budget via de maandrapportage door de raad te laten autoriseren.

10. Aandachtspunten/risico's

Een realistische aanpak houdt in dat bij de start van het proces in dat de mogelijke risico's in beeld worden gebracht en afgedekt.

- Het proces moet voldoende geborgd zijn.
Voor de begeleiding van het proces moet voldoende capaciteit en middelen beschikbaar zijn. Deze bestuursopdracht moet daarvoor de waarborgen bieden. Qua bezetting wordt gedacht aan een klein team waarbij onder regie van de opdrachtnemers een projectleider met project- assistent wordt aangesteld.
- De uitgangspunten moeten duidelijk zijn
Dit geldt met name voor de inhoudelijke uitgangspunten als mede met de planning en de relatie met het lopende fusietraject.

Bijlage.

- Doorontwikkeling dorpenbeleid gemeente Barneveld (dorpenbeleid 2.0)

5.1.2.e, 02-03-2021, versie 2

Bijlage 1. Opzet participatie versterking bestuurskracht Scherpenzeel (bijlage bij plan van aanpak 25 september 2020)

Vertrekpunten participatie

- Vertrekpunt voor participatie = vertrekpunt variantenonderzoek;
- Drie varianten: Scherpenzeel zelfstandig, Duurzaam partnerschap met Barneveld, Fusie met Barneveld per 1 januari 2023;
- Doelgroepen: stakeholders in Scherpenzeel en Barneveld
- Inhoudelijk vertrekpunt: de thema's uit toekomstvisie Scherpenzeel (2018), aan te vullen met thema's uit Barneveld.

Doel van de participatie

- Informeren van stakeholders over de reden van het onderzoek en open overleg
- Betrekken van stakeholders bij het proces
- Ophalen van inhoudelijke wensen, zorgen, ideeën over een breed scala aan onderwerpen
- Ophalen van emoties, sentimenten, gevoeligheden (stoom afblazen)
- Laten zien en bespreken wat met de resultaten van het 'ophalen' is gedaan
- Verkennen van draagvlak voor de verschillende varianten
- Inzicht in het draagvlak voor de (aan het eind) gekozen variant.

Strategie

Kernwaarden en -begrippen in de participatie zijn:

- Open en toegankelijk
- Gelijkwaardigheid in proces (drie partijen) én varianten.

We nemen als basis de Gelderse participatieaanpak (concept) en communicatielij, aangevuld met de communicatie- en participatie aanpak van Scherpenzeel en Barneveld op de niveaus 'informeren' en 'consuleren en adviseren'.

'We' zijn in dit voorstel medewerkers van de provincie en van de gemeenten samen.

Uitnodigend

Dat betekent dat iedereen zich vrij en welkom voelt om deel te nemen. Uiteraard maken mensen daarin zelf de keuze. Uitnodigend betekent ook dat we stakeholders opzoeken. We organiseren kleine bijeenkomsten, zijn waar mogelijk zichtbaar op straat en bij verenigingen/organisaties en zijn digitaal goed te vinden.

Met wie?

We zoeken mensen op, fysiek en digitaal, fysiek uiteraard conform richtlijnen RIVM. We nodigen daarvoor gericht individuen en groepen uit of gaan daar op bezoek. Van individuele ondernemers tot comité Scherpenzeel Zelfstandig en van jongeren tot gepensioneerde vrijwilligers. Ook voorzien we gesprekken (zowel in Scherpenzeel als in Barneveld) met vertegenwoordigers van publieke voorzieningen, belangenorganisaties, onderwijs, vertegenwoordigers van kerkgenootschappen en waar zinvol individuele bewoners.

We nodigen gericht uit in een dwarsdoorsnede van de Scherpenzeelse en Barneveldse samenleving, waarbij het zwaartepunt in Scherpenzeel ligt.

Daarnaast doen we oproepen aan 'iedereen' om vooral mee te komen praten, meningen in te brengen en discussies te voeren.

Waarover?

Op basis van de aanpak variantenonderzoek en de daarin benoemde afwegingscriteria voor de drie varianten maken we gerichte vragen en destilleren we gespreksonderwerpen. De Toekomstvisie 2018 betrekken we daarbij, aangevuld met thema's uit Barneveld. Per doelgroep/gesprek zal het accent in de inhoud anders liggen.

Hoe?

Er wordt ingezet op een breed palet aan communicatiemiddelen. Het zwaartepunt ligt hierin bij persoonlijk contact.

We zorgen voor persoonlijke ontmoetingen dichtbij huis of werk en organiseren kleine groepsbijeenkomsten. Op centrale locaties in Scherpenzeel en Barneveld spreken we af met individuele personen of kleine groepjes, we sluiten aan op activiteiten in de **5.12e** of bij sportverenigingen etc.

Daarnaast zijn we zichtbaar 'op straat'. We zijn aanwezig op plekken waar veel mensen komen. Daar gaan we het gesprek aan met passanten over verschillende onderwerpen.

We organiseren themabijeenkomsten in een workshopachtige setting over verschillende thema's waarvoor mensen zich kunnen inschrijven.

Tot slot ontwikkelen we een digitaal kanaal (website, platform) waarop mensen mee kunnen doen.

Het verdient de voorkeur om de afzender van de communicatie neutraal te laten zijn. Dus niet onder de vlag van de provincie maar ook niet onder die van de gemeenten. Met een hele simpele huisstijl, al dan niet met de logo's van de drie overheden, geven we de communicatie vorm.

Stappen

1. De eerste stap is dat de provincie laat zien dat de participatie daadwerkelijk open is en dat er drie varianten worden onderzocht. Daarvoor maken we een filmpje dat breed inzetbaar is: op een website, tijdens gesprekken en bijeenkomsten. Omdat de provincie in deze fase de regie voert, speelt een van beide provinciebestuurders een rol in dit filmpje. Het filmpje geeft ook feiten en cijfers, processtappen en doet een oproep om mee te komen praten. De eerste stap is een stap van 'informatie brengen'.
Planning: eind september.
2. De tweede stap is het aangaan van gesprekken, individueel of in kleine groepen; dit geldt zowel voor betrokkenen (stakeholders) in Scherpenzeel als in Barneveld. Na een korte gezamenlijke terugblik stellen we vragen op basis van de inhoudelijke thema's, waardoor mensen meedenken over zaken die belangrijk zijn bij de uiteindelijke afweging van varianten. In deze stap gaat het dus niet om de varianten maar om de belangrijke thema's. De daarvoor benodigde informatie wordt ontleend aan het brondocument, dit is het resultaat van stap 2 in het variantenonderzoek. Bij een aantal gesprekken sluiten ook bestuurders aan. Dit is een stap van 'informatie halen'.
Planning: oktober.
3. In de derde stap organiseren we themagewijs een aantal bijeenkomsten. Als daarvoor veel belangstelling is organiseren we er meerdere over één thema, na elkaar of parallel in kleine groepen. Ook hierbij zijn bestuurders in een aantal gevallen aanwezig. Ook deze stap is 'informatie halen'.
Planning: oktober - november
4. De vierde stap is weer een stap van 'brengen'. We laten door middel van een concept-participatieverslag zien wat de uitkomsten van het onderzoek zijn en hoe de varianten zijn beoordeeld. Deelnemen aan de presentatie door provinciebestuurders is hiervoor gewenst. Deelnemers kunnen hier nog op reageren, waardoor het participatieverslag wordt gevalideerd.
Planning: eind november

Tegelijkertijd met deze stappen lopen ook digitale activiteiten: het 'informatie halen' kan op een platform/website. Brengen met diezelfde website maar ook met webinars.

De planning is gekoppeld aan de eerste 5 stappen die in het variantenonderzoek worden doorlopen.

	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	1 januari 2023 en verder
Keuze voor herindeling		HA PS						
Plan van aanpak	Vorbereiden en vaststellen colleges (begin juni) en (gedeeltelijk door) raden (begin juli)							
Uitwerken beknopte visie voor nieuwe organisatie		Vorbereiden		Uitwerken/uitrollen				
Dienstverleningsconcept Opstellen				Wordt ontwikkeld				
Besturingsconcept				Wordt ontwikkeld				
Personeel		Keuze voor overgang personeel (scenario)	Sociaal plan en/of afspraken maken over plaatsingsperiode	Structuur, formatieplan, functieboek	Plaatsen medewerkers		Harmonisatie lokale arbeidsvoorwaarden	Alle medewerkers geplaatst
Uitzonderingen harmonisatie voorschriften.			Inventariseren en bepalen ambitieniveau	Harmoniseren van deze voorschriften				Alles gereed om vast te laten stellen
Harmonisatie gemeentelijke voorschriften			Inventariseren/ bepalen ambitieniveau. Starten met voorbereiden van de harmonisatie indien dat door beide gemeenten wenselijk wordt geacht.					Delen worden vastgesteld, andere delen worden binnen 2 jaar vastgesteld.
Integratie bedrijfsvoering		Inventarisatie/bepalen ambitie niveau		Planvorming	Harmoniseren		Proces wordt doorgezet	
Herindelingsverkiezingen georganiseerd door de gemeente Barneveld op basis van artikel 52 Wet ahri.					voorbereiden	voorbereiden	organiseren	Nieuwe raad is gekozen
Communicatie			Intern afstemmen, extern behouden eigen communicatie lijn (wel afstemmen) harmoniseren kan als beide organisaties dat wenselijk achten.					
Kernenbeleid	Barneveld in eerste instantie in de Lead Dit valt officieel buiten dit PVA maar is wel sterk verbonden.							

Een eventuele fusie is een dynamisch proces en daarom kan de planning veranderen. Afhankelijk van het vervolg van het proces kan de omvang en tijdsperiode van de stappen aangepast worden.

Netwerkgemeente Scherpenzeel

Toekomstvisie

Samen zijn we Scherpenzeel

24 maart 2021

Vormen van participatie in Scherpenzeel (1)

Raadplegen Rolneming gemeente (opdrachtgeven, regisseren)

Beleidscyclus: Beeldvorming-O-B

Inspraak en zienswijzen

Enquêtes

(Digitale) debatten

Schouw

Adviesraden: Sociaal domein, cultuur, markt, begraven, jongeren,
monumenten

Vormen van participatie in Scherpenzeel (1)

Oproep voor de peiling over de Toekomst van Scherpenzeel

Wanneer komt u stemmen?
Met deze peilingpas kunt u stemmen op maandag 15, dinsdag 16 en woensdag 17 maart 2021 van 7.30 tot 21.00. Op maandag en dinsdag is het stemmen vooral bedoeld voor bewoners die als gevolg van het coronavirus tot de risicogroepen behoren.

Waar komt u stemmen?
Meening en stemming:

- Kantoor van de Bureaucratie
- Participatiecentrum Breda

 Meening:

- Kantoor van de Bureaucratie
- Participatiecentrum Breda
- Participatiecentrum Breda
- Participatiecentrum Breda
- De Achterhoek

Algemene informatie

- Dit is een peilingpas.
- Uw pas wordt afgeleverd op uw adres of u kunt deze afhalen op de gemeentehuis op 11 februari 2021. Het is mogelijk om een gemeentelijke peiling af te halen op de Tweede Kamer Verkiezingen te organiseren (artikel 11.10 Wet 2015).

PEILINGPAS

VOORBEELD

2021

Vormen van participatie in Scherpenzeel (2)

Adviseren/meebeslissen Rolneming gemeente (regisseren, cocreatie)

Burgerpanel

Netwerkoverleg (duurzaamheidsambassadeurs).

Digitaal discussieplatformn (participatie van de Omgevingsvisie)

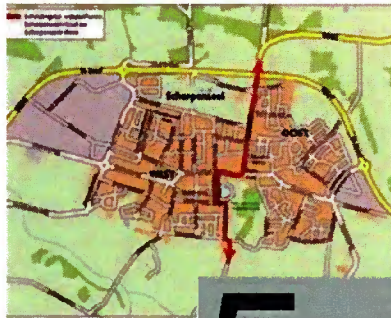
Wijkplatforms

Kinderburgemeester

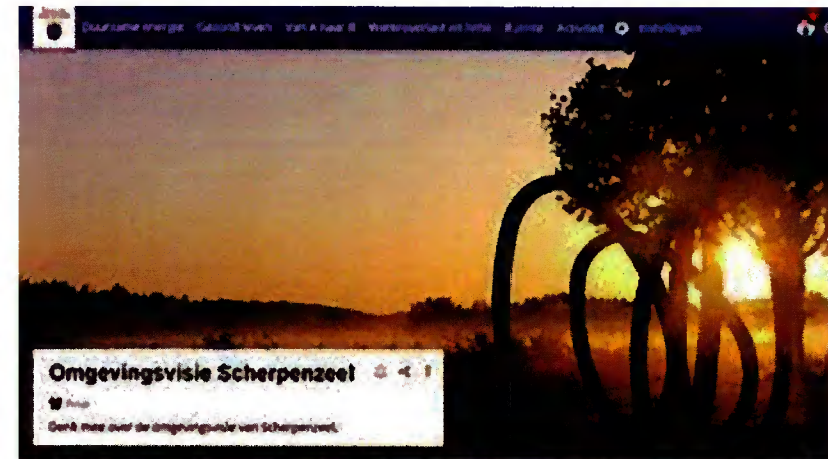

Vormen van participatie in Scherpenzeel (2)

Duurzaam Scherpenzeel

5.1.2.e

Deel mee over de omgevingsvisie van Scherpenzeel!

Participeer op het platform!

Op dit platform zullen we je betrekken bij de omgevingsvisie van onze gemeente. Op dit platform staan verschillende thema's die over half november, je kunt denken of reageren op vragen, of begeleiden of reageren van andere bewoners, je kunt de

Vormen van participatie in Scherpenzeel (3)

Meebeslissen **Rolneming gemeente (cocreatie, faciliteren)**

Inwonersinitiatieven (bikepark, zwembad)

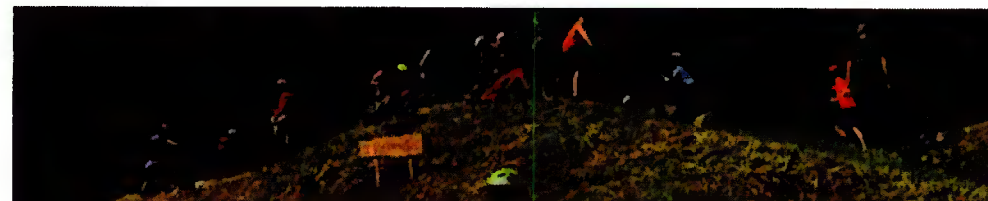
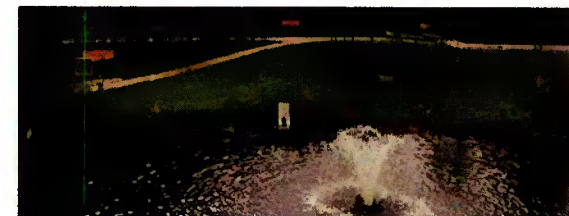
Ontwerpateliers (herinrichting eikenlaan, speelvoorzieningen Akkerwinde)

Gezamenlijk beleidsontwikkeling (sport- en preventieakkoord)

Initiatiefnemers zelfverantwoordelijk voor participatie in gebiedsonstwikkeling (CPO, Zwarte land 2)

Vormen van participatie in Scherpenzeel (3)

Vervolgstappen

Van experimenten naar beleid (ook update participatieverodening)

Nieuwe vormen van gesprek: waardierend vernieuwen en deep democracy

Samen met: betrokken inwoners en VNG

DEMOCRATIE
in actie

LEESWIJZER BRONMATERIAAL VOORBEREIDING BESLUITVORMING VERSTERKING BESTUURSKRACHT SCHERPENZEEL DOOR GS GELDERLAND

Beleid en rol Provincie ten aanzien van bestuurskracht (algemeen)

Huidig beleidsmatig kader voor de beoordeling en omgang met bestuurskrachtvragen van gemeenten is de *Nota Sterk Bestuur (2018, bijlage)*, waarin een programmatische aanpak wordt voorgestaan ten aanzien van de versterking van lokale bestuurskracht en samenwerkingskracht in de provincie. Uitgangspunt daarbij is dat gemeenten zelf zoveel mogelijk in staat worden gesteld om hun bestuurskracht te versterken en bestuurskrachtproblemen te voorkomen. De provincie biedt hiervoor faciliteiten (o.a. onderzoekssubsidie), voert bestuurlijk overleg en biedt bestuurlijke en soms financiële ondersteuning bij de oplossing van bestuurskrachtvragen.

Als handreiking voor gemeenten die hun bestuurskracht willen versterken is een *begrippenkader (bijlage)* opgesteld waarin randvoorwaarden/toetspunten voor bestuurskracht zijn opgesteld. Dit begrippenkader is niet bedoeld voor een "mathematische" oordeelsvorming, maar om gemeenten in staat te stellen in hun specifieke situatie te werken aan die elementen van bestuurskracht die versterking behoeven. Dat is het meest effectief en leidt ook tot het meeste draagvlak voor eventuele veranderingen. Wel is voor de provincie uitgangspunt dat acute bestuurskrachtproblemen - bv. dat de dienstverlening aan de inwoners of ondernemers niet meer goed functioneert - worden voorkomen en niet pas op of na dat moment kunnen worden aangepakt. De provincie heeft daarbij ook leerervaring opgedaan in eerdere trajecten waarbij door te weinig bestuurlijke anticipatie, voor inwoners ongewenste situaties in gemeentelijke functioneren konden ontstaan.

De rol van de provincie bij het ontwikkelen en versterken van bestuurskracht is dus primair ondersteunend en faciliterend vanuit een maatwerkbenadering. Dat maatwerk wordt vooral in een regionale context geplaatst. Gelderland gelooft in de kracht van regio's en een regionale aanpak bij het realiseren van brede maatschappelijke doelen en heeft dat ook als basis voor zijn bestuurlijk optreden in veel situaties. Daarom worden in de *Nota Sterk Bestuur* de begrippen bestuurskracht en samenwerkingskracht in elkaars verlengde gebruikt. Van individuele gemeenten mag verwacht worden dat ze voldoende bijdragen aan regionale aanpakken en zich voor hun eigen lokale doelen goed kunnen verbinden met andere partners (bestuurlijk en maatschappelijk). Dat is los van de schaal, al zou wel gesteld kunnen worden dat een kleine gemeente voor het realiseren van sommige van haar ambities nog afhankelijker is van andere partijen bij het realiseren daarvan dan grote gemeenten en dus eerder over meer dan over minder samenwerkingskracht moet beschikken.

De provincie zal zich dus inzetten om samen met betrokken gemeenten en vanuit het initiatief van die gemeenten haar rol op het gebied van bestuurskracht in te vullen. En tegelijk kan de provincie ook – als dat leidt tot onvoldoende resultaat – eigen verantwoordelijkheid en regie nemen. Ook daarbij is bij voorkeur sprake van co-productie met betrokken gemeenten, maar dan vanuit een meer initiërende rol. Bij de invulling van de bestuurlijke rol en de keuze van de passende interventies kiest de provincie daarbij uiteindelijk (uiteraard) voor het belang van de inwoners.

Ontwikkeling en versterking bestuurskracht Scherpenzeel

Vanaf in ieder geval ca. 15 jaar geleden worden in Scherpenzeel zelf bestuurskrachtproblemen ervaren. Na onderzoek en afweging daarvan wordt er initiatief (2007) genomen tot een fusie met de buurgemeenten Woudenberg en Renswoude, waarbij die laatste gemeente zich hiertegen verzet. Deze fusie poging heeft geleid tot een wetsvoorstel, dat uiteindelijk in 2011 door de toenmalige Minister van BZK wordt ingetrokken. Vanaf 2011 hebben provincie en gemeente regelmatig bestuurlijk overleg gevoerd in het kader van bestuurskracht en waren er diverse initiatieven en onderzoeken vanuit de gemeente aangaande bestuurskracht en mogelijke versterking daarvan.

In de genoemde Statennotitie Sterk Bestuur van 2018 wordt voor de Regio Food Valley specifiek kwetsbaarheden geconstateerd in de bestuurskracht van de gemeente Scherpenzeel. GS vindt het van belang dat deze gemeente de bestuurskracht duurzaam gaat versterken. Via bestuurlijk overleg met de gemeente wordt hier aandacht voor gevraagd. In 2018 start Scherpenzeel, mede op instigatie van de Provincie, met het proces voor het opstellen van de *Toekomstvisie (bijlage)*. In een interactief dialoogproces met inwoners, maatschappelijke organisaties en bestuurlijke partners komt de gemeenteraad tot een unaniem besluit over doelen en uitgangspunten voor Scherpenzeel 2030. In de Toekomstvisie wordt geen uitspraak gedaan over de gewenste bestuurlijke constructie, wel worden uitgangspunten en ontwikkelpunten geformuleerd voor de uitvoering van de Toekomstvisie.

In 2019 geeft Scherpenzeel opdracht tot *onderzoek naar de realisatiekracht (bijlage)* in relatie tot de doelstellingen uit de Toekomstvisie. Het onderzoeksbureau (5.1.2.e) komt tot de conclusie dat die zowel bestuurlijk als ambtelijk niet in balans zijn met de gestelde doelen. Deze conclusie wordt door de gemeenteraad unaniem onderschreven (*raadsbesluit 27 juni 2019, bijlage*).

Het onderzoeksbureau constateert ook dat Scherpenzeel eigenlijk nog een van de weinige (zo niet de enige) gemeenten in Nederland is onder de 20.000 inwoners die bijna alle taken zelf uitvoert ("stand-alone") en niet werkt in een breder verband van andere gemeenten, dan wel met een of meer vaste partners in een ambtelijk/bestuurlijk verband. Het onderzoeksbureau richt zich in zijn aanbevelingen om tot versterking van de realisatiekracht te komen met name op dit aspect. Uit een analyse van 4 opties (zelfstandigheid, ambtelijke fusie, regiegemeente en fusie met Barneveld) trekt het bureau de conclusie dat alleen fusie met Barneveld leidt tot structurele en lange termijn versterking van de realisatiekracht. De gemeenteraad neemt deze conclusie niet over, maar besluit tot een verder onderzoekstraject op dit punt (*raadsbesluit 27 juni 2019, bijlage*).

In juli 2019 heeft (een delegatie van) de gemeenteraad overleg met de Commissaris des Konings in verband met de vervulling van de burgemeestersvacature. In dit overleg wordt afgesproken (*zie brief 22 juli, bijlage*) dat in het onderzoekstraject van de gemeenteraad 2 opties zullen worden onderzocht: zelfstandigheid en fusie met Barneveld. Het daaropvolgende onderzoekstraject (door een Stuurgroep uit de gemeenteraad) leidt tot een nota "*Regie over de toekomst van Scherpenzeel*" (*bijlage*). Bij de opstelling van dit rapport heeft de Stuurgroep gebruik gemaakt van het begrippenkader rondom bestuurskracht. Bij *brief van 20 november geeft GS (bijlage)* aan dat in dit rapport balans wordt gemist in de vergelijking tussen beide scenario's en wordt aandacht gevraagd voor enkele specifieke toetspunten/randvoorwaarden voor de ontwikkeling van bestuurskracht.

Onderliggend aan zowel de behoefte tot een open scenariovergelijking als aan het presenteren van de toetspunten/randvoorwaarden is dat door de provincie vooringenomenheid wordt ervaren in het rapport voor wat de beste route naar meer bestuurskracht voor Scherpenzeel zou moeten zijn. Het rapport stelt onomwonden dat zelfstandigheid de beste weg is naar behoud van voorzieningen, omdat er dan sprake is van "volledige regie". Dit is een veronderstelling die in het rapport niet op feiten wordt gebaseerd en waar naar de mening van GS ook tal van voorbeelden naast kunnen gelegd, waar behoud en versterking van dorpsvoorzieningen juist gebaat is geweest bij het functioneren in een groter gemeentelijk verband van kernen/dorpen. Het adagium "regie" lijkt in de onderbouwing van de scenario's noodzakelijkerwijs te moeten leiden tot gemeentelijke zelfstandigheid en dan nog bij voorkeur via voortzetting van de "stand alone". De onderliggende informatie die gebruikt wordt voor beide scenario's is niet gelijkwaardig en suggesties en voorstellen vanuit de gemeente Barneveld voor de onderbouwing van de vergelijking worden zonder inhoudelijke afweging niet meegenomen.

De provincie vindt het belangrijk dat in een zo verstrekkende afweging met langjarige consequenties niet vanuit vooringenomenheid of aannames ten aanzien van 1 optie wordt besloten maar dat er ook open naar een realistisch alternatief gekeken wordt (namelijk het samengaan met een grotere meerkernige buurgemeente). Een alternatief dat ook al uit door de gemeente zelf geëntameerd onderzoek als beste optie uit de bus was gekomen. En het zijn juist de in de brief van 20/11 genoemde toetspunten/randvoorwaarden voor bestuurskracht die vanuit de opvatting van de provincie in die vergelijking centraal zouden moeten staan.

In december 2019 besluit de gemeenteraad in meerderheid voor het spoor zelfstandigheid en tot afsluiting van spoor herindeling met Barneveld, waarbij een traject van bestuurskrachtversterking moet worden ingezet volgens een aantal uitgangspunten (*zie raadsbesluit 9 december 2019*).

Bij brief van 17 december 2019 (*bijlage*) heeft Gedeputeerde Staten aangegeven dat met deze besluitvorming de zorgen van GS over de toekomstbestendigheid van de gemeente niet zijn weggenomen. GS meent dat met de besluitvorming nog niet aan de door GS eerder genoemde randvoorwaarden voor een duurzame toekomst van de gemeente is voldaan. In de brief worden ze nog eens benoemd:

- Strategische kracht
- Verbinding in het politiek-bestuurlijk samenspel
- Visie op de regionale samenwerking
- Versterking van de ambtelijke organisatie
- Financiële uitwerking van de maatregelen

In de brief verzoekt GS aan het nieuw gevormde College van B&W om actie en inzicht in te nemen maatregelen om aan de genoemde punten tegemoet te komen.

De Kadernota 2021-2024 van Scherpenzeel

Bij brief van 14 januari 2020 heeft B&W (*bijlage*) van Scherpenzeel aangegeven hoe ze bij het opstellen van de Kadernota aandacht willen besteden aan de door GS gestelde randvoorwaarden voor een duurzaam zelfstandig en bestuurskrachtig Scherpenzeel. Op 6 februari heeft GS (*bijlage*) in reactie hierop aangegeven dat aan het College van B&W tot en met de besluitvorming over de Kadernota 2021-2024 de tijd wordt gegeven om noodzakelijke acties uit te voeren naar aanleiding van de brief van 17 december voor een duurzaam en zelfstandig Scherpenzeel, waarbij de genoemde randvoorwaarden voor een duurzaam zelfstandig en bestuurskracht uit die brief nog eens zijn benoemd. Tevens is in deze brief aangegeven dat GS zich voorbereidt op de start van een artikel-8 Wet Arhi procedure (o.a. verkenning) die van toepassing kan worden indien in die besluitvorming niet wordt voldaan aan de noodzakelijke voorwaarden voor een duurzaam en zelfstandig Scherpenzeel. In de brief wordt tenslotte aangegeven dat GS maandelijks wil overleggen over de acties en de voortgang (zgn. monitoringoverleg).

In de periode 6 februari – 26 mei 2020 hebben 4 monitoringoverleggen plaatsgevonden: op 6/2, 3/3, 9/4 en 15/5. Op 4 juni a.s. is (voorlopig) het laatste overleg gepland. In deze overleggen:

- is van de zijde van B&W Scherpenzeel informatie gegeven over de voortgang bij de opstelling van de Kadernota en de verschillende deelonderwerpen naar aanleiding van de eigen brief van 14 januari en de reactie van GS van 6 februari.
- Van de zijde van GS is met name naar voren gebracht dat verwacht wordt dat deze keer een evenwichtige en gelijkwaardige vergelijking wordt meegenomen van de beide scenario's Zelfstandigheid en Fusie met de gemeente Barneveld. Naar de mening van GS is dit bij de voorbereiding van de besluitvorming van 9 december 2019 niet goed gebeurd, hetgeen in de brief van 20 november 2019, ook al eerder is gemeld. GS heeft aangegeven dat van een

bestuurskrachtig B&W verwacht mag worden dat bij een zo ingrijpende en verreikende (investerings)beslissing een open afweging van varianten en scenario's plaatsvindt.

- In de vergadering van 9 april 2020 heeft B&W Scherpenzeel ingestemd met het voorstel van GS om deze evenwichtige en gelijkwaardige scenariovergelijking bij de opstelling van en afweging over de Kadernota te betrekken. Een format hiervoor is vervolgens in ambtelijk overleg tussen gemeente en provincie voorbereid. Ook is aangeboden om te ondersteunen indien van de zijde van Scherpenzeel gebruik gemaakt zou willen worden van een door hen aan te wijzen onafhankelijk deskundige. In de vergadering van 15/5 heeft B&W echter aangegeven dat niet voldaan kan worden aan de verwachtingen van de provincie hieromtrent, deels om praktische redenen (tijd/informatie) en deels omdat het B&W aan het politieke mandaat ontbreekt om – naast het zelfstandigheidsscenario – het fusie-scenario gelijkwaardig te onderzoeken.
- hebben gemeente en provincie afgestemd en afspraken gemaakt over proces en communicatie.

Besluitvorming over de Kadernota en verder

B&W Scherpenzeel staat nu voor besluitvorming over de Kadernota (26 mei) en GS voor standpuntbepaling over de Kadernota en over de eventuele start van een artikel 8 procedure Wet Arhi. Inhoudelijk is er de volgende uitgangssituatie:

- er is overeenstemming in Scherpenzeel dat er sprake is van forse bestuurskrachtproblematiek, in de zin dat er te weinig bestuurskracht om de gestelde doelen te realiseren;
- er is overeenstemming dat er (dus) stevige interventies nodig zijn tot versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel;
- er is (in ieder geval tussen B&W en GS) overeenstemming over de randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden om tot duurzame bestuurskracht te komen;
- het college van B&W is door de provincie gevraagd in de Kadernota expliciet een volwaardig en evenwichtig vergelijk tussen de scenario's zelfstandigheid en herindeling met Barneveld op te nemen, die waarschijnlijk niet op die basis zal worden opgeleverd.
- er is overeenstemming over het feit dat B&W nu aan zet is om te laten zien in de Kadernota dat aan de randvoorwaarden wel (of eventueel niet) kan worden voldaan;
- er is overeenstemming over het belang om snel duidelijkheid te krijgen over de bestuurlijke toekomst van Scherpenzeel.

Via de Kadernota heeft B&W aangegeven de inzet te hebben om te voldoen aan de randvoorwaarden voor bestuurskracht, ook voor de langere termijn, maar zich daarbij gebonden te achten aan de politieke voorkeur van meerderheid van de gemeenteraad. Op basis hiervan moet een oordeel gegeven worden over de vraag of de gemeente Scherpenzeel in staat is om de bestuurskrachtproblematiek via zelfstandigheid op te lossen. Daarbij is in Scherpenzeel uiteindelijk de opvatting van de gemeenteraad doorslaggevend. Uit brieven die vanuit B&W en vanuit de oppositiepartijen aan Provinciale Staten naar aanleiding van de *Statenbrief van 6/2 (bijlage)* blijkt dat de raad hier sterk verdeeld in is (*2 bijlagen 31/3 en 6/4*).

GS staat op basis van de besluitvorming over de Kadernota voor de vraag of voldoende vertrouwen kan worden ontwikkeld in een duurzaam bestuurskrachtige zelfstandige gemeente. Indien dit niet het geval blijkt zal GS – zoals aangekondigd - het instrumentarium van de Wet Arhi willen inzetten, om een structurele oplossing voor de bestuurskrachtproblematiek van Scherpenzeel te realiseren.

Besluitvorming (wel of niet) hierover is in ieder geval urgent omdat:

- de bestuurskrachtproblematiek omvangrijk en manifest is, gezien alle rapporten en analyses
- Scherpenzeel òf wel een weg inslaat die snel tot resultaat moet leiden òf wel een weg inslaat met een fors pakket van investeringen, lastenverhogingen en het aangaan van verplichtingen die (in ieder geval deels) onomkeerbaar zijn en de bestuurskracht juist niet duurzaam borgen.

- Er duidelijkheid nodig is en alle partijen (zowel binnen als buiten Scherpenzeel) hieraan ook nadrukkelijk de behoefte toe hebben uitgesproken.

Mocht GS dat instrumentarium willen toepassen dan kan gebruik gemaakt worden van verkenningen en analyses die de afgelopen tijd zijn uitgevoerd. Deze zijn uitgevoerd om beter inzicht te krijgen in de regionale context, mogelijke (alternatieve) oplossingsrichtingen en de positie en standpunten van omliggende gemeenten inclusief Barneveld. Deze verkenningen en analyses kunnen worden benut ter onderbouwing van de besluitvorming over de start van een artikel 8 procedure en de inrichting van een eventueel te starten open overleg. Uitgangspunt daarbij is vooralsnog om tot een eventuele herindeling per 1-1-2023 te komen, met een goede onderbouwing en optimaal draagvlak in beide betrokken gemeenten en de regio. Daar zal dus ook snel mee moeten begonnen.

Bijlagen (chronologisch)

- Statennotitie Sterk Bestuur (2018)
- Begrippenkader bestuurskracht Provincie Gelderland (2018)
- Toekomstvisie Scherpenzeel (2018)
- Rapport 5.1.2.8 "Zelfbewust Scherpenzeel" (2019)
- Raadsbesluit 27 juni 2019
- Brief CdK 22 juli 2019
- Brief GS 20 november 2019
- Raadsbesluit 9/12 2019
- Brief GS 17 december 2019
- Brief B&W 14 januari 2020
- Brief GS 6 februari 2020
- Statenbrief 6 februari 2020
- Brieven B&W en oppositie dd. 31/3/2020 resp. 6/4/2020 (n.a.v. Statenbrief)

HERINDELING VERVOLGPROCES

Van herindelingsadvies naar ministerraadsbesluit

- Op dinsdag 6 juli is het herindelingsadvies door provinciale staten vastgesteld. Eén dag later, op woensdag 7 juli heeft BZK het herindelingsadvies ontvangen.
- Als de minister van BZK besluit om het herindelingsadvies om te zetten in een herindelingswetsvoorstel, dient zij op grond van artikel 6 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) het wetsvoorstel binnen vier maanden na de ontvangst van het herindelingsadvies aan de ministerraad aan te bieden. In dit geval betekent dit dat uiterlijk op 7 november 2021 een wetsvoorstel aan de ministerraad moet zijn aangeboden.
- Meestal wordt een herindelingswetsvoorstel in september of oktober aangeboden aan de ministerraad.

Raad van State en nader rapport

- Daarna gaat het herindelingswetsvoorstel voor advies na de Raad van State. Afhankelijk van de inhoud van het herindelingsvoorstel kan het enkele weken tot een kleine twee maanden duren voordat de Raad van State advies uitbrengt.
- Als de Raad van State advies heeft uitgebracht, reageert de regering op dit advies in een zogenoemd 'nader rapport'. Dit nader rapport wordt bij het advies en het wetsvoorstel gevoegd.
- Als de Raad van State geen opmerkingen of grote bezwaren tegen het wetsvoorstel heeft, kan het wetsvoorstel vervolgens (met het advies en nader rapport) worden ingediend bij de Tweede Kamer. Indien de Raad van State wel grote bedenkingen bij het voorstel heeft, moet het voorstel (en nader rapport) eerst in de ministerraad worden besproken.

Behandeling Tweede Kamer

- Bij deze herindeling is het belangrijk dat indiening bij de Tweede Kamer plaatsvindt tussen 1 oktober en 31 december 2021. Slechts dan vervallen de reguliere raadsverkiezingen in maart (art. 56a Wet arhi). Op deze wijze wordt voorkomen dat er in 2022 twee verkiezingen plaats zouden vinden: de reguliere raadsverkiezingen in maart en de herindelingsverkiezingen in november.
- Als het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer is ingediend, kunnen Kamerleden schriftelijke vragen stellen in een zogenoemd 'verslag'. De regering reageert hier vervolgens op in een 'nota naar aanleiding van het verslag'. Meestal is deze *schriftelijke behandeling* in februari afgerond.
- Vervolgens wordt het voorstel in de regel plenair besproken en wordt erover gestemd. Meestal is deze fase in april afgehandeld.

Behandeling Eerste Kamer

- Als de Tweede Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen, gaat het naar de Eerste Kamer.
- Ook hier vindt eerst een schriftelijke behandeling van het voorstel plaats. Deze fase is meestal in mei afgerond.
- Vervolgens kan de Eerste Kamer er ook voor kiezen om het wetsvoorstel plenair te behandelen. Dit gebeurt niet altijd -bij relatief onomstreden herindelingswetten doet de Eerste Kamer het wetsvoorstel vaak af als hamerstuk – maar wel geregeld.
- Meestal vindt plenaire behandeling in de Eerste Kamer plaats in juni of juli. In ieder geval is het belangrijk dat de Eerste Kamer vóór het zomerreces (2022) over de herindelingswet stemt, omdat de wetten uiterlijk in juli gepubliceerd moeten worden. Slechts dan kunnen gemeenten en provincies zich nog op tijd voorbereiden op de herindeling.
- Als de Eerste Kamer de wetten heeft aangenomen, worden de wetten in het Staatsblad gepubliceerd. Meestal is dit medio juli.

Publicatie herindelingswet en inwerkingtreding

- De wetten zijn met de publicatie echter nog niet in werking getreden: op grond van artikel 2, tweede lid, Wet arhi dienen de provincies namelijk eerst een grensbeschrijving op te stellen. Zij hebben hier twee maanden de tijd voor. De herindelingswet mag pas in werking treden als de grensbeschrijvingen zijn vastgesteld (art. 2, derde lid, Wet arhi).
- In dit geval zou de herindelingswet dan medio september in werking kunnen treden. Op deze wijze is er genoeg tijd om bijvoorbeeld de herindelingsverkiezingen voor te bereiden.

Categorie	2021
Projectorganisatie	
projectleiding/projectcoördinatie	5.1.2.b
projectsecretariaat	5.1.2.b
werkbudget	5.1.2.b
Externe ondersteuning	
communicatie	5.1.2.b
organisatie (besturingsfilosofie en dienstverleningsconcept)	5.1.2.b
HR	5.1.2.b
HR (fijnstructuur/formatie/functieboek)	
ICT	5.1.2.b
overige ondersteuning werkgroepen (bv ohgv JZ)	5.1.2.b
Interne capaciteit	
vervanging personeel	5.1.2.b
Communicatie	
materialen	5.1.2.b
bijeenkomsten, voorlichting, participatie	5.1.2.b
Medezeggenschap	
advisering	5.1.2.b
compensatie uren	5.1.2.b
Griffie	
ondersteuning griffie	5.1.2.b
Huisvesting	PM
ICT+DIV	PM
<i>subtotaal</i>	5.1.2.b
Onvoorzien	5.1.2.b
Totaal	5.1.2.b

2022	2021-2022	toelichting	tarief
5.1.2.b		2,5 - 4 dg/wk	(5.1.2.b per dag)
5.1.2.b		2,5 dg/wk	(5.1.2.b per dag)
5.1.2.b		zaalhuur, lunches etc	
5.1.2.b		1 dg/wk	(5.1.2.b per dag)
	5.1.2.b	20 dg	(5.1.2.b per dag)
5.1.2.b		2 dg/wk	(5.1.2.b per dag)
5.1.2.b	5.1.2.b	24 dg	5.1.2.b per dag)
5.1.2.b		2 dg/wk	
5.1.2.b			
5.1.2.b		(15 collega's, 1 dg/wk)	5.1.2.b per uur)
5.1.2.b			
		2 dg p/wk	5.1.2.b per uur)
5.1.2.b		1 dg p/wk	(5.1.2.b per uur)
5.1.2.b			

Proces herindelungen

≡ provincie
Gelderland

Herindeling: wet arhi

- Een gemeentelijke herindeling gebeurt op basis van een *herindelingswet*
- Procedure voor een herindeling geregeld in de *wet algemene regels herindeling (wet arhi)*
- *Beleidskader gemeentelijke herindeling* beschrijft de criteria waar Minister een voorstel tot herindeling aan toetst
- Initiatief voor een herindeling van gemeente kan komen vanuit:
 - gemeenten
 - provincie
 - minister

Criteria beleidskader herindeling

Het kabinet beoordeelt herindelingsadviezen op basis van de volgende criteria:

- **Draagvlak**, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen:
 - Lokaal bestuurlijk
 - Regionaal
 - Maatschappelijk

- **Bestuurskracht**

- **Interne samenhang en nabijheid van bestuur**

- **Regionale samenhang**, waarbij ook gekeken wordt naar de duurzaamheid van de oplossing.

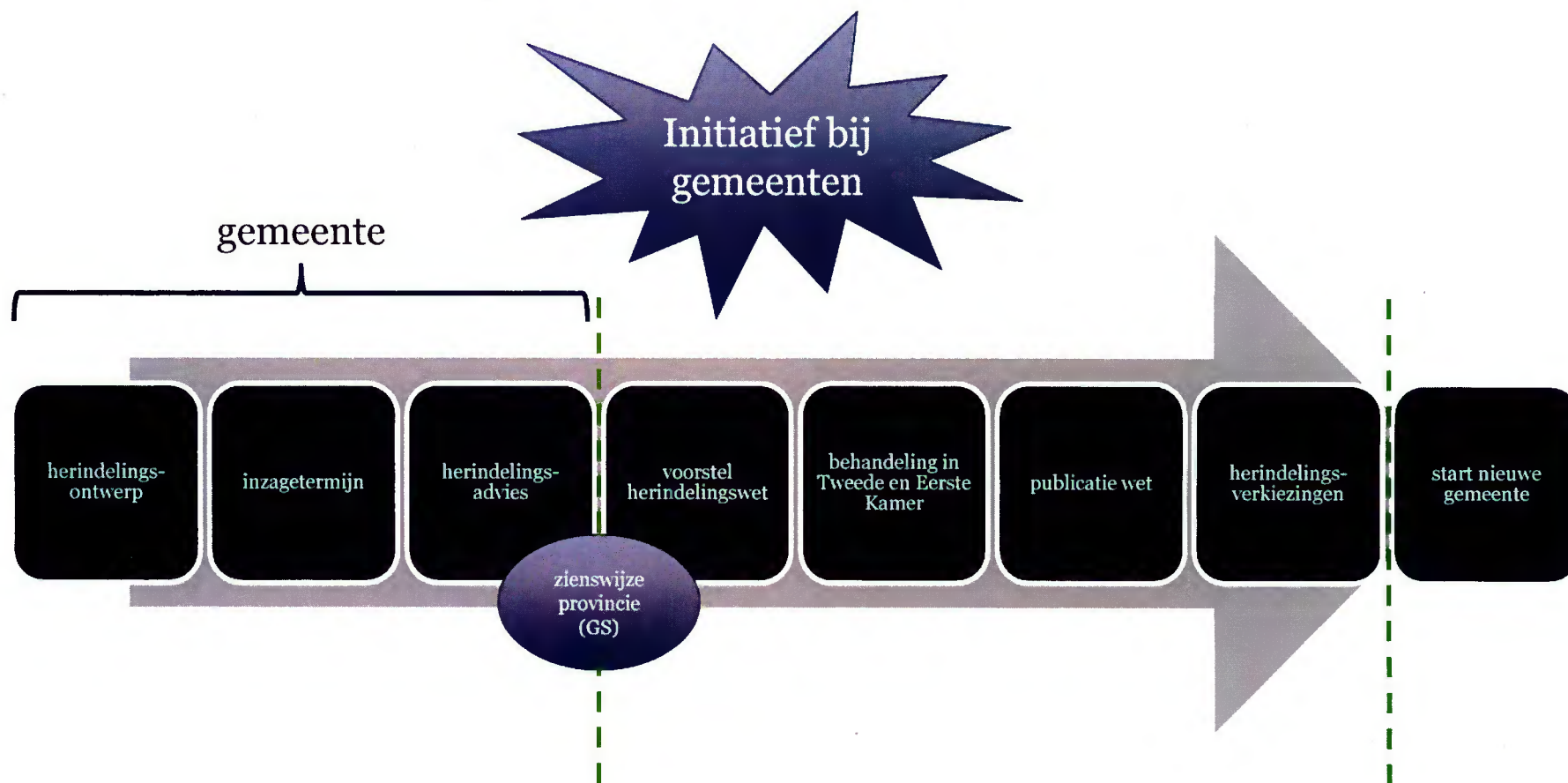
Provinciaal initiatief

Uit het beleidskader:

“Het kabinet geeft **de voorkeur aan herindelingen ‘van onderop’**, dat wil zeggen op initiatief van de betrokken gemeenten. (...) Tegelijkertijd blijkt dat in bepaalde situaties dit proces niet altijd van onderop tot stand komt, terwijl versterking van de bestuurskracht wel nodig is. **In deze situaties van stagnatie is het wenselijk dat provincies het initiatief kunnen nemen.**”

“Bij **evidente bestuurskrachtproblemen** van gemeenten, waarvoor zijzelf geen oplossingen weten te bereiken, kan de verantwoordelijkheid van provincies met zich meebrengen dat zij gebruik maken van hun bevoegdheden in de Wet arhi om sturing te geven aan de discussie en een modererende rol op te pakken die kan leiden tot een door de provincie geïnitieerd herindelingsadvies. Bij evidente bestuurskrachtproblemen kan gedacht worden aan het niet meer in staat zijn tot het organiseren van adequate dienstverlening richting inwoners of het niet in staat zijn tot het leveren van de nodige bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke opgaven.”

Bouwstenen herindeling

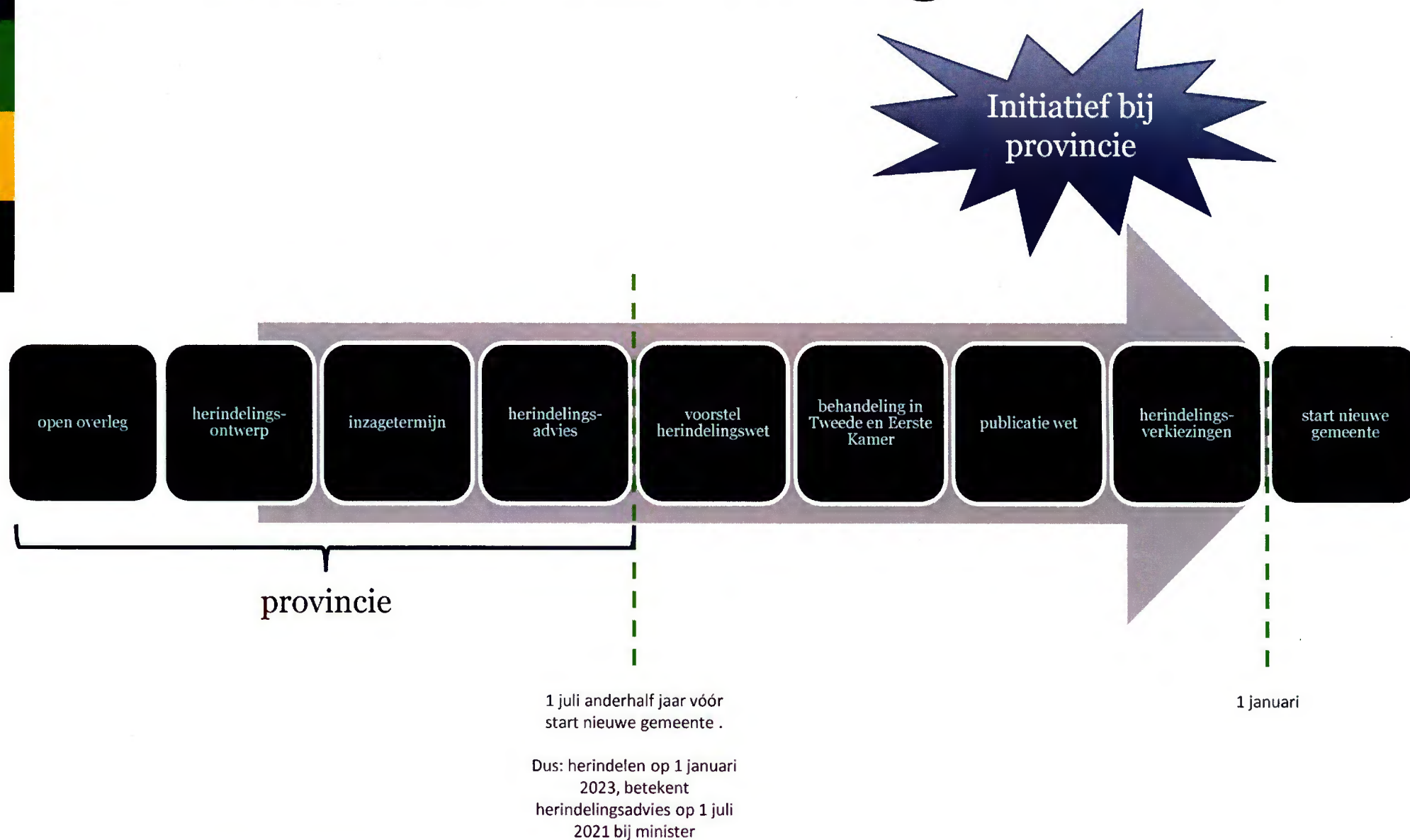

1 juli anderhalf jaar vóór start nieuwe gemeente .

1 januari

Dus: herindelen op 1 januari 2023, betekent herindelingsadvies (met zienswijze provincie) op 1 juli 2021 bij minister

Bouwstenen herindeling

Provinciaal initiatief

- **Open overleg (GS-besluit)**

- Gedeputeerde staten stellen burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten in de gelegenheid met hen overleg te voeren over de wens tot grenscorrectie of tot wijziging van de gemeentelijke indeling. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden. (artikel 8, lid 1, wet arhi)
- Vooraf wordt van een provincie verwacht dat zij beschikt over een visie op de ontwikkeling van de bestuurlijke organisatie in de betreffende provincie in relatie tot de maatschappelijke opgaven (beleidskader)

- **Herindelingsontwerp (GS-besluit)**

- Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg stellen gedeputeerde staten een herindelingsontwerp vast en zenden dit tezamen met een verslag van het gevoerde overleg aan de gemeenteraden en aan Onze Minister. (artikel 8, lid 2, wet arhi)

Provinciaal initiatief

- **Zienswijzetermijn**

- Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsontwerp binnen twee weken na ontvangst gedurende acht weken ter inzage op de gemeentesecretarie. De terinzagelegging wordt bekendgemaakt. Gedurende de termijn van terinzagelegging kan een ieder zijn zienswijze over het ontwerp kenbaar maken aan gedeputeerde staten. (artikel 8, lid 3, wet arhi)
- De gemeenteraden kunnen tot uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsontwerp hun zienswijze kenbaar maken aan gedeputeerde staten. (artikel 8, lid 4, wet arhi)

Provinciaal initiatief

- **Herindelingsadvies (PS-besluit)**

- Een herindelingsadvies met betrekking tot een wijziging van de gemeentelijke indeling wordt door provinciale staten vastgesteld. (artikel 4, lid 1, wet arhi)
- Het herindelingsadvies wordt uiterlijk vier maanden na afloop van de zienswijzeperiode voor gemeenteraden vastgesteld. Een vastgesteld herindelingsadvies wordt aan de Minister gezonden. (artikel 8, lid 5, wet arhi)

- **Verder:**

Raden of colleges mogen geen voorbereidingen voor een herindeling treffen, als gedeputeerde staten van de betreffende provincie of de minister al een initiatief hebben genomen voor een herindeling van hun gemeente (wet arhi, art. 5, lid 4).

Reguliere of lichte herindeling

Bij een **reguliere herindeling** worden alle gemeenten opgeheven en een nieuwe gemeente ingesteld. Dit betekent dus dat alle bestuurders en ambtenaren ontslagen worden.

Er kan ook gekozen worden voor een **lichte samenvoeging**. Hierbij wordt één van de betrokken gemeenten niet opgeheven en worden de andere betrokken gemeenten wel opgeheven en geïntegreerd met de niet op te heffen gemeente. De burgemeester, secretaris, griffier en het ambtelijk apparaat van de niet op te heffen gemeente blijven in functie en er is geen preventief financieel toezicht. Wel zijn er herindelingsverkiezingen.

De minister gaat alleen akkoord met een lichte samenvoeging als:

- in alle gemeenten overeenstemming is over toepassing van de variant
- afspraken zijn gemaakt over de rechtspositie van het personeel

historie bestuurskracht Scherpenzeel (1)

- 2003 motie in Scherpenzeel waarin college wordt opgeroepen in overleg te treden met Renswoude en Woudenberg over samenwerking dan wel samenvoeging.
- 2004 Quick Scan Bestuurskracht Scherpenzeel. Bestuurskracht van Scherpenzeel redelijk, maar de verwachtingen voor de middellange termijn zijn somber. In 2005 extra verdiepend onderzoek.
- 2007 Gemeenteraad Scherpenzeel kiest voor samengaan met Woudenberg en Renswoude. Verzoek aan provincie Utrecht en Gelderland om herindelingsprocedure te starten.
- 2009 Utrecht en Gelderland stellen herindelingsadvies vast en sturen dit naar de minister van BZK.
- 2010 Val kabinet Balkenende IV. Voorstel herindelingswet wordt controversieel verklaard. In 2011 wordt het wetsvoorstel definitief ingetrokken, de herindeling is daarmee van de baan. Scherpenzeel gaat zelfstandig verder.

Historie bestuurskracht Scherpenzeel (2)

- 2015 Eindrapport adviescommissie Sterk Bestuur (De Graaf).
- 2017 Onderzoek in opdracht van college Scherpenzeel naar versterken van de organisatie.
- 2018 Statennotitie 'Sterk Bestuur voor de opgaven van morgen'. Gedeputeerde Markink gaat nav deze notitie in overleg met Scherpenzeel. Dit gesprek leidt ertoe dat gemeente werkt aan toekomstvisie 2030.
- 2019 Rapport Zelfbewust Scherpenzeel ter aanscherping van de toekomstvisie. Conclusie: de gemeente Scherpenzeel moet de bestuurskracht gaan versterken. Een herindeling met Barneveld is de meest haalbare en betaalbare optie. CdK spreekt nav dit rapport met raad af dat Scherpenzeel onderzoek doet naar zelfstandigheid en herindeling met Barneveld. Scherpenzeel kiest uiteindelijk voor zelfstandigheid.
- 2020 GS besluit tot verkenning voor versterking bestuurskracht Gelderland.

Herindeling per 1-1-2023

Zou je een herindeling op 1-1-2023 willen effectueren dan gelden voor de provincie bij een provinciaal initiatief de volgende uiterste data:

1 januari 2021 einde open overleg

1 februari 2021 herindelingsontwerp in GS

Februari

Maart Inzagetermijn (8 wkn inw., 3 maanden gemeenteraden)

April

1 juni 2021 herindelingsadvies in PS

1 juli 2021 herindelingsadvies bij minister

Huidig proces (tot zomer 2020)

Twee hoofdsporen:

1. *Monitoring door GS van besluitvormingstraject Kadernota*

- Randvoorwaarden hiervoor in brief aan Scherpenzeel (PS2020-072):
 - Verbinding in het politiek-bestuurlijk samenspel
 - Versterking van de ambtelijke organisatie
 - Strategische kracht
 - Visie op de regionale samenwerking
 - Financiële uitwerking van de maatregelen
- Proportionaliteit, eigen plannen financieel afzetten tegenover een herindeling met Barneveld

2. *Vorbereiding mogelijke start Arhi-traject door Provincie*

- Verkenning naar alternatieve bestuurlijke oplossingen
- Visie regionale verhoudingen/regionale inbedding
- Procesplan mogelijke Arhi-procedure
- Vorbereiding 1^e stap evt. Arhi-procedure (open overleg)

Wettelijke rol PS in mogelijk ARHI-proces na zomer

Datum	Besluit		
Juli – december	Start en uitvoering open overleg	GS-besluit	
Januari 2021	Vaststelling Herindelingsontwerp	GS-besluit	
Februari – april 2021	Inzagetermijn	Colleges B&W	
Juni 2021	Vaststelling Herindelingsadvies		PS-besluit

Contouren bestuursakkoord herindeling Scherpenzeel/Barneveld

Globale schets hoofdstukken/onderwerpen/thema's:

- Procesafspraken
 - Omgang met elkaar
 - Rol provincie
 - Rol gemeenteraden
- (invulling) intenties
 - Voorzieningen
 - Dorpenbeleid/zeggenschap
 - Nabijheid gemeentelijke overheid
 - Integratie van de beide ambtelijke organisaties, keuze voor scenario 2
 - Lasten inwoners
- Financiële afspraken
 - Inbreng/inzet provincie en verwachtingen
 - Bekostiging uitwerking plan van aanpak

Deze globale schets zal met de provincie en BZK worden gedeeld in het bestuurlijk overleg met 5.1.2.e
 van BZK op 27 augustus.

15 juli 2021

Dorpenbeleid Barneveld

De waarde van verscheidenheid

5.1.2.e

5.1.2.e

Barneveld

- Veranderende rol gemeente
- Meer participatie vanuit samenleving
- Strategische visie: zelf, samen, gemeente
- Dorpenbeleid: verzameling losse instrumenten
- Gesprekspartner: verenigingen plaatselijk belang

5.1.2.e

- Nota participatie: dorpsplannen
- Gebiedsregie: accountmanagement per dorp
- Wijkplatforms
- Right to challenge
- Omgevingsvisies: Centra Barneveld en Voorthuizen

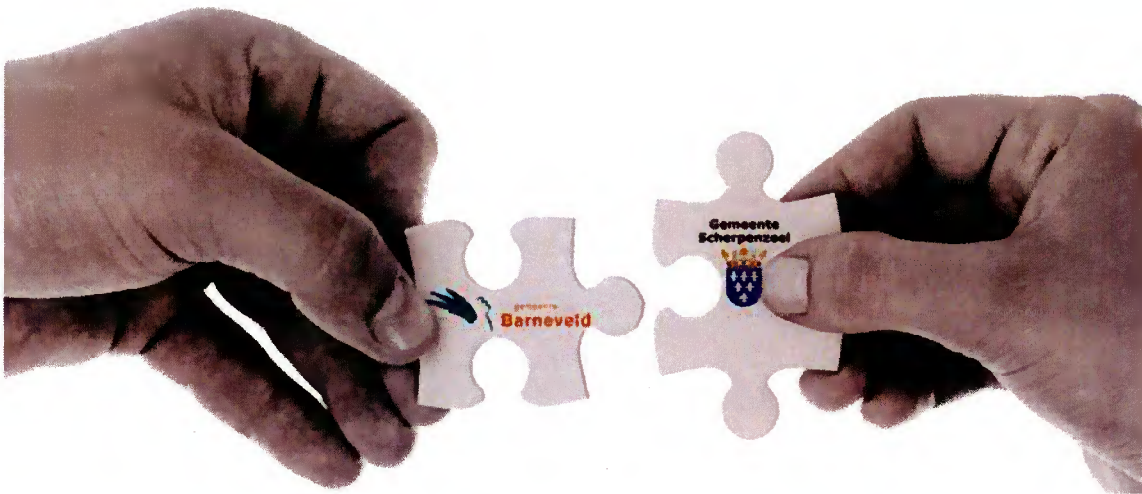

Door 5.1.2.e

- De ambitie is om de bestaande werkwijze met de dorpen in goed overleg met de dorpen door te ontwikkelen tot een dorpenbeleid 2.0

Eerste stap is gezet:

- Bestuursopdracht Dorpenbeleid 2.0

Plan van aanpak

GEMEENTEN BARNEVELD-SCHERPENZEEL

VERSIE 15-06-2021

Inleiding

Voor u ligt het plan van aanpak voor de eventuele gemeentelijke herindeling van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. Het betreft een herindeling op Provinciaal initiatief.

Op 26 januari 2021 heeft Gedeputeerde Staten het Herindelingsontwerp Gemeente Barneveld-Scherpenzeel vastgesteld. Na de zienswijze procedure wordt het ontwerp omgezet in een Herindelingsadvies waarover Provinciale Staten naar verwachting op 7 juli 2021 gaat beslissen. Indien Provinciale Staten met het Herindelingsadvies instemt wordt het advies doorgestuurd naar de minister van Binnenlandse Zaken. De minister besluit daarna of het plan wordt omgezet in een wetsvoorstel. Dat wetsvoorstel wordt vervolgens besproken in de Tweede en Eerste Kamer. Het definitieve besluit volgt daardoor naar verwachting pas in de tweede helft van 2022.

In maart 2022 worden gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Als de minister voor eind 2021 een wetsvoorstel tot herindeling indient gaan deze verkiezingen voor de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel niet door. In het geval van een herindeling zal de verkiezing van de nieuwe gemeenteraad in november 2022 plaatsvinden. Deze herindelingsverkiezingen worden op basis van artikel 52 Wet arhi georganiseerd door de gemeente Barneveld. Mocht het wetsvoorstel, nadat het door de minister is ingediend, niet worden bekrachtigd, dan zijn er eind 2022 reguliere verkiezingen in de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. Uiteraard worden deze dan door de individuele gemeenten zelf georganiseerd.

De Wet arhi vormt het wettelijke kader waarbinnen een herindeling vormgegeven dient te worden. Naast procedurele stappen regelt de Wet arhi zaken zoals de rechtsopvolging en de overgang van personeel en voorschriften. De Wet arhi bepaalt dat een herindeling wordt bekrachtigd met de start van het nieuwe jaar (1 januari) na de inwerkingtreding van de herindelingswet. Voor de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel wordt voornamelijk uitgegaan van 1 januari 2023.

Op grond van artikel 79 Wet arhi zijn de gemeentebesturen verantwoordelijk voor het tijdig treffen van de nodige voorbereidingen voor het samenvoegen van de gemeentelijke organisaties. Het is niet mogelijk om met de voorbereidingen te wachten op de definitieve besluitvorming in het wetgevingstraject. De gemeentebesturen van de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel nemen daarom hun verantwoordelijkheid door in voorliggend plan van aanpak te beschrijven op welke manier toegewerkt wordt naar de eventuele herindeling op 1 januari 2023.

Dit plan van aanpak is een dynamisch startdocument waarin de te nemen stappen worden uitgezet in tijd en worden onderbouwd met een begroting. Beide colleges van B&W zullen op basis van de vervolgstappen in dit plan van aanpak in aanloop naar de fusie een aantal besluiten nemen waardoor richtinggevend producten worden vastgesteld, maar de nieuwe gemeenteraad en het nieuwe college dienen de stukken uiteindelijk officieel vast te stellen.

Het plan van aanpak is een hulpmiddel waarmee gestuurd wordt op alle benodigde activiteiten die in de voorbereiding van een fusie aan de orde zijn. In deze fase van het proces worden nog geen onherroepelijke keuzes gemaakt over inhoudelijke uitgangspunten, maar wordt enkel het proces op hoofdlijnen weergegeven. Ongetwijfeld zullen ook niet geplande gebeurtenissen ontstaan. Wat vraagt om een flexibele houding van alle betrokkenen en eventueel om bijstelling van dit plan van aanpak.

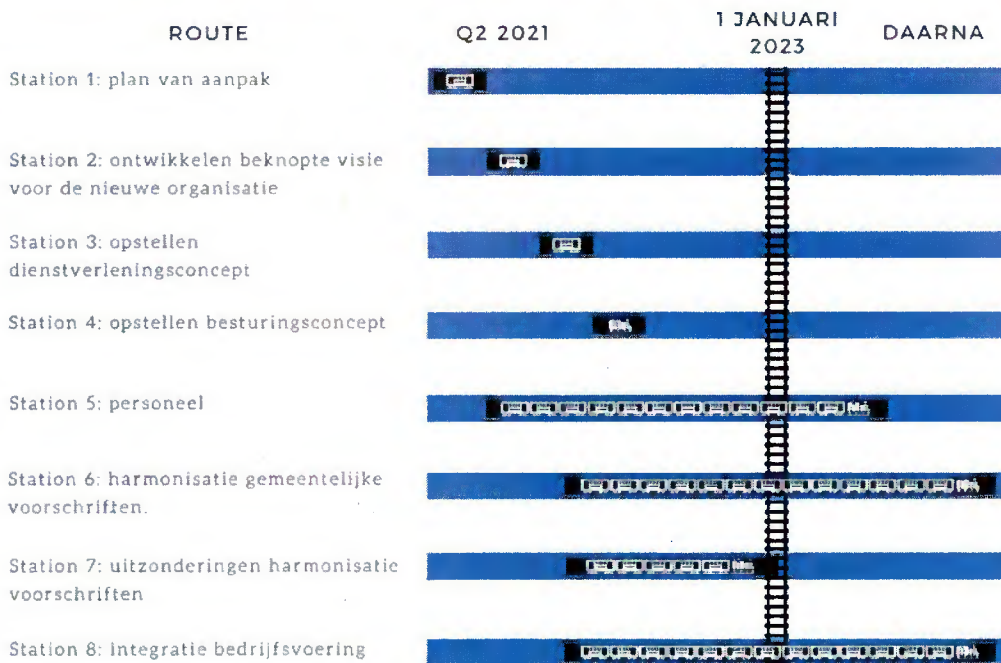
1. Routeplanner: samen op Reis naar 1 januari 2023

De te nemen stappen worden beschreven als een gezamenlijke treinreis. Als de fusie doorgaat dienen de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel op 1 januari 2023 aan te komen op het station: herindeling.

Tot 1 september 2021 wordt de gezamenlijke route uitgestippeld en voorbereid. Vanaf 1 september 2021 zullen beide gemeenten in de locomotief plaatsnemen en wordt gestart met het vullen van de wagons. Op die manier nemen beide gemeenten hun bestuurlijke verantwoordelijkheid om de eventuele fusie niet te laten ontsporen.

In de onderstaande paragraaf worden de stations benoemd. De grove schets van het proces wordt hierna weergegeven. Bijlage 1 geeft een gedetailleerder beeld van de routeplanner.

Routeplanner

Vertrek station

Het vertrek station van de gezamenlijke reis is het (concept) herindelingsadvies. In dit plan van aanpak wordt uitgegaan van een reguliere herindeling.

Station 1: plan van aanpak

In voorliggend plan van aanpak is de organisatie structuur voor het herindelingsproces opgenomen net als de te nemen stappen, een planning en een begroting. In de begroting wordt tevens een risicoparagraaf opgenomen. Het plan wordt vastgesteld door beide colleges. De gemeenteraden zal gevraagd worden in te stemmen met de in het plan opgenomen werkwijze en rol van de gemeenteraden (paragraaf 2.1) en het voteren van een krediet om dit plan uit te kunnen voeren.

Station 2: ontwikkelen beknopte visie voor de nieuwe organisatie

In de beknopte visie wordt beschreven wat voor een soort gemeente de gemeenten samen willen zijn. Het is een stip op de horizon welke de nieuwe gemeenteraad na 1 januari 2023 kan aanscherpen en uitbouwen. De kernwaarden en leidende principes van beide gemeente en het herindelingsadvies dienen als input voor de op te stellen visie. De visie is de basis voor de input die geleverd wordt op de volgende stations.

Station 3: opstellen dienstverleningsconcept

In het herindelingsadvies wordt benoemd dat het niveau van dienstverlening en service voor de inwoners minstens hetzelfde blijft. In het dienstverleningsconcept wordt beschreven op welke wijze de dienstverlening in de nieuwe gemeente vorm krijgt en op welke wijze het niveau wordt gegarandeerd. Het concept gaat o.a. in op digitalisering, fysieke contactpunten, openingstijden, participatie en competenties van de medewerkers. Daarnaast worden de (investerings) kosten uitgewerkt. Uit het dienstverleningsconcept vloeit een communicatieplan voort. Daarin wordt een plan gemaakt voor o.a. het communicatiebeleid, huisstijl en de website van de nieuwe gemeente.

Station 4: opstellen besturingsconcept

Het besturingsconcept geeft richting aan de wijze waarop de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie hun werk doen en zich tot elkaar verhouden. Het is een samenhangend geheel van uitgangspunten en keuzes voor de wijze waarop de organisatie bestuurd en gemanaged wordt. Het besturingsconcept is ondersteunend aan het dienstverleningsconcept van de nieuwe gemeente.

De organisatiefilosofie volgt hierop en is een samenhangend geheel van uitgangspunten en keuzes voor de wijze waarop de organisatie- in lijn met het dienstverleningsconcept en het besturingsconcept- ondersteunend is aan bestuur en management en bijdraagt aan de realisatie van de (organisatie) doelen.

Het besturingsconcept en de organisatiefilosofie geven beeld bij en richting aan de ambities van de nieuwe gemeente. In hoeverre wordt een nieuwe werkwijze en daarmee structuur nagestreefd? Komen we tot één volledig nieuw organisatiemodel of is het de wens om aan te sluiten bij één van de huidige organisaties en deze op onderdelen te optimaliseren?

Station 5: personeel

Het 'station personeel' is, zeker vanuit het perspectief van de medewerkers, een essentieel onderdeel van het herindelingsproces. Hoe borgen we de positie van de medewerkers, nu en in de nieuwe gemeente, en hoe zorgen we dat medewerkers zo goed mogelijk landen in de nieuwe organisatie? De ambities die we hebben voor de nieuwe gemeente, betekenen ook iets voor onze medewerkers en hun mogelijk nieuwe rollen en daarbij benodigde competenties. Tegelijkertijd betekenen de ambities voor de nieuwe gemeente ook iets voor het proces om daar te komen en de

organisatie in te richten. Daarom wordt een werkgroep HR en organisatie ingesteld die zorgdraagt voor de voorbereiding van en advisering over de HR-aspecten bij een herindeling, zoals de overgang van het personeel en de ondersteuning bij de werving van de gemeentesecretaris en griffier.

Overgang medewerkers

Eén van de belangrijke activiteiten binnen het station personeel is de overgang van medewerkers. Sinds 2020 is voor medewerkers van gemeenten het Burgerlijk Wetboek van toepassing en is bij een herindeling sprake van *overgang van onderneming*. Een nauwe interpretatie van de geldende regelgeving zou betekenen dat alle medewerkers van de huidige organisaties overgaan naar de nieuwe organisatie, met behoud van rechtspositie en functie/takenpakket. Werkwijzen en processen die voorheen volgens de CAR-UWO vanzelfsprekend waren (een sociaal plan en plaatsingsprocedure voorafgaand de herindeling), zijn dat nu (sinds 2020) niet meer.

Tegelijkertijd leert de praktijk dat binnen de geldende regelgeving ook veel aan de voorkant geregeld kan worden. Zo is het nog steeds mogelijk om in overleg met medezeggenschapsorganen te komen tot afspraken over de wijze van overgang van medewerkers (plaatsingsprocedure), over de wijze en tempo van harmonisatie van arbeidsvoorwaarden en/of om te komen tot een sociaal plan. Op welke wijze precies wordt overgegaan naar de nieuwe organisatie, hangt mede af van het ambitieniveau.

Grofweg zijn binnen de geldende regelgeving de volgende scenario's denkbaar:

Scenario 1:

Reorganisatie **nadat** alle medewerkers van beide huidige organisaties zijn overgegaan naar de nieuwe organisatie. Medewerkers houden hun rechtspositie en functie/takenpakket en er wordt op een later moment (niet eerder dan 6 maanden na overgang) gereorganiseerd op basis van economische, technische of organisatorische (ETO) redenen. Bezwaren van dit scenario zijn:

- Tot aan de periode van reorganisatie zou sprake kunnen zijn van dubbelingen in functies en is sprake van verschil in rechtspositie tussen collega's die dezelfde functie uitoefenen.
- Medewerkers moeten werken met de (nieuwe) systemen van één nieuwe gemeente, maar van integratie tussen de verschillende organisaties is in deze situatie nog geen sprake. Dit heeft mogelijk negatief effect op de dienstverlening aan de inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld.
- Medewerkers blijven een langere periode in onzekerheid tot het moment van reorganisatie.

Scenario 2:

Met het oog op de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening, **reeds bij aanvang** van de nieuwe gemeente een passende (nieuwe) organisatie gereed hebben. Dit vraagt – in overleg met de medezeggenschapsorganen – om overeenstemming over een werkwijze en afspraken over de plaatsing van de medewerkers. Deze afspraken over het proces van plaatsing kunnen vastgelegd worden in bijvoorbeeld een sociaal plan.

Binnen dit scenario zijn verschillende plaatsingsmogelijkheden:

1. Alle medewerkers worden herplaatst op 'klassieke' wijze: nieuwe organisatieontwerp, nieuw functieboek, reflectieprocedure, plaatsing o.b.v. criteria als mens-volgt-taak, waarbij met toepassing van de wettelijke kaders de uitwisselbaarheid van functies en wat daarmee samenhangt de grondslag vormt.
2. Meer maatwerk, doordat bijvoorbeeld een deel van de medewerkers blijft zitten en de overige medewerkers worden 'ingepast', één en ander eveneens met inachtneming van het wettelijke kader rond de uitwisselbaarheid van functies. Medewerkers uit beide gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een 'maatwerk' plaatsing.

Binnen deze plaatsingsmogelijkheden zijn nog varianten mogelijk, variërend van een interne of externe plaatsings- of toetsingscommissie tot het plaatsen zonder reflectieprocedure. Op basis van de gekozen werkwijze en gemaakte afspraken kunnen volgens een zorgvuldige en navolgbare procedure medewerkers geplaatst worden binnen de nieuwe organisatie. Hierbij wordt voorkomen dat er dubbelingen ontstaan, wordt de integratie tijdig tot stand gebracht en de continuïteit van de dienstverlening geborgd.

Burgemeester, gemeentesecretaris en griffier

Voor de burgemeesters, griffiers en gemeentesecretarissen geldt andere regelgeving. Voor de gemeentesecretaris en griffier van de op te heffen gemeenten geldt dat de aanwijzing ex artikel 107, respectievelijk artikel 102 Gemeentewet van rechtswege eindigt (artikel 59, lid 1 jo lid 5 wet Arhi). Tevens eindigt de arbeidsovereenkomst van rechtswege op de dag voorafgaande aan de herindeling (artikel 59, lid 2 jo lid 5 wet Arhi). Om op de herindelingsdatum een secretaris en griffier in functie te hebben benoemt Gedeputeerde Staten, uiterlijk een maand voorafgaand aan de herindeling een tijdelijke secretaris en griffier. De benoeming betreft de periode van de herindelingsdatum tot het moment dat een definitieve secretaris of griffier benoemd is. De gemeentesecretarissen en griffiers kunnen Gedeputeerde Staten verzoeken om in een andere functie voorlopig over te gaan in dienst van de nieuwe gemeente.

De burgemeesters van op te heffen gemeenten worden eervol uit hun ambt ontslagen (op grond van art. 3.2.19 lid 3 onder c Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers). Op de herindelingsdatum heeft de nieuwe gemeente nog geen kroonbenoemde burgemeester. De nieuwe gemeenteraad start met het opstellen van een profiel en met de werving en selectie van een nieuwe burgemeester. Om op de herindelingsdatum en in de fase daarna toch een burgemeester te hebben, benoemt de Commissaris van de Koning een waarnemend burgemeester voor de periode tot aan de benoeming van een Kroonbenoemde burgemeester.

HR activiteiten op een rij

In onderstaand figuur staan de activiteiten die nodig zijn om de processen binnen het station personeel in goede banen te leiden uitgezet in de tijd. Zichtbaar is dat naast de overgang van de medewerkers en de benoemingsprocedure ook een aantal andere resultaten wordt opgeleverd, zoals mobiliteitsbeleid met afspraken over interne mobiliteit binnen en tussen de gemeenten tot de herindelingsdatum. Het steven is om voor 1 september te starten met het opstellen (geen besluitvorming) van dit beleid.

maanden na de herindeling kan een nieuwe verordening worden vastgesteld. Deze kan met terugwerkende kracht van toepassing worden verklaard vanaf de herindelingsdatum. De tarieven voor riool- en reinigingsheffing kunnen niet gedurende het jaar worden aangepast, omdat hiervoor 1 januari als peildatum geldt. Er kan wel gedurende het jaar besloten worden tot aanpassing van het tarief, maar dit zal pas vanaf het volgende jaar effect hebben. Het is wenselijk om voor de start van de nieuwe gemeente de tarieven te harmoniseren zodat wordt voorkomen dat bij de start van de nieuwe gemeente in het grondgebied verschillende tarieven gelden. Dit ontslaat de nieuwe gemeente (raad) niet van de verplichting om een besluit over de tarieven van de nieuwe gemeente te nemen.

Ruimtelijke plannen zoals structuurvisies en bestemmingsplannen die voortkomen uit de Wet ruimtelijke ordening en de wet voorkeursrecht gemeenten die door de oude gemeentebesturen zijn vastgesteld, dienen opnieuw vastgesteld te worden door het nieuwe gemeentebestuur (artikel 34, Wet arhi). Hetzelfde geldt voor een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 3.7 van de Wro. De nieuwe gemeente heeft waarschijnlijk tot 31 december 2024 om een Omgevingsvisie af te hebben. Dit hoeft dus niet op 1 januari 2023 gereed te zijn.

Gemeenschappelijke regelingen waar Barneveld en Scherpenzeel beide in zitten blijven ongewijzigd van kracht, waarbij de nieuwe gemeente, in de plaats treedt van de oude. De nieuwe gemeente dient binnen 6 maanden na de herindeling vast te stellen wie de nieuwe gemeente vertegenwoordigt.

Station 8: integratie bedrijfsvoering

Als de fusie plaats vindt ontstaat één nieuwe organisatie met daarbij horend een geïntegreerde bedrijfsvoering. Dit gaat om de integratie van de ICT, HRM, financiën, bestuursvoorbereiding, automatisering, juridische zaken, communicatie, huisvesting/gebouwenbeheer & faciliteiten, informatiebeheer, documentaire informatievoorziening en inkoop. Maar ook over alle andere werkprocessen bijvoorbeeld als het gaat om werkwijze in het sociaal domein of in de groenvoorziening.

Alle deelwerkgroepen starten met het bepalen van het ambitie niveau. Gekozen kan worden uit het ontwikkelen van een nieuwe structuur of een nieuw proces, het overnemen van een structuur of een processen van één van de gemeente, of het actief stoppen met sommige structuren en processen. Daarbij kiezen de gemeenten voor kwaliteit en uitvoerbaarheid.

Beide gemeenten nemen op dit moment autonome beslissingen die op een later moment verbonden zijn aan dit proces. De gemeente Barneveld is bijvoorbeeld bezig zijn formatie uit te breiden en in de gemeente Scherpenzeel wordt momenteel onderzocht of de ict samenwerking met Veenendaal kan worden doorontwikkeld. Dit soort beslissingen zullen al voor het passeren van station 8 met elkaar besproken moeten worden. Daarnaast dient goed in beeld te zijn, wat deze beslissingen betekenen voor de nieuwe gemeente. Inventarisatie start daarom al voordat dit station bereikt wordt nadat de wagons op station 3 en 4 gevuld zijn.

Te laat starten aan de werkzaamheden op station 8 vormt een risico voor het eventuele fusie traject. Dit onderwerp behoeft daarom al vroeg in het traject aandacht.

Eindstation

Het eindstation is de nieuw te vormen gemeente.

De naam voor de nieuwe gemeente kan gedurende het proces worden gedefinieerd en wordt opgenomen in de eventuele herindelingswet. De wetgever kan op twee manieren tot een naam voor een nieuwe gemeente komen. Het herindelingsadvies kan de definitieve naam voor de nieuwe

gemeente bevatten indien in beide gemeenteraden draagvlak is voor de nieuwe naam. Als de gemeenteraden niet gezamenlijk tot een definitieve naam voor de nieuwe gemeente komen, neemt de minister conform het huidige Beleidskader de naam van de grootste betrokken gemeente (naar inwonertal) in het wetsvoorstel op als de naam voor de nieuwe gemeente. De (nieuwe) gemeenteraad heeft op basis van artikel 158 van de Gemeentewet te allen tijde de bevoegdheid om de gemeentenaam te wijzigen. Wel dient de ingangsdatum ten minste een jaar na de datum van het besluit tot naamswijziging te liggen.

2. Projectorganisatie, taken en verantwoordelijkheden

In dit hoofdstuk wordt beschreven wie op welke wijze verantwoordelijk is voor het vullen van de wagons. Het geeft inzicht in de wijze waarop het plan wordt uitgevoerd. De uitvoering van een herindelingstraject is een intensief traject. Veel werkzaamheden en (voorlopige) besluiten moeten worden genomen. Dit alles naast de normale dienstverlening die uiteraard gewoon door moet gaan. Vanwege het veelomvattende karakter van het proces en omdat we als twee huidige gemeenten gezamenlijk optrekken in deze, wordt een projectorganisatie ingesteld. Hierna wordt ingegaan op de diverse bestuurlijke en ambtelijke rollen. In de laatste sub-paragraaf wordt het organogram visueel weergegeven.

In algemene zin zal de projectorganisatie opereren als voorbereidende organisatie op de nieuwe gemeente. Aansturing en werkzaamheden vinden plaats vanuit het belang van de nieuwe gemeente.

2.1 Gemeenteraden en klankbordgroep

Hoewel de colleges wettelijk opdrachtgever zijn voor de voorbereiding van de herindeling, hebben raden uiteraard hun formele kaderstellende en controlerende rol. Dit geldt behalve voor de huidige raden ook voor de raad van de nieuwe gemeente.

De raden hebben de volgende kaderstellende bevoegdheden:

- Budgetrecht mbt projectbegroting, mogelijk diverse investeringen in bijvoorbeeld: ict en huisvesting en voorbereiding begroting 2023;
- Inrichting griffie en benoeming beoogd griffier;
- Voorbereiding organisatieafspraken mbt functioneren van de nieuwe raad (zoals bv. reglement van orde en afvaardiging samenwerkingsverbanden)
- Harmonisatie van voorschriften, zoals omschreven op station 6/7

Naast deze formele rol van de raden in de voorbereiding is het gewenst om de raden meer te betrekken, ook in een meer informerende en opiniërende zin. Behalve het organiseren van diverse raadsontmoetingen, wordt een klankbordgroep vanuit de gezamenlijke gemeenteraden geformeerd en toegevoegd aan de projectorganisatie.

Deze klankbordgroep kan ook een rol krijgen in de voorbereidende werkzaamheden betreffende de raad zelf (bv griffie en rvo). Uiteraard vallen deze bevoegdheden onder de verantwoordelijkheid van de raden en niet van de stuurgroep/colleges.

De rol van de griffiers is vooral het organiseren en adviseren van de klankbordgroep en in de loop van het traject ook van gezamenlijke raadsvergaderingen (o.a. ter voorbereiding van harmonisatie van regelgeving en beleid). Idem wat betreft (sub)werkgroepen vanuit de klankbordgroep / gezamenlijke raden. De klankbordgroep kan de rol van presidium en agendacommissie vervullen voor gezamenlijke raadsontmoetingen en eventueel gewenste gezamenlijke raadsvergaderingen. Verder kunnen

vanuit de klankbordgroep (sub)werkgroepen functioneren, zoals met betrekking tot de inrichting van de griffie en de werkwijze van de raad van de nieuwe gemeente.

Om de afstemming tussen de raden resp. klankbordgroep en de colleges resp. stuurgroep en projectgroep te borgen is het gewenst om ook een gezamenlijke driehoek van burgemeesters, secretarissen en griffiers in te stellen. Deze driehoek kan het best direct voorafgaand aan de stuurgroepvergaderingen bijeenkomen.

2.2 Colleges van B&W

Volgens de Wet arhi zijn de colleges van de herindelende gemeenten verantwoordelijk voor de voorbereidende werkzaamheden van een herindeling. Beide colleges zijn bestuurlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van dit plan van aanpak en zijn formeel bestuurlijk opdrachtgever van de projectorganisatie. Vanuit zowel de gemeente Scherpenzeel als de gemeente Barneveld zal een projectleider worden aangewezen die met z'n tweeën gezamenlijk het project zullen begeleiden. Hier is voor gekozen zodat de verbondenheid met de organisaties optimaal geborgd is.

De colleges nemen in voorbereidende zin besluiten die de nieuwe gemeente aangaan. Deze besluiten moeten na 1 januari 2023 door het nieuwe college en gemeenteraad worden bekrachtigd, waarbij uiteraard de mogelijkheid is andere besluiten te nemen dan die zijn voorbereid.

De colleges overleggen regelmatig gezamenlijk over de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak.

2.3 Stuurgroep

De stuurgroep is binnen de projectorganisatie het besluitvormende en coördinerende orgaan en is verantwoording verschuldigd aan de colleges voor alle aspecten van het fusieproces zoals beschreven in dit plan van aanpak. De stuurgroep bestaat uit de beide burgemeesters en de beide portefeuillehouders. De beide gemeentesecretarissen en projectleiders maken als adviseurs deel uit van de stuurgroep. Het voorzitterschap wordt roulerend (per kwartaal) ingevuld door de burgemeesters.

Aan de stuurgroep wordt secretariële ondersteuning toegevoegd o.a. voor het maken van een besluiten-/actielijst. De vergaderingen en stukken van de stuurgroep (en van de daaronder ressorterende organen) zijn, ivm het beleidsvoorbereidende karakter ervan, niet openbaar. De besluiten-/actielijst wordt verspreid binnen de projectorganisatie, de colleges en de gemeenteraden.

De stuurgroep heeft de volgende taken:

- Opdrachtgever voor de projectgroep en eindverantwoordelijk voor de integrale uitvoering van dit plan van aanpak en de daarop te baseren deelplannen;
- (Proces)besluiten nemen binnen de kaders van dit plan van aanpak en de daarop gebaseerde deelluitwerkingen. Bijvoorbeeld: beschikbaar stellen en invulling geven aan de door de raad gevoterde kredieten, zoals het eventueel inhuren van externe ondersteuning/begeleiding;
- Voorlopige besluitvorming over inhoudelijke zaken van de nieuwe gemeente. Te denken valt aan: organisatiestructuur, functieboek, ict-plan, harmonisatieadviezen, huisvesting, etc. Formele besluitvorming zal altijd plaatsvinden in de bestaande bestuursorganen;
- Vaststelling deelplannen voor de werkgroepen;

- Communiceren en afstemmen met het Bijzonder Lokaal Overleg (BLO);
- Verzorgen van de communicatie aan de raden (via de colleges);
- Zorgdragen voor de externe communicatie van het herindelingsproject;
- Zorgdragen voor de terugkoppeling naar de colleges.

2.4 Portefeuillehoudersoverleggen

In het kader van de voorbereiding van de fusie wordt een vast portefeuillehoudersoverleg ingericht op het terrein van de bedrijfsvoering (financiën, ict en personeel). Naast het bestuurlijk overleg over de uitvoering van het financieel toezicht is het van belang dat de wethouders nauw betrokken worden bij de integratie van de bedrijfsvoering. Hiertoe wordt een koppeling gemaakt met de betreffende werkgroep(en). De voorzitter en/of adviseur van de betreffende werkgroep neemt deel aan het portefeuillehoudersoverleg.

De overige portefeuillehouders worden situationeel op dezelfde wijze betrokken bij de voorbereiding van fusieproducten.

De portefeuillehouders hebben op deze wijze een duidelijke functionele koppeling met de inhoudelijke voorbereiding van besluitvorming in de verschillende werkgroepen.

2.5 Projectgroep

De projectgroep is onder aansturing van de stuurgroep verantwoordelijk voor de ambtelijke coördinatie van het fusieproces. De projectgroep bestaat uit de gemeentesecretarissen en de beide projectleiders. Het voorzitterschap wordt roulerend ingevuld door de gemeentesecretarissen. Voor het maken van een afspraken-/actielijst is secretariële ondersteuning beschikbaar. De projectgroep kan zich laten bijstaan door externe ervaringsdeskundige(n).

De projectgroep heeft de volgende taken:

- Uitvoering geven het plan van aanpak en voorbereiding en uitvoering geven aan besluitvorming van de stuurgroep;
- Aansturing van de werkzaamheden in het geheel van de ambtelijke projectorganisatie, waaronder opdrachtgeverschap van de werkgroepen;
- Onderhouden contacten met de ondernemingsraden;
- Communicatie met de interne organisatie (stuurgroep externe rol en projectgroep interne rol);
- Organiseren, bewaken en onderhouden van de communicatie binnen de projectorganisatie en tussen de projectorganisatie en de lijnorganisatie in de beide gemeenten;
- Rapporteren over de voortgang en mogelijke knelpunten in de realisatie van de herindeling;
- Opdrachtgeversrol van eventuele externe begeleiding in de gehele projectorganisatie;

2.6 Projectondersteuning

De projectgroep wordt ondersteund door de projectondersteuning. De beide projectleiders sturen de ondersteuning aan. De ondersteuning wordt gevormd door 1 of meerdere communicatieadviseurs, juristen, inhoudelijke adviseurs en secretariële ondersteuning. Afhankelijk van de situatie kan de projectondersteuning aangevuld worden met andere adviseurs.

2.7 Werkgroepen

Veel van de feitelijke werkzaamheden om te komen tot de inrichting van de fusiegemeente worden uitgevoerd door werkgroepen. De werkgroepen voeren hun werk uit onder aansturing en regie van de projectgroep.

De werkgroepen bestaan uit medewerkers en managers van de beide organisaties. Bij de invulling van de bemensing wordt primair gekeken naar de voor de uitvoering van de werkzaamheden benodigde kennis en competenties. Daarnaast wordt gekeken naar een redelijke spreiding over de beide organisaties en het voorkomen van kwetsbaarheden in de continuïteit van de uitvoering. Elke werkgroep wordt aangestuurd door een voorzitter. De voorzitter wordt beschouwd als deelprojectleider en legt als zodanig verantwoording af aan de projectgroep. De deelprojectleiders hebben in het kader van de integraliteit regelmatig gezamenlijk overleg onder voorzitterschap van de projectleiders. De bemensing van de werkgroepen gebeurt onder verantwoordelijkheid van de beide managementteams. Om de koppeling met de lijnorganisatie te borgen zal bij de invulling gekeken worden of het mogelijk is de voorzittersrol zo veel als mogelijk invulling te laten geven door een mt-lid.

De mt-leden, gemeentesecretarissen en projectleiders dragen zorg voor een goede afstemming met de lijnorganisatie van de eigen gemeente.

Uitgangspunt is dat de werkgroepen zoveel als mogelijk de werkzaamheden zelf uitvoeren. Eventuele externe expertise kan na instemming van de projectgroep worden ingehuurd. Inhuur van externen om de reguliere werkzaamheden van medewerkers die ingeschakeld worden op te vangen, lopen eveneens via de projectgroep. Niet ter goedkeuring, maar voor de inzage in de besteding van het beschikbare budget.

De volgende werkgroepen worden ingesteld:

1. **Stevige Basis werkgroep:** de opdracht aan deze werkgroep is om de basis te leggen voor de nieuwe gemeente. Dit wordt onder andere gedaan op station 2: ontwikkelen van beknopte visie voor de nieuwe organisatie, station 3: opstellen dienstverleningsconcept en station 4: opstellen besturingsconcept.
2. **Harmonisatie van voorschriftenwerkgroep:** Onder deze werkgroep hangen taakvelden waarop collega's uit Barneveld en Scherpenzeel samen aan de slag gaan. Op elk taakveld gaan de collega's inventariseren wat de verschillen zijn en formuleren ze het ambitie niveau. Hierin wordt een afweging gemaakt op basis van kwaliteit en uitvoerbaarheid. Daarnaast wordt in een plan van aanpak opgenomen wat de gewenste harmonisatiedatum is. Op het gebied van belastingen, ruimtelijke ordening en gemeenschappelijke regelingen dient dit rond de herindelingsdatum geregeld te zijn. Voor de overige taakvelden geldt dat harmonisatie binnen twee jaar na de herindelingsdatum geregeld moet zijn. Deze werkgroep is verbonden aan station 6: harmonisatie gemeentelijke voorschriften en station 7: uitzonderingen harmonisatie voorschriften.
3. **Integratie van bedrijfsvoering werkgroepen:** Deze werkgroepen krijgen de opdracht om de bedrijfsvoering van de twee gemeenten op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt gedacht aan: HRM, Financiën, bestuursvoorbereiding, huisvesting/gebouwenbeheer en faciliteiten, informatie en automatisering, juridische zaken, documentaire informatieverzorging, inkoop en communicatie. Deze werkgroepen zijn verbonden aan de station 5 personeel, station 8 integratie bedrijfsvoering en aan het eindstation.

Alle werkgroepen zullen starten met het opstellen van een eigen plan van aanpak. Daarin wordt ook een risicoparagraaf opgenomen.

In het (concept) herindelingsadvies is tevens aandacht voor het Dorpenbeleid 2.0. Het ontwikkelen van het dorpenbeleid staat inhoudelijk los van dit plan van aanpak omdat dit volgens de Wet arhi geen verplicht onderdeel is, het gaat immers om het vormen van nieuw beleid. De gemeente Barneveld zal starten met het ontwikkelen van het dorpenbeleid. In die ontwikkeling worden alle kernen meegenomen. Daarnaast wordt ook de gemeente Scherpenzeel om input gevraagd en meegenomen in het proces. Omdat het qua proces en uitwerking van het herindelingsadvies een voorbereiding betreft van de eventuele nieuwe gemeente wordt er een aparte werkgroep geformeerd conform de bestuursopdracht van de gemeente Barneveld. De intergemeentelijk stuur- en projectgroep stuurt wat dit onderdeel betreft niet op inhoud maar op proces.

2.8 Medezeggenschap

In de formele en informele relatie tussen medezeggenschapsorganen, WOR-bestuurder en projectorganisatie staan transparantie en vertrouwen voorop. De medezeggenschapsorganen hebben in dit traject naast een formele adviesrol op onderdelen die betrekking hebben op de organisatie dan wel het personeel, ook een signalerende functie. Dat betekent dat de medezeggenschapsorganen tijdig signalen uit de organisatie delen met de WOR-bestuurder of de projectleiding. De projectorganisatie betreft de medezeggenschapsorganen tijdig bij onderdelen die de organisatie en/of het personeel (in)direct raken. Dit betekent dat de ondernemingsraden aan de voorkant worden meegenomen, maar ook na relevante projectgroepvergaderingen worden bijgepraat over actuele ontwikkelingen.

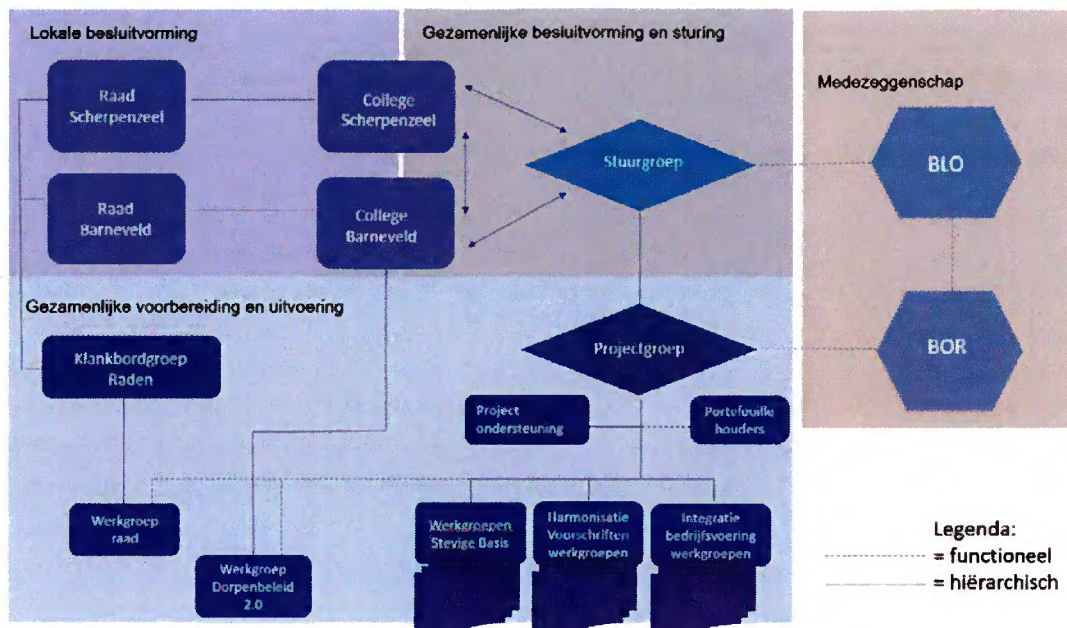
Aan de ondernemingsraden en de beide Lokale Overleggen zal worden verzocht om zoveel mogelijk in gezamenlijkheid op te treden in het vorm geven van de medezeggenschap in het fusieproces. Indien zij daarmee instemmen zal een Bijzondere ondernemingsraad (BOR) en een Bijzonder Lokaal Overleg (BLO) worden gevormd die vanuit de beide OR'en LO'en gemandateerd worden om de advies- en instemmingsrol in het kader van de medezeggenschap vorm te geven. Afspraken zullen in dat geval worden vastgelegd in:

- Een regeling voor beide organen
- Mandaatbesluiten vanuit de gemeentelijke ondernemingsraden en de lokale overleggen
- Een convenant tussen BOR en BLO om helder te hebben of het lokaal overleg of de ondernemingsraad gesprekspartner is over een bepaald onderwerp.

De stuurgroep zal een lid aanwijzen als deelnemer in het BLO. Vanuit de projectgroep zal een lid worden afgevaardigd als gesprekspartner voor de BOR. Afgevaardigden van de BOR zullen indien nodig en gewenst worden toegevoegd aan één van de werkgroepen. Daarbij valt te denken aan de werkgroepen belast met de bedrijfsvoering. Hierover worden in gezamenlijkheid tussen de projectgroep en de BOR afspraken gemaakt.

Het BLO heeft overleg met bestuurlijk afgevaardigde(n) vanuit de stuurgroep. Het BOR heeft overleg met de gemeentesecretaris(sen) vanuit de projectgroep.

2.9 Organogram

3. Communicatie

Communicatie is essentieel om ontwikkeling te kunnen sturen en geleiden. Door communicatie kun je verbinden, verhelderen en verwachtingen managen. Precies deze drie onderwerpen staan centraal in het doel van de communicatie in het geval van de eventuele fusie. Verbinden van processen, organisaties en ambities. Verhelderen van wat er nodig is, wanneer iets nodig is en waar we naar toe werken. En verwachtingen managen van medewerkers, inwoners en onze omgeving.

De details van hoe de communicatie ingericht wordt en wordt vormgegeven zijn voor later. Op dit moment beperken we ons tot het uitspreken van onze intenties met en uitgangspunten van onze communicatie:

- Transparant en open
- Volledig en tijdig
- Benaderbaar en toegankelijk

Interne communicatie

Interne communicatie is alle communicatie over de voorbereidingen en de uitvoering van de fusie naar medewerkers, leidinggevendenden, colleges en raden. Van beide organisaties wordt mogelijk heel veel gevraagd. Het 'gewone' werk gaat door, terwijl er onzekerheid is over de toekomst en er pas laat in het proces zekerheid zal zijn. We willen daarom in ieder geval gedurende het proces transparant en open zijn in de communicatie. Medewerkers willen we informeren en betrekken. We zullen volledig zijn in onze communicatie en tijdig. We vinden het daarbij belangrijk dat de informatie toegankelijk is en dat we benaderbaar zijn. Interne communicatie is dus heel belangrijk.

Externe communicatie

Naar buiten toe zullen wij voorlopig nog onze eigen communicatielijnen, met zoveel mogelijk gezamenlijke afstemming op inhoud als mogelijk is. We willen beide gemeenten in staat stellen in geval van fusie, hun eigen samenleving daarop voor te bereiden en mee te nemen, passend bij de communicatiebehoeften die er leven in de samenleving. De verwachting is dat dit steeds meer congruent aan elkaar zal worden, naar mate het proces vordert. Externe communicatie is alle communicatie over de voorbereidingen en uitvoering van de fusie naar de samenleving, partners en stakeholders.

Aansturing en afbakening

Vanuit de projectgroep respectievelijk de stuurgroep wordt de interne en externe communicatie aangestuurd. Hiervoor wordt een afzonderlijk communicatieplan ontwikkeld (met o.a. de communicatiestrategie- en doelstellingen, afspraken, betrokkenen en middelen). Daarnaast dient voor de nieuwe organisatie het nodige te worden ontwikkeld om de communicatie vanaf de start van de nieuwe gemeente goed en effectief vorm te geven (zoals communicatiebeleid, huisstijl, website, etc.). Dit maakt deel uit van het harmonisatietraject en wordt voorbereid door een afzonderlijke werkgroep communicatie binnen de overkoepelende werkgroep harmonisatie van voorschriften. Dit laatste wordt dus niet georganiseerd vanuit de projectondersteuning.

4. Financiën

Het traject om te komen tot een nieuwe gemeente brengt eenmalige kosten met zich mee. Uiteraard wordt getracht die kosten zoveel als mogelijk te beperken en zoveel mogelijk uit bestaande budgetten (en formatie) te realiseren.

Voor de periode 2021-2022 is voor het herindelingsproces een globale raming opgesteld van de voorbereidingskosten (zie bijlage 2). Dit budget is bedoeld voor de inzet van de externe expertise en de kosten voor de realisatie van de resultaten (stations) zoals beschreven in dit plan van aanpak. Daarnaast is ook budget nodig voor een gedeeltelijke vervanging van medewerkers die in deze periode naar verhouding veel werk verzetten in het kader van de voorbereiding van de fusie. Bij deze medewerkers zal ook het reguliere werk grotendeels doorgang moeten vinden. Niet altijd zal het mogelijk zijn om dit binnen de bestaande formatie op te vangen. Op basis van het gemiddeld ambitieniveau worden voor de beide gemeenten samen de totale kosten van voorbereiding op €5.125,6 geraamd.

Op dit moment is sprake van een eerste raming van de te maken kosten op basis van een gemiddeld ambitieniveau. Op basis van de plannen van de nog uit te werken deelplannen van aanpak voor de uitvoering van de deelprojecten zal aan het einde van 2021 een bijstelling van de raming worden opgesteld. In de loop van het proces ontstaat zo steeds meer duidelijkheid over de werkelijke kosten en kan eventuele verdere kredietverlening door de gemeenteraden plaatsvinden.

Herindelingsbijdrage

Gezamenlijk ontvangen beide gemeenten van het rijk in het kader van de fusie een totale uitkering van afgerond €5.125,6 op basis van de huidige uitgangspunten binnen de algemene uitkering. Dit betreft een gewenningsbijdrage en een frictiekostenvergoeding. In onderstaande tabel wordt het verloop van deze bijdragen over de jaren weergegeven:

	Barneveld	Scherpenzeel	Totaal
2022	€5.12.b	€5.12.b	€5.12.b
	Fusiegemeente		
2023	€5.12.b		
2024	€5.12.b		
2025	€5.12.b		
2026	€5.12.b		
Totaal	€5.12.b		

De bijdrage in het jaar voorafgaand aan de fusie wordt verdeeld over de beide gemeenten waarbij elke gemeente ½ deel ontvangt. Het is daarom redelijk en praktisch de kosten voor zover ze voor de gezamenlijkheid gemaakt worden op deze manier te verdelen. Bij de uitwerking van de deelplannen kan hiertoe eventueel, door de stuurgroep ook anders over besloten worden.

Dekking van de kosten

De kosten worden ten laste gebracht van de in 2022 te ontvangen herindelingsbijdrage als in bovenstaande tabel weergegeven. Tot het moment van ontvangst van de herindelingsbijdragen worden de kosten hiervoor voorgefinancierd door de provincie. In totaal kan voor €5.12.b van het nu geraamde voorbereidingskosten van €5.12.b via deze route worden gedekt. Het restant à €5.12.b (€5.12.b per gemeente) zal, waar mogelijk, uit de vervolgtanches van de herindelingsbijdrage uit 2023 gedekt moeten worden. Hier dragen beide gemeenten zorg voor de (voor)financiering. Ruwweg in de tijd weggezet zal dit restant budget à €5.12.b pas in de 2e helft van 2022 nodig zijn. Op dat moment zal al meer duidelijkheid zijn over de besluitvorming van de eventuele fusie. Wanneer het Rijk de fusie voort zet zullen de benodigde middelen uit de jaren 2023 en verder beschikbaar komen, welke ter dekking van dit restantbedrag gebruikt zullen worden.

Risico's

Wanneer in de komende besluitvormingsfasen het fusietraject stop gezet zal worden, zal bij dit fusieproces ook op de 'stopknop' gedrukt worden. Het streven is de kosten tot dat moment zoveel als mogelijk te kunnen dekken uit de ontvangen bijdrage in 2022 ad €5.12.b. Een van de beheermaatregelen hierbij is bij het aangaan van verplichtingen rekening te houden met deze 'stopknop'. Een eventuele overschrijding zal voor ½ deel voor rekening van beide gemeenten komen.

Het opstellen van een kostenraming in deze fase van het proces betekent dat het een eerste raming is, op basis van de nu beschikbare informatie. Het uiteindelijk benodigde budget is afhankelijk van diverse factoren.

De ambitie die we hebben voor onze nieuwe gemeente is van invloed op de inspanningen die worden verricht en de kosten die worden gemaakt. Zo vraagt het komen tot nieuw beleid en regelgeving meer inzet dan kiezen voor beleid en regelgeving van één van beide gemeenten. In de kostenraming in bijlage 2 is uitgegaan van een gemiddeld ambitieniveau. Ook is er hierbij van uitgegaan dat de inzet van interne en externe capaciteit zo efficiënt als mogelijk wordt georganiseerd. Maar ook de onderdelen huisvesting en ICT zijn potentieel omvangrijke kostenposten bij de vorming van een nieuwe gemeente. Hierbij is enerzijds relevant wat de ambities op dit gebied zijn, maar anderzijds ook wat de mogelijkheden binnen de bestaande situatie zijn. Voor deze twee onderdelen van het proces worden voorsnog PM-posten opgenomen. Een andere post waarover nu nog geen duidelijkheid kan worden gegeven zijn de mogelijke kosten die voortvloeien uit wijzigingen in deelname aan gemeenschappelijke regelingen.

Proces

Voor de financiële afhandeling van dit PVA zal één penvoerder worden aangewezen, welke gemeente dit is zal door de stuurgroep (in oprichting) worden bepaald. Vooruitlopend op de start van de verschillende werkgroepen zullen, komende zomer, tussen beide gemeenten afspraken gemaakt moeten worden over de processen. Het gaat om afspraken over wat wel en niet tot de voorbereiding wordt gerekend, wie kan welke verplichting aan gaan etc. Dit zal vooraf worden afgestemd en tussentijds gemonitord worden in de stuurgroep (in oprichting).

Presentatie kernenbeleid voor Scherpenzeel en Barneveld

Kleine kernen in Rotterdam

Pernis:

Inwoners: Bijna 5.000

Zelfstandig tot 1934

Hoek van Holland

Inwoners: ca. 10.000

Zelfstandig tot 1914

Rozenburg

Inwoners: ca. 12.000

Zelfstandig tot 2010

Organisatie Gemeente Rotterdam

Raad, College

Clusters: Bereiden beleid voor en voert uit. Voorbeelden
Stedelijke Ontwikkeling, Veilig, Stadsbeheer,
Maatschappelijke Ontwikkeling

Gebiedsgerichte organisatie: Wijkgericht werken met
wijkmanagers als spil

Gebiedscommissies

Historie

1972-2014 : Deelgemeenten;

- Budget Welzijn en buitenruimte. Betrokken bij bestemmingsplannen. Verder adviserend
- Variërend van 5.000 inwoners (Pernis) tot 95.000. Doorsnee ca. 50.000
- DB (parttime en fulltime) en rechtstreeks gekozen deelgemeenteraad
- Ondersteund door eigen ambtelijk apparaat
- Complementair bestuur maar veelal schurend met de stad.

2014-heden Gebiedscommissies

- In grootste deel Rotterdam gelijk gebied aan deelgemeenten
- Oren en ogen in het gebied. Aanjagen participatie
- Beperkt budget voor participatie, bewonersinitiatieven en respresentatie (Rozenburg 2,5ton en Pernis 1 ton)
- Geen eigen ambtelijk apparaat. Beperkte ondersteuning
- Beperkte vergoeding werkzaamheden
- Adviserend (gevraagd/ongevraagd aan College)
- Wijkagenda (per 4 jaar) en daarna wijkactieplan per jaar

Verder proeven met wijkraden (schaal ca. 15.000 inwoners)

Evaluatie

- Communicatie met clusters en met name College en gemeenteraad scoort onvoldoende
- Gevraagde adviezen vanuit College lijken vooral een moetje
- Onbegrip vanuit gemeente over kwaliteit adviezen
- Ambtenaren vaak eerste aanspreekpunt bij initiatieven vanuit bewoners
- Sturende werking wijkagenda niet groot

Conclusie: Model heeft niet gebracht wat ervan werd verwacht

Toekomst “Wijk aan zet”

- Inzet College versterking wijkgericht werken met name door clusters
- Wijkmanager krijgt meer beslisbevoegdheden en steviger team
- De wijk als niveau van participatie; wijkraden, a politiek, bestaande uit 5 inwoners gekozen op persoonlijke titel
- Taken: signaleren, toetsen verbinden. Agendeert aandachtspunten en controleert op voldoende participatie
- Geen eigen budget maar wel zeggenschap
- Afbakening van thema's waar wel en waar niet over geparticipeerd kan worden

Buiten reikwijdte

 Aan MBZK
 Van BFR/B&A

nota

 Besluitvorming over herindelingsadvies Barneveld-
 Scherpenzeel

TER BESPREKING
Datum
 19 augustus 2021

Onze referentie
 2021-0000437545

Opgesteld door

 5.1.2.e / 5.1.2.e
 BFR/B&A
 5.1.2.e / 5.1.2.e

Uiterlijk bij
 23 augustus 2021

Bijlage(n)
 1

Aan
 MBZK

Van
 BFR/B&A

Aanleiding

Provinciale staten van Gelderland hebben op 6 juli jl. een herindelingsadvies vastgesteld voor de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. Aan u is nu de afweging of u dit omzet in een voorstel voor een herindelingswet of niet. Beide opties kennen (politieke) risico's voor BZK en betrokken medeoverheden. Daarom wordt u met deze nota om een principe keuze gevraagd en worden suggesties voor flankerende maatregelen gedaan. DgBRW kan dan in zijn werkbezoek aan Scherpenzeel op 27 augustus a.s. 'toetsen' of de voorgestelde route zou kunnen werken.

Geadviseerd besluit

- Gegeven het vigerend Beleidskader gemeentelijke herindeling, te kiezen voor het **afwijzen** van het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel (waarmee het herindelingsproces eindigt);
- Onder verwijzing naar het herindelingsadvies Barneveld-Scherpenzeel de voorkeur uit te spreken voor het scenario van **versterkte samenwerking** tussen beide gemeenten;
- Daarvoor (in overleg met gemeenten en provincie) een **verkenners cq. verbinder** aan te stellen die als opdracht krijgt om met de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel een samenwerkingsagenda uit te werken die voor Scherpenzeel de benodigde bestuurskrachtversterking moet genereren en tevens voor Barneveld geen nadelige gevolgen heeft;

Kernpunten

- Als deze casus sec wordt getoetst aan het vigerende beleidskader (zie onder toelichting en in bijlage), **dan is de logische conclusie dat het herindelingsadvies niet wordt omgezet in een voorstel van wet.** De (evidente) problematiek in Scherpenzeel is op dit moment niet dusdanig urgent dat dit een herindeling met beperkt draagvlak rechtvaardigt. Het beleidskader voorziet niet in anticiperen op de toekomst, zoals Gelderland dat wel noodzakelijk acht. Daarnaast zet Scherpenzeel (inmiddels) zelf stappen om de bestuurskracht te versterken en lijkt er blijkens het herindelingsadvies een alternatief voorhanden te zijn. De voorgestelde herindelingsvariant, waarin een grote zelfstandigheid voor de gemeenschap van Scherpenzeel is voorzien, kent bovendien nog onzekerheden en behoeft nadere uitwerking van (innovatieve) oplossingen.

- Het afwijzen van het herindelingsadvies heeft echter wel verschillende (potentiële) neveneffecten (zie onder toelichting). Indien die worden meegewogen in de beoordeling, **is het afwijzen van het herindelingsadvies zonder flankerende maatregelen onwenselijk.**
- Het zonder meer **doorzetten van het herindelingsadvies heeft als belangrijk risico dat onzeker is in hoeverre het parlement er mee zal instemmen.** Draagvlak weegt politiek immers zwaar (in Scherpenzeel is meer dan 80% van de inwoners tegen een herindeling) en ondanks dat Gelderland op zichzelf een zorgvuldig proces heeft doorlopen, is in de media het beeld ontstaan van een onzorgvuldig proces met integriteitsschendingen (welke niet zijn geconcretiseerd en daarmee ook moeilijk kunnen worden ontzenuwd of bevestigd). Indien de herindelingswet uiteindelijk de eindstreep niet haalt, is Scherpenzeel waarschijnlijk verder van huis, doordat zij tijd en energie heeft verloren die niet kon worden ingezet op versterking van haar organisatie én er zal mogelijk een verdere verstoring van de relatie met Barneveld en Gelderland zijn opgetreden.
- Voorgesteld wordt daarom het herindelingsadvies af te wijzen, maar daarbij wel:
 - Te erkennen dat er een bestuurskrachtopgave ligt voor Scherpenzeel en dat Gelderland terecht initiatief heeft genomen;
 - Desalniettemin de voorgestelde oplossing van Gelderland niet over te nemen, maar een voorkeur uit te spreken voor de samenwerkingsvariant;
 - Tevens te erkennen dat deze op dit moment – gegeven de onderlinge verhoudingen – niet zondermeer gerealiseerd kan worden en dat u als MBZK daarom een bestuurlijk zwaargewicht aanstelt als verkenner cq. verbinder om met gemeenten en provincie te werken aan:
 - Een samenwerkingsagenda voor Barneveld en Scherpenzeel, die de bestuurskrachtopgave van Scherpenzeel afdoende oplost;
 - De randvoorwaarden om die agenda te realiseren;
 - Waaronder in het bijzonder het normaliseren van verhoudingen;
- Deze optie mitigeert in grote mate de risico's die verbonden zijn aan het afwijzen danwel doorzetten van het herindelingsadvies. In de communicatie rondom uw besluit kan immers voor alle stakeholders aanknopingspunten worden geboden om met opgeheven hoofd de uitkomst te accepteren. Risico van deze optie is dat (M)BZK nadrukkelijker verantwoordelijkheid neemt voor het vinden van een oplossing voor Scherpenzeel.

Datum

19 augustus 2021

Onze referentie

2021-0000437545

Strategie

U wordt gevraagd nu een principebesluit te nemen. Het werkbezoek van dgBRW op 27 augustus biedt de mogelijkheid om nog enkele resterende vragen te beantwoorden die nodig zijn om tot een eindadvies te komen. Begin september wordt u om een definitief besluit gevraagd.

Op 2 juli 2021 heeft lid Leijten (SP) Kamervragen gesteld over de provinciale rolneming. De conceptantwoorden zijn parallel in een separate nota aan u voorgelegd.

Bijlagen**Datum**

19 augustus 2021

Onze referentie

2021-0000437545

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beknopte toets herindelingsadvies aan Beleidskader gemeentelijke herindeling	

Toelichting

- Het herindelingsadvies geeft geen overtuigend verhaal dat de casus voldoet aan het vigerende beleidskader gemeentelijke herindeling:
 - Bij een provinciaal initiatief dient er conform het beleidskader sprake te zijn van bestuurskrachtproblematiek waarvoor de gemeente zelf geen oplossing kan vinden. Er is op dit moment geen acute bestuurskrachtproblematiek in Scherpenzeel, maar wij begrijpen de analyse van de provincie dat deze problematiek in de nabije toekomst wel kan ontstaan. Hier staat tegenover dat de gemeente zelf inziet dat haar bestuurskracht versterkt dient te worden en zij hiertoe (de eerste) stappen heeft gezet;
 - Voor de door Scherpenzeel gewenste structurele oplossing (samenwerken met Barneveld als 'preferred supplier') ontbreekt in Barneveld het vertrouwen en draagvlak;
 - Gelderland kiest daarom voor een herindeling, omdat zij wil voorkomen dat in de nabije toekomst acute problemen ontstaan;
 - Een herindeling leidt naar verwachting tot de benodigde bestuurskrachtversterking, maar er is beperkt draagvlak in Scherpenzeel voor de herindeling;
 - Gelderland heeft het herindelingsproces zorgvuldig en conform de geldende kaders vormgegeven, maar er is desondanks door verschillende stakeholders kritiek geuit op het proces, waardoor het beeld is ontstaan dat het een gemankeerd proces is geweest;
 - De voorgestelde herindelingsvariant, waarin een grote zelfstandigheid voor de gemeenschap van Scherpenzeel is voorzien, kent nog grote onzekerheden en behoeft nadere uitwerking en innovatieve oplossingen. Het is dus nog onzeker of de randvoorwaarden die Gelderland noodzakelijk acht voor een geslaagde herindeling ook gerealiseerd kunnen gaan worden.
- Aspecten die in een bredere afweging betrokken moeten worden over het wel of niet omzetten van het herindelingsadvies zijn:
 - Het risico dat Scherpenzeel niet bereid of niet in staat is om haar bestuurskracht zelfstandig voldoende te versterken.
 - Scherpenzeel pakte dit immers pas sinds enige tijd serieus op, toen Gelderland inzette op een herindeling.
 - De bestuurlijke verhoudingen en bestuurscultuur in Scherpenzeel zijn niet constructief (maar kunnen na de verkiezingen in Scherpenzeel en Barneveld veranderen).
 - Versterking van de samenwerking met Barneveld is minimaal noodzakelijk, maar, mede door de opstelling van Scherpenzeel in het herindelingsproces, vergt dit het nodige herstel van relaties.

Het is daarnaast onzeker of een intensieve samenwerking met Barneveld voldoet als oplossing voor de langere termijn, zeker gezien het feit dat goede bestuurlijke verhoudingen hiervoor noodzakelijk zijn.

- Bemiddeling door de provincie (normaliter dan een logische oplossing), is daarbij nu niet reëel, omdat ook de bestuurlijke relaties tussen Scherpenzeel en de provincie zijn belast door het herindelingsproces.
- Dit is de eerste casus van een provinciaal initiatief onder het nieuwe beleidskader gemeentelijke herindeling. Provincies wachten af welke ruimte zij in de praktijk hebben om hun verantwoordelijkheid in te vullen. Een vermeende 'terechtwijzing' van Gelderland zal bijdragen aan een (verdere) handelingsverlegenheid van provincies, terwijl het voor de benodigde versterking van gemeenten noodzakelijk is dat provincies de komende jaren (ook) een rol nemen. Mogelijk vraagt dit een wijziging van het beleidskader of de ontwikkeling van nieuw instrumentarium. Stappen in deze casus moeten ook in dit licht worden gezien (geen wegen afsluiten die we hierna nog willen belopen).
- Zowel in de Tweede als de Eerste Kamer hebben enkele fracties bij de behandeling van de laatste vijf herindelingswetten signalen afgegeven het wenselijk te vinden dat provincies een grotere rol kunnen nemen in herindelingsprocessen; ook de Raad van State adviseert dit in zijn recente Voorlichting over de interbestuurlijke verhoudingen. Het concept van de aan de Tweede Kamer toegezegde brief met reflecties op die provinciale rol, sorteert ook voor op een grotere rol. Het herindelingsadvies afwijzen, omdat Gelderland te vroeg of te veel initiatief heeft genomen, kleurt de speelruimte om met voornoemde signalen mee te bewegen verder in.

Datum

19 augustus 2021

Onze referentie

2021-0000437545

Beknopte beoordeling van de beleidsmatige criteria (Beleidskader gemeentelijke herindeling)

Cursieve passages zijn passages uit het Beleidskader gemeentelijke herindeling

Draagvlak

Het streven van gemeenten en provincies moet zijn gericht op herindelingen die op een zo groot mogelijk draagvlak kunnen rekenen. Dit betekent evenwel niet dat unanimiteit bij gemeentebesturen of steun onder een meerderheid van de inwoners altijd een vereiste is. Het kan voorkomen dat bij evidente bestuurskrachtproblemen een herindeling door de provincie noodzakelijk wordt geacht om de lokale en regionale opgaven adequaat het hoofd te kunnen bieden en om de dienstverlening aan de inwoners te kunnen garanderen. Het kabinet vraagt in deze gevallen een solide onderbouwing waarom bij een gebrek aan breed draagvlak toch een herindeling gewenst wordt.

- De gemeenteraad van Scherpenzeel is in meerderheid (5 voor, 8 tegen) tegen een herindeling met Barneveld. De coalitiepartijen GemeenteBelangen en SGP zijn tegen, de oppositiepartijen ProScherpenzeel, CU en CDA zijn voor.
- De gemeenteraad van Barneveld is in meerderheid (27 voor, 4 tegen) voor een herindeling met Scherpenzeel. Alleen de fractie Lokaal Belang is tegen.
- Provinciale Staten hebben met een meerderheid (33 voor, 17 tegen) voor vaststelling van het herindelingsadvies gestemd. De coalitiepartijen VVD, CDA, ChristenUnie, GroenLinks en PvdA gingen akkoord, evenals de oppositiepartijen D66 en SGP.
- Op 17 maart 2021 stemde 82% van de inwoners tegen een herindeling met Barneveld, 15% stemde voor, 3% had geen mening. De opkomst was 77%. De cijfers liggen in lijn met een peiling die in juli 2020 in de gemeente is gehouden (87% voor herindeling). Destijds was de opkomst lager, en stond de procedure ter discussie.
- In de gemeente Barneveld is geen inwonerspeiling gehouden.
- In beide gemeenten is door Kieskompas, in opdracht van de provincie Gelderland, eveneens onderzoek gedaan naar het draagvlak onder inwoners (925 deelnemers, 525 in Barneveld en 400 in Scherpenzeel). Een ruime meerderheid in Barneveld blijkt voor herindeling te zijn, of is neutraal. In Scherpenzeel ontstaat een meer genuanceerd beeld. In eerste aanleg vindt 67% herindeling een slecht plan. Als de respondenten beter worden geïnformeerd, daalt dit percentage naar 48%. Het aantal respondenten dat het 'onder voorwaarden' een goed plan vindt neemt juist toe. Wel is men sceptisch over de kans dat ook daadwerkelijk aan de voorwaarden wordt voldaan.
- De belangen en wensen van de inwoners van Scherpenzeel richten zich in grote lijnen op:
 - De instandhouding en mogelijke versterking van belangrijke gemeenschapsvoorzieningen, zowel die gebouw- en grond gebonden zijn (Kulturhus De Breehoek, bibliotheek, zwembad) als die onderdeel uitmaken van de verenigingsstructuur (scouting, sportverenigingen e.a.)
 - De borging en bevestiging van het karakter en identiteit van het dorp zowel in ruimtelijke zin (open, groen), als in maatschappelijke zin (sociale infrastructuur, zie boven) als de ondernemende en zelfredzame "mind set" van een groot deel van de inwoners
 - Adequate dienstverlening en bestuur, voldoende nabij en tegelijk van een hoge kwaliteit
 - De kosten van het gemeentebestuur moeten in proportie zijn met de kwaliteit; kwaliteit mag wel wat kosten
- Er zijn 40 zienswijzen ingediend op het herindelingsontwerp. 21 zienswijzen van inwoners uit Scherpenzeel, 9 zienswijzen van inwoners uit Barneveld, 4 van politieke partijen uit de

gemeenten, 3 van maatschappelijke organisaties, 2 van de gemeenteraden en 1 van de provincie Utrecht.

- Geen enkele bestuurlijke partner heeft aanleiding gezien inhoudelijke zienswijzen in te dienen ten aanzien van het fusievoorstel zelf.
- Draagvlak is een meervoudig criterium en is complexer dan de keuze voor of tegen zelfstandigheid. Bij herindelingen op initiatief van de provincie is er per definitie sprake van onvolledig draagvlak.
- GS hebben er veel aan gedaan om recht te doen aan veelzijdigheid van het begrip draagvlak en hebben initiatieven ontplooid om het draagvlak in Scherpenzeel te vergroten (in de fase van het open overleg door uit te leggen wat de keuze inhoudt, later door het herindelingsontwerp op onderdelen aan te passen (bv. ten aanzien van zeggenschap, reguliere samenvoeging).

Bestuurskracht

Het kabinet vraagt in het herindelingsadvies onderbouwd uiteen te zetten welke opgaven ten aanzien van bestuurskracht bij de bestaande gemeenten spelen en hoe de voorgestelde herindeling tegemoet komt aan het gericht versterken van de bestuurskracht.

- De gemeente Scherpenzeel beschikte tot voor kort over een organisatie van ca. 71 fte. Hiervan is aangetoond en erkend dat deze organisatie niet toegesneden was op een adequate taakuitoefening in relatie tot de opgaven en eigen ambities uit de Toekomstvisie. Door gemeenteraad en B&W is daarom ingezet op een kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding. Concreet betekent dit een noodzakelijke uitbreiding van de organisatie met in ieder geval 14 fte ("basis op orde") en aanvullend 6 fte voor de ambities op basis van de Toekomstvisie Scherpenzeel 2030. In de Kadernota 2021-2024 zijn hiervoor de noodzakelijke middelen vrijgemaakt.
- De afgelopen periode zijn stappen gezet met deze versterking van de ambtelijke organisatie. De groei van ambities uit de Kadernota is met het oog op de komende verkiezingen bij vaststelling van de begroting 2021 getemporeerd. In 2024 stond hiervoor oorspronkelijk een bedrag van 1,6 mln.; omwille van de bestuurlijke planning is dit verlaagd met € 150.000 en begroot op € 1,45 mln. in 2023 en 2024. Bij de Kadernota 2022 is de groei nog verder naar beneden bijgesteld.
- De komende periode zal de versterking van de organisatie verder vorm moeten krijgen via het ingezette strategisch personeelsbeleid en de door de gemeenteraad in de begroting beschikbaar te stellen middelen. De gemeente verwacht in 2021 over een formatie van 83,70 fte te beschikken.
- In recent onderzoek wordt geconstateerd dat de organisatorische gezondheid toegenomen is vanaf oktober 2018 en kwantitatieve parameters (formatie, ziekteverzuim, uitstroom, externe inhuur) zich ongeveer bevinden op of bewegen naar het niveau van vergelijkbare gemeenten in deze grootteklasse. Ook zijn enkele kwalitatieve versterkingen in de organisatie aangebracht (sleutelfuncties; regionale samenwerking e.a.).
- De gemeente Scherpenzeel heeft per onderwerp vaak slechts één ambtenaar in dienst. Bijna de gehele organisatie is nodig voor de basisdienstverlening. De actiegerichtheid van de organisatie komt onder meer tot uiting in focus op de dagelijkse dienstverlening en het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn positief over de toegankelijkheid van de gemeente.
- Financiële positie en is solide en kwaliteit van de dienstverlening op orde.

- Scherpenzeel is in de herverdeling van het gemeentefonds een voordeelgemeente. Barneveld een nadeelgemeente.
- De posities zijn als gevolg van de omvang van Scherpenzeel wel kwetsbaar. Veel éénpitters, reserves zijn in absolute zin niet groot en de ruimte om de belasting te verhogen is beperkt.
- Resterende bestuurskrachtopgaven zitten in politiek-bestuurlijk samenwerking, strategisch vermogen en positionering in de regio. Het is aannemelijk dat een samenvoeging met de gemeente Barneveld die elementen positief zal beïnvloeden.

Interne samenhang en nabijheid van bestuur.

Gemeenten hebben te maken met een zogenaamde dubbelopgave wanneer een herindeling wordt overwogen. De ideale schaalgrootte van een gemeente bestaat niet. Het is juist van belang dat de schaal van beleidsontwikkeling goed aansluit bij de schaal waarop (nieuwe) opgaven en kansen zich voordoen. Omdat iedere opgave een eigen schaal kent (meerschalligheid), is het van belang dat gemeenten hierop kunnen inspelen en hier flexibel mee kunnen omgaan. Belangrijk is dat het lokale bestuur ook in de toekomst responsief, nabij, betrokken en benaderbaar blijft. Van de nieuwegemeente wordt daarom verwacht dat zij zich inzet om zoveel mogelijk de nabijheid van bestuur en betrokkenheid van inwoners te borgen en versterken.

- Eind 2020 wonen er 59.960 mensen in Barneveld. De gemeente Barneveld kenmerkt zich door een relatief jonge bevolking en een sterke bevolkingsgroei. De verwachting is dat de gemeente in 2035 ongeveer 66.000 inwoners heeft, wat een groei van 13,3% betekent. De oorzaak van deze groei is de relatief hoge natuurlijke aanwas.
- De gemeente Barneveld heeft veel verschillende dorpskernen. Deze kernen zijn Barneveld, Voorthuizen, Kootwijkerbroek, Garderen, Stroe, Terschuur, Zwartebroek, De Glind, Kootwijk en Harselaar. De kernen Barneveld en Voorthuizen zijn het grootst in inwoneraantal. Ondanks de hoeveelheid kernen heeft de gemeente een landelijk karakter door haar grote oppervlakte.
- De voorzieningen in Barneveld zijn sterk, net iets boven het landelijk gemiddelde. De gemeente Barneveld heeft een actief beleid om de voorzieningen binnen alle kernen goed op peil te houden. Kernenbeleid / zeggenschap.
- Het herindelingsadvies gaat uit van een innovatieve doorontwikkeling van het dorpen- en kernenbeleid in de nieuwe gemeente. PS adviseert een plus-variant, waarbij er veel zeggenschap komt voor de inwoners van Scherpenzeel over hun eigen voorzieningen. Dit is een belangrijke element van het advies om te komen tot voldoende draagvlak, tegelijkertijd is het een onderdeel waar de provincie geen zeggenschap over heeft.
- Scherpenzeel 'eist' garanties op dit punt (voor datum herindeling) en heeft het meest fiduciaire in formeel / juridische structuren. Het goede gesprek hierover moet nog gevoerd worden, waarbij men ook naar BZK kijkt. Beleidsmatig zit BZK hier op de lijn dat weinig afdwingbaar is, en dat het alleen werkt als je het ook echt met elkaar wilt; en daar vertrouwen in hebt.

Regionale samenhang

Alle gemeenten maken deel uit van diverse samenwerkingsverbanden en ook na een herindeling blijft samenwerking op tal van terreinen zinvol en nodig. Daarom vraagt het kabinet aan gemeenten om in het herindelingsadvies in te gaan op de gevolgen van de herindeling voor de samenwerkingsrelaties en eventuele andere bestuurlijke ontwikkelingen in de regio. Met het oog op de duurzaamheid van de herindeling zal tevens afgewogen moeten worden of andere gemeenten in de regio bij de herindeling betrokken zouden moeten worden.

- De gemeenten Scherpenzeel en Barneveld maken onderdeel uit van de Regio Foodvalley. Deze regio ligt in de provincies Utrecht en Gelderland, tussen de Veluwe en de Randstad. De Regio Foodvalley is in Nederland een centrum van innovatie en kennis op het gebied over voedselgezondheid en voedselconsumptie en - productie. De bedrijven en onderwijsinstellingen in deze regio zijn toonaangevend met ontwikkelingen op het dit gebied van agrifood.
- De kwaliteit en capaciteit van de Foodvalley-gemeenten is vrijwel overal op orde, concludeerde Commissie de Graaf in 2015. Kleinere gemeenten in de regio hebben wel te maken met kwalitatieve en kwantitatieve capaciteitsproblemen. Scherpenzeel maakt bijvoorbeeld ruim gebruik van diensten van de gemeenten Barneveld, maar de Commissie achtte dit destijds geen probleem zolang beide gemeenten menen dat de voordelen hiervan overheersen.
- Deze herindeling verandert de regionale verhoudingen niet substantieel.
- Er zijn geen andere gemeenten die logischerwijs bij deze herindeling betrokken zouden kunnen worden. De overige buurgemeenten van Scherpenzeel liggen in de provincie Utrecht.

Beoordeling van de aanvullende criteria (provinciaal initiatief)

Bij evidente bestuurskrachtproblemen van gemeenten, waarvoor zichzelf geen oplossingen weten te bereiken, kan de verantwoordelijkheid van provincies met zich meebrengen dat zij gebruik maken van hun bevoegdheden in de Wet arhi om sturing te geven aan de discussie en een modererende rol op te pakken die kan leiden tot een door de provincie geïnitieerd herindelingsadvies. Bij evidente bestuurskrachtproblemen kan gedacht worden aan het niet meer in staat zijn tot het organiseren van adequate dienstverlening richting inwoners of het niet in staat zijn tot het leveren van de nodige bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke opgaven.

- Bovenstaand uitgangspunt uit het Beleidskader gemeentelijke herindeling geeft aan dat er bij bestuurskrachtproblemen in een gemeente een rol weggelegd kan zijn voor de provincie. In het uiterste geval kan dit leiden tot een door de provincie geïnitieerd herindelingsadvies.
- In het beleidskader is vervolgens een aantal voorbeelden gegeven van situaties waarin ingrijpen door de provincie in de rede ligt. Het is geen limitatieve opsomming, maar betreft een illustratie van situaties waaraan gedacht kan worden. Wel is duidelijk dat een initiatief een ultimatum remedium betreft. Slechts in die situaties dat er geen discussie bestaat over het probleem en de gemeente zich onmachtig heeft getoond met eigen oplossingen te komen, is een gedwongen herindeling aan de orde.
- Dit uitgangspunt doet recht aan de principes van onze gedecentraliseerde eenheidsstaat, waar de autonomie van gemeenten een groot goed is. Een autonomie die tegelijkertijd niet onbegrensd is, omdat de keuzes van een autonome gemeente ook gevolgen kunnen hebben voor de regio en de provincie.
- Gemeenten worden ingesteld en opgeheven bij wet. Uiteindelijk is het dus aan de wetgever om de definitieve afweging te maken of het proportioneel is om een gemeente tegen haar eigen wens op te heffen. De kwaliteit van de 'bewijslast' voor de provincie ligt bij een door de provincie geïnitieerd herindelingsadvies dus hoog: Zowel voor wat betreft de mate waarin de noodzaak is onderbouwd, als voor de procedure die is gevolgd om tot een herindelingsadvies te komen.
- Uit het herindelingsadvies blijkt dat er ook in 2021 nog sprake is van een forse bestuurskracht opgave voor de gemeente Scherpenzeel. De ambities zijn onverkort hoog, maar de omstandigheden om die te realiseren zijn er niet eenvoudiger op geworden. Deels komt dit door exogene factoren (zoals COVID-19, tekorten in het sociaal domein, invoering

Omgevingswet), deels wordt dit ook veroorzaakt door de wissel die herindelingsprocedure op alle betrokkenen trekt. Het legt een beslag op capaciteit, zet verhoudingen op scherp en belemmert in het maken van de keuzes die juist nodig zijn om met bestuurskrachtopgave aan de slag te gaan.

- Ook is duidelijk geworden dat de bestuurskrachtopgave al langere tijd speelt in de gemeente Scherpenzeel. Ruim 10 jaar terug speelde al de mogelijke herindeling met Renswoude en Woudenberg, investeringen om de organisatie op niveau te houden hebben over een langere periode niet (afdoende) plaatsgevonden. Zowel in het traject rond de toekomstvisie als in het bestuurskrachtonderzoek is dit aan de orde gekomen. Zeker in het licht van toekomstige opgaven kan er een moment komen dat de gemeente niet meer voldoende is toegerust, in het bijzonder als het vermogen om samen te werken onvoldoende is ontwikkeld.
- Tegelijkertijd vertaalt de bestuurskrachtopgave zich nog niet (in de volle breedte) tot slechte prestaties. De basisdienstverlening is op orde, het voorzieningenniveau op peil, inwoners zijn tevreden en de financiële positie is behoorlijk robuust. Dat wordt ook door de provincie onderschreven. De provincie voorziet juist naar de toekomst toe problemen en wil die met deze interventie voor zijn.
- De toekomstvisie 2030 is door de gemeenteraad van Scherpenzeel unaniem vastgesteld. De gemeenteraad heeft daarmee gezamenlijk een richting aangegeven voor de toekomst en heeft breed onderkend dat er veel nodig is om de ambities ook reëel te laten zijn. Dat betekent investeren in de eigen organisatie om de basis op orde te krijgen, investeren om de ambities inhoudelijk vorm te geven, werken aan politiek-bestuurlijk samenspel en werken aan een strategische positionering in de regio, waarbij de gemeente zowel haalt als brengt. Uit het herindelingsadvies en het onderliggende dossier blijkt dat de gemeente op enkele vlakke actie heeft ondernomen en goede intenties heeft. Zo is er voor het eerst sinds jaren structureel extra geld beschikbaar gekomen voor de ambtelijke organisatie en heeft de gemeente een samenwerkingsstrategie uitgewerkt, waarbij de voorkeur is geuit om te werken met één "preferred supplier" (liefst Barneveld).
- Hiermee is de bestuurskrachtopgave niet van tafel en hiermee is ook niet gezegd dat Scherpenzeel zelf de goede weg naar een *duurzame* oplossing is ingeslagen. Wel is naar mijn oordeel gebleken dat de opgave niet (meer) acuut problematisch is en dat ook niet binnen een termijn van enkele jaren zal gaan worden. Ook is naar mijn oordeel niet gebleken dat de gemeente Scherpenzeel niet in staat zal zijn om zelf met oplossingen te komen. Zelfstandig, of, op termijn, al dan niet in een intensievere vorm van samenwerking met Barneveld. Ik realiseer mij dat in het open overleg partijen elkaar niet geheel hebben kunnen vinden op dat vlak, toch constateer ik dat partijen elkaar wel zijn genaderd.